

ឯកសារគម្ពីរព្រះទ័ត្របិដកស្កាននេះ
ត្រូវបានថតចេញពី ច្បាប់គម្ពីរព្រះទ័ត្របិដកជប៉ុន ។

ឯកសារគម្ពីរព្រះទ័ត្របិដកនេះ ចាប់ពីភាគ៥១ ដល់ ភាគ១១០
ត្រូវបានរៀបចំធ្វើឡើងដោយ គេហទំព័រ៥០០០ឆ្នាំ ឬជា
ចំពោះព្រះពុទ្ធសាសនា សម្រាប់ជាធម្មទាន ។

ផ្តល់សេវាទំនាក់ទំនងគម្ពីរព្រះទ័ត្របិដកសម្រាប់ការងារ
ដោយ ឧបាសិកា កាំង ហ៊ិចទ័ណ ។

គ្រប់គ្រងគម្រោង (ទូទៅ និងផ្នែកបច្ចេកទេស)
ដោយ ឧបាសក ស្រុង-ចាន់ណា ។

ត្រួតពិនិត្យឡើងវិញ
ដោយ ចន-ស្រីស្រស់ ។

ថតស្កានដោយ
ប៊ុនប្រុស ម៉ាន់ សាន់រ៉េត

ក្រោមការឧបត្ថម្ភយ៉ាងច្រើនលែងអំពី៖

- ឧបាសិកា កាំង ហ្គិចទ័រ (ភ្នំពេញ)
- ឧបាសក ជុត លីស្រុង និង ឧបាសិកា លី សុខា ព្រមទាំងបុត្រ (ភ្នំពេញ)
- ឧបាសក សរ ចន និង ឧបាសិកា អ៊ូច សារ៉េង ព្រមទាំងបុត្រ (បាត់ដំបង)
- ឧបាសក ជា ស៊ីវត្តានា និងឧបាសិកា យុន ស៊ីម៉ា ព្រមទាំងបុត្រី ជា សុមេធាធីតា (ស.វ.អ)
- លោក ជឹម-ជា និងលោកស្រី រតន៍ ស្រីម៉ុំ (ភ្នំពេញ)
- ឧបាសក ទីផង យេឡីន (កូរ៉េ)
- លោក ស៊ុក ចាន់សេរី (បន្ទាយមានជ័យ)
- ឧបាសិកា យ៉ា វ៉ានី (បន្ទាយមានជ័យ)
- ប្អូនស្រី យ៉ា សុភ័ក្ត្រ (បន្ទាយមានជ័យ)
- ឧបាសិកា កោ សេង (ភ្នំពេញ)
- លោកស្រី ប៊ាន សុគន្ធានីន និងស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ (ភ្នំពេញ)
- ឧបាសក ស្រុង ចាន់ណា និង ឧបាសិកា ចន ស្រីស្រស់ ព្រមទាំងបុត្រ ចាន់ណា សុធានីនាដ, ចាន់ណា សុធានីនាធា (ភ្នំពេញ)
- លោកស្រី ស្រុង ចាន់រស្មី និង ស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ (ភ្នំពេញ)
- កញ្ញា ស្រុង ចាន់រតនា (ភ្នំពេញ)
- លោក ស្រុង យូហេង (ភ្នំពេញ)
- លោក នង សុផល (កូរ៉េ)
- ប្អូនស្រី សុខ អេង (កំពង់ចាម)
- កញ្ញា ចន កក្កដា (បាត់ដំបង)
- លោកស្រី ចន សត្យា និងលោក ទួត សេរីស័ក ព្រមទាំងបុត្រ (ភ្នំពេញ)
- លោក ចន រចនា (បាត់ដំបង)
- កញ្ញា ទីស សុផានី (បាត់ដំបង)
- កញ្ញា យេឡីម សុផានី (បាត់ដំបង)
- លោក ម៉ៅ គន្ធា និងលោកស្រី ធៀង សេដ្ឋា (បាត់ដំបង)
- លោក សៅ សាន់ម (បាត់ដំបង)
- ព្រះតេជព្រះគុណ ជុំ សារៈ (ព្រះចៅអធិការវត្ត សម សាន្ត ខេត្តបាត់ដំបង)

ព្រះ
ក្រុងប៊ិដកបាលី

និង

សេចក្តីប្រែជាភាសាខ្មែរ

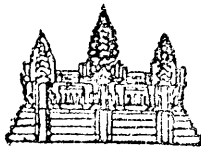
សុត្តន្តបិដក

ខុទ្ទកនិកាយ បេតវគ្គ

ប្រែភាសា

បញ្ចមភាស

៥៦

ពុទ្ធសាសនបណ្ឌិត្យ ភ្នំពេញ

ព.ស. ២៥០២

ឧទ្ទិសកថា

យើងខ្ញុំ សូមជូនស្មារតីសូត្រព្រះធម៌ឧទ្ទិសជូនជនជាតិខ្មែរ ។

ឥឡូវ យើងខ្ញុំអាចជូនគម្ពីរព្រះត្រៃបិដកនេះ ទៅអ្នកកាន់ព្រះពុទ្ធសាសនាជនជាតិខ្មែរបានហើយ ។

ព្រះធម៌នៃព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់នេះ ត្រូវបានសូត្រចេញពីជម្រៅដួងចិត្តនៃអ្នកកាន់ព្រះពុទ្ធសាសនា
ជនជាតិជប៉ុន ។

このカンボジア版南伝大蔵経を
カンボジアの佛教徒へ
贈ることができることに感謝します。
これが日本の佛教徒の心です。

It is with a deep sense of gratitude that I present the translation of the complete TRIPITAKA to Cambodian Buddhists on behalf of the Japanese Buddhist community.

អារម្ភកថា

ជូនចំពោះជនជាតិខ្មែរ ជាមីរាបរអាន !

ជូនចំពោះជនជាតិខ្មែរដែលកាន់ព្រះពុទ្ធសាសនា ជាមីគោរព !

គម្ពីរព្រះត្រៃបិដកខ្មែរនេះ ត្រូវបាន " ក្រុមជំនុំព្រះត្រៃបិដក " នៃពុទ្ធសាសនបណ្ឌិត្យ នៅភ្នំពេញ ចកវិប្រតិភាសាបាលីមកជាភាសាខ្មែរ តាំងពីឆ្នាំ ១៩៣០ ទៅឆ្នាំ ១៩៦៨ គឺត្រូវចំណាយ ពេល ៣៩ ឆ្នាំ ទើបបានសម្រេចហើយសព្វគ្រប់ ។ នេះពិតជាកំណប់ព្រះធម៌របស់ព្រះពុទ្ធសាសនា ខ្មែរ ហើយក៏ជាកំណប់វប្បធម៌ខាងផ្នែកបោះពុម្ពរបស់ជនជាតិខ្មែរផងដែរ ។ យើងខ្ញុំ ពុទ្ធសាសនិក ជាតិជប៉ុន មានសន្តានចិត្តរីករាយនឹងបោះពុម្ពជាថ្មីឡើងវិញ ដោយសង្ឃឹមថា ព្រះពុទ្ធសាសនាខ្មែរ ក៏នឹងរុងរឿងឡើងវិញដែរ ។

នេះគឺជាអំណោយពីជម្រកដួងចិត្ត ជូនទៅដល់ជនជាតិខ្មែរទាំងអស់ ព្រមទាំង មនុស្សជាតិទូទៅ នៅក្នុងពិភពលោកនេះ ដែលមានចិត្តស្រឡាញ់សន្តិភាព ។

ខ្មែរបានរងសោកនាដកម្មដែលមិនធ្លាប់មានពីមុនមក ។ ម្យ៉ាងទៀត ព្រះពុទ្ធសាសនា ខ្មែរ ក៏ត្រូវអន្តរាយយ៉ាងខ្លាំង ក៏ប៉ុន្តែឥឡូវនេះ យើងទាំងអស់គ្នា បានឃានជើងកន្លងផុតពីសេចក្តី មក្ខសោកដ៏ធ្ងន់ធ្ងរនេះ ចាកផុតពីអំពើឃោរឃៅ បញ្ចប់គំនុំគុំគួន ដើរតាមពុទ្ធដីកាព្រះបរមគ្រូ មិត្តមិត្តិយាមធ្វើឱ្យមានសន្តិភាពក្នុងពិភពលោក ។

ការណ៍ដែលយើងខ្ញុំជូនគម្ពីរព្រះត្រៃបិដកពេលនេះ គឺជានិមិត្តរូបនៃការប្តេជ្ញាចិត្ត របស់អ្នកកាន់ព្រះពុទ្ធសាសនាជនជាតិជប៉ុនថា យើងខ្ញុំធ្វើសហប្រតិបត្តិការដើម្បីសន្តិភាព ក្នុងពិភពលោក ដើម្បីទុកជាភស្តុតាងនៃចំណងមេត្រីភាព និងមិត្តភាពរវាងប្រជាជាតិជប៉ុន និង ប្រជាជាតិខ្មែរ ។

ថ្ងៃនក្ខត្តបុក្យ កក្កដា ឆ្នាំ ១៩៩៤

សមាគមជំនួយដល់ការបោះពុម្ពព្រះត្រៃបិដកឡើងវិញ

អ្នកតំណាងចាត់ការ The Rev. Seikyo Muchaku

ប្រធានការិយាល័យ The Rev. Eiitsu Shinohara

អ្នកចាត់ការ

The Rev. Zendo Matsunaga The Rev. Jitsujo Arima The Rev. Yoshimichi Ito
The Rev. Keiichi Watai The Rev. Gijun Sugitani The Rev. Shincho Shigeta
The Rev. Risho Maeda The Rev. Kyoshi Nakajima Mr. Rokusuke Ei

『トリピタカ』復刻進呈にあたって

親愛なるカンボジアの皆さん！
敬愛するカンボジアの仏教徒の皆さん！

カンボジア版『トリピタカ』は、プノンペンの仏教研究所が、仏教界の英知を集め、1930年から1968年まで、39年の歳月をかけて翻訳し、分類し、集大成して完成されました。まさにカンボジア仏教の法宝であると共に、カンボジア出版文化の至宝です。日本仏教徒の有志は、カンボジア仏教の復興再生を願いつつ、これを復刻刊行し、贈らせていただきます。

これはカンボジア仏教徒のみならず、カンボジア全人民、否、平和を愛する地球上のすべての人々への、心からの贈り物です。

カンボジアは、古今未會有の悲劇を体験しました。カンボジア仏教もこの受難の時代に壊滅的な打撃を受けました。しかし、今はその悲しみを乗り越え、瞋りを離れ、怨みを恕し、ブッダの教えに従い、世界平和の実現に努力するときです。

この本の贈呈は、日本の仏教徒も共に、世界平和のために努力することを誓うしるしであり、相互の連帯と友情の証なのです。

合掌

1994年7月吉日

カンボジア版トリピタカ（南伝大藏經）復刻救援委員会

世話人代表 無着 成恭
事務局長 篠原 鋭一

世話人 松永 然道 有馬 実成
伊藤 佳通 渡井 奎一
杉谷 義純 茂田 真澄
前田 利勝 中島 教之
永 六輔

Acknowledgment

Dear Cambodian friends and respected members of the Cambodian Buddhist community,

It is a matter of great joy that the translation into Cambodian of the Pali Tripitaka has been completed and published. The Tripitaka Commission of the Buddhist Institute, Phnom Penh, launched the translation project in 1930 and completed the translation, after 39 years of effort, in 1968.

The Cambodian translation of this great work will not only become a cherished treasure of the Cambodian Buddhist community but will also be an important milestone in the history of publication in Cambodia.

The revival and prosperity of Buddhism in Cambodia are the ardent wish of the Japanese Buddhist community, it is in this spirit that we have completed this important project and now present the entire work to the Cambodian Buddhist community, it is a gift not only to the Buddhist community in Cambodia but also to all Cambodian people and all peace-loving people in the world.

Cambodia experienced great tragedies in modern times, and the Cambodian Buddhist community also underwent severe trials and suffered crushing blows during this period. But now a time has come to surmount grief and anger, to forgive, and to start working again for world peace.

This great work is a symbol of the Japanese Buddhist community's resolve to work with our Cambodian brothers and sisters toward world peace and is a testimony to the friendship between our people.

With hands joined in reverence.
July 1994

TRIPITAKA PUBLISHING SUPPORT COMMITTEE

Project Manager : The Rev. Seikyo Muchaku

Secretary General : The Rev. Eiitsu Shinohara

Management Team :

The Rev. Zendo Matsunaga The Rev. Jitsujo Arima The Rev. Yoshimichi Ito

The Rev. Keiichi Watai The Rev. Gijun Sugitani The Rev. Shincho Shigeta

The Rev. Risho Maeda The Rev. Kyoshi Nakajima Mr. Rokusuke Ei

សុត្តន្តបិដក

ខុទ្ទកនិកាយ បេតវគ្គ ថេរតាថា

បញ្ចមភាគ

៤៦

សត្តនិបិដក

ខុទ្ទកនិកាយស្ស បេតវិគុ

បញ្ចមោ ភាគោ

នមោ តស្ស ភកវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស ។

បឋមោ ឧគរិគោ

បឋមំ ខេត្តបមាបេតវិគុ

[១] ខេត្តបមា អរហន្តោ ទាយកា កស្សក្ខបមា
 តិជ្ជបមំ ធម្យធម្មំ ឯត្តោ និព្វត្តតេ ដលំ
 ឯតំ តិដំ កសិ ខេត្តំ បេតាទំ ទាយកស្ស ច
 តំ បេតា បរិកុញ្ញនិ ទាតា បុញ្ញាន វឌ្ឍតិ
 ឥនេវ កុសលំ កត្វា បេតេ ច បដិប្បជយ
 សត្តញ្ច កមតិ ហំ ទំ កម្មំ កត្វាន ភទ្ធកត្តំ ។

ខេត្តបមាបេតវិគុ បឋមំ ។

សុត្តន្តបិដក

ខុទ្ទកនិកាយ បេតវិគ

បញ្ចមភាគ

សូមនមស្ការ ព្រះមានព្រះភាគ អរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ ព្រះអង្គនោះ ។

ឧរគវិគ ទី ១

រឿងខេត្តបមាប្រេត ទី ១

(១) ពួកព្រះអរហន្ត ដូចស្រែ ពួកទាយក ដូចអ្នកក្លរាស់ ទេយ្យធម៌ ដូចពូជ ផលតែងកើតមក អំពីព្រះអរហន្ត នឹងទាយកនឹងទេយ្យធម៌នុ៎ះ ឯពូជនឹងការក្លរាស់នឹងស្រែនុ៎ះ តែងមានដល់ពួកប្រេតទាំងឡាយ ផង ដល់ទាយកផង ប្រេតទាំងឡាយ តែងបរិភោគនូវផលខែ ទាននោះ ទាយកអ្នកឲ្យទាន តែងចំរើនដោយបុណ្យ ក្នុងលោកនេះ បុគ្គលធ្វើកុសលហើយ គួរតែបូជាចំពោះប្រេតទាំងឡាយ ព្រោះថា បុគ្គលធ្វើកុសលកម្ម ដ៏ចំរើន រមែងទៅកាន់ឋានសួគ៌ ។

ចប់ រឿងខេត្តបមាប្រេត ទី ១ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកិកាយស្ស បេតវុត្ត

ទុតិយំ សូករប្បេតវុត្ត

(២) កាយោ តេសុ ពុសោ វណ្ណោ សព្វា ឱកាសតេ ទិសា

មុខំ តេ សូករស្ស្ករំ កី កម្មមករា^(១) បុរេតំ ។

កាយេន សព្វតោ អាសី វាចាយាសី អសព្វតោ

តេន មេ តាទិសោ វណ្ណោ យថា បស្សសិ ធារទិ^(២)

តន្ត្រាហំ ធារទិ ព្រូមិ សាមិ ទិដ្ឋមិទន្តយា

មា កាសិ មុខសា ចាបំ មា ខោ សូករមុខោ អហ្មតិ។

សូករប្បេតវុត្ត ទុតយំ ។

តតិយំ ប្បតិមុខប្បេតវុត្ត

(៣) ទិព្វំ សុតំ ធារេសិ វណ្ណោ ធាតុំ

វេហាសយំ តិដ្ឋសិ អន្តលំ កេត្ត

មុខញោ តេ កិមិយោ បូតិកុដ្ឋំ

ខាទន្តិ កី កម្មមកាសិ បុរេតំ ។

សមណោ អហំ ចាថោ ទុក្ខវាចោ^(៣)

តបស្ស្កុចោ មុខសា អសព្វតោ

លទ្ធា ច មេ តបសា វណ្ណោ ធាតុំ^(៤)

១ ខ. កម្មមរិ ។ ២ ខ. ឆារាទិ ។ ៣ ម. ទុដ្ឋិកិចោ ។ ៤ ខ. វណ្ណោ ធាតុំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ បេតកុ

រឿងស្លាកប្រេត ទី ២

(២) (ព្រះនារទេត្តវស្សរថ) កាយទាំងមូលរបស់អ្នក មានសម្បវដ្ឋជាមាស មានស្មីភ្នំស្វាង សព្វទិស តែមាត់របស់អ្នក ដូចមាត់ជ្រូក តើអំពីភាមុន អ្នកបានធ្វើអំពើ ដូចម្តេច ។

(ប្រេតតបថា) បពិត្រព្រះនារទេ ខ្ញុំជាបុគ្គលបានសង្រួមកាយ តែមិនបានសង្រួមវាចា ព្រោះហេតុនោះ បានជាខ្ញុំមានសម្បវដ្ឋ បែបនោះ ដូចលោកម្ចាស់បានឃើញស្រាប់ហើយ បពិត្រព្រះនារទេ ខ្ញុំសូមទូលរឿងនោះ ដល់លោកម្ចាស់ រឿងនេះ លោកម្ចាស់បានឃើញ ដោយខ្លួនឯងស្រាប់ហើយ លោកកុំធ្វើបាប ដោយមាត់ កុំមានមាត់ដូចមាត់ជ្រូកឡើយ ។

ចប់ រឿងស្លាកប្រេត ទី ២ ។

រឿងបូតិមុខប្រេត ទី ៣

(៣) (ព្រះនារទេត្តវស្សរថ) អ្នកទ្រទ្រង់នូវវណ្ណធាតុ តិរិច កាយជាទិព្វ ដ៏ល្អ បិតនៅព្រំដីអាភាសវេហាស ទាស់តែ ដង្កូវទាំងឡាយ ទំពារស្មីនូវមាត់របស់អ្នក ដែលមានភ្និនស្រយ តើអំពីភាមុន អ្នកបានធ្វើអំពើ ដូចម្តេច ។

(ប្រេតតបថា) ខ្ញុំជាសមណៈលាមក មានវាចា គាត់ក្រក់ ប្រព្រឹត្ត ភបធម៌ មិនសង្រួមមាត់ ឯវណ្ណធាតុខ្ញុំបានហើយ ដោយភបធម៌

បេតវត្តស្នំ បឋមស្ស ឧបេតវត្តស្ស ចតុត្ថំ បិដ្ឋិជីតលិកប្បេតវត្ត

មុខត្តា មេ បេសុនិយេន បូតិ ។

តយំទំ តយា នារទ សាមិ ទិដ្ឋិ

អនុកម្មកា យេ កុសលា វនេយ្យំ

មា បេសុនិ មា ច មុសា អភាលិ

យកោ តុំ ហោហិសិ កាមកាមិតិ ។

បូតិមុខប្បេតវត្ត តនិយំ ។

បត្តតិ បិដ្ឋិជីតលិកប្បេតវត្ត

(៤) យំកំពារម្ពណំ កត្តា ទដ្ឋា ទានមមច្ឆរិ

បុព្វេ បេតវ អារត្ត អថ វា វត្តទេវតា

នត្តារោ វ^(១) មហារាជេ លោកទាលេ យសស្ស្រោ^(២)

កុវេរិ ធនុវដ្ឋត្តា វិបុត្តិ^(៣) វិបុត្តិកំ

តេ ចេវ^(៤) បូជិតា ហោត្តិ ទាយកា ច អនិប្បលា ។

ន ហិ វណំ វា សោកោ វា យាវណា បរទេវតា

ន តំ បេតស្ស អត្តាយេ ឯវំ តិដ្ឋត្តិ ញាតយេ^(៥) ។

១ ឧ. ច ។ ២ ឧ. ម. យសស្ស្រោ ។ ៣ ឧ. វិបុត្តត្តា ។ ៤ ឧ តថេវ ។ ៥ ម. ញាតកា ។

បេតវត្ត ខាតវត្ត ទី ១ រឿងបិដ្ឋង្គីតលិកប្រេត ទី ៤

មាត់របស់ខ្ញុំ មានភ្លិនស្អុយ ព្រោះតែពោលពាក្យញ្ជះញង់ ។
បត់ត្រព្រះនារទេ: អំពើនោះ លោកម្ចាស់បានឃើញខ្លួនឯង
ស្រាប់ហើយ អ្នកល្ងាសទាំងឡាយ ជាអ្នកអនុគ្រោះ គប្បី
ពោលថា អ្នកកុំពោលពាក្យញ្ជះញង់ កុំពោលពាក្យកុហក
ទើបអ្នកនឹងបានជាទៅបុគ្គ មានកាមតាមសេចក្តីប្រាថ្នា ។

ចប់ រឿងប្តីមុខប្រេត ទី ៣ ។

រឿងបិដ្ឋង្គីតលិកប្រេត ទី ៤

(៤) (ព្រះសម្តេចទ្រង់សំដែងថា) បុគ្គលមិនមានសេចក្តីកំណាញ់ គួរ
ធ្វើនូវហេតុណានីមួយ ឲ្យជាអារម្មណ៍ហើយគប្បីឲ្យបាន គឺប្រាព្ននូវ
បុព្វបុរសទាំងឡាយ មានមាតាបិតាជាដើម ដែលរំលងខ្លួនទៅកាន់
បរលោកហើយ ឬនូវទៅតាទាំងឡាយ ដែលអាស្រ័យនៅក្នុងទីទាំង
ឡាយ មានទីផ្ទះជាដើម នូវស្តេចធំទាំង ៤ ដែលរក្សាលោក ជាអ្នក
មានយសបរិវារ គឺព្រះបាទកុវេរៈ ១ ធនវង្គៈ ១ វិបុល្លាសៈ ១ វិបុល្លាសៈ ១
ហើយឲ្យនូវបានចុះជនទាំងឡាយមានស្តេចធំជាដើមនោះឈ្មោះថា
ជាបុគ្គលគឺតាយកនោះបានបូជាហើយ ឯអ្នកឲ្យមិនមែនជាមិនមាន
ផលឡើយ ។ ការយំក្តី សោកសៅក្តី ខ្សឹកខ្សួលណាដទៃក្តី បុគ្គលមិន
គប្បីធ្វើទេ កិច្ចមានយំសោកជាដើមនោះ មិនជាប្រយោជន៍ ដល់អ្នក
ដែលទៅកាន់បរលោកឡើយ ញាតិទាំងឡាយ (ដែលទៅកាន់បរ-
លោកនោះ) ក៏បិតនៅយំនឹងនោះដដែល (ឥតបានដឹងបានឮឡើយ) ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស បេតវគ្គ

អយំ ញា ខោ នត្តិណា និទ្ធា ស ធម្មមិ សុបតិដ្ឋតា

និយរត្តំ ហិតាយស្ស ហំ នសោ ឧបកប្បត្តតំ ។

បិដ្ឋិធីតលិកប្បេតវគ្គ បត្តំ ។

បញ្ចមំ តិរោកឌប្បេតវគ្គ

(៥) តិរោក្កុឌេសុ តិដ្ឋនិ សន្ធិសិដ្ឋាដកេសុ ច

ទ្វារពាហាសុ តិដ្ឋនិ អាគន្ធាន សតំ យរំ ។

បហុតេ អន្តបាទមិ ខន្ធកោដ្ឋេ ឧបដ្ឋិតេ

ន តេសំ កោចិ សរតំ សន្តានំ កម្មបច្ចយា ។

ឃិំ នន្តិ ញាតិំ យេ ហោន្តិ អនុកម្មកា

សុតំ បណ្ឌិតំ កាលេន កប្បយំ បាទកោជនំ

នទិ រេ ញាតិំ ហោតុ សុខិតា ហោន្ត ញាតយោ ។

តេ ច តតុ សមាគន្ធា ញាតិបេតា សមាគតា

បហុតេ អន្តបាទមិ សក្កតំ អនុមោទេវ

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ បេតវន្ត

ណែកទត្តិណា ទាន ដែលបុគ្គលបានឲ្យហើយនេះឯង ជាទាន
ដ៏គល់នៅល្អក្នុងព្រះសង្ឃ រមែងសម្រេចផល ដើម្បីជាប្រយោជន៍
ដល់ញាតិ ដែលទៅកាន់លោកខាងនាយនោះអស់កាលជាយូរវែង
តាមយ៉ាងនេះគឺទីដែលគួរសម្រេចបាន ។

ចប់ រឿងបិដកធម៌កប្រេត ទី ៤ ។

រឿងពិរោកុឌ្ឋប្រេត ទី ៥

(៥) (ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធសំដែងថា) ប្រេតទាំងឡាយ មកកាន់ផ្ទះរបស់
ខ្លួន បិតនៅខាងក្រៅជញ្ជាំងទាំងឡាយខ្លះ នាផ្លូវបែកជា ៤ នឹងផ្លូវ
បែកជា ៣ ទាំងឡាយខ្លះ ជិតទ្វារក្រុង នឹងទ្វារផ្ទះទាំងឡាយខ្លះ ។
កាលបើបាយ ទឹក បង្អែម ចំអាបដីច្រើន ដែលត្អូកញាតិចូលទៅតាំង
ទុកហើយ ញាតិណាមួយ មិននឹករលឹកដល់ប្រេតទាំងឡាយនោះ
ព្រោះបង្អែម គឺកម្មរបស់សត្វទាំងឡាយ ។ ជនទាំងឡាយណា
ជាអ្នកអនុគ្រោះ ជនទាំងនោះ រមែងឲ្យទូរទឹកនឹងកោដន ដំហ្មត់ចត់
ប្រសើរ ជារបស់គួរតាមកាល ដើម្បីញាតិទាំងឡាយ យ៉ាងនេះថា
ទាននេះ ចូរសំរេច ដល់ញាតិទាំងឡាយ សូមឲ្យញាតិទាំងឡាយ
ដល់ទូរសេចក្តីសុខចុះ ។ ឯប្រេតជាញាតិទាំងនោះ មកប្រជុំគ្នា
ក្នុងទីដែលឲ្យទាននោះ ជាអ្នកមកល្អហើយ កាលបើបាយនឹងទឹក
ដីច្រើន (ដែលគេទទួលដល់ខ្លួន) គប្បីអនុមោទនា ដោយគោរពថា

បេតវត្តស្នំ បបមស្ស ខេត្តវត្តស្ស បញ្ចមំ គំហេក្ខុឡប្បេតវត្ត

ចំរំ ដំរំន្ត ឆោ ញាតិ យេសំ ហេតុ លកាមសេ

អញ្ញកញ្ច កតា ប្បជា ទាយកា ច អនិប្បលា ។

ន ហំ តត្ថ កសី អត្ថ តោរក្ខេត្ត ន វិជ្ជតិ

វណ្ណិជ្ជា តាទិសី នត្ថ ហិរញ្ញាន កយាកយំ ។

សតោ ទិដ្ឋន យាបេន្តិ បេតា កាលកតា តហិ

ឡន្តតេ ឡទកំ វិជ្ជិ យថា និដ្ឋិ បវត្តតិ

ឃរមេវ សតោ ទិដ្ឋិ បេតានិ ឡបកប្បតិ ។

យថា វិវិហារ ប្បវា បវប្បវេន្តិ សាវនំ

ឃរមេវ សតោ ទិដ្ឋិ បេតានិ ឡបកប្បតិ ។

អនាសិ មេ អកាសិ មេ ញាតិមិត្តា សទា ច មេ

បេតានិ ទត្តិណិ ទដ្ឋា បុព្វេ កតមនុស្សំ ។

បេតវត្ត ខេត្តវត្ត ១ រឿងតិរោកុដ្ឋប្រេត ទី ៥

យើងទាំងឡាយបាន (ទទួលផល) ព្រោះហេតុនៃពួកញាតិណា សូមញាតិ
ទាំងនោះ របស់យើង រស់នៅអស់កាលយូរចុះ ការបូជាឈ្មោះថាញាតិ
ទាំងឡាយបានធ្វើហើយ ដល់ពួកយើង ឯអ្នកឲ្យទាន មិនមែនជាមិន
មានផលឡើយ ។ កសិកម្មគឺការកសិករ ក៏មិនមាន ក្នុងភូមិនៃប្រេតនោះ
គោរកម្មគឺការក្សោគា ក៏មិនមាន ក្នុងភូមិនៃប្រេតនោះ វណិជ្ជកម្ម
គឺការជួញប្រៃវែលជាហេតុបាននូវសម្បត្តិ ដូច្នោះ ក៏មិនមាន ការលក់ចេញ
ទិញចូល ដោយប្រាក់ក៏មិនមាន ។ បុគ្គលទាំងឡាយ ធ្វើកាលកិរិយា
ទៅកើតជាប្រេត រមែងញ៉ាំងអត្តភាពឲ្យប្រព្រឹត្តទៅ ក្នុងប្រេតវិស័យនោះ
ដោយ សារវត្តផលទានដែលញាតិឲ្យហើយ អំពីលោកនេះ ។ ទឹកធ្លាក់ចុះក្នុង
ទីទួល រមែងហូរទៅកាន់ទីទាប ដូចម្តេចមិញ ទានដែលបុគ្គលឲ្យហើយ
អំពីលោកនេះ រមែងសម្រេចផល ដល់ប្រេតទាំងឡាយ ដូច្នោះដែរ ។
ផ្លូវទឹកទាំងឡាយ ដ៏ទាញ រមែងញ៉ាំងសាគរឲ្យទាញប្រៀប ដូចម្តេច
មិញ ទានដែលបុគ្គលឲ្យហើយ អំពីលោកនេះ រមែងសម្រេចផល ដល់
ប្រេតទាំងឡាយ ដូច្នោះដែរ ។ បុគ្គលកាលរលឹកឃើញនូវឧបការ-
គុណដែលញាតិទាំងឡាយដើម បានធ្វើដល់ខ្លួន ក្នុងកាលមុនថា អ្នកឯ
ណោះបានឲ្យ (របស់នេះ) ដល់អាត្មាអញ អ្នកឯណោះបានធ្វើ(គុណនេះ)
ដល់អាត្មាអញ ជនទាំងនោះ ជាញាតិមិត្ត ជាសំឡាញ់របស់អាត្មា
អញ ដូច្នោះហើយ គួរឲ្យទទួលបាន ដល់ប្រេតទាំងឡាយ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស បេតវន្ត

ន ហិ វុណំ វា សោកោ វា យាវោ បរិទេវនា

ន តំ បេតស្ស អត្ថាយ (១) ឃំ តិដ្ឋន្តិ ញាតយោ ។

អយត្ត ខោ ទិត្តិណា ទិដ្ឋា សង្ឃមិ សុបតិដ្ឋិតា

ទិយវត្ត ហិតាយស្ស ហំ នសោ ឧបកប្បតិ ។

សោ ញាតិធម្មោ ច អយំ និទស្សិតោ

បេតាន បូសា ច កតា ឧទ្ធហា

ពលត្ត កិត្តិណមនុប្បទិដ្ឋិ

តុម្រេហិ បញ្ចំ បស្សតិ អនប្បកន្តិ ។

និរោធិប្បេតវន្ត បព្វមំ ។

ឆដ្ឋមិ បញ្ចបត្តខាទិកប្បេតវន្ត

[៦] នត្តា ទុព្វណ្ណាចាសិ ទុត្តនា បូតិ វាយសិ

បត្តិតាហិ បរិកិណា កា នុ ត្តិ វេន តិដ្ឋសីតិ ។

១ ខ. នំ បេតាមន្តាយ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ បេតវគ្គ

ការយំក្តី ការរសាកក្តី ឬសេចក្តីខ្សឹកខ្សួលណាដទៃក្តី បុគ្គល
 មិនគប្បីធ្វើឡើយ ព្រោះភិច្ចមានយំរសាកជាដើម មិនជាប្រយោជន៍
 ដល់អ្នកដែលទៅកាន់បរលោកឡើយ ញាតិទាំងឡាយ (ដែល
 ទៅកាន់បរលោកនោះ) ក៏បិតនៅយ៉ាងនោះដដែល (ឥតបាន
 ដឹងឮឡើយ) ។ ចំណែកទត្តិណាបាន ដែលបុគ្គលបានឲ្យហើយនេះ
 ឯង ជាទានដ៏កល់ទុកនៅល្អហើយ ក្នុងព្រះសង្ឃ រមែងសម្រេច
 ផលដើម្បីជាប្រយោជន៍ដល់ញាតិទាំងនោះ អស់កាលដ៏យូរអង្វែង តាម
 ឋានៈគឺទីដែលគួរសម្រេចបាន ។

ក៏ញាតិធម៌នោះ មហាពជបានសំដែងជាបែបយ៉ាងហើយ
 ការបូជាដ៏ថ្លៃថ្លា ចំពោះប្រេតទាំងឡាយ មហាពជបាន
 ធ្វើហើយ កំឡាំងកាយរបស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មហាពជបាន
 ចំពេញហើយ បុណ្យដ៏ច្រើនមហាពជក៏បានសន្សំហើយ។

ចប់ រឿងតិរោកុឌ្ឍប្រេត ទី ៥ ។

រឿងបញ្ចបុត្តខាទិកប្រេត ទី ៦

[៦] (ព្រះបរៈទាំងឡាយសួរថា) នាងជាស្ត្រីអាក្រាត មានរូប មាន
 សម្បុរអាក្រក់ មានភ្លិនអាក្រក់ ស្អុយ តែងបក់ចេញទៅ នាងមាន
 ពូជរុយចោមពេបហើយ តើនាងជាស្រីអ្វី មកបិតនៅក្នុងទីនេះ ។

បេតវិញ្ញាណំ បឋមស្ស ឧគវិញ្ញាណំ ធន្តិមំ បញ្ចប្បត្តាទិកប្បញ្ញេត្តិ

អហំ ភន្តន្តេ បេតវិញ្ញាណំ	ឧគវិញ្ញាណំ យមលោកិកា
នាមកម្មំ ករិត្តាន	បេតលោកិ ឥនោ ភតា ។
កាលេន បញ្ច បុត្តានិ	សាយំ បញ្ច បុណាបរេ
វិជាយិត្តាន ខាណាមិ	តេថំ នហោន្តំ មេ អលំ ។
បរិឌុយ្ហតិ ធូមាយតិ	ខុណាយ ហនយំ មម
នាមិយំ ន លកេ ចានិ	បស្ស មំ ព្យសនំ ភតន្តំ ។
កិណ្ឌ កាយេន វាចាយ	មនសា ឧក្កជ កតិ
កិស្ស កម្មវិចារកេន	បុត្តមិសានិ ខាណសិ ។
សបតិ មេ ភត្តនិ អាសិ	តស្ស ចាបំ អចេតយំ
សាហំ បទុដ្ឋមនសា	អករិ ភត្តចាតនិ ។
តស្ស ធូមាសិ កោតញ្ញា	លោហិតញ្ញា បត្សរិ
តនស្ស មាតា កុបតា	មយ្ហំ ញាតិ សមាណយំ
សបថញ្ច មំ អកាវេសិ	បរិកាសាបយំ ច មំ ។
សាហំ យោរញ្ច សបថំ	មុសាវានិ អកាសយំ
បុត្តមិសានិ ខាណាមិ	សចេតិ បកតិ មយា ។

១ ឌី សបថញ្ច ភតិ ។

សុត្តនិកាយ ខុទ្ទកនិកាយ បេតកុ

(ប្រេតស្រីភបថា) បតីគ្រលោកទាំងឡាយដ៏ចំរើន ខ្ញុំជាស្រី
 ប្រេត ដល់នូវសេចក្តីទុក្ខ ដោយមលោកសត្វ ស្លាប់អំពីមនុស្ស
 លោកនេះហើយ បានទៅកាន់បេតលោក ព្រោះធ្វើអំពើ
 អាក្រក់ ។ ក្នុងពេលព្រឹក ខ្ញុំសម្រាលកូន៥នាក់ ក្នុងពេលល្ងាច
 សម្រាលកូន៥នាក់ទៀត រួចហើយទំពាស្តីកូនទាំងអស់នោះ
 ក៏មិនគ្រាន់ដល់ខ្ញុំឡើយ ។ ហ្វូងយរបស់ខ្ញុំក្តៅក្រហាយហុយ
 ផ្សែង ព្រោះតែសេចក្តីស្រកយូរ ខ្ញុំដឹកទឹកក៏មិនបាន លោក
 ម្ចាស់ចូរមើលខ្ញុំ ដែលជាអ្នកដល់នូវសេចក្តីវិនាសចុះ ។

(ព្រះថេរៈទាំងឡាយសួរថា) ចុះអំពើអាក្រក់ដែលនាងបាន
 ធ្វើហើយដោយកាយ វាចា ចិត្ត តើដូចម្តេច នាងទំពាស្តីសាច់
 កូន តើព្រោះវាបាតរបស់ក្មេង ដូចម្តេច ។

(ប្រេតស្រីភបថា) ស្រីរួមប្តីរបស់ខ្ញុំ ជាស្រីមានគភ៌ ខ្ញុំបានតិតនូវ
 អំពើដ៏អាក្រក់ដល់ស្រីរួមប្តីនោះ ខ្ញុំនោះមានចិត្តស្រឡាញ់បានធ្វើនូវការញ៉ាំង
 គភ៌ឲ្យធ្លាក់ចុះ ។ គភ៌របស់ស្រីរួមប្តីនោះ បានតែត្រឹម២ខែឈាមក៏ហូរចេញ
 មក ឯហតារបស់ស្រីរួមប្តីនោះក៏ក្រៅក្រោធនឹងខ្ញុំ ហើយបានបបួល
 ញាតិទាំងឡាយញ៉ាំងខ្ញុំឲ្យធ្វើសម្បថផង ឲ្យផ្តាសាខ្លួនឯងផង ។ ខ្ញុំ
 នោះ ក៏បានពោលនូវសម្បថដ៏ឃោរឃៅផង ឲ្យវាក្រមុសាវាទផងថា បើ
 ខ្ញុំបានធ្វើអំពើអាក្រក់លើមនុស្ស រួមឲ្យខ្ញុំទំពាស្តីនូវសាច់នៃកូន ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស បេតវគ្គ

តស្ស កម្មវិចារេន^(១) មសាវាទស្ស ច្ចកយំ
បុត្តមិសានំ ខានាមិ បុព្វលោហិតមត្តតាតិ^(២) ។

បញ្ចប្បត្តខាទិកប្បៀតវិគ្គ ធម្មិមំ ។

សុត្តិមំ សុត្តប្បត្តខាទិកប្បៀតវិគ្គ

(៧) នត្តា ទុព្វណ្ណានាសិ ទុក្ខន្ធា ច្ចតិ វាយសិ
មត្តតិកាហិ បរិតិណ្ណា កា នុ ត្វំ វេ វេ វេ វេ វេ វេ វេ វេ ។
អហំ កននេ បេតិម្ហំ ទុក្ខតា យមលោកិកា
បាបកម្មំ ករិត្តាន បេតលោកមិតោ គតា ។
កាលេន សត្តបុត្តានំ សាយំ សត្ត បុនាបវេ
វិជាយិត្តាន ខានាមិ តេបំ ន ហោន្តំ មេ អលំ ។
បរិធិយ្ហតិ ច្ចមាយតិ ខុនាយ បាទយំ មម
និព្វតិ ធានិក្ខត្តាមិ អត្តិទឡេវ អាតបេតិ^(៣) ។

១ ម. កម្មស្ស វិបាកំ ។ ២ ឧ. មត្តិកាតិ ។ ៣ ម. អាបបេ ។

បេតវត្ត ឧរុរត្ត ទី១ រឿងសត្តខាទិកប្រេត ទី៧

ដោយផលនៃកម្មនោះផង ដោយផលនៃមុសាវាទផង ទាំងពីរនេះ ខ្ញុំ
ទើបបានទំពាស៊ីសាច់កូន ខ្លួនប្រឡាក់ដោយខ្លួននឹងឈាមដូច្នោះ ។

ចប់ រឿងបញ្ចបុត្តខាទិកប្រេត ទី ៦ ។

រឿងសត្តខាទិកប្រេត ទី ៧

(៧) (ព្រះថេរៈទាំងឡាយសួរថា) នាងជាស្រីអាក្រាត មានរូប
សម្បុរអាក្រក់ មានក្លិនអាក្រក់ ស្អុយ តែងបក់ចេញទៅ នាងមាន
ហ្វូងរុយចោមពេមហើយ តើជាស្រីអ្វី បានជាមកបិកនៅក្នុងទីនេះ ។

(ប្រេតស្រីតបថា) បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយដ៏ចម្រើន

ខ្ញុំជាស្រីប្រេត ផលនូវសេចក្តីទុក្ខ ជាយមលោកសត្វ ស្លាប់អំពី
មនុស្សលោកនេះ ហើយបានទៅកាន់បេតលោក ព្រោះធ្វើ
អំពើអាក្រក់ ។ ក្នុងពេលព្រឹក ខ្ញុំសម្រាលកូន ៧នាក់ ក្នុងពេល
ល្ងាច សម្រាលកូន ៧ នាក់ទៀត ហើយទំពាស៊ីកូនទាំងអស់
នោះ ក៏មិនគ្រាន់ផលខ្ញុំឡើយ ។ ហ្វូងរុយរបស់ខ្ញុំ ក្តៅក្រហាយ
ហុយផ្សែង ព្រោះសេចក្តីស្រេកឃ្លាន ខ្ញុំមិនបានសេចក្តី
ស្ងប់ទុក្ខ តែងក្តៅក្រហាយ ដូចជាបុគ្គលត្រូវភ្លើងនេះ ។

បេរីក្រុង បេរីស្ស ខេត្តស្ស អង្គម៍ ពោលប្រេតក្រុង

ក្រុង កាយេន វាចាយ	មនសា ទុក្ខដំ កតិ
ក្រសួ កម្មវិហាកេន	ពុត្តមិសាដំ ខាដសិភិ ។
អហំ មយំ ទុវេ បុត្តា	ទុកោ សម្បត្តយោ ឲ្យនា
សាហំ បុត្តតន្ត្រយេនា	សាមិកំ អតិមត្តាស្សំ ។
តតោ មេសាមិកោ កុទ្ធោ	សបតិមញ្ញមាជយំ ^(១)
សា ប ភត្តំ អលភិភត្ត	តស្ស ចាបិ អនេតយំ
សាហំ បទ្ធប្នមនសា	អករិ ភត្តចាតដំ ។
តស្ស តេមាសិកោ តតោ	បុព្វលោហិតកោ បតិ
តទស្ស មាតា កុបិតា	បយ្ហំ ញាតិ សមាជយំ
សបថញ្ច មិ អការេសិ	បរិភាសាបយំ ^(២) ប មិ ។
សាហំ យោវញ្ច សបថិ	មុសាភិទញ្ច ភាសិស្សំ
បុត្តមិសាដំ ខាហាថិ	សមេតិ បតតិ មយា
តស្ស កម្មវិហាកេន	មុសាភិទស្ស ប្បកយំ
បុត្តមិសាដំ ខាទាមិ	បុព្វលោហិតមត្តិភាតិ ។

សន្តបុត្តខាវិកប្រេតក្រុង សន្តម៍

១ ម. សរិ មយ្ហ ពនយ ២ ទ. បរិ. ពោលដំ ។

(ព្រះថេរៈទាំងឡាយសួរថា) អំពើអាក្រក់ដែលនាងធ្វើហើយដោយ
 កាយ វាចា ចិត្ត ដូចម្តេចខ្លះ នាងទំពាស៊ីសាច់កូនព្រោះផលកម្មអ្វី ។

(នាងប្រេតតបថា) ខ្ញុំមានកូន ២ នាក់ កូនទាំង ២ នាក់នោះពេញ
 វ័យហើយ ខ្ញុំនោះអាស្រ័យកំឡាំងកូននោះក៏មើលឆាយប្តី ។ គំអំពី
 នោះមក ប្តីរបស់ខ្ញុំ ក្រៅក្រោធនឹងខ្ញុំហើយ បាននាំយកស្រីរួមប្តីដទៃ
 ទៀត ស្រីរួមប្តីបានទាំងគភីហើយ ខ្ញុំបានគិតនូវអំពើដ៏អាក្រក់
 ដល់ស្រីនោះ ខ្ញុំនោះមានចិត្តប្រឡូស បានធ្វើនូវការញ៉ាំងគភី ឲ្យ
 ធ្លាក់ចុះ គភីនៃស្រីរួមប្តី បានតែត្រឹម ៣ ខែ មានខ្លះនឹងឈាម
 ធ្លាក់ចុះ មាតានៃស្រីរួមប្តីនោះ ក្រៅក្រោធនឹងខ្ញុំ បានបបួលពួក
 ញាតិមក ឲ្យខ្ញុំធ្វើសម្បថផង ឲ្យខ្ញុំផ្តាសាខ្លួនឯងផង ។ ខ្ញុំនោះ
 បានពោល នូវសម្បថដ៏យោរយាវផង នូវពាក្យមុសាវាទផង ថា
 បើខ្ញុំ បានធ្វើអំពើអាក្រក់នេះហើយ សូមឲ្យខ្ញុំទំពាស៊ីសាច់កូន
 ដោយផលកម្មនោះផង ដោយផលមុសាវាទផង ទាំង ២ នេះ
 ទើបខ្ញុំទំពាស៊ីសាច់កូន ប្រឡាក់ដោយខ្លះនឹងឈាមដូច្នោះ ។

អដ្ឋមិ គោណប្បេតវិគ្គ

(៨) កំណុំ ឧម្មត្តរោវ	លាយិត្វា ហវិតំ តំណំ
ខាទ ខាទាតំ លបសំ	តតសត្តំ ជវត្តំ ។
ន ហិ អន្នេន ខានេន	មតោតោណោ សម្មដ្ឋហេ
ត្ថិប្បិ ^(១) ពាលោ ច ធុម្មត្តតំ	យថា អញ្ញោ ច ធុម្មត្តតំ ។
ឥមេ ខាទា ឥទំ សីសំ	អយំ កាយោ សវលធំ
នេត្តា តថេវ តំដ្ឋន្តំ	អយំ តោណោ សម្មដ្ឋហេ
នេយ្យកស្ស ហត្តខាទា	កាយោ សីសញ្ញំ ទិស្សតំ
វុទំ មត្តកក្ខបស្មី	ននុ ត្វញ្ញោវ ធុម្មត្តតំ ។
អាទិត្តំ វត មំ សុន្តំ	យតសំត្តំ ខាវកំ
វារីនា វិយ ឌីសិញ្ញំ ^(២)	សត្វំ ទិញ្ញាយេ ទំ ។
អត្ថធិញ្ញំ វត មេ សល្លំ	សោកំ ហទយ ទិស្សតំ
យោ មេ សោកបវតស្ស	បតុសោកំ អនាទុទំ
ស្វាហំ អត្ថធិញ្ញសល្លាស្មី	សីតិក្ខតោស្មី ទិញ្ញតោ

១ ឧ. ម. ត្ថិសិ ។ ២ ឧ. ម. ឌិសិញ្ញំ ។

សុត្តនិបិដក ខុទ្ទកនិកាយ បេតវគ្គ

រឿងគោណប្រេត ទី ៨

(៨) (បិតាសួរថា) អ្នកមានសភាពជាបុគ្គលត្រូវទេដឹង បានជាអ្នក
ច្រូតស្មៅខ្ចី យកមកនិយាយនឹងគោចាស់ ដែលជាសត្វប្រាសចាក
ជីវិតថា ចូរស៊ីចុះ ៗ ដូច្នោះ ។ ធម្មតាគោដែលស្លាប់ហើយមិន
ដែលក្រោកឡើងបាន ដោយស្មៅនឹងទឹកទេ អ្នកជាបុគ្គលពាល
អប្បបញ្ញា ប្រហែលនឹងបុគ្គលល្ងង់ខ្លៅដទៃដែរ ។

(កូនតបថា) នេះជាជើង នេះជាក្បាល នេះជាខ្នងព្រមទាំងកន្ទុយ
នេះជាភ្នែករបស់គោ បិតនៅក្នុងទីដូចដែល គោនេះគប្បីក្រោក
ឡើងបាន ដៃជើងខ្លួននឹងក្បាលរបស់ជីតា ប្រាកដ ក្រែងអ្នកដែល
យំលើផ្លូវដីទេដឹង ជាបុគ្គលល្ងង់ ។

(បិតាពោលថា) អ្នកស្រោចស្រប់យើងដែលភ្លើងនេះហើយ ញ៉ាំង
សេចក្តីក្តៅក្រហាយទាំងឆ្នងឲ្យរម្ងាប់ ដូចបុគ្គលយកទឹកស្រោច
លត់ភ្លើងដែលនេះឆ្នាំងខ្វាញ់ សរគឺសេចក្តីសោក ដែលពាស្រ័យ
នៅក្នុងហ្វូងយើង អ្នកបានដកចោលហើយ កាលយើងត្រូវ
សេចក្តីសោកចំពោះបិតា គ្របសង្កត់ អ្នកដែលចេះបន្ទាបនឹងសេចក្តី
សោកបាន យើងនោះ ឈ្មោះថា មានសរគឺសេចក្តីសោក ដែលអ្នក
ដកចោលហើយ មានសេចក្តីត្រជាក់កើតហើយ មានទុក្ខរលត់ហើយ

បេតវត្ថុស្មី បេមស្ស ខេតវត្ថុស្ស នវមំ មហាបេសការប្បេតវត្ថុ

ន សោចាមិ ន វេនាមិ ^(១) តវ សុត្តាន មណាវ
ឃំ ករោន្តិ សមណា យេ ហោន្តិ អនុគម្ភតា
នវត្ថុយន្តិ ^(២) សោកត្តា សុជាតោ បិវរំ យថាតិ ។

ពោណប្បេតវត្ថុ អដ្ឋមំ ។

នវមំ មហាបេសការប្បេតវត្ថុ

(៧) តូថញ មុត្តិ វុជវញ ^(៣) បុត្វិ
បរិកុញ្ញតិ កស្ស អយំ វិចារោ
អយំ ន ^(៤) កី កម្មមកាសិ ធាវិ
^(៥)
យា សត្វនា លោហិតមុត្តកត្តា
នវានិ វត្តានិ សុភានិ ចេវ
មុទ្ធនិ សុទ្ធានិ ច លោមសានិ
ទិញ្ញានិមិស្សា កិដកា កវន្តិ
អយំ ន កី កម្មមកាសិ ធាវិតិ ។
កវិយា មមេសា អហុ ភនន្ត
អនាយិកា មប្បវណិ កនិយា
សាមិ ទិទន្តិ សមណាប្រាហ្មណានិ
អក្កោសតិ បរិកាសតិ ច

១ ខ. តញ ។ ២ ខ. វិនិវ្វយន្តិ ។ ម. វិនិវ្វយ ។ ៣ ខ. ម. បុរិញ្ញ ។

៤ ខ. នុតា ។ ៥ ខ. ហោច ។ ៥ ម. លា ។

បេះវត្ថុ ខុតវត្ថុ ទី១ រឿងមហាបេសការប្រេត ទី ៤

ម្ចាស់មាណព យើងលែងសោយសោក លែងយំហើយ ព្រោះ
បានស្តាប់វត្តារបស់អ្នក ជនទាំងឡាយណា ប្រកបដោយបញ្ញា
ជាអ្នកអនុគ្រោះ ជនទាំងនោះ តែងធ្វើយ៉ាងនេះ ដូចជាសុដាត-
មាណព បានញ៉ាំងបិតាឲ្យត្រឡប់ចាកសេចក្តីសោកដូច្នោះ ។

ចប់ រឿងពោណប្រេត ទី ៧ ។

រឿងមហាបេសការប្រេត ទី ៧

(៧) (ភិក្ខុស្តាប់) នារីណា មានខ្លះនឹងឈាមជាអាហារ សព្វ-
កាល នារីនេះតែងបរិភោគលាមកផង ម្ស្រផង ឈាមផង
ខ្លះផង នេះជាវិបាកនៃកម្មអ្វី នារីនេះ បានធ្វើអំពើដូចម្តេចហ្ន
សំពត់ទាំងឡាយថ្មីៗផង ល្អៗផង មានសាច់ទន់ផង បរិសុទ្ធ
ផង ប្រកបដោយរោមផង គេបានឲ្យដល់នារីនេះហើយ ក៏
ប្រាកដដូចជាលោហៈទៅវិញ ចុះនារីនេះបានធ្វើអំពើដូចម្តេច។

(ទៅតាមប្រាប់ថា) បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន នារីនេះ ជា
ភិយារបស់ខ្ញុំ ជាស្រីមិនដែលឲ្យវត្ថុអ្វី ដល់អ្នកណាមួយ
ឡើយ ជាស្រីកំណាញ់ស្វិតស្វាញ តែងដេរប្រទេចជាសា
នូវខ្ញុំ ដែលកំពុងឱ្យទាន ដល់សមណ ប្រាហ្មណ៍ទាំងឡាយ ថា

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស បេតវិគុ

ក្នុងញា មន្តំ វុធិវញ្ញា បុត្តំ
 បរិកុញ្ញា តំ អស្មំ ធី សព្វកាលំ ។
 ឯតំ តេ បរលោកស្មី ហោតុ
 វត្តា ច តេ កិដកា កវន្តំ^(១)
 ឯតា ធីសំ ទុច្ចរិតំ ចរិត្តា
 ឥណ្ឌកតា ចរិត្តាយ ខាទតតំ ។

មហាបេសការប្បេតវិគុ នវមំ ។

ទសមិ ខណ្ឌប្បេតវិគុ

(១០) កា ទុ អន្តោវិហានស្មី តដ្ឋន្តំ ទ្ធិបនិក្ខមំ
 ទ្ធិបនិក្ខមស្ស កវន្តំ^(២) បស្ស្ហមំ តំ មហាទ្ធិកន្តំ^(៣) ។
 អន្តិយាមិ ហារាយាមិ នត្តា និក្ខមិតុំ ពហំ
 កេសេហាមិ បដិច្ចនា បញ្ញំ មេ អប្បកំ កតន្តំ ។
 ហានុតរិយំ នាមិ តេ ឥមំ ទុស្សំ និវាសយ

១ ឧ. កិដកា ភវន្តំ ។ ម. កិដកសមា ភវន្តំ ។ ២ ឧ. ឯត្តន្តរេ ភវន្តំ អន្តំ ។ ៣ ឧ. ម. បស្សម ។ ៤ ម. ពហិដ្ឋិតំ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ បេតវគ្គ

អ្នកចូរស៊ីលាមកផង ម្យ៉ាងផង ឈាមផង ខ្លះផង ដែលជា
 របស់មិនស្អាត សព្វកាលចុះ ផលនេះចូរកើតមានដល់អ្នកក្នុង
 បរវលាកចុះ សំពត់មានផែនដូចរលាហោះ ចូរមានដល់អ្នកចុះ
 លុះនារីនោះ ប្រព្រឹត្តអំពើទុច្ចរិតប្រាកដដូច្នោះហើយ មក
 កាន់ទីនេះ ទើបបានទទួលផល (ដ៏ក្រហល់ក្រហាយ)
 អស់កម្រិតដ៏យូរអង្វែង ។

ចប់ រឿងមហាបេសការប្រេត ទី៧ ។

រឿងខណាតប្រេត ទី១០

(១០) (នាយ ភាណិជស្វរថា) នាងជាស្រ្តីអ្នកប្រើ បិតនៅខាងក្នុងវិមាន
 មិនចេញអំពីវិមាន ម្ចាស់នាងដំបំរើន ចូរនាងចេញមក យើង
 នឹងឃើញនាង ដែលមានប្តីច្រើន ។

(នាងប្រេតភបថា) ខ្ញុំជាស្រ្តីអាគ្រាត មានសេចក្តីអៀនខ្មាស
 ដល់នូវសេចក្តីទុកលំបាក មិនអាចចេញមក ខាងក្រៅបានទេ
 ខ្ញុំជាស្រ្តី មានសរីរៈបិទបាំងដោយសក់ទាំងឡាយ (ព្រោះថា)
 កុសលកម្ម មានប្រមាណតិច ខ្ញុំបានធ្វើមកហើយ ។

(នាយ ភាណិជពាលថា) បើដូច្នោះ យើងនឹងឲ្យសំពត់សាដក
 សម្រាប់ដណ្តប់ ដល់នាង ចូរនាងស្ងៀកសំពត់សាដកនេះចុះ

បេតវគ្គស្នំ បរិមស្ស ខាតវគ្គស្ស ទសមំ ទណតប្បេតវគ្គ

ឥមំ ទុស្សំ និវាសេត្វា	ពហំ ^(១) និក្ខម សោភណោ
ឧបនិក្ខមស្ស កន្ថោ	បស្សមំ តំ មហិន្ទិកន្តំ ។
ហត្ថេន ហត្ថេ តេ និន្ទំ	ន មយំ ឧបកប្បតំ
ឯសេត្តនាសកោ សទ្ធោ	សម្មាសម្ពុទ្ធសារីកោ
ឯតំ អត្តាទយិត្វាន	មម នត្ថំណាមាទិស
តថាហំ សុខិតា ហេស្សំ	សព្វកាមសមិន្ធិនិតំ ។
តព្វា តេ ត្តាបយិត្វាន	វិលីម្បិត្វាន វាលិជា
វត្ថហត្តាទយិត្វាន	តស្សា នត្ថំណាមាទិស្សំ
សមនន្តរានុទ្ធិដ្ឋេ ^(២)	វិទាណោ ឧបបជ្ជថ
កោជនត្តានននាទិយំ	នត្ថំណាយ ឥទំ ដលំ ។
តតោ សុទ្ធា សុចរិសនា	កាសិក្កត្តមជាវិទំ
ហសន្តំ វិមាណ និក្ខមំ	នត្ថំណាយ ឥទំ ដលន្តំ ។
សុចិត្តមំ រុចិរំ	វិមាណំ តេ ច កាសតំ ^(៣)
ទេវតេ បុត្តិតាចិត្ត	តិស្ស កម្មស្សំទិដលន្តំ ។

១ ម. ឯវំ ។ ២ ម. សមនន្តរា អនុទ្ធិដ្ឋេ ។ ៣ ម. បរាសតិ ។

បេតវត្ត ឧបវត្ត ទី ១ រឿងឧបាសម្ព័ន្ធ ទី ១០

ម្ចាស់នាងមានកក្រដាស លុះនាងស្ងៀកពាក់សំពត់សាដកនេះរួច ហើយ ចូរចេញមកខាងក្រៅ ម្ចាស់នាងដំចំរើន នាងចូរចេញមក យើងនឹងឃើញនាង ដែលមានប្អូនច្រើន ។

(នាងប្រេតគបថា) បានដែលអ្នកឲ្យដាល់ដៃ មិនបានសម្រេចដល់ ខ្ញុំទេ ក្នុងប្រជុំជននេះមានទុប្បាសកន្លះ អ្នកមានសត្វ ជាសាវ័កនៃ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ អ្នកចូរញ៉ាំងទុប្បាសកនេះឲ្យស្ងៀកពាក់ ហើយ ចូរទទួលទក្ខណៈទានដល់ខ្ញុំ ទើបខ្ញុំនឹងបានសេចក្តីសុខ សម្រេច នូវសេចក្តីប្រាថ្នាទាំងពួង ។

ត្រកូលណាដទាំងនោះ ក៏ឲ្យទុប្បាសកនោះឆ្លុតទឹក ប្រដាប់ពាក់តែង ដោយគ្រឿងក្រអូប ឲ្យស្ងៀកពាក់សំពត់ទាំងឡាយរួចហើយ ទើប ទទួលទក្ខណៈទានដល់ប្រេតនោះថា ផលគប្បីកើតឡើង ក្នុងលំដាប់ ដែលយើងទទួលហើយ កោដបាហារនឹងសំពត់ស្ងៀកពាក់នឹងទឹក ក៏កើតឡើង នេះជាផលនៃទក្ខណៈទាន ។

លំដាប់នោះ ស្រីប្រេតនោះជាស្រីបរិសុទ្ធ មានសំពត់ស្ងៀក ស្អាតជាស្រីទ្រទ្រង់សំពត់ជុំតួម ជាងសំពត់ដែលកើតក្នុងដែនកាសី ហើយក៏សើចេញអំពីមានមក នេះជាផលនៃទក្ខណៈទាន ។

(ត្រកូលណាដសួរថា) ម្ចាស់ទេ តើវិញ្ញាបនបត្រនាង វិចិត្រដោយរូបល្អ ស្អាតរុងរឿង ក្តី នាងដែលយើងសួរហើយចូរប្រាប់ នេះជាផលនៃកម្មអ្វី ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស បេតកុ

ភិក្ខុនោ ចរមាណស្ស	នោណិទិម្ពជ្ឈនំ អហំ ^(១)
អនាសី ឧជុក្ខតស្ស	វិប្បសន្នោន ចេតសា
តស្ស កម្មស្ស កុសលស្ស	វិចារកំ ទីយមន្តំ
អនុកោមិ វិមាណស្សី	តព្ពានានិ បរិត្តកំ ។
ឧទ្ធិ ចត្វហិ មាសេហិ	កាលករិយា ភវិស្សតិ
ឯកន្តំ កដុកំ យោរំ	និរយ្យបបតស្សហំ
ចតុក្កណំ ចតុទ្ធារំ	វិភត្តំ ភាតសោ មិតំ
អយោចាការបរិយន្តំ	អយសា ^(២) បដិក្កជ្ឈិតំ ។
តស្ស អយោមយា ភ្លមិ	ជលតា តេជសា យុត្តា
សមន្តា យោជនសតិ	ដរត្តា តដ្ឋតិ សត្វនា
តត្តាហំ ទីយមន្តានំ	ទុក្ខំ វេទិស្សំ វេទនំ
ដលញ្ច ទាបកម្មស្ស	តស្មា សោចាមិទិ ភ្លតន្តំ ^(៣) ។

ខណពប្បេតកុ ទសមំ ។

ឯកាទសមំ នាគប្បេតវិគុ

[១១] បុរតោ ច សេតេន បលេតិ ហត្តនា

មជ្ឈេ បន អស្សតរិវេន

១ ឧ. ពោណិទិម្ពជ្ឈនំ អហំ ។ ម. ពោណិ ទិម្ពជ្ឈនំ អហំ ។ អន្តិកថាយំ ពោណិ-
ទិម្ពជ្ឈន្តិ ពាលេទិស្សតិ ។ ២ ម. អយន្តំ អសា ។ ៣ ម. លោហមហំ ភុសន្តំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ បេតវគ្គ

(នាងប្រេតភបថា) ខ្ញុំមានចិត្តជ្រះថ្លា បានប្រគេនម្សៅល្ងកិន
 ប្រមាណ១ទោណៈ ដល់ភិក្ខុដែលកំពុងត្រាច់ទៅ មានចិត្តត្រង់ ខ្ញុំក៏
 បានទទួលវិបាកនៃកុសលកម្មនោះក្នុងវិមាន អស់ចន្លោះកាលដ៏យូរ
 តែឥឡូវនេះ កុសលនោះតិចពេកណាស់ ។ កាលកិរិយា នឹងមាន
 ក្នុងខាងលើអំពី ៤ ខែ ខ្ញុំនឹងចូលទៅកាន់នរកដ៏ខ្លាំងក្លា ខ្លោចផ្សា
 ដោយពិត នរកមានជ្រុង ៤ មានទ្វារ ៤ រាប់ដោយចំណែក
 ដែលចែកហើយ មានដែកព័ទ្ធជុំវិញ គ្របដោយគម្របដែក ។
 ផ្ទៃផែនដីនៃមហានរកនោះ សុទ្ធតែដែក មានភ្លើងឆេះប្រាលរន្ធគាល
 ផ្សាយទៅបានឬយូរយេយៗជាន់ ដោយជុំវិញ តាំងនៅសព្វកាល
 ខ្ញុំនឹងរងទុក្ខវេទនាអស់កាលជាអន្លើងក្នុងនរកនោះ ព្រោះហេតុនោះ
 ខ្ញុំទើបទទួលផលនៃបុបកម្ម ដែលក្តៅក្រហាយក្រពេកណាស់ ។

ចប់រឿងខណ្ឌប្រេត ទី ១១ ។

រឿងនាគប្រេត ទី ១១ ។

(១១) (នាមណេរស្តេចថា) អ្នកទៅមុនគេបង្គំស្រីជិះជំរិស

ឯអ្នកទៅកណ្តាលគេ ជិះរប ទើមសេះអស្សតរ

បេតិកភ័ណ្ឌ បឋមស្ស ឧបទ្វេស្ស ឯកាទសមំ នាគប្បេតវន្ត
 បច្ឆា ច កុញ្ញា សិវិកាយំ និយ្យាតិ
 ឌីកាសយន្តំ ទស សព្វតោ ទិសា ។
 តុម្រៃ បន មុត្តរហត្តចាណំ ខោ
 រុទ្ធមុខា កិណ្ឌបកិណ្ឌកត្តា ^(១)
 មនុស្សក្ខតា កិមកត្ត ចាបំ
 យេនពាមពាស្ស បិវា ^(២) លោហិតំ (ឥតិ) ។
 បុរោ វិ យោ គុច្ឆតិ កុញ្ញវេន
 សេតេន នាតេន ចតុក្កមេន
 អម្ពាតិំ បុត្តោ អហ្ម សោ បដេដ្ឋកោ ^(៣)
 ទាណនិ ទត្វាន សុទ្ធិំ បមោទតិ ។
 យោ សោ មជ្ឈេ អស្សតរិវេន
 ចតុតិំ យុត្តេន សុវត្តិតេន
 អម្ពាតិំ បុត្តោ អហ្ម មជ្ឈិមោ សោ
 អមច្ឆរិំ នានបតិ វិហេចតិ ។
 យា សា បច្ឆា សិវិកាយំ និយ្យាតិ
 នារិ ^(៤) សបព្ពា មិគមណ្ណាលោចនា

១ ម. ជំនួបកិណ្ឌ ។ ២ ម. បិវា ។ ៣ ឌ. សោ ជេដ្ឋកោ ។ ម. សោវ
 ជេដ្ឋកោ ។ ៤ ឌ. ពារី ។

បេតវត្ថុ ខាតវត្ថុ ទី១ រឿងនាគប្រេត ទី ១១

ចំណែកកញ្ញាមកខាងក្រោយគេ ទៅដោយភ្នំស្វាងរៀង

សព្វទិសទាំង ១០ ។ ឯអ្នកទាំងឡាយ (ដែលមកក្រោយគេបង្អស់)

មានដៃកាន់ដម្បង មានមុខជោកដោយទឹកភ្នែកមានខ្លួនបែក

ធ្លាយ ហើយផឹកនូវខ្លះនឹងឈាម នៃត្នានឹងគ្នាជាអាហារ អ្នក

ទាំងឡាយកាលកើតជាមនុស្ស តើបានធ្វើអំពើដូចម្តេចខ្លះ ។

(នាងប្រេតភបថា) បុគ្គលណាទៅដោយជំរិះសង្ឃឹមស្រីមាន

ជើង៤មុនគេ បុគ្គលនោះជាបុគ្គលរស់ខ្ញុំ បានថ្វាយទានហើយ

ក៏បានជួបសេចក្តីស្តុក ។ បុគ្គលណាទៅដោយរថទឹមសេះ៤

មានដំណើរលក្ខណ៍ទឹកណាល បុគ្គលនោះជាបុគ្គលណាលរស់

ខ្ញុំ ជាអ្នកមិនកំណាញ់ ជាម្ចាស់ទានជំរើងរៀង ។ នារីណា

ប្រកបដោយបញ្ញា មានភ្នែកថ្លាដូចម្រឹគទៅដោយក្រោយគេ

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស បេតិកុ

អម្បានំ ធីតា អហ្ម សា តិវិជ្ជា^(១)

ភាគឡុភាគេន សុខំ បមោទតិ ។

ឯតេ ច នាណំ អនិស្ស បុត្រ

បសន្និច្ឆិតា សមណាព្រាហ្មណានំ

មយំ បន មច្ឆរោ អហ្មម្បា

បរិកាសកា សមណាព្រាហ្មណានំ

ឯតេ ច ទត្តា បរិចារយន្តិ

មយញ្ច សុស្សម នឡោវ ទិត្តោតិ^(២)

តី តម្បានំ កោជនំ តី សយនំ^(៣)

កថញ្ច^(៤) យាបេថ សុទាបធម្មំនោ

បហ្មតកោគេសុ អនប្បកេសុ

សុខំ វិវាតាយ ទុក្ខជ្ជ បត្តា ។

អញ្ញមញ្ញំ វិជិតានំ ចិវិម បុត្រលោហិតំ

តហ្ម វិជិតានំ ន ធាតា ហោម នត្តាទិមមសេ^(៥) មយំ ។

១ ម. កនិដ្ឋិតា ។ ២ ម. ធីតោតិ ។ ៣ ទ. កិស្សយនំ ។ ៤ ទ. កបំសុ ។
៥ ម. ឧប្បាទម្ពសេ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ បេតវគ្គ

នារីនោះ ជាធិតាពៅបង្កសំរបសំខ្ញុំ ជាអ្នកមានសេចក្តីសុខ
 តែងរីករាយ តាមចំណែកផលទានពាក់កណ្តាល ។ អំពីជាតិមុន
 ជនទាំងនេះ⁺ ជាអ្នកមានចិត្តជ្រះថ្លា បានឲ្យទានដល់ពួកសមណៈ
 នឹងព្រាហ្មណ៍ ចំណែកយើងខ្ញុំទាំងឡាយវិញ ជាអ្នកកំណាញ
 ដេរប្រទេចផ្តាសាសមណព្រាហ្មណ៍ទាំងឡាយ ឯជនទាំងនេះ
 លុះឲ្យហើយទើបគេបម្រើ (ដោយតាមគុណ) ចំណែកពួកយើង
 ទើបក្រៀមស្នូត ដូចដើមបុស ដែលហាលថ្ងៃដូច្នោះ ។

(សាមណេរស្នូរថា) ភោជនាហារ របស់អ្នកទាំងឡាយដូច
 ម្តេចទៅ ទីដេក របស់អ្នកដូចម្តេចទៅ ចុះអ្នកទាំងឡាយមាន
 បាបធម៌ដ៏ក្រៃលែង ញ៉ាំងអត្តភាពឲ្យប្រព្រឹត្តទៅ ដូចម្តេច
 ភោជនាហារទាំងឡាយដ៏ច្រើន មិនមែនជារបស់តិចតួចឡើយ
 ឥឡូវនេះ អ្នកដល់ខ្ញុំសេចក្តីទុក្ខ ព្រោះប្រាសចាកសេចក្តីសុខ ។

(នាងប្រេតតបថា) យើងខ្ញុំទាំងឡាយ សម្លាប់ខ្ញុំគ្នានឹងគ្នា
 ហើយក្រេបជីកទូរខ្លះនឹងឈាម ទុកជាជីកច្រើន ក៏មិនបាត់ស្រេក
 ឃ្នាន យើងខ្ញុំទាំងឡាយ ក៏នៅតែស្រេកឃ្នានដដែល ។

បេតវត្តស្នំ បឋមស្ស ខុរវត្តស្ស ឯកាវសម ភាគប្បេតវត្ត

សេត្ត មច្ឆា បរិទេវយន្តិ

អនាយិកា បេត្តិ^(១) យមស្ស ហាយនោ

យេ តេ វិច្ឆា អធិកម្ម កោតេ

ន កុញ្ញវេ នាបិ ករោន្តិ បុញ្ញំ ។

តេ ខុប្បិចាសុបតតា បរត្ត

បច្ឆា^(២) ភិរំ យាយិវេ^(៣) ឧប្បមាណា

កម្មានិ កត្វាន ទុក្ខុទ្រយានិ^(៤)

អនុកោន្តិ ទុក្ខំ កត្តកម្មលានិ ។

សត្តំ ហិ ធនធាញ្ញំ សត្តំ សធិ ដីរិទ្ឋិ

សត្តំ សត្តរតោ ញត្វា ដិបិ កយិវាថ បណ្ណិតោ ។

យេ តេ វិច្ឆិ បដានន្តិ នវា ធម្មស្ស កោវិទា

តេ នានេ នប្បមជ្ឈន្តិ សុត្វា អរហតំ វចោតិ ។

ភាគប្បេតវត្ត ឯកាវសម ។

១ ម. អវាយកា មច្ឆិវោ ។ ២ ឧ. បេតា ។ ៣ ឧ យាយិវេ ។ ៤ ឧ. ទុខទ្រយានិ ។
ម. ទុខទ្រយានិ ។

បេតវត្ថុ ខេតវត្ថុ ទី១ រឿងនាគប្រេត ទី ១១

ជនទាំងឡាយណា ជាអ្នកមិនចែកចាយឲ្យទាន ជនទាំងនោះ
 លុះលះលោកនេះទៅហើយ រមែងទៅកើត ក្នុងឋានយម.
 លោក តែងឡើងក្បាល ដូចយើងខ្ញុំទាំងឡាយ ជនទាំងឡាយ
 ណា បានឲ្យសម្បត្តិទាំងឡាយហើយ តែជាអ្នកកំណាញ់ មិន
 បរិភោគផង មិនធ្វើបុណ្យផង ។ ជនទាំងនោះ ជាអ្នកមាន
 សេចក្តីប្រកប្បាចគ្របសណ្តិត ក្នុងលោកខាងមុខ ក្នុងកាល
 ជាខាងក្រោយមក ជនទាំងនោះ រមែងឆេះរោលរាលក្តៅ
 ក្រហាយអស់កាលជាយូរអង្វែង ព្រោះបានធ្វើឲ្យកម្មមានផល
 ជាទុក្ខ តែងទទួលផលជាទុក្ខ មានផលដ៏ក្តៅក្រហាយ ។
 ព្រឡសម្បត្តិជាបេសមិនទៀង ជីវិតក្នុងលោកនេះ ជាបេសមិនទៀង
 បណ្ឌិតដឹងឲ្យបេសមិនទៀង តាមសភាពជាបេសមិនទៀងហើយ
 គប្បីធ្វើឲ្យទីតាំង ។ ជនទាំងឡាយណា អ្នកល្ងាសក្នុងព្រះសង្គម
 ដឹងច្បាស់យ៉ាងនេះ ជនទាំងនោះឈ្មោះថាជាអ្នកមិនធ្វើសប្រហែស
 ក្នុងទាន ព្រោះបានស្តាប់ពាក្យនៃព្រះអរហន្តទាំងឡាយ ។

ព្រាហ្មណ៍ ឧបសម្ព័ន្ធ

[១២] ឧបសម្ព័ន្ធ ឧបសម្ព័ន្ធ ឧបសម្ព័ន្ធ ឧបសម្ព័ន្ធ
 ឧបសម្ព័ន្ធ ឧបសម្ព័ន្ធ ឧបសម្ព័ន្ធ ឧបសម្ព័ន្ធ
 ឧបសម្ព័ន្ធ ឧបសម្ព័ន្ធ ឧបសម្ព័ន្ធ ឧបសម្ព័ន្ធ
 ឧបសម្ព័ន្ធ ឧបសម្ព័ន្ធ ឧបសម្ព័ន្ធ ឧបសម្ព័ន្ធ
 ឧបសម្ព័ន្ធ ឧបសម្ព័ន្ធ ឧបសម្ព័ន្ធ ឧបសម្ព័ន្ធ
 ឧបសម្ព័ន្ធ ឧបសម្ព័ន្ធ ឧបសម្ព័ន្ធ ឧបសម្ព័ន្ធ
 ឧបសម្ព័ន្ធ ឧបសម្ព័ន្ធ ឧបសម្ព័ន្ធ ឧបសម្ព័ន្ធ
 ឧបសម្ព័ន្ធ ឧបសម្ព័ន្ធ ឧបសម្ព័ន្ធ ឧបសម្ព័ន្ធ
 ឧបសម្ព័ន្ធ ឧបសម្ព័ន្ធ ឧបសម្ព័ន្ធ ឧបសម្ព័ន្ធ
 ឧបសម្ព័ន្ធ ឧបសម្ព័ន្ធ ឧបសម្ព័ន្ធ ឧបសម្ព័ន្ធ

១ ឧ, ឧប ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ បេរិវគ្គ

រឿងឧរគប្រេត ទី ១២

(១២) (ពោធិសត្វនិយាយថា) ពស់តែងសកសំណកចាស់របស់ខ្លួន
 ចោលហើយលូនទៅ យ៉ាងណាមិញ (សត្វ) កាលបើសរីរៈប្រើការ
 មិនកើតហើយ ធ្វើទូរមរណកាលទៅកាន់បរលោក ក៏យ៉ាងនោះ
 (ឯសរីរៈដែលនៅសល់ខាងអាយនោះ) កាលគេដុត ក៏មិនបានដឹង
 (ធ្វើម្តេចនឹងដឹង) នូវសេចក្តីខ្សឹកខ្សួល របស់ញាតិទាំងឡាយបាន
 ហេតុនោះ ខ្ញុំមិនសោកស្តាយសរីរៈនេះឡើយ ប្រសើរតែគតិរបស់គេ ។
 (មាតានិយាយថា) បុត្ររបស់ខ្ញុំនេះ ខ្ញុំមិនបានហៅគេមកអំពី
 លោកនោះ ខ្ញុំមិនបានអនុញ្ញាត គេក៏ទៅអំពីមនុស្សលោកនេះ
 គេមកយ៉ាងណា គេក៏ទៅយ៉ាងនោះ ការទួញយំធ្វើអ្វី ព្រោះកិរិយា
 ទៅនោះ (ឯសរីរៈដែលនៅសល់ខាងអាយនោះ) គេដុតក៏មិនបានដឹង
 (ធ្វើម្តេចនឹងដឹង) នូវសេចក្តីខ្សឹកខ្សួលរបស់ញាតិទាំងឡាយ ព្រោះ
 ហេតុនោះ ខ្ញុំមិនយំទួញនឹងសរីរៈនេះឡើយ ប្រសើរតែគតិរបស់គេ ។
 (ប្អូនស្រីនិយាយថា) បើខ្ញុំយំ ខ្ញុំនឹងទៅជាស្តេច ក្នុងការយំនោះ
 នឹងគប្បីមានផលដូចម្តេចដល់ខ្ញុំ សេចក្តីមិនត្រេកអរដ៏លើសលុប
 នឹងគប្បីមានដល់ពួកញាតិមិត្ត នឹងអ្នកមានចិត្តល្អ របស់យើង
 ទាំងឡាយ (ឯសរីរៈដែលសល់នៅខាងអាយនោះ) កាលគេដុតក៏មិន
 បានដឹង (ធ្វើម្តេចនឹងដឹង) នូវសេចក្តីខ្សឹកខ្សួលរបស់ញាតិទាំងឡាយ

បេតវិគ្គស្មី បឋមស្ស ឧបេតវិគ្គស្ស ព្រាសមំ ឧបេតវិគ្គស្ស

តស្មា ឯតំ ន រោទាមិ កតោ សោ តស្ស យា កតិ ។

យថាបិ ទារកោ ចន្ទិ កន្ទន្ទិ អនុរោទតិ

ឃី សម្បទមេវេតិ យោ បេតិ អនុសោចតិ

ឧប្បមាណោ ន ជាតាតិ ញាតិំ បរិទេវតិ

តស្មា ឯតំ ន រោទាមិ កតោ សោ តស្ស យា កតិ ។

យថាបិ ព្រហ្ម ឧទកុម្ភោ ភិទ្ធោ អប្បជិស្សន្ធិយោ

ឃី សម្បទមេវេតិ យោ បេតិ អនុសោចតិ

ឧប្បមាណោ ន ជាតាតិ ញាតិំ បរិទេវតិ

តស្មា ឯតំ ន រោទាមិ កតោ សោ តស្ស យា កតិ ។

បេតវត្ថុ ឧបទវត្ថុ ទី១ រឿងឧបទវត្ថុ ទី ១២

ហេតុនោះ ខ្ញុំមិនយំនឹងសរីរៈនុះឡើយ ទ្រុឌតែគតិរបស់គេ ។

(ភរិយានិយាយថា) បុគ្គលណាសោកស្តាយ ខ្ញុំបុគ្គលដែលធ្វើ
មរណកាលទៅកាន់បរលោកហើយ បុគ្គលនោះ ប្រៀបដូចជាទារក
យំទារខ្ញុំព្រះចន្ទដែលកំពុងចរទៅ(ឯសរីរៈដែលសល់នៅខាងកាយ
នោះ) កាលគេដុតក៏មិនបានដឹង (ធ្វើម្តេចនឹងដឹង) ខ្ញុំសេចក្តីខ្សឹក
ខ្សួលរបស់ញាតិទាំងឡាយ ព្រោះហេតុនោះ ខ្ញុំមិនយំនឹងសរីរៈ
នុះឡើយ ទ្រុឌតែគតិរបស់គេ ។

(តាសីនិយាយថា)បពិត្រព្រាហ្មណ៍ ក្នុងទឹកដែលបែកហើយតភ្ជាប់វិញ
មិនបាន យ៉ាងណា សរីរៈអ្នកស្លាប់នេះក៏យ៉ាងនោះដែរ បុគ្គលណា
សោកស្តាយខ្ញុំបុគ្គលដែលទៅកាន់បរលោកហើយ (បុគ្គលនោះក៏ដូច
ជាអ្នកសោកស្តាយខ្ញុំក្នុងទឹកដែលបែកហើយ) (ឯសរីរៈដែលសល់
នៅខាងកាយនោះ) កាលគេដុត ក៏មិនបានដឹង (ធ្វើម្តេចនឹងដឹង)
ខ្ញុំសេចក្តីខ្សឹកខ្សួលរបស់ញាតិទាំងឡាយ ព្រោះហេតុនោះ ខ្ញុំមិន
យំនឹងសរីរៈនុះឡើយ ទ្រុឌតែគតិរបស់គេ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយស្ស បេតកុ

ឱទ្ធំ

ខេត្តបមា វណា ទេវេ

ដីតលីកំ តិរោក្ខំ

បុត្តខាទិកា តោណាភូមិ

ចាសាទិ តាតោវត្តន្ទានសា

តេ វត្តនំ វត្តេ បឋមេ ឱទ្ធំ^() ។

ឧទាហរណ៍ បឋមេ ។

១ ម. ខេត្ត ច ស្ករ ប្លូតិ វិជ្ជិយមិ តិរោក្ខំ បច្ចុប្បន្នំ ច គោណបេសការកញ្ច
គថា ខណ្ឌតិយំ ភាគំ ទ្រវសំ ឧទាហរណ៍ វិស្សន្តិ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ បេតវគ្គ

ឧទ្ទាស

រឿងខេត្តបមាប្រេត (ព្រះអរហន្តប្រៀបដូចស្រ) ១

រឿង(សូករប្រេត) ប្រេតមានសម្បុរកាយល្អ ១ ជា ២ លើក

រឿង(បូតិមុខប្រេត) ១ រឿងបិដ្ឋធីតលិកប្រេត ១ រឿងតិរោកុដ្ឋ-

ប្រេត ១ រឿងបុត្តខាទិកប្រេត (ស្រីប្រេតស៊ីក្សនឯង) ២ លើក

រឿងគោណប្រេត ១ រឿងមហារេសការប្រេត ស៊ីនុវត្តិ ១

រឿងខលាតប្រេតនៅកងវិមាន ១ រឿងនាគប្រេត ១ រឿងទរត-

ប្រេត ១ ទទ្ធាន កងវត្តជាបឋម មានរឿង ១២ យ៉ាងនេះឯង ។

ចប់ ឧរកវគ្គ ទី ១ ។

បេជ្ជវិញ្ញាណំ ឧតិយស្ស ឧត្តរវិញ្ញាណំ បរមំ សំសារមោចកប្បេតវិញ្ញាណំ

ឧតិយោ ឧត្តរវិញ្ញាណំ

បរមំ សំសារមោចកប្បេតវិញ្ញាណំ

[១៣] នត្តា ឧត្តរវិញ្ញាណំ	តិសោ ធម្មនិស្សន្ទំ
ឧត្តរវិញ្ញាណំ ^(១) តិសោ	កា ធុ តំ វេទ តិដ្ឋសិវំ ។
អហំ ភទន្តេ បេតិម្ហំ	ឧត្តរវិញ្ញាណំ យមលោកិកា
ចាបកម្ហំ កវត្តាន	បេតលោកមិតោ ភតាតិ ។
តិដ្ឋ កាយេន វាចាយ	មនសា ឧត្តរវិញ្ញាណំ កតិ
តិស្ស កម្មវិចារេន	បេតលោកំ វេតោ ភតាតិ ។

អនុក្កម្ភកា មយ្ហំ ជាហេសំ ភទន្តេ
 បិតា មាតា ច អថ វាបិ ញាតិកា
 យេ មិ និយោជេយ្យំ ធនាហំ ធនំ
 បសន្នចិត្តា សមណាប្រាហ្មណានំ ។
 វេតោ អហំ វស្សសតានិ បញ្ច
 យំ ឯវុចា វិចរមិ នត្តា
 ឧបាយ តណ្ហាយ ច ឧដ្ឋមាណ
 ចាបស្ស កម្មស្ស ដលំ មមេនំ ។

១ ម. ឧត្តរវិញ្ញាណំ ។

បេតវគ្គ ឧត្តរវគ្គ ទី ២ រឿងសំសារមោចកប្រេត ទី ១

ឧត្តរវគ្គ ទី ២

រឿងសំសារមោចកប្រេត ទី ១

(១៣) (ព្រះសារីបុត្តស្នូរថា) ម្ចាស់ស្រីស្តម មានភ្នំដំរីរតាម
 នាងជាស្រីអាគ្រាត មានរូបអាគ្រក់ក្រៃពេក មានខ្លួនស្នាមស្តម
 មានខ្លួនរវាម ដោយសរសៃ នាងជាអ្វី មកបិតនៅទីនេះ ។
 (នាងប្រេតតបថា) បិត្រលោកម្ចាស់ដំរីរ ខ្ញុំជាស្រីប្រេតដល់
 នូវសេចក្តីទុក្ខ ដោយមលោកសត្វ ស្លាប់អំពីមនុស្សលោកនេះហើយ
 បានទៅកាន់បតលោក ព្រោះធ្វើបាបកម្ម ។

ចុះអំពីអាគ្រក់ ដែលនាងបានធ្វើ ដោយកាយ វាចា ចិត្ត
 តើដូចម្តេច នាងទៅកាន់បតលោក អំពីមនុស្សលោកនេះ ព្រោះ
 វិបាកនៃកម្មដូចម្តេច ។

បិត្រលោកដំរីរ បិដាមាតា បុព្វកញ្ញាតិ ជាអ្នកអនុគ្រោះ
 ដល់ខ្ញុំ គប្បីដឹកនាំខ្ញុំថា នាងចូរមានចិត្តជ្រះថ្លាឱ្យបានដល់
 ពួកសមណព្រាហ្មណ៍ (ដូច្នោះ) ពុំមានឡើយ ។ ខ្ញុំទើបបាន
 ជាស្រីអាគ្រាតមានសភាពយ៉ាងនេះ តែនីគ្រាប់ទៅអស់ ៥០០
 ឆ្នាំ ចាប់ដើមអំពីឆ្នាំនេះទៅ ទំពារស៊ីដោយសេចក្តីស្រេក
 យូរផង ដោយចំណង់ផង នេះជាផលនៃបាបកម្មរបស់ខ្ញុំ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស បេតកុ

វណ្ណមំ តំ អយ្យ បសន្នចិត្តា

អនុកម្ម មំ វិរ^(៦) មហានុភាវ

នត្វា ច មេ អាទិស យាហំ កំព្វំ

មោចេហំ មំ ទុក្ខតិយា ភទន្តេតិ ។

សាទ្ធិតិសោ តស្ស បដិសុណិត្វា សារីបុត្តោ អនុកម្មកោ

ភិក្ខុនំ អាណាបំ នត្វា ចាណិមត្តញ្ច ចោលកំ

ថាលកស្ស ច ចានីយំ តស្ស នក្ខណាមាទិសិ

សមនន្តរា អនុទិដ្ឋេ វិចារកោ ឧបបដ្ឋេថ ។

កោជនច្ឆានំ ចានីយំ នក្ខណាយ ឥទំ ដលំ

តតោ សុទ្ធា សុចរិសនា កាសិកុត្តមជារិដិ

វិចិត្តវត្តាករណា សារីបុត្តំ ឧបសក្កមំ ។

អភិក្កន្តេន វណ្ណេន យា ត្វំ តិដ្ឋសិ ទេវតេ

ឱភាសេដ្ឋំ ទិសា សញ្ច ឱសដំ វិយ តារកា ។

កេន តេ តាទិសោ វណ្ណោ កេន តេ ឥធមិជ្ឈតិ

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ បេតវត្ថុ

បតិគ្រលោកម្ចាស់ ខ្ញុំមានចិត្តជ្រះថ្លា សូមថ្វាយបង្គំ
 លោកម្ចាស់ បតិគ្រលោកម្ចាស់ អ្នកមានព្យាយាម មាន
 អានុភាពធំ សូមលោកអនុគ្រោះខ្ញុំ សូមលោកឲ្យទេយ្យ-
 ធម៌ណានីមួយ ទទួលបានដល់ខ្ញុំផង បតិគ្រលោកម្ចាស់
 ដ៏ចម្រើន សូមលោកម្ចាស់ដោះខ្ញុំឲ្យរួចអំពីទុក្ខតិដ្ឋនីចុះ ។

ព្រះសាវ័បុត្តនោះ ជាអ្នកអនុគ្រោះ ទទួលស្តាប់ពាក្យស្រីប្រេតនោះ
 ថាសាធុដូច្នោះហើយ បានប្រគេននូវពិទ្ធកបាយ នូវសំពត់ប្រមាណ
 ប៉ុនបាតវែងផង នឹងទឹកដែលគួរក្របដឹកមួយផ្តល់ដល់ភិក្ខុទាំង ឡាយ
 រួចហើយ ទទួលទទួលបាននាងកលស្រីប្រេតនោះ វិបាកក៏កើតឡើង
 ក្នុងលំដាប់ដែលទទួលហើយ កោដនាហារ នឹងសំពត់ស្បៀកពាក់
 នឹងទឹកដែលគួរក្របដឹក ក៏កើតឡើង នេះជាផលនៃទទួលបាន
 លំដាប់នោះ ស្រីប្រេតនោះ ជាស្រីស្អាត ស្បៀកពាក់សំពត់ស្អាត
 ទ្រទ្រង់នូវសំពត់ដ៏ទុក្ខប ជាដ៏សំពត់ដែលកើតក្នុងដែនកាសី មាន
 គ្រឿងវត្ថុគណៈអំពីច្រូ ចូលទៅរកព្រះសាវ័បុត្ត ។

(ព្រះសាវ័បុត្តសួរថា) ម្ចាស់ទេវីដ៏តា បានមានសម្បុរល្អ ភ្ជឹសពូទិស
 ដូចជាផ្កាយព្រឹក ។ សម្បុររបស់នាងប្រាកដដូច្នោះដោយហេតុអ្វី

យេនត្ថស្មី ខុតិយស្ស ខុតិយស្ស យេមំ សំសារមោចកយ្យេតវត្ថុ

ខុប្បជ្ឈន្តិ ច តេ ភោតា យេ តេ ចិ មនសោ បិយា

បុត្តាមិ តំ ទេវិ មហានុភារេ

មនុស្សក្ខតា តិមកាសិ បញ្ចិ

គេហាបិ ឃិ ជលិតានុភារេ

វណ្ណោ ច តេ សព្វទិសា បកាសត័តិ ។

ខុប្បជ្ឈន្តិ^(១) តិសិ វាតិ ទត្ថសមជ្ឈន្តិ^(២)

មុនិ កាវណិកោ លោកេ តំ មិ អនត្ថិ ទត្ថិ^(៣)

ភិក្ខុនិ អាណាបិ ទត្ថា បាលិមត្តញ្ច ចោលកិ

ចាលកស្ស ច ចានីយំ មម ទត្ថិណាមាទិសិ ។

អាណាបស្ស ជលិ បស្ស ភត្តិ វស្សសតិ ទស

កុញ្ញាមិ កាមកាមិនិ អនេកវសព្យញ្ញំ ។

១ ឱ. ឧបាណ្ហិ ។ ២ ខ. ទត្ថំ អប្បជ្ឈន្តិ ។ ម. ទត្ថំ សម្មតិ ត្បិ ។ ៣ ខ

ខុតិយស្មី ខុត្តិ ។ ម. អទិ ខុត្តិ ។

បេតវត្ត ខ្សែវត្ត ទី ២ រឿងសំណរមោចកប្រេត ទី ១

ផលនៃសេចក្តីសុបិន សម្រេចដល់នាងកង្កែបនេះ ដោយហេតុអ្វី បាន
ជាភាគៈទាំងឡាយណានីមួយ ដែលជាទីពេញចិត្តកើតឡើងដល់នាង

ម្ចាស់ទៅធីតា ដ៏មានអានុភាពច្រើន យើងសូម

សួរនាង នាងកាលកើតជាមនុស្ស បានធ្វើបុណ្យដូច

ម្តេច នាងមានអានុភាពភ្លឺផ្អែក ទាំងសម្បុរ របស់នាង

ក៏ភ្លឺសព្វទិស យ៉ាងនេះ ដោយបុណ្យកម្ម ដូចម្តេច ។

(ប្រេតតបថា) ព្រះអគ្គសាវ័ក ជាអ្នកប្រាជ្ញកងលោក ប្រកប

ដោយសេដ្ឋកិច្ចកុណា បានឃើញខ្ញុំជាស្រីស្អាត មានបម្បុរល្បឿន

មានសេចក្តីស្រឡាញ់ ជាស្រីគ្រាត មានសម្បុរស្បែកគ្រាត

គ្រាត ដល់នូវសេចក្តីទុក្ខលំបាក ហើយបានប្រគេនពន្ធតាមផង

សំពត់ប្រមាណប៉ុនបាតដៃផង ទឹកគ្នងើកប្រមាណមួយផ្តល់ផង ដល់

ភ័ក្ត្រទាំងឡាយ ហើយបានទទួលសេចក្តីលំបាក (នូវទុក្ខណា ទានដល់ខ្ញុំ) ។ សូម

លោកឃើញផល ពន្ធតាមចុះ ខ្ញុំជាស្រីបាននូវកាមតាមចំណង់

ចរិកោគនូវភក្តីអស់មួយពាន់ឆ្នាំ ប្រកបដោយម្ហូបមានរស ជាអនេក

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយស្ស បេតវគ្គ

ចាលាមិច្ឆិស្ស ចោលស្ស	វិហារកំ មស្ស យាទិសំ
យាវតា ទទ្ធករជស្ស	វិជិតស្សំ បដិច្ចនា
តតោ ពហុភវ កន្លៃ	វត្តានិច្ចាទនានិ មេ
កោសេយ្យកម្មលីយានិ	ខោមកប្បាសិកានិ ធិ
វិបុលា ធិ មហាគ្សា ធិ	(១) តេទាភោសេវ លម្ពវេ
សាហំ តំ បរិទហាមិ	យំ យំ ហិ មនសោមិយំ
មាលកស្ស ធិ ចានិយំ	វិហារកំ មស្ស យាទិសំ ។
គម្ពីរា ធិ ធារស្ស ធិ	ចោត្តវញ្ញ (២) សុនិម្មតា
សេតោទតោ សុបចិគ្គិ	សីតា អប្បដិគ្គិយា (៣)
បទ្កុប្បប្បលលក្ខណា	វារិកិញ្ញត្តប្បវិតា ។
សាហំ រមាមិ តិទ្កុបិ	មោទាមិ អតុតោ កយា ។
មុនី កាតុលីតំ លោកេ (៤)	កន្លៃ វិជិតុហាតតាតិ ។

ដំណាច់ចេញវគ្គ បឋម ។

១ ម. លោកេ ។ ២ ម. ពហុមហោ ។ ៣ ម. អប្បដិគ្គិយា ។ ៤ ខ. លោកំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ បេតវគ្គ

សូមលោកយើងព្រះវិហារក្នុងនៃសំពត់ប្រមាណប៉ុន្មានបាតដែរ ប្រាកដ
ដូចម្តេច បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន សំពត់សម្រាប់ស្បែកពាក់
ក្នុងដែននៃស្តេចនន្ទៈអម្បាលមាណ សំពត់ស្បែកនឹងសំពត់ដណ្តប់
ផង សំពត់កាសេយ្យៈ នឹងសំពត់កម្ពុលផង សំពត់ត្បាញអំពី
សម្បកឈើ នឹងសំពត់ដែលត្បាញអំពីកប្បាសផង ដ៏ធំទូលាយ
មានដំឡូចច្រើន របស់ខ្ញុំ ច្រើនជាងសំពត់ ក្នុងដែននន្ទរាជនោះ
សំពត់ទាំងអស់នោះ តែងសំយុងចុះបកអំពីអាភាស សំពត់
ណាដែលជាទីពេញចិត្ត ខ្ញុំក៏ស្បែកពាក់នូវសំពត់នោះ សូមលោក
យើងព្រះវិហារក្នុងនៃទឹកដីប្រមាណមួយដង្កើល ប្រាកដដូចម្តេច ។
ស្រះបោក្ខណ៍ដ៏ជ្រៅ មានជ្រុង ៤ ដែលបុត្រកម្ម និមិត្តល្អហើយ
មានទឹកថ្លា មានកំពង់រាបស្មើ មានទឹកត្រជាក់ មានភ្លុនក្រអូប
ដេរដាសដោយផ្កាបទុប និងទប្បុល ពេញរោងយទឹកដ៏ដេរដាស
ដោយកេសរ ។ ខ្ញុំនោះ រីករាយ លេងសប្បាយ ឥតមានក័យ
ធីទីណា ។ ឡើយ បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ខ្ញុំមកដើម្បីថ្វាយបង្គំ
លោក ជាអ្នកប្រាជ្ញ ប្រកថដោយសេចក្តីករុណា ក្នុងលោក ។

ចប់ ប្រើសិលាសោយកប្រេត ទី ១ ។

បេតវត្ថុស្មី ទុតិយស្ស ខ្សាវត្ថុស្ស ទុតិយំ សារីបុត្តត្រៃស្ស មាតុប្ប្រតិវិត្ត

ទុតិយំ សារីបុត្តត្រៃស្ស មាតុប្ប្រតិវិត្ត

(១២) នត្តា ទុត្តន្តរាសិ ក៏សា ធម៌និសង្ខាតា
 ឧត្តាសុឡិកេ ក៏សិកេ កា នុត្តំ ឥធនិដ្ឋសិតិ ។
 អហន្តេ សកិយា^(១) មាតា បុព្វេ អញ្ញាសុ ជាតិសុ
 ឧប្បន្នា បិត្តិវិសយំ ឧប្បន្នាសា សមប្បតា
 ធនិដ្ឋនំ ខិបិតិ ទេឡិ សិដ្ឋនាណិកំ សិលេសុមិ
 វិសញ្ច ឧប្បមាណំ វិជាតានញ្ច លោហិតំ
 វិណិតានញ្ច^(២) យំ យាមំ សិសច្ឆន្តញ្ច^(៣) លោហិតំ
 ឧបាបរេតា កុញ្ញាមិ^(៤) ឥត្តប្បិវិសនិស្សិតិ
 បុព្វលោហិតំ កក្ខាមិ បស្សនំ មនុស្សានញ្ច
 អលេណា ច អនតារា ច និល្លមញ្ច បរាយនា
 ទេហិ បុត្តក មេ មាមំ ទត្តា ឧដ្ឋិសាហិ^(៥) មេ
 អប្បវ ធាម បុព្វេយ្យំ បុព្វលោហិតកោដនាតិ ។
 មាតុយា វិចមំ សុត្តា ឧបតិស្សនុកម្មកោ
 អាមន្តយំ មោក្ខល្លាមំ អនុវត្តញ្ច កប្បនំ

១ ម. សតិយា ។ ២ ម. វិណិតានញ្ច ។ ៣ ម. សិសច្ឆន្ត ។ ៤ ម. កុញ្ញស្ស ។
 ៥ ម. អនុវិសាហិ ។

បេតវត្ត ឧត្តរវិគ្គ ទី២ ព្រះប្រេត ជាមាតាតៃព្រះសារីបុត្ត ទី ២

រឿងប្រេត ជាមាតាតៃព្រះសារីបុត្ត ទី ២

[១៤] (ព្រះសារីបុត្តសួរថា) ម្ចាស់ស្រីស្តម មានផ្ទះជំនីវរតាម នាង
ជាស្រីអាក្រាត មានរូបមានសម្បុរអាក្រក់ក្រៃពេក មានខ្លួនស្នាំង
ស្តម មានខ្លួនរាមទៅដោយសរសៃ នាងជាអ្វីមកឈរនៅទីនេះ ។

(នាងប្រេតតបថា) អំពីមុន ខ្ញុំជាមាតាបង្កើតរបស់លោក ក្នុងជាតិ
ទាំងឡាយដទៃ មកកើតក្នុងកំណើតនៃប្រេត ពេញប្រៀបដោយ
សេចក្តីស្រេកឃ្លាន បរិភោគទឹកមាត់ ដែលគេស្តោះចោល ទឹក
សម្បុរ ស្មៅស្នូ ខ្លាញ់រាវ (នៃសាកសព) ដែលគេដុត នឹងឈាម
នៃស្រីទាំងឡាយដែលសម្រាលកូន នឹងឈាមនៃដំបៅនឹងច្រមុះនឹង
ក្បាលដាច់ មានសេចក្តីស្រេកឃ្លានគ្របសង្កត់ ខ្ញុំបរិភោគនូវខ្លះនឹង
ឈាមដែលជាប់នឹងសរីរៈនៃស្រីនឹងបុរស នូវខ្លះនឹងឈាមនៃបសុសត្វ
នឹងមនុស្សទាំងឡាយ ខ្ញុំមិនមានទីពឹង មិនមានទីលំនៅ ដេកតែលើ
ទីស្នូសាន ដូចគ្រែ លោកម្ចាស់ជាបុត្ត សូមលោកម្ចាស់ឲ្យបាន
ដើម្បីខ្ញុំ លុះឲ្យហើយ ចូរទទួលផលដល់ខ្ញុំ គិតធ្វើដូចម្តេចហ្ន៎
ឲ្យខ្ញុំគប្បីបានរួចអំពីការបរិភោគនូវខ្លះនឹងឈាម ។

ព្រះអគ្គសារីក មាននាមថា ឧបតស្សៈ លុះបានស្តាប់ពាក្យ
នៃនាងប្រេត ជាមាតាហើយ មានចិត្តប្រកប ដោយករុណា
បានហៅ ព្រះមោគ្គល្លាន ១ ព្រះអនុរុទ្ធ ១ ព្រះកប្បិន ១

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយស្ស បេតវគ្គ

ចតុស្សោ កុដិយោ កត្វា	សង្ឃេ ចតុទ្ធិសេ អនា
កុដិយោ អន្តបាទត្វា	ហតុ ទត្តិណាហា ទិសី ។
សមនន្តរទុទិដ្ឋេ	វិទាតោ ឧបបជ្ជថ
កោជនំ បាដិយំ វត្តំ	ទត្តិណាយ ឥទំ ជលំ
តតោ សុទ្ធា សុចរិសនា	កាសិកុត្តមជារិធំ
វិចិត្តវត្តាករណា	កោលំតំ ឧបសង្កមិ ។
អភិក្កន្តន្តេន វណ្ណេន	យោ ត្ថំ តិដ្ឋសិ ទេវតេ
ឌុកាសេន្តំ ទិសា សព្វា	ឌុសដិ វិយ តាវកា
កេន តេ តាទិសោ វណ្ណោ	កេន តេ ឥធម៌ជ្ឈិតិ
ឧប្បជ្ឈន្តំ ច តេ ភោតា	យេ កេចិ មនសោ បិយា

បុទ្ធាមិ តំ ទេវី បហានុកាវេ

មនុស្សក្ខតា តិមកាសិ បុព្វំ

កេនាបិ ឃិ ជលិតានុភាវ

វណ្ណោ ច តេ សព្វទិសា បភាសតិ ។

សារីបុត្តស្ស ហំ ហតា	(១)	បុព្វេ អញ្ញាសុ ជាតិសុ
ឧប្បន្ទា បិត្តិវិសយំ		ឧប្បទាសា សមប្បតា

១ ធម៌ សារីបុត្តស្ស មេ មាតា ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ បេតវគ្គ

ឲ្យធ្វើនូវកុំដំទាំងឡាយ ៤ ខ្លួន ហើយវេរកុំដំផង ឲ្យបាយមិនទឹកផង
 ចំពោះសង្ឃដែលមកពីទិសទាំង ៤ ហើយទទួលទត្តិណាទានដល់
 មាតា ។ វិបាកក៏កើតឡើង ក្នុងលំដាប់ដែលទទួលហើយ ភោជនា-
 ហារ គឺទឹកផឹក និងសំពត់ (ក៏កើតឡើង) នេះជាដល់នៃទត្តិណាទាន
 លំដាប់នោះ (ស្រីនោះ) ស្អាត មានសំពត់ស្បែកពាក់ស្អាតបាត
 ទ្រទ្រង់នូវសំពត់ដុំក្តុមជាងសំពត់ ដែលកើតក្នុងផែនកាសី មាន
 គ្រឿងវត្ថុករណៈដ៏វិចិត្រ បានចូលទៅក្រព្រះកោលិត ។

(ព្រះកោលិតស្នង) ម្ចាស់នាងទៅជីតា នាងមានសម្បុរល្អ មក
 ឈរនៅ (ទីនេះ) ភ្លឺស្វាងខ្លួនលេចទិសទាំង ឡាយ ដូចជាងាយព្រឹក
 ឯសម្បុរប្រាកដដូច្នោះ កើតឡើងដល់នាង ដោយហេតុដូចម្តេច
 ដល់នៃសុបរិត សម្រេចដល់នាងក្នុងទីនេះ ដោយហេតុដូចម្តេច
 បានជាគោតៈណា និមួយ ដែលជាទីពេញចិត្ត កើតឡើងដល់នាង

ម្ចាស់នាងទៅជីតា មានអានុភាពច្រើន យើងសូមសួរ
 នាង នាងកាលកើតជាមនុស្ស តើបានធ្វើបុណ្យ ដូចម្តេច
 នាងជាទៅជីតា មានអានុភាពភ្លឺភ្លេកយ៉ាងនេះ ទាំង
 សម្បុរនាង ក៏ភ្លឺសព្វទិស ដោយបុណ្យកម្មដូចម្តេច ។

(ប្រេតភបថ) ព័ត៌មុន ខ្ញុំជាមាតាបេសព្រះសារីបុត្ត ក្នុងជានិទាំងឡាយ
 ដទៃ មកកើតក្នុងកំណើតនៃប្រេត ពេញប្រៀបដោយ បេតក្តីស្រុកឃ្លាន

បេតវត្តស្នំ ទុតិយស្ស ឧបវត្តស្ស តតិយំ មត្តាបេតិវត្ត

ធម្មតំ ខិបតំ ខេធិនំ	សង្ឃាណិកំ សិលេសុមិ
វសញ្ច ឧប្បមាណំ	វិជានានញ្ច លោហិតំ
វណ៌តានញ្ច យំ យាណំ	សីសង្កន្ទញ្ច លោហិតំ
ខុទាបវេតា ភុញ្ញស្សំ	ឥត្តបុរិសនិស្សំនំ
បុព្វលោហិតំ កត្តិស្សំ	បស្សនិ មនុស្សានញ្ច
អលេណា ច អនតារា ច	និល្លមញ្ចបរាយនា ។
សារីបុត្តស្ស ទានេន	មោទាមិ អកុតោ កយា
មុនី ការុណិកំ លោកេ	តំ កន្លេ វន្តិទុមាគតាតិ ។

សារីបុត្តស្ស មតុប្បេតិវត្ត ទុតិយំ ។

តតិយំ មត្តាបេតិវត្ត

(១៥) នត្តា ធីត្វញ្ញាវចាសិ	កីសា ធម្មនិសង្កតា
ឧប្បសុធិកេ កីសិកេ	កា នុត្តំ ឥន តិជ្ជសីតិ ។
សាហិ ^(៦) មត្តា តុនំ តិស្សា	សបត្តិ តេ បុរេ អហិ
ចាបកម្មំ កេតិវា ន	បេតលោកិ ឥតោ គតាតិ ។

១ ឱ. ម. អហំ ។

បេតវត្ថុ ខ្សែវត្ថុ ទី ២ រឿងនាងមត្តាប្រេត ទី ៣

បរិភោគតែទឹកមាត់ ដែលគេស្តោះចោល ទឹកសម្បូរ ស្មៅស្មួន និង
 ខ្លាញ់រាវ (នៃសាកសព) ដែលគេដុត និងឈាមនៃស្រីទាំងឡាយ
 ដែលសម្រាលកូន និងឈាមនៃដំបៅនិងច្រមុះ និងក្បាលដាច់ ខ្ញុំ
 មានសេចក្តីស្រេកយូនគ្របសង្កត់ បរិភោគនូវខ្លះនិងឈាមដែលដាច់
 និងសរីរៈនៃស្រ្តីនិងបុរស នូវខ្លះនិងឈាមនៃបសុសត្វ និងមនុស្ស
 ទាំងឡាយ ខ្ញុំមិនមានទីពឹង មិនមានទីពឹងនាក់អាស្រ័យ ដេកតែលើទី
 ស្នូសានដូចគ្រែ ។ ខ្ញុំត្រេកអរដោយទាននៃព្រះសារីបុត្ត ទើបមិនមាន
 ភ័យ ភ័យទីណា ។ បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ខ្ញុំមកដើម្បីថ្វាយបង្គំលោក
 ជាអ្នកប្រាជ្ញ ប្រកបដោយសេចក្តីករុណា ភ័យលោក ។

ចប់ រឿងប្រេត ជាមាតាពៃព្រះសារីបុត្ត ទី ២ ។

រឿងនាងមត្តាប្រេត ទី ៣

(១៥) (នាងតិស្សាស្នូរថា) ម្ចាស់ស្រីស្តុម មានឆ្អឹងជំនីរតាមនាងជាស្រី
 មានកាយអាត្រាត មានរូបអាក្រក់ក្រៃពេក មានខ្លួនស្អាងស្អម មាន
 ខ្លួនរាមដោយសរសៃ នាងជាអ្វី បានជាមកឈរនៅក្នុងទីនេះ ។

(នាងមត្តាប្រេតប្រាប់ថា) កាលអំពីមុន នាងឯង ឈ្មោះតិស្សា
 ខ្ញុំឈ្មោះមត្តា ជាស្រីម្នាក់ របស់នាង បានធ្វើអំពើបាប
 ទើបបានយូត អំពីមនុស្សលោកនេះ ទៅកាន់បេតលោក ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយស្ស បេតកុ

កន្តិយ្យ កាយេន វាហាយ	មនសា ធុត្តដំ កតំ
កស្ស្គ កម្មវិចារកេន	មេតលោកំ វេតោ កតាតិ ។
ចណ្ណំ ច ជុស្សា ពាសិ	វេស្ស្គតិ មច្ឆិ សហំ ^(១)
តាហំ ធិតុំ វត្ថាន	មេតលោកំ វេតោ កតាតិ ។
សច្ចំ ^(២) អហិមិ ជាតាមិ	យថា តិ ចណ្ណំ កា អហុ
អញ្ញា ខោ តំ មុត្តាមិ	កេតាសិ មិសុត្តដ្ឋតា ។ ^(៣)
សីសំ នហាតា វុំ អាសិ	សុចរិត្តា អលុត្តតា
អហញ្ញា ខោ អនិមត្តំ	សមលុត្តតោ តយា
តស្ស មេ មេត្តមា នាយ	សាមិកេន សមន្តយំ
តតោ មេ វេស្ស្គ វិបុលា	កោតោ មេ សមជាយថ
តតោ មិសុំ កហិត្តាន	មិសុតា តំ វិកិហិ ^(៤)
តស្ស្គ កម្មវិចារកេន	តេនមិ មិសុត្តដ្ឋតាតិ ។
សច្ចំ អហិមិ ជាតាមិ	មិសុតា វំ តិ ធុតិ
អញ្ញា ខោ តំ មុត្តាមិ	កេន មិសុតិ កតយាតិ ។

១ ឱ. សិរិ ។ ២ ឱ. សច្ចំ ។ ៣ ម. មិសុត្តដ្ឋតា ។ ៤ ឱ. តំ មិ ធុតិ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ បេតវគ្គ

ចុះអំពីពាក្យក្រក់ ដែលនាងបានធ្វើហើយ ដោយកាយ
ក៏ចា ចិត្តនោះ តើដូចម្តេច នាងឃ្លាតអំពីមនុស្សលោកនេះ
ទៅកាន់បេតលោក ព្រោះវិបាកនៃកម្ម ដូចម្តេច ។

ខ្ញុំជាស្រីភាច (ឆ្មាស) បានពោលផុសវង្ស ជាស្រីបូស្សា
កំណាញ់ អួតអាង ខ្ញុំនោះបានពោលពាក្យពាក្យក្រក់ ទើប
បានឃ្លាតអំពីមនុស្សលោកនេះ ទៅកាន់បេតលោក ។

ពិតមែនហើយ យើងបានដឹងថា នាងជាស្រីឆ្មាស
យើងសូមសួរនាង អំពីហេតុដទៃទៀត ចុះនាងមានខ្លួនច្រណា
ប្រឡាក់ដោយអាចម៍ដី ព្រោះកម្ម ដូចម្តេច ។

នាងបានលុបលាងក្បាលរួចហើយ មានសំពត់ដីស្អាត
ប្រដាប់ហើយ ខ្លួនយើងសោត ក៏ប្រដាប់តាក់តែងដោយគ្រឿង
អលត្តិរដ៏ក្រៃលែងជាងនាង កាលខ្ញុំនោះ កំពុងសម្លឹងមើល
នាងក៏ពោលចរចានឹងស្វាមី ក្នុងលំដាប់នោះ ខ្ញុំមានសេចក្តី
បូស្សាពេកណាស់ ខ្ញុំមានសេចក្តីក្រាឆកើតឡើង គំអំពីនោះ
ខ្ញុំក៏ប្រកែកអាចម៍ដីទៅរោងដាក់នាង ដោយអាចម៍ដី ព្រោះ
ហេតុនោះ ខ្ញុំទើបមានខ្លួនប្រឡាក់ ដោយអាចម៍ដី ព្រោះ
វិបាកនៃកម្មនោះឯង ។

បេតវត្តស្នំ ទុតិយស្ស ខព្វវត្តស្ស គតិយំ មត្តាបេតវត្ត

កេសជ្ជហារី ឧកយោ

វន្តំ អភិមិច្ឆា សេ

ត្វំ ច កេសជ្ជហារី^(១)

អហត្ថំ^(២) កបិកត្តនោ

តស្ស ត្យាជាធមាធាយ^(៣)

សេយ្យំ តយាហំ សមោកិរិ

តស្ស កម្មវិចារកេន

តេន ខដ្ឋាមិ កត្តយាតិ ។

សច្ចំ អហិមិ ជាធាមិ

សេយ្យំ មេ ត្វំ សមោកិរិ

អពាញា ខោ ត បុត្រាមិ

កេនាសិ នត្តិយា តុវន្តំ ។

សហាយា នំ សមយោ អាសិ

ញាតិ នំ សមិតិ អហិ

តវត្ថុ^(៤) អាមន្តិតា អាសិ

សសាមិ ទោ ច ខោ អហិ

តស្ស ត្យាជាធមាធាយ

ទុស្សំ ត្យាហំ អចានុទិ

តស្ស កម្មវិចារកេន

តេនមិ នត្តិយា អហន្តំ ។

សច្ចំ អហិមិ ជាធាមិ

ទុស្សំ មេ ត្វំ អចានុទិ

អពាញា ខោ ត បុត្រាមិ

កេនាសិ ត្វបត្តន្តិនិតិ ។

១ ឧ. កេសជ្ជហារី ។ ២ ម ពហា ។ ៣ ទី. កេសជ្ជហារី ។ ៤ ម. តព្វ ។

បេតវត្ត ខ្សាច់វត្ត ទំ ២ រឿងនាងមត្តាប្រេត ទំ ៣

ពិតមែនហើយ យើងដឹងថា នាងបានរោយអាចម៍ដីដាក់យើង
តែយើងសូមសួរនាងអំពីហេតុដទៃទៀត ចុះនាងត្រូវរោគកមរមាស
បៀតបៀន ដោយកម្មអ្វី ។

យើងទាំងពីរនាក់ បានចូលទៅកាន់ព្រៃ ដើម្បីរកថ្នាំ បំណែក
នាងបានយកថ្នាំមក ឯខ្ញុំបាននាំយកខ្សែមកវិញ កាលបើនាងមិនដឹង
ខ្ញុំក៏រោយខ្សែលើដំណេករបស់នាង ព្រោះហេតុនោះ រាងកាយរបស់
ខ្ញុំ ទើបត្រូវរោគកមរមាសបៀតបៀន ព្រោះវិបាកនៃកម្មនោះឯង ។

ពិតមែនហើយ យើងបានដឹងថា នាងបានរោយ (ខ្សែ) លើ
ដំណេករបស់យើង តែយើងសូមសួរនាងអំពីហេតុដទៃទៀត ចុះ
នាងមានកាយអាក្រាត ដោយកម្មអ្វី ។

-មានការប្រជុំមិត្តសំឡាញ់ នឹងជួបជុំពួកញាតិ គេបានហៅនាង
ព្រមទាំងស្វាមី តែខ្ញុំគេមិនហៅ កាលបើនាងមិនបានដឹង ខ្ញុំក៏លួច
យកសំពត់នាងទៅលាក់ ហេតុនោះ ខ្ញុំទើបមានរាងកាយអាក្រាត
ព្រោះវិបាកនៃកម្មនោះឯង ។

ពិតមែនហើយ យើងដឹងថា នាងបានលួចសំពត់របស់យើង
ទៅលាក់ យើងសួរនាងអំពីហេតុដទៃទៀត ចុះរាងកាយរបស់នាង
មានភ្លិនស្អុយដូចភ្លិនហោបក ព្រោះកម្មអ្វី ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស បេតវគ្គ

តវ កុន្ធា មាលត្ថា
 ភូមក្ខេបេ អនាវេសី
 តស្ស កម្មវិទាកេន
 សច្ចំ អហិមិ ជាធមិ
 អញ្ញញ្ច ទោ តំ បុត្តាមិ
 ឧភន្នំ សមតំ អាសិ
 សន្តេសុ ទេយ្យធម្មេសុ
 តស្ស កម្មវិទាកេន
 តទេវំ មំ ត្វំ អវេច
 ន ហិ ទាបេហិ កម្មេហិ
 វាមតោ មំ ត្វំ បព្ពេសិ
 បស្ស ទាទានំ កម្មានំ
 តេ យវទាសិយោ អាសុំ
 តេ អញ្ញេ បវិវាទេន្តិ
 វេទានំ ភូតស្ស បីតា

បច្ចុក្ខញ្ច វិលេបនិ
 តំ ទាបិ បកតំ មយា
 តេនម្ហំ ភូមភន្នំនតំ ។
 តំ ទាបិ បកតំ តយា
 កេតាសិ ឧក្ខតា តវន្តំ ។
 យំ តេហោ វិជ្ជេតេ ធនំ
 ដីមិ ធាកាសិមត្តធា
 តេនម្ហំ ឧក្ខតា អហន្តិ ។
 ទាបកម្មំ ធិសេវសិ
 សុលភា ហោសិ សុត្តន្តិ^(១) ។
 អថោមិ មំ ឧស្សយ្យតំ
 វិទាកោ ហោតិ យាធិសោ ។
 តានេវាភវណានិ មេ
 ន ភោតា ហោន្តិ សស្សតា
 អាមណា តេហាមេហិតិ

១ ម. បុត្តនិ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ បេតវគ្គ

ខ្ញុំបានឈ្នួលយកម្លូងគ្រឿងក្រអូប ផ្កាកម្រងនឹងគ្រឿងលាប
ដ៏មានជំរឿរសំនាង ទៅបោលក្នុងរណ្តៅលាមក ខ្ញុំបាន
ធ្វើអំពើពាក្រកំនោះ ហេតុនោះ បានជាខ្ញុំមានភ្និនស្អុយដូច
ភ្និនលាមក ព្រោះហេតុវិបាកនៃកម្មនោះឯង ។

ពិតមែនហើយ យើងបានដឹងហើយថា នាងបានធ្វើអំពើ
ពាក្រកំនោះ យើងសូមសួរនាងអំពីហេតុដទៃទៀត ចុះនាង
ជាស្រីទុគ៌ិត ព្រោះវិបាកនៃកម្មអ្វី ។

កាលយើងទាំងពីរនាក់ មានទ្រព្យសម្បត្តិ ក្នុងផ្ទះស្មើគ្នា
កាលទេយ្យធម៌មាន ខ្ញុំក៏មិនបានធ្វើទីពឹងដើម្បីខ្លួន ព្រោះហេតុ
នោះ បានជាខ្ញុំជាស្រីទុគ៌ិត ដោយវិបាកនៃកម្មនោះឯង ។

នាងឯងបានស្តីឲ្យខ្ញុំថា នាងកុំសេពអំពើពាក្រកំ ជឿត
ថា សុគតិ មិនថែទាំបានដោយឆ្ងាយ ព្រោះបាបកម្មឡើយ ។
នាងបានកំហែងយើងដោយផ្លូវខុស ទាំងបានឫស្សាយើង នាង
ចូរមើលចុះ វិបាកនៃអំពើពាក្រកំ ប្រាកដយ៉ាងណា (អំពីមុន)
ខ្ញុំស្រីទាំងឡាយក្នុងផ្ទះនោះ នឹងគ្រឿងប្រដាប់ប្រដានោះឯង
ជារបស់ខ្ញុំមាន (ឥឡូវនេះ) របស់អស់នោះ ក៏បានទៅ
អ្នកដទៃប្រើប្រាស់ ទ្រព្យទាំងឡាយ ក៏ជារបស់មិនទៀង
ឥឡូវនេះ (ក្នុងផ្ទះ) ឯបិតារបស់ខ្ញុំ ក្រឡប់អំពីផ្សារមកផ្ទះ

បេតវត្ថុស្មី ទុតិយស្ស ឧត្តវត្ថុស្ស តតិយំ មត្តាបេតវត្ថុ

អប្បេវ តេ ទទេ កិញ្ចំ មា សុ តាវ ឥតោ វត្ថា ^(១) ។

នត្តា ទុព្វណ្ណាវចាមិ កិសា ធម៌និសង្កាតា

កោបិទំ ឃ័ត្តំ ^(២) ឥត្តិទំ មា មំ ក្ខត្តបិតាទ្ទុស ។

ហន្ត កិ ត្យាហំ ^(៣) ទម្មំ កិ វា ច តេ ករោមហំ

យេន ត្វិ សុខិតា អស្ស ភព្វកាមសមិទ្ធិទំ ។

ចត្តារោ ភិក្ខុ សង្ឃតោ ចត្តារោ បន បុគ្គលា ^(៤)

អដ្ឋ ភិក្ខុ កោជយិត្វា មម ទត្តិណាមាទិសិ

តទាហំ សុខិតា ហេស្សំ ភព្វកាមសមិទ្ធិទំ ។

សាច្ចតិ សា បដិសុត្វា កោជយិត្វា អដ្ឋ ភិក្ខុរោ

វត្តេហិញ្ញាទយិត្វាន ^(៥) តស្ស ទត្តិណាមាទិសិ ។

សមនន្តរានុទិដ្ឋេ វិកាតោ ឧបបដ្ឋថ

កោជនញ្ញាទនិ ចានិយំ ទត្តិណាយ ឥទិ ដលំ

តតោ សុទ្ធា សុចរិសេវា កាសិ កុត្តមជារិទំ

១ ឧ. ម. អពា ។ ២ ម. កោបិទមេតិ ។ ៣ ម. ហន្ត កិ វត្ថាហំ ។ ៤ ម. បុគ្គលេ ។
៥ ឧ. ម. វត្តេហិញ្ញាទយិត្វាន ។ ម. វត្តេ អញ្ញាទយិត្វាន ។

បេតវត្ត ឧត្តរវត្ត ទី ២ រឿងនាងមត្តាប្រេត ទី ៣

ធ្វើដូចម្តេច ក្នុងម្ល៉ឹងនឹងឲ្យទេយ្យជមិត្តចត្តបដល់នាង នាងកុំភាល
ទៅអំពីទីនេះឡើយ ។

ខ្លួនខ្ញុំជាស្រីសាស្ត្រាគ មានរូបពង្សភក្ត្រក្រពោក ជាស្រីស្អម
មានខ្លួនរាមទៅដោយសរសៃ នេះជាក្មេងខ្ចាសរបស់ស្រីទាំងឡាយ
កុំឲ្យក្នុងម្ល៉ឹង ជាបិតានាងមកឃើញខ្ញុំឡើយ ។

បើដូច្នោះ ខ្ញុំគួរឲ្យអ្វីដល់នាង ម្យ៉ាងទៀត ខ្ញុំនឹងធ្វើទុបការៈ
អ្វីដល់នាង ដំជាហេតុឲ្យនាងសម្រេចដោយសេចក្តីប្រាថ្នាទាំងពួង
ដល់នូវសេចក្តីសុខ ។

នាងបូរិមន្តភិក្ខុវរុបតី ភិក្ខុ ៤ រូបអំពីសង្ឃ ភិក្ខុ ៤ រូបទៀត
អំពីបុគ្គល ឲ្យឆាន់ ហើយទទួលនូវទិសណាទានដល់ខ្ញុំនោះ ជា
ហេតុឲ្យខ្ញុំសម្រេចសេចក្តីប្រាថ្នាទាំងពួង ដល់នូវសេចក្តីសុខ ។

នាងតិស្សា បានទទួលពាក្យនាងមត្តាប្រេតថា សាធុហើយទើប
និមន្តភិក្ខុ ៤ រូបឲ្យឆាន់ រួចហើយឲ្យស្ងៀកដណ្តប់ ដោយសំពត់
ទាំងឡាយហើយទទួលនូវទិសណាទាន ដល់នាងមត្តាប្រេតនោះ ។
វិបាកក៏កើតឡើង ក្នុងលំដាប់ដែលទទួលហើយ ភោជនាហារ សំពត់
ស្ងៀកដណ្តប់ នឹងទឹកផឹក ក៏កើតឡើង នេះជាផលនៃទិសណាទាន
លំដាប់នោះ នាងប្រេត ជាស្រីស្អាត មានគ្រឿងស្ងៀកពាក់
ស្អាត ទ្រទ្រង់នូវសំពត់ដ៏ទុក្ខម ជាផលសំពត់ដែលកើតក្នុងដែនកាសី

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស បេតវន្ត

វិចិត្តវត្តា កវណា	សបត្តិ ឧបសង្កមិ ។
អភិក្កន្ទេន វណ្ណេន	យា ភិ តិដ្ឋសិ ទេវតេ
ឌីភាសេន្តិ ទិសា សព្វា	ឌីសដិ វិយ តាវតា
កេន តេ តាទិសោ វណ្ណោ	កេន តេ ឥធមិជ្ឈតិ
ឧប្បជ្ឈន្តិ ច តេ កោតា	យេ កេចិ មនសោ បិយា

បុទាមិ ភិ ទេវិ មហានុភាវេ

មជ្ជិស្សក្ខតា ភិមកាសិ បុញ្ញំ

កេនាបិ ឃិ ជលិតានុភាវា

វណ្ណោ ច តេ សព្វទិសា បកាសតិភិ ។

អហំ មត្តា ភុំ ភិស្សា	សបត្តិ តេ បុរេ អហំ
ចាបកម្មំ កវិត្តាន	បេតលោកិ ឥតោ តតា
តវ ទានេន ទិដ្ឋេន	មោទាមិ អក្កតោ ភយា ។
ចិ ជិវហិ ភតិទិ	សហ សព្វហិ ញាតិភិ
អសោតំ វិជំ ហិទំ	អាវាសំ វសវត្តនំ
ឥធម្មំ កវិត្តាន	ទានំ ទត្តាន សោកលោ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ បេតវគ្គ

មានគ្រឿងវត្ថុភកណៈដ៏វិចិត្រ ទើបបានចូលទៅរកនាងតិស្សាជា
ស្រីម្តង ។

(នាងតិស្សាសួរថា) ម្ចាស់នាងទេវធីតា នាងមានសម្បុរដ៏រុងរឿង
ដោយស្ម័គ្រមកបិតនៅ ភ្នំស្វាងឡៅសព្វទិសទាំងឡាយ ដូចផ្កាយ
ព្រឹក សម្បុររបស់នាងប្រាកដដូច្នោះ ដោយហេតុដូចម្តេច ផល
នៃសុចរិត សំរេចដល់នាងក្នុងទីនេះ ដោយហេតុដូចម្តេចបានជា
កោតៈទាំងឡាយណាមួយ ដែលជាទីពេញចិត្តកើតឡើងដល់នាង

ម្ចាស់នាងទេវធីតា មានអានុភាពច្រើន យើងសូមសួរនាង នាង
កើតជាមនុស្សបានធ្វើបុណ្យដូចម្តេច នាងជាទេវធីតាមាន
អានុភាពភ្នំផ្នែកយ៉ាងនេះ ដោយបុណ្យដូចម្តេច បានជានាង
មានអានុភាពដ៏រុងរឿង ទាំងសម្បុររបស់នាងភ្នំសព្វទិស ។

(នាងមត្តាប្រេតតបថា) កាលអំពីមុន នាងឈ្មោះតិស្សា ខ្លួនខ្ញុំឈ្មោះ
មត្តាជាស្រីម្តងរបស់នាង បានធ្វើនូវអំពើអាក្រក់ ទើបបានឃ្នាតអំពី
មនុស្សលោកនេះទៅកាន់បេតលោក ខ្ញុំត្រេកអរដោយទានរបស់នាង
ដែលបានឲ្យហើយ ទើបមិនមានភ័យក្នុងទីណាឡើយ ។ ម្ចាស់បួន
ចូរនាងរស់នៅ អស់កាលយូរ ព្រមដោយពួកញាតិទាំងអស់ចុះ
ម្ចាស់នាងល្អ ចូរនាងខំប្រព្រឹត្តធម៌ ខំឲ្យទានក្នុងលោកនេះ នឹង
(ចូលទៅកាន់ឋានសួគ៌) ដែលមិនមានសោក មិនមានធូលី
ជាទីនៅនៃវិសេសភ្នំទេវរាជទាំងឡាយ ។

បេតិកភ័ស្តុ ទុតិយស្ស ឧត្តរិក្កស្ស ចតុត្ថំ ឧត្តបេតិកភ័

វិនិយ្យ មច្ឆេរមលំ សម្មលំ

អនិទ្ទតា សត្តមុបេសិ ហំ នទ្ទំ ។

មត្តាបេតិកភ័ គតិយំ ។

បត្តិតំ និដ្ឋាបេតិកភ័

(១៦) កាលំ^(១) ធិត្តុណារាសិ ផុសា ភិក្ខុទស្សនា^(២)

បិដ្ឋុណាសិ កលាវាសិ នតំ មញ្ញាមិ មាណុសិទ្ធិ ។

អហំ នទ្ទំ នទ្ទសេន ភរិយា តេ បុរេ អហំ

ហាបកម្មំ កវត្តាន បេតិកលោកំ ឥតោ គតាតិ ។

កិទ្ធិ កាយេន វាហាយ មនសា ធិក្កដំ កតំ

កិស្សុ កម្មវិហារេន បេតិកលោកំ^(៣) ឥតោ គតាតិ ។

ចណ្ណំ ច ផុសា ចាសិ តយំ ចាសិ^(៤) អតារវំ

តាហំ ធិត្តុំ វត្តាន បេតិកលោកំ ឥតោ គតាតិ ។

ហន្តុត្តរិយំ ធនាមិ តេ ឥមំ ធិស្សំ និវាសយ

ឥមំ ធិស្សំ និវាសេត្វា ឯហំ នេស្សាមិ តំ យរំ

១ ម. កាលំ ។ ២ ម. មុសា ភិក្ខុទស្សនា ។ ៣ ម. បេតិកលោកា ។ ៤ ម. ចាបិ ។

យេនវត្ត ខេត្តវត្ត ទី ២ រឿងនាងនន្ទាប្រេត ទី ៤

នាងចូរបន្ទាបនឹងនូវមន្ទិលគឺសេចក្តីកំណាញ់ ព្រមទាំងបុស
គល់ចេញ ដែលគេនិទានបាន ចូរទៅកាន់ស្ថានសួគ៌ ។

ចប់រឿងនាងមន្ទាប្រេត ទី ៣ ។

រឿងនន្ទាប្រេត ទី ៤

(១៦) (នន្ទសេនជាស្វាមីសួរថា) នាងជាស្រីមានខ្លួនខ្លៅ មានរូប
អាក្រក់គ្រោតគ្រោតមើលគួរខ្លាច មានភ្នែកលឿង មានធ្មេញធ្មើល
យើងមិនសំគាល់ថា នាងជាស្រីមនុស្សទេ ។

(នាងប្រេតតបថា) ម្ចាស់នន្ទសេន ខ្ញុំឈ្មោះនន្ទា ជាកិរិយារបស់
អ្នកក្នុងកាលមុន បានធ្វើអំពើអាក្រក់ ទើបបានទៅអំពីមនុស្សលោក
នេះកាន់បេតលោក ។

ចុះអំពើអាក្រក់ ដែលនាងបានធ្វើដោយកាយ វាចា ចិត្តនោះ
តើដូចម្តេចខ្លះ នាងទៅអំពីមនុស្សលោកនេះ កាន់បេតលោក
ដោយវិបាកនៃកម្មដូចម្តេចខ្លះ ។

ខ្ញុំជាស្រីកំណាចផង មានវាចាអាក្រក់ផង ឥតមានសេចក្តី
គោរពចំពោះអ្នកផង ខ្ញុំពោលពាក្យអាក្រក់ចំពោះអ្នក ទើបបាន
ទៅអំពីមនុស្សលោកនេះកាន់បេតលោក ។

បើដូច្នោះ យើងនឹងឲ្យសំពត់បង្កកដល់នាង ចូរនាងស្ងៀកសំពត់នេះ
ចុះ លុះនាងស្ងៀកសំពត់នេះហើយ ចូរចូលមក យើងនឹងនាំនាងទៅផ្ទះ

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស បេតវគ្គ

វត្តញ្ច អន្តទានញ្ច	លច្ឆសិ ត្ថិ យវំ កតា
បុត្ត ច តេ បស្ស័ស្ស័សិ	សុណិសាយោ ^(១) ច ទត្តសិ ។
ហត្ថេន ហត្ថេ ^(២) តេ ទិដ្ឋិ	ន មហ្មំ ឧបកប្បតិ
ភិក្ខុ ច សីលសម្បទ្ធ	វីតរាតេ ពហុស្ស័តេ
តប្បហំ អន្តទានេន	មមំ ទត្តណាមាទិសិ
តទាហំ សុខិតា ហេស្សំ	សព្វកាមសមិទ្ធិនិតិ ។
តតោ សាធុតសោ បដិសុណិត្វា	នានំ វិបុលមាតិវី
អន្តទានំ ខាទនិយំ	វត្តំ សេនាសនានំ ច
នត្តំ កន្ធិញ្ច មាលញ្ច	វិវិជា ច ឧតាហនា ។
ភិក្ខុ ច សីលសម្បទ្ធ	វីតរាតេ ពហុស្ស័តេ
តប្បត្វា អន្តទានេន	តស្សា ទត្តណាមាទិសិ ។
សមនន្តរាទុទិដ្ឋេ	វិចារកោ ឧបបដ្ឋេ
កោជន្ទាន្ទានំ ទានិយំ	ទត្តណាយ វេទំ ដលំ
តតោ សុទ្ធា សុចរិសនា	កាសិកុត្តមជារិវិ
វិចិត្តវត្តា ករណា	សាមិកំ ឧបសម្ព័មិ ។

១ ខ. សុតិសាយេ ។ ២ ម. ហត្ថេ ហត្ថេន ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ បេតវគ្គ

នាងទៅដល់ផ្ទះហើយ នឹងបានសំពត់ បាយទឹក បានឃើញនូវបុគ្គ
តាំងឡាយរបស់នាងផង បានឃើញកូនប្រសាស្រីរបស់នាងផង ។

វត្ថុដែលអ្នកបានឲ្យផ្តល់ដៃដោយដៃ មិនសម្រេចដល់ខ្ញុំទេ អ្នក
ចូរញ៉ាំងភិក្ខុទាំងឡាយ ដែលបរិបូណ៌ដោយសីល ជាអ្នកប្រាស
ចាករាគៈ ជាពហុស្ស្វត ឲ្យឆ្លែតស្តប់ស្តល់ ដោយបាយនឹងទឹក
ហើយទទួលនូវទុក្ខណាបានដល់ខ្ញុំ ក្នុងវេលានោះ ទើបខ្ញុំនឹងដល់
នូវសេចក្តីសុខ សម្រេចនូវសេចក្តីប្រាថ្នាទាំងពួងបាន ។

លំដាប់នោះ នន្ទសេន ទបាសកនោះ ទទួលថាសាធុដូច្នោះហើយ
បានចាត់ចែងនូវទានដ៏បរិបូណ៌ គឺ បាយ ទឹក បង្អែម សំពត់ សេនា-
សនៈ ឆ្រែត គ្រឿងក្រអូប ផ្កាកម្រង ស្បែកជើងផ្សេងៗ ។ នន្ទ-
សេនទបាសកក៏បានញ៉ាំងភិក្ខុទាំងឡាយ ដែលបរិបូណ៌ដោយសីល
ប្រាសចាករាគៈ ជាពហុស្ស្វត ឲ្យឆ្លែតស្តប់ស្តល់ដោយបាយនឹងទឹក
ហើយទទួលនូវទុក្ខណាបាន ដល់នាងនន្ទាប្រេត ។

វិបាកក៏កើតឡើងក្នុងលំដាប់ដែលបានទទួល ភោជនាហារ
សំពត់ស្បែក ទាំងទឹកផឹកក៏កើត នេះជាផលនៃទុក្ខណាបាន

លំដាប់នោះ នាងនន្ទាប្រេតនោះ ជាស្រីស្អាតមានសំពត់ស្អាត
ទ្រទ្រង់នូវសំពត់ដ៏ទុត្តមជាងសំពត់ ដែលកើតក្នុងដៃនកាសី មាន
គ្រឿងវត្តាករណៈដ៏វិច្ឆ័យ ចូលទៅរកស្វាមី ។

បេតវគ្គស្តី ខុតិយស្ស ខត្តវគ្គស្ស បព្ពត្តំ នត្តាបេតវគ្គ

អភិក្កន្តន្តន វណ្ណន យា ត្ថំ តិដ្ឋសិ ទេវតេ
 ឌីកាសេដ្ឋំ ទិសា សញ្ញា ឌីសដិ វិយ តារកា
 កេន តេ តាទិសោ វណ្ណា កេន តេ វេយ្យាដ្ឋតិ
 ឌីប្បដ្ឋតិ ច តេ កោតា យេ កេចិ មនសោ បិយា

បុត្តាមិ តំ ទេវំ មហានុកាវេ
 មនុស្សក្ខតា តិមកាសិ បុត្តា
 កេនាសិ វិវំ ជលិតានុកាវេ

វណ្ណា ច តេ សត្វទិសា បកាសតិភិ ។

អហំ នន្ទា នន្ទសេន ភវិយា តេ បុរេ អហំ
 ចាបកម្មំ កវត្តាន បេតាលោកំ វេតោ កតា
 តវំ ទិទ្ទេន ទានេន មោទាមិ អកុតោ កយា ។
 ចិវំ ជីវំ កហាបតិ សហ សព្វហិ ញាតិភិ
 អសោកំ វិវំ ហំ អារាសំ វសវត្តំ
 វេយ្យាដ្ឋតិ ច តេ កោតា ទានំ ទត្តា កហាបតិ

វិទេយ្យ មន្ទេរមលិ សម្បុលិ
 អនិទ្ធិតោ សត្តមុបេសិ ហំ នន្ទំ ។

បេតវត្ថុ ទព្វវិគ្គ ទី ២ រឿងនាងនន្ទាប្រេត ទី ៤

(នន្ទសេន ទបាសកស្វរថា) ម្ចាស់នាងទៅធីតា នាងមានសម្បុរ
ដ៏រុងរឿង ភ្នំស្វាងឡៅសព្វទិសទាំងឡាយ ដូចជាផ្កាយព្រឹក សម្បុរ
របស់នាងប្រាកដដូច្នោះ ដោយហេតុដូចម្តេច ផលនៃសុចរិត
សំរេចដល់នាងក្នុងទីនេះ ដោយហេតុដូចម្តេច ភោគៈទាំងឡាយ
ណានីមួយ ដែលជាទីពេញចិត្តកើតឡើងដល់នាង

ម្ចាស់នាងទៅធីតា មានអានុភាពច្រើន យើងសូមសួរ
នាង នាងកាលកើតជាមនុស្សបានធ្វើបុណ្យដូចម្តេច
នាងជាទៅធីតាមានអានុភាពរុងរឿងយ៉ាងនេះ ដោយ
បុណ្យដូចម្តេច ទាំងសម្បុររបស់នាងភ្នំសព្វទិស ។

(នាងប្រេតតបថា) ម្ចាស់នន្ទសេន ខ្ញុំឈ្មោះនន្ទា ជាភរិយារបស់
អ្នកក្នុងកាលមុន បានធ្វើអំពើអាក្រក់ ទើបបានទៅអំពីមនុស្សលោក
នេះកាន់បេតលោក ខ្ញុំត្រេកអរដោយទានរបស់អ្នកដែលបានឲ្យ
ហើយទើបឥតមានភ័យក្នុងទីណាៗឡើយ ។ ម្ចាស់គហបតី អ្នកព្រម
ទាំងពួកញាតិទាំងអស់គ្នា ចូររស់នៅអស់កាលយូរ ម្ចាស់គហបតីអ្នក
ទំប្រព្រឹត្តធម៌ ទំឲ្យទានក្នុងលោកនេះ នឹងចូលទៅកាន់ទិព្វស្ថានដែល
មិនមានសោក មិនមានធូលីជាទីនៅនៃវិសុត្តិទៅរាជទាំងឡាយ ។

អ្នកចូររទ្ធាបង្គំនូវមន្ទិល គឺសេចក្តីកំណាញ់ព្រមទាំងបូស
គល់ចេញ ប្រាសចាកនិទ្ទា ចូលទៅកាន់ឋានសួគ៌ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស បេតវុត្ត

បញ្ចមំ មជ្ឈិកណ្ណាលិប្បេតវុត្ត

(១៧) អលង្កតោ មជ្ឈកណ្ណាលី

។ បេ ។

(វិមាធរុត្តស្មី សត្តមស្ស សុនិក្ខតុត្តស្ស ធរមរុត្តស្មី ទដ្ឋតំ)

មជ្ឈិកណ្ណាលិប្បេតវុត្ត បញ្ចមំ ។

ឆដ្ឋិមំ កណ្ណប្បេតវុត្ត

(១៨) ឧដ្ឋហិ កណ្ណា កី^(១) សេសំ កោ អត្តោ សុបនេន តេ
 យោ ច តុយំ សកោ ភាតា ហទយំ ចក្កញ្ច ទត្តុណំ
 តស្ស វតា ពលីយន្តិ^(២) យដោ ជប្បតិ កេសវតិ ។
 តស្ស តំ វចនំ សុត្តា ហេហិ លោយ្យស្ស កេសវេ
 តវមាធិរោ វុដ្ឋាសិ^(៣) ភាតុ សោកេន អន្ធិតោតិ^(៤) ។
 កី ធុ ឧប្បត្តវចោវ កេវលំ ធារកំ ឥមំ
 សសោ សសោតិ លបសំ កី ទិសំ សសមិ ធួសិ
 សោវណ្ណាមយំ មណិមយំ លោហមយំ អថ វ្រិយមយំ
 សដ្ឋសិលាបវន្យមយំ ការយិ ស្សមិ តេ សសំ^(៥)

១ ឧ. កណ្ណ ពី ។ ២ ម. ផលីយន្តិ ។ ៣ ឧ. វុដ្ឋិយិ ។ ៤ ម. អន្ធិតោ ។
 ៥ ម. សយំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ បេតវគ្គ

រឿងមជ្ឈិកុណាលិប្រេត ទី ៥

(១៧) អ្នកមានគ្រឿងប្រដាប់ហើយ មានកណ្តាលដំរើរលើ

។ បេ ។

(ត្រូវមើលកងរឿងទី ៧ នៃសុទិកុត្តវគ្គទី ៧ កងវិមានវត្តចុះ)

ចប់រឿងមជ្ឈិកុណាលិប្រេត ទី ៥ ។

រឿងកុណាលិប្រេត ទី ៦

(១៨) (រោហិណេយ្យអាមាត្យក្រាបទូលថា) បតិត្រព្រះកណ្តុះ ព្រះអង្គធំធ្វើអ្វី សូមព្រះអង្គក្រោកឡើង ប្រយោជន៍អ្វីដល់ព្រះអង្គ ដោយការផ្គូផ្គងនេះ ខ្យល់កំពុងតែកំរើកឡើង ដល់ព្រះរាជកន្លែង ដែលដូចជាហ្វូងទ័យនឹងចក្ខុខាងស្តាំរបស់ព្រះអង្គ បតិត្រព្រះអង្គមាន ព្រះកេសាល្អ យដបណ្ឌិតកំពុងតែរើរវាយ ។

ព្រះបាទកេសវៈ ទ្រង់បានស្តាប់ពាក្យនោះ របស់រោហិណេយ្យ អាមាត្យនោះហើយ ក៏សូតព្រះហ្វូងទ័យ ទ្រង់ក្រោកចាកក្រឡាព្រះ បន្ទុះហើយទ្រង់ទង្គិះខ្សឹកខ្សួល ព្រោះសេចក្តីសោកចំពោះព្រះកន្លែង។ អ្នកមានសភាពជាមនុស្សឆ្លាតវៃដឹង បានជាគ្រាប់ទៅសព្វស្រុក ខ្នារកៈនេះ ហើយស្រែកថា ទន្សាយៗ ដូច្នោះ អ្នកចង់បានទន្សាយអ្វី ទន្សាយមាស ទន្សាយកែវមណី ទន្សាយទង្កែដង ឬមួយទន្សាយប្រាក់ ទន្សាយសង្ក័ សិលា កែវប្រពាឡ យើងនឹងប្រើគេឲ្យធ្វើទន្សាយឲ្យអ្នក

បេតវគ្គស្តី ទុតិយស្ស ខព្វវគ្គស្ស ធម្មិមំ កណ្តប្បេតវគ្គ

សន្តិំ អញ្ញេតិ សសកា

អរាវន្តតោ ចរា

តេថំ តេ អាណយំស្សាមិ

កេទិសំ សសមិច្ឆស្តិតំ ។

នាហំ មេ តេ សសេ ឥច្ឆេ

យេ សសា បឋវីនិស្ស័តា (១)

ចន្ទតោ សសមិច្ឆាមិ

នំ មេ ឡិហារ កេសវាតំ ។

សោ ន្ទុន (២) មជ្ជំ ញាតិ

ជីវិតំ វិជហំស្សាសិ

អបត្តយំ បត្តយសិ

ចន្ទតោ សសមិច្ឆស្តិតំ ។

ឯវញ្ចេ កក្កា ជាតាសិ

យថញ្ញមនុសាសសិ

កក្កា បុរេ មតំ បុតិ

អជ្ជាថំ មនុសោ ចសិ

ន តំ (៣) លញ្ញា មនុស្សេន

អមនុស្សេន វា ចន

ជាតោ មេ មាមី បុតោ

កុតោ លញ្ញា អលត្ថយំ

ន មន្តា មូលកេសជ្ជា

ឡិសថេហិ ធនេន វា

សក្កា អាណយំតុ កក្កា

យំ បេតមនុសោ ចសិ ។

១ ម. បបរិសិទ្ធិ ។ ២ ខ. ទន្ទ ។ ៣ ខ. យេ ទ ។ ម. ន យំ ។

បេតវត្ត ឧត្តរវត្ត ២ រឿងកណ្តប្រេត ៤ ៦

តាំងនោះសោតទេ ពួកទន្សាយដទៃ ដែលគ្រាប់ស៊ីស្មៅក្នុងព្រៃក៏មាន
យើងនឹងនាំយកទន្សាយទាំងនោះមកឱ្យអ្នក តើអ្នកចង់បានទន្សាយ
ដូចម្តេច ។

ទន្សាយទាំងឡាយណា ដែលអាស្រ័យនៅលើផែនដី ខ្ញុំព្រះ
អង្គមិនប្រាថ្នាចង់បានទន្សាយទាំងនោះទេ ខ្ញុំព្រះអង្គប្រាថ្នាចង់បានតែ
ទន្សាយអំពីដួងព្រះចន្ទ បត់គ្រព្រះអង្គមានព្រះកេសាខ្មៅ សូម
ព្រះអង្គនាំយកទន្សាយនោះមកឱ្យខ្ញុំ ។

ម្ចាស់កន្លែងជួញតា អ្នកនោះនឹងក្ស័យជីវិតដ៏ថ្លៃថ្លា អ្នកប្រាថ្នារបស់
ដែលមិនគួរប្រាថ្នា ព្រោះអ្នកប្រាថ្នាទន្សាយអំពីដួងព្រះចន្ទ ។

បត់គ្រព្រះអង្គមានព្រះកេសាខ្មៅ បើព្រះអង្គទ្រង់ជ្រាបយ៉ាងនេះ
ហើយ គួរតែព្រះអង្គប្រៀនប្រដៅអ្នកដទៃបាន ចុះក្នុងថ្ងៃនេះ ហេតុ
ដូចម្តេច បានជាព្រះអង្គ ទ្រង់ព្រះកន្សែងនឹងបុត្តដែលធ្វើមរណកាល
ក្នុងកាលមុន ។ (ពាក្យថា) បុត្តរបស់យើងកើតមកហើយកុំស្លាប់ទៅ
វិញ ពាក្យនោះ មនុស្សនឹងទៅតាមិនដែលបានឮបានស្តាប់ឡើយ ព្រះ
អង្គគប្បីបាននូវរបស់ដែលមិនត្រូវបានអំពីទីណា បត់គ្រព្រះអង្គមាន
ព្រះកេសាខ្មៅ ព្រះអង្គទ្រង់សោយសោកចំពោះបុត្តដែលទៅតាន់
បរលោកហើយធ្វើអ្វី ព្រះអង្គមិនអាច ដើម្បីនឹងនាំយកមកវិញបាន
ដោយមន្ត ដោយមូលកេសដ្ឋៈ ដោយទុសថ ឬដោយទ្រព្យឡើយ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស បេសវត្ថុ

មហានិទានា មហាកោតា	រដ្ឋវន្តោបិ ខត្តិយា
បហុតននននញ្ញាសេ	តេបិ នោ អជរាមរា ។
ខត្តិយា ព្រាហ្មណា វេស្សា	សុទ្ធា ចណ្ណាលបុគ្គិសា
ឯតេ ចញ្ញោ ^(១) ច ជានិយា	តេបិ នោ អជរាមរា ។
យេ មន្តំ បរិវត្តន្តិ	នឡន្តំ ព្រាហ្មចន្តិនិ
ឯតេ ចញ្ញោ ^(២) ច វិជ្ជាយ	តេបិ នោ អជរាមរា ។
សសយោ វិបិ យេ សន្តា	សញ្ញតត្តា តបស្សិនោ
សរិ តេបិ កាលន	វិជហន្តិ តបស្សិនោ ។
ការិតត្តា អរហន្តោ	កតកិច្ចា អនាសវា
និក្ខបន្តិ ឥមំ ទេហិ	បុញ្ញទាបបរិក្ខយាតិ ។
អាទិត្តំ វត មិ សន្តិ	យតសុត្តិវំ ទាវកំ
វិវិនា វិយ ឱសិត្តំ ^(៣)	សត្វំ និព្វាយយេ ទរំ ។
អត្ថុទ្ធិ ^(៤) វត មេ សល្លិ	សោកំ ហនិយនិស្សន្តិ
យោ មេ សោកតបរេតស្ស	បុត្តសោកិ អទានុទិ

១.២ ឱ. មញ្ញោ ។ ៣ ឱ. ម. ឱសិត្តិ ។ ៤ ឱ. ម. អត្ថុទ្ធិ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ បេតវត្ថុ

ពួកជនអ្នកមានទ្រព្យច្រើន មានគ្រឿងប្រើប្រាស់ច្រើនក្តី ពួក
 ក្សត្រិយ៍ដែលនៅក្នុងរដ្ឋមណ្ឌល មានទ្រព្យនឹងស្រូវដំប្រើនក្តី ជន
 ទាំងនោះក៏គង់មិនរួចអំពីជំពនឹងមរណៈឡើយ ។ ក្សត្រិយ៍ក្តី
 ព្រាហ្មណ៍ក្តី វេស្សៈក្តី សូទ្រៈក្តី ចណ្ឌលក្តី បុក្កសៈក្តី ជនទាំងនេះ
 ផ្សេងគ្នាដោយជាតិ ជនទាំងនោះឯង ក៏មិនរួចអំពីជំពនឹងមរណៈ ។
 ជនទាំងឡាយណាប្រព្រឹត្តភិស្វាធាយមន្ត ប្រកបដោយអង្គ ៦ ដែល
 ព្រហ្មបានគិតហើយ ជនទាំងនេះផ្សេងគ្នាដោយវិជ្ជា ជនទាំងនោះ
 ឯង ក៏មិនរួចអំពីមរណៈដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកឥសីណា ជាអ្នក
 រម្ងាប់ជាអ្នកសង្រួមកាយនឹងវេទ មានព្យាយាមដុតកំដៅកិលេស
 ពួកឥសីដែលមានព្យាយាម ដុតកំដៅកិលេសនោះឯង ក៏វែមនិលៈ
 បង្កើតរះទៅតាមកាល ។ ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ អ្នកមានខ្លួនចំរើន
 ហើយមានកិច្ចបានធ្វើស្រេចហើយ មានអាសវៈអស់ហើយ វែមនិលៈ
 ដាក់ចុះនូវពន្លឺកាយនេះ ព្រោះអស់បុណ្យនឹងបាប ។

ប្អូនញ៉ាំងសេចក្តីក្រវល់ក្រវាយទាំងពួងរបស់យើងដែលក្តៅដោយ
 ភ្លើងគឺសេចក្តីសោកឱ្យរលត់ ដូចបុគ្គលយកទឹកទៅស្រោចស្រប់ភ្លើង
 ដែលឆេះឆ្នាំងខ្លាញ់។ បរគឺសេចក្តីសោកដែលអាស្រ័យនៅក្នុងហ្មឺង
 របស់យើង អ្នកក៏បានដកចេញហើយ អ្នកបានបន្ទាបនូវសេចក្តី
 សោកព្រោះតូបរបស់យើង ដែលមានសេចក្តីសោកគ្របសង្កត់ហើយ

បេតវិគ្គស្មី ទុតិយស្ស ឧព្វវិគ្គស្ស សត្តមំ ធនបាលប្បេតវិគ្គ

ស្វាហំ អត្ថឱដ្ឋសល្លោស្មី សីតិក្ខតោស្មី និព្វតោ ។

ន សោហមិ^(១) ន រោនាមិ តវ សុត្តាន ភាសិតំ

ឯវំ ករោន្តំ សប្បញ្ញា យេ ហោន្តំ អនុកម្មកា

និវត្តយន្តំ^(២) សោកម្ហា យដោ ជេដ្ឋវំ ភាតវំ

យស្ស ឯតានិសា ហោន្តំ អមច្ឆា បរិចារិកា

សុភាសិតេន អន្ទេន្តំ^(៣) យដោ ជេដ្ឋវំ ភាតវន្តំ ។

ពណ្ណប្បេតវិគ្គ ធម្មំ ។

សត្តមំ ធនបាលប្បេតវិគ្គ

[១៧] នត្តោ ឱព្វល្លារចោសិ កីសោ ធមនិសល្លាតោ

ឱច្ឆាសុលំកោ កីសិកោ កោ នុត្តំ អសិ មារិសាតិ ។

អហំ ភទន្តេ បេតោម្ហំ ឱត្តតោ យមលោកីកោ

នាបកម្ហំ កវិត្តាន បេតលោកំ វតោ តតោតិ ។

កី នុ កាយេន វាចាយ មនសា ឱក្កដំ កតំ

កីស្ស កម្មវិចារោន បេតលោកំ វតោ តតោតិ ។

១ ឱ. នោ សោហមិ ។ ២ ឱ. វិនិវត្តយតិ ។ ៣ ឱ. អន្ទេសិ ។

បេតវិគ្គ ទំព័រ ១២ រឿងធនបាលប្រេត ទី ៧

យើងនោះមានសរគីសេចក្តីសោក បានដកចេញ ហើយ ជាអ្នកត្រជាក់
 ហើយមានទុក្ខរំលត់ហើយ ។ យើងលែងសោក លែងយំហើយ
 ព្រោះបានស្តាប់កាសិតរបស់អ្នក ជនទាំងឡាយណា ប្រកបដោយ
 បញ្ញា ជាអ្នកអនុគ្រោះ ជនទាំងនោះធ្វើយ៉ាងនេះ យដបណ្ឌិត បាន
 ញ៉ាំងបងច្បងឲ្យត្រឡប់ចាកសេចក្តីសោក អាមាត្យទាំងឡាយ
 ដែលជាអ្នកបំរើរបស់ព្រះរាជាអង្គណា ក៏រមែងប្រាកដដូច្នោះ ដូចជា
 យដបណ្ឌិត បានញ៉ាំងបងច្បងឲ្យប្រព្រឹត្តទៅតាមសុភាសិត ។
 ចប់ រឿងកណ្តប្រេត ទី ៦ ។

រឿងធនបាលប្រេត ទី ៧

(១៧) (ពួកពាណិជស្ថរថា) អ្នកជាបុគ្គលអាគ្រាត មានរូបមានសម្បុរ
 អាគ្រក់ ស្គាំងស្គម រវាងដោយសរសៃ មានផ្ទាំងជំនីរតាម ស្គម ម្នាល
 អ្នកនិទិត្យ ចុះអ្នកជាអ្វី ។

(ប្រេតតបថា) បតិត្រអ្នកទាំងឡាយដ៏ចំរើន ខ្ញុំជាប្រេតដល់ខ្ញុំ
 សេចក្តីទុក្ខ ជាយមលោកសត្វ ព្រោះធ្វើអំពើអាគ្រក់ ទើបទៅអំពី
 មនុស្សលោកនេះ កាន់បេតលោក ។

ចុះអំពើអាគ្រក់ ដែលអ្នកបានធ្វើដោយតាយ វាចា ចិត្ត ដូចម្តេច
 អ្នកទៅ អំពីមនុស្សលោកនេះ កាន់បេតលោក ព្រោះវិបាកនៃ
 កម្មដូចម្តេច ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស បេតវគ្គ

នតំ អត្ថំ ទសន្នាជំ ^(១)	ឯកច្ឆន្ទំ វិស្សុតំ
តត្ថ សេដ្ឋី បុរោ អាសី	ធនទាលោតំ មំ វិទ្ធ ។
អសីតំ សកដវាហនំ	ហិរញ្ញាស្ស អហោសិ មេ
បហ្នតំ មេ ជាត្រូបំ	មត្តាវេទ្យុយា ពហូ ។
តាវ មហាធនស្សបិ	ន មេ នាតុំ បិយំ អហុ
វិទហិត្វា ធាវំ កុញ្ញាមិ	មា មំ យា ចនកាទ្ធស្សំ ។
អស្សន្តោ មច្ឆវំ ចាសី	កនិយោ បរិកាសកោ
ទទន្តាជំ ករោន្តាជំ	វារយស្សំ ពហុជ្ជនំ ^(២) ។
វិចារោ នត្ថំ នានស្ស	សំយមស្ស កុតោ ដលំ
ចោត្តរោនោទនាជំ	អារាមាជំ ច រោមិតេ
បទាយោ ច វិជានេសី	ទុក្ខេ សង្កមនាជំ ច ។
ស្វាហំ អកតកល្យាណោ	កតទាចោ តតោ ចុតោ
ឧប្បន្នោ បិត្តវិសយំ ^(៣)	ឧប្បចាសសមប្បតោ
បញ្ចបញ្ញាសវស្សនំ	តតោ កាលកតោ អហំ ។
នាភិជាជាបិ កុត្តំ វ	បិតំ វ បន ចានិយំ
យោ សំយមោសោវិជានោ	យោវិជានោសោ សំយមោ
បេតា ហិ តិវរ ជានន្តំ	យោ ^(៤) សំយមោសោវិជានោ ។

១ ប. អត្ថំ បណ្ណានំ ។ ២ ប. ពហុជនេ ។ ៣ ឧ.បេតវិសយំ។ ៤ ឧ.លោ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ បេតវត្ត

មាននគរមួយ ឈ្មោះឯកច្ឆ័យ ក្នុងដែនទេសន្ទៈ ក្នុងជាតិមុន
 ខ្ញុំកើតជាសេដ្ឋី ក្នុងនគរនោះ គេស្គាល់ខ្ញុំថាធនបាល ។ ខ្ញុំមាន
 ទ្រព្យ ៨០ រយៈ មានមាសច្រើន មានកែវម្ពុត្តា នឹងកែវពិទ្ធយ្យច្រើន ។
 ការទ្រព្យទានមិនជាទីពេញចិត្តរបស់ខ្ញុំ អ្នកមានទ្រព្យច្រើនដល់
 ម្ល៉ោះ ខ្ញុំក៏បិទទ្វារផ្ទះបរិភោគ មិនឲ្យពួកយាចកាយឃើញខ្ញុំឡើយ ។
 ខ្ញុំជាអ្នកមិនមានសទ្ធា កំណាញ់ស្វិតស្វាញ ដេរប្រទេចពួកជនអ្នកឲ្យ
 អ្នកធ្វើ បានហាមឃាត់រុំជនដ៏ច្រើន ។ ផលនៃទានមិនមាន ផល
 នៃការសង្រួមនឹងមានមកអំពីណា ខ្ញុំបានទំលាយស្រះបោកូណ៍នឹង
 អណ្តូងទឹកផង របស់ដែលគេដាំក្នុងអារាមផង ពេងទឹកផង ឲ្យស្តាន
 ក្នុងទីទៅបានដោយលំបាកផង ។ ខ្ញុំនោះមិនបានធ្វើល្អ ធ្វើតែអាក្រក់
 ច្បួនអំពីមនុស្សលោកនោះទៅកើតក្នុងកំណើតប្រេត ពេញប្រៀប
 ដោយសេចក្តីស្រេកឃ្មានអស់ ៥៥ ឆ្នាំ តាំងអំពីខ្ញុំធ្វើមរណកាលអំពី
 អត្តភាពនោះ ។ ខ្ញុំមិនបានបរិភោគបាយ ឬផឹកទឹកឡើយ
 សេចក្តីសំបែ (មិនឲ្យបាន) ណា នោះជាសេចក្តីវិនាស សេចក្តី
 វិនាសណា នោះជាសេចក្តីសំបែ បានឮថា ប្រេតទាំងឡាយ
 រមែងដឹងថា សេចក្តីសំបែណា នោះជាសេចក្តីវិនាស ។

បេតវគ្គស្មី ទុតិយស្ស ឧត្តវគ្គស្ស សត្តមំ ធនបាលប្បេសវគ្គ

អហំ បុរេ សំយមិស្សំ

បាណសី ពហុកេ ធនេ

សន្តេសុ ទេយ្យធម្មេសុ

ទិបំ មាគាសិមត្តនោ ^(១) ។

ស្វាហំ បច្ឆាទុតប្បាមិ

អត្តកម្មដល្យបកោ

ឧទ្ធិំ ចត្វហំ មាសេហំ

កាលកិរិយា ករិស្សតិ ។

ឯកន្តំ កដុកំ យោរំ

ងិរយំ បបតិស្សហំ

ចតុក្កណំ ចតុទ្ធារំ

វិភត្តំ កាតសោ មិតំ

អយោនា ការបរិយន្តំ

អយសា បដិក្កដិទិតំ ។

តស្ស អយោមយា ក្ខមិ

ជលិតា តេជសា យុត្តា

សមន្តា យោជនសតំ

ដរិត្វា តិដ្ឋតិ សព្វនា ។

តត្តាហំ ទិយមទ្ធានិ

ទុក្ខំ វេទិស្ស វេទនិ

ដលំ ចាបស្ស កម្មស្ស

តស្មា សោចាមហំ កុសំ ។

តំ វោ វនាមិ កន្តំ វោ

យាវន្តេត្ត សមាគតា

មាកត្ត ចាបកំ កម្មិ

អារី វា យទិ វា រហោ ។

សចេ តំ ចាបកំ កម្មិ

ករិស្សេ ករោថ វា

ន វោ ^(២) ទុក្ខា បម្មតតិ

ឧបទ្ធាប ^(៣) បលាយតិ

មត្តេយ្យ ^(៤) ហោថ បេត្តេយ្យ

កុលេ ជេដ្ឋាបចាយិកា

សាមណោ ហោថ ព្រហ្មណ

ឯវំ សត្តំ តមិស្សជាតិ ។

១ ឌី. ម. មាគាសិមត្តនោ ។ ២ ម. តេ ។ ៣ ម. ឧបទ្ធាប ។ ៤ ម. មេត្តេយ្យ ។

បេតវន្ត ខ្សែវីត្ត ទី ២ រឿងធនបាលប្រេត ទី ៧

អំពីជាតិមុន ខ្ញុំបានសំរែប គឺមិនបានឲ្យទ្រព្យទាំងឡាយដ៏ច្រើន កាល
 ទេយ្យធម៌ទាំងឡាយមាននៅ ខ្ញុំមិនបានធ្វើទីពឹងដល់ខ្លួនឡើយ ។
 ខ្ញុំនោះក្តៅក្រហាយក្នុងកាលខាងក្រោយ អន្តោលទៅតាមផលកម្ម
 របស់ខ្លួន កាលកិរិយាគឺមានដោយការកន្លងទៅខាងលើ ៤ ខែ ។ ខ្ញុំ
 ធ្លាក់ទៅរងទុក្ខក្នុងនរកដ៏ខ្លាំងក្លា ខ្វេចផ្សា ជានរកមានជ្រុង ៤ មាន
 ទ្វារ ៤ ពុំសំដៅដោយចំណែកដែលគេចែកស្មើគ្នា មានរបងដែកព័ទ្ធជុំវិញ
 គ្របដោយដែក ។ ផ្ទៃផែនដីខាងក្រោមនៃមហានរកនោះ សុទ្ធតែ
 ដែកមានភ្លើងឆេះរន្ធគោលប្រាលរន្ត ផ្សាយទៅបានមួយរយរយាជន៍ជុំ
 វិញតាំងនៅសព្វកាល ។ ខ្ញុំបានរងទុក្ខវេទនា អស់កាលយូរអង្វែង
 ក្នុងនរកនោះ ដោយផលនៃបាបកម្ម ព្រោះហេតុនោះ ខ្ញុំទើបសោក
 ស្តាយក្រៃពេកណាស់ ។ ខ្ញុំប្រាប់សេចក្តីនោះដល់អ្នកទាំងឡាយ
 អ្នកទាំងឡាយមកកាន់ទីប្រជុំនេះមានប្រមាណប៉ុន្មាន សេចក្តីចំរើន
 ចូរមានដល់អ្នកទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយកុំធ្វើកម្មលាមក ទោះក្នុងទី
 វាលឬក្នុងទីស្ងាត់ឡើយ ។ បើអ្នកទាំងឡាយ នឹងធ្វើ ឬធ្វើឡើយនេះ
 នូវកម្មលាមកនោះ ទោះបីអ្នកទាំងឡាយ ហោះរត់ទៅលើអាកាស
 ក៏មិនផុតអំពីសេចក្តីទុក្ខ អ្នកទាំងឡាយគប្បីប្រតិបត្តិមាតាបិតា កោត
 ក្រែងដល់បុគ្គលជាធំ ក្នុងត្រកូល គប្បីធ្វើការបូជា ដល់សមណ
 ប្រាហ្មណ៍ អ្នកទាំងឡាយនឹងទៅវាងស្លុតិដោយបុញ្ញកម្មយ៉ាងនេះ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស បេរវគ្គ

ន អន្តរាត្រុ ន សមទ្ធិមជ្ឈេ
ន បព្វតានំ វិវំ បរិស្ស
ន វិជ្ជតំ សោ ជកតប្បទេសោ
យត្រដ្ឋិតោ មុញោយ្យ ចាបកម្មាតំ ។
ធនាលប្បេតវគ្គ សន្តមំ ។

អដ្ឋមិ ប្បទ្បសេដ្ឋិប្បេតវគ្គ

(២០) នត្តោ កំសោ បព្វដិតោសិ កន្លេ
វត្តំ កុហំ កុត្តសំ កំស្ស ហេតុ
អាទិត្យ មេត្តំ^(១) អបំ សក្កាលោមិ
សម្បេន វិត្តំ បដិចាទយេ តុវត្តំ ។
ពារាណសីនគរំ ទ្វយុដ្ឋំ
តត្តាហំ តហបតិ អទ្ធិកោ អហំ^(២) ទិដ្ឋោ^(៣)
អនាតា តថិតមនោ អាមិសស្ថិ
ទុស្ស័ល្យន^(៤) យមរិសយម្ហិ បត្តោ ។
សោ ស្មិកាយ តិលមិតោ តេហំ តេនេវ
ញាតិសុ យាមិ អាមិស តិញ្ចាហេតុ
អនានសីលា ន ច សទ្ធិហន្តំ

១ ម. ភ្នំ ។ ២ ឱ. អហ្វតិ នត្តំ ។ ៣ ឱ. ទីតោ ។ ៤ ឱ. ម. ទុស្ស័លេន ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ បេតវត្ថុ

ហោះទៅក្នុងអាតាស ក៏មិនរួច (អំពីបាបកម្ម) ចូលទៅក្នុង
 កណ្តាលសមុទ្រ ក៏មិនរួច ចូលទៅក្នុងចន្លោះភ្នំ ក៏មិនរួច
 បុគ្គលបីតនៅ ក្នុងប្រទេសនៃផែនដីណា ហើយរួចចាក
 បាបកម្មបាន ប្រទេសនៃផែនដីនោះ មិនមានឡើយ ។
 ចប់ រឿងធនធានប្រេត ទី ៧ ។

រឿងបូឡសេដ្ឋីប្រេត ទី ៨

(២០) (ព្រះបាទអជាតសត្រូវទ្រង់សួរថា) បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន លោក
 ជាបព្វជិត^(១) មានកាយអាក្រាត ស្នាំងស្អម ហេតុអ្វីបានជាលោក
 ទៅកាន់ទំណាតក្នុងវេលាព្រឹក សូមលោកប្រាប់ហេតុនោះដល់
 ខ្ញុំ ខ្ញុំនឹងអាចចាត់ចែងទ្រព្យទាំងពួង តាមអធិប្បាយនៃលោក ។

(ប្រេតតបថា) ក្រុងពារាណសី មានកិត្តិសព្វល្បីទៅក្នុងទី
 ឆ្ងាយ ខ្ញុំជាគហបតី មានទ្រព្យច្រើន ក្នុងក្រុងពារាណសីនោះ
 ជាអ្នកកំណាញ់មិនឲ្យបាន មានបិត្តជាប់នៅក្នុងអាមិសៈ ដល់នូវ
 យមវិស័យ (បេតលោក) ដោយ ការព្រៃស្តសីល ។ ខ្ញុំជាបុគ្គល
 លំបាកដោយសេចក្តីស្រេកឃ្មាន ប្រាកដដូចជាម្តូលចាក់នៅ
 ជានិច្ច ព្រោះអំពើអាក្រក់នោះ ទើបទៅរកញាតិ ជាហេតុនឹង
 បានអាមិសៈតិចតួច (ពួកមនុស្សណា) មិនឲ្យបាន មិនជឿថា

១ បានជាព្រះបាទអជាតសត្រូវ ទ្រង់សួរប្រេតនោះយ៉ាងនេះ ព្រោះទ្រង់ឃើញក្បាលប្រេត
 នោះត្រងោលនិច្ចក្រិយស្ថិត (អដ្ឋិកថា) ។

បេតវត្តស្មី ទុតិយស្ស ខ្សែវីរ្តស្ស អដ្ឋមំ ចូឡសេដ្ឋិយ្យេតវត្ត
 ទានំ ដលំ ហោតិ បរម្មំ លោកេ ។
 ដីតា ច មយ្ហំ លបតេ អភិក្ខុណាំ
 ទស្សាមំ ទានំ បិទ្ធនំ បិតាមហានំ
 ឧបដ្ឋិតំ បរិសយន្តំ ព្រាហ្មណា
 យាមិហំ អន្ធការិន្តំ កុត្តំ ។
 តមភោច រាជា តវមនុករិយាន តម្បី
 ឯយ្យាសិ ខិប្បី អហម្ប ករិស្សំ បូជិ
 អាចិក្ខុ មេ តំ យទិ អត្ថំ ហេតុ
 សទ្ធាយិតំ ហេតុវិចោ^(១) សុណោ ម ។
 តថាតិ វត្តា អគមាសិ តត្ថ
 កុញ្ញីសុ កុត្តំ ន បទត្តិណារហា^(២)
 បច្ឆា តមិ^(៣) រាជគហំ បុនាបរិ
 ទាតុរហោសិ បុរតោ ជនាជិបស្ស ។
 ទិស្វាន បេតិ បុនទេវ^(៤) អាតតិ
 រាជា អភោច អហិបិ តិ ទទាមិ
 អាចិក្ខុ មេ តំ យទិ អត្ថំ ហេតុ
 យេន តុវំ ចិរតុវំ បិណិតោ សិយា ។

១ ឱ. ហេតុវិចោ ។ ២ ឱ. ន បទ ទត្តិណារហា ។ ម. ន ច ទត្តិណារហា ។
 ៣ អដ្ឋិកថាយំ បច្ឆាតមិទិ ទិស្សតិ ។ ៤ ឱ. បុនវេរ ។

បេតវិក្ខុ ឧត្តរវិក្ខុ ទី ២ រឿងព្រេងសេដ្ឋីប្រេត ទី ៧

ផលទានមានក្នុងបរិលោក (មនុស្សព្រាំងនោះតែងទៅកើតជា
ប្រេត រងទុក្ខធ្ងន់ដូចជាខ្លួនខ្ញុំ) ។ ចំណែកធីតារបស់ខ្ញុំ ពោល
រឿយៗ ថា អាត្មាអញនឹងឲ្យទានដល់បិតា ដល់ធីតា ក៏បាន
ឲ្យព្រាហ្មណ៍ទាំងឡាយបរិភោគកោជនដែលខ្លួនភាក់តែង ខ្ញុំ
ទៅកាន់អន្ទកវិន្ទនគរ ដើម្បីបរិភោគនូវផលទាននោះ ។

ព្រះបាទអជាតសត្រូវ បានត្រាស់សួរទៅប្រេតនោះថា
អ្នកបានទទួលផលទាន (ដែលធីតារបស់អ្នកបានភាក់តែងឲ្យ
ហើយ) នោះ គប្បីត្រឡប់វិលវិញឆាប់ យើងនឹងធ្វើការបូជា
(ដល់អ្នក) បើមានហេតុ អ្នកចូរប្រាប់ហេតុនោះដល់យើង
យើងនឹងស្តាប់ពាក្យប្រកបដោយហេតុដែលគួរជឿ ។

ប្រេតនោះពោលដូច្នោះហើយ បានទៅកាន់អន្ទកវិន្ទនគរ
នោះ ពួកព្រាហ្មណ៍បរិភោគកត់ តែជាអ្នកមិនគួរដល់បទភ្និ-
ណា (ព្រោះជាព្រាហ្មណ៍ទ្រុស្តសីល) ខាងក្រោយមក
ប្រេតនោះក៏ទៅនគររាជគ្រឹះវិញ ក៏ប្រោកដំបោះព្រះកក្កដ
ព្រះបាទអជាតសត្រូវជាធំជាងជន ។

ព្រះរាជាបានទតឃើញប្រេតមកហើយ ត្រាស់សួរថា
យើងនឹងឲ្យនូវអ្វី អ្នកជាបុគ្គលតែត្រូវអស់កាលយូរ ដោយហេតុ
ណា បើហេតុនោះមាន អ្នកចូរប្រាប់ដល់យើង ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស បេតវគ្គ

ពុទ្ធាត្មំ សង្ឃំ បរិស័យាន រាជ
 អន្ទេន ចានេនបិ ចីវរេន
 តំ ទិក្ខុណំ អាទិស មេ ហំតាយ
 ឃំ អហំ ចិវតំ បិណ្ឌតោ សិយា ។
 តតោ ច រាជា ទិបតត្វា^(១) តាវនេវ
 ទានំ សហត្តា អតុលញ្ច ទត្វា^(២)
 សង្ឃេ ច អាហេតយិ បកត្តិ^(៣) តថាគតស្ស
^(៤) បេតស្ស បទិក្ខុណំ អាទិសិត្ត ។
 សោ ប្បជិតោ អតិវិយ^(៥) សោភមាធា
 ទាតុរហោសិ បុរតោ ជនាធិបស្ស
 យក្ខោហមស្មី បរមទិបត្តោ
 ន មយ្ហំ ឥទ្ធិសមសទិសា មនុស្សា ។
 បស្សនុការំ អបរិមិតំ មមយិទំ
 តយានុទិដ្ឋិ អតុលំ ទទិត្វា សង្ឃេ
 សំតប្បិតោ សសតំ សទា ពហូហិ
 យាមិ អហំ សុខិតោ មនុស្សនេវតិ ។

ពុទ្ធសេដ្ឋីញ្ញេតវគ្គ អដ្ឋមំ ។

១ ម. បរិសយិត្វា ។ ២ ឧ. ទទិត្វា ។ ៣ ម. សំយេ អាហេតេសិ បកតំ ។
 ៤ ម. តិព ហិទេ តស្ស បាតិ អត្ថិ ។ ៥ ម. អតិវិ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ បេតវគ្គ

បតិក្រមហារាជ សូមព្រះអង្គអង្គាសព្រះពុទ្ធផង ព្រះសង្ឃ
ផង ដោយបាយទឹកនឹងចំរៃ ហើយសូមទទ្ទិសនូវទក្ខិណាទាន
នោះ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ខ្ញុំ ខ្ញុំគប្បីជាបុគ្គលវៃឆ្នុតឆ្នួតអស់
កាលយូរ ដោយប្រការយោងនេះ ។

ក្នុងកាលនោះ ព្រះរាជាស្តេចចុះចាកប្រាសាទនោះ ហើយ
ថ្វាយនូវទាន មានធុរាសរកប្រមាណមិនបាន ដោយព្រះហស្ត
ព្រះអង្គឯង ដល់ព្រះសង្ឃ ហើយក្រាបទូលអំពីទានដែលបាន
ធ្វើចំពោះព្រះភោគត ហើយទទ្ទិសនូវទក្ខិណាទានដល់ប្រេត ។

ប្រេតនោះ ដែលព្រះរាជាបូជាហើយ ក៏រុញរឿងក្រៃពេក
ប្រាកដក្នុងចំពោះព្រះក្រូនៃព្រះរាជាជាធំជាងជន ពោល
ថា ខ្ញុំព្រះអង្គជាយក្ស សម្រេចនូវប្លន្ទដ៏ឧត្តម រកមនុស្សមានវិទ្ធី
ប្រាកដស្មើនឹងខ្ញុំគ្មាន ។ សូមព្រះអង្គទ្រង់ទតមើល នូវ
អាណុភាពរបស់ខ្ញុំ រកប្រមាណមិនបាននេះ ទានដ៏ឧត្តមដែល
ព្រះអង្គទទ្ទិសហើយឲ្យចំពោះសង្ឃ បតិក្រមនុស្សទេព ខ្ញុំ
ព្រះអង្គ ជាបុគ្គលវៃឆ្នុតស្តាប់ស្តល់ ដោយវត្ថុទាំងឡាយច្រើន
រឿយៗ សព្វកាល ក៏បាននូវសេចក្តីសុខ ឥឡូវសូមលាទៅ ។

ចប់ រឿងចូរសេន្ទីប្រេតទី ៨ ។

បេតិកភ័ស្តុ ទុតិយស្ស ខព្វវិគ្គស្ស នវមំ អង្គប្បញ្ញត្តិ

នវមំ អង្គប្បញ្ញត្តិ

(២០) យស្ស អត្តាយ ឥច្ឆាម កកោណ្ឌំ ធនហារកោ
 អយំ កាមទទោ យក្ខោ ឥមំ យក្ខំ និយាមសេ
 ឥមំ យក្ខំ ឥហត្ថាន ភាគុកេន បសយ្ហ វា
 យាទំ អាវេបយត្ថាន ខិប្បំ ឥច្ឆាម ទ្វារកន្តិ ។
 យស្ស ក្ខត្តស្ស នាយាយ និសីទេយ្យ សយេយ្យ វា
 ន តស្ស ភាខំ កញ្ជាយ្យ មិត្តទុញ្ញោ ហិ ទាបកោតិ ។
 យស្ស ក្ខត្តស្ស នាយាយ និសីទេយ្យ សយេយ្យ វា
 ខន្ធម្បំ តស្ស និទ្ទេយ្យ អត្តោ បេតាទិសោ សិយាតិ ។
 យស្ស ក្ខត្តស្ស នាយាយ និសីទេយ្យ សយេយ្យ វា
 ន តស្ស បត្តំ កិទ្ទេយ្យ^(១) មិត្តទុញ្ញោ ហិ ទាបកោតិ ។
 យស្ស ក្ខត្តស្ស នាយាយ និសីទេយ្យ សយេយ្យ វា
 សម្មលំបំ តំ អព្វយ្ហ^(២) អត្តោ បេតាទិសោ សិយាតិ ។
 យស្ស ក្ខត្តំ ហិ យវេ វសេយ្យ
 យត្តន្ទទានំ^(៣) បុរិសោ លកេថ
 ន តស្ស ទាបំ មនសាបំ បេតាយ^(៤)
 កកញ្ជាតា សប្បវិសេហិ វណ្ណាតា ។

១ ម. ព័សេយ្យ ។ ២ ម. អព្វហេ ។ ៣ ម. បេ ។ ៤ ម. យស្សន្ទទានំ ។ ៥ ម. ចិន្ទយេ ។

បេតវត្ត ឧត្តរវត្ត ទី ២ រឿងអង្គរប្រេត ទី ៧

រឿងអង្គរប្រេត ទី ៧

(២១) (ព្រាហ្មណ៍និយាយថា) យើងទាំងឡាយ ជាអ្នកស្វែងរក

ទ្រព្យ ទៅកាន់ដែនកម្ពុជៈ ព្រោះហេតុនៃទ្រព្យណា យក្សនេះ
ជាអ្នកឲ្យទ្រព្យនោះតាមប្រាថ្នា យើងនឹងនាំយកយក្សនេះទៅ ឬថា
យើងចាប់យកយក្សនេះ ទាំងអំណាចឲ្យបានដោយងាយ លើក
ឡើងកាន់យាន ហើយទៅកាន់ទ្វារកនគរ ដោយឆាប់រហ័ស ។

(អង្គរៈតបថា) បុគ្គលគប្បីអង្គុយ ឬដេកនៅក្រោមម្លប់ឈើណា មិនគួរ
កាត់ឈើនោះឡើយ ព្រោះអ្នកប្រឡូស្តមិត្ត ជាបុគ្គលលាមក ។

បុគ្គលគប្បីអង្គុយ ឬដេកនៅក្រោមម្លប់ឈើណា គប្បី
កាត់ឈើនោះបានខ្លះ បើមានប្រយោជន៍ប្រាកដដោយការកាត់នោះ ។

បុគ្គលគប្បីអង្គុយ ឬដេកនៅក្រោមម្លប់ឈើណា មិនគប្បីក្អក់ចស្លឹក
ឈើនោះឡើយ ព្រោះអ្នកប្រឡូស្តមិត្ត ជាបុគ្គលលាមក ។

បុគ្គលគប្បីអង្គុយ ឬដេកនៅក្រោមម្លប់ឈើណា គប្បីដកឈើនោះ
ព្រមទាំងឫសបានខ្លះ បើមានប្រយោជន៍ប្រាកដ ដោយការដកនោះ ។

បុរសគប្បីនៅក្នុងផ្ទះ នៃបុគ្គលណា សូម្បីអស់មួយកម្រី
បុរសគប្បីបានបាយទឹកក្នុងសំណាក់ នៃបុគ្គលណា មិនគប្បី
និពន្ធនូវអំពើពាក្យក៏ ដល់បុគ្គលនោះ សូម្បីដោយចិត្តឡើយ

ពួកសប្បុរស តែងសរសើរនូវភាពនៃបុគ្គលកតញ្ញ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស បេតវគ្គ

យស្មេត្តករត្ថិបំ យរេ វិសេយ្យ

អន្ទន ចាននន ឧបដ្ឋិតោ សីលា

ន តស្ស ចាបំ មនសាបំ ចេតយេ (១)

អនុត្តចាណី ធិហតេ មិត្តទុត្ថិ ។

យោ បុព្វេ កតកល្យាណោ បច្ឆា ចារេន ហីសតិ

អល្លចាណីហតោ (២) ចោសោ ន សោ ភទ្រានិ បស្សតីតិ ។

យោ អប្បទុដ្ឋស្ស នរស្ស ទុស្សតិ

សុទ្ធស្ស ចោសស្ស អនុដ្ឋណស្ស

តមេវ ពាលំ បច្ឆេតិ ចាបំ

សុខុមោ វជោ បតិវតិវេ ទិត្តោតិ ។

នាហំ ទេវេន វា មនុស្សេន វា

សស្សវិយេន វាហំ សុប្បសយោ (៣)

យក្ខោហមស្មិ ហមិទ្ធិបត្តេ

ទិវង្គមោ វណ្ណាពល្លបបដ្ឋោតិ ។

ចាណី តេ សទ្ធសោ វិណ្ណោ បញ្ចាហេ មទ្ធស្សវេ

នាណាសា បក្សាន្តិ មតោហាន្តិ បុរិន្ទំ ។

១ ម. ចិត្តយេ ។ ២ ម. អនុត្តចាណីហតោ ។ ៣ ម. អប្បសយោ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ បេតវគ្គ

បុរសគប្បីនៅក្នុងផ្ទះនៃបុគ្គលណា សូម្បីអស់មួយរាត្រី ដែល
គេទំនុកបំរុងដោយបាយនឹងទឹក មិនគប្បីគិតអំពើពាក្រកំដល់
បុគ្គលនោះ សូម្បីដោយចិត្តឡើយ បុគ្គលមានដៃមិនប្រឡូស្ត
តែងជុតកំដៅនូវបុគ្គលដែលប្រឡូស្តមិត្ត ។

សត្វណា បៀតបៀន នូវបុគ្គលដែលធ្វើទុបការៈមុន ដោយអំពើ
ពាក្រកំ ក្នុងកាលជាខាងក្រោយ សត្វនោះជាអ្នកបៀតបៀន នូវ
បុគ្គលជាអ្នកមានបាតដៃទឹក^(១) រមែងមិនឃើញ នូវសេចក្តីចំរើនទេ។

បុគ្គលណា ប្រឡូស្តដល់នរជន ដែលមិនបានប្រឡូស្ត ជាបុគ្គល
ស្អាត មិនមានទីឈូកកិលេស បាបរមែងត្រឡប់ទៅរកបុគ្គល
ពាលនោះវិញ ដូចជាធូលីដ៏ល្អិត ដែលបុគ្គលបាចទៅកាន់ទី
ប្រាសខ្យល់។ ខ្ញុំពោះបីទៅតាក្តី មនុស្សក្តី កំចាត់កំចាយដោយ
ឥស្សរិយយសមិនបានឡើយ ខ្លួនខ្ញុំដោយក្សសម្រេចនូវប្តីដ៏
ទុត្តម ទៅក្នុងទីឆ្ងាយបាន ប្រកបដោយរូបសម្បត្តិនឹងកំឡាំង។
ដៃទាំងអស់របស់អ្នក មានសម្បុរដូចជាមាស ទ្រទ្រង់នូវវត្ថុជាទី
ប្រាថ្នាដោយអង្គលីទាំង ៥ បញ្ចេញនូវរសផ្អែម រសទាំងឡាយ
ផ្សេងៗរមែងរក្សាចេញ ខ្ញុំសំគាល់ថាជាសក្កទេវពិជ ឈ្មោះបុរិនទៈ។

១ មានបាតដៃទឹក សំពៅយកម្តុកធ្វើទុបការៈ ។

បេតវគ្គស្តី ខុតិយស្ស ខុទ្ទកស្តី វេទំ អង្ករឃ្លេតវគ្គ

នម្មំ ទេវោ ន តន្ត្រេត្វា នបិ^(១) សក្កោ បុរិដ្ឋនោ

បេតំ អង្ករ ជាតាហិ ពោរុត្តា^(២) ឥតាតតំ ។

កឹសីលោ កឹសមាតារោ ពោរុត្តា^(៣) បុរេ តុរិ

កេន តេ ព្រហ្មចរិយេន បុត្តំ ចាលិម្មំ ឥដ្ឋតំ ។

តន្ត្រិវាយោ បុរេ អាសី ពោរុត្តិ^(៤) តទា អហំ

សុកិច្ឆត្តិ កថលោ ន មេ វិជ្ជតំ នាតវេ ។

និវេសនញ្ច^(៥) មេ អាសិ អសយ្ហស្ស ខុបន្តិកេ

សន្តិស្ស នានបតិទោ កតបុត្តាស្ស លដ្ឋិនោ ។

តត្ថ យាចនកា យន្តិ ជាតាកាត្តា វាលិព្វកា

តេ ច មំ តត្ថ បុត្តនិ អសយ្ហស្ស និវេសនំ ។

កត្ត កត្តាម^(៦) កន្តិ វោ កត្ត ទានំ បទីយតិ

តេសាហំ^(៧) បុដ្ឋោ អក្កាមិ^(៨) អសយ្ហស្ស និវេសនំ ។

១ ម. ឆម្មិ ។ ២ ឌី. ពោរុត្តា ។ ៣-៤ ឌ. ពោរុត្តិ ។ ម. ពោរុត្តិ ។ ៥ ឌ. អាវេសនញ្ច ។
៦ ឌ. កត្តាមិ ។ ៧ ឌ. តេសាហំ ។ ៨ ឌ. វិក្កាមិ ។

បេតវត្ត ខ្សែវត្ត ទី ២ រឿងអង្គប្រោស ទី ៤

ខ្ញុំមិនមែនជាទេវតា មិនមែនជាគន្ធាត្វ មិនមែនជាគ្រូសង្គ្រោះឈ្មោះ
បុរិទ្ធារោ ម្ចាស់អង្គរ អ្នកចូរដឹងខ្លួនខ្ញុំថាជាប្រេត^(១) ច្បាស់អំពី
ពេរវនគរ (មកកើត) ក្នុងទីនេះទេតើ ។

អំពីជាតិមុន កាលអ្នកនៅក្នុងពេរវនគរ មានសីលដូចម្តេច មាន
សមាចារដូចម្តេច ផលបុណ្យសម្រេចក្នុងវដ្តរបស់អ្នក ដោយការ
ប្រព្រឹត្តិខ្លះៗដ៏ប្រសើរ ដូចម្តេច ។

អំពីជាតិមុន កាលនោះខ្លួនខ្ញុំជាអ្នកតម្បាញ នៅក្នុងពេរវនគរ ជា
អ្នកប្រព្រឹត្តចិញ្ចឹមជីវិតដោយលំបាក ជាមនុស្សកំព្រា វត្តដែលគួរ
ឲ្យទានមិនមានដល់ខ្ញុំទេ តែទីលំនៅរបស់ខ្ញុំនៅជិត (ផ្ទះ) នៃអសយ្ហ-
មហានេដ្ឋី ដែលជាអ្នកប្រកបដោយសទ្ធា ជាម្ចាស់នៃទាន
បានធ្វើបុណ្យ ជាអ្នកខ្មាសបាប ។ ពួកយាបក និងពួកវណិព្វកៈ
មានគោត្រង្វេងៗគ្នា តែងទៅក្នុងទីនោះ ជនទាំងនោះតែងសួរ
រកទីលំនៅនៃអសយ្ហមហានេដ្ឋី និងខ្ញុំ ក្នុងទីនោះ ។ សេចក្តីចំរើន
ចូរមានដល់អ្នកចុះ ពួកយើងទៅក្នុងទីណា អសយ្ហមហានេដ្ឋី
តែងឲ្យទានក្នុងទីណា ខ្ញុំកាលដែលជនទាំងនោះសួរហើយ បាន
ប្រាប់នូវលំនៅ នៃអសយ្ហមហានេដ្ឋី ដល់ជនទាំងនោះ ។

១ សំដៅយកទៅវត្តនោះ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស បេតវគ្គ

បក្កយ្ហំ ទក្ខណំ ពាហំ ឯត្ថ កង្កថ កន្តិ វេ

ឯត្ថ ទានំ បទីយតិ (១) តេន ទាណំ កាមទទោ

តេន ទាណំ មជ្ជស្សវេ តេន មេ ព្រហ្មចរិយេន

បុព្វំ ទាណំមិ វជ្ជតិ ។

ន តិវ ត្វំ អនា ទានំ សកទាណំហិ កស្សនិ

បរស្សទានំ អនុមោទមាទោ ទាណំ បក្កយ្ហំ ចារិទិ ។

តេន ទាណំ កាមទោ តេន ទាណំ មជ្ជស្សវេ

តេន មេ ព្រហ្មចរិយេន បុព្វំ ទាណំមិ វជ្ជតិ ។

យោ សោ ទានមទា កន្តេ បសន្នោ សកទាណំហិ

សោ ហិត្វា មាទុសំ ទេហំ កិណ្ណុ សោ ទិសតំ កតោ ។

នាហំ ជានាមិ អសយ្ហសាហិទោ

អន្តិរសស្ស កតិ អាតតំ វ

សុតំ ច មេ វេស្សវណស្ស សន្តិកោ

សិក្ខស្ស សហព្យតំ កតោ អសយ្ហោ ។

១ ម. ឯត្ថ ហិទេ អសយ្ហស្ស ទិវេសនេតិ អត្ថិ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ បេតវគ្គ

ខ្ញុំបានលើកដើមវដ្តខាងស្តាំ (បង្ហាញលំនៅនៃអសយ្យមហានេដ្ឋី ដល់ជនទាំងនោះ) ថា សេចក្តីចំរើន ចូរមានដល់អ្នកទាំងឡាយចុះ អ្នកទាំងឡាយចូរនាំគ្នាទៅក្នុងទីនេះចុះ អសយ្យមហានេដ្ឋី តែងឲ្យ ទានក្នុងទីនេះ ដែររបស់ខ្ញុំ អាចឲ្យសម្រេចសេចក្តីប្រាថ្នាបានដោយ ហេតុនោះ ដែររបស់ខ្ញុំទើបបញ្ចេញនូវសេដ្ឋីមុន ដោយហេតុនោះ បុណ្យក៏សម្រេចក្នុងដែររបស់ខ្ញុំ ដោយការប្រព្រឹត្តិដ៏ប្រសើរនោះ ។

បានឮ ថា អ្នកមិនដែលឲ្យទាន ដល់ជនណាមួយ ដោយវដ្ត ទាំងឡាយរបស់ខ្លួនទេ គ្រាន់តែអនុមោទនាទាន របស់បុគ្គលដទៃ ហើយលើកវដ្តចង្អុលប្រាប់ដូរ្យបុណ្ណោះ ។

ដែររបស់ខ្ញុំ អាចឲ្យសម្រេចសេចក្តីប្រាថ្នា ដោយហេតុនោះ ដែររបស់ខ្ញុំទើបបញ្ចេញនូវសេដ្ឋីមុន ដោយហេតុនោះ បុណ្យក៏ សម្រេចក្នុងដែររបស់ខ្ញុំ ដោយការប្រព្រឹត្តិដ៏ប្រសើរនោះ ។

បតិគ្រលោកដ៏ចំរើន អសយ្យមហានេដ្ឋីនោះ ជាអ្នកមានចិត្ត ជ្រះថ្លា ហើយបានឲ្យនូវទាន ដោយវដ្តខ្លួនឯង លុះសេដ្ឋីនោះ លះបង់នូវអត្តភាពជាមនុស្ស ហើយទៅទិសណា ។

ខ្ញុំក៏មិនដឹង នូវដំណើរទៅ ឬមក នៃអសយ្យមហានេដ្ឋី ជាអ្នកអត់ធន ដែលមានរស្មីជ្រាលចេញអំពីកាយឡើយ តែខ្ញុំឮថា អសយ្យមហានេដ្ឋី ទៅកើតជាមួយនឹងព្រះឥន្ទ្រ ក្នុងសំណាក់នៃសេចក្តីស្រវ័ណ ។

បេតវត្តស្នំ ទុតិយស្នំ ឧត្តរវត្តស្នំ សវមំ អង្គរកប្បេតវត្ត

អលមេវ កានុំ កល្យាណំ	នាមំ នានុំ យដារហំ
បាលិ កាមទទំ ទិស្វា	កោ បុញ្ញំ ន ករិស្សតិ ។
សោ ហិ ទ្ធន ឥតោ គត្តា	អនុប្បត្តាន ទ្វារកំ
នាមំ តំ បដ្ឋាបយិស្សមិ	យំ មមស្ស សុខាវហំ ។
ទិស្សមិ អនុបាទញ្ច	វត្តសេនាសនាមិ ច
បបញ្ច ឧទបាទញ្ច	ទុក្ខេ សង្កមនាមិ ចាតិ ។
កេន តេ អង្គលី កុណា ^(១)	មុខញ្ច កុណាលី កតិ ^(២)
អត្ថិមំ ច បក្សរង្គំ	តិ ចាបំ បកតំ មយាតិ ។
អង្គរសស្ស គហបតិ នោ	សទ្ធិស្ស យរមេសិ នោ
តស្សហំ នានវិស្សត្តេ	នានេ អង្គតតោ អហំ ^(៣) ។
តត្ត យា ចនតោ ទិស្វា	អាតតោ កោជនត្តិកោ
ឯកបដ្ឋំ អបក្កប	អកាសិ កុណាលី មុខំ ។
តេន មេ អង្គលី កុណា	មុខញ្ច កុណាលី កតិ
អត្ថិមំ ច បក្សរង្គំ	តំ ចាបំ បកតំ មយាតិ ។
ធម្មេន តេ កាបុរិស	មុខញ្ច កុណាលី កតិ
អត្ថិមំ ច បក្សរង្គំ	យំ តុំ បរស្ស នានស្ស
	អកាសិ កុណាលី មុខំ ។

១ ម. កុណា ។ ២ ម. កុណាលីកតិ ។ ៣ ម- ពានំ អធិតតោ អហំ ។

បេតវត្ត ខ្សែវត្ត ទី ២ រឿងអង្គប្រោស ទី ៩

បុគ្គលគួរធ្វើកុសល គួរឲ្យទានតាមសមគួរ បុគ្គលណាឃើញដែ
ដែលឲ្យតាមចំណង់ហើយ នឹងមិនធ្វើបុណ្យកើត ។ ខ្ញុំទៅអំពីទីនេះ
ដល់ទៅទ្វារកន្តរ នឹងតម្កល់ទុកនូវទាន ជាទីនាំមកនូវសេចក្តីសុខ
ដល់ខ្ញុំដោយពិត ។ ខ្ញុំនឹងឲ្យបាយ ទឹក សំពត់ គ្រឿងសេនាសនៈ
អណ្ណន៍ទឹក ពាន់ទឹកសម្រាប់ផឹក នឹងស្ពានក្នុងផ្លូវដែលលំបាកទៅ ។

ម្រាមដៃម្រាមជើងរបស់អ្នកក្លែងក្លង មុខរបស់អ្នកក្រញៅក្រញៅ
ភ្នែករបស់អ្នក ចេះតែហូរចេញនូវទឹកភ្នែក ព្រោះហេតុអ្វី បាបកម្ម
ដូចម្តេច ដែលអ្នកបានធ្វើហើយ ។

កាលអសយ្តតហបតី ដែលមានរស្មីចេញអំពីកាយ មានសទ្ធា
គ្រប់គ្រងផ្ទះ ខ្ញុំជាអ្នកចាត់ចែកនូវទានទាំងឡាយ ក្នុងរោងទានរបស់
គហបតីនោះ ។ ខ្ញុំបានឃើញពួកស្ត្រីដែលត្រូវការភោជន មក
ក្នុងទីនោះ ចៀសចេញទៅក្នុងទីជំសមគួរ ហើយបានធ្វើមុខក្រញៅ
ក្រញៅ ។ ព្រោះហេតុនោះបានជា ម្រាមដៃម្រាមជើងរបស់ខ្ញុំក្លែង
ក្លង មុខរបស់ខ្ញុំក្រញៅក្រញៅ ភ្នែកទាំងឡាយរបស់ខ្ញុំ ចេះតែហូរ
ចេញនូវទឹកភ្នែក មានក្លិនស្អុយ បាបកម្មនោះ ខ្ញុំបានធ្វើហើយ ។

ម្នាលបុរសលាមក មុខរបស់អ្នកក្រញៅក្រញៅផង ភ្នែករបស់អ្នក
ចេះតែហូរចេញនូវ(ទឹកភ្នែកមានក្លិនស្អុយ) ផង (សមគួរ)តាមហេតុ
ព្រោះអ្នកបានធ្វើមុខក្រញៅក្រញៅចំពោះទានបុគ្គលដទៃ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស បេតវកុ

កតំ ហំ ទានំ ទទមា នោ	កកេយ្យ បរេបត្តិយំ
អន្តទានំ ខាទនីយំ	វត្តសេនាសនានិ ចាតិ ។
សោ ហំ ទ្ធន ឥតោ កន្ធា	អនុប្បត្នាន ទ្វារកំ
ទានំ តំ បដ្ឋាបយេស្សាមិ	យំ មមស្ស សុខាវហំ ។
អស្សាមន្តញ្ច ចានញ្ច	វត្តសេនាសនានិ ច
បបញ្ច ឧទទានញ្ច	ទុក្ខេ សុត្តមនានិ ចាតិ ។
តតោ ហំ សោ ជិវត្តិត្វា	អនុប្បត្នាន ទ្វារកំ
ទានំ បដ្ឋយេ អង្ករេ ^(១)	យន្តំ អស្ស សុខាវហំ ។
អនា អន្តញ្ច ចានញ្ច	វត្តសេនាសនានិ ច
បបញ្ច ឧទទានញ្ច	វិប្បសន្នេន ចេតសា ។
កោ ជាតោ កោ ច តសីតោ	កោ វត្តំ បរិទេហិស្សតិ ^(២)
កស្ស សន្តានិ យោត្តានិ	ឥតោ យោជេន្ត វាហានិ ។
កោ ធន្តិច្ឆតិ កន្ធាញ្ច	កោ មាលំ កោ ឧទាហានំ
ឥតិ សុត្ត ^(៣) យោសេន្តិ	កប្បកា សុទមាគជា ^(៤)
សទា សាយញ្ច ចាតោ ច	អង្ករស្ស ជិវេសនេតិ ។
សុខំ សុបតិ អង្ករេ	ឥតិ ជាចាតិ មំ ជនោ
ទុក្ខំ សុចាមិ សិទ្ធក	យំ ន បស្សមិ យោ កេ ។

១ ម. បដ្ឋបយន្តរេ ។ ២ ឧ. បរិស្សតិ ។ ម. បរិទេស្សតិ ។ ៣ ម. សុត្តញ្ច ។ ៤ ម. សុខាហានិវា ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ បេតិកភ័

បុរសកាលឲ្យបាន បាយ ទឹក ខាទន័យៈសំពត់ នឹងសេនាសនៈ

តើគប្បីធ្វើ (បាននោះ) ឲ្យសម្រេចដល់បុគ្គលដទៃ ដូចម្តេច ។

ខ្ញុំទៅអំពីទីនេះដល់ទៅទ្វារកេនគរហើយ នឹងដកលំនូវបាន
ជាទីនាំមកនូវសេចក្តីសុខដល់ខ្ញុំដោយពិត ។ ខ្ញុំនឹងឲ្យបាយ ទឹក
សំពត់ គ្រឿងសេនាសនៈ អណ្ណន៍ទឹក ទឹកសម្រាប់ដឹក នឹងសង់
ស្ថានក្នុងផ្លូវលំបាកទៅ ។

មែនពិត លុះអង្គរនោះ ត្រឡប់អំពីទីនោះមកដល់ទ្វារកេនគរ
ហើយ ក៏បានដកលំនូវបាននោះ ជាទីនាំមកនូវសេចក្តីសុខ ។
បានឲ្យបាយ ទឹកសំពត់ គ្រឿងសេនាសនៈ អណ្ណន៍ទឹកនឹងពាងទឹក
សម្រាប់ដឹក ដោយចិត្តជ្រះថ្លា ។ អ្នកណា ឃ្លាន អ្នកណាស្រេក
អ្នកណានឹងស្បៀកដណ្តប់សំពត់ អ្នកណា លំបាកដោយយាន ឬទើម
ពាហនៈ បរអំពីទីនេះទៅចុះ ។ អ្នកណា ចង់បានត្រៃ ចង់បានគ្រឿង
ក្រអូប ចង់បានកម្រងផ្កា ចង់បានស្បែកជើង ឬយេកទៅចុះ ពួក
ជាងកាត់សក់ ពួកអ្នកធ្វើបាយ នឹងពួកអ្នកក្រងផ្កា តែងស្រែក
យោសនាក្នុងលំនៅនៃអង្គរៈ ទាំងពេលព្រឹក ទាំងពេលល្ងាច
សព្វៗ កាល ក្នុងទីនោះដូច្នោះ ។

ជនតែងដឹងនូវខ្ញុំថា អង្គរៈដេកជាសុខ ម្ចាស់សិទ្ធិកម្មណាព
តែខ្ញុំ ដេកជាមុខ ព្រោះមិនឃើញ ពួកយាចក ។

បេតវិក្កស្មី ទុតិយស្ស ខុទ្ទកវិក្កស្ស ភវិមំ អង្គារ្យ្ហេតវិក្ក

សុខំ សុបតិ អង្គរោ	សតិ ជានាតិ មំ ជនោ
ទុក្ខំ សិទ្ធក (១) សុបាមិ	អប្បកេ សុវណិព្វកេ ។
សក្កោ ចេ តេ វំ ទដ្ឋា	តាវត្ថីសានមិស្សរោ
កស្ស សព្វស្ស លោកស្ស	វរមាណោ វំ វរេតិ ។
សក្កោ ចេ មេ វំ ទដ្ឋា	តាវត្ថីសានមិស្សរោ
កាល្យដ្ឋិតស្ស មេ សតោ	សុរិយ្យក្កមនំ (២) បតិ
ទិញា កត្វា ទានុកវេយ្យំ	សីលវន្តោ ច យាចកា
ទទតោ មេ ន ធីយេថ	ទត្វា ទានុកវេយ្យបំ
ទទំ ចិត្តំ បសាទេយ្យ	ឃី សក្កោ វំ វរេតិ ។

ន សព្វវត្ថានិ បរេ បរេត្តេ
 ទទេយ្យ ទានញ្ច ធនញ្ច វត្តេ
 តស្មា ហិ ទានា ធនមេវ សេយ្យោ
 អតិប្បទានេន កុលា ន ហោន្តិ ។
 អទានមតិទានញ្ច ន បសិសន្តិ បណ្ឌិតា
 តស្មា ហិ ទានា ធនមេវ សេយ្យោ
 សមេន វត្តេយ្យ ស ធីរធម្មានិ ។

១ ម. សិទ្ធក ។ ២ ខ. សុរិយស្សក្កមនំ ។

បេតវត្ត ទពវិគ្គ ទី ២ រឿអង្គរប្រេត ទី ៨

ជនតែងឆឹងខ្ញុំថា អង្គរវត្តនឹងដកលក់ជាសុខ មាលសិទ្ធិកមាណព
តែខ្ញុំដេកជាទុក្ខ ព្រោះឃើញនូវពួកវណិពួកជនតិច ។ ប្រសិនបើ
ព្រះវង្សជាធំជាងទេវតាក្នុងជាន់តាវត្តន៍ គប្បីឲ្យពារដល់អ្នក តើ
អ្នកគប្បីប្រាថ្នានូវពារ ដល់លោកទាំងពួងដូចម្តេច ។

បើព្រះវង្សជាធំជាងទេវតាក្នុងជាន់តាវត្តន៍ គប្បីឲ្យនូវពារដល់ខ្ញុំ
កាលខ្ញុំប្រាកដឡើងអំពីព្រឹក ក្នុងវេលាជាទីរះឡើងនៃព្រះអាទិត្យ
ភិក្ខុទាំងឡាយដំបូងទិព្វ គប្បីកើតប្រាកដ ពួកអ្នកមានសីលនឹង
យាចក គប្បីមានប្រាកដ កាលខ្ញុំឲ្យនូវទាន កុំគប្បីអស់ទៅឡើយ
លុះខ្ញុំឲ្យរួចហើយ កុំគប្បីក្តៅក្រហាយ កាលខ្ញុំកំពុងឲ្យ គប្បី
ញ៉ាំងចិត្តឲ្យជ្រះថ្លា បពិត្រសក្កៈ ខ្ញុំចង់បាននូវពារយ៉ាងនេះ ។

បុគ្គលកុំគប្បីឲ្យនូវទ្រព្យគាប់ចិត្តទាំងអស់ ដល់បុគ្គលដទៃ
ឡើយ បុគ្គលគប្បីឲ្យនូវទានផង គប្បីរក្សានូវទ្រព្យផង
ព្រោះថា ទ្រព្យនោះឯងប្រសើរជាងទាន ត្រកូលទាំងឡាយ
មិនចំរើន ព្រោះឲ្យទានខ្លាំងពេកទេ ។ អ្នកប្រាជ្ញ
ទាំងឡាយ វេមន៍មិនសរសើរ នូវការមិនឲ្យទានផង នូវការ
ឲ្យទានច្រើនពេកផង ព្រោះថា ទ្រព្យនោះឯងប្រសើរជាងទាន
បុគ្គលគួរប្រព្រឹត្តឲ្យស្មើ នោះជាធម៌របស់អ្នកប្រាជ្ញ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយស្ស បេតវត្ថុ

អហោ វតារ អហាមេវ ទដ្ឋិ
សន្តោ ហិ មិ សប្បវិសា កដេយ្យំ
មេយោវ ទិដ្ឋានិ ហិ ប្បយន្តោ
សន្តប្បយេ សត្វវណិព្វកានិ ។

យស្ស យាចនកេ ទិស្វា មុខវណ្ណោ បសំទតិ
ទត្វា អត្តមនោ ហោតិ តំ យំ វសនោ សុខំ ។

យស្ស យាចនកេ ទិស្វា មុខវណ្ណោ បសំទតិ
ទត្វា អត្តមនោ ហោតិ ឯសា យញ្ញាស្ស សម្មទា ។

បុព្វេវ នាណា សុមនោ ទទំ ចិត្តំ បសាទយេ

ទត្វា អត្តមនោ ហោតិ ឯសា យញ្ញាស្ស សម្មទា ។

សដ្ឋិវហសហស្សានិ អម្បវស្ស ទិវេសនេ

កោជនិ ធីយតេ ទិច្ចំ បុញ្ញបេត្តស្ស ជន្ននោ ។

តសហស្សានិ ស្វទានិ (២) អាមុត្តមណិក្កណ្ណលា

អម្បវ ខុបដិវន្តំ ទានេ យញ្ញាស្ស ទាវដា ។

សដ្ឋិប្បវិសសហស្សានិ អាមុត្តមណិក្កណ្ណលា

អម្បវស្ស មហានានេ កដ្ឋិ ដាលេន្តំ មាលាវា ។

១ ខ. បុញ្ញស្ស ។ ២ ខ. ដានិសហស្សា ស្តេ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ យេវវគ្គ

ឡើយ ភក្ខុអញគប្បីឲ្យនូវទាន ព្រោះថា សប្បុរសទាំង
 ឡាយអ្នកមានចិត្តស្ងប់រម្ងាប់ហើយ គប្បីគប់កន្ទីរភក្ខុអញ
 ភក្ខុអញ ញ៉ាំងពួកវណ៌ពួកៈទាំងពួង ឲ្យឆ្អែតស្តប់ស្តល់
 ដូចមហាមេឃញ៉ាំងទីតាបឲ្យពេញដូច្នោះ ។

សម្បុរមុខរបស់បុគ្គលណាជ្រះថ្លា ព្រោះឃើញនូវយាចកទាំង
 ឡាយ បុគ្គលនោះលុះឲ្យហើយ វេមន៍មានចិត្តត្រេកអរ នោះជា
 សុខរបស់បុគ្គលអ្នកគ្រប់គ្រងផ្ទះ ។ សម្បុរមុខរបស់បុគ្គល
 ណា ជ្រះថ្លា ព្រោះឃើញនូវយាចកទាំងឡាយ បុគ្គលនោះ
 លុះឲ្យរួចហើយ វេមន៍មានចិត្តត្រេកអរ នេះជាការបរិបូរនៃយ័ញ្ញ ។
 បុគ្គលមុននឹងឲ្យទាន ក៏មានចិត្តស្អាត កំពុងទេ ក៏ញ៉ាំងចិត្តឲ្យ
 ជ្រះថ្លា លុះឲ្យរួចហើយមានចិត្តត្រេកអរ នេះជាការបរិបូរនៃយ័ញ្ញ ។
 បុគ្គលតែងឲ្យភោជនជាទិដ្ឋផលជន អ្នកប្រាថ្នាបុណ្យ ក្នុងលំនៅ
 នៃអង្គរៈ អស់៦ ហ្មឺនដឹក ។ ពួកអ្នកធ្វើបាបចំនួនបីពាន់ (៣០០០)
 នាក់ ប្រដាប់នូវកណ្តាលដីវិចិត្រដោយកែវមណី ជាអ្នកខ្វល់ខ្វាយនូវ
 បុណ្យក្នុងការឲ្យទាន តែងគាស្រ័យ ចិញ្ចឹមដីវតន៍នឹងអង្គរៈ ។ ពួក
 មុរសចំនួនប្រាំបួនហ្មឺន (៦០.០០០) នាក់ ប្រដាប់នូវកណ្តាលដី
 វិចិត្រដោយកែវមណី ជាពណ៌ពន្លឺពុទ្ធសក្តិមហាទាននៃអង្គរៈ ។

បេតវត្តស្មី ទុតិយស្ស ខេត្តវត្តស្ស ធម៌ អង្គរប្បេតវត្ត

សោឡសិវត្តសហស្សនិ

សព្វាលម្ព័រក្ខសិវា

អង្គរស្ស មហានិទេ

វិទា បិណ្ឌានិ ទារិយោ

សោឡសិវត្តសហស្សនិ

សព្វាលម្ព័រក្ខសិវា

អង្គរស្ស មហានិទេ

ទត្ថិតាហា ឧបដ្ឋិតា ។

ពហំ ពហុនិ ទានាសិ

ចំ ទានាសិ ខត្តិយេ^(១)

សក្កិច្ចញ្ច សហត្ថា ច

វត្តិ កត្តា ប្បនប្បនំ ។

ពហុមាសេ ច បក្ខេ ច

ឧត្តសិវត្តនិ ច

មហានិទេ បវត្តសិ

អង្គរោ ទីយមន្តរំ^(២) ។

ឃំ ទត្ថា យជិត្តា ច

អង្គរោ ទីយមន្តរំ

សោ ហិត្តា មាណសំ ទេហំ

តាវត្តិស្សបតោ អហ្មតិ ។

កជច្ឆកត្តំ ទត្តាន

អន្តរទិស្ស ឥន្ទកោ

សោ ហិត្តា មាណសំ ទេហំ

តាវត្តិស្សបតោ អហ្ម។

ទសហិ ហនេហិ អង្គរំ

ឥន្ទកោ អតិរោចតិ

រូបេ សន្តេ រសេ តន្តេ

ដោដ្ឋត្រេ ច មនោរមេ

អាយុនា យសសា ចេវ

វិណ្ឌាន ច សុខេន ច

អាជិបច្ឆេន អង្គរំ

ឥន្ទកោ អតិរោចតិ ។

១ ម. ខត្តិយោ ។ ២ ម. ទីយមន្តរេ ។

បេតវត្ត ឧត្តរវត្ត ទី ២ រឿងអង្គប្រែត ទី ៨

ពួកស្រ្តីចំនួនមួយហ្នឹងប្រាំមួយពាន់(១៦០០០)នាក់ ប្រជាបំរុងគ្រឿង
 អសង្ការទាំងពួង ជាអារិក្ខកចាត់ចែងប្រមូលនូវភណ្ឌៈ ក្នុងមហាទាន
 នៃអង្គរៈ ។ ពួកស្រ្តីចំនួនមួយហ្នឹងប្រាំមួយពាន់ (១៦០០០) នាក់
 ប្រជាបំរុងគ្រឿងអសង្ការទាំងពួង ជាអ្នកកាន់នូវវែក ហើយចូលទៅ
 ឈរនៅ (នាបរិវេណ) ក្នុងមហាទាននៃអង្គរៈ ។ អ្នកចូរឲ្យទានច្រើន
 ដល់ជនច្រើន ម្ចាស់នាងក្សត្រី នាងចូរឲ្យទានអស់កាលដ៏យូរចុះ
 ធ្វើនូវសេចក្តីកោតក្រែងដោយគោរពផង ដោយដៃផង ឲ្យរឿយៗ
 ចុះ ។ អង្គរៈបានញ៉ាំងមហាទានឲ្យប្រព្រឹត្តទៅ អស់ខែទាំងឡាយ
 ជាច្រើនផងអស់ប៉ុន្មានទាំងឡាយជាច្រើនផង អស់រដូវនឹងឆ្នាំទាំងឡាយ
 ជាច្រើនផង ក្នុងចន្លោះនៃកាលដ៏វែងឆ្ងាយ ។ អង្គរៈបានឲ្យទាន
 យ៉ាងនេះផង រូបយ៉ាងនេះផង អស់ចន្លោះនៃកាលដ៏វែង អង្គរៈ
 នោះ លុះលះបង់រាងកាយជាមនុស្សនេះទៅ ក៏បានទៅកើតជាទេវតា
 ក្នុងជាន់តារត្តិន្យ ។ ឥន្ទកៈបានឲ្យនូវចង្កាន់មួយវែកដល់ព្រះអន្ទរទេ
 ឥន្ទកៈនោះលុះលះបង់រាងកាយជាមនុស្សនេះទៅ ក៏បានទៅកើតជា
 ទេវតាក្នុងជាន់តារត្តិន្យដែរ ។ ឥន្ទកៈជាអ្នករុំរឿងជាន់អង្គរៈដោយ
 ហោះៈ១០យ៉ាង ឥរិយ១ សំឡេង១ រស១ ភ្លើង១ ដោយដួងដំបូងទីតម្រេក
 នៃចិត្ត១ អាយុ១ យស១ សម្បទ១ លេចក្តីសុខ១ ការៈជាធំ១ ឥន្ទកៈ
 ទៅបុត្រ រុំរឿងជាន់អង្គរៈទៅបុត្រ ដោយភាពជាធំ (យ៉ាងនេះ) ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយស្ស មេត្តវគ្គ

មហានាមំ តយា ទិដ្ឋិ

អន្តរ ទីយមន្តំ

អន្តរ ទិសិដ្ឋោសិ

អាភិច្ឆ មម សន្តិកេតិ ។

ភាវត្តិសេ យនា ពុទ្ធា

សិលាយំ បណ្ឌិត្តលេ

ចារិច្ឆតកម្មលម្ហិ

វិហាសិ បុរសត្តមោ ។

ទសសុ លោកជាតុសុ

សន្តិបតិភ្នាន ទេវតា

បយ្យេនាសន្តិ សម្មទិ

វសន្តិ ននម្មទនិ ។

នកោចិ ទេវេ វល្លាន

សម្មទិ អតិរោចតិ

សព្វេ ទេវេ អតិកម្ម ^(១)

សម្មទ្វេវ វិរោចតិ ។

យោជនាមំ ទសា ទ្វេ ច

អន្តរោយំ តនា អហុ

អន្តរ វ ពុទ្ធស្ស

ននកោ អតិរោចតិ ។

ឌីលោកេត្តាន សម្មទ្វេ

អន្តរោយំ ឌីលកំ

ទក្ខិណោយ្យំ សម្មាវេន្តា ^(២)

ឌីនំ វចនមព្រ័វិ

មហានាមំ តយា ទិដ្ឋិ

អន្តរ ទីយមន្តំ

អន្តរ ទិសិដ្ឋោសិ

អាភិច្ឆ មម សន្តិកំ (ឌីតិ) ។

ចោទិតោ ភាវតត្តន

អន្តរោ ឌីនមព្រ័វិ ^(៣)

កិ មយំ តេន ទានេន

ទក្ខិណោយ្យេន សុព្វានំ ។

១ ឌី, អធិត្តយ ។ ២ ឌី, បរាវេន្តោ ។ ៣ ឌី, ឌីទមព្រ័វិ ។ ម, ឌីទមព្រ័វិ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ បេតវគ្គ

(ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា) ម្ចាស់អង្គរ៖ មហាទានដែលអ្នកបាន
ឲ្យហើយ ក្នុងចន្លោះនៃកាលដ៏វែង ឥឡូវអ្នកទៅអង្គុយនៅក្នុងទី
ឆ្ងាយ ចូរអ្នកមកក្នុងទីជិតនៃតថាគត ។

កាលណា ព្រះពុទ្ធ ទតមជាន់បុរស គង់នៅលើប្របណ្ណកម្ពល
ជិតគល់នៃបារិប្បត្តកព្រឹក្ស ក្នុងជាន់ត្រៃត្រីស្ស ។ ទេវតាទាំងឡាយ ក្នុង
លោកធាតុទាំង ១០ បានប្រជុំគ្នា ចូលទៅអង្គុយជិតព្រះសម្ពុទ្ធ ដែលគង់
នៅលើកំពូលភ្នំ (សុមេរុ) ។ ទេវតាណាមួយ រុងរឿងជាងព្រះសម្ពុទ្ធ
ដោយវណ្ណៈមិនមានឡើយ មានតែព្រះសម្ពុទ្ធមួយព្រះអង្គឯងប៉ុណ្ណោះ
រុងរឿងកន្លងនូវទេវតាទាំងអស់ ។ ក្នុងកាលនោះ អង្គរទេវបុត្រនៅ
ក្នុងទីប្រមាណ ១២ យោជន៍ ឥន្ទកទេវបុត្ររុងរឿងក្រៃពេក ក្នុងទីជិត
នៃព្រះសម្ពុទ្ធ ។ ព្រះសម្ពុទ្ធ ទ្រង់រមើលមើលនូវអង្គរទេវបុត្រនឹងឥន្ទក-
ទេវបុត្រ កាលទ្រង់សរសើរនូវទុក្ខណេយ្យបុគ្គល បានត្រាស់សំដែង
នូវពាក្យនេះថា ម្ចាស់អង្គរ៖ មហាទានដែលអ្នកឲ្យហើយអស់ចន្លោះនៃ
កាលដ៏វែង អ្នកអង្គុយក្នុងទីឆ្ងាយពេកណាស់ ចូរមកជិតតថាគតមក ។

អង្គរទេវបុត្រដែលព្រះសម្ពុទ្ធមានព្រះអង្គអប់រំហើយ ទ្រង់ដាស់
តឿនហើយ ក៏បានក្រាបបង្គំទូលដូច្នោះថា ប្រយោជន៍អ្វីដោយទាន
នោះរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គ ព្រោះ(ទាននោះ) សូន្យថាកទុក្ខណេយ្យបុគ្គល ។

បេតវត្តស្នំ ទុតិយស្ស ខុរិវត្តស្ស សិរី អង្គប្បញ្ញត្តិ

អយំ សោន្តកោយកោ	នដ្ឋា នានំ បរិត្តកំ
អតិរោចតំ អម្មហំ	ចន្ទោ តារាគណោយថា(វតំ)។
ឧដ្ឋង្គិលេ យថា ខេត្ត	តំដំ ពហំបិ រោចិតំ
ន ដលំ វិបុលំ ហោតំ	ន បិ តោសេតិ កស្សកំ ។
តថេវ នានំ ពហុកំ	ឧស្ស័លេសុ បតដ្ឋិតំ
ន ដលំ វិបុលំ ហោតំ	ន បិ តោសេតិ នាយកំ ។
យថាបិ កន្តកេ ខេត្ត	តំដំ អប្បម្បំ រោចិតំ
សម្មាដារំ បវេច្ឆន្ត	ដលំ តោសេតិ កស្សកំ
តថេវ សីលវន្តេសុ	តុណាវន្តេសុ តាទិសុ
អប្បកំបិ កតំ កាវំ	បទំ ហោតំ មហាប្បលន្តំ ។
វិចយ្យ នានំ នាតតំ	យត្ត ទិដ្ឋិ មហាប្បលំ
វិចយ្យ នានំ នត្វាន	សត្តំ កច្ឆន្តិ នាយកា
វិចយ្យ នានំ សុគតច្បសដ្ឋិ	
យេ នត្តិណោយ្យា វេទ ជីវណាកេ	
ឯតេសុ ទិដ្ឋានិ មហាប្បលានិ	
តំដានិ វត្តានិ យថា សុខេត្តាបិ។	

បេតវត្ថុ ខត្វវេត្ថុ ទី ២ រឿងអគ្គប្រេត ទី ៩

ឥន្ទកយក្សនេះឯង ឲ្យទានតិបត្តចរោ រុនរឿងជាងពួកខ្ញុំព្រះអង្គ
ដូចជា ព្រះចន្ទ្រក្នុងពួកផាយ ។

(ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធត្រាស់ថា) ពូជដែលបុគ្គលព្រោះហើយ សូម្បីមាន
ប្រមាណច្រើន ក្នុងស្រែទួល ផលរមែងមិនបរិបូណ៌ ទាំងមិនញ៉ាំង
អ្នកស្រែឲ្យត្រេកអរបាន ដូចម្តេចមិញ ទានដែលបុគ្គលដកល់ទុក
ហើយមានប្រមាណច្រើន ក្នុងបុគ្គលទ្រុស្តសីលទាំងឡាយ ផល
រមែងមិនបរិបូណ៌ ទាំងមិនបានញ៉ាំងទាយកឲ្យត្រេកអរបាន ក៏ដូច្នោះ
ឯង ។ ពូជដែលបុគ្គលព្រោះហើយ សូម្បីតិច ក្នុងស្រែដ៏ល្អ កាល
ភ្ញៀវធ្លាក់ស្រួល ផលរមែងញ៉ាំងអ្នកស្រែឲ្យត្រេកអរបាន ដូចម្តេច
មិញ សក្ការៈដែលបុគ្គលធ្វើហើយ សូម្បីតិចតួច ក្នុងភាទិបុគ្គលទាំង
ឡាយ មានសីល មានគុណ បុណ្យរមែងមានផលច្រើន ក៏ដូច្នោះ
ឯង ។ ទានដែលបុគ្គលឲ្យហើយដល់បុគ្គលណា រមែងមានផល
ច្រើន បុគ្គលគួរពិចារណាហើយសិមឲ្យទាន ទាយកទាំងឡាយ
ពិចារណាហើយឲ្យនូវទាន តែងទៅកាន់ឋានសួគ៌

ទានដែលបុគ្គលពិចារណាហើយទើបឲ្យ ព្រះសុគតទ្រង់សរសើរ
ហើយ ទត្ថិណោយ្យបុគ្គលណា ដែលមាននៅក្នុងជីវលោកនេះ
ទានដែលបុគ្គលឲ្យហើយដល់ទត្ថិណោយ្យបុគ្គលទាំងនោះ រមែង
មានផលច្រើន ដូចពូជដែលបុគ្គលព្រោះហើយក្នុងស្រែល្អ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស បេតវគ្គ

ទេសមី ឧត្តរមាត្រប្រៀតវិវាទ

[២២] ទិវាវិហារតតំ កិត្តំ កត្តាតេ វិសិទ្ធកំ
តំ មេតំ ឧបសង្កម្ភ ទុក្ខណា ក្សេស្សនា
កេសា ចស្សា អតិដិយា យាវ កុញ្ញវលម្ពេ
កេសេហំ សា បដិច្ចន្ទា សមណំ ឯតមព្រាវិតំ^(១) ។
បញ្ចបណ្ណា បវស្សា វិ យតោ កាលកតតា អហំ
នាកិជា នាមិ កត្តំ វា បិតំ វា មន ទាដិយំ
ទេហំ ត្វំ ទាដិយំ កន្តេ តសិតា ទាដិយាយ មេតិ ។
អយំ សីតោទកា កត្តា ហិមវន្តតោ សន្តតិ
បិវ ឯត្តោ តហេត្វាន តិវំ មំ យា ចសិ ទាដិយំ (ឥតិ) ។
សទាហំ កន្តេ កត្តាយ សយំ កណ្ណាមិ ទាដិយំ
លោហិតំ មេ បវិត្តតិ តស្មា យា នាមិ ទាដិយំ (ឥតិ) ។
កិណ្ឌ កាយេន វា នាយ មនសា ទុក្ខដំ កតិ
តិស្ស កត្តាវា កេន កត្តា តេ ហេតិ លោហិតំ (ឥតិ) ។

១ ម. ឯតព្រាវិ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ បេតកុ

រឿងនាងទូត្តរិមាតុប្រេត ទី ១០

[២២] ស្រីប្រេតដែលមានសម្បទាក្រក់ ឃើញគួរខ្លាច បានចូលទៅកេតិកនោះ^(១) ដែលកំពុងសម្រាកនៅក្នុងវេលាថ្ងៃ អង្គុយនៅទៀបរន្ទះទន្លេគង្គា សក់ទាំងឡាយនៃស្រីប្រេតនោះ វែងសំយុងចុះដកបដល់ដី ស្រីប្រេតនោះ បិទបាំងខ្លួនប្រាណដោយសក់ទាំងឡាយ ហើយនិយាយទៅនឹងសមណៈដូច្នោះថា ចាប់ដើមតាំងអំពីខ្ញុំ ធ្វើមរណកាលមកបាន ៥៥ ឆ្នាំហើយ មិនដែលបានបរិភោគ ឬក្របដឹកនូវទឹកឡើយ បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សូមលោកឲ្យនូវទឹកដល់ខ្ញុំ ដើម្បីបានក្របដឹក ព្រោះសេចក្តីស្រេក ។

(ព្រះកង្ខារវេត្តត្ថេរតបថា) ទន្លេគង្គានេះ មានទឹកត្រជាក់ហូរមកពីភ្នំហិមវន្ត នាងចូរកាន់យកនូវទឹកអំពីទន្លេគង្គានេះ ហើយក្របដឹកចុះ ហេតុអ្វីបានជានាងសូមទឹកនឹងយើងដូច្នោះ ។

បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន បើខ្ញុំកាន់យកទឹក អំពីទន្លេគង្គាដោយខ្លួនឯង ទឹកនោះក៏ប្រទៅជាឈាមដល់ខ្ញុំវិញ ព្រោះហេតុនោះបានជា ខ្ញុំសូមទឹកអំពីលោកម្ចាស់វិញ ។

ចុះអំពើក្រក់ដែលនាងបានធ្វើហើយដោយកាយ វាចា ចិត្ត ដូចេ្នចខ្លះ បានជាទឹកទន្លេគង្គា ប្រទៅជាឈាមដល់នាង ព្រោះវិបាកនៃកម្មដូចម្តេច ។

១ ភ្នំអង្គរថា សំដៅយកព្រះកង្ខារវេត្តត្ថេរ ។

បេតកុស្តី ទុតិយស្ស ឧត្តរវិគ្គស្ស ឯកាទសមំ សុត្តប្បញ្ញត្តិ

បុត្តោ មេ ឧត្តរោ នាម ^(១) សទ្ធោ អាសិ ឧទាសកោ

សោ ច មយ្ហំ អកាមាយ សមណានំ បវេច្ឆតិ

ជីវំ បិណ្ណាចាតញ្ច បច្ចុយំ សយនាសនំ ។

តបហំ បរិកាសាមិ មន្ទេវេន ឧបទុតា

យន្តិ ^(២) មយ្ហំ អកាមាយ សមណានំ បវេច្ឆសិ

ជីវំ បិណ្ណាចាតញ្ច បច្ចុយំ សយនាសនំ ។

ឯតន្តេ បរលោកស្មី លោហិតំ ហោតុ ឧត្តរ

តស្ស កម្មវិចារេន តម្ហំ មេ ហោតិ លោហិតន្តិ ។

ឧត្តរវិគ្គស្ស ទសមំ ។

ឯកាទសមំ សុត្តប្បញ្ញត្តិ

(២៣) អហំ បុរេ បព្វជិតស្ស កិក្ខុនោ សុត្តំ

អនាសិ ឧបកម្ម យាចិតា តស្ស

វិចារកោ វិបុលំ ដល្យបលព្ពតិ

ពហុ ^(៣) ច មេ ឧប្បជ្ឈេវ វត្តកោដិយោ ។

បុត្តាភិក្ខុណ្ណំ រមិទំ ^(៤) វិចារនំ

អនេកចិត្តំ នរនាវិសេវិទំ

សាហំ កុញ្ញាមិ ច ទារុទាមិ ច

១ ឧ. ប. បុត្តនោ បេតកុស្តោ ។ ២ ម. យំ មិ ។ ៣ ម. ពហុក ។ ៤ ម. រមិទំ ។

បេតវត្ថុ ខត្តវិគ្គទី ២ រឿងសុត្តប្រេត ទី ១១

បុត្តរបស់ខ្ញុំឈ្មោះទត្តរៈ ជាទុបាសកអ្នកមានសទ្ធា កាលខ្ញុំមិន
 ប្រាថ្នា (នឹងឲ្យទាន) បុត្តរបស់ខ្ញុំនោះឲ្យនូវចំរើរ បិណ្ឌបាត គិលាន-
 ប្បច្ច័យនឹងសេនាសនប្បច្ច័យ ដល់សមណៈទាំងឡាយ ។ ខ្ញុំនោះ
 ត្រូវសេចក្តីកំណាញ់បៀតបៀន ក៏ដេរប្រទេចកូននោះថា កាល
 អញមិនប្រាថ្នានឹងឲ្យ ឯងបានឲ្យនូវចំរើរ បិណ្ឌបាត គិលានប្បច្ច័យ
 នឹងសេនាសនប្បច្ច័យណា ដល់សមណៈទាំងឡាយ ។ ម្ចាស់ទត្តរៈ
 បច្ច័យមានចំរើរជាដើមនុ៎ះ ចូរកើតទៅជាឈាម ដល់អ្នកឯង ក្នុង
 បរលោកចុះ ព្រោះវិបាទនៃកម្មនោះ បានជាទឹកក្នុងទន្លេគង្គាក្លាយ
 ទៅជាឈាមដល់ខ្ញុំ ។

ចប់ រឿងនាងទត្តរមាតុប្រេត ទី ១១ ។

រឿងសុត្តប្រេត ទី ១១

(២៣) (ស្រីដែលនៅជាមួយនឹងវិមានប្រេត មានសេចក្តីអផ្សុក
 បានពោលថា) ក្នុងកាលមុន បព្វជិតភិក្ខុ គឺព្រះបរិច្ចេកពុទ្ធប្រោសចូល
 មកសុំអម្បោះ ខ្ញុំក៏បានប្រគេន (ឥឡូវនេះ) ខ្ញុំបានផលនៃការប្រ-
 គេនអម្បោះនោះ ជាផលចំរើរលើសលុប ទាំងសំពត់ច្រើនតោង
 ក៏កើតឡើងដល់ខ្ញុំ ។ ខ្ញុំនោះ បានប្រើប្រាស់នូវវិមានជាទីប្រេតក
 អរដ៏ដេរជាសង្គាយផ្កា វិចិត្តងាយកែវច្រើន យ៉ាងដែលផនប្រស
 ស្រីសេពាហ័យផង បានស្ងៀកដណ្តប់ (សំពត់តាមចំណង់)ផង

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស បេតកុ

បហុតវិត្តា ន^(១) ច តាវ ជីយតិ ។

តសេវ្ហ កម្មស្ស វិចាកមទ្ធក្រ

សុខញ្ច សាតញ្ច វេទ្ធិបលញ្ចតិ

សាហំ កត្តា បុណេវ មាណុសំ

កាហាមិ បញ្ញានិ នយេយ្យបុត្ត មន្តិ^(២) ។

សត្តត្ថវំ វស្សសតា វេទាកតា

ជីណា ច វុទ្ធក ច តហី កវស្សសិ

សព្វេវ តេ កាលកតា ច ញាតកា

ត្ថិ^(៣) តត្ត កត្តាន នតោ កវស្សសិតិ ។

សត្តេវ វស្សានិ វេទាកតាយ មេ

ទិត្តញ្ច សុខញ្ច សមប្បតាយ

សាហំ កត្តា បុណេវ មាណុសំ

កាហាមិ បញ្ញានិ នយេយ្យបុត្ត មន្តិ ។

សេវា តំ តហេត្វាន បសយ្ហ ពាហាយំ

បច្ឆានយិត្តាន បុណេវ ថេវី សុទ្ធាលំ

វជ្ជេសិ អញ្ញាមិ ជនំ វេទាកតិ

ករោថ បញ្ញានិ សុខបលញ្ចតិ ។

១ ម. បហុតវិត្តានិ ។ ២ ម. បញ្ញានិ កាហាមិ នយេយ្យបុត្តមំ ។ ៣ ម. កំ ។

ព្រះត្រៃបិដក ខុទ្ទកនិកាយ បេតវគ្គ

ទាំងទ្រព្យជ័រច្រើន ក៏មិនចេះអស់ផង ។ ខ្ញុំបានសេចក្តីសុខ នឹង
សេចក្តីស្រួល ក្នុងវិមាននេះ ព្រោះអាស្រ័យផលនៃកម្មនោះឯង
ខ្ញុំនោះនឹងទៅកាន់មនុស្សលោកវិញ ហើយធ្វើបុណ្យទាំងឡាយ
បតិគ្រព្រះអយ្យបុត្រ សូមអ្នកនាំខ្ញុំទៅ (ឯមនុស្សលោកចុះ) ។

(វិមានប្រេតនិយាយថា) នាងមកក្នុងវិមាននេះ បាន៧០០
ឆ្នាំហើយ (បើនាងទៅអំពីទីនេះវិញទៅទៅ) ក្នុងមនុស្សលោក
នោះ នឹងគ្រាចាស់ ពួកញាតិរបស់នាងទាំងអស់ ស្លាប់
អស់ហើយ (ព្រោះហេតុនោះ) នាងនឹងទៅអំពីទៅលោកនេះ
ធ្វើអ្វី ក្នុងមនុស្សលោកនោះ ។

(ស្រីនោះនិយាយថា) ខ្ញុំបានមកក្នុងវិមាននេះ ជាស្រី
បរិបូណ៌ ដោយវត្ថុទិព្វ នឹងសេចក្តីសុខអស់ត្រឹម ៧ ឆ្នាំ ខ្ញុំ
នោះនឹងទៅកាន់មនុស្សលោកវិញ ហើយធ្វើបុណ្យទាំងឡាយ
បតិគ្រព្រះអយ្យបុត្រ សូមអ្នកនាំខ្ញុំទៅចុះ ។

វិមានប្រេតនោះ ក៏កំហែងចាប់ស្រីនោះ ត្រង់ដើមដៃ
នាំមក (កាន់ស្រុកដៅពន្យ) វិញ ហើយនិយាយនឹងស្រីចាស់
មានកំឡាំងទន់ខ្សោយនោះថា នាងត្រូវប្រាប់ ដល់ជនដទៃ
ទៀត ដែលមកក្នុងទីនេះថា អ្នកទាំងឡាយ ចូរធ្វើបុណ្យ
ទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ នឹងបានសេចក្តីសុខ ។

បេតវត្តស្មី ទុរិយស្ស ឧត្តរវត្តស្ស ទ្វាទសមំ កណ្តមុណ្ណប្បេតវត្ត

ទិដ្ឋា មយា អកតេន សាទុនា

បេតា វិហាញាទិ តថេវ មាទុសា ។

កម្មញ្ញ កត្វា សុខវេទនីយំ

នេវ មទុស្សា ច សុខេ វិតា បដាតិ ។

កុត្តប្បេតវត្ត ឯកទសមំ ។

ទ្វាទសមំ កណ្តមុណ្ណប្បេតវត្ត

[២២]សោវណ្ណសោតាណាដលកា សោវណ្ណវលុកសន្តតា

តត្ថ សោតទ្ធិយោ វត្ត សុចិត្តា មនោរមា

នា នាវុត្តេហិ សញ្ញា នា នាតទុសមេវតា

នា នាបទុមសញ្ញា បុណ្ណវកសមោហតា ។

សុវក្ខី សម្បវាយទិ មទុញ្ញា មាលុតេវតា

ហំសកោញ្ញាភិវា ច ចត្តវកាភិក្កុដ្ឋិតា

នា នាទិដកណាតិណ្ណា នា នាសវកណាយុតា

នា នាដលធិវា វុត្តោ នា នាមាលធិវា ^(១) វនា ។

១ ឧ.ម. ពិភាសិលធា ។

បេតវត្ត ឧត្តរវិគ្គ ទី ២ រឿងកណ្តមុណ្ណប្រេត ទី ១២

ស្រីនោះ ឲ្យទុវាទដល់ពួកជនដែលមកកាន់សំណា ក់ខ្លួន
ថា ពួកប្រេតដែលខ្ញុំបានឃើញហើយ ជាអ្នកមានអំពើល្អ
មិនបានធ្វើ តែងលំបាក យ៉ាងណាមិញ ពួកមនុស្ស ក៏យ៉ាង
នោះដែរ ពួកសត្វគឺទៅតានឹងមនុស្ស ដែលបានធ្វើកម្មមាន
សេចក្តីសុខជាកម្រៃហើយ តែងតាំងនៅក្នុងសេចក្តីសុខ ។

ចប់ រឿងសុត្តប្រេត ទី ១១ ។

រឿងកណ្តមុណ្ណប្រេតទី ១២

(២២) (ព្រះរាជាសួរស្រីប្រេតថា) ស្រះបោកូរណី មានកាំដណ្តើរ
ជាវិការៈនៃមាស ក្រាលខ្សាច់ជាវិការៈនៃមាស (ដោយផ្សំវិញ) ពួកផ្កា
ចង្កូលណី ក្នុងស្រះបោកូរណីនោះល្អ មានភ្នំក្រអូប ជាទីរីករាយនៃ
ចិត្ត (ស្រះបោកូរណីនោះ) ដេរជាស ដោយឈើផ្សេងៗ ផ្សាយទៅ
ដោយភ្នំផ្សេងៗ ដេរជាស ដោយឈូកក្រហមផ្សេងៗ ធ្លកធ្លាស
ដោយឈូកសផ្សេងៗ ។ (ស្រះបោកូរណីទាំងឡាយនោះ)
ទ្រហឹងអឹងកង ដោយហង្សនឹងក្រៀល មានសត្វចាក្រពាក
ស្រែកក្រលួច កុះករ ដោយហ្វូងសត្វស្លាបផ្សេងៗ ប្រកបដោយ
ពួកបក្សី មានសំឡេងផ្សេងៗ ផង ឈើទាំងឡាយ ទ្រទ្រង់នូវផ្លែ
ផ្សេងៗ ផង ព្រៃទាំងឡាយ ទ្រទ្រង់នូវកម្រងផ្កាផ្សេងៗ ផង មាន
ភ្នំក្រអូបជាទីតាប់ចិត្ត ដែលខ្យល់បក់មកត្រូវ ក៏ផ្សាយទៅ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស បេតវគ្គ

ន មនុស្សេស្ស ឆ្លៀងសំ	នករំ យា ទិសំ ឥទ្ធិ
មាសានា ច ពហុកា តុយ្ហំ	សោវណ្ណារូបិយមយា
ទទ្ធល្មមាណា អាគេន្តិ	សមន្តា ចតុរោ ទិសា ។
បញ្ច ទាសីសតា តុយ្ហំ	យា តេ មា បរិចារិកា
តា ^(១) កម្ពុកាយ្យធារ	កត្តាណា ចេលក្ខសិតា ^(២) ។
បល្លង្គា ពហុកា តុយ្ហំ	សោវណ្ណារូបិយមយា
កទលីមិកសញ្ញា	សដ្ឋា ^(៣) តោណាកសន្តតា
យត្ត តុរំ វាសុបកតា	សត្វកាមសមិទ្ធិដី ។
សម្បត្តាយ អឡ្ហត្តាយ ^(៤)	តតោ ឧដ្ឋាយ កត្តសិ
ឧយ្យានភ្នមី តន្តាន	ចោត្តរញ្ញា សមន្តតោ ។
តស្សា តេវ តុរំ ថាសិ ^(៥)	ហរិតេ សទ្ធិលេ សុកេ
តតោ តេ កណ្ណាមណ្ណោ ច	សុនខោ អង្គមង្គានិ ខាទតិ។
យនា ច ខាយតា អាសិ	អង្គិសង្ការិកា កតា
ឌីតាហសិ ចោត្តរណី	ហោតិ កាយោ យថា បុរេ ។
តតោ តុ អង្គបច្ចង្គិ	សុញារូ បិយទស្សនា
វត្តន ចារបិត្តាន	អាយាសិ មម សន្តិកំ ។

១ ម. ក ។ ២ ម កត្តាណាវេលក្ខសិតា ។ ៣ ឌី. សំណិពោ ។ ៤ ម. សម្បត្តា
អឡ្ហត្តាយ ។ ៥ ម. តុដ្ឋាសិ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ បេតវគ្គ

នគរ (របស់នាង) នេះ ប្រាកដយ៉ាងណា នគរប្រាកដយ៉ាងនេះ
 មិនមាន ក្នុងពួកមនុស្សទេ ទាំងប្រាសាទ របស់នាង ក៏ច្រើន
 សុទ្ធសឹងតែមាននឹងប្រាក់ រុងរឿងញ៉ាំងទិសទាំង ៤ ឲ្យភ្ញីជុំវិញ ។
 ទាសី ៥០០ ណា ជាស្រីបម្រើរបស់នាង ពួកទាសីទាំងនោះ
 ក៏ទ្រទ្រង់ឲ្យស្ងួត នឹងកងកន្លឹកទ្រុំ ស្អិតស្អាងដោយសំពត់មាស ។
 បល្ល័ង្ករបស់នាង ដ៏ច្រើន សុទ្ធសឹងតែមាននឹងប្រាក់ ក្រាល
 កម្រាលស្បែកឈ្មួស ដែលបុញ្ញកម្មភាក់តែងហើយ ក្រាលសំពត់
 គោណកៈ ជាទីចូលទៅនៅអាស្រ័យ របស់នាងអ្នកសម្រេចសេចក្តី
 ប្រាថ្នាគ្រប់យ៉ាង ។ លុះដល់ពាក់កណ្តាលអប្រាត្រ នាងតែងក្រោក
 អំពីបល្ល័ង្កនោះ ទៅកាន់ទូទានភូមិ ដើរជុំវិញស្រះបោកូរណី ។
 (ម្ចាស់នាងដំបើរនី នាងទៅ) ឈរក្បែរស្រះបោកូរណីនោះ
 ជាទីមានស្មៅដុះរៀវខ្ចីដ៏ស្អាត លំដាប់នោះ ស្រាប់តែមានផ្លែកំបុត
 ត្រចៀកមកទាំអវយវៈភូថ-ធំរបស់នាង ។ នាង ក្នុងកាលដែល
 ផ្លែទាំងស្រុង ធ្វើឲ្យនៅសល់តែពងផ្លែដ៏ហើយ នាងចុះទៅកាន់ស្រះ
 បោកូរណីកាយ (របស់នាង) ក៏តាំងនៅដូចក្នុងកាលមុន ។
 លំដាប់នោះ នាងមានអវយវៈភូថ-ធំពេញលេញល្អល្អះ គួរឲ្យ
 រមិលមើលស្ងៀកដណ្តប់សំពត់ ហើយមកកាន់សំណាក់នៃអញ ។

បេតវគ្គស្មី ទុតិយស្ស ឧព្វវគ្គស្ស ទ្វាទសមំ កណ្តមុណ្ណប្បេតវគ្គ

ក្តិន្ទ កាយេន វាចាយ	មនុស្សា ទុក្ខំ កតំ
ក្តិស្ស កម្មវិចារកេន	កណ្តាមណ្ណោ ច សុនខោ
	អង្គមង្គានិ ខាទត័តិ ។
ក្តិម្ពិលាយំ តហមតិ	សន្ធា អាសិ ឧចាសកោ
តស្សហំ ករិយា អាសិ	ទុស្សីលា អតិចារិដំ ។
ឯវមាតិចរមាណយ (១)	សាមិកោ ឯតទព្រិវិ (២)
នេតំ ធន្នំ (៣) បដិវ្វបិ	យំ ត្វិ អតិចរាសិ មិ ។
សាហំ យោរព្វ សមមិ	មុសាវាទំ អកាសិស្សំ
នាហន្តំ អតិចរាមិ	កាយេន ឧទ ចេតសា
សចាហន្តំ អតិចរាមិ	កាយេន ឧទ ចេតសា
អយំ (៤) កណ្តាមណ្ណោ សុនខោ	អង្គមង្គានិ ខាទតុ ។
តស្ស កម្មស្ស វិចារកំ	មុសាវាទស្ស ច្ចកយំ
សត្តវស្សសតានិ ច (៥)	អនុក្ខតំ យតោ បមេ (៦)
កណ្តាមណ្ណោ ច សុនខោ	អង្គមង្គានិ ខាទត័តិ ។
ត្វព្វ នេវ ពហូបការោ	អត្តាយេ មេ ឥណាតតោ
សមតាហំ កណ្តាមណ្ណោ ស្ស	អសោកា អក្កិតោកយា

១ ម. សោមំ អតិចរាមាយ ។ ២ ម. ឯតទព្រិវិ ។ ៣ ម. ឯត្តនេ ខេតតិ អតិ ។
 ៤ ម. ឯត្តនេ មេតិ អតិ ។ ៥ ម. សត្តេវ វស្សសតានិ ។ ៦ ម. ហិមេ ។

បេតវត្ត ឧបវត្ត ទី ២ រឿងកណ្តមុណ្ណប្រេត ទី ១២

អំពើកម្រក៏ដូចម្តេច ដែលនាងបានធ្វើដោយកាយ វាចា ចិត្ត ដោយ
 ផលនៃកម្មដូចម្តេច បានជាត្រូវកំបុតគ្រចៀក ខាំស៊ីអវយវៈតូច-ធំ ។
 (ស្រីប្រេតនោះ ក្រាបទូលថា) ក្នុងនគរកិម្ពិលា មានគហបតី
 ជាឧបាសកអ្នកមានសទ្ធា ខ្ញុំជាប្រពន្ធរបស់គាត់ ជាស្រីទ្រុស្តសីល
 បានប្រព្រឹត្តកន្លងចិត្តប្តី ។ កាលខ្ញុំប្រព្រឹត្តកន្លងចិត្តប្តីយ៉ាងនេះហើយ
 ប្តីបាននិយាយយ៉ាងនេះថា អំពើនេះមិនប្រវ័ត មិនសមគួរទេ ព្រោះ
 នាងប្រព្រឹត្តកន្លងអញ ។ ខ្ញុំនោះ បាននិយាយស្រួលយ៉ាងក្រក់ផង
 និយាយពាក្យកុហកផងថា ខ្ញុំមិនប្រព្រឹត្តកន្លងអ្នកដោយកាយ ឬ
 ដោយចិត្តទេ ប្រសិនបើ ខ្ញុំប្រព្រឹត្តកន្លងអ្នក ដោយកាយ ឬដោយ
 ចិត្ត សូមឲ្យត្រូវកំបុតគ្រចៀកនេះខាំស៊ីអវយវៈតូច-ធំចុះ ។ ត្រូវកំបុត
 គ្រចៀក ខាំស៊ីអវយវៈតូច ធំរបស់ខ្ញុំ ព្រោះបាបកម្មណា ខ្ញុំបាន
 ទទួលរងផលនៃបាបកម្មនោះទាំងពីរយ៉ាងគឺ ទុស្ស័រលកម្ម១ មុសា-
 វាទកម្ម ១ របស់ ៧០០ ឆ្នាំ ។

(ស្រីប្រេតនោះរកលថា) បពិត្រព្រះសម្មតិទេព ព្រះអង្គ
 ជាក្សត្រមានឧបការៈច្រើន បានយាងមក ក្នុងទីនេះ ដើម្បី
 ប្រយោជន៍ដល់ខ្ញុំ ឯខ្ញុំក៏បានរួចស្រឡះ ហាកត្រូវកំបុតគ្រចៀក
 ជាស្រីលែងមានសោក លែងមានភ័យ អំពីការម្នាក់ណាមួយ

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស បេតវគ្គ

តាហំ ទេវំ នមស្សាមិ	យាចាមិ អញ្ញាលីកតា
ភុញ្ញ អមាណុសេ កាមេ	រមទេវំ មយា សហាតិ ។
ភុត្តា ^(១) អមាណុសា កាមា	រមិតោម្មំ តយា សហ
តាហំ សុភតេ យាចាមិ	ទិច្ឆំ បដិទយាហិ មន្តិ ។

កណ្តមុណ្ណញ្ញេតវគ្គ ទ្វាទសមំ ។

តេវសមំ ឧត្តរំបេតិវិត្តំ

(២៥) អហុ វាជា ព្រហ្មទត្តោ	បញ្ចាលានំ រថេសកោ
អហោរត្តានមច្ចយោ	វាជា កាលមក្រុញ្ញេ ^(២) ។
តស្ស អាណ្ហាហានំ តត្ថា	ករិយោ កន្ទតិ ឧត្តរំ
ព្រហ្មទត្តំ អបស្សន្តិ	ព្រហ្មទត្តាតិ កន្ទតិ ។
សសិ ច តត្ថ អាតច្ឆិ	សម្មន្ទបរណមុនិ
សោ ^(៣) ច តត្ថ អប្បច្ឆត្ត	យេ តត្ថ សុសមាគតា
តតស្ស ចំនិ ^(៤) អាណ្ហាហានំ	នាណតទ្ធសមេវិតិ
តតស្សយំ កន្ទតិ ករិយោ	សតោ ធូរតតិ បតិ

១ ឧ. រាត្រា ។ ២ ឧ. កាលំ ករិ ពតិ ។ ៣ ម. គេ ។ ៤ ម. កស្សា ពទំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ បេតវគ្គ

បពិត្រព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធចេព ខ្ញុំសូមធ្វើអញ្ជាលី ថ្វាយបង្គំ អង្វរព្រះអង្គ
សូមព្រះអង្គសោយកាមទាំងឡាយ ដែលមិនមែនជារបស់មនុស្ស
បពិត្រព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធចេព សូមព្រះអង្គត្រេកអរជាមួយនឹងខ្ញុំ ។

(ស្តេចពោលថា) កាមទាំងឡាយមិនមែនជារបស់មនុស្ស អញ បាន
បរិភោគហើយ អញ ជាអ្នកត្រេកអរជាមួយនឹងនាងហើយ ម្ចាស់នាង
កាន់ដោតល្អ អញសូមអង្វរនាង នាងចូរនាំអញទៅ(នគរ)វិញឲ្យឆាប់។

ចប់ រឿងកណ្តមុណ្ណប្រេត ទី ១២ ។

រឿងខ្សែវីប្រេត ទី ១៣

(២៥) (ព្រះសង្ឃតិកត្តរទាំងឡាយ ពោលថា) ស្តេចរបស់ពួកជនអ្នកនៅ
ក្នុងដែនបញ្ចាល ទ្រង់ព្រះនាមព្រហ្មទត្ត ព្រះអង្គប្រសើរក្នុងរាជ-
សម្បត្តិ លុះដល់ថ្ងៃនឹងយប់កន្លងទៅ ស្តេចក៏ទ្រង់សោយទិវង្គត ។
អគ្គមហេសីរបស់ស្តេចនោះ ឈ្មោះនាងឡាវី បានទៅកាន់ទីស្នូសាន
ហើយទ្រង់ព្រះកន្សែង កាលមិនឃើញស្តេចព្រហ្មទត្ត ក៏ទ្រង់ព្រះ
កន្សែងថា ឧព្រះបាទព្រហ្មទត្ត ។ ឥសី ជាអ្នកប្រាជ្ញ បរិបូណ៌ដោយ
ចរណៈ បានមកក្នុងទី ដែលនាងឡាវីរាយនោះ ឥសីនោះបាន
សួរពួកជនដែលមកជួបជុំក្នុងទីនោះថា ចុះទីស្នូសាននេះដែលផ្សាយ
ទៅដោយភ្លើងក្រអូបផ្សេងៗ តើរបស់នរណា ស្រីនេះជាភរិយារបស់
នរណា កំពុងកន្តក់កន្តោញរកប្តី ដែលទៅឆ្ងាយអំពីមនុស្សលោកនេះ

បេតវគ្គស្សី ទុតិយស្ស ឧត្តវគ្គស្ស ពេរសមំ ឧត្តវបេតវគ្គ

ព្រហ្មទត្តំ អបស្សន្តិ ព្រហ្មទត្តានិ កក្កន្តិ ។

តេ ច តត្ថ វិយាកំសុ យេ តត្ថ សុសមាគតា

ព្រហ្មទត្តស្ស ភទន្តេ ព្រហ្មទត្តស្ស មារិស

តស្ស ឥទំ អាណ្យាហនិ ធានាគន្ធសមេវិតិ

តស្សាយំ កក្កន្តិ ភវិយា ឥតោ ទ្វេតតិ បតិ

ព្រហ្មទត្តំ អបស្សន្តិ ព្រហ្មទត្តានិ កក្កន្តិតិ ។

ធន្យាសីតិសហស្សនិ ព្រហ្មទត្តស្ស ធាមកា

ឥមស្សី អាណ្យាហនេ ទឌ្ឍក តេសំ កំ អនុសោចសីតិ ។

យោ ភជា ច្ចឌ្ឍនីបុត្តោ បញ្ចាលានិ រវេសកោ

តំ ភន្តេ អនុសោចាមិ កត្តារំ សព្វកាមទន្តិ^(១) ។

សព្វេវហេស្សំ ភជាធា ព្រហ្មទត្តស្ស ធាមកា

សព្វេវ ច្ចឌ្ឍនីបុត្តោ បញ្ចាលានិ រវេសកោ

១ ឱ, សព្វកាមទន្តិ ។

បេតវន្ត ទព្វវេទ ទី២ រឿងទព្វវិប្រេត ទី១៣

កាលមិនឃើញព្រះបាទព្រហ្មទត្ត ក៏កន្ទក់កន្ទេញថា ឧព្រះបាទព្រហ្មទត្ត ។
 ពួកជនដែលមកជួបជុំគ្នាក្នុងទីនោះ ក៏បានឆ្លើយថា បតីគ្រមហាវសី
 ដ៏ចម្រើន (ទីស្នូសាននេះ) របស់ព្រះបាទព្រហ្មទត្ត បតីគ្រមហាវសី
 អ្នកនិរទុក្ខ (ស្រីនេះជាភរិយា) របស់ព្រះបាទព្រហ្មទត្ត ទីស្នូសាននេះ
 របស់ព្រះបាទព្រហ្មទត្តនោះ ដែលផ្សាយទៅ ដោយភ្នែកអ្នកអូបផ្សេង ។
 ស្រីនេះជាភរិយា របស់ព្រះបាទព្រហ្មទត្តនោះ កន្ទក់កន្ទេញរកប្តី
 ដែលទៅឆ្ងាយ អំពីមនុស្សលោកនេះហើយ កាលមិនឃើញព្រះបាទ
 ព្រហ្មទត្ត ក៏កន្ទក់កន្ទេញថា ឧព្រះបាទព្រហ្មទត្ត ។

(តាបសស្នូរនាងទព្វវេទ) ស្តេចទាំងឡាយ ៨៦.០០០ ព្រះអង្គ សុទ្ធ
 តែឈ្មោះព្រះបាទព្រហ្មទត្ត ត្រូវគេដុតក្នុងទីស្នូសាននេះដែរ បណ្តាស្តេច
 ព្រហ្មទត្តទាំងនោះ តើនាង សោកស្តាយរកស្តេចព្រហ្មទត្តអង្គណា ។

(នាងទព្វវេទឆ្លើយថា) បតីគ្រលោកដ៏ចម្រើន ស្តេចអង្គណា របស់ពួកជន
 អ្នកនៅក្នុងដែនបញ្ចាល ជាពងបុត្រនៃព្រះបាទបូជ្ឈនី ព្រះអង្គប្រសើរ
 ក្នុងរាជសម្បត្តិ ខ្ញុំសោកស្តាយរកស្តេចអង្គនោះ ជាភស្តា (របស់ខ្ញុំ)
 ជាអ្នកឱ្យខ្ញុំសេចក្តីប្រាថ្នាគ្រប់យ៉ាង ។

(តាបសស្នូរថា) ពួកស្តេចទាំងអស់ សុទ្ធតែឈ្មោះព្រហ្មទត្ត
 ពួកស្តេចទាំងអស់ របស់ពួកជនអ្នកនៅ ក្នុងដែនបញ្ចាល សុទ្ធតែ
 ជាពងបុត្រនៃព្រះបាទបូជ្ឈនី ព្រះអង្គប្រសើរ ក្នុងរាជសម្បត្តិ

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស បេតវគ្គ

សឡេសំ អនុបុត្រេន មហេសិវត្តំ អការាយ

កស្មា បុរិមកេ ហិត្វា បច្ឆិមំ អនុសោចសិវតំ ។

អាតុមេ ឥត្តក្ខតាយ ទិយត្ថាយ មារិស

យស្សា មេ ឥត្តក្ខតាយ សំសារេ ពហុ កាសសិវតំ ។

អហុ ឥត្តំ អហុ បុរិសោ បសុយោជិមំ អាគមា ^(១)

ឯវមេតំ អតីតានំ ^(២) បរិយោនោ ន ទិស្សតិវតំ ។

អាទិត្តំ វត មំ សុន្តំ យតសិវត្តំ ចារកំ

វារិណ វិយ ឌិសិញ្ចំ ^(៣) សត្វំ ធិញ្ចាបយេ ទំ

អត្ថឌ្ឍំ ^(៤) វត មេ សល្លំ សោកិ ហនយទិស្សតិវតំ

យោ មេ សោកតបវេនាយ បតិសោកិ អថានុទិ ។

១ ឧ. បសុយោទិម្បិ អគមា ។ ២ ម អតីតាទិ ។ ៣ ឧ. ម. ឌិសិញ្ចិ ។ ៤ ឧ. ម. អត្ថឌ្ឍិ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ ចេតវគ្គ

នាងបានជាមហេសី របស់ពួកស្តេចទាំងអស់តាមលំដាប់មក ហេតុអ្វី
បានជានាងលះពោលពួកស្តេចជាន់មុន ហើយមកសោកស្តាយតែ
ស្តេចជាន់ក្រោយវិញ ។

(នាងទត្វរឹតបថា) បពិត្រលោកអ្នកនិរទុក្ខ លោកពោលជាច្រើន
ដឹងហើយថា នាងឯងជាមហេសីនៃស្តេច (ទាំងពួង) ក្នុងសង្សារ
ចំពោះខ្ញុំ ដែលកើតជាស្រីណា ខ្លួនរបស់ខ្ញុំ ដែលកើតជាស្រីនោះ
(ធ្លាប់កើតជាស្រី) អស់កាលដ៏យូរ (ឬក៏ធ្លាប់កើតជាប្រុសដែរ) ។

(តាបសពោលថា) នាងឯង ចួនកាលកើតជាស្រី ចួនកាលកើត
ជាប្រុស មិនតែប៉ុណ្ណោះ ចួនកាលបានទៅកាន់កំណើតបសុសត្វ
កាលរបៀបនេះ ទីបំផុត(នៃអត្តភាពទាំងឡាយ) ដែលកន្លងនូវ
ឥត្តិភាព នឹងបុរិសភាពនេះ រមែងមិនប្រាកដឡើយ ។

(នាងទត្វរឹតពោលថា) លោកបានស្រេចស្របខ្ញុំដែលភ្លើងគឺសេច-
ក្តីសោកកំពុងនេះសព្វ ឲ្យស្ងប់រម្ងាប់បាន ហើយញ៉ាំងសេចក្តីក្រវល់
ក្រវាយទាំងពួងឲ្យរលត់ ដូចបុគ្គលយកទឹកស្រោចលត់ភ្លើងកំពុងនេះ
នូវផ្ទាំងខ្លាញ់ លោកណា បានបន្ទោបង់នូវសេចក្តីសោកព្រោះប្តី
ចំពោះខ្ញុំ ដែលមានសេចក្តីសោកកំពុងគ្របសង្កត់ លោកនោះ ឈ្មោះ
ថា បានដកនូវសេចក្តីសោក ដែលអាស្រ័យនូវហ្វូជ័យរបស់ខ្ញុំ។

បេតិកភ័ណ្ឌ ទុតិយស្ស ខ្សែវិញ្ញាណ ខ្សែ

សាហំ អត្តន្ទ្រសណ្តាស្មិ	សីតក្ខតាស្មិ ជិព្ភតា
នសោតាមិ នរោទាមិ	តវ សុត្តា មហាម្មដិតិ ។
តស្ស តំ វចនំ សុត្តា	សមណស្ស សុកាសិតំ
បត្តចីវរមាទាយ	បព្វជី អនតារិយំ
សា ច បព្វជីតា សន្តា	អតារស្មា អនតារិយំ
មេត្តិ ចិត្តំ អភារេសិ	ព្រហ្មលោកុបបត្តិយា
តាមា តាមិ វិចារន្តិ	និគមេ រាជេណនិយោ ។
ឡវេលំ ធាម សោ តាមោ	យត្ត កាលមក្រុត្រូប
មេត្តិ ចិត្តំ អារាវេត្តា	ព្រហ្មលោកុបបត្តិយា
ឥត្តិ ចិត្តំ វិរាជេត្តា	ព្រហ្មលោកុបតា អហ្មតិ ។

ខ្សែវិញ្ញាណ ពេសមំ ។

ឡូកិណ្ឌិ

បណ្ណុ មាតា បតិយា ច	នដ្ឋិ តុណ្ណាលីនា យតោ ^(១)
ម្លេសេដ្ឋិ តត្តវាយា ^(២)	វិហារសុត្តសោវានិ ឡូត្រតិ ^{(៣) ៤ (៤)} ។

ខ្សែវិញ្ញាណ ទុតិយោ ។

១ ប. បណ្ណុ មាតា ច មិកា ច តត្តា កុណ្ណាលីនេយដោ ។ ២ ម. តុត្តវាយោ ច ។ ៣ ម. វិហារសុត្តសោ ពេនខ្សែវិញ្ញាណ ។ ៤ ម. តទំ ខ្សែវិញ្ញាណ ទុតិយោ ។

បេតវត្ត ឧត្តរវិគ្គ ទី ២ ខត្តាន

ខ្ញុំនោះ ជាអ្នកមានសេចក្តីសោកដកហោលហើយ ជាអ្នកមានចិត្ត
គ្រជាក់កើតហើយ មានទុក្ខរលត់ហើយ បតិគ្រព្រះមហាមុនី ខ្ញុំលែង
សោកស្តាយ លែងយំទួញហើយ ព្រោះស្តាប់ពាក្យរបស់លោក ។

នាងឧត្តរវិគ្គបានស្តាប់ពាក្យ សុភាសិតនោះ របស់តាបសជាសមណៈ
នោះហើយ ក៏ប្រដាប់បាត្រនឹងបីវរ ចូលកាន់ផ្នួស លុះនាងឧត្តរវិគ្គនោះ
ចេញចាកផ្ទះចូលកាន់ផ្នួសហើយ ក៏ចេញអំពីស្រុក ដើរទៅកាន់ស្រុក
កាន់និគម នឹងរាជធានីទាំងឡាយ បានចំរើនមេត្តាចិត្ត ដើម្បីកើតក្នុង
ព្រហ្មលោក ។ នាងឧត្តរវិគ្គ បានធ្វើមរណកាល ក្នុងស្រុកឈ្មោះឧរុវលៈ
នាងឧត្តរវិគ្គនោះ បានចំរើនមេត្តាចិត្ត ដើម្បីកើតក្នុងព្រហ្មលោក ហើយ
ញ៉ាំងចិត្តឲ្យនឿយណាយ ក្នុងឥតិភាព ក៏បានទៅកើតក្នុងព្រហ្មលោក។

បំប៉ រឿងឧត្តរវិគ្គ ទី ១៣ ។

ឱទ្ធានិ

រឿងសំសារមោចកប្រេត (ប្រេតស្តមកើតពេគលៀង) ១ រឿងស្រី
ប្រេតជាមាតានៃព្រះសារីបុត្តត្ថេរ ១ រឿងនាងមត្តាប្រេត (ដែលនៅ
រួមប្តីនៃនាងតិស្សា) ១ រឿងនន្ទាប្រេត ១ រឿងមជ្ឈកុណាលីប្រេត ១
រឿងកណ្តាប្រេត ១ រឿងធនបាលប្រេត ១ រឿងចូឡសេដ្ឋីប្រេត ១
រឿងអង្ករ ១ រឿងនាងឧត្តរមាតុប្រេត ១ រឿងសុត្តប្រេត ១
រឿងកណ្តាមុណ្ណាប្រេត ១ រឿងឧត្តរវិគ្គ ១ ។

បំប៉ ឧត្តរវិគ្គ ទី ២ ។

តតិយោ បូជ្ឈវិគោ

បឋមំ វរកិដ្ឋិមានប្បេតវិគ្គំ

[២៦] អភិជ្ជមានេ វរិម្ហិ	កម្ពុយ ឥធិ កច្ឆសិ
នត្តោ បុព្វឡបេតោវ	មាលាធារី អលង្កតោ
កុហិ កមិស្សសិ បេតោ ^(១)	កត្ត វសោ កវិស្សត្តិ ។
ចុន្ទដ្ឋិលំ ^(២) កមិស្សមិ	បេតោ សោ ឥតិ ភាសតិ ^(៣)
អន្តរេ វសភតាមិ	ពារណសិយាវ ^(៤) សង្កិកេ ។
តញ្ច ទិស្វា មហាមត្តោ	កោលិយោ ឥតិ វិស្សតា
សត្តកត្តញ្ច បេតស្ស	ប័តកញ្ច យុតិ អទា ។
នារាយ តិដ្ឋមាធាយ	កប្បកស្ស អទាបយិ
កប្បកស្ស បទិដ្ឋមិ	ហិទេ បេតស្ស ទិស្សថ ។
តតោ សុវត្ថវសនោ	មាលាធារី អលង្កតោ
ហិទេ ប័តស្ស បេតស្ស	ទត្តិណា ឧបកប្បថ
តស្វា ទដ្ឋេថ បេតានិ	អនុកម្មាយ បុនប្បន្ទិ ។

១ ខ. បេត ។ ម. បេត ។ ២ ខ. បុន្ទដ្ឋិលំ ។ ៣ ខ. ភាសសិ ។ ៤ ម. ពារណស្ស ច ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ បេតកុត្ត

បិទ្បវិគី ទី ៣

រឿងអភិជ្ជមានប្រេត ទី ១

(២៦) (គោលិយមហាមាត្យ ពោលថា) អ្នកឯងជាប្រេតអាគ្រាត តែពាក់កណ្តាលកាយខាងលើ ជាអ្នកទ្រទ្រង់នូវកម្រងផ្កា តាក់ តែងក្បាល ដើរលើទឹកទន្លេគង្គា មិនបែកខ្ញែក ក្នុងទីនេះ ម្ចាស់ប្រេត តើអ្នកនឹងទៅក្នុងស្រុកណា ទីនៅរបស់អ្នកនឹងមាន ក្នុងទីណា ។

ប្រេតនោះ បាននិយាយថា ខ្ញុំនឹងទៅស្រុកបុន្ទុដ្ឋិលៈ គ្រងចន្លោះ ជិតស្រុកវសភៈ នឹងគ្រងពារាណសី ។

ឯមហាមាត្យ ដែលឈ្លីឈ្មោះថា គោលិយៈ បានឃើញប្រេត នោះហើយ ក៏ឲ្យសដូរនឹងបាយផង ឲ្យសំពត់ល្បឿនមួយគូផង ដល់ ប្រេត ។ កាលដែលទូកឈប់ (គោលិយមហាមាត្យ) បាន ប្រើខ្នងព្រះកេសឲ្យឲ្យ (សំពត់មួយគូដល់សូម) កាលដែលសំពត់ មួយគូ ដែលខ្នងព្រះកេសឲ្យហើយ សំពត់នោះ ក៏ប្រាកដ ដល់ ប្រេតមួយពេល ។ លំដាប់នោះ ប្រេតក៏ស្ងៀកពាក់សំពត់ដ៏ល្អ ទ្រទ្រង់កម្រងផ្កា ស្អិតស្អាតខ្លួន ទក្ខិណា បានក៏សម្រេចដល់ប្រេត ដែលបិតនៅក្នុងទីគួរសំរេច ព្រោះហេតុនោះ បុគ្គលគួរឲ្យទក្ខិណា- បានរឿយៗ ដើម្បីអនុគ្រោះដល់ប្រេតទាំងឡាយ ។

បេតវត្តស្ថី គតិយស្ស ចូឡវត្តស្ស បឋមំ អភិវឌ្ឍនប្បញ្ញត្តិ

សាហុន្តវាសិទោ ^(១) ឯតេ	អពោ ^(២) តេសនិវាសិទោ
បេតា ភត្តាយ គុច្ឆន្តិ	ចក្កមន្តិ ទិសោ ទិសំ ។
ទូរេបេតេ ^(៣) បដាវត្ថា	អលទ្ធា ច ជវត្ថេ
ធាតា បម្មច្ឆិតា គុណ្ណា ^(៤)	ភ្នមយំ បដិសម្ពិតា ^(៥)
តេច តត្ថ ច បតតា ^(៦)	ភ្នមយំ បដិសម្ពិតា
បុព្វេ អកតកកល្យាណា	អក្កិទឡនវំ អាតបេ។
មយំ បុព្វេ ចាបជឡា	យរណិកុលមាតរោ ^(៧)
សន្តេសុ ទេយ្យធម្មេសុ	ដិបំ បាគម្ហ អត្តនោ ^(៨)
បហ្មតំ អន្ធមាទំ ហិ	អបិស្សុ អវិភិរិយតំ ^(៩)
សមគ្គតេ បព្វជិតេ	ន ច កតិញ្ចំ អទម្ហសេ ។
អកម្មកាមា អលសា	សាជុកាមា មហាគ្សសា
អាណេបបិណ្ណាធាតារោ ^(១០)	បដិគ្គហេ បរិភាសិតា ^(១១) ។
តេ យរោ តាវំ ទាសិយោ	តានេវាភវណាចំ ទោ
តេ អពោ ^(១២) បរិចារេន្តិ ^(១៣)	មយំ ទុក្ខស្ស ភាតិទោ

១ ម. សាហុន្តវាសិទោ ។ ២ ម. អពោ ។ ៣ ឧ. ទូរេបេតេ ។ ៤ ម. បម្មច្ឆិតា ភត្តា ។ ៥ ម. បដិសម្ពិតា ។ ៦ ម. តេ ច ភត្តបបទិតា ។ ៧ ឧ. យរណិយោកុលមាតរោ ។ ៨ ម. ឧប្បមគ្គតោ ។ ៩ ម. អវិភិរិយ ។ ១០ ម. អាណេបបិណ្ណាធាតារោ ។ ១១ ឧ. បរិភាសិតសេ ។ ១២ ម. អពោ ។ ១៣ ឧ. បរិចារេន្តិ ។

បេតវត្ថុ ព្រហ្មវត្ថុទី ៣ រឿងអភិជ្ជមានប្រេត ទី ១

(ព្រះសង្ឃតិកាចារ្យទាំងឡាយ ពោលថា) ពួកប្រេតខ្លះស្ងៀម
 ពាក់កណ្តាត់សំពត់ចាស់ ដាច់ដាច់ចុះឆ្ងាយ ពួកប្រេតដទៃបិទ
 បាំង (កេរ្តិ៍ខ្មាស) ដោយសក់ ពួកប្រេតវែងទៅដើម្បីបាយ ចៀស
 ចេញទៅអំពីទិសទៅកាន់ទិស ។ ពួកប្រេតខ្លះ ក៏ទៅក្នុងទីឆ្ងាយ
 (ដើម្បីដឹងស៊ី) លុះមិនបាន ក៏ត្រឡប់មកវិញ ស្រេកឃ្លាន ដើរទៅ
 ជ្រុលជ្រក ដួលស្រូសលើផែនដី ពួកសត្វមិនបានធ្វើអំពើល្អ ក្នុង
 ភពមុន (វែងក្តៅក្រហាយ) ដូចជាត្រូវភ្លើងឆេះ ក្នុងទីដីក្តៅថា
 ក្នុងកាលពីដើម ពួកយើងមានធម៌ដ៏លាមក ជាម្ចាស់ផ្ទះ ជាមាតា
 នៃទារកក្នុងត្រកូល ទេយ្យធម៌ទាំងឡាយមានគ្រប់គ្រាន់ តែពួកយើង
 មិនបានធ្វើទីតាំងដល់ខ្លួន ។ ព្រោះហេតុ ពួកយើងចាក់ចោលគ្រឿង
 ស៊ីនឹងគ្រឿងជីកដីច្រើន កាលដែលមានបព្វជិត ប្រតិបត្តិត្រឹមត្រូវ
 ពួកយើងមិនបានប្រគេនវត្ថុបន្តិចបន្តួចសោះឡើយ ។ ពួកយើង
 ស្រឡាញ់តែអកុសលកម្ម ជាអ្នកខ្ចីលប្រមូស ចំណូលតែវត្ថុឆ្ងាញ់
 ជាអ្នកស៊ីច្រើន ឲ្យដុំកោដនត្រឹមតែមួយពំនូត តែនិងចិញ្ចឹម
 ចំពោះពួកជនអ្នកទទួល ។ ផ្ទះទាំងនោះ ទាស័ទាំងនោះ គ្រឿង
 ភាករណៈទាំងនោះ ជារបស់យើង (ឥឡូវនេះ) បានទៅពួកអ្នកដទៃ
 ប្រើប្រាស់របស់នោះ ឯពួកយើងបានតែចំណែកនៃសេចក្តីទុក្ខម្យ៉ាង

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស បេតវិកុ

វេណី វា អវញ្ញោ ហោន្តិ	រថការ្ម ^(១) ច ទិញិកា
ចណាលី កបណា ហោន្តិ	កប្បការ្ម ^(២) ច បុនប្បដំ ។
យានិ យានិ និហិជានិ	កុលានិ កបណានិ ច
តេសុ តេស្វេវ ជាយន្តិ	ឯសា មច្ឆរិយោ កតិ ។
បុព្វេ ច កតកល្យាណា	នាយកា វតមច្ឆរា
សត្តន្តោ បរិប្បវេន្តិ	ឱកាសេន្តិ ច នន្តដំ ។
វេជយន្តោ ច មាសាទេ	រមិត្តា កាមកាមិយោ
ឱច្ឆាកុលេសុ ជាយន្តិ	សភោតេសុ តតោ ចុតា ។
ក្រដាតារេ ច មាសាទេ	បល្ល័ង្កេ តោណាត្តតេ ^(៣)
វិជិតង្គា មោវហត្ថេហិ	កុលេ ជាតា យសស្ស័យោ ។
អង្គតោ អង្គិ កច្ឆន្តិ	មាលាជារី អលង្កតា
នាតិយោ ឱបតិដ្ឋន្តិ	សាយំ ទានំ សុខេសិយោ ។
ន យំទំ អកតប្បញ្ញា ^(៤)	កតប្បញ្ញា នមេវិទិ
អសោកំ នន្តដំ រម្មិ	តិទសានំ មហារវំ

១ ម. វិបិកា ។ ២ ឱ. ឧហាមិនី ។ ៣ ឱ. គោណសំបិកេ ។ ម. គោណកត្តតេ ។
 ៤ ម. កតប្បញ្ញានំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ បេតវត្ថុ

ពួកជនដែលត្រូវគេមើលងាយរឿយ ៗ គឺជាផងដែរ ១ ជាផងរថ ១ អ្នក
 ទ្រុស្តមិត្រ ១ ចណ្ឌាល ១ ជនកំព្រា ១ អ្នកកាត់កោរ ១ ៗ ត្រកូលទាំងឡាយ
 ណា ៗ ថោកទាបផង កំព្រាផង (ពួកសត្វមិនបានធ្វើបុណ្យ) តែង
 ទៅកើតក្នុងត្រកូលទាំងឡាយនោះ ៗ នេះជាគតិវិនិច្ឆ័យអ្នកកំណាញ់ ៗ
 ពួកជន បានធ្វើអំពើល្អក្នុងកាលមុន ជាទាយកអ្នកប្រាសចាកសេចក្តី
 កំណាញ់ ពួកជននោះ ឈ្មោះថា ញ៉ាំង ឋានស្និទ្ធិពេញលេញផង
 ឈ្មោះថា ញ៉ាំងព្រៃនន្ទន្ទៀងរឿងផង ៗ ពួកជនទាំងនោះ ជាអ្នក
 បរិភោគតាមតាមប្រាថ្នា ត្រេកអរក្នុងប្រាសាទឈ្មោះវេជយន្ត លុះច្បុក
 ចាកទៅលោកនោះហើយ ក៏បានមកកើតក្នុងត្រកូលខ្ពង់ខ្ពស់ទាំងឡាយ
 ដែលមានភោគ ៗ ពួកជនទាំងនោះបានកើតក្នុងត្រកូលមានយស មានខ្លួន
 គេបក់ដោយផ្ចិតស្លាបភោគទាំងឡាយ លើបល្ល័ង្កដែលគេក្រាលដោយ
 សំពត់គោណកៈ ក្នុងផ្ទះមានកិញ្ចលនឹងប្រាសាទ ៗ ជាអ្នកទ្រទ្រង់ទូរ
 កម្រងផ្កា មានខ្លួនប្រដាប់ហើយ ទៅអំពីខ្លួនមួយទៅកាន់ខ្លួនមួយ (នៃ
 ញាតិនឹងក៏លៀងទាំងឡាយ) ក៏លៀងទាំងឡាយ ជាអ្នកស្វែងរកសេចក្តី
 សុខឲ្យ តែងបម្រើទាំងល្ងាចទាំងព្រឹក ៗ នន្ទនមហាវ័នរបស់ពួកទេវតា
 នៅក្នុងឋានត្រត្រីវិរុ មិនមានសោក ជាទីត្រេកអរ នេះមិនមែនរបស់
 ពួកជនមិនបានធ្វើបុណ្យឡើយ នេះជារបស់ពួកជនដែលបានធ្វើបុណ្យ

១ កាលនៅក្នុងតូចតែងនៅលើបង្កើរបស់ញាតិនឹងមេនំ មិនដែលដើរផ្តាល់ផែនដី ។ អន្តិកថា ។

បេតវគ្គស្តី គតិយស្ស ចូឡវគ្គស្ស ទុតិយំ សាណុវាសិប្បេតវគ្គ

សុខំ អកតបុញ្ញានំ	ឥទ ធនំ បាតុ ច
សុខញ្ច កតបុញ្ញានំ	ឥទ ចេវ បាតុ ច ។
តេសំ សហព្យកាមានំ	កត្តត្ថំ កុសលំ ពហំ
កតបុញ្ញា ហិ មោទន្តិ	សត្តេ ភោតសមដ៏នោតិ ។

អភិជ្ជាមាណស្សេតវគ្គ បឋមំ ។

ទុតិយំ សាណុវាសិប្បេតវគ្គ

(២៧) កុណ្ណំ នករិយោ ថេរោ សាណុវាសិដិវាសិកោ ^(១) ^(២)
 ទោដ្ឋហិទោតិ ទាមេន សមណោ កាវត្តិទ្រិយោ ។
 តស្ស មាតា បិតា ភាតា ទុក្ខតា យមលោកិកា
 ចាបកម្មំ ករិត្វាន បេតលោកិ ឥតោ តតា ។
 តេ ទុក្ខតា សូចិកដ្ឋា តិលន្តា នត្តិទោ តិសា
 ទុក្ខប្បន្តា ^(៣) មហត្តាសា ^(៤) ន ទេស្សនិ ករិទោ ^(៥) ។
 តស្ស ភាតា វិតិទ្វា នត្តោ ឯកមថេកកោ
 ចតុកុណ្ណិកោ ករិត្វាន ថេរស្ស ទេស្សយិត្តម ។

១ ម. កុណ្ណិកាគរិយោ ។ ២ ឧ. សាណុវាសិដិវាសិកោ ។ ៣ ឧ. ម. ទុក្ខសន្តា ។
 ៤ ឧ. មហាតាសា ។ ៥ ឧ. ទេស្សនិ ករិទោ ។ ម. ទេស្សនិ កុរិទោ ។

បេតវត្ថុ ពូជវត្ថុ ទី ៣ រឿងសានុវាសិប្រេត ទី ២

ពួកជនដែលមិនបានធ្វើបុណ្យ មិនមានសេចក្តីសុខក្នុងលោកនេះ នឹងលោក
ខាងមុខឡើយ ឯពួកជនដែលបានធ្វើបុណ្យ វេមន៍មានសេចក្តីសុខក្នុង
លោកនេះ នឹងលោកខាងមុខពិតប្រាកដ ។ ពួកជនដែលចង់កើតជាមួយ
នឹងពួកទេវតានោះ ត្រូវធ្វើបុណ្យឲ្យច្រើន ព្រោះពួកជនដែលបានធ្វើបុណ្យ
ហើយ តែងបរិបូណ៌ដោយភោគៈ វេមន៍រីករាយ ក្នុងឋានសួគ៌ ។

ចប់ រឿងអភិជនមានប្រេត ទី ១ ។

រឿងសានុវាសិប្រេត ទី ២

(២៧) (ព្រះធម្មសង្កហតត្ថេរទាំងឡាយ គោលថា) ព្រះថេរៈឈ្មោះបាដ្ឋ-
បាទ អ្នកកើតក្នុងក្រុងកុណ្ឌី បាននៅអាស្រ័យលើភ្នំឈ្មោះសានុវាសិ ជាអ្នក
រម្ងាប់បាប មានផ្ត្រើយចំរើនហើយ (ដោយអរិយមគ្គការីនា) ។ មាតា បិតា
នឹងបងប្រុសរបស់ព្រះថេរៈនោះ ជាអ្នកដល់នូវសេចក្តីលំបាក បានកើតក្នុង
យមលោក (ទេវត) លុះច្បាត អំពីមនុស្សលោកនេះហើយ ក៏ទៅកាន់
បេតលោក ព្រោះធ្វើបាបកម្ម ពួកប្រេតទាំងនោះ ជាអ្នកដល់នូវសេចក្តី
លំបាក បានទ្រាំរយាត់ប៉ុនបន្តបន្ទុយ ត្រង់ប្រដួស មានកាយអាក្រាត
ស្នូមកំព្រឹង ស្មុគរនឹងភ័យខ្លាចឡើយ ជាអ្នកមានដល់កម្មអាក្រក់ មិនហ៊ាន
បង្ហាញខ្លួនឲ្យគេឃើញឡើយ ។ បងប្រុសរបស់ព្រះថេរៈនោះ ជា
អ្នកអាក្រាត តែងរកឃើញផ្លូវបង្កើតផ្លូវដើរមួយ ញ៉ាំងអត្តភាពឲ្យប្រព្រឹត្តទៅ
ដោយឥរិយាបថ គឺប្រញាប់ប្រញាល់ទៅបង្ហាញខ្លួនដល់ព្រះថេរៈ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស បេតកុ

ដេវោ សាមនសិកត្តា	តុណ្ហិក្ខតោ អតិក្កមិ ^(១)
សោ ច វិញាបយំ ដេវ	ភាតា បេតិ ^(២) តតោ អហំ
មាតា បិតា ច តេ កន្លេ	ទុក្ខតា យមលោកិកា
នាបកម្មំ ករិត្តាន	បេតលោកិ វតោ តតា
តេ ទុក្ខតា ស្វបិកដ្ឋា	កិលញ្ញា ទត្តិយោ កិសា
ឌីតប្បដ្ឋា មហត្តាសា	ន ទេស្សន្តិ ករិយោ ។
អនុកម្មស្ស កាវណិកោ	ទត្តា អន្ធិទិសាហិ យោ
តវ ទិដ្ឋេន ទានេន	យាបេស្សន្តិ ករិយោតិ ។
ដេវោ ចរិត្តា បិណ្ណាយ	ភិក្ខុ អញ្ញោ ច ទ្ធាទិស
ឯកជ្ឈំ សន្និបតិសុ	កត្តវស្សន្តកាវណា ។
ដេវោ សព្វេបិ តេ អាហ	យថាលម្ពំ ទទាម មេ
ស ជ្ឈកត្តំ ករិស្សាមិ	អនុកម្មាយ ញាតិទំ ។

១ ឧ. អបក្កមិ ។ ២ ឧ. បេតា តតោ ។ ម. បេតតតោ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ បេតវគ្គ

ព្រះថេរៈមិនបានធ្វើទុកក្នុងចិត្តថា អ្នកនោះឈ្មោះនេះ ហើយក៏នៅ
 ស្ងៀមដើរហួសទៅ ឯប្រេតនោះបានទូលព្រះថេរៈឲ្យដឹងច្បាស់ថា
 បពិត្រព្រះថេរៈ ខ្ញុំព្រះករុណាត្រូវជាបង បានទៅកាន់បេតលោក
 ហើយ ។ បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន មាតានឹងបិតារបស់លោក ដល់ខ្ញុំ
 សេចក្តីលំបាក ភើតក្នុងយមលោក លុះច្បាតអំពីមនុស្សលោកនេះ
 ហើយ ក៏ទៅកាន់បេតលោក ព្រោះធ្វើកម្មដ៏លាមក មាតានឹងបិតា
 ទាំងនោះ ជាអ្នកដល់ខ្ញុំសេចក្តីលំបាក មានទារមាត់ប៉ុនរន្ទ
 មូល គ្រជាប់គ្រជួស មានកាយអាក្រាត ស្អមកំព្រឹង ស្ងួតរន្ទត់
 ក៏យឡឹងឡង់ ជាអ្នកមានផលកម្មអាក្រក់ មិនហ៊ានបង្ហាញខ្លួនឲ្យគេ
 ឃើញឡើយ ។ លោកជាអ្នកមានសេចក្តីអាណិតអាសូរ សូម
 អនុគ្រោះឲ្យបានទទួលទៅឲ្យយើងទាំងឡាយផង មាតានឹងបិតាទាំង
 នោះ ដែលមានកម្មអាក្រក់ នឹងញាំងអត្តភាពឲ្យប្រព្រឹត្តទៅ ដោយ
 បានដែលលោកម្ចាស់ឲ្យហើយ ។

ព្រះថេរៈផង ក៏កុំទាំងឡាយដទៃទៀតអង្គផង ដើរទៅបិណ្ឌ បាត
 ហើយប្រជុំក្នុងទីជាមួយគ្នា ព្រោះហេតុនៃភក្តកិច្ច ។ ព្រះថេរៈបាន
 និយាយនឹងពួកភិក្ខុទាំងអស់នោះថា លោកទាំងឡាយ សូមឲ្យខ្ញុំរកត្ត
 ដែលលោកទាំងឡាយបានហើយយ៉ាងណាដល់ខ្ញុំ ខ្ញុំនឹងធ្វើសង្ឃរកត្ត
 ដើម្បីអនុគ្រោះ ដល់ពួកញាតិ ។

បេតវត្ថុស្មី ពតិយស្ស បូជ្ឈវត្ថុស្ស ទុតិយ សាស្តវាសិប្បេវវត្ថុ

និយ្យាទិយស្មី ថេរស្ស ថេរោ សង្ឃំ និមន្តយំ

ទត្វា អន្ធាទិសំ ថេរោ បិទុ មាទុ ច ភាទុនោ

ឥទំ មេ ញានិទំ ហោតុ សុខិតា ហោន្តិ ញាតយោ ។

សមនន្តរានុទិដ្ឋេ កោជនំ ឧបបជ្ជថេ^(១)

សុចី បណ៌តំ សម្បជ្ជំ អនេករសព្យញ្ញំ

តតោ ឧទ្ទិស្សតិ ភាតា វណ្ណាវា ពលវា សុខិ ។

បហូតំ កោជនំ កន្តេ បស្ស នកម្មសេ មយំ

តថា កន្តេ បកម្ម យថា វន្តំ លកម្មសេ ។

ថេរោ សង្ការក្កជតោ ឧទ្ធិនិគ្វាន វន្តកេ

បិលោតតិ បដំ កត្វា សង្ឃេ ទាតុទ្ទិសេ អនា ។

ទត្វា អន្ធាទិសំ ថេរោ បទុ មាទុ ច ភាទុនោ

ឥទំ មេ ញានិទំ ហោតុ សុខិតា ហោន្តិ ញាតយោ ។

១ ម. ឧទ្ធិនិ ។

បេតវគ្គ ចូឡវគ្គ ទី ៣ រឿងសានុភាសិប្រេត ទី ២

ភិក្ខុទាំងនោះ បានប្រគេន (ភិក្ខុទាំងនោះ) ដល់ព្រះថេរៈ ព្រះ
ថេរៈបាននិមន្តសង្ឃ លុះព្រះថេរៈ បានឲ្យបានហើយ ក៏ទុទ្ទិស
ចំពោះបិតាមាតានឹងបង្កាច់ សូមឲ្យបាននេះសម្រេចដល់ពួកញាតិ
របស់ខ្ញុំ សូមឲ្យពួកញាតិ បានដល់នូវសេចក្តីសុខ ។

ភោជនក៏សម្រេច (ដល់ប្រេតទាំងនោះ) ក្នុងលំដាប់ដែលទុទ្ទិស
(ភោជននោះ) ជាភោជនដ៏ស្អាត ថ្ងៃថ្នាំ ឆ្ងាញ់ ជាម្ហូបមានធុរាស
ច្រើន ក្នុងកាលខាងក្រោយ អំពីកាលជាទីបាននូវភោជននោះមក
ប្រេតជាបង មានសម្បុរល្អ មានកំឡាំង មានសេចក្តីសុខ បាន
បង្ហាញខ្លួន (ដល់ព្រះថេរៈហើយពោលថា) បតិត្រលោកដ៏ចំរើន
សូមលោកមើលមើលនូវភោជនដ៏ច្រើន (ដែលពួកយើងបានហើយ
ដោយពានុភាព នៃពានរបស់លោក) ប៉ុន្តែពួកយើងអាត្រាត
នៅឡើយ បតិត្រលោកដ៏ចំរើន ពួកយើងគួរបាននូវសំពត់ដោយ
ប្រការណា សូមលោកព្យាយាម ដោយប្រការនោះចុះ ។

ព្រះថេរៈ បានរើសកំណាត់សំពត់របេដោយទាំងឡាយអំពីគំនរ
នៃសម្រាម ហើយធ្វើកំណាត់សំពត់ឲ្យជាដ្ឋាន គឺធ្វើជាបីវរ បាន
ប្រគេនដល់ព្រះសង្ឃ ដែលមកអំពីទិសទាំងបួន ។ ព្រះថេរៈ បាន
ឲ្យបានហើយទុទ្ទិសដល់បិតាមាតា នឹងបង្កាច់ បាននេះចូរសម្រេច
ដល់ពួកញាតិរបស់ខ្ញុំ សូមពួកញាតិ បានដល់នូវសេចក្តីសុខ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស បេតវគ្គ

សមនន្តរាទុទិដ្ឋេ	វត្តានិ ឧបបដ្ឋិស្ស ^(១)
តតោ សុវត្តវសោ	យោស្ស នស្សយំតុមិ ។
វណ្ណាវា ពលវា សុខិ	យាវតា នន្តរាជស្ស
វិជិតស្មី បដិច្ឆាទា	តតោ ពហុត្តរា កន្លេ ។
វត្តានិច្ឆាននានិ ពោ	កោសេយ្យកម្មលីយានិ
ខោមកប្បាសិកានិ ច	វិបុលា ច មហាគ្យា ច
តេ បាគោសេវលម្ហេ	តេ មយំ បរិទហាម
	យំ យំ ហំ មនសោ បិយំ
តថា កន្លេ បរក្កាម	យថា គេហំ លកាមសេ ។
ថេរោ បណ្ណកុដិ កត្វា	សង្ឃេ ទានុទ្ទិសេ អនា
មត្វា ច ឧទ្ទិសិ ^(២) ថេរោ	បិតុ មាតុ ច ភាតុនោ
វេនំ មេ ញាតិទំ ហោតុ	សុខិតា ហោន្ត ញាតយោ ។
សមនន្តរាទុទិដ្ឋេ	យវានិ ឧបបដ្ឋិស្ស ^(៣)
ត្វជាតារា និវេសនា	វិភត្តា ភាគសោ មិតា ។

១ ម. ឧបបដ្ឋិស្ស ។ ២ ម. អនុទិសិ ។ ៣ ម. ឧបបដ្ឋិស្ស ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ បេតវគ្គ

សំពត់ទាំងឡាយ ក៏សម្រេច (ដល់ប្រេតទាំងនោះ) ក្នុងលំដាប់ដែល
ទុទ្ទិស លំដាប់នោះ(ប្រេតជាបង)ក៏ស្ងៀមដណ្តប់សំពត់ដ៏ល្អបានបញ្ចេញ
ខ្លួនដល់ព្រះថេរៈ ។ (ប្រេតនោះ) មានសម្បុររល្អ មានកំឡាំងមានសេចក្តី
សុខ (បាននិយាយថា)បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សំពត់ជាគ្រឿងបិទបាំងកាយ
ក្នុងវែនរបស់ព្រះបាទនន្ទៈ ទាំងប៉ុន្មាន (សំពត់ជាគ្រឿងបិទបាំង របស់
ពួកយើង) ច្រើនលើសជាងសំពត់ជាគ្រឿងបិទបាំងកាយទាំងនោះ ។

សំពត់ទាំងឡាយ ជាគ្រឿងស្ងៀមពាក់របស់ពួកយើង គឺកោសយ្យ-
ពស្ត្រ កម្ពុលីយពស្ត្រ ខោមពស្ត្រ កប្បាសិកពស្ត្រ ជាសំពត់ធំទូលាយមាន
ថ្លៃច្រើន ឯសំពត់ទាំងនោះ ក៏សំយុងចុះ ឆ្លង់អាភាស ពួកយើងនឹងស្ងៀម
ពាក់សំពត់ទាំងនោះ តាមចិត្តស្រឡាញ់ បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ពួកយើង
គួរបានផ្ទះដោយប្រការណា សូមលោកព្យាយាមដោយប្រការនោះចុះ ។

ព្រះថេរៈបានធ្វើកុដប្រក់ដោយស្លឹកហើយប្រគេនដល់ព្រះសង្ឃដែល
មកអំពីទិសទាំងបួន លុះព្រះថេរៈ បានប្រគេនហើយទុទ្ទិសដល់បិតា
មាតានឹងបង្អស់ សូមទាននេះសម្រេច ដល់ពួកញាតិរបស់ខ្ញុំ សូមពួក
ញាតិ បានដល់នូវសេចក្តីសុខចុះ ។

ផ្ទះទាំងឡាយ ផ្ទះកំពូលទាំងឡាយ ជាទីនៅ ដែលញែកចែក
ដែលចែកដោយប្រមាណស្មើគ្នា ក៏សម្រេច (ដល់ពួកប្រេតទាំងនោះ)
ក្នុងលំដាប់ដែលទុទ្ទិស ។

បេតក្ខន្ធស្ស ពត៌យស្ស ប្បប្បក្ខន្ធស្ស ទុតិយំ សាគុវិសំប្បេតក្ខ

ន មនុស្សេស្ស ឡិទិសា	យាទិសា ដោ យ វា វេជ
អបិ មិទ្ធិស្ស យាទិសា	តាទិសា ដោ យ វា វេជ
ទទ្ធល្អមាណា អាភេទ្ធិ	សមន្តា ចតុរោ ទិសា
តថា ភទ្តេ បរក្កម	យថា ទាមំ លកាម្មសេ ។
បេរោ ករកំ ប្បរត្តា	សន្មេ ចាតុទិសេ អនា ។
ទត្តា អន្តាទិសំ បេរោ	បិតុ មាតុ ច ភាតុដោ
វេទំ មេ ញាតិមំ ហោតុ	សុខិតា ហោន្ត ញាតយោ ។
សមន្តន្តរាទិទិដ្ឋេ	ទាមិយំ ឧបបដ្ឋថេ ^(១)
តមិរា ចតុរស្សា ច	ចោត្តរញ្ញា សុខិមិតា ^(២)
សីតុទកា សុបតិត្តា ច	សីតា អប្បដិច្ចិយា
បទុម្បយ្យលសញ្ញា	វារិកិញ្ញត្តប្បវិតា ។
តត្ត ធម្មត្តា បិវិត្តា	បេរស្ស បដិទស្សយេ
បហ្មតំ ទាមិយំ ភទ្តេ	ចាចា ទុត្តដល្ហំ ^(៣) ដោ
អាហិណ្ណមាណា ទញ្ញម	សត្តេ តិសិត្តលោកេ

១ ឱ. ឧបបដ្ឋិត ។ ២ ម. សុអាបិតា ។ ៣ ម. ចាចា ទុត្ត ឱល្ហំ ។

បេតវត្ថុ ពូជវត្ថុ ទី ៣ រឿងសាធុសិប្រេត ទី ២

(ប្រេតទាំងនោះពាលថា) ផ្ទះទាំងឡាយរបស់ពួកយើងក្នុងបេតលោក
នេះ យ៉ាងណា ផ្ទះទាំងឡាយ ក្នុងមនុស្សលោកមិនដូច្នោះទេ តែ
ផ្ទះទាំងឡាយ ក្នុងឋានទិព្វទាំងឡាយ យ៉ាងណា ផ្ទះទាំងឡាយ របស់
ពួកយើងក្នុងបេតលោកនេះ យ៉ាងនោះដែរ ជាផ្ទះដ៏រុងរឿង អាចញ៉ាំង
ទិសទាំង៤ ឲ្យភ្នំដុំវិញបាន ។ បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ពួកយើងគួរបាន
ទឹកផឹក ដោយប្រការណា សូមលោកព្យាយាមដោយប្រការនោះចុះ ។

ព្រះថេរៈបានចាក់ទឹកបំពេញធម្មក្រក ហើយប្រគេនដល់ព្រះសង្ឃ
ដែលមកអំពីទិសទាំង៤ ។ លុះព្រះថេរៈបានប្រគេនហើយ ក៏ទុទ្ទិស
ចំពោះបិតាមាតានឹងបង្កីថា សូមទាននេះសម្រេច ដល់ពួកញាតិ
របស់ខ្ញុំ សូមពួកញាតិ បានដល់នូវសេចក្តីសុខ ។

ទឹកក៏សម្រេច (ដល់ប្រេតទាំងនោះ) ក្នុងលំដាប់ដែលទុទ្ទិស ស្រះ
បោក្ខរណីទាំងឡាយ ដែលបុត្រាកម្មនិម្មិតល្អហើយ ជ្រៅ មានជ្រុងបួន
មានទឹកដ៏ត្រជាក់ មានកំពង់ល្អ ជាស្រះត្រជាក់ មានភ្នំក្រអូប
ប្រៀបមិនបាន ដេរដាស ដោយផ្កាយកន្ទីងផ្កាឡូល ពេញដោយ
លំអង្គលើទឹក ។ ប្រេតទាំងនោះឆ្ងល់ ក្នុងស្រះបោក្ខរណីនោះហើយ
បង្ហាញខ្លួនដល់ព្រះថេរៈថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន (ពួកយើងបាន)
ទឹកច្រើនហើយ តែជើងទាំងឡាយរបស់ពួកយើង ឈឺ ពុរពង ពួក
យើងកាលដើរជាន់លើក្រសរពន់ លើស្បូវភ្នាំងនឹងបន្ទា រមែងខ្លើមៗ

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស បេតវិគុ

តថា កន្លែ បរក្កម	យថា យានំ លកាម្មសេ ។
ខេរោ សិខានិកំ លទ្ធា	សង្ឃេ ចាតុទ្ទិសេ អនា ។
ទត្ថា អន្ធានិសំ ខេរោ	បិតុ មាតុ ច ភាតុនោ
ឥទំ មេ ញាតិទំ ហោតុ	សុខិតា ហោន្តុ ញាតយោ ។
សមនន្តរានុទិដ្ឋេ	មេតា រថេន មាតមិ
អនុកម្មតម្ភ កន្លែ	កត្តន ធាននេន ច
យវេន ទានិយនានេន	យាននានេន ច្ចកយំ
មុទី កាវុណិកំ លោកេ	តំ កន្លែ វុទ្ធិតុមាតតាតិ ។

សាទុវិសិប្បេតវិគុ ទុតិយំ ។

តតិយំ រូបិការីបេតវិគុ

(២៨) វេទ្យវិយត្តម្ហំ វុចិរំ បកស្សំ

វិមាទមារុយ អនេកចិត្តំ

តត្តច្ឆសំ ទេវំ មហានុកាវេ

បថទ្ធជំ បណ្ណាសេវេ ចន្ទោ

វណ្ណោ ច តេ កនកស្ស សទ្ធិកោ

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ បេតវគ្គ

បតិគ្រលោកដ៏ចំរើន ពួកយើងគួរបាននូវយាន ដោយប្រការណា
សូមលោកទំព្យយាមដោយប្រការនោះចុះ ។

ព្រះថេរៈ បានស្សកដើងមានជាន់មួយ ហើយបានប្រគេនដល់ព្រះ
សង្ឃដែលមកអំពីទិសទាំង ៤ ។ លុះព្រះថេរៈបានប្រគេនហើយក៏
ទទួល ចំពោះបិតាមាតានឹងបង្កា រួមទាននេះសម្រេច ដល់ពួក
ញាតិរបស់ខ្ញុំ សូមពួកញាតិ បានដល់នូវសេចក្តីសុខ ។

ពួកប្រេតបានមកដោយរថ ក្នុងលំដាប់ដែលទទួលហើយ(ទិយាយថា)
បតិគ្រលោកដ៏ចំរើន ពួកយើងលោកបានអនុគ្រោះហើយ ដោយ
បាយផង ដោយគ្រឿងបិទបាំងផង ដោយផ្ទះផង ដោយទានទាំងពីរគឺ
បាយទាននឹងយានទានផង បតិគ្រលោកដ៏ចំរើន ពួកយើងមកដើម្បី
ថ្វាយបង្គំលោក ជាអ្នកប្រាជ្ញ ប្រកបដោយសេចក្តីករុណាក្នុងលោក ។
ចប់ រឿងសានុវាសិប្រេតទី ២ ។

រឿងរិក្ខារប្រេត ទី ៣

(២៨) (មាណវទិយាយនឹងស្រីប្រេតថា) បតិគ្រនាងទេវី
មានអានុភាពច្រើន នាងឡើងកាន់រិមាន មានសសរកែវតិច្ចរ្យ
ដ៏រុងរឿងភ្លឺផ្អែក ។ វិចិត្រដោយរតនៈច្រើនយ៉ាង ហើយនៅ
ក្នុងរិមាននោះដូចព្រះចន្ទក្នុងថ្ងៃ ១៥ កើត នៅក្នុងផ្លូវដាតន្ត
(របស់ខ្លួន)ទាំងសម្បុររបស់នាងសោតប្រាកដស្មើដោយមាស

បេតវិគ្គស្មី គតិយស្ស ព្វញ្ញវិគ្គស្ស គតិយំ វេកវិញ្ញេវវិគ្គ

ឧត្តម្យោ ^(១) ភុស ទិស្សនេយ្យោ

បល្ល័ង្កសេដ្ឋ អនុលេ ទិសិដ្ឋា

ឯកា តុំ ទត្តំ តុយំ សាមិកោ ។

ដេវា ច តេ ទោ ក្ខរញ្ញា សមន្តតោ ^(២)

មហ្មតមាលា ^(៣) ពហុប្បណ្ណិកា

សោវណ្ណាចណ្ណេហិ សមន្តមោតតា ^(៤)

នតត្ថ បដោ បណ្ណាកោ ច វិជ្ជត ។

ហិសាមិមេ ទិស្សនិយា មនោរមា

ឧទកស្មី អនុបរិយន្តិ សព្វនា

សមយ្យ វត្ត បនទន្តិ សព្វ

តំទិស្សរា ទិទកំទិ វិយោសោ ។

ទទ្ធលូមាណា យសសា យសស្សនិ

នាវាយ ច ត្ថំ អវលម្ព តដ្ឋសិ

អាណារចម្ព ^(៥) ហសិតេ បិយំ វិទេ

សព្វដ្ឋកល្យាណំ ភុសំ វិរោចសិ ។

ឥទិ វិមាទិ វិរទិ សមេដ្ឋិតំ

១ ឱ. ឧត្តម្យោ ។ ម. ឧត្តម្យោ ។ ២ ឱ. ពេក្ខរញ្ញា សមន្តតោ ។ ឃ. ពេក្ខរណ៍ សមន្តា ។ ៣ ម. បហុត្ថមស្សា ។ ៤ ឱ. សមន្តមោតតា ។ ៥ ម. អាណារចម្ព ។

បេតវត្ត ចូឡវត្ត ទី ៣ រឿងរថការប្រេត ទី ៣

មានសភាពខ្ពង់ខ្ពស់ គួរឱ្យមើលមើលក្រែកពេក បត់ត្រនាង
 មិនមានគេផ្ដើមបាន នាងគង់លើបល្ល័ង្កដ៏ប្រសើរបំផុត នាងនៅ
 តែម្នាក់ឯង នាងមិនមានប្ដីសោះ ។ ឯស្រះបោកូរណីទាំង
 ឡាយ របស់នាងនេះ មានកម្រងផ្កាច្រើនយ៉ាង មានផ្កា
 ឈូកសច្រើនដោយជុំវិញ រោយរាយជុំវិញ ដោយកំទេច
 នៃមាសទាំងឡាយ ភក់ នឹងចក ក៏មិនមានក្នុងស្រះបោកូរណី
 ទាំងនោះ ។ សូម្បីហង្សទាំងនេះ គួរមើលមើល គួររីករាយ
 នៃចិត្ត ក៏ហែលក្រឡឹងលើទឹកសព្វ ។ កាល ហង្សទាំងអស់
 មានសំឡេងមូល ដូចជាសំឡេងគីកកង នៃស្ដុរទាំងឡាយ
 ប្រជុំគ្នាបន្លឺឡើងនូវសំឡេងដ៏ពីរោះ ។ នាងជាអ្នកមានយស
 រុងរឿងដោយយស ឈរផ្អែកលើទូក បត់ត្រនាងមានរោម
 ក្អែកខ្មៅ វែង ង នាងសើច នាងពោល នូវពាក្យជាទី
 ប្រឡាញ់ មានលំអសព្វអរិយវៈ រុងរឿងក្រែកពេក ។
 វិមាននេះ ប្រាសចាកគូលី តាំងនៅលើផែនដីរាប

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស បេតវគ្គ

ឧយ្យានវនិំ^(១) វតនន្ទវឡនិំ
 ឥន្ទាមិ តេ ធាវិ អនោមទស្សនេ
 តយា សហ នន្ទនេ ឥធ មោទិត្តន្តិ ។
 ករោហិ កម្មិ ឥធ វេទនិយំ
 ចិត្តញ្ច តេ ឥធ និតញ្ច ហោតុ^(២)
 កត្វាន កម្មិ ឥធ មោទនិយំ
 ឃិំ មមិ លច្ឆសិ កាមកាមិនិំ ។
 សាទ្ធិតិ សោ តស្សា បដិសុណិំត្វា
 អកាសិ កម្មិ តហិ វេទនិយំ
 កត្វាន កម្មិ តហិ វេទនិយំ
 ឧប្បជ្ជិ មាលារោ តស្សា សហព្យតន្តិ ។
 បេកវិបេតវគ្គ ធម៌យំ ។
 រាណារិ ទុតិយំ ។

បត្តិត្តិ ភិសប្បេតវិត្តិ

(២៧) ភុសានិ ឃិកោ សាលិ បុនាបរោ^(៣)
 អយញ្ច^(៤) ធាវិ សកមិសលោហិតំ

១. ឧ. ឧយ្យានវនិំ ។ ២ ឧ. និត វវិតុ ។ ៣. និតញ្ច ហោតុ ។ ៣ ឧ. ឯកេ
 សាលិ បុតាបរោ ។ ៤ ឧ. អញ្ច ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ បេតវគ្គ

ជាទិព្វាន ញ៉ាំងតម្រកនឹងសេចក្តីរីករាយទ្រង់រើន បតិគ្រ
នារី គួរមើលមើល មិនថាកាប ខ្ញុំប្រាថ្នា ដើម្បីរីករាយ
ក្នុងវិមានជាទីរីករាយនេះរបស់នាង ជាមួយនឹងនាង ។

(នាងវិមានប្រគល់ពាលថា) អ្នកចូរធ្វើនូវកម្មដែលឲ្យផលក្នុង
ឋានទិព្វនេះ ទាំងចិត្តរបស់អ្នកសោត ក៏ចូរទុនទៅក្នុងឋានទិព្វនេះ
លុះអ្នកធ្វើនូវកម្មដែលគួររីករាយក្នុងឋានទិព្វនេះហើយ ទើបអ្នក
បាននូវខ្ញុំជាស្រីមានកាមតាមប្រាថ្នា ដោយប្រការយ៉ាងនេះ ។

មាណពនោះ បានទទួលស្តាប់ពាក្យនាងវិមានប្រគល់នោះ
ថា អើនាង ស្រួលហើយ ហើយក៏បានធ្វើកម្មដែលឲ្យផលក្នុង
ឋានទិព្វនោះ លុះមាណពបានធ្វើកម្មដែលឲ្យផលក្នុងឋានទិព្វ
នោះហើយ ក៏បានទៅកើតជាមួយនឹងនាងវិមានប្រគល់នោះ ។

ចប់ រឿងរាជការប្រេត ទី ៣ ។

ចប់ កាលារៈ ទី ២ ។

រឿងភ្នាលប្រេត ទី ៤

(២៧) (ព្រះមោគ្គល្លានសួរថា) ប្រេតម្នាក់ (ពេយរាយ)
អង្គាមនៃស្រូវសាលី (លើក្បាលខ្លួន) ប្រេតម្នាក់ទៀត
(សំពត់បំបែកក្បាល របស់ខ្លួន ដោយដំបងដែក)
ឯស្រីនេះ (ស៊ីត) សាបនឹងឈាម របស់ខ្លួន

បេតវគ្គស្មី ភតិយស្ស ច្ចុវ្ពវគ្គស្ស ចកុន្តំ ភុសប្បេតវគ្គ

ត្វញ្ច ភ្នំ អសុចិ អកន្តិ^(១)

បរិភុញ្ញសិ កិស្ស អយំ វិហារកោតិ ។

អយំ បុរេ មាតរំ ហិសតិ អយំ បន ក្រដវាលិដោ

អយំ មិសានិ ខានិត្តា មុសាវាទនន វិញ្ញេតិ ។

អហិ មនុស្សសុ មនុស្សក្រតា

អតារិមិ សព្វកុលស្ស ឥស្សរា ។

សន្តេសុ បរិភុញ្ញមិ^(២) មា ច កិញ្ច ឥតោ អនិ

មុសាវាទនន ធានេមិ ធន្តំ ឯតិ មម គេហោ

សច សន្តិ បរិភុញ្ញមិ ភ្នំ^(៣) មេ ហោតុ កោជនិ ។

តស្ស កម្មវិហារកេន មុសាវាទស្ស ច្ចុភយំ

សុភន្តសាលនោ ភតិ ភ្នំ មេ បរិវត្តតិ ។

អវជ្ជានិ^(៤) ច កម្មានិ ន ហិ កម្មំ វិនស្សតិ

ទុក្ខនិ កិមនិ មិញ្ញិ ភុញ្ញមិ ច បិវាមិ ចាតិ ។

ភុសប្បេតវគ្គ ចកុន្តំ ។

១ ឧ. អសុចិ អកន្តិកំ ។ ម. អសុចិកន្តំ ។ ២ ឧ. បរិភុញ្ញមិ ។ ម. បរិភុញ្ញមិ ។ ៣ ឧ. ភ្នំ មេ ហោតុ កោជនិ ។ ម. ភ្នំ មេ ហោតុ កោជនិ ។ ៤ ឧ. អវជ្ជានិ ។ ម. អវជ្ជានិ ។ ៥ ឧ. អវជ្ជានិ ។ ម. អវជ្ជានិ ។ ៦ ឧ. អវជ្ជានិ ។ ម. អវជ្ជានិ ។

បេតវត្ថុ ព្រះវត្ថុ ទី ៣ រឿងកុសប្រេត ទី ៤

ទាំងអ្នកសោត ក៏ស៊ីអាចម៍ មិនស្អាត មិនគួរឲ្យ
ប្រាថ្នា នេះតើ ជាផលនៃកម្ម ដូចម្តេច ។

(ភិយារបស់ពាណិជ បានខូលថា) ក្នុងកាលមុន ប្រេតម្នាក់នេះ
បានប្រហារមាតា (ដោយព្រនង់) ឯប្រេតម្នាក់នេះ ជាពាណិជ
បោកប្រាស ប្រេតនេះ វែមងស៊ីសាច់ទាំងឡាយ ហើយបញ្ឆោត
ដោយពាក្យមុសាវាទ ។

ខ្ញុំបានកើត ជាមនុស្ស ក្នុងពួកមនុស្ស ជាអ្នក
គ្រប់គ្រងផ្ទះ ជាឥស្សរៈនៃត្រកូលទាំងពួង ។

កាលដែលគ្រឿងទប់ករណ៍ មានគ្រប់គ្រាន់ ខ្ញុំក៏បានលាក់លៀម
ទុក មិនបានឲ្យវត្តតិចតួច អំពីគ្រឿងទប់ករណ៍នេះ (ដល់អ្នក
ដទៃ) ខ្ញុំបិទបាំងដោយពាក្យមុសាវាទថា វត្ថុនេះក្នុងផ្ទះខ្ញុំមិនមានទេ
ប្រសិនបើ ខ្ញុំលាក់វត្ថុដែលមាន សូមឲ្យអាចម៍មកជាភោជនរបស់
ខ្ញុំចុះ ។ បាយនៃស្រូវសាលី មានភ្លិនក្រអូបឈ្ងុយ ក៏ក្លាយទៅជា
អាចម៍ដើម្បីខ្ញុំ ដោយវិបាកនៃកម្មទាំងពីរតិ (ការលាក់លៀមទុកវត្ថុ
ដែលមាន១) នឹងមុសាវាទ១ ។ ឯកម្មទាំងឡាយ មិនមែនសោះ
សូន្យឡើយ ព្រោះថា កម្មមិនចេះវិនាសទេ ខ្ញុំស៊ីផឹកនូវអាចម៍
មានភ្លិនក្រអូប (ជាលំនៅ) នៃពួកដង្កូវ ។

ចប់ រឿងកុសប្រេត ទី ៤ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស បេតវន្ត

បញ្ចមិ កុមារប្បេតវន្ត

(៣០) អន្តេវរមំ សុត្តស្ស ញាលំ

សត្តា យថា បុត្តលំ ព្យាកាសំ
 ឧស្សនបុញ្ញាបំ កវន្តំ ហោគេ
 បវត្តបុញ្ញាបំ កវន្តំ ហោគេ ។
 អយំ កុមារោ សីវិដិកាយ ធម្មតោ
 អន្តជ្ឈស្មេហោន យាបេសិ វត្តំ ។
 ន យត្តក្ខតា ន សិរីសទា វា
 វិហោថយេយ្យំ^១ កតបុញ្ញកុមារំ
 សុនទាបំ ឥមស្ស បលហិសុ ទានេ
 ធម្មា សិដ្ឋាលា បវត្តយន្តំ ។
 តញ្ញាសយំ បត្តិកណា ហារន្តំ
 កាកា បន អត្តមលំ ហារន្តំ
 ន ឥមស្ស វត្តំ វិទហិសុ កេចិ
 ន ឱសថំ សាសបដ្ឋបដំ វា ។
 ន ត្តត្តយោកិបំ ន ឧត្តហោសំ
 ន សព្វធម្មាធិបំ អាតិរិសុ

១ ម. ទ ពោធិយ្យំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ បេតវគ្គ

រឿងកុមារប្រេត ទី ៥

(៣០) (ព្រះសង្ឃតិកាចារ្យទាំងឡាយ ពោលថា) ញាណ
 របស់ព្រះសុគត មានសភាពអស្ចារ្យ ដូចព្រះសាស្តាទ្រង់
 ព្យាករន្យថា បុគ្គលពួកខ្លះ ជាអ្នកមានបុណ្យក្រាស់
 បុគ្គលពួកខ្លះ ជាអ្នកមានបុណ្យស្លាំង ។ កុមារនេះ ដែល
 គេបោះចោល ក្នុងព្រៃស្មសាន បានញ៉ាំងអត្តភាពឲ្យប្រព្រឹត្ត
 ទៅ ដោយទឹកដោះ ដែលហូរចេញអំពីមេដៃ (នៃទេវតា)
 អស់មួយក្រី ។ យក្ស មិនកូតទាំងឡាយក្តី ពស់ទាំង
 ឡាយក្តី មិនបៀតបៀនកុមារ អ្នកមានបុណ្យធ្វើហើយទេ
 សូម្បីតែពួកវៃត្ត ក៏មកលិទ្ធដើងទាំងគូ របស់កុមារនេះដែរ
 ពួកបក្សីក្អែក ពួកបបក ក៏មកចោមជុំវិញ (កុមារនោះ) ។
 ហ្វូងសត្វស្លាបទាំងឡាយ ក៏នាំយកមន្ទិលគភីចេញ ឯក្អែក
 ទាំងឡាយ ក៏នាំយកអាចម៍ក្អែកចេញ មនុស្សនឹងអមនុស្ស
 ពួកខ្លះ មិនបានចាត់ចែងការរក្សានូវកុមារនេះទេ មិនបាន
 ចាត់ចែងនូវឧសថ និងការអប់ ដោយគ្រាប់ស្ពៃ (ដល់កុមារ
 នេះទេ) ។ សូម្បីតែពួកមនុស្ស ក៏មិនរៀននូវការប្រកប
 នូវនក្ខត្តបូក្ស ទាំងមិនបានរោយរាយ នូវធាតុជាតិគ្រប់មុខ

បេតវត្តស្មី តតិយស្ស បុប្ផវត្តស្ស បញ្ចមំ កុហរញ្ញេតវត្ត

ឯតាទិសំ ឧត្តមកិច្ចបត្តិ

វត្តាកតំ សិវិថិកាយ ធម្មតំ ។

នវនីតបិណ្ឌំ^(១) វិយ វេជ្ជមាជិ

សសិសយំ ជីវិតសារិសេសំ

តមទ្គុស ទេវមនុស្សប្បជិតោ

ទិស្វា បន ព្យាករំ ភ្នំបតោ

អយំ កុមារោ នករស្សំអស្ស

អត្តកុលិកោ ភវិស្សតិ កោតវា ច^(២)

កិស្ស វតិ កី បន ព្រហ្មចរិយំ

កិស្ស សុតិណ្ណិស្ស អយំ វិចារោ

ឯតាទិសំ ព្យសនិ ចាបុណិត្វា

តំ តាទិសំ បច្ចុនុកោស្សតិទ្ធិតំ ។

ពុទ្ធប្បមុខស្ស ភិក្ខុសង្ឃស្ស

ប្បជិ អកាសំ ជនតា ឧទ្ធហំ

តត្រស្ស ចិត្តស្ស អហា អញ្ញា បតិ

វាចំ អកាសំ ជុសំ អសតិ^(៣)

សោ តំ វិតតិ បដិវិទោទយិត្វា

១ ឧ. ម. ទោតិបិណ្ឌំ ។ ២ ឧ. កោតកោ ច ។ ៣ ម អសតិ ។

បេតវត្ត ព្រះវិហារ ទី ៣ រឿងកុមារប្រេត ទី ៥

លើកុមារដែលមានសភាពដូច្នោះ ដែលដល់នូវសេចក្តីលំបាក
 យ៉ាងក្រៃលែង គេនាំមកក្នុងពេលយប់ ហើយបោះចោលក្នុង
 ព្រៃស្មោះស្មាន ព្រះពុទ្ធដែលទៅតានឹងមនុស្សបូជា បានឃើញ
 កុមារនោះ ដូចជាដុំដែកដោះខាប់ កំពុងតែញាប់ញ័រក្របក
 ដោយសេចក្តីសង្ស័យ នៅសល់តែជីវិត លុះព្រះពុទ្ធមាន
 ប្រាជ្ញាស្នើដោយផែនដីបានឃើញហើយ ទើបទ្រង់ព្យាករថា
 កុមារនេះ នឹងបានជាអ្នកមានគ្រូកូលដ៏ប្រសើរផង នឹងមាន
 ភោគៈផង ក្នុងនគរនេះ ។

(ពួកទុបាសកបានសួរថា) វិតដូចម្តេច ព្រហ្មចរិយៈដូចម្តេច
 នេះជាផលនៃវិត ឬព្រហ្មចរិយៈដូចម្តេច ដែលកុមារនេះបាន
 សន្សំល្អហើយ បានជាកុមារនេះដល់នូវសេចក្តីវិនាសដល់ម្ល៉េះ
 ហើយក្រឡប់បាននូវបូជ្ជី គឺទិព្វសម្បត្តិដល់ម្ល៉េះនោះវិញ ។

(ព្រះសន្តិភិកាចារ្យទាំងឡាយពោលថា) ពួកជនបាន
 ធ្វើនូវការបូជា ដ៏ទុឡាវិកចំពោះព្រះសង្ឃ មានព្រះពុទ្ធជា
 ប្រធាន ទារកនោះមានចិត្តរវើរវាយក្នុងការបូជានោះ ទារក
 នោះបានពោលវាចាក្រក់ វាវាចាមិនគួរចង់ឮ ក្នុងទីប្រជុំនៃ
 សប្បុរស ទារកនោះ បន្ទាប់ពីសេចក្តីត្រិះរិះនោះចេញហើយ

ពុទ្ធក្នុងបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស បេតវុត្ត
 បីតិបសាដំ បដិលទ្ធា បត្តា
 តថាភតិ ជេតវនេ វសន្តំ
 យាគុយា ឱបដ្ឋាសិ សោ សត្តវត្តំ ។
 តស្ស វតំ តំ បន ព្រហ្មចរិយំ
 តស្ស សុតិណ្ណាស្ស អយំ វិទាភោ
 ឯតាទិសំ ព្យសនំ ទាបុណិត្វា
 តំ តាទិសំ បច្ចុនុកោស្សតិម្ហំ ។
 វត្តាន សោ វស្សសតិ វេជវ
 សព្វេហិ កាមេហិ សមន្តិក្ខតោ
 កាយស្ស ភេទា អភិសម្បរាយំ
 សហព្យតំ តត្ថតិ វាសយាតិ ។
 កុហារប្បេតវុត្ត បញ្ចមំ ។

ឆដ្ឋមំ លេវីនីបេតវុត្ត

(៣០) ឧត្តា ឱព្វណ្ណាទាសិ	តិសា ធមទិនិសន្តតា
ឱត្តាសុលកេ តិសកេ	កា នុត្តំ វេន តិដ្ឋសីតិ ។
អហំ ភទន្តេ បេតិម្ហំ	ឱត្តតា យមលោតិកា
ទាបតម្ហំ កាវត្តាន	បេតលោតិ វេតោ តតា(តិ)។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ បេតវត្ត

ក៏ត្រឡប់បាននូវសេចក្តីត្រេកអរនឹងសេចក្តីជ្រះថ្លា ក្នុងកាល
 ជាខាងក្រោយ ពារកនោះ បានបម្រើព្រះភថាគត ព្រះអង្គគង់
 នៅក្នុងវត្តជេតពន ដោយយាគូអស់ ៧ ថ្ងៃ ។ នោះជាវត្ត
 នោះជាព្រហ្មចរិយៈរបស់កុមារនោះ នេះជាផលនៃវត្តព្រហ្ម-
 ចរិយៈនោះ ដែលកុមារនេះសន្សំល្អហើយ បានជាកុមារ
 នេះដល់នូវសេចក្តីវិនាសដល់ម៉្លោះ ហើយត្រឡប់បាននូវប្លន្ទ
 គឺទិព្វសញ្ញាដល់ម៉្លោះនោះវិញ ។ លុះកុមារនោះ បិតានៅ
 ក្នុងមនុស្សលោកនេះ អស់មួយរយឆ្នាំ ជាអ្នកបរិបូណ៌ដោយ
 កាមខ័ណ្ឌ ដល់បែកធ្លាយពន់កាយទៅកាន់ភពថ្មី ក៏បាន
 ជាកូន នៃសក្កទៅរាជ ។

ចប់ រឿងកុមារប្រេតទី ៥ ។

រឿងសេរីនីប្រេតទី ៦

(៣១) (ឧបាសកបានសួរស្រីប្រេតថា) ម្ចាស់នាងស្តម មាន
 ផ្លឹងជំនីរតាម នាងជាស្រីអាក្រាត មានប្តីមានសម្បូរអាក្រក់ ជា
 ស្រីស្តមរើមរវេដដោយសរសៃ នាងជាអ្វី មកឈរក្នុងទីនេះ ។
 (ស្រីប្រេតឆ្លើយថា) បពិត្រអ្នកធីបំរើន ខ្ញុំជាស្រីប្រេត ដល់នូវ
 សេចក្តីបំបាក់ កើតក្នុងយមលោក បានធ្វើនូវកម្មដ៏លាមក
 (លុះប្បត) អំពីមនុស្សលោកនេះហើយ បានទៅកាន់បេតលោក ។

បេតក្ខត្តស្មី តតិយស្ស បូជ្ឈត្តិស្ស ធម្មំ សេវីនីបេតក្ខ

កត្តន្ត កាយេន វាចាយ	មនសា ទុក្ខត្តិដំ កតតិ
កត្តស្ស កម្មវិចារកេន	បេតក្ខណកំ វេតោ ភតា(៥) ។
អនវរដ្ឋេស្មី ^(១) តតត្តស្មី	វិចិដិ អឡ្ហមាសកំ
សន្តេស្មី ធម្មយ្យធម្មេស្មី	ដិបំ ធាកាសិមត្តនោ ។
នទី ឧបេមិ តសិតា	វត្តកា បរិវត្តតិ
ធាយំ ឧបេមិ ឧណ្ហោស្មី	អាតហោ បរិវត្តតិ ។
អតិវណ្ណោ ច មេ វាតោ	ឧហានោ ឧបវាយតិ
ឯតញ្ច កន្តេ អហាមិ	អញ្ចញ្ច ចាបតំ តតោ ។
កុណ្ណន ហត្តដិប្បិ ^(២)	វរដ្ឋេសិ មយ្ហិ មាតវំ
ដិតា ច តេ មយោ ទិដ្ឋា	ទុក្ខតា យមលោកិកា
ចាបកម្មំ កវត្តាន	បេតក្ខណកំ វេតោ ភតា ។
អត្តំ ច មេ ឯត្ត ឯត្តតិ	អនក្ខាតញ្ច តំ មយា
ចត្តាវិ សតបហស្សនំ	បល្លង្កស្ស ច ហោដ្ឋតោ ។
តតោ មេ ទានំ ទទាតុ	តស្ស ច ហោតុ ដីវិកា
ទានំ ទត្តា ច ^(៣) មេ មាតា	ទត្តិណំ វាចាទិស្សតុ មេ ^(៤)

១ ម. អនាវរដេស្មី ។ ២ ទ. ហស្តដិប្បិ ។ ៣ ម. ត ។ ៤ ម. ទត្តណំ ទត្តិសំ តុម្ហេ ។

បេតវត្ត ចូរវត្ត ទី ៣ រឿងសេរីនីប្រេត ទី ៦

(ទ បាសកស្នាថា) អំពីអាក្រក់ដូចម្តេច ដែលនាងបានធ្វើហើយ ដោយកាយ វាចា ចិត្ត នាង (ច្បុក) អំពីមនុស្សលោកនេះ បានទៅ កាន់បេតលោក ដោយផលនៃកម្ម ដូចម្តេច ។

(ស្រីប្រេតធ្វើយថា) ខ្ញុំបានរើសទ្រព្យគេកន្លះមាសក គ្រងកំពង់ តាំងឡាយ ដែលមិនមានទោស គឺមិនមានអ្នកណាមួយឃាត់ទាំង កាលដែលខេយ្យធម៌ទាំងឡាយ កំពុងមានគ្រប់គ្រាន់ ខ្ញុំមិនបានធ្វើ នូវទីពឹងចំពោះខ្លួនសោះ ។ ខ្ញុំស្រែកទឹក ចូលទៅរកស្នឹង ស្នឹងក៏វែរ ទៅជាទេ ខ្ញុំចូលទៅជ្រកម្លប់ ក្នុងកាលកំពុងក្តៅ ស្រមោលក៏វែរទៅ ជាក្តៅ ។ ឯខ្យល់ដែលដូចភ្លើងសោត ក៏ក្តៅកាយមកដល់ខ្ញុំ បពិត្រ អ្នកដ៏ចំរើន ខ្ញុំគួរ (រើ) ទុក្ខមានសម្រេកជាដើមនេះ នឹងបាបកម្ម ដទៃដ៏លាមកលើសលុបជាងសេចក្តីទុក្ខមានសម្រេកជាដើមនោះ ។ អ្នកគួរទៅកាន់ហត្ថិនីបុរី ហើយដំរាបមាតារបស់ខ្ញុំថា ខ្ញុំបានឃើញកូន ស្រីរបស់នាងដល់នូវសេចក្តីលំបាក កើតក្នុងយមលោក បានធ្វើនូវ កម្មដ៏លាមក (ច្បុក) អំពីមនុស្សលោកនេះ បានទៅកាន់បេតលោក ។ ទ្រព្យដែលខ្ញុំទុកក្នុងទីនេះមាន តែខ្ញុំមិនបានប្រាប់ទ្រព្យនោះ (ឯទ្រព្យ ទាំងនោះ) ចំនួន ៤ សែនកហាបណៈ ក្រោមបល្ល័ង្ក(របស់ខ្ញុំ) ។ មាតារបស់ខ្ញុំនោះ ចូរឲ្យបានដើម្បីខ្ញុំផង ចូរចិញ្ចឹមជីវិតផង ដោយទ្រព្យ នោះចុះ មាតារបស់ខ្ញុំលុះឲ្យបានហើយ ចូរទុកទុក្ខណាបានដល់ខ្ញុំផង

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស បេសវត្ថុ

តទាហំ សុខិតា ហេស្សំ សព្វកាមសមិទ្ធិដិតំ ។

សាធូតិ សោតស្ស្ស បដិសុណិត្វា កត្វាន ហត្ថដិប្បំ

តស្ស្ស អរោច មាតរំ ដីតា ច តេ មយា ទិដ្ឋា

ទុក្ខតា យមលោកិកា ចាបកម្មំ ករិត្វាន

បេតលោកិ វតោ តតា សាមី តត្ថ សមាទិបេសំ

កត្វាន ហត្ថដិប្បំ វជ្ជេសំ មយំ មាតរំ

ដីតា ច តេ មយា ទិដ្ឋា ទុក្ខតា យមលោកិកា

ចាបកម្មំ ករិត្វាន បេតលោកិ វតោ តតា ។

អត្ថំ ច មេ ឯត្ថំ ឯត្ថំ អនក្ខាតញ្ចុ តំ មយា ^(១)

ចត្តារំ សតសហស្សានំ បល្ល័ស្ស ច ហេដ្ឋតោ

តតោ មេ ទានំ ទទានុ ^(២) តស្ស្ស ច ហោតុ ដីរិកា

ទានំ ទត្វា ច មេ មាតា ទត្ថុណំ អន្ធាទិស្សតុ មេ

តទាហំ សុខិតា ហេស្សំ សព្វកាមសមិទ្ធិដិតំ ។

១ ម. ពវ ។ ២ ម. តតោ តុវំ វាទំ ទេហំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ បេតវគ្គ

ខ្ញុំនឹងជាអ្នកដល់នូវសេចក្តីសុខ បានសម្រេចសេចក្តីប្រាថ្នាគ្រប់
យ៉ាង ក្នុងកាលនោះ ។

ឧបាសកនោះ ទទួលស្តាប់ពាក្យប្រេតនោះថា ប្រពៃហើយ
រួចក៏ទៅកាន់ហត្ថិនីបុរី បានប្រាប់ដល់មាតារបស់ស្រីប្រេតនោះ
ថា ខ្ញុំបានឃើញកូនស្រីរបស់នាង ដល់នូវសេចក្តីលំបាក កើតក្នុង
យមលោក បានធ្វើនូវកម្មដ៏លាមក (ច្បួត) អំពីមនុស្សលោកនេះ
ទៅកាន់បេតលោក កូនស្រីរបស់នាងនោះ បានផ្តាំនឹងខ្ញុំក្នុងបេត-
លោកនោះថា អ្នកអញ្ជើញទៅកាន់ហត្ថិនីបុរី ហើយជម្រាបដល់មាតា
របស់ខ្ញុំថា ខ្ញុំបានឃើញកូនស្រីរបស់នាង ដល់នូវសេចក្តីលំបាក
កើតក្នុងយមលោក បានធ្វើកម្មដ៏លាមក (ច្បួត) អំពីមនុស្សលោក
នេះ ទៅកាន់បេតលោក ។ ទ្រព្យដែលខ្ញុំទុកក្នុងទីនេះមាន តែខ្ញុំ
មិនបានប្រាប់នូវទ្រព្យនោះ (ឯទ្រព្យទាំងនោះ) ចំនួន ៤ សែន
កហាបណៈនៅខាងក្រោមបល្ល័ង្ក(របស់ខ្ញុំ) ។ សូមមាតាឱ្យទានដើម្បី
ខ្ញុំផង ចូរចិញ្ចឹមជីវិតផង ដោយទ្រព្យនោះចុះ មាតារបស់ខ្ញុំ លុះឱ្យ
ទានហើយសូមទទួលនូវទ្រុកិណាទានដល់ខ្ញុំផង ខ្ញុំនឹងជាអ្នកដល់នូវ
សេចក្តីសុខ បានសម្រេចសេចក្តីប្រាថ្នាគ្រប់យ៉ាង ក្នុងកាលនោះ ។

បេតវត្តស្មី គតិយស្ស ចូឡវត្តស្ស សត្តមំ មិត្តលុទ្ធប្យេតវត្ត

តតោ ហិ សា នាទំ អនាសិ ទិត្តា ច តស្ស ទិត្តុណាមាទិសិ

បេតិ ច សុខិតា អាសិ តស្ស ហាបិ សុដិវកាតិ ។

សេវីបេតវត្ត ឆដ្ឋំ ។

សត្តមំ មិត្តលុទ្ធប្យេតវត្ត

(៣២) នរោរម្មវត្តតោយុវា រជជិយេ កាមតុណាហិសោកសិ
ទិវសំ អនុកោសិការណំ កី អកាសិ បុរិមាយ ជាតិយាតិ។

អហំ រាជគហោ រម្មេ រមណីយេ តិវុជេ

មិត្តលុទ្ធា បុរា អាសិ (២) លោហិតហាណិ ធារុណោ ។

អរិរោជកវេសុ ហាណិសុ បុត្តសត្តេសុ បទុដ្ឋមាទសោ

វិចរិ អតិធារុណោ សទា បរហិសាយ រតោ អសព្វាតោ ។

តស្ស មេសហាយោ សុហាទាយោ សទ្ធា អាសិ ឧបាសរកោ

សោ ហិ (៣) មិត្តកម្មុទ្ធា ទិវវេសិ បុទប្បដិ

មាកាសិ ចាបកំ កម្មិ មា តាត ទិត្តតិ អតា

សេច ឥត្តសិ បេច្ច សុខិ វិវេ ចាណាវចំ អសិយមិ ។

១ ម. រជិយេហិ កាមេហិ ។ ២ ម. ធាតុ ហិរេ លុទ្ធាទិ អនិ ។ ៣ ខ. ប ។

បេតវត្ត ព្រះបាទ ទី ៣ រឿងមិត្តលុទ្ធប្រេត ទី ៧

ក៏ក្នុងលំដាប់នោះ មាតានោះបានឲ្យទាន លុះឲ្យហើយ បាន
ទទួលសុខដុះទុក្ខណា ទានដល់ស្រីប្រេតនោះ ស្រីប្រេតក៏បានដល់នូវ
សេចក្តីសុខផង មាតានោះចិត្តមជ្ឈិវិត ដោយសិរិយផង ។

ចប់ រឿងសេរីសីប្រេត ទី ៦ ។

រឿងមិត្តលុទ្ធប្រេត ទី ៧

(៣២) (ព្រះនារទេវត្តរស្មរវេមានិកប្រេតថា) អ្នកនៅក្នុង
មាននរណាចោមពេម រុនរឿងដោយកាមគុណទាំងឡាយ គួរឲ្យ
ត្រេកត្រអាល (ក្នុងពេលយប់ រងទុក្ខ) ក្នុងពេលថ្ងៃ អ្នកបានធ្វើ
នូវកម្មអ្វី ក្នុងជាតិមុន ។

(ប្រេតបានឆ្លើយថា) កាលភ័យដើមខ្ញុំជាព្រានម្រឹត មានវង់ប្រឡាក់
ដោយឈាម ជាអ្នកអាត្រក់ នៅក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ មានក្នុងដួងជាគ្រាល
ជាទីគួរត្រេកអររីករាយ ។ ខ្ញុំមានចិត្តប្រទូស្តចំពោះពួកសត្វច្រើន
ជាសត្វមិនធ្វើកំហុស (នឹងនរណាមួយ) អាត្រក់ក្រពោក ត្រេកអរ
វៃក្នុងការបៀតបៀនចំពោះសត្វដទៃ មិនសង្រួម គ្រប់កាលទាំង
ពូជ ។ សំឡាញ់របស់ខ្ញុំនោះ អ្នកមានហ្វូងយល់ ជាទុប្បាសកមាន
សទ្ធា គាត់អនុគ្រោះ បាទយាត់ខ្ញុំរឿយៗថា អ្នកកុំធ្វើអំពើអាត្រក់
ឡើយ វៃអ្នក អ្នកកុំទៅកាន់ទុក្ខឡើយ បើអ្នកប្រាថ្នា សេចក្តីសុខ
ក្នុងបរលោក អ្នកចូររៀបចំនូវការមិនសង្រួមនិការសម្លាប់សត្វ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស បេរុវគ្គ

តស្សហំ វចនំ សុត្តា សុខកាមស្ស ហិតានុកម្មំ នោ

នាកាសី សកលានុសាសនំ ចរនាទាគរតោ អតុទ្ធិមា។

សោមំ បុន ភ្នំសុមេធសោ អនុកម្មាយ សំយមេ ធិវេសយំ

សចេ ទិវំ ហនសំ ចាលំ នោ អថ តេ វត្តំ ភវតុ សំយមោ។

ស្វាហំ ទិវំ ហនិត្វាន ចាលំ នោ វិរោត្តំ អហោសំ សំយតោ

វត្តាហំ បរិហារមិ^(១) ទិវំ ខជ្ជាមិ ទុកតោ ។

តស្ស កម្មស្ស កុសលស្ស អនុកោមិ វត្តំ អមាណុសំ

ទិវំ បដិហតាវ កក្ករា ឧបដាវន្តំ សមនា ខាទិតុំ

យេ ច តេ សត្តានុយោគំ នោ^(២) ធម៌ បយត្តា សុគតស្ស សាសនេ

មណាមិ តេ អមតមេវ កេវលំ អធិត្ថន្តំ

បទំ អសដ្ឋតន្តំ ។

មិធសុទ្ធក្រិយ្យវគ្គំ សត្តមំ ។

១ ម. បរិពលមិ ។ ២ អដ្ឋិកថាយំ បឧ យេ ច សតតានុយោគំ វោតិ ទិស្សតិ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ បេតវគ្គ

ខ្ញុំបានស្តាប់ពាក្យសំឡាញ់នោះ ជាអ្នកប្រាជ្ញដូច្នោះសេចក្តីសុខ អ្នក
អនុគ្រោះដោយប្រយោជន៍ តែខ្ញុំជាអ្នកគ្រេកអរក្នុង រូបយូរយារ
មិនមានប្រាជ្ញា មិនបានធ្វើតាមពាក្យប្រៀនប្រដៅ(របស់គាត់)ទាំង
អស់ ។ សំឡាញ់នោះ ជាអ្នកមានប្រាជ្ញាល្អ ស្មើដោយផែនដី បាន
ដឹកលំខ្ញុំក្នុងសេចក្តីសង្រួមម្តងទៀត ដោយសេចក្តីអនុគ្រោះថា បើ
អ្នកសំឡាប់ពួកសត្វក្នុងវេលាថ្ងៃ ត្រូវអ្នកសង្រួមក្នុងវេលាយប់ចុះ ។
ខ្ញុំនោះសំឡាប់ពួកសត្វ តែក្នុងវេលាថ្ងៃ ជាអ្នកសង្រួមវៀរចាកការ
សំឡាប់សត្វក្នុងវេលាយប់ ខ្ញុំរក្សាខ្លួនបានតែក្នុងវេលាយប់ វេលាថ្ងៃ
ទៅកាន់ទុក្ខតិ (ត្រៃទាំងឡាយ) ទាំងស្រុង ។ ខ្ញុំបានសោយសម្បត្តិ
មិនមែនជារបស់មនុស្សក្នុងវេលាយប់ (ដោយអំណាច) កុសលកម្ម
នោះ វេលាថ្ងៃ ពួកត្រៃមានចិត្តខ្មាញ់ស្តុះមកចោមទាំ ដោយជុំវិញ
ពួកសត្វណា មានការប្រកបរឿយ ។ ប្រកបជានិច្ច ក្នុងសាសនា
របស់ព្រះសុគត ខ្ញុំសំគាល់ថា ពួកសត្វនោះតែងបាននូវព្រះនិព្វាន
ឈ្មោះអមតៈ ជាធម្មជាតិសុខ គឺមិនលាយឡើយ ដោយលោកិយសុខ
ជាបទមិនមានបច្ច័យ ប្រជុំគាត់តែងបានឡើយ ។

ចប់ រឿងមិត្តលទ្ធក្រែត ទី ៧ ។

បេតវត្តស្នំ ពតិយស្ស ពុប្បវត្តស្ស អដ្ឋមំ ទុតិយមិគលទ្ធក្សេតវិគ្គ

អដ្ឋមំ ទុតិយមិគលទ្ធក្សេតវិគ្គ

(៣៣) ក្សត្រា តាវ ច ចាសារទេ	បល្ល័ង្កេ តោ ណាស ឈ្នំតេ
បញ្ចង្កិកេន តុរិយេន	រមសិ សុប្បវាទិតេ ។
តតោ រត្យា វិសារទេ	សុរិយុត្តមនំ បតិ
អបវិជ្ជា សុសានស្មី	ពហំ ទុក្ខំ និកច្ចសិ ។
ក៏ន្ធ កាយេន វាចាយ	មនសា ទុក្ខំ កតំ
ក៏ស្ស កម្មវិចារកេន ^(២)	ឥទំ ទុក្ខំ និកច្ចសិតំ ។
អហំ រាជគហោ រម្មេ	រមណីយេ តិវុជេ
មិត្តល្អោ បុរ អាសី	ល្អោអាសី អសុញតោ ។
តស្សមេ សហាយោ សុហទិយោ សុទ្ធោ អាសិ ទុចាសតោ	
តស្ស កុលុបតោ ភិក្ខុ	អាសិ តោតមសារតោ ។
សោ ហិ មំ អនុកម្មន្តោ	និវាសេ បុនប្បនំ
មា កាសិ ចាបតិ កម្មំ	មា តាត ^(៣) ទុក្ខតំ អតា
សចេ ឥច្ចសិ បេត្ត សុខំ	វិរម ចាណាវនំ អសំយមំ ។
តស្ស ហំ វចនំ សុត្វា	សុខ កាមស្ស ហិតា នុកម្មន្តោ
ចា កាសិ សកលា និសាសនំ ចរចាចា ភិវតោ អពុទ្ធិមា ។	

១ ម. គោណវត្តតេ ។ ២ ម. ពុប្បស្ស វិណោស ។ ៣ ម. តាវ ។

បេតវត្ត ព្រះវត្ត ទី ៣ រឿងទុតិយមិត្តលុទ្ធប្រេត ទី ៧

រឿងទុតិយមិត្តលុទ្ធប្រេត ទី ៨

(៣៣) (ព្រះនារទេវត្តរស្មរប្រេតថា) អ្នកត្រេកអរលើបល្ល័ង្ក
 ដែលក្រាលដោយសំពត់គោណកៈ ក្នុងប្រាសាទ ដែលជាផ្ទះកំពូល
 គេប្រគំហើយ ដោយត្បូងត្រៀមប្រកបដោយអង្គ ៥ ។ កាលជិត
 ព្រះអាទិត្យរះឡើង ក្នុងទីបំផុតនៃវាត្រីនោះ អ្នកត្រូវគេបោះបង់ចោល
 ក្នុងព្រៃស្នូសាន ដល់នូវសេចក្តីទុក្ខច្រើន ។ អំពើអាក្រក់ ដូចម្តេច
 ដែលអ្នកបានធ្វើហើយ ដោយកាយ វាចា ចិត្ត អ្នកដល់នូវសេចក្តី
 ទុក្ខនេះ តើដោយផលនៃកម្ម ដូចម្តេច ។

(ប្រេតនោះឆ្លើយថា) កាលពីដើម ខ្ញុំជាព្រានម្នីត ជាអ្នកអាក្រក់
 មិនសង្រួម នៅក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ មានក្តីដូចជាគ្រាល គួរត្រេកអរ
 រីករាយ ។ សំឡាញ់របស់ខ្ញុំនោះ អ្នកមានក្បួនយល្អ ជាទុបាសកមាន
 សទ្ធា មានភិក្ខុមួយអង្គជាជិតនរបស់សំឡាញ់ខ្ញុំនោះ ជាសាវ័ក របស់
 ព្រះគោតម ។ ភិក្ខុនោះ អនុគ្រោះ បានយាត់ខ្ញុំរឿយៗថា អ្នកកុំ
 ធ្វើអំពើអាក្រក់ឡើយ នៃអ្នក អ្នកកុំទៅកាន់ទុក្ខតិឡើយ បើអ្នកប្រាថ្នា
 សេចក្តីសុខក្នុងបរលោក អ្នកចូររៀបរយនូវការមិនសង្រួម គឺការសម្លាប់
 សត្វ ។ ខ្ញុំបានស្តាប់ពាក្យរបស់ភិក្ខុនោះ លោកប្រាថ្នាសេចក្តីសុខ
 អនុគ្រោះដោយប្រយោជន៍ តែខ្ញុំជាអ្នកត្រេកអរក្នុងបាបយូរយារមិនមាន
 ប្រាថ្នា មិនបានធ្វើតាមពាក្យប្រៀនប្រដៅ (របស់លោក) ទាំងអស់ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស បេតវគ្គ

សោមិ បុន ភ្នំសុមេធសោ ^(១) អនុកម្មាយ សំយមេនិវេសយ
 សេច ទិវំ ហនសំ ចាណំ ឆោ អថ តេ វត្តំ កវត្តុ សំយមោ ។
 ស្វាហំ ទិវំ ហនិត្តា ចាណំ ឆោ ^(២) វិរោត្តំ អហោសំ សំយតោ
 វត្តាហំ បរិហារេមិ ^(៣) ទិវំ ខជ្ជាមិ ទុក្ខតោ ។
 តស្ស កម្មស្ស កុសលស្ស អនុកោមិ វត្តំ អមាទុសី
 ទិវំ បដិហតាវ កុក្ករា ឧបដាវន្តិ សមត្តា ខាទិតិ
 យេ តេ សត្តា នុយោ គំ ឆោ ជុំ បយុត្តា សុកតស្ស សាសនេ
 មញ្ញាមិ តេ អមតមេវ កេវលំ អនិកច្ឆន្តិ
 បទំ អសដ្ឋតន្តិ ។

ទុតិយមិគនុទ្ធហ្មេតវគ្គ អដ្ឋមិ ។

និមិ ក្កជិវិនិប្បយកប្ប្បេតវគ្គ

(៣៤) មាលំ កិវដិ ^(៤) កាយ្ហិ កត្តា តេ ចន្ទនុស្សនា
 បសន្នមុខវណ្ណាសិ សុរិយវណ្ណាវ ^(៥) សោកសិ ។
 អមាទុសា បរិសដ្ឋា យេ តេ មេ បរិវារិកា ^(៦)
 ទស កញ្ញាសហស្សានិ យា តេ មា បរិវារិកា ។

១ ម. ភ្នំសុមេធសោ ។ ២ ម. បាណនំ ។ ៣ ម. បរិបារមិ ។ ៤ ម. កិវដិ ។
 ៥ ១. សុរិយវណ្ណាវ ។ ៦ ម. បរិវារិកា ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ បេតវគ្គ

ភិក្ខុនោះ លោកមានប្រាជ្ញាល្អ ស្មើដោយផែនដី បានដកល់ខ្ញុំក្នុង
 សេចក្តីសង្រួមម្តងទៀត ដោយសេចក្តីអនុគ្រោះថា បើអ្នកសម្លាប់ពួក
 សត្វក្នុងវេលាថ្ងៃ ត្រូវអ្នកសង្រួមក្នុងវេលាយប់ចុះ ។ ខ្ញុំនោះ សម្លាប់
 ពួកសត្វតែក្នុងវេលាថ្ងៃ ជាអ្នកសង្រួម វៀរចាកការសម្លាប់សត្វក្នុង
 វេលាយប់ ខ្ញុំក្សខ្លួនបានតែក្នុងវេលាយប់ វេលាថ្ងៃ ទៅកាន់ទុក្ខតិ
 (ត្រៃតាំងឡាយ) ទាំងស្រុង ។ ខ្ញុំសោយសម្បត្តិទិព្វ (ដោយអំណាច)
 នៃកុសលកម្មនោះ ក្នុងវេលាយប់ វេលាថ្ងៃ ពួកត្រៃមានចិត្តខ្មាញ់
 ស្ទុះមកចោមទាំងដោយជុំវិញ ពួកសត្វណា មានការប្រកបរឿយ ។
 ប្រកបជានិច្ច ក្នុងសាសនារបស់ព្រះសុគត ខ្ញុំសំគាល់ថា ពួកសត្វនោះ
 តែងបាននូវព្រះនិព្វានឈ្មោះអមតៈ ជាធម្មជាតិសុទ្ធ គឺមិនលាយឡំ
 ដោយលោកិយសុខ ជាបទមិនមានបច្ច័យប្រជុំគ្នាក៏តែងបានឡើយ ។

ចប់ រឿងទុតិយមិត្តលុទ្ធប្រេតទី ៨ ។

រឿងក្សត្រិយវិណិច្ឆ័យកប្រេតទី ៩ ។

(៣៤) (ព្រះនារទេវត្តរស្សរប្រេតថា) អ្នកពាក់នូវកម្រងផ្កា ដួត
 ក្បាល ពាក់សង្ហារ ខ្លួនរបស់អ្នកប្រសព្វ ដោយខ្លឹមចន្ទន៍
 អ្នកមានសម្បត្តិម្តងថា ល្អ ដូចជាសម្បត្តិ នៃព្រះអាទិត្យ ។
 បរិវារទាំងឡាយរបស់អ្នក ដែលរាប់បញ្ចូលក្នុងបរិសទ៍ មិនមែន
 ជាមនុស្ស គឺនាងកញ្ញាមួយម៉ឺន ជាស្រីបរិវាររបស់អ្នក ។

បេតវត្តស្នំ តតិយស្ស ពុទ្ធសុត្តន្តស្ស នរិមំ កុដិវិទ្ធកយកប្បេតវត្ត

តា កម្មកាយ្យុរិយា	កត្តានុបេសក្ខិសិតា ^(១)
មហានុកាវេសិតំ តុរិ	លោមហិសន្ទរូបវា ។
បិដ្ឋិមិសានិ អត្តនោ	សាមិ ឧត្តក្ខ ^(២) ខានិសិ
កំណុ កាយេន វាហាយ	មនសា ឧត្តក្ខំ កតិ
កិស្សុ កម្មវិទានកេន	បិដ្ឋិមិសានិ អត្តនោ
	សាមិ ឧត្តក្ខ ^(៣) ខានិសិ ។
អត្តនោហិ អនត្តាយ	ជីវលាកេ អចរិស្សំ
បេសុញ្ញម្មសាវនេន	និកតិវត្តនាយ ច ។
តត្តាហិ បរិសំ តត្តា	សត្តកាលេ ឧបដ្ឋិតេ
អត្តំ ធម៌ំ និរកត្តា	អនម្មមនុវត្តស្សំ ។
ឃិំ សោ ខានិតត្តានិ	យោ ហោតិ បិដ្ឋិមិសិកោ
យថាហិ អដ្ឋ ខានិមិ	បិដ្ឋិមិសានិ អត្តនោ ។
តយំទិ តយា ធារទិ សាមិ ទិដ្ឋិ	
អនុកម្មកា យេ កុសលាវនេយ្យំ	
មា បេសុណំ មា ច មុសា កណិ	
មា ខោសិ បិដ្ឋិមិសិកោ តុរិដ្ឋំ ។	

កុដិវិទ្ធកយកប្បេតវត្ត នរិមំ ។

១ ម. កត្តនាវេសិតា ។ ២- ៣ ឧ. ឧត្តក្ខ ។

បេតវត្ត ចូរ្យវិទ្យា ទំ ៣ រឿងព្រេងវិទ្យាប្រេត ទី ៨

នាងកញ្ញាទាំងនោះ ទ្រទ្រង់នូវសង្វារមាស ស្មិតស្មាងដោយសំពត់
មាស អ្នកជាបុគ្គលមានអានុភាពច្រើន មានរូបអាចញ៉ាំងពួកជនអ្នក
មើលឱ្យត្រឺរោម ។ អ្នកខ្មារសាច់ខ្នងរបស់ខ្លួន ស៊ីដោយខ្លួនឯង តើ
អំពើអាក្រក់ដូចម្តេច ដែលអ្នកបានធ្វើដោយកាយ វាចា ចិត្ត អ្នកខ្មារ
សាច់ខ្នងរបស់ខ្លួនស៊ីដោយខ្លួនឯង តើដោយផលនៃកម្មដូចម្តេច ។

(ប្រេតនោះបានឆ្លើយថា) ខ្ញុំបានប្រព្រឹត្ត ដើម្បីសេចក្តីវិនាស
ខ្លួន ដោយការញុះញង់នឹងមុសាវាទផង ដោយការបន្ធឹ នឹងបោក
ប្រាសផង ក្នុងជីវលោក ។ ខ្ញុំបានទៅកាន់បរិស័ទ មិនធ្វើនូវ
ហេតុមានប្រយោជន៍ ក្នុងកាលពិតដែលតាំងឡើងប្រាកដ បែរជា
ប្រព្រឹត្តតាមនូវហេតុ ដែលមិនមានប្រយោជន៍វិញ ក្នុងជីវលោក
នោះ ។ ប្រេតណា ស៊ីសាច់ខ្នង ប្រេតនោះឈ្មោះថាស៊ីខ្លួនឯង
ដូចជាខ្ញុំស៊ីសាច់ខ្នងរបស់ខ្លួន ក្នុងថ្ងៃនេះដែរ ។

បពិត្រព្រះនារទ រឿងនេះ លោកម្ចាស់ បានឃើញ
ដោយព្រះអង្គឯងស្រាប់ហើយ ជនទាំងឡាយណា ជាអ្នក
អនុគ្រោះ ជនទាំងនោះ ជាអ្នកឈ្លាសវៃ គប្បីពាលថា
អ្នកកុំនិយាយពាក្យញុះញង់ផង កុំនិយាយពាក្យកុហកផង
អ្នកកុំស៊ីនូវសាច់ខ្នងឡើយ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស បេជវគ្គ

ទូសមី ជាតិវិណ្ណប្រៀតវិគ

(៣៥) អន្តលំត្វាស្មី តិដ្ឋន្តោ ទុក្ខន្តោ បូតិ វាយសិ
 មុខក្កាតេ តិមិយោបូតិកន្ធិ ខានន្តិ កី កម្មមកាសិ បុព្វេ ។
 តតោ សត្តំ កហេត្វាន ឱក្កនន្តិ បុនប្បន្នំ
 ខារេន បរិន្នាសិត្វា ឱក្កនន្តិ បុនប្បន្នំ ។
 កិណ្ឌ កាយេន វាហាយ មនសា ទុក្កន្តិ កតិ
 កិស្ស កម្មវិចារកេន ឥទិ ទុក្ខំ មិកត្តសិ ។
 អហំ វាជកហោ រម្មេ រមណីយេ កិវត្តិជេ
 ឥស្សរោ ធនធិញ្ញាស្ស សុបហូតស្ស មារិស ។
 តស្សាយំ មេ កិរិយា ច ធិតា ច សុណិសា ច មេ
 តមាលំ ឧប្បលត្តាបិ បច្ចុក្សត្តា វិលេបនិ
 ប្ចបំ ហារន្តិយោ វារេសី តិ ចាបិ បកតិ មយា ។
 ធន្យាសិ តិសហស្សនិ មយំ បច្ចុត្តវេទនា
 ប្ចបប្បន្នំ វិវណ្ណត្វា បចាម^(៦) ទិរយេ កុសំ

១ ប. បព្វមិ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ បេតវគ្គ

រឿងធាតុវិណ្ណប្រេត ទី ១០

(៣៥) (ព្រះមហាកស្យបស្សធាតុវិណ្ណប្រេតថា) អ្នកបិតនៅព្រំដី
 អាតាស មានកូនអាក្រក់ ស្អុយផ្សាយទៅផង ពួកជង្គុវកស្មីមាត់
 របស់អ្នក ដែលមានកូនស្អុយផង តើអ្នកបានធ្វើអំពើដូចម្តេច ក្នុង
 កាលមុន ។ ព្រោះតែផ្សាយកូនអាក្រក់ នឹងមាត់ដែលជង្គុវកស្មី
 នោះ(បានជាពួកសត្វដែលកម្មងាស់ភ្លើង) កាន់គ្រឿងសស្រ្តាមកវះ
 (មាត់អ្នក) រឿយ ។ ហើយស្រោចដោយទឹកខាវ (ទឹកក្រត) រួចវះ
 ញាយ ។ បែមទៀត ។ អំពើអាក្រក់ដូចម្តេច ដែលអ្នកបានធ្វើដោយ
 កាយ វេទា ចិត្ត អ្នកនឹងទុក្ខនេះ តើដោយផលនៃកម្ម ដូចម្តេច ។

(ធាតុវិណ្ណប្រេតនោះឆ្លើយថា) បពិត្រលោក អ្នកនិទុក្ខ ខ្ញុំជា
 ឥស្សរៈលើទ្រព្យនឹងធួត្តាជាតិ ដ៏ច្រើនក្រៃលែង (នៅ) ក្នុងក្រុង
 រាជគ្រឹះ មានក្នុងដូចជាគ្រាល គួរត្រេកអររីករាយ ។ (កាលពី
 ជាតិមុន) ស្រីនេះជាប្រពន្ធរបស់ខ្ញុំផង ស្រីនេះជាធិការរបស់ខ្ញុំផង
 ស្រីនេះវាកូនប្រសាររបស់ខ្ញុំផង ខ្ញុំបានឃាត់ (ស្រីនោះ) ដែលនាំ
 ផ្កាពុំសែន ផ្កាឧប្បល នឹងគ្រឿងលាបមានតម្លៃ ទៅកាន់
 ព្រះស្តុប បាបនោះឯង ដែលខ្ញុំបានធ្វើហើយ ។ ពួកយើង
 ចំនួន ៨៦.០០០ នាក់ នឹងទុក្ខវេទនាចំពោះខ្លួន ។ ឆេះនៅក្នុង
 នរកយ៉ាងខ្លាំង ព្រោះតិះដៀល នូវការបូជាចំពោះព្រះស្តុប

បេតវគ្គស្មី គតិយស្ស ចូឡវគ្គស្ស ឧទានំ

យេ ច ខោ ប្ចបប្បជាយេ វត្តន្តេ អរហតោ មហោ
អាទីនំ បកាសេន្តំ វិវេចយេ ថ នោ តតោ
ឥមា ច បស្ស អាយន្តិយោ មាលដាវ អលន្តតា ។
មាលាវិហាតំ អនុកោន្តិយោ សមិម្ហា តា យសស្សិយោ (១)
តញ្ច ទិស្វាន អច្ឆេរំ អត្តតំ លោមហំសនំ ។
នមោ កកោន្តំ សប្បញ្ញា វទន្តំ តំ មហាមុដិ
សោហំ ទ្ធន ឥតោ តត្តា យោជី លទ្ធាន មាទុសី
ប្ចបប្បជំ កវិស្សាមិ អប្បមត្តោ បុនប្បនន្តំ ។

ពាវវិណ្ណប្បេតវគ្គ ទសមំ ។

ឧទានំ

អភិជ្ជមាថោ កោណ្ឌញ្ញោ វថ កាវី កុសេន ច
តុមារោ ភណិកា (២) ចេវ ទ្វេ លុទ្ធា បិដ្ឋិប្បជយោ
វត្តោ តេន វច្ឆតិ (៣) ។

ចូឡវត្តោ គតិយោ

១ ឧ. យសស្សិយោ ។ ២ ម. គណិកា ។ ៣ ឧ. ឥទំ ឧទានំ ន ទិស្សតិ ។

បេតវគ្គ ព្យាសន្ត ទី ៣ ខ្នាត

ពួកជនណាប្រកាសនូវគោលការណ៍ការបូជា ចំពោះព្រះអរហន្តសម្មា-
 សម្ពុទ្ធ ដែលប្រព្រឹត្តទៅដោយការបូជានូវព្រះសូប (ដូចជាខ្ញុំ) សូម
 លោកម្ចាស់ញ៉ាំងពួកជននោះ កុំឱ្យរីកចម្រើនចាកបុណ្យនោះឡើយ
 សូមលោកម្ចាស់មើលពួកស្រីទាំងនេះ ដែលទ្រទ្រង់កម្រងផ្កា មាន
 ខ្លួនប្រដាប់ហើយ កំពុងមកតាមគោលការណ៍ផង ។ ពួកស្រីទាំងនោះ
 បានសម្រេច (សម្បត្តិទិព្វ) មានយសបរិវារ កំពុងសោយផលនៃ
 ការបូជាដោយកម្រងផ្កា សេចក្តីព្រឺពេមក៏កើតឡើង ព្រោះឃើញ
 ហេតុជាអស្ចារ្យចំឡែកនោះ ។ ពួកអ្នកមានប្រាជ្ញា តែងធ្វើ
 នមស្ការថ្វាយបង្គំសរសើរព្រះមហាមុនីនោះ ខ្ញុំនោះ លុះទៅអំពី
 បេតលោកនេះ ហើយបាននូវកំណើតជាមនុស្ស ជាអ្នកលែងធ្វេស
 ប្រហែស នឹងធ្វើការបូជាចំពោះព្រះសូបឡើយ ។ ដោយពិត ។

ចប់ រឿងធាតុវិណ្ណប្រេត ទី ១០ ។

ឱម្បាំង

និយាយអំពីរឿងអភិជ្ជមានប្រេត ១ រឿងសានុកំសិប្រេត ១
 រឿងរថការីប្រេត ១ រឿងកុសប្រេត ១ រឿងគុហារប្រេត ១
 រឿងសេរិនីប្រេត ១ រឿងមិតលុទ្ធប្រេត ២ លើក រឿងកូដ-
 វិនិច្ឆ័យកប្រេតដែលស៊ីសាច់ខ្លួនរបស់ខ្លួន ១ រឿងធាតុវិណ្ណប្រេត
 យាត់ការបូជា ១ ព្រោះហេតុនោះទើបចាត់ជារឿង ។

ចប់ ព្យាសន្ត ទី ៣ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស បេតវគ្គ

បត្តតោ មហារិគោ

បឋមំ អមសក្ករប្បៀត្តវិគំ

(៣៦) វេសាលិ នាម នគរត្តំ វជ្ជិនំ

តត្ថ អហុ លិង្គិ អមសក្ករោ

ទិស្វាន បេតំ នគរស្ស ពាហិរំ

តត្ថេវ បុច្ឆត្តំ តំ ការណាត្តិកោ ។

សេយ្យោ^(១) ទិសដ្ឋា នយមស្ស អត្តំ

អភិក្កមោ នត្តំ បដិក្កមោ ច^(២)

អសីតប័តិ ខាយតវត្ថុកោតា

បរិចារិកា សាបិ ឥមស្ស^(៣) នត្តំ ។

យេ ញាតកា ទិដ្ឋសុតា សុហដ្ឋា

អនុកម្មកា យស្ស អហោសិ បុព្វេ

ទដ្ឋិបិណិនំ ន លក្ខន្តិ^(៤) តិបិ

វិរាជិតតោ ហិ ជនេន តេន ។

ន ទុក្ខតស្ស^(៥) កវន្តិ មិត្តា

ជហន្តិ មិត្តា វិកលំ វិទិត្តា

១ ឌី សេយ្យោ ។ ២ ឌ. វិ ។ ៣ ឌី សាបិ ធមស្ស ។ ៤ ឌ. ទដ្ឋិបិ ទាមិ
ន តេ លក្ខន្តិ ។ ៥ ម. ទដ្ឋិបិ តេ ទានិ ន តំ លក្ខន្តិ ។ ៥ ម ន ទុក្ខតស្ស ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ បេតវគ្គ

មហាវគ្គ ទី ៤

រឿងអម្ពលក្ខ័រប្រេត ទី ១

(៣៦) (ព្រះសង្ឃតិកាចារ្យពោលថា) មាននគរ១ ឈ្មោះ
 វេសាលី របស់អ្នកដែនវិជ្ជី ក្នុងក្រុងវេសាលីនោះ មាន
 ស្តេចលិច្ឆរិ ព្រះនាមអម្ពសក្ខរៈ បានទតឃើញប្រេតនៅខាង
 ក្រៅក្រុង ស្តេចមានព្រះប្តីទ័យចង់ដឹងហេតុ បានត្រាស់សួរ
 ប្រេតនោះ ក្នុងទីនោះឯង ថា បុគ្គល (ដែលគេចាក់ស្នូយ
 ឡើង លើដៃកអណ្តាត) នេះ ដេក ឬអង្គុយ ក៏មិនបាន
 ការឈានទៅមុខ នឹងការឈានថយក្រោយ ក៏មិនបាន
 ការស៊ីផឹក លិទ្ធកូក្ស សំពត់ កោតៈ ទាំងស្រីជាអ្នកបំរើរបស់
 បុគ្គលនេះ ក៏មិនមានទៀត ។ ពួកជនណា ដែលជាញាតិ
 សំឡាញ់ ដែលឃើញហើយ ឮហើយ ថាអ្នកមានចិត្តល្អ
 អនុគ្រោះ នៃបុគ្គលណា ដែលមានក្នុងកាលពីដើម ឥឡូវ
 នេះ ពួកញាតិជាដើមនោះ ក៏មិនបានឃើញបុគ្គលនោះដែរ
 ព្រោះខ្លួនហួតឆ្ងាយពីបុគ្គលនោះ បុគ្គលទុគ៌ិត រមែងមិន
 មានពួកមិត្ត ពួកមិត្តតែងលះបង់ទោល ព្រោះដឹងថាខ្លះខាត

បេតវត្ថុស្មី ចតុត្ថស្ស មហាវត្ថុស្ស បឋមំ អម្ពសទ្ធិប្បញ្ញេត្តិ
 អត្តញ្ញំ ទិស្វា បរិវារយន្តិ
 ពហូ ច មិត្តា ឧត្តតស្ស^(១) ហោន្តិ ។
 ទិប័ននត្តោ សព្វកោកេហិ កំច្ឆោ
 សម្មត្តិគោ សំបរិភិទ្ធិតត្តោ
 ឧស្សាវតំនវំ បលិម្ពមាតោ
 អជ្ជំ សុវេជីវិតស្សបរោតោ^(២) ។
 ឯតាទិសំ ឧត្តមតិច្ឆបត្តិ
 ឧត្តាសិទ្ធិ បិច្ឆមទ្ធិស្ស សូលេ
 អថ ត្វំ កេន និល្លាន និទេសិ
 យត្ត ជីវកោ ជីវិតមេវ សេយ្យតិ ។
 សាលាហិតោ ឯសោ អហោសិ មម្ហំ
 អហំ សវាមិ បុរិមាយ ជាតិយា
 ទិស្វា ច មេ កាវតំ អហោសិ
 វជ មា តាបដម្មោ និរយំ បតាយំ ។
 តតោ ចុតោ លិច្ឆវំ ឯស ទោសោ
 សត្តស្សំទំ និរយំ យោវុទ្ធិ
 ឧប្បជតិ ឧក្កដកម្មការិ

១ ម. ឧត្តតត្ថស្ស ។ ២ ឧ. ជីវិតស្សបរោតោ

បេតក្ខ មហាវគ្គ ទី ៤ រឿងអង្គសត្វប្រេត ទី ១

ពួកមិត្តវ័យឆ័រចាមរោម ព្រោះឃើញប្រយោជន៍ ឯបុគ្គលខ្លះ
 ខ្ពស់ (ដោយភោគសម្បត្តិ) តែងមានមិត្តច្រើន ។ បុគ្គល
 សាបសូន្យចាកប្រយោជន៍ លំបាកដោយភោគៈ ខំរើសរស់
 មានខ្លួនប្រឡាក់ដោយឈាម មានខ្លួនធ្លុះធ្លាយ លេត់ជីវិតទៅ
 ក្នុងថ្ងៃនេះ ឬថ្ងៃស្អែក ដូចដំណក់ទឹកសន្សើម (ដែលជាប់នៅ
 លើចុងស្មៅ) ។ សរីរៈប្រាកដដូច្នោះ ដល់ខ្យល់សេចក្តីលំបាក
 ដីក្រែលែង គេដោតស្អុយឡើងលើឈើអណ្តាត ដែលគេធ្វើ
 ដោយមែកស្មៅ កាលបើយ៉ាងហ្នឹងហើយ ម្នាលយក្ស ចុះ
 ហេតុអ្វីបានជាអ្នករោលថា នៃអ្នកដំបំរើន អ្នកចូររស់នៅចុះ
 (ព្រោះ) ការរស់នៅជាការប្រសើរ ។

(ប្រេតឆ្លើយថា) បុរសនុះ⁺(កាលពីជាតិមុន)ជាសាលាហិត
 របស់ខ្ញុំ ខ្ញុំរលឹកឃើញជាតិក្នុងភពមុន បពិត្រព្រះពរជា លុះខ្ញុំ
 ឃើញហើយ ក៏មានសេចក្តីករុណាដូច្នោះថា បុរសមានធម៌ដ៏
 លាមកនេះ កុំធ្លាក់ចុះក្នុងនរកឡើយ ។ បពិត្រលិច្ឆិកាដ បុរស
 នោះជាអ្នកធ្វើអំពើអាក្រក់ កាលច្បាប់ចាកអត្តភាពនេះហើយ
 នឹងកើតក្នុងនរក ដែលសម្បូរដោយសត្វមានសភាពគួរឲ្យស្ទើប

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស បេតវគ្គ

មហាកិតាបំ កដុកំ កយានកំ ។

អនេកភាគេន គុណាន សេយ្យា

អយមេវ សូលោ វិរយេន តេន

មា ឯកន្តទុក្ខំ កដុកំ កយានកំ

ឯកន្តតំប្បំ^(១) វិរយំ បតាយំ

ឥនព្វា សុត្វា វចនំ មមេសោ

ទុក្ខបដិសោ វិជហេយ្យ ទាបំ^(២)

តស្មា អហំ សន្តិកេ ន កណាមិ

មា មេកតោ^(៣) ជីវិតស្សបរោជោតិ ។

អញ្ញាតោ ឯសោ បុរិសស្ស អត្តោ

អញ្ញាបំ^(៤) ឥន្ទាមសេ បច្ឆតំ តុរំ

ឌីកាសកម្មំ^(៥) មម ទោ សចេ ករោសិ^(៦)

បុត្តាមហំ ន ច ទោ កុដ្ឋិតតំ ។

អន្ធា បដិញ្ញា មេ តទា អហំ^(៧)

អចិត្តា អប្បសន្នស្ស ហោតិ

១ ម. ឯកន្តតិព្វំ ។ ២ ឧ. ម. បាណំ ។ ៣ ឧ. មេ ឱកតោ ។ ៤ ឧ. អញ្ញាបិ ។

៥ ឧ. ឧកាសកំ ។ ៦ ម. សចេ ទោ ករោតិ ។ ៧ ម. គវេតំ តទាហុ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ បេតវត្ត

មានកំរៅភ្លើងដ៏ខ្លាំង មានទុក្ខក្តៅផ្សា ជាគ្រឿងធ្វើភ័យឲ្យកើត ។
 ដែកអណ្តាតនេះឯង ប្រសើរជាងនរកនោះ ដោយគុណមាន
 ចំណែកដ៏ច្រើន បុរសនេះ ក៏ធ្លាក់ក្នុងនរក មានទុក្ខតែម្យ៉ាង
 មានទុក្ខដ៏ក្តៅផ្សា ជាគ្រឿងធ្វើភ័យឲ្យកើត មានទុក្ខដ៏ភ្លៀវក្លា
 តែម្យ៉ាង បុរសអ្នកដល់នូវសេចក្តីទុក្ខនោះ ស្តាប់ពាក្យខ្ញុំនេះបាន
 ហើយ គប្បីរៀបរយនូវអំពើលាមកចេញ ហេតុដូច្នោះបានជាខ្ញុំ
 មិននិយាយក្នុងសំណាកនៃ (បុគ្គលនេះ) ថា ការរលត់ទៅនៃជីវិត
 នេះ ចូរកុំមានដល់ខ្ញុំ ក្នុងទីជាមួយគ្នាឡើយ ។

(ព្រះបាទលិច្ឆវិស្ណុថា) ប្រយោជន៍របស់បុរសនេះ ខ្ញុំដឹង
 ហើយ យើងចង់សួរប្រយោជន៍ដទៃទៀត ចំពោះអ្នក បើអ្នកមិន
 បើកទុកសាស្ត្រយើងទេ យើងក៏មិនហ៊ានសួរអ្នកដែរ អ្នកកុំ
 គប្បីខឹងនឹងយើង ។

(ប្រេតតបថា) សេចក្តីប្តេជ្ញារបស់យើង មានហើយក្នុងកាល
 នោះដោយពិតថា មិនប្រាប់ដល់បុគ្គលដែលមិនជ្រះថ្លា (នឹងគ្នា)

បេតវត្តស្មី បត្តស្ម័យ មហាវត្តស្ម័យ បឋមំ អក្កសត្វាប្បវត្ត

អកាមា សទ្ធិយ្យវិទោតិ កត្វា

បុត្តស្ម័យំ កាមំ យថា វិសយ្ហំ^(១) ។

យំ កំណាហំ ចក្កុណា បស្ម័យស្ម័យំ^(២)

សត្វំបំ តាហំ អភិសទ្ធិហេយ្យំ

ទិស្វាបំ នំ លាបំ ចេ សទ្ធិហេយ្យ

ករេយ្យាសំ មេ យក្កុ និយស្ម័យកម្មំ^(៣) ។

សត្វប្បជំញា តវ មេសា ហោតុ

សុត្វាន ធម្មំ លកស្ម័យ បសាទំ

អញ្ញត្តិកោ លោ ច បទ្ធិដ្ឋតិស្តោ

យន្តេ សុតំ អសុតំ វាបំ ធម្មំ ។

សត្វំ អក្កស្ម័យំ យថា បជាទំ ។

សេតេន អស្មេន អលក្កតេន

ឧបយាសំ ស្ម័យាវត្តកស្ម័យ សន្តិកេ

យានំ ឥទំ អត្ថុតំ ទស្ម័យេយ្យំ

កិស្មេតំ កម្មស្ម័យ អយំ វិទាកោ ។

វេសាលីយា តស្ម័យ នតរស្ម័យ មជ្ឈេ

ចិក្ខុលមត្តេ នរកំ^(៤) អហោសំ

១ ម. វិសយំ ។ ២ ម. បស្ម័យំ ។ ៣ ម. និយស្ម័យកម្មំ ។ ៤ ឧ. ចិក្ខុលមត្តេ នរកំ ។

បេដេត្តិ មហានិទ្ទេស ២ រឿងអង្គសក្ការប្រោត ទី ១

អ្នកចូរធ្វើទុកក្នុងចិត្តថា យើងមិនចង់ប្រាប់ទេ តែជាមនុស្សមាន
ពាក្យគួរជឿបាន ដូច្នោះ ហើយសួរខ្ញុំចុះ តាមសេចក្តីពិតដែល
អាច (នឹងប្រាប់បាន) ។

(ស្តេចលិច្ឆវីត្រាស់ថា) យើងឃើញនូវហេតុណាមួយដោយ
ចក្ខុ យើងត្រូវជឿហេតុនោះទាំងអស់ ប្រសិនបើយើងឃើញ
ហើយ យើងមិនជឿហេតុនោះទេ ម្នាលយក្ខ អ្នកត្រូវធ្វើ
និយស្សកម្ម (ការបន្ថយយស) ដល់យើងចុះ ។

(ប្រេតតបថា) ពាក្យប្តេជ្ញា⁺នេះ ជាពាក្យប្តេជ្ញាដ៏ពិតរបស់ព្រះ-
អង្គចុះ បើព្រះអង្គត្រូវការចង់ដឹង មានហ្វូងមិនប្រទូស្ត ស្តាប់ធម៌
ណា ជាធម៌ដែលព្រះអង្គធ្លាប់ស្តាប់ហើយក្តី មិនធ្លាប់ស្តាប់ហើយ
ក្តី លុះព្រះអង្គស្តាប់ធម៌នោះហើយ ចូរបាននូវសេចក្តីជ្រះថ្លា
កាលបើខ្ញុំដឹងយ៉ាងណា នឹងក្រាបទូលនូវហេតុនោះទាំងអស់ ។

(ស្តេចលិច្ឆវីសួរថា) អ្នកមានសេះសប្រដាប់ហើយ ហើយចូល
ទៅក្នុងទីជិតនៃបុរសដែលគេដាក់ដោយឈើអណ្តាត ឯយាន
ជំនិះនេះ ជាប់របស់អស្ចារ្យគួរមើលមើល នេះជាផលនៃកម្មអ្វី ។

(ប្រេតតបថា) មានដង្កឹក្ខត្រង់ផ្លូវអំលនៅកណ្តាលក្រុងវេសាលីនោះ

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស បេតកុ

តោសីសមេកាហំ បសន្នចិត្តោ
 សេត្តំ តហេត្វា នរកស្មី និត្តិមំ ។
 ឯតស្មី ចាណនិ បតិជ្ឈបេត្វា
 មយញ្ច អញ្ញោ ច អតិក្កមិច្ឆ^(១)
 យានិ ឥទិ អត្តតិ ទិស្សនេយ្យំ
 តស្សេវ កម្មស្ស អយំ វិចារកោ ។
 វិណ្ណោ ច តេ សព្វទិសា បកាសតិ
 តត្វោ ច តេ សព្វទិសា បវាយតិ
 យត្តិទ្ធិបត្តោសិ មហានុភារោ
 នត្តោ ចាសិ កិស្ស អយំ វិចារកោ ។
 អក្កោធជនោ និច្ចបសន្នចិត្តោ
 សណ្ណាហំ វាចាហំ ជនំ ឧបេមិ
 តស្សេវ កម្មស្ស អយំ វិចារកោ
 ទិញោ មេ វិណ្ណោ សតតិ បកាសតិ ។
 យសញ្ច កិត្តិញ្ច ធម្មេ វិវាណិ
 ទិស្វាន មន្តេមិ បសន្នចិត្តោ^(២)
 តស្សេវ កម្មស្ស អយំ វិចារកោ

១ ឧ អញ្ញោ ច អតិក្កមេយ្យ ។ ២ ម. វិស្វា សុមន្តេមិ បសន្នចិត្តោ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ បេតវគ្គ

ថ្ងៃមួយខ្ញុំមានចិត្តជ្រះថ្លា បានយកក្បាលគោធ្វើជាស្ពាន ដាក់
 ត្រង់ជង្គុកនោះ ។ យើងភ្នំ ពួកមនុស្សឯទៀត ៗ ភ្នំ បាន
 ដាក់ជើងលើស្ពាននោះហើយ ទើបដើរទៅបាន យានជំនិះនេះ
 ដ៏អស្ចារ្យ គួររមិលមើល នេះជាផលនៃកម្មនោះឯង ។

(ស្តេចលិច្ឆវិស្ណុថា) ចុះអ្នកមានសម្បត្តិទៅសព្វទិស អ្នក
 មានភ្នំនិងផ្សារផ្សាយទៅសព្វទិសបាន អ្នកបាននូវប្លន្ទីយាយក្ស
 មានអានុភាពច្រើន តែជាអ្នកអាក្រាត នេះជាវិបាកនៃកម្មអ្វី ។

(ប្រេតធ្វើយថា) ខ្ញុំជាមនុស្សមិនក្រោធ មានចិត្តជ្រះថ្លាជាទិច្ច
 និយាយទៅនឹងជនដោយការក្សត្រីពោះផ្អែមល្ហែម នេះជាផលនៃ
 កម្មនោះឯង បានជាសម្បូររបស់ខ្ញុំ ភ្នំនិងច្រូងដូចជាទិព្វ ។ ខ្ញុំបាន
 ឃើញយសស័ក្តិ នឹងកេរ្តិ៍ឈ្មោះ របស់ពួកជនអ្នកតាំងនៅក្នុង
 ធម៌ ក៏មានចិត្តជ្រះថ្លា ហើយប្រឹក្សា នេះជាផលនៃកម្មនោះឯង

បេតវិគ្គលី ចក្កុន្តស្ស មហាវិគ្គស្ស បឋមំ អម្ពុសច្ចុរុប្បេតវិគ្គុ
 ទិញោ មេ គន្ធា សុតតំ បវាយតិ ។
 សហាយាទំ តិដ្ឋស្មី នហាយន្តាទំ^(១)
 ថលេ គហេត្វា និទហាស្ស ទិស្សំ
 តិញ្ចត្តកោ^(២) ទោ ច បទិដ្ឋចត្តោ
 តេនម្ហំ នត្តោ កសិវា បវតិ ។
 យោ កិឡមាទោ ច ករោតិ ចាបំ
 តស្សំទិសំ កម្មវិចាកមាហា
 អកិឡមាទោ បទ យោ ករោតិ
 កិ តស្ស កម្មស្ស វិចាកមាហា ។
 យេ ទិដ្ឋសង្កប្បមនា មទុប្បា
 កាយេន វាចាយ ច សង្កលដ្ឋា
 កាយស្ស ភេទា អភិសម្បវាយំ
 អសំសយំ តេ ជិវយំ ឧបេន្តិ ។
 អបរេ បទ សុតតិ អាសិសមាទា^(៣)
 ទានេ វតា សង្កហិតត្តកាវា
 កាយស្ស ភេទា អភិសម្បវាយំ
 អសំសយំ តេ សុតតិ ឧបេន្តិតិ ។

១ ឧ. នហាយន្តាទំ ។ ២ ម. ធម្មត្តិកោ ។ ៣ ឧ. សុតិវិចាកមាហា ។

បេតវត្ត មហាវត្ត ទំ ៤ រឿងអនុស្សាវរីយ៍ ទំ ១

បានជាខ្ញុំមានកូនដូចជាទិព្វ ផ្សព្វផ្សាយទៅជានិច្ចបាន ។
ខ្ញុំបានយកសំពត់ពួកសំឡាញ់ កំពុងឆ្លុះឆ្លុះក្នុងកំពង់ លាក់
លើគោក ខ្ញុំត្រូវការនឹងសើចលេង មិនមានចិត្តប្រឡូស្តទេ
ព្រោះវែកកម្មនោះ បានជាខ្ញុំអាក្រាត ទាំងការចិញ្ចឹមជីវិតក៏
លំបាកពន់ពេក ។

(ស្តេចលិច្ឆិមាស្រាស់សួរថា) បើបុគ្គលណា លែងធ្វើបាប
អ្នកប្រាជ្ញទាំងឡាយបានសំដែង នូវផលនៃកម្មរបស់បុគ្គល
នោះប្រាកដដូច្នោះ ចុះបើបុគ្គលណា មិនលែងធ្វើបាបទេ អ្នក
ប្រាជ្ញទាំងឡាយ បានសំដែងនូវផលនៃកម្មនោះដូចម្តេច ។

(ប្រេតភបថា) បើពួកមនុស្សណា មានតម្រិះក្នុងចិត្តប្រឡូស្ត
ហើយ សៅហ្មងដោយកាយនឹងវាចា មនុស្សទាំងនោះ លុះ
បែកធ្លាយរាងកាយស្លាប់ទៅ ក្នុងបរលោក វេមន៍ទៅកើតក្នុង
នរកឥតមានសង្ស័យឡើយ ។ បំណែកពួកមនុស្សដទៃ
ប្រាថ្នានូវសុគតិ ក្រេកអរក្នុងទាន មានអត្តភាពជាអ្នកសង្គ្រោះ
មនុស្សទាំងនោះ លុះបែកធ្លាយរាងកាយស្លាប់ទៅក្នុងបរ-
លោក វេមន៍ទៅកើតក្នុងសុគតិ ឥតមានសង្ស័យឡើយ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយស្ស បេតវគ្គ

តំ តន្តិ ជានេយ្យំ អហំ អវេច្ច
 កល្យាណាចាបស្ស អយំ វិចារកោ
 កំ វាហំ ទិស្វា អភិសទ្ធិហេយ្យំ
 កោ វាថំ មំ សទ្ធិហាបេយ្យ ឯតន្តិ ។
 ទិស្វា ច សុត្តា អភិសទ្ធិហស្ស
 កល្យាណាចាបស្ស អយំ វិចារកោ
 កល្យាណាចាបេ ឱកយេ អសន្តេ
 សិយា ទិ សត្តា សុតតា ទុត្តតា វា ។
 ឆោ ចេត្ត កម្មានិ កវេយ្យ មច្ចា
 កល្យាណាចាចានិ មទិស្សលោកេ
 ឆាហេស្សំ សត្តា សុតតា ទុត្តតា វា
 ហីនា បណីតា ច មទិស្សលោកេ ។
 យស្មា ច កម្មានិ កវេន្តិ មច្ចា
 កល្យាណាចាចានិ មទិស្សលោកេ
 តស្មា ^(១) សត្តា សុតតា ទុត្តតា វា
 ហីនា បណីតា ច មទិស្សលោកេ ។
 ទ្ធិយញ្ច កម្មានិ វិចារកមាហា
 សុខស្ស ទុត្តស្ស ច វេទនីយំ

១ អ. ឯតន្តិវេ ហិទិ អន្តិ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ បេតវគ្គ

(ស្តេចលិង្គីត្រាស់ថា) យើងទាមពិចារណាហើយ គប្បីដឹង
ពាក្យនោះដូចម្តេច នេះជាផលនៃកល្យាណកម្ម នឹងបាបកម្ម
ទេតើ យើងឃើញដូចម្តេច គប្បីជឿ នរណាគប្បីធ្វើខ្ញុំឲ្យ
ជឿពាក្យនោះបាន ។

(ប្រែតតបថា) ព្រះអង្គទតឃើញហើយ ឮហើយ សូមជឿ
ទៅចុះ នេះជាផលនៃកល្យាណកម្ម នឹងបាបកម្ម កាលបើ
កល្យាណកម្មនឹងបាបកម្ម ទាំងពីរមិនមានទេ ពួកសត្វគប្បីមាន
សុគតិ ឬទុគ្គតិ ដូចម្តេចបាន ។ ប្រសិនបើពួកសត្វមិនគប្បីធ្វើ
កល្យាណកម្ម នឹងបាបកម្ម ក្នុងមនុស្សលោកនេះទេ ពួកសត្វ
ក៏មិនបានសុគតិ ឬទុគ្គតិ ទាំងមិនបានថោកទាប ឬខ្ពង់ខ្ពស់ក្នុង
មនុស្សលោកឡើយ ។ ពួកសត្វធ្វើកល្យាណកម្មនឹងបាបកម្ម
ក្នុងមនុស្សលោកនេះ ព្រោះហេតុណា ហេតុនោះទានជា
ពួកសត្វ ទៅសុគតិខ្លះ ទុគ្គតិខ្លះ ថោកទាបខ្លះ ខ្ពង់ខ្ពស់ខ្លះ
ក្នុងមនុស្សលោក ។ ពួកអ្នកប្រាជ្ញ បានសំដែងនូវផលទាំង
ពីរនៃកម្មទាំងឡាយ ដែលជាគ្រឿងសោយខ្យល់សុខ នឹងទុក្ខ

យេន្យុត្តស្មី ចុះត្បស្ស មហោត្តស្ស បឋមំ អដ្ឋសត្វប្បេតវត្ថុ

ពារ ទេវតា បរិវារយន្តិ

បច្ចុន្តិ ពាលា ទ្វយតិ អបស្ស្យនោតិ ។

ន មត្តិ កត្តា ជិ សយំ កតា ជិ

ទត្តា បិ មេ នត្តិ សោ អាទិសេយ្យ

អច្ឆាទនិំ សយនមថន្តទានិំ

តេនម្ហិ នត្តោ កសិរា បវត្តតិ ។

សិយា នុ ខោ កាវណំ តិញ្ចុ យត្តុ

អច្ឆាទនិំ យេន តុំ លកេថ

អាទិត្យ មេ ត្តិ យទត្តិ ហេតុ

សុទ្ធាយតិំ ហេតុវចោ សុណោម ។

កត្តាតកោ ទាម ឥទត្តិ កិត្តុ

ណាយំ សុសិលោ អរហា វិមុត្តោ

កុត្តិដ្ឋិយោ សិវតទាតិមោត្តោ

សិតិក្ខតោ ទុត្តមទិដ្ឋិបត្តោ

សខិលោ វទពា តុវចោ សុមុខោ

ស្វាកមោ សុប្បដិមត្តកោ ទាម

បុព្វាស្ស ខេត្តិ អរណវិហារី

ទេវមនុស្សានពា ទត្តិលោយេវា

បេតវត្ត មហាវត្ត ទី ៤ រឿងអង្គសក្ខីប្រេត ទី ១

ពួកទេវតាគឺចោមពោមដោយពិត ពួកពាលជាអ្នកមិនបាន
ឃើញនូវផលទាំងពីរហើយ រមែងឆេះនៅ (ក្នុងអបាយទាំង
ឡាយមាននរកជាដើម) ។ មុតាកម្មដែលធ្វើដោយខ្លួនឯង មិន
មានអ្នកឱ្យគ្រឿងស្ងៀកពាក់ ទីជេក ទីអង្គុយ បាយ នឹងទឹក
ហើយទទួលចំពោះខ្ញុំ ក៏មិនមានដែរ ហេតុនោះ បានជា
ខ្ញុំមានកាយ អាគ្រាតទាំងការប្រព្រឹត្តិចិត្តិមជ្ឈិមវិភក្តិលំបាក ។

(ព្រះបាទលិច្ឆវីត្រាស័ស្ករថា) ម្ចាស់យក្ស ហេតុតិចតួច
ដែលអ្នកគួរបាន នូវគ្រឿងស្ងៀកពាក់ មានដែរឬ អ្នកចូរ
ប្រាប់ដល់យើង ហេតុណាដែលនាំឱ្យយើងជឿបាន យើង
នឹងស្តាប់នូវពាក្យ តាមហេតុនោះ ។

(ប្រេតតបថា) ក្នុងក្រុងវេសាលីនេះ មានភិក្ខុ ១ រូប
ឈ្មោះកប្បិតកៈ មានឈាន មានសីលធម៌ល្អ ជាព្រះអរហន្ត
មានចិត្តផុតស្រឡះចាកអកុសល មានន់ទ្រុយស្រគតស្រគំ
សង្រឹមកង់បាតិមោក្ខ ត្រជាក់ត្រជំ សម្រេចនូវការយល់ដឹង
ខ្ពង់ខ្ពស់ មានសំដីទន់ភ្លន់ ដឹងនូវពាក្យពោល មានសំដី
ផ្អែមល្អម មានព្រះភក្ត្រផ្សែងផង ចេះចាំធម៌តាមដោយប្រពៃផុត
ស្រឡះហើយដោយល្អ ជាបុត្រាកេតុ ស្ងប់ស្ងាត់ចាកកិលេស
ជាទុក្ខណេយ្យបុគ្គល របស់ទេវតា នឹងមនុស្សទាំងឡាយ

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស បេតវគ្គ

សុត្តោ វិជ្ជមោ អនិយោ និរាសោ
 មុត្តោ វិសលោ អមមោ អវិជ្ជោ
 ជំរុបដំ សព្វបមញ្ចុំឈោ
 តិស្សោ វិជ្ជា អនុប្បត្តោ ជុតិមា ។
 អប្បញ្ញតោ ទិស្វាបិ ន សុជាតោ
 មុនីតំ នំ វជ្ជីសុ^(១) វោហារន្តិ
 ជាទន្តំ តំ យក្ខក្ខតំ អនេជិ
 កល្យាណាធម្មំ វិចារន្តិ^(២) លោកេ ។
 តស្ស តុវំ ឯកំ យុតំ ទុវេ វា
 មមុន្តិសិត្តាន សុច ទទេថ
 បដិក្កហិតានិ ច តានិ អស្សុ^(៣)
 មមញ្ច បស្សេថ សំនទ្ធុទុស្សន្តិ ។
 កស្មី បទេសេ សមណំ វសន្តិ
 កុត្តាន បស្សេមុ មយំ វនានិ
 ស^(៤) មជ្ឈ កុដ្ឋំ វិចិត្តិច្ឆតញ្ច
 ទិដ្ឋិវិស្វកានិ កោ វិលោទយេ ចេតិ^(៥) ។

១ ឱ. មុនីនំ វជ្ជីសុ ។ ម. មុនី ហិទវជ្ជីសុ ។ ២ ឱ. វិចារន្តិ ។ ៣ ឱ.
 បស្ស ។ ម. ចស្ស ។ ៤ ម. យោ ។ ៥ ម. វិសោយេយ្យ មេ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ បេតវគ្គ

ជាសប្បុរស ប្រាសចាកផ្សែងគឺ វិតក្កៈ វិចារៈ មិនមានទុក្ខ
 មិនមានសេចក្តីប្រាថ្នា ផុតស្រឡះចាកភពទាំងពួង មានសរ
 គឺរាគៈទៅប្រាសហើយ មិនមានសេចក្តីសំគាល់ថា អញ
 មិនរៀបរវៃ មិនមានទុបធ័ក្កលេស អស់ធម៌ជាគ្រឿងយឺតយូរ
 គ្រប់យ៉ាង បានសម្រេចវិជ្ជា ៣ មានសេចក្តីរុងរឿង ។
 លោកនោះ មិនល្បីនាមប្រាកដទេ ទុកជាឃើញក៏មិនងាយ
 នឹងស្គាល់ ពួកមនុស្សអ្នកនៅក្នុងដែនវដ្តី តែងនាំគ្នាហៅថា
 មុនីដូច្នោះ ទាំងដឹងថា លោកជាបុគ្គលគួរឬជា មិនមានសេចក្តី
 ញាប់ញ័រគឺកិលេស មានកល្យាណធម៌ ប្រព្រឹត្តនៅក្នុងលោក។
 បើព្រះអង្គ ឲ្យសំពត់ ១ គូក្តី ២ គូក្តី ដល់ព្រះថេរៈនោះទុទ្ទិស
 ដល់ខ្ញុំ ខ្ញុំនឹងគប្បីបានសំពត់ ដែលលោកទទួលហើយនោះ
 ផង ព្រះអង្គនឹងទតឃើញខ្ញុំដែលស្ងៀកសំពត់ហើយផង ។
 (ព្រះបាទលិច្ឆវីត្រាសសួរថា) ឥឡូវនេះ យើងនឹងទៅជួប
 ព្រះសមណៈនៅក្នុងប្រទេសណា សមណៈនោះគប្បីបន្ទាបនឹង
 នូវសេចក្តីសន្ស័យផង នូវសេចក្តីរឿងធ្ងល់ផង នូវសេចក្តីយល់
 ខុស ដែលជាសត្រូវរបស់យើងផង ក្នុងវិច្ឆារនេះបាទឬទេ ។

បេតវត្ថុស្មី បេតវត្ថុស្មី មហាវត្ថុស្មី បឋមំ អម្ពសច្ចារ្យេវត្ថុ

ឯសោ និសិទ្ធា កតិយន្តនាយំ

បរិវារិតោ នេវតាហិ ពហូហិ

ធម៌កថំ ភាសតិ សុត្តនាមោ

សកស្មំ អច្ឆោកេ^(១) អប្បមត្តោតិ^(២) ។

តថាហំ កស្មាមិ តន្ត្រំ វេទានិ

អន្តាទយស្មំ សមណំ យុកេន

បដិក្កហិតានិ ច តានិ បស្ស

តុវត្ថុ បស្សមំ សំនទ្ធីស្មន្តំ ។

មា អក្កុណោ បព្វជិតំ ឧបាសមិ

សាជុ វោ លិង្គវិទេស ធម្មោ

តតោ ច កាលេ ឧបសង្កមិត្តា

តត្រូវ បស្មាមិ រហោ និសិទ្ធីន្តំ ។

តថា ហិ វត្ថុ អតមាសិ តត្ថ

បរិវារិតោ ទាសកណោន លិង្គវិ

សោ តំ នករំ ឧបសង្កមិត្តា

វាសុបតត្តិត្ត សកេ និវេសនេ ។

១ ម. មាថោរោ ។ ២ ម. តិសទ្ធោ នត្ថិ ។

បេតវត្ត មហាវត្ត ទី ៤ រឿងអម្ពលចូរប្រេត ទី ១

ប្រេតភបថា សមណៈនុ៎ះគង់នៅឯប្រទេសឈ្មោះកបិនចូនា

មានពួកទេវតាច្រើនចោមរោម លោកមាននាមថាសច្ចៈ ជាអ្នក

មិនប្រមាទក្នុងធម៌ជាគ្រឿងអស្ចារ្យរបស់ខ្លួន សំដែងធម្មកថា។

(ព្រះបាទលិច្ឆវីត្រាស់សួរថា) បើដូច្នោះ ឥឡូវនេះ យើង

នឹងទៅធ្វើ ឲ្យសមណៈស្ងៀកដណ្តប់ ដោយគូសំពត់

អ្នកចូរមើលសំពត់ទាំងនោះ ដែលលោកបានទទួលហើយ

ឯយើងគប្បីមើលឲ្យអ្នកស្ងៀកសំពត់ ។

(ប្រេតភបថា) ព្រះអង្គកុំចូលទៅរកបព្វជិត ក្នុងកាល

មិនគួរឡើយ ខ្ញុំសូមអង្វរ ធម៌នោះ មិនមែនជាធម៌របស់

ព្រះអង្គ ជាស្តេចលិច្ឆវីទេ ខ្ញុំចូលទៅក្នុងកាលគួរនោះ ទើប

ឃើញលោកគង់នៅ ក្នុងទីស្ងាត់នោះឯង ។

ស្តេចលិច្ឆវីនោះពោលពាក្យដូច្នោះហើយ ក៏មានពួកទាសៈ

ចោមរោម យាងចូលទៅក្នុងទីនោះ លុះចូលទៅក្រុងនោះ

ហើយទ្រង់យាងចូលទៅក្នុងព្រះរាជនិវេសន៍របស់ព្រះអង្គវិញ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស បេតិកុ

តតោ ច កាលេ តិហំ កិច្ចានិ កត្វា
 នហាត្វា បិវិត្វា ច ខណំ លកិត្វា
 វិថយ្យ បេឡតោ ច យុតានិ អដ្ឋ
 តាហាបយំ ទាសគណោន លិច្ឆវិ ។
 សោ តំ បទេសំ ឧបសង្កមិត្វា
 តំ អទ្ទស សមណំ សន្តិច្ឆតំ
 បដិក្កន្តំ តោ ចរតោ ជិវិតំ
 សីតិក្ខតំ រុក្ខម្បលេ ជិសិដ្ឋំ ។
 តមេនិ អរោច ឧបសង្កមិត្វា
 អប្បាពាធំ ជាស្សីហារញ្ច បដិ
 វេសាលយំ លិច្ឆវិ អហំ កទន្តេ
 ជានន្តិ មិ លិច្ឆវិ អម្ពសត្វរោ ។
 ឥមាធំ មេ អដ្ឋ យុតានិ កន្តេ^(១)
 បដិក្កណ្ណា កន្តេ ទទាមិ^(២) តុយំ
 តេនេវ អត្តន ឥជាតតោស្មី
 យថា អហំ អត្តមនោ កវេយ្យំ ។
 ទ្វរតោ វ សមណាព្រាហ្មណា ច

១ ខំ. សុរាទំ ។ ២ ខំ. បតមិ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ បេតវគ្គ

លំដាប់នោះ ស្តេចលិច្ឆរី ធ្វើនូវកិច្ចទាំងឡាយ ជារបស់គ្រហស្ថ
 ក្នុងវេលាព្រឹកហើយ ក៏ស្រង់ផង សោយនូវសុភន្តរសផង
 រួចបាននូវធុកាស ក៏ជ្រើសរើសនូវសំពត់បាន៨គូ អំពីហិប
 ហើយក៏ឲ្យពួកទាសៈ កាន់យកតាមទៅ ។ ស្តេចលិច្ឆរីនោះ
 ចូលទៅឯប្រទេសនោះ បានឃើញសមណៈនោះ អ្នកមាន
 ចិត្តស្ងប់រម្ងាប់ កំពុងវិលត្រឡប់ពីគោចរ ជាបុគ្គលត្រជាក់
 ត្រង់ គង់នៅក្រោមម្លប់ឈើ ។ លុះស្តេចលិច្ឆរីចូលទៅដល់
 ហើយ ក៏ពោលទៅនឹងសមណៈនោះ រួចហើយក៏សួរនូវការ
 មិនមានអាពាធ នឹងការនៅជាសុខសប្បាយ (ហើយទូល) ថា
 បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ខ្ញុំជាស្តេចលិច្ឆរីក្នុងក្រុងវេសាលី អ្នក
 ផងតែងស្គាល់ខ្ញុំថាជាស្តេចលិច្ឆរីឈ្មោះអម្ពសត្វរៈ ។ បពិត្រ
 លោកដ៏ចម្រើន សូមលោកទទួលសំពត់ទាំង៨គូ របស់ខ្ញុំនេះចុះ
 បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ខ្ញុំសូមប្រគេនដល់លោក ខ្ញុំមកក្នុងទីនេះ
 ព្រោះប្រយោជន៍នោះឯង គួរឲ្យខ្ញុំមានចិត្តត្រេកអរ ។

(ព្រះថេរៈតបថា) ពួកសមណៈព្រាហ្មណ៍ ដែលមក

អំពីទីឆ្ងាយ តែងតែចៀសវាង នូវទិវេសន៍ របស់ព្រះអង្គ

បេតវត្តស្មី បតុត្តស្ស មហាវត្តស្ស បឋមំ អម្ពុសត្វវប្បតវត្ត

និវេសនន្ត បរិវេជ្ជយន្តិ

បត្តានិ កិដ្ឋន្តិ តវំ និវេសនេ

សង្ឃាដិយោ ចាចិ វិទាលយន្តិ ។

អថាបរេ ចានិក្កុណវិកាហិ

អវិសិរា សមណា ចានិយន្តិ

ឯតានិសំ បព្វជិតំ វិហាសំ

តយា កតំ សមណា ចាបុណ្ណន្តិ ។

តិណោន តេលីបំ ន ត្វំ អនាសិ

មុទ្ធស្ស មត្តិបំ ន ចាវនាសិ

អន្ធស្ស ទណ្ឌំ សយមាទិយាសិ

ឯតានិសោ កុទិវិយោ អសំវត្តោ ។

អថ ត្វំ កេន វណ្ណោន តិមេវ ទិស្វា

អម្ពេហិ សហ សិវិភាតំ កកោសិ ។

បច្ឆេមិ កន្តេ យំ ត្វំ វទេសិ ។

វិហាសយំ សមណាព្រាហ្មណោ ច

ខិឌ្ឍតិកោ តោ ច បទុដ្ឋចិត្តោ

ឯតវំ មេ ទិក្កដមេវ កន្តេ

បេតវត្ត មហាវត្ត ទី ៤ រឿងអង្គសព្វប្រេត ទី ១

បាត្រទាំងឡាយ តែងធ្លាក់បែក សន្សំដីទាំងឡាយ តែងតែ
 រហែកដាច់ដាច់ ក្នុងនិវេសន៍របស់ព្រះអង្គ ។ ម្យ៉ាងទៀត
 ពួកសមណៈដទៃ មានក្បាលសំយុងចុះ រមែងធ្លាក់ចុះដោយ
 ជើងទាំងឡាយ ពោលគឺជើង (របស់ព្រះអង្គ) កាលបើព្រះអង្គ
 បៀតបៀននូវបព្វជិតប្រាកដដូច្នោះហើយ ពួកសមណៈរមែង
 ដល់នូវអំពើដែលព្រះអង្គធ្វើ ។ ព្រះអង្គមិនដែលឲ្យប្រេង
 សូម្បីដោយចុងស្បូវផង មិនប្រាប់ផ្លូវ ដល់អ្នកវង្វេងផ្លូវផង
 ព្រះអង្គសមាទាន កាន់យកតែអាជ្ញា របស់មនុស្សអន្តពាល
 ដោយព្រះអង្គឯង បុគ្គលបែបហ្នឹងឈ្មោះថា កំណាញ់ស្លឹក
 ស្លាញ ជាអ្នកមិនសង្រួម ។ កាលបើយ៉ាងហ្នឹង តើព្រះអង្គ
 ឃើញនូវហេតុអ្វី តាមដោយហេតុអ្វី បានជាព្រះអង្គធ្វើនូវ
 ការចែករំលែកដំបូងនឹងអាត្មាកាត ។

(ស្តេចត្រាស់ថា) បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន លោកពោល
 ពាក្យណា ខ្ញុំក៏ទទួលស្តាប់នូវពាក្យនោះ ។

(ព្រះថេរៈតបថា) ព្រះអង្គធ្វើពួកសមណព្រាហ្មណ៍
 ឲ្យវង្វេងហើយ ។

(ស្តេចត្រាស់ថា) បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ខ្ញុំជាបុគ្គលត្រូវការនឹង
 លេង មិនមានចិត្តប្រទូស្តឡើយ ខ្ញុំធ្វើអំពើអាក្រក់នេះរមែងហើយ

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស បេតវិគុ

ចំឡាយ ខោ បសវិត្វាន^(១) ចាប់
 វេទន៍ ទុក្ខំ អប្បមត្តកោតិ^(២)
 ទហារោ យុវា នក្កដិយស្ស កាតិ
 កឹស្ស តតោ ទុក្ខតរស្ស ហោតិ ។
 នំ ទិស្វា សំវេតមលមត្តំ កន្ល
 តប្បក្ខយា វាបិ^(៣) ទទាមំ ទានំ
 បដិក្កណ្ណា កន្ល វត្តយុតានិ អដ្ឋ
 យក្ខស្សិមាតច្ឆន្ត ទក្ខិណាយោ ។
 អន្ធា ហិ^(៤) ទានំ តហាស បសដ្ឋំ
 ទទតោ ច តោ អក្ខយន្តមត្ត
 បដិក្កណ្ណាមិ តេ វត្តយុតានិ អដ្ឋ
 យក្ខស្សិមាតច្ឆន្ត ទក្ខិណាយោ ។
 តតោ ហិ សោ អាចមយំត្វា លិច្ឆិ
 ថេរស្ស ទត្វាន យុតានិ អដ្ឋ
 បដិក្កហិតានិ ច តានិ វាស្សិ^(៥)
 យក្ខត្វា បស្សេថ សំនទ្ធិទុស្សំ ។

១ ឱ. បសវិត្ត ។ ២ ឱ. អសមត្តកោតិ ។ ៣ ឱ. ហាហំ ។ ៤ ឱ.

អហាហំ ។ ៥ ឱ. បត្តានំ វាសុ ។ ម. ច តានិ ចស្ស ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ បេតវគ្គ

បុគ្គលក្មេងក្តី កំឡោះក្តី ដែលមានទ្រព្យតិច តែងទទួលទុក្ខ
 ព្រោះតែសន្សំបាប ដោយការលេង ជាបុគ្គលមានចំណែក
 នៃភាពជាអ្នកអាក្រាត អ្វីដែលដល់នូវទុក្ខយ៉ាងធ្ងន់ ជាងភាព
 អាក្រាតនោះ របស់ប្រេតនោះ ។ បតិគ្រលោកដ៏ចំរើន ខ្ញុំ
 ឃើញប្រេតនោះ គួរឲ្យកើតសង្វេគ ទើបឲ្យទាន ព្រោះសង្វេគ
 នោះជាបច្ច័យ បតិគ្រលោកដ៏ចំរើន សូមលោកទទួលសំពត់
 ទាំង៨ គូចុះ ទុក្ខណាទាន (ដែលខ្ញុំប្រគេនហើយ) នេះ
 សូមឲ្យបានសម្រេចដល់យក្សចុះ ។

(ព្រះថេរៈតបថា) ការមិនចេះអស់ ចូរមានដល់ព្រះអង្គ កាល
 ឲ្យទាន ដែលអ្នកប្រាជ្ញមានព្រះពុទ្ធជាដើម ទ្រង់សរសើរហើយ
 ដោយប្រការដ៏ច្រើនដោយពិត ឯភាគ្នានឹងទទួលសំពត់របស់
 ព្រះអង្គទាំង៨គូ សូមទុក្ខណាទានសម្រេចដល់យក្សចុះ ។

លំដាប់នោះឯង ស្តេចលិច្ឆរីនោះ ក៏ជំរះសំអាត ហើយប្រគេន
 សំពត់ ៨ គូដល់ព្រះថេរៈ ព្រះថេរៈបានទទួលសំពត់៨គូនោះ
 ហើយ ស្តេចលិច្ឆរី បានឃើញនូវយក្សស្ងៀកដណ្តប់សំពត់ ។

បេតវិញ្ញាណំ បុត្តស្ស មហាវិញ្ញាណំ បឋមំ អន្តរាគមន្តវិញ្ញាណំ

តតទ្ធិស ចទ្ធិនសារលីត្តំ^(១)

អាជញ្ញាហរយំ ឧទ្ធហរវណ្ណំ

អលង្កតំ សាធិជវត្តទ្ធិស្សំ

បរិវារិតំ យក្ខមហិទ្ធិបត្តំ ។

សោតំ ទិស្វា អត្តមនោ ឧទត្តោ

បហដ្ឋចិត្តោ សុភក្ករោ

កម្មត្ថំ ទិស្វាន មហាវិទាតំ

សទ្ធិដ្ឋិតំ ចក្ខុមា សច្ចិកត្តា ។

តមេនមរោច ឧបសង្កមិត្តា

ទស្សាមិ ទានំ សមណាព្រាហ្មណានំ

ន ចាបិ មេ កិត្តំ អនេយ្យមត្តំ

តុវត្ថុ មេ យក្ខ ពហុបការោ ។

តុវត្ថុ មេ លីច្ឆវិ ឯកទេសំ

អទាសិ ទានានិ អមោយមេតំ

ស្វាហំ កវិស្សាមិ តយាវ សក្ខី

អមាណុសោ មាណុសកេន សទ្ធិ ។

តត ច ពទ្ធិ ច បរាយនត្ថា

១ ឬ. ចន្តនសារលីត្តំ ។

បេតវត្ត មហាវត្ត ទី ២ រឿងអប្បសរ្យាប្រេត ទី ៤

ស្តេចលិច្ឆរី បានទេតឃើញប្រេតនោះ មានខ្លួនប្រសព្វដោយ
 ខ្លឹមច្នៃ ហើយឡើងជិះសេះអាជានេយ្យ មានរូបដ៏ប្រសើរ
 មានគ្រឿងប្រដាប់គ្រប់គ្រាន់ មានសំពត់ស្បែក ដណ្តប់ ដ៏
 ស្អាត មានបរិស័ទចោមរាម ដល់ខ្យល់ខ្លាំងដោយក្បយ៉ាងធំ ។
 លុះស្តេចលិច្ឆរីនោះ ទេតឃើញប្រេតនោះហើយ ក៏មានព្រះ
 ហឫទ័យសោមនស្ស ខ្ពស់អណ្តែតឡើង មានព្រះហឫទ័យ
 ក្រេកអរ មានសភាពដ៏ប្រសើរល្អ មានចក្ខុ ព្រោះបានឃើញ
 នូវកម្មមានផលដ៏ធំផង ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវប្រេតដែលខ្លួនបាន
 ឃើញដោយខ្លួនឯង ។ ស្តេចលិច្ឆរី បានចូលទៅរកប្រេតនោះ
 ហើយមានព្រះបន្ទូលថា យើងនឹងឲ្យទាន ដល់ពួកសមណ
 ព្រាហ្មណ៍ ឯវត្តបន្តិចបន្តួច ដែលយើងមិនត្រូវឲ្យ មិនមាន
 ទេ ម្ចាស់យក្ស អ្នកមានទុបការដល់យើងច្រើនណាស់ ។

(ប្រេតតបថា) ថតិគ្រស្តេចលិច្ឆរី ព្រះអង្គបានឲ្យទានទាំង
 ឡាយចំពោះតែបច្ច័យ១ ការឲ្យទាននេះ មិនមែនសោះស្ងួន
 ឡើយ ខ្ញុំជាអមនុស្សធ្វើជាសាក្សីជាមួយព្រះអង្គជាមនុស្ស ។

(ស្តេចលិច្ឆរីតបថា) អ្នកជាគតិ ជាជេវតន្យ ជាការនាំមុខ

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយស្ស បេតវគ្គ

មិត្តោ មហាសិ អថ ទេវតាសិ
 យាថាមិ តំ^(១) មញ្ញាលិកោ ភវិត្តា
 វេញាមិ តំ យត្តុ បុណ្ណិ ទដ្ឋិ ។
 សចេ តុំ អស្សុទ្ធោ^(២) ភវិស្សុសិ
 កកទិយ្យុទោ វិប្បដិបន្នតិកោ
 តេទេវ មិ លច្ឆសិ ទស្សនាយ
 ទិស្វា ច តំ ទោមិ^(៣) ច អាលបិស្សំ ។
 សចេ តុំ ភវិស្សុសិ ធម្មតារវេ
 ទានេ រតោ សង្កហិតត្តការវេ
 ឌុបាទភូតោ សមណាប្រាហ្មណានំ
 វរំ មមិ លច្ឆសិ ទស្សនាយ ។
 ទិស្វា ច តំ អាលបិស្សំ កកទិ
 វេមញ្ញា ស្វលតោ លហំ បមុញ្ញ
 យតោ និទានំ អកកិម្ហ សក្ខី
 មញ្ញាមិ^(៤) ស្វលាវតតស្ស កោរណា
 តេ អត្តាមញ្ញំ អកកិម្ហ សក្ខី ។

១ ឱ. យថាមហំ ។ ២ ម ត្វមស្សុទ្ធោ ។ ៣ ឱ. ភាបិ ។
 ៤ ឱ. មញ្ញុ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ ចេតវត្ថុ

នឹងជាមិត្តសំឡាញ់ នឹងជាទេវតារបស់យើង យើងសូម
ប្រណម្យអញ្ជូលចំពោះអ្នក ម្ចាស់យក្ស យើងចង់ឃើញ
អ្នកម្តងទៀត ។

(ប្រេតភតបថា) បើព្រះអង្គជាអ្នកមិនមានសព្វ ជាបុគ្គល
កំណាញ់ មានចិត្តវិបត្តិហើយ ព្រះអង្គបានឃើញខ្ញុំដោយ
ហេតុនោះឯង ទុកជាខ្ញុំឃើញ ក៏មិននិយាយរកចំពោះព្រះ
អង្គដែរ ។ បើព្រះអង្គជាអ្នកគោរពក្នុងធម៌ ត្រេកអរក្នុងទាន
មានអត្តភាពជាអ្នកសង្គ្រោះ ជាអណ្ណន៍របស់ពួកសមណ-
ព្រាហ្មណ៍ យ៉ាងនេះ ទើបព្រះអង្គអាចឃើញខ្ញុំបាន ។
បតិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំឃើញហើយនិយាយ ចំពោះព្រះអង្គ
ថា ព្រះអង្គ ចូរដោះបុរសនេះ អំពីឈើអណ្ណោតឲ្យឆាប់
ទៅ យើងបានធ្វើជាសាក្សី ព្រោះហេតុតែបុរសណាម៉េង
រមែងដឹង ព្រោះហេតុតែបុរស ដែលគេដាតដោយឈើ
អណ្ណោត យើងទាំងនោះបានធ្វើជាសាក្សីដល់គ្នានឹងគ្នា ។

បេរុត្តស្មី បត្តស្ម្យ មហាវត្តស្ម្យ បរមំ អម្ពសុខុរ្យេវគតុ
 អយេវា សុលារាតោ លហំ បម្មតោ
 សក្កិក្ខុ ធម្មានិ^(១) សមាចរោ
 មុញ្ញេយ្យ^(២) សោ និរយាវត្តម្ហា
 កម្មំ សិយា អញ្ញត្រ សវេទនីយំ ។
 កប្បតកត្តា ឧបសង្កមិត្តា
 តេន សហ សិរិកជិត្តាន កាលេ
 សយំ មុខេន ឧបនិសង្ក បុត្ត
 សោ តេ អក្ខិស្សតិ ឯតមត្តំ ។
 តមេវេ ភិក្ខុំ ឧបសង្កមិត្តា បុត្តស្ស
 បញ្ញត្តិកោ ជោ ច^(៣) បទុដ្ឋចិត្តោ
 សោ តេ សុតិ អសុតញ្ញាប^(៤) ធម្មំ
 សត្វិបំ អក្ខិស្សតិ យថា បដានិ
 សុតោ ច ធម្មំ សុតតិ អក្ខិស្ស^(៥) ។
 សោ តត្ថ រហាស្សី^(៦) សមុល្លបិត្តា
 សក្ខី ករិត្តាន អមាណុសេន
 វក្កាមិ សោ លិច្ឆវិនិ សកាសំ

១ ម. ធម្មានិ ។ ២ ម. មុញ្ញេយ្យ ។ ៣ ឱ. តេ ។ ៤ ឱ. អសុតញ្ញាបិ ។ ៥ សុតោ ច
 ធម្មំ សុតតិ អក្ខិស្សតិ បាវេន ទិស្សន្តំ ។ ៦ ម. រហាស្សី ។

បេតវិត្ត មហាវគ្គ ទី ៤ រឿងអង្គសច្ចុប្បេត ទី ១

បើបុរសដែលដាក់គលើឈើអណ្តាតនេះ បានរួចឆាប់ គប្បី
 ប្រព្រឹត្តធម៌ដោយគោរព ទើបបុរសនោះ រួចអំពីនរកនោះបាន
 កម្មនោះនឹងទៅជាកម្មដែលបុរសនោះគប្បីទទួលក្នុងភពដទៃ ។
 សូមព្រះអង្គ ស្តេចចូលទៅរកក្បួនភក្តី ហើយចាត់ចែង
 ភោជនាហារក្នុងកាលដ៏គួរ ជាមួយនឹងលោក ហើយអង្គុយ
 ចំពោះមុខលោក ដោយព្រះអង្គឯង ហើយចូរសួរលោកចុះ
 លោកគង់នឹងប្រាប់សេចក្តីនោះដល់ព្រះអង្គ ។ សូមព្រះអង្គ
 ចូលទៅរកភក្តីនោះហើយសួរចុះ ព្រោះភក្តីនោះត្រូវការបុណ្យ
 មិនមានចិត្តប្រមូស្តទេ ភក្តីនោះដឹងយ៉ាងណា ក៏នឹងប្រាប់នូវ
 ធម៌ទាំងអស់យ៉ាងនោះ ដែលព្រះអង្គស្តាប់ហើយក្តី មិនដែល
 ស្តាប់ហើយក្តី កាលបើព្រះអង្គស្តាប់ លោកនឹងសំដែងប្រាប់
 នូវធម៌ផង នូវសុគតិផង ។

ស្តេចលិច្ឆវីនោះ ចរបាននឹងភ្នាក់ងារទីស្ងាត់ ក្នុងទីនោះ
 ហើយធ្វើឲ្យជាសាក្សី ជាមួយនឹងអមនុស្ស ហើយចៀស
 ចេញទៅ កាន់សំណាក់ នៃស្តេចលិច្ឆវីទាំងឡាយ

សុត្តនិកាយ ខុទ្ទកនិកាយស្ស បេតិកភ្នំ

អថ ព្រាសី បរិសំ សង្កសង្កំ ។
 សុណាណុ កោន្តោ មម ឯកវក្ស័
 វំ វិស្សំ លកិស្សម អត្ថំ
 សុលាវតោ បុរិសោ លុទ្ធកម្មោ
 បណិទទណ្ណោ អនុសត្តរោ ^(១) ។
 ឯត្តាវតា វិសត្តមត្តា
 យតោ អាវតោ លេវ ជីវតិ ន មតោ
 តាហំ មោចយស្សមិទានិ
 យថា មតី អនុជាណតុ សង្កេ ។
 ឯតញ្ច អញ្ច លហំ បមញ្ច
 តោ តំ វទេសំ ច តថា កកេន្តំ
 យថា បជាណសិ តថា កកេហិ
 យថា មតី អនុជាណតិ សង្កេ ។
 សោ តំ បទេសំ ឧបសង្កមិត្តា
 សុលាវតំ មោចយំ ទិប្បមេវ
 មា កាយំ សម្មាតិ ច ^(២) តំ អកេច
 តិកិច្ចកាណញ្ច ឧបដ្ឋបេសិ ។

១ ម. អនុប្បន្តរោ ។ ២ ឱ. គី-០ សុខោ នតិ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ បេតវគ្គ

លំដាប់នោះ ស្តេចបានពោលចំពោះបរិស័ទដែលមកប្រជុំគ្នា។

(ស្តេចលិច្ឆរិត្រាស់ថា) អ្នកដ៏ចម្រើនទាំងឡាយ ចូរស្តាប់
ពាក្យយើងមួយម៉ត់ យើងនឹងបាននូវពរ យើងនឹងបាននូវ
ប្រយោជន៍ បុរសដែលត្រូវគេដាតដោយឈឺអណ្តាត ជា
អ្នកមានកម្មអាក្រក់ មានកាត់ទុកហើយ មានសភាពជា
មនុស្សជាប់ដោយអង្វា ។ បុរសដែលត្រូវឈឺអណ្តាតដាត
ហើយ មិនរស់ មិនស្លាប់ អស់៦០ រាត្រីប៉ុណ្ណោះ ឥឡូវនេះ
យើងនឹងដោះបុរសនោះ សូមសង្ឃ្យយល់តាមសេចក្តីគាប់
ចិត្ត(របស់យើង)ចុះ ។

(ប្រេតភបថា) សូមព្រះអង្គដោះលែងបុរសដែលជាប់
ដោយឈឺអណ្តាតនោះផង បុរសដ៏ទៃផងឲ្យឆាប់ទៅ នរណា
ពោលនឹងព្រះអង្គដែលកំពុងធ្វើដូច្នោះ ព្រះអង្គយល់ហើងណា
ចូរធ្វើយ៉ាងនោះចុះ ឥឡូវសង្ឃ្យយល់តាមសព្វព្រះទ័យហើយ។

ស្តេចនោះបានចូលទៅប្រទេសនោះ ហើយបានដោះលែង
បុរសដែលគេដាត ដោយឈឺអណ្តាតមួយរំពេច ហើយ
ប្រាប់ទៅបុរសនោះថា នៃសំឡាញ់មានចុះស្មើ ចូរអ្នក
កុំភ័យឡើយ ហើយក៏ប្រគល់ឲ្យទៅពួកពេទ្យអ្នកថែរក្សា ។

១ សំដៅយកពួកក្រុមស្តេចលិច្ឆរិត្រាស់ ។

បេតវិញ្ញាណំ កក្កស្ស មហាវិញ្ញាណំ បបមំ អក្កសត្វាប្បេតវិញ្ញាណំ

កក្កស្សំ កក្កស្សំ ឧបសន្តមិត្តា

តេន សហ សំវិភជិត្តាន កាលេ

សយំ មុខេនេវ ឧបនិសង្កំ^(១) លីត្តំ

តត្តេ បុព្វត្តំ^(២) ការណាត្តិកោ

ស្វលាវតោ បុរិសោ លុទ្ធកម្មោ

បណិតទណ្ណោ អនុសត្តនោ ។

ឯត្តាវតា វិសតិវត្តមត្តា

យតោ អាវតោ នេវ ជីវិតំ ន មតោ ។

សោ មោចិតោ កត្តា មយា ឥនាទិ

ឯតស្ស យក្ខស្ស វិចោតិ^(៣) កន្លេ

សិយា នុ ខោ ការណំ កិញ្ចំនេវ

យេន សោ និរយំ នោ វិជេយ្យ ។

អាចិត្តំ កន្លេ យទិ អត្តំ ហេតុ

សន្ធាយិតិ ហេតុ វិចោតិ^(៤) សុណោម

ន តេសំ កក្កាទំ វិទាសមត្តំ

អវេទិយិត្តា ឥធ ពយន្តិកាវោ ។

១ ឱ. មុខេនេវ ឧបនិសង្កំ ។ អ មុខេនេ បនិសង្កំ ។ ២ ឱ. កត្តេវ បុព្វំ តំ កាលំ ។ ម កត្តេវ បុព្វត្តំ ។ ៣ ឱ. វិចោតិ ។ ៤ ឱ. វោ ។

បេតវិញ្ញាណ មហានិទ្ទេស ៤ រឿងអង្គសព្វប្រភេទ ១

ទើបស្តេចលិច្ឆិយានិច្ចលទៅរកកប្បិតកក្កុ ហើយចាត់ចែង
 ភោជនាហារ ក្នុងកាលដ៏គួរ មួយអន្លើនឹងកប្បិតកក្កុនោះ
 ស្តេចលិច្ឆិយានិច្ចអ្នកត្រូវការដោយហេតុ ទើបចូលទៅគង់ជិតហើយ
 សួរកប្បិតកក្កុនោះ ដែលអង្គុយនៅទីនោះ ដោយព្រះទុស្ត
 ព្រះអង្គឯងថា បុរសដែលគេដាក់ដោយឈើអណ្តាត(ហ្នឹង)
 ជាអ្នកធ្វើកម្មាក្រក់ ត្រូវគេដាក់អាជ្ញាហើយ មានសភាពជា
 អ្នកជាប់ដោយអាជ្ញា បុរសដែលត្រូវឈើអណ្តាតដាក់ហើយ
 មិនរស់ មិនស្លាប់ អស់២០០ ៧ត្រីប៉ុណ្ណោះ ។ បពិត្រលោក
 ដ៏ចម្រើន ឥឡូវនេះ បុរសនោះ ខ្ញុំបានដោះលែងតាមពាក្យ
 យក្សនេះហើយ ហេតុតិចតួចដែលបុរសនោះ មិនគប្បីទៅ
 នរកមានដែរឬ ។ បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន បើមានហេតុ គឺហេតុ
 ដែលគួរជឿបាន សូមលោកប្រាប់ដល់យើង យើងស្តាប់
 ហើយ យើង(នឹងជឿតាមពាក្យរបស់លោក) ការវិនាស
 នៃកម្មទាំងនោះ ក៏មិនមាន សេចក្តីវិនាស របស់បុរសនោះ
 ក៏មិនមាន ក្នុងទីនេះ ព្រោះមិនបានទទួលនូវផល ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស បេតវគ្គ

សេច សោ ធម្មានិ ^(១) សមាចរយ្យ

សត្តន្តំ រត្តនិវិ អប្បមត្តោ

មុត្តោយ្យ សោ និរយា ច ^(២) តម្ហា

កម្មំ សិយា អញ្ញត្រ វេទនីយំ ។

អញ្ញត្រោ ^(៣) ឯសោ បរិសស្ស អត្តោ

មមិបំណិ អនុកម្ម កន្លៃ

អនុសាស មំ ឌីវន ក្រិបញ្ញ

យថា អហំ តោ ^(៤) និរយំ វិជេយ្យំ ។

អន្លេវ តុទ្ធិំ សរណំ ឧបេហំ

ធម្មញ្ញំ សង្ឃញ្ញំ បសន្នចិត្តោ

តថេវ សិក្ខាបណិ បញ្ញា

អខណ្ឌដុល្លានិ សមាទិយស្សំ ។

ចារណាតិចាតា វិរមស្សំ ខិប្បំ

លោកេ អនិទ្ធិំ បរិវិជ្ជយស្សំ

អមជ្ឈតោ មា ច មុសា អកាសិ ^(៥)

សកេន ណារេន ច ហោហិ តុដ្ឋោ ។

១ ខ. កម្មានិ ។ ២ ខ. វិ ។ ៣ ម. ញាតត្តិ ។ ៤ ខ. វេរី ។
៥ ម. អកាសី ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ បេតវគ្គ

បើបុរសនោះ គប្បីប្រព្រឹត្តនូវធម៌ទាំងឡាយ មិនប្រមាទ ទាំង
 យប់ទាំងថ្ងៃ ដោយគោរព ទើបបុរសនោះ គប្បីរួចចាកនរក
 នោះបាន កម្មនោះនឹងជាកម្មដែលត្រូវទទួលក្នុងកតជវៃ ។
 ប្រយោជន៍របស់បុរសនេះ ខ្ញុំបានដឹងហើយ បពិត្រលោក
 ម្ចាស់ដ៏ចម្រើន សូមលោកម្ចាស់អនុគ្រោះខ្ញុំ ក្នុងកាលដឡូវនេះ
 បពិត្រលោកមានប្រាជ្ញដ៏ក្រាស់ សូមលោកម្ចាស់ ទូន្មាន
 ប្រៀនប្រដៅខ្ញុំ គួរកុំឲ្យខ្ញុំទៅនរកបាន ។

(ព្រះថេរៈតបថា) ព្រះអង្គមានព្រះហ្មឺងយជ្រះថ្លា ចូរដល់នូវ
 ព្រះពុទ្ធ ព្រះធម៌ ព្រះសង្ឃជា សរណៈ ក្នុងថ្ងៃនេះឯង មួយទៀត
 ព្រះអង្គចូរសមាទាននូវសិក្ខាបទទាំង ៥ កុំឲ្យដាច់ធ្លុះធ្លាយ
 ឡើយ ។ ចូរព្រះអង្គរៀរចាកបាណាតិបាតឲ្យឆាប់ ចូររៀរចាក
 ព្រហ្មវិញ្ញាណគេមិនឲ្យក្នុងលោកចេញ កុំសោយនូវទឹកស្រវឹង
 ផង កុំកុហកផង ចូរត្រកអវត្តនឹងមហេសីរបស់ព្រះអង្គផង ។

បេតិកភ័ណ្ឌ បុគ្គលស្ស បហវិគ្គស្ស បបិមំ អម្ពសក្កប្បញ្ញេតិក

ឥមញ្ច អដ្ឋង្គិកំ ឧបេតំ

សមាទិយាហំ ក្កសលំ សុខិទ្ធិយំ ។

ចរិកំ បិណ្ណាទាតញ្ច បច្ចយំ សយនាសនំ

អន្តទានំ ខាទនិយំ វត្តំ សេនាសនានិ ច

ទទាហំ ឧដ្ឋក្កតេសុ សនា បញ្ចំ បវឌ្ឍតិ

កិក្ខុ ច សីលសម្បទ្នេ វីតវតេ ពហុស្ស័តេ

តប្បេហំ^(១) អន្តទានេន សនា បញ្ចំ បវឌ្ឍតិ ។

ឯវញ្ច ធម្មានិ^(២) សមាចរន្តោ

សក្កនិ វត្តនិកំ អប្បមត្តោ

មុញោយ្យ សោ^(៣) និរយា ច តម្ហា

កម្មិ សិយា អញ្ញត្រ វេទនិយំ ។

អន្លេវ តុទ្ធិ សរណំ ឧបេមិ

ធម្មញ្ច សង្ឃញ្ច បសន្តចត្តោ

តថេវ សិក្ខាបទានិ បញ្ច

អខណ្ឌដ្ឋល្លានិ សមាទិយាមិ

ទាណាតិទាតា វិមាមិ ខិប្បំ

លោកេ អទិទ្ធិ បវិជ្ជយាមិ

អមជ្ជិទោ នោ ច មុសា កណាមិ

១ ឧ. ពញ្ញេសិ ។ ២ ឧ. កម្មានិ ។ ៣ ឧ. មុញ្ច ត្ូ ។

បេតវគ្គ មហានិទ្ទេស ទី ៤ រឿងអម្ពសព្វប្រេត ទី ១

សូមព្រះអង្គសមាទាននូវទេវោសថសីលដ៏ប្រសើរ ប្រកប

ដោយអង្គ ៨ នេះ ជាកុសល ឲ្យផលជាសុខចុះ ។

សូមព្រះអង្គប្រទាននូវចីវរវ្យាប័យ បិណ្ឌបាតវ្យាប័យ សយនា-
 សនវ្យាប័យ បាយនីងទឹក បន្លែម អំពៅ សេនាសនៈទាំងឡាយ
 ចំពោះពួកបុគ្គលអ្នកមានចិត្តត្រង់ បុណ្យរមែងចំរើន សព្វ ៗ កាល
 មួយទៀត សូមព្រះអង្គញ៉ាំងពួកភិក្ខុអ្នកបរិបូណ៌ដោយសីល ប្រាស
 ចាកភក្តៈ ជាពហុស្សត ឲ្យឆ្អែតដោយបាយ នីងទឹក បុណ្យរមែង
 ចំរើនសព្វៗកាល ។ កាលបើបុរសនោះ ប្រព្រឹត្តនូវធម៌ទាំងឡាយ
 មិនប្រមាទទាំងយប់ទាំងថ្ងៃ ដោយគោរពយ៉ាងនេះហើយ ទើបរួច
 ចាកនរកបាន កម្មនោះនឹងទៅជាកម្មដែលត្រូវទទួលក្នុងភពដទៃ ។

(ស្តេចលិច្ឆវីមានព្រះត្រាស់ថា) ខ្ញុំមានចិត្តជ្រះថ្លា ដល់នូវ
 ព្រះពុទ្ធ ព្រះធម៌ ព្រះសេដ្ឋី ជាសរណៈ ក្នុងថ្ងៃនេះឯង
 មួយទៀត ខ្ញុំសមាទាននូវសិក្ខាបទទាំង ៥ មិនឲ្យជាប់ចុះឆ្ងាយ
 ខ្ញុំរៀនចាកបាណាតិបាត យ៉ាងឆាប់ ខ្ញុំរៀនចាកអទិទ្ធាទាន
 ក្នុងលោក ខ្ញុំបិទទីក្រែកប្រវែង មិននិយាយពាក្យមុសា

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស បេតក្ក

សតេន នាបេន ត ហោមិ តុដ្ឋោ ។
 ឥមញ្ច អរិយំ អដ្ឋង្គំ ឧបេតំ
 សមាទិយាមិ កុសលំ សុខិជ្ជិយំ ។
 ចរិំ បិណ្ឌិតាតញ្ច បច្ចយំ សយនាសនំ
 អន្ធានំ ខាទនិយំ វត្តំ សេនាសនាទិ ច
 ភិក្ខុ ច សីលសម្បន្នេ វិតរាគេ ពហុស្សុតេ
 ទទាមិ ន វិត្តប្បមិ តុទ្ធានំ សាសនេ រតោ ។

ឯតាទិសោ លិង្គំ អម្ពសត្តរោ^(១)

វេសាលិយំ អពាតរោ ឧបាសកោ

សន្តោ មុទុ កាវតរោ ច ភិក្ខុ-

សង្ឃញ្ច សក្កច្ច តទា ឧបដ្ឋហិ ។

ស្សលាវតោ ច អរោតោ ហុតា

សេវសុខិ^(២) បព្វជ្ជំ ឧបាសមិ

អាគម្មំ កប្បិតកុតមិ ឧតោមិ

សាមញ្ញដលានិ អដ្ឋកុំ ។

ឯតាទិសា សម្បវិសានិ សេវនា

មហាដលា^(៣) ហោតិ សតំ វិជានតំ

១ ប. អប្បសត្តរោ ។ ២ ឧ. សេវសុខិ ។ ៣ ប. បហុប្បលា ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ យេតវុ

ខ្ញុំត្រេកអរចំពោះតែប្រពន្ធរបស់ខ្លួន ។ ខ្ញុំសមាទានទូរ្យធានា-
សថសីល ដ៏ឧត្តម ប្រកបដោយអង្គ៨ប្រការ ដ៏ប្រសើរនេះ
ជាកុសល ឲ្យផលជាសុខ ។

ខ្ញុំឲ្យទូរ្យចំវែប្បច្ច័យ បិណ្ឌបាតប្បច្ច័យ ទីដេក ទីអង្គុយ បាយ
ទឹក បន្លែម រំពង រំពង សេនាសនៈទាំងឡាយ ចំពោះពួកភិក្ខុ អ្នក
បរិបូណ៌ដោយសីល ប្រាសចាកពត៌ៈ ជាពហុសុត្រ ខ្ញុំជាអ្នកត្រេក
អរក្នុងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធទាំងឡាយ មិនកម្រើកឡើយ ។

(បណ្ឌិតពួកឧបាសក) ក្នុងក្រុងវេសាលី ស្តេចលិច្ឆវីព្រះនាម
អម្ពសត្វៈ ជាឧបាសកម្នាក់ ប្រាកដដូច្នោះ ក្នុងក្រុងវេសាលី
ជាអ្នកមានសេដ្ឋកិច្ច មានចិត្តទន់ភ្លន់ផង ជាអ្នកធ្វើទូរ្យធានា
ទំនុកបម្រុងភិក្ខុសង្ឃដោយគោរព ក្នុងកាលនោះផង ។ បុរស
ដែលត្រូវគេដោតដោយឈើអណ្ណាត ឥតមានរោគ មានតែ
សីរនឹងសុខ បានចូលទៅកាន់ផ្នួស ជនទាំងពីរនាក់ ក៏បាន
សម្រេចទូរ្យសាមញ្ញផលទាំងឡាយ (តាមសមគួរ) ព្រោះ
អាស្រ័យនឹងព្រះថេរៈឈ្មោះកប្បិតកៈដ៏ឧត្តម ។ ការសេពគប់
នឹងពួកសប្បុរស អ្នកស្ងប់ អ្នកដឹងដូច្នោះ វែមន៍មានផលច្រើន

បេតវត្តស្មី បត្តស្ម មហាវត្តស្ម តតិយំ នន្ទិកាបេតវត្ត
សុណាវតោ អក្កដលំ ដុស្សត្ថំ^(១)
ដលំ កង្កិដ្ឋំ បន អម្ពស ក្ខរោតិ ។

អម្ពសព្វប្បេតវត្ត បឋមំ ។

ទុតិយំ សេរិស្សកប្បេតវត្ត

(៣៧) សុណាវត យក្ខស្ស ច វាលាជាន ច

។ប។

(វិហារវត្តស្មី សត្តមស្ស សុនិក្ខតវត្តស្ស ទសមវត្តស្មី ទដ្ឋត្ថំ)

សេរិស្សកប្បេតវត្ត ទុតិយំ ។

តតិយំ នន្ទិកាបេតវត្ត

(៣៨) វាជា បិដ្ឋលកោ នាម សុរដ្ឋានំ អធិបតិ អហ្ម

មោវយានំ ឧបដ្ឋានំ គន្ធា សុរដ្ឋំ បុនរាគមា ។

ឧល្លាមជ្ឈន្តិកេ កាលេ វាជា បដ្ឋិ ឧបាគមិ

អទ្ធិស មក្កំ រមណីយំ បេតានំ វល្លានាមថំ^(២)

សារថំ អាមន្តយំ វាជា អយំ មក្កោ រមណីយោ

ទេមោ សោវត្តកោ សិវោ

ឥមំនាវ សារថំ យាហិ សុរដ្ឋានំ សន្តិកេ ឥតោ

តេន បាយាសិ សោរដ្ឋោ សេនាយ កតុរន្តិយោ ។

១ ឧ ដុស្សសិ ។ ម. អដុស្សយិ ។ ២ ម. សវល្លាបឋំ ។

បេតវត្ត មហាវត្ត ទី ៤ រឿងនិទ្ទិកាប្រេត ទី ៣

បុរសដែលដេកលើឈើអណ្តាត បានសម្រេចនូវផលដ៏ប្រសើរ
ឯស្តេចលិច្ឆវិអម្ពសក្ខរៈ បានសម្រេចផលតូច(សោតាបត្តិផល)។

ចប់ រឿងអម្ពសក្ខរៈប្រេត ទី ១ ។

រឿងសេរិស្សកប្រេត ទី ២

(៣៧) ការប្រជុំនៃយក្ខនឹងពាណិជទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយចូរស្តាប់

។ បេ ។

(អ្នកប្រាជ្ញគប្បីមើលក្នុងរឿងទី១០ នៃសុនិក្ខតវគ្គទី៧) ក្នុងវិមានវត្តចុះ) ។

ចប់ រឿងសេរិស្សកប្រេតទី ២ ។

រឿងនិទ្ទិកាប្រេត ទី៣

(៣៨) ព្រះរាជាព្រះនាមបិណ្ឌលកៈ ជាឪក្នុងសុរាជ្ជប្រទេស ស្តេចទៅកាន់
គំនាលនៃព្រះបាទមោរិយៈ (ព្រះបាទធម្មរសោក) ហើយស្តេចទ្រង់រៀប
មកសុរាជ្ជប្រទេសវិញ ។ ព្រះរាជាស្តេចយាងកាត់កក់ ក្នុងវេលាថ្ងៃទ្រង់
ដំក្តៅ ក៏បានទតឃើញផ្លូវគួរជាទីគ្រេកអរ ជាផ្លូវដែលប្រេតទាំងឡាយ
និម្មិតហើយ ទើបព្រះរាជាទ្រង់ត្រាស់នឹងនាយសារថីថា ផ្លូវនេះគួរជាទី
គ្រេកអរ ជាផ្លូវដ៏ក្សេមក្សាន្ត ប្រកបដោយស្នូស្នី ជាផ្លូវមិនមានទបទ្រព
ឡើយ ម្ចាស់សារថី ចូរអ្នកទៅតាមផ្លូវនេះវិញ (ព្រោះយើង) ទៅតាម
ផ្លូវនេះ គិតដល់សុរាជ្ជប្រទេសហើយ ដូច្នេះរួចព្រះបាទបិណ្ឌលកៈក្នុងសុរាជ្ជ
ប្រទេស ក៏បានទៅតាមផ្លូវនោះជាមួយនឹងសេនាប្រកបដោយអង្គ ៤ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស យេវវគ្គ

ឱឡាន្តរោ បុរិសោ

សុរុដ្ឋំ ឯតទព្រូវំ

កុមភិ បដិបទ្ធម្មា

ភីសនំ លោមហំសនំ ។

បុរោ បទិស្សតិ មត្តោ

បទ្ធតោ ច ន ទិស្សតិ

កុមភិ បដិបទ្ធម្មា

យមបុរិសានំ សន្តិកេ ។

អមាទុសោ វាយតិ កត្តោ

យោសោ ស្វយតិ ទារុណោ

សំវិត្តោ រាជា សុរុដ្ឋោ

សារី ឯតទព្រូវំ

កុមភិ បដិបទ្ធម្មា

ភីសនំ លោមហំសនំ

បុរោ ទិស្សតិ មត្តោ

បទ្ធតោ ច ន ទិស្សតិ ។

កុមភិ បដិបទ្ធម្មា

យមបុរិសានំ សន្តិកេ

អមាទុសោ វាយតិ កត្តោ

យោសោ ស្វយតិ ទារុណោ ។

ហតិក្ខន្ធម្មា អារុយ

ឱលោកេត្តោ ចតុទ្ធិសា

អទ្ធិស រុត្តំ និក្រោដិ

ទានបំ នាយសម្បដ្ឋំ

នីលព្វវណ្ណាសទិសំ

មេយវណ្ណាសិរុដ្ឋិកិ

សារី អាមន្តយំ រាជា

កី ឯសោ ទិស្សតិ ព្រហា

នីលព្វវណ្ណាសទិសោ

មេយវណ្ណាសិរុដ្ឋិកោ ។

សោ និក្រោតោសោ មហាពជ ទានោ នាយសម្បដ្ឋោ

នីលព្វវណ្ណាសទិសោ

មេយវណ្ណាសិរុដ្ឋិកោ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ បេតវគ្គ

បុរស មានសភាពតក់ស្លុត បានគ្រាបទូលស្តេចក្នុងសុរាជ្ជប្រទេស ដូច្នោះថា យើងដើរទៅតាមផ្លូវមិនស្រួល ជាទីស្ងប់ស្ងួន ព្រីព្រួចរោម ។ ផ្លូវខាងមុខប្រាកដ ផ្លូវខាងក្រោយមិនប្រាកដទេ យើងដើរទៅតាមផ្លូវ មិនស្រួល ក្នុងទីជិតនៃពួកយមបុរសប្រេត ឯក្លិនអមនុស្ស បក់មក ទាំងមានសំឡេងក៏កកដំខ្លាំង ដ៏ពាក្រក់ ក៏ពួមក ។

ព្រះរាជាក្នុងសុរាជ្ជប្រទេស ទ្រង់មានសេចក្តីតក់ស្លុត ទើបត្រាស់ទៅ នឹងនាយ សារថីដូច្នោះថា យើងដើរទៅ ពារផ្លូវមិនស្រួល នាំឲ្យស្ងប់ស្ងួន នាំឲ្យព្រីព្រួចរោម ផ្លូវខាងមុខប្រាកដ ផ្លូវខាងក្រោយមិនប្រាកដទេ ។ យើងដើរទៅពារផ្លូវមិនស្រួល ក្នុងទីជិតនៃពួកយមបុរសហើយ ឯក្លិន សរីរៈអមនុស្សក៏បក់មក ទាំងសំឡេងក៏កកដំខ្លាំងពាក្រក់ ក៏ពួមក ។

(ទ្រង់ត្រាស់ដូច្នោះហើយ) ក៏ឡើងគង់លើដំរី ហើយទតមើលទៅទិស ទាំង៤ បានឃើញដើមជ្រៃមួយដើម ជារុក្ខជាតដ៏កន្ទុវទឹក ដោយជើង បរិបូណ៌ដោយម្លប់ប្រហែលមេឃមានពណ៌ខៀវ ជាលើមានសម្បុរដូច ផ្កាមេឃ ព្រះរាជាក្រាស់ទៅនឹងនាយ សារថីថា ដើមឈើធំប្រហែល មេឃមានពណ៌ខៀវ ជាលើមានសម្បុរដូចផ្កាមេឃនេះ ជាលើអ្វី ។

សារថីគ្រាបទូលថា បត់ត្រមហាពដ នោះជាដើមជ្រៃ ជារុក្ខជាត ដ៏កន្ទុវទឹកដោយជើង បរិបូណ៌ដោយម្លប់ប្រហែលមេឃមានពណ៌ខៀវ ជាលើមានសម្បុរដូចផ្កាមេឃ ។

បេតវត្តស្នំ ចតុត្ថស្ស បហវត្តស្ស ពត៌យំ ឥន្ទ្រិកបេតវត្ត

តេន ចាយាសិ សុរុដ្ឋោ
 ដីលត្តវណ្ណាសទិសោ
 ហត្ថត្តទ្ធរោ ឡិយ្យ
 ជិសិទិ វុត្តម្បលស្នំ
 ប្បវំ ចាដិយករតិ
 ប្បវសោ ទេវណ្ណិក
 ឧបសង្កមិត្តា រាជាជំ
 ស្វាភតន្តេ មហារាជ
 បិវតុ ទេវេ ចាដិយំ
 បិវិត្តា រាជា ចាដិយំ
 ប្បវេ ខាទិត្តា^(២) បិវិត្តា ច
 ទេវតា ទុសិ កទ្ធត្រោ
 អជាទន្តា តិ ប្បតាម
 ទម្ពិ ទេវេ ន កទ្ធត្រោ
 បេតោ អហំ មហារាជ

យេន សោ ជិស្សតិ ព្រហ្មា
 មេយវណ្ណាសិវដ្ឋិកោ ។
 រាជា វុត្តិ ឧទាភមិ
 សាមថ្នោ សបរិជនោ
 ប្បវេ^(១) ចិត្តេ ច អទ្ធស ។
 សព្វាករណាភ្នសិតោ
 សោរដ្ឋំ ឯតទព្រ្រិ
 អថោ តេ អទុរាភតិ
 ប្បវេ ខាទ អវិទ្ធម ។
 សាមថ្នោ សបរិជនោ
 សុរុដ្ឋោ ឯតទព្រ្រិ
 អាទុ សក្កោ ប្បវិទ្ធតោ
 កមិ ជាទេមុ តិ មយំ ។
 ធាបិ^(៣) សក្កោ ប្បវិទ្ធតោ
 សុរុដ្ឋំ ឯតទពាភតោ^(៤) ។

១ ម ប្បវ ។ ២ ម ឯតទព្រ អវិទ្ធតោ កទ្ធប្បាតិ ទិស្សតិ ។ ៣ ប. ទម្ពិ ។
 ៤ ប. សុរុដ្ឋិហំ ឥតាគពោ ។

បេតវត្ថុ មហាវត្ថុ ទី ៤ រឿងនន្ទិកាប្រេត ទី ៣

ព្រះរាជាក្នុងសុរាជ្យប្រទេស សេចក្តីទៅត្រង់ដើមឈើធំ ប្រហែល
មេឃមានពណ៌ខៀវ ជាឈើមានសម្បុរដូចផ្លែមេឃ ។ ព្រះរាជា
សេចក្តីចុះពីកង្កែប ហើយចូលសំដៅទៅរកដើមឈើ ទ្រង់គង់ក្រោម
ម្លប់ឈើជាមួយនឹងអាមាត្យ នឹងជនជាបរិស័ទ ក៏បានទតឃើញ
បំពង់ទឹកដ៏ពេញ នឹងនំទាំងឡាយដ៏វិចិត្រ ។

(ប្រេតនោះ) ក្នុងខ្លួនជាបុរសមានភេទដូចជាទេវតា ស្អិតស្អាត
គ្រឿងអាករណៈទាំងពួង ហើយចូលទៅនិយាយនឹងព្រះរាជា ជាធំ
ក្នុងសុរាជ្យប្រទេស ដូច្នោះថា បតីគ្រមហារាជ ព្រះអង្គសេចក្តីលុះ
ហើយ មួយទៀត ដំណើរព្រះអង្គសេចក្តីមក ឈ្មោះថា មកអំពីទី
មិនឆ្ងាយ បតីគ្រព្រះអង្គមហារាជ សូមព្រះសម្មតិទេពទ្រង់សោយនូវ
វិសុទ្ធិរស ទ្រង់សោយនូវនំទាំងឡាយ ។

ព្រះរាជាក្នុងសុរាជ្យប្រទេស ព្រមទាំងអាមាត្យនឹងជនជាបរិស័ទ បាន
សោយនូវព្រះវិសុទ្ធិរសផង សោយនូវនំទាំងឡាយផង លុះសោយរួច
ហើយទ្រង់ត្រាស់សួរដូច្នោះថា អ្នកជាទេវតា ឬជាគន្ធាត្វ ឬមួយជាសក្ក-
បុរិទ្ធិ យើងមិនស្គាល់ បានជាសួរអ្នកយើងស្គាល់អ្នកដូចម្តេចបាន។

(ប្រេតតបថា) ខ្ញុំមិនមែនជាទេវតា មិនមែនជាគន្ធាត្វ មិនមែន
ជាសក្កបុរិទ្ធិទេ បតីគ្រមហារាជ ជាសេចក្តីក្នុងសុរាជ្យប្រទេស ខ្ញុំជា
ប្រេតទេតី មកនៅក្នុងទីនេះ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស បេសវក្ក

ក៏សីលោ ក៏សមាទារោ	សុរុដ្ឋស្មី បុរេ តុំ
កេន តេ ព្រហ្មចរិយេន	អាណុការោ អយំ តវំ ។
តំ សុលោហិ មហារាជ	អវិទូម រដ្ឋវឌ្ឍន
អមទ្ធា ចារិសដ្ឋា ច	ព្រាហ្មណោ ច បុរេហិតោ ។
សុរុដ្ឋស្មី ^(១) អហំ ទេវេ	បុរិសោ ចាបចេតសោ
មិច្ឆាទិដ្ឋិ ច ទុស្សីលោ	កុទិរិយោ បរិភាសកោ
ទទន្តានំ កកេន្តានំ	វារយិស្សំ តហុដំ
អពោសំ ទទមាតានំ	អន្តរាយំ កកេមហំ ។
វិចារកោ នត្ថំ ទានស្ស	សំយមស្ស កុតោ ដលំ
នត្ថំ អាចរិយេ ឆាម	អទន្តំ កោ ទមិស្សតិ ។
សមតុល្យានំ ភូតានំ	កុលេ ដេដ្ឋាបតាយិកោ
នត្ថំ ពលំ វិរិយំ វា	កុតោ ឧដ្ឋានចោរិសំ ។
នត្ថំ ទានដលំ ឆាម	ន វិសោធនតំ វេរិទិ
លទ្ធូយ្យំ លកតេ មទ្រោ	ដិយតិ បរិណាមដំ ។
នត្ថំ មាតា បិតា ភាតា	លោកោ នត្ថំ វេតោ បរិ
នត្ថំ ទិដ្ឋិ នត្ថំ ហុតំ	សុនិហិតិបំ ន វិជ្ជតិ ។

១ ឌ. កុរុដ្ឋស្មិ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ បេតវគ្គ

ព្រះរាជាត្រាស់ថា ចុះអ្នកឯង មានសីលធម៌ ដូចម្តេច មាន
សមាចារ ដូចម្តេច ក្នុងសុរាជបុរី អ្នកឯងនេះ មានអានុភាពច្រើន ព្រោះអ្នក
ប្រព្រឹត្តនូវធម៌ដ៏ប្រសើរ ដូចម្តេចខ្លះ ។

(ប្រេតតបថា) បតិគ្រព្រះអរិរូមមហារាជ ជាស្តេចចំរើនក្នុងដែន សូម
ព្រះអង្គ ព្រមទាំងពួកអាមាត្យ នឹងព្រាហ្មណ៍ បុរោហិត ទ្រង់ព្រះសណ្តាប់
ពាក្យខ្ញុំនោះ ។ បតិគ្រព្រះទេព ខ្ញុំនៅក្នុងសុរាជប្រទេស ជាបុរសមានចិត្ត
អាក្រក់ មានសេចក្តីយល់ខុស ទ្រុស្តសីល កំណាញ់ ដេរប្រទេចផ្កាសាពួក
ជនដែលកំពុងឲ្យ កំពុងធ្វើ ហាមឃាត់ពួកជនច្រើន ធ្វើអន្តរាយដល់ពួកជន
ដទៃ ដែលកំពុងឲ្យ (ខ្ញុំមែននិយាយរឿយៗថា) ផលរបស់ទានមិនមានទេ
តើផលនៃការសង្រួម គឺសីលនឹងមានមកពីណា អាចារ្យមិនមាន អ្នកណា
នឹងទូន្មានបុគ្គល ដែលគេមិនទាន់ទូន្មាននោះបាន ។ ពួកសត្វសឹងតែស្មើៗ
គ្នាទេ បំបាច់មានបុគ្គលជាអ្នកគោរពកោតក្រែងត្រកូលរៀមច្បង(ធ្វើអ្វីទៀត)
កំឡាំងក្តី សេចក្តីព្យាយាមក្តី មិនមានហើយ តើការប្រឹងប្រែងរបស់បុរស
មានមកពីទីណា ។ ផលរបស់ទានមិនមានទេ បុគ្គលមិនអាចធ្វើសត្វដែល
មានពៀរឲ្យស្អាតបាន សត្វបានសេចក្តីសុខទុក្ខដែលត្រូវបាន កើតពីសេចក្តី
ប្រែប្រួលតែងជីកនាំទៅ (មិនមែនព្រោះកម្មដែលខ្លួនធ្វើទេ) ។ មាតាបិតា
បងប្អូន មិនមាន លោកដទៃក្រៅពីលោកនេះមិនមាន ការឲ្យទានមិនមាន
ការបូជាមិនមាន ការដម្កល់ទាន (ចំពោះសមណព្រាហ្មណ៍) ក៏មិនមាន ។

បេរវត្តស្នំ ចក្កស្នំ មហាវត្តស្នំ ភគវ័យំ នគ្គិកបេរវត្ត

យោបិ ន ហារោតិ ^(១) បុរិសំ	បុរិសស្នំ ^(២) និដ្ឋិតេ ^(៣) សិរំ
ន កោចិ តិញ្ចំ ហានតិ	សត្តន្តំ វិវាមន្តរេ
អន្នេន្នោ អកេន្នោ ជីវេ ^(៤)	អដ្ឋិសោ ក្ខន្ធមរិមណ្ឌលោ
យោជនាជិ ^(៥) សតា បញ្ច	កោ ជីវំ ធរតុមហតិ ។
យថា សុត្តក្ខន្ធវេ ទិត្ត	និព្វេន្នំ ^(៦) បលាយតិ ។
ឯវមេវិបិ សោ ជីវេ	និព្វេន្នោ បលាយតិ ។
យថា តាមតោ និក្ខត្ត	អញ្ចំ តាមំ បរិសតិ
ឯវមេវិបិ សោ ជីវេ	អញ្ចំ កាយិ ^(៧) បរិសតិ ។
យថា តេហតោ និក្ខត្ត	អញ្ចំ តេហំ បរិសតិ
ឯវមេវិបិ សោ ជីវេ	អញ្ចំ ពោន្តិ និរិសតិ ។
ច្ចុទ្ធាសីតិ មហាកប្បិលោ	សតសហស្សានិ យេ ពាលា
	យេ ច បណ្ឌិតា
សំសារំ ខេបយិត្វាន	ទុក្ខស្សន្តំ ករិស្សរេ ។
មិតានិ សុខទុក្ខានិ	នោលោហិ បិដកេហិ ច
ជីវោ សត្វំ បដានាតិ	សម្មទ្កោ ឥតរា បដា ។
ឯវំ ទិដ្ឋិ បុរេ អាសី	សម្មទ្កោ មោហាទារុតោ

១ ឧ. យោបិ ន ហនេយ្យ ។ ម. យោបិ ហនេយ្យ ។ ២ ឧ. បរស្ស ។ ៣ ម. ជិត្តេ ។
 ៤ ម. អញ្ជិក្ខិក្ខោ សជីវេ ។ ៥ ម. យោជនាជំ ។ ៦ ឧ. និព្វេបេន្តិ ។ ៧ ម. ពោន្តិ ។

បេតវត្ត មហាវត្ត ទី ២ រឿងនិទ្ទិកាប្រេត ទី ៣

អ្នកណា កាត់ក្បាលបុរស មិនឈ្មោះថា សម្លាប់បុរសទេ (ព្រោះ)
 គ្មានអ្នកណា សម្លាប់ (អ្នកណា) ភិបត្តិទេ ទុកដូចជា បៀតបៀន
 ក្នុងចន្លោះនៃកាយទាំង ៧ (មានផែនដីជាដើម) ដែរ ។ ជីវៈជា
 សកាវៈផ្តាច់មិនបាន ទំលាយមិនបាន (ព្រោះ) ចួនកាលមានជ្រុង៤
 ចួនកាលមូលជាដុំ (មានកំពស់) ៥០០ យោជន៍ អ្នកណា ក៏មិនអាច
 នឹងផ្តាច់បង់ជីវៈបានឡើយ ។ កាលបើអម្បោះហុំនគរពុះចោល
 ទៅ អម្បោះហុំនគរពុះចោល យ៉ាងណាមិញ ជីវៈនោះ ក៏រលា
 យ៉ាងនោះដែរ ។ បុរសបុគ្គល ចេញពីស្រុក ចូលទៅកាន់ស្រុក
 ដទៃទៀត យ៉ាងណាមិញ ជីវៈនោះ (ចេញពីកាយនេះ) ចូលទៅ
 កាន់កាយដទៃយ៉ាងនោះដែរ ។ បុរសបុគ្គល ចេញពីផ្ទះ ចូលទៅ
 កាន់ផ្ទះដទៃ យ៉ាងណាមិញ ជីវៈនោះ ចូលទៅកាន់កាយដទៃទៀត
 ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។ ពួកពាល ពួកបណ្ឌិត នឹងធ្វើសន្យារវ័ង្សអស់
 ទៅ ធ្វើទុក្ខឲ្យផុតបាន ទាល់តែអស់មហាកប្បទាំងឡាយ ៤ លាន៤
 វសន ។ សុខនឹងទុក្ខទាំងឡាយ វាវល់បានដោយទោណៈទាំងឡាយ
 ផង ដោយកញ្ជើទាំងឡាយផង ដ៏នបុរស វែមង្វែរជ្រាបសព្វ ពួកសត្វ
 ក្រៅនេះប្រកបដោយសេចក្តីវង្វេង ។ កាលមុន ខ្ញុំជាអ្នកយល់យ៉ាង
 នេះ ជាអ្នកប្រកបដោយសេចក្តីវង្វេង មានសេចក្តីវង្វេងគ្របសង្កត់

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស បេតវគ្គ

មិច្ឆាទិដ្ឋិ ច ទុស្សំលោ	កតិយោ បរិភាសកោ ។
ឡិំ មេ ធិហិ មាសេហិ	កាលកិរិយា កវិស្សតិ ។
ឯកន្តិ កដុតំ យោរំ	និរយំ បបតិស្សហិ
ចតុក្កណំ ចតុទ្ធារំ	វិភត្តិ ភាគសោ មិតំ
អយោ ចាការបរិយន្តិ	អយសា បដិក្កដ្ឋតិ ។
តស្ស អយោមយា ភ្លមិ	ជលិតា តេជសា យុតា
សមត្តា យោជនសតំ	ជវិត្វា តិដ្ឋតិ សព្វទា ។
វស្សសតសហស្សនិ	យោសោ ស្វយតិ តាវទេ ។
លក្ខោ ឯសោ មហារាជ	សតកាតា វស្សកោដិយោ
កោដិសតសហស្សនិ	និរយេ បច្ឆរ ជនា
មិច្ឆាទិដ្ឋិ ច ទុស្សំលោ	យេ ច អរិយ្យបវាទិលោ ។
តត្តាហិ ទិយមទ្ធានិ	ទុក្ខំ វេទិស្សំ វេទនិ
ជលំ ចាបស្ស កម្មស្ស	តស្មា សោចាមហំ កុសំ ។
តំ សុលោហិ មហារាជ	អរិទ្ធម វជ្ជវឌ្ឍន
ដិតា មយ្ហំ មហារាជ	ឧត្តរា កន្តមត្ត តេ ។
ករោតិ កន្តកំ កម្មំ	សិលេស្សចោសថេ វតា
នាណវតា ^(១) សិរិភាតិ ច	វទនា ^(២) វិតមច្ឆរា

១ ឧ. ម. សុព្វា ។ ២ ឧ. វិទ្ធា ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ បេតវគ្គ

មានសេចក្តីយល់ខុស ទ្រុស្តសីល កំណាញ់ ប្រទេចផ្កាសា
 (សមណៈនឹងព្រាហ្មណ៍) ។ ខាងពាយ ៦ ខែទៀត ខ្ញុំនឹងធ្វើ
 កាលកិរិយា ។ ខ្ញុំមុខជានឹងធ្លាក់នរក មានការក្តៅក្រហាយដ៏ពន្លឺក
 ដោយពិត ជានរកមានជ្រុង៤ មានទ្វារ ៤ ដូចជាវាស់ដោយចំណែក
 ដែលចែកស្មើគ្នា ជានរកមានកំពែងដែកព័ទ្ធជុំវិញ គ្របដោយដែក ។
 ក្នុងនរកនោះ ជាវិការៈនៃដែក រន្ទាលប្រាលឆ្កែ ប្រកបដោយភ្លើង
 ផ្សព្វផ្សាយទៅ១០០យោជន៍ជុំវិញ សព្វកាល ។ កន្លងទៅ
 ១សែនឆ្នាំ ពួកសូរសំឡេងកងរំពង ក្នុងកាលនោះ ។ បតិគ្រ
 មហាពជ ចំណែកមួយសែនកោដិឆ្នាំ ជាគ្រឿងកំណត់ (អាយុរបស់
 សត្វដែលឆេះនៅក្នុងនរក នេះ ពួកជនដែលជាមិត្តាទិដ្ឋិ ទ្រុស្តសីល
 តិះដៀលព្រះអរិយៈ តែងឆេះនៅក្នុងនរក អស់១សែនកោដិឆ្នាំ ។
 ខ្ញុំនឹងរើទុក្ខវេទនាក្នុងនរកនោះ អស់កាលជាយូរអង្វែង (ព្រោះ)
 ផលនៃបាបកម្ម ហេតុនោះបានជា ខ្ញុំសោកសៅដ៏ក្រៃលែង ។
 បតិគ្រអរិទ្ធមមហាពជ អ្នកចំរើនក្នុងដែន ព្រះអង្គចូរស្តាប់ដំណើរ
 នោះ បតិគ្រមហាពជ ធីតារបស់ខ្ញុំ ឈ្មោះនាងឧត្តរា សេចក្តីចំរើន
 ចូរមានដល់ព្រះអង្គ ។ នាងឧត្តរា តែងធ្វើនូវកម្មដ៏ចំរើន ជាអ្នក
 ត្រេកអរក្នុងចូសីល នឹងឧបោសថសីល ត្រេកអរក្នុងទាន ជាអ្នក
 ចែករំលែកទាន ជាអ្នកដ៏និរន្តរ៍ពាក្យ (នៃស្ត្រី) មិនមានកំណាញ់

បេតិកភ័ណ្ឌ បញ្ញត្តិស្ស មហាវគ្គស្ស តតិយំ នន្ទិកាបេតិកភ័ណ្ឌ

អខណ្ឌកាវិ សិក្ខាយំ	សុណា បរតេលេសុ ច
ឧបាសិកា សក្យមនិទោ	សម្មទ្ធិស្ស សិរិមតោ ។
ភិក្ខុ ច សីលសម្មន្ទោ	តាមិ បិណ្ណាយ ចាវិសិ
ឌីក្ខុត្តតក្ខុ ^(១) សតិមា	កុត្តនាវោ សុសុវតោ
សបទានំ ចរមាទោ	អភមា តំ ជិវេសនំ ។
តមទ្គស មហារាជ	ឧត្តរា កទ្គមត្តុ តេ
ប្បំ វាជិយករក ^(២)	ប្បវេ ចិត្តេ ច សា អទា
បតា មេ កាលកតោ កន្លៃ	តស្ម័តំ ឧបកប្បត្ត ។
សមនន្តរាទិដ្ឋេ	វិវាតោ ឧបបដ្ឋេ
កុញ្ញាមិ កាមកាមិ	រាជិ វេស្សវណោ យថា ។
តំ សុណាហិ មហារាជ	អន្ទម រដ្ឋវត្តជ
សទេវតស្ស លោកស្ស	ពុទ្ធា អត្តោ ប្បវត្តតិ
តំ ពុទ្ធិ សុវណំ កុត្ត	សម្មតនាវោ ^(៣) អន្ទម ។
អដ្ឋមិកេន មត្តេន	ជុសនំ អមតំ បដិ
តំ ជុប្បិ សុវណំ កុត្ត	សម្មតនាវោ ^(៤) អន្ទម ។

១ ខ. ឌីក្ខុត្តក្ខុ ។ ២ ឧ. បាជិយស្ស ករកំ ។ ៣ ៤ ៥. សុត្តន្តបិដក ។

បេតវត្ត មហាវត្ត ទី ៤ រឿងនន្ទិកាប្រេត ទី ៣

ធ្វើមិនឲ្យដាច់ក្នុងសិក្ខាបទ ជាកូនប្រសាក្នុងត្រកូលដទៃ ជាទុបាសិកា
នៃព្រះសក្យមុនីសម្ពុទ្ធដ៏មានសិរិ ។ ភិក្ខុបរិបូណ៌ដោយសីល ចូល
ទៅកាន់ស្រុក ដើម្បីបិណ្ឌបាត ជាអ្នកសង្រួមចក្ខុ មានស្មារតី
គ្រប់គ្រងទ្វារ បិទបាំងកាយដោយប្រពៃ គ្រាប់ទៅតាមលំដាប់ច្រក
បានទៅកាន់លំនៅរបស់នាងនោះ ។ បតីត្រមហារាជ សេចក្តីចំរើន
ចូរមានផលព្រះអង្គ នាងទត្តរា បានឃើញភិក្ខុនោះហើយ បាន
ប្រគេននូវបារីយករក(តម្រងទឹក)ដ៏ពេញផង នូវនំទាំង ឡាយដ៏វិចិត្រ
ផង (ហើយទទួលផលមកឲ្យខ្ញុំយ៉ាងនេះថា) បតីត្រលោកដ៏ចំរើន
បិតារបស់ខ្ញុំចែកឋានទៅហើយ ទាននេះ សូមសម្រេចផលបិតា
របស់ខ្ញុំនោះ ។ ផលក៏សម្រេច ក្នុងពេលជាលំដាប់ ដែលទទួលហើយ
ខ្ញុំជាអ្នកបានតាមតាមប្រាថ្នា បរិភោគដូចជាស្តេចវេស្សវណ្ណ ។
បតីត្រអរិទ្ធមបហារាជ ព្រះអង្គអ្នកចំរើនក្នុងដែន សូមព្រះអង្គស្តាប់
នូវដំណើរនោះ ព្រះពុទ្ធគេហៅថា បុគ្គលប្រសើរជាងសត្វលោកព្រម
ទាំងទេវលោក បតីត្រព្រះបាទអរិទ្ធមៈ សូមព្រះអង្គព្រមទាំងព្រះរាជ-
បុត្រាបុត្រី ព្រះអង្គនាមា ផលនូវព្រះពុទ្ធនោះជាសរណៈចុះ ។ ពួក
បុរសបុគ្គលបានផលព្រះទិព្វាន ដោយសារតែមគ្គប្រកបដោយអង្គ៤
ប្រការ បតីត្រព្រះបាទអរិទ្ធមៈ សូមព្រះអង្គ ព្រមទាំងព្រះរាជបុត្រា
បុត្រី ព្រះអង្គនាមា ផលនូវធម៌(អង្គីកមគ្គ) នោះជាសរណៈចុះ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស បេតវគ្គ

ចត្តារោ ច បដិបន្ទា ចត្តារោ ច ផលេ វិតា
 ឯស សង្ឃោ ឱជ្ជក្ខតោ បញ្ញាសីលសមាហិតោ
 តំ សង្ឃំ សរណំ តច្ច សបុត្តនារោ^(១) អរិដ្ឋម ។

បាលារតិបាតា វិមស្សំ ខំប្បំ
 លោកេ អទិដ្ឋំ បរិវេជ្ជយស្សំ
 អមជ្ឈទោ ឆោ ច មុសា អកាលិ
 សកេន នារេន ច ហោហិ តុដ្ឋោ ។

អត្តកាមោសិ មេ យក្ខ ហិតកាមោសិ ទេវតេ
 ករោមិ តុយ្ហំ វចនំ ត្រមសិ អាចរិយោ មម ។
 ឱបេមិ សរណំ តុទ្ធិំ ធម្មញ្ញាមិ អនុត្តរំ
 សង្ឃញ្ច នរទេវស្ស តត្ថាមិ សរណំ អហំ ។

បាលារតិបាតា វិមាមិ ខំប្បំ
 លោកេ អទិដ្ឋំ បរិវេជ្ជយាមិ
 អមជ្ឈទោ ឆោ ច មុសា កណាមិ
 សកេន នារេន ហោមិ តុដ្ឋោ ។

១ ខ. សបុត្តនារោ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ បេតវគ្គ

ព្រះអរិយបុគ្គល ៤ ពួក ប្រតិបត្តិក្នុងមគ្គ ព្រះអរិយបុគ្គល ៤ ពួកបិត
នៅក្នុងផល ព្រះសង្ឃទាំងនេះ លោកជាអ្នកស្ងួតត្រង់ តាំងនៅមាំ
ក្នុងបញ្ញានឹងសីល បពិត្រព្រះបាទអរិទ្ធមៈ សូមព្រះអង្គព្រមទាំងព្រះ
រាជបុត្រាទ្រង់ព្រះអគ្គជាយា ដល់នូវព្រះសង្ឃនោះជាសរណៈចុះ ។

សូមព្រះអង្គ វៀរចាកបាណាតិបាត ឲ្យឆាប់ៗ សូមព្រះអង្គ
វៀរចាកការកាន់យកទ្រព្យ ដែលគេមិនបានឲ្យ ក្នុងលោក
សូមព្រះអង្គ កុំសោយនូវទឹកស្រវឹង កុំមានព្រះឡើងកុហក
សូមព្រះអង្គត្រេកអរ តែនឹងព្រះអគ្គមហេសីរបស់ព្រះអង្គ ។

(ព្រះរាជត្រាស់ថា) ម្ចាស់យក្ស អ្នកជាអ្នកប្រាថ្នាសេចក្តីចំរើន
ដល់យើង ម្ចាស់ទេវតា អ្នកជាអ្នកប្រាថ្នាប្រយោជន៍ ដល់យើង
យើងធ្វើតាមពាក្យរបស់អ្នកហើយ អ្នកជាអាចារ្យ របស់យើង ។
យើងសូមដល់ព្រះពុទ្ធជាសរណៈផង ដល់ព្រះធម៌ជាសរណៈផង
ដល់ព្រះសង្ឃដ៏ប្រសើរជាងមនុស្សនឹងទេវតា ជាសរណៈផង ។

យើងវៀរចាកបាណាតិបាត យ៉ាងឆាប់រហ័ស យើងលះ
បង់ការកាន់យកទ្រព្យ ដែលគេមិនបានឲ្យ ក្នុងលោក
យើងលែងផឹកទឹកស្រវឹង លែងនិយាយកុហក យើង
ជាអ្នកត្រេកអរ តែនឹងប្រពន្ធ របស់ខ្លួន ។

បេតិកភ័ណ្ឌ ចតុត្ថស្ស មហេវិក្ខស្ស បញ្ចមំ ឧប្បយ្ហេតវិក្ខ

ឌុដ្ឋនាមិ ^(៦)	មហាវាតេ	នទិយា	វា សីយតាមិយា
វិមាមិ	នាបកំ	ទិដ្ឋិ	តុទ្ធានំ សាសនេ វតោ ។
ឥទំ	វត្តាន	សុរដ្ឋា	វិមិត្តា នាបទស្សនំ
នមោ	ភកវតោ	កត្តា	នាមោត្តោ វដិហារយ្ហិតំ ។

ឧត្តិកបេតវត្ថុ តតិយំ ។

បត្តតិ វេរិវិប្បេតវិក្ខ

(៣៧) ឌុដ្ឋហិ វេរតេ សុនាបទម្ម

។ មេ ។

(វិមាណវត្ថុស្មី បញ្ចមស្ស មហាវដវត្ថុស្ស ទុតិយវត្ថុស្មី ទដ្ឋតំ)

បេតិកភ័ណ្ឌ ចតុត្ថ ។

បញ្ចមំ ឧប្បយ្ហេតវិក្ខ

(៤០) ឥទំ មម ឌុច្ឆនំ មហានិទ្ទំ

និព្វត្តតិ បុព្វាដលំ អនប្បកំ

តំនានំ មេ ន បរិភោគំ ឌុមេតំ

អាចិត្តុ កន្លៃ កស្ស អយំ វិចារោ ។

វិហារាមិ ឌុដ្ឋាមិ ច វាយមាមិ ច

បរិសកាមិ បរិកុញ្ញតិ កត្តា

១ ឌុដ្ឋនាមិ ។ ម. ឌុដ្ឋនាមិ ។

បេតវត្ថុ មហាវគ្គ ទី ៣ រឿងឧប្បប្រេត ទី ៥

ម្ចាស់ប្រេត យើងត្រេកអរក្នុងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធារិយ ឡាយ បាប
(នូវទិដ្ឋិដ៏អាក្រក់ចោលដូចជាអង្គាម) ក្នុងទីមានខ្យល់ធំផង បន្ទាត់ចោល
នូវទិដ្ឋិអាក្រក់ (ដូចជាសម្រាម) ក្នុងទេស មានខ្សែទឹករហ័សផង ។ លុះ
ព្រះបាទបិដ្ឋលៈ ជាស្តេចក្នុងដែនសុរាជ្ជ មានព្រះគុណវង្សច្រើនហើយក៏បាន
រៀនចាកការយល់ដឹងលាមកចោលរចញ ធ្វើនូវកិរិយាថ្វាយបង្គំព្រះមាន
ព្រះភាគ រួចក៏បែរព្រះភក្ត្រចំពៅទិសខាងកើតឡើងគង់លើរថទៅ ។

ចប់ រឿងឧប្បប្រេត ទី ៣ ។

រឿងរេតីប្រេត ទី ៤ ។

(៣៧) ម្ចាស់រេតី ជាស្រីមានធម៌ដ៏លាមកក្រៃលែង នាងចូរក្រោកឡើង

។ បេ ។

រឿងរេតីប្រេតទី៤នេះគប្បីមើលក្នុងរឿងទី៤នៃមហាវគ្គទី៥ក្នុងវិមានវត្តចុះ។

ចប់ រឿងរេតីប្រេត ទី ៤ ។

រឿងឧប្បប្រេត ទី ៥

(៤០) (ប្រេតទូលសួរព្រះមោគ្គល្លានថា) ព្រះអំពៅធំនេះកើតឡើងដល់ខ្ញុំ
(ហាក់ដូច) ជាផលបុណ្យច្រើនណាស់ដែរ តែឥឡូវនេះខ្ញុំមិនបានបរិភោគ
អំពៅនោះសោះ បត់ត្រលោកដ៏ចំរើន សូមលោកប្រាប់ខ្ញុំ តើផលនេះ
ជាផលកម្មអ្វី ។ មួយទៀត ខ្ញុំដល់នូវសេចក្តីចង្អៀតចង្អល់ ចង់បរិភោគ
(ក៏បរិភោគមិនកើត) ខ្ញុំខំប្រឹងខ្លះខ្លះដើម្បីបរិភោគនូវស្រទាប់អំពៅតិបក្ខច

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស បេតវត្ថុ

ស្វាហំ ធិន្ទានុមោ ^(១) កបណោ សាលនាមិ
 កិស្សុ កម្មស្សុ អយំ វិទាកោ ។
 វិយាតោ ចាហំ បរិបតាមិ ធមាយំ
 បរិវត្តាមិ វារិចរោវ យម្មេ
 ធូរតោ ច មេ អស្សុកានិ កលន្តិ ^(២)
 អាចិក្ខុ កន្តេ កិស្សុ អយំ វិទាកោ ។
 ធាតោ កិលន្តោ ច បិទាសិតោ ច
 សំតាសិតោ សាតសុខំ ន វិន្តេ
 បុប្ផាមិ តំ ឯតមត្តំ កន្តេ
 កថន្តិ ឧច្ឆបរិភោគំ លកេយ្យំ ។
 បុរេ ភវំ កម្មមកាសិ អត្តនា
 មនុស្សក្រតោ បុរិមាយ ជាតិយា
 អហព្វា តំ ឯតមត្តំ វទាមិ
 សុត្វាន ត្វំ ឯតមត្តំ វិជានំ ។
 ឧច្ឆ ភវំ ខាធមានោ បយាតោ
 បុរិសោ ច តេ បិដ្ឋិតោ អនុភត្តា
 សោ ច តំ បច្ឆាសន្តោ កថេសិ

១ ម. ធិន្តិកុមោ ។ ២ ឧ. រុទ្ធភោ ច មេ អស្សុកា និក្ខលន្តិ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ បេតវគ្គ

ខ្ញុំនោះមានអត្តភាពដាច់ហើយ ជាបុគ្គលកំសត់ ប្រកប
 ដោយទុក្ខនេះ ជាផលនៃកម្មអ្វី ។ មួយទៀត ខ្ញុំជាបុគ្គល
 ចង្អៀតចង្អល់ ដួលដេកបម្រះនទៀលលើផែនដី ដូចត្រីនៅលើ
 គោកដំកៅ ទឹកភ្នែកទាំងឡាយរបស់ខ្ញុំ ហូរចេញអំពីចម្ងាយ
 បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សូមលោកមេត្តាប្រាប់ នេះជាផល
 នៃកម្មអ្វី ។ ខ្ញុំយូនផង លំបាកផង ស្រែកផង តក់ស្លុតផង
 មិនបានសេចក្តីសុខស្រួលទេ បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ខ្ញុំសូម
 សួរសេចក្តីនេះ ចំពោះនឹងលោកម្ចាស់ ធ្វើម្តេចហ្ន៎ ខ្ញុំគប្បីបាន
 បរិភោគអំពៅ(នេះ) ។

(ព្រះមោគ្គល្លានមានថេរវេបាថា) កាលពីដើម អ្នកកើត
 ជាមនុស្សបានធ្វើបាបកម្មដោយខ្លួនឯង ក្នុងកាលមុន
 អាត្មារៀបរាប់សេចក្តីនោះប្រាប់អ្នក អ្នកស្តាប់ហើយ
 ត្រូវដឹងសេចក្តីនោះចុះ ។ (កាលនោះ) អ្នកកំពុងដើរ
 ស៊ីអំពៅ មានបុរសម្នាក់ដើរពីក្រោយខ្លួនអ្នក បុរស
 នោះ ប្រាថ្នាចង់បានអំពៅនោះ ហើយនិយាយសួម

បេតវិគ្គស្មី បេតវិគ្គស្មី មហាវិគ្គស្មី បញ្ចមំ ឧប្បញ្ញេតវិគ្គ
 តស្ស តុំ ន តិក្ខា អាសបិត្ត ។
 សោ ច តំ អគណន្តំ អាយតិ^(១)
 ទេហាយ្យ^(២) ឧប្បន្តំ ច តំ អវេច
 តស្ស តុំ បិដ្ឋិតោ ឧប្ប អនាសិ
 តស្សនំ កម្មស្ស អយំ វិហាកោ ។
 ឥឡ្ហំ ត្វំ កម្មាន បិដ្ឋិតោ កណ្ណោយ្យាសិ^(៣)
 កហត្វាន ខានស្ស យាវនត្តំ
 តេនេវ ត្វំ អត្តមនោ កវិស្សសិ
 ហដ្ឋោ ឧទត្តោ ច បមោទិតោ ច ។
 កម្មាន សោ បិដ្ឋិតោ អត្តហោសិ
 កហត្វាន តំ ខានិ យាវនត្តំ
 តេនេវ សោ អត្តមនោ អហោសិ
 ហដ្ឋោ ឧទត្តោ ច បមោទិតោតិ^(៤) ។

ឧប្បញ្ញេតវិគ្គ បញ្ចមំ ។

១ ឱ. អភិណ្ណំ ។ ២ ឱ. ទេហិ ។ ម. ទេហាយ្យ ។ ៣ ឱ. ឥឡ្ហ តុំ បិដ្ឋិតោ
 កណ្ណ ឧប្ប ។ ៤ ម. ហដ្ឋោ បុទុត្តោ ច បមោទិតោ ពាតិ ។ ឱ. ឥមេ បទ យាវ នត្តិ ។

បេតវត្ត មហាវត្ត ទី ៤ រឿងឧប្បប្រេត ទី ៥

អ្នកមិនបាននិយាយពាក្យតិចតួច នឹងបុរសនោះទេ ។

ឯបុរសនោះបាននិយាយសូមចំពោះអ្នកដែលមិននិយាយរក

បាននិយាយនឹងអ្នកថា អ្នកចូរឱ្យអំពៅដល់ខ្ញុំ អ្នកក៏បានឱ្យ

អំពៅមួយដើម តាមក្រោយខ្នង ដល់បុរសនោះ នេះជាផល

របស់បាបកម្មនោះឯង ។ ហ៊ី បើដូច្នោះ អ្នកគប្បីទៅចាប់

អំពៅពីក្រោយខ្នងចុះ លុះចាប់បានហើយ ចូរស៊ីឱ្យឆ្អែកចុះ

អ្នកគង់មានចិត្តត្រេកអរ រីករាយ អណ្តែតឡើង ស្រោះស្រាយ

ព្រោះតែបានបរិភោគអំពៅនោះ ។ បុរសនោះ ទៅចាប់

យកអំពៅពីក្រោយខ្នងរបស់ខ្លួន លុះចាប់យកបានហើយ

ក៏ស៊ីអំពៅនោះទាល់តែឆ្អែកឆ្អិន រួចបុរសនោះ មានចិត្ត

ត្រេកអរ រីករាយ អណ្តែតឡើង ស្រោះស្រាយ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស បេតកុ

ឆដំ កុមារប្បេតវិវា

(៤០) សារត្តំ ជាម នកំ ហិមវន្តស្ស បស្សតោ
 តត្តាសុំ^(១) ទ្វេ កុមារា រាជបុត្រាតិ មេ សុតំ ។
 បមត្តា រាជនិយេសុំ^(២) កាមស្សា នាភិទន្ធិនោ
 បច្ចុប្បន្នេ សុខេ គិញ្ចា ន តេ បស្សីសុនាគតំ ។
 តេ បុត្រា^(៣) ប មនុស្សតា បាលោកំ ឥតោ កតា
^(៤)
 តេ ច យោសេន្នំ ន ទិស្សន្តា បុព្វេ ទុក្ខដមត្តនោ ។
 ពហូសុ វត សន្តេសុ ទេយ្យធម្មេ ឧបជ្ជិតេ
 ជាសក្ខិញ្ចា ប អត្តានំ បរិត្តសោត្តិ កាតុំ សុខារហំ ។
 កី តតោ ទាបកំ អស្ស សន្តោ រាជកុលា ចុតា
 ឧបបន្ទា បេតវិសយំ ឧប្បិទាសា សមប្បិតា ។
 សាមិទោ ឥធ ហុត្វាន ហោន្តិ អស្សមិទោ តហិ
 មវន្តិ^(៥) ឧប្បិទាសាយ មនុស្សា ឧន្ទតោ នតា ។

១ ឧ. តត្តសុំ ។ ម. តត្ត អាសុំ ។ ២ ម. សម្មត្តា រាជនិយេសុំ ។ ៣ ឧ. បុតា ប ។
 ម. បុតារិ ។ ៤ ឧ. តេធ ។ ម. តេវិ ។ ៥ ឧ. បរត្តិ ។ ម. តមត្តិ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ បេតវគ្គ

រឿងកុមារប្រេត ទី ៦

(៤១) (ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា) តថាគតពួកក្រុងឈ្មោះ
សាវត្ថី នៅក្បែរព្រៃហិមពាន្ត ក្នុងក្រុងនោះមានកុមារពីរនាក់ ជា
ព្រះរាជបុត្ររបស់ (ព្រះបាទបសេនទិកោសល) ។ ព្រះរាជបុត្រទាំង
ពីរអង្គនោះជាអ្នកប្រមាទ ជាអ្នកមានសេចក្តីត្រេកអរ ក្នុងកាមគុណ
ទាំងឡាយជាទីត្រេកអរ ជាប់ចំពាក់នឹងសេចក្តីសុខជាបច្ចុប្បន្ន ព្រះ
រាជបុត្រទាំងនោះ មិនបានឃើញសេចក្តីសុខទៅក្នុងអនាគតកាល
ឡើយ ។ ព្រះរាជបុត្រទាំងនោះទៅកាន់លោកខាងមុខ ចាកអត្តភាព
ជាមនុស្ស ព្រះរាជបុត្រទាំងពីរនោះ មិនប្រាកដរូប ស្រែកប្រកាស
តែអំពើអាក្រក់របស់ខ្លួនក្នុងកាលមុន ។ កាលទុក្ខណេយ្យបុគ្គល
ទាំងឡាយមានច្រើន កាលទេយ្យធម៌មាន ពួកយើងមិនអាចដើម្បី
ធ្វើខ្លួនឲ្យមានស្នូស្តីតិចតួច ជាទីនាំមកនូវសេចក្តីសុខសោះ ។
អំពើអាក្រក់អ្វី ជាអំពើអាក្រក់ជាងអំពើរបស់យើងនោះ ពួកយើង
ច្បុកចាករាជត្រកូល មកកើតជាប្រេតវិស័យ (ក្នុងទីនេះ) ប្រកបដោយ
សេចក្តីស្រែក នឹងការឃ្វាន ។ ពួកមនុស្សជាម្ចាស់គេក្នុងលោក
នេះ តុំមែនជាម្ចាស់ក្នុងលោកឯណោះទៀតទេ បានខ្ពស់ហើយ
ត្រឡប់ទៅវិញ(ព្រោះតណ្ហា) តែងស្លាប់ដោយសេចក្តីស្រែកឃ្វាន។

បេតិកភ័ស្តុ បេតិកភ័ស្តុ មហាវគ្គស្ស សន្តមំ វាជិបុត្តប្បេតិកភ័ស្តុ

ឯវាមាទីនំ ព្រាត្រា សស្សបាទសម្មវំ

បហាយ សស្សមទំ ករេ សត្តតតោ នរោ

កាយស្ស ភេទា សប្បពោ សត្តំ សោ ឱបបដ្ឋតីតិ ។

កុហាប្បេតិកភ័ស្តុ ធម្មំ ។

សត្តមំ វាជិបុត្តប្បេតិកភ័ស្តុ

(៤២) បុព្វេ កតានំ កម្មានំ វិចារកោ មជយេ មនំ

រូបេ សន្តេ រសេ តន្តេ ដោដ្ឋព្វេ ច មនោរមេ ។

នក្ខំ កំតំ រតី ខំខ្ចំ អនុកត្តា អនុប្បកំ

ឧយ្យានេ បរិចារិត្តា^(១) បរិសន្តោ កំព្វជំ ។

សសី សុនេត្តមទ្ធកំ អត្តនន្តំ សមាហិតំ

អប្បម្ពំ ហរិសម្មន្តំ ឧក្រេ បត្តកតេ^(២) រតំ ។

ហត្ថក្ខន្ធតោ ឱរយ លទ្ធា កន្តតិ ច ព្រាវំ

តស្ស បត្តំ កហិត្តាន ឧម្ពំ បត្តយ ខត្តយោ ។

បណ្ឌាលេ^(៣) បត្តំ កំត្តិត្តា ហសមាវោ អបក្កមិ

រពោ កំតរស្សហិ បតោ កំ មិ កំកុ ករិស្សសិ ។

១ ខ. ហិវាទ ។ ២ ខ. ឧក្រេ បត្តកតេ ។ ៣ ខ. បិណ្ឌលេ ។ ម. តុណ្ណលេ ។

បេតវត្ត មហាវត្ត ទី ៤ រឿងរាជបុត្រប្រេត ទី ៧

នរជនដឹងពោស ដែលកើតអំពីសេចក្តីប្រកាន់ថាធំ យ៉ាងនេះហើយគប្បី
លះនូវសេចក្តីស្រវឹងថាធំ ចោលចេញ ទើបទៅឋានសួគ៌ នរជននោះជា
អ្នកប្រកបដោយប្រាជ្ញា ដល់បែកឆ្ងាយរាងកាយ រមែងកើតក្នុងឋានសួគ៌។

ចប់ រឿងកុមារប្រេតទី ៦ ។

រឿងរាជបុត្រប្រេត ទី ៧

(៤២) (ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់សំដែងរឿងរាជបុត្រប្រេតនេះថា)
ផលរបស់បាបកម្មទាំងឡាយ ដែលរាជបុត្រធ្វើហើយ ក្នុងកាលពីដើម
គប្បីញាំញីនូវចិត្ត ព្រោះរូបសំឡេង ក្លិន រស ផ្សព្វនឹងធម្មារម្មណ៍ ។
រាជបុត្រ ចូលចិត្តនឹងការរាំ ការច្រៀង ការត្រេកអរ នឹងការសើចចំអក
ឡូកឡើយដ៏ច្រើន ដើរលេងក្នុងទទ្វារន រួចចូលទៅក្រុងរាជគ្រឹះវិញ ។
រាជបុត្រនោះ បានឃើញឥសី (ព្រះបច្ចេកពុទ្ធ) ឈ្មោះសុនេត្ត លោក
មានចិត្តទូន្មានហើយ មានចិត្តតម្កល់មាំ ប្រាជ្ញាតិច ប្រកបដោយហិរ
ត្រេកអរតែនឹងចង្ហាន់ក្នុងបាតដោយការស្វែងរក ។

ក្សត្រិយ៍ចុះពីកង្កែបហើយសួរថា បិត្រលោកដ៏ចម្រើន បានចង្ហាន់ដែរឬ
ទេ ហើយទទួលយកបាតរបស់លោក លើកឡើងឲ្យខ្ពស់ បោកបំបែក
បាតលោកលើដីបរដុប ហើយសើចលេង ដើរចេញទៅ (និយាយ
ថា) ខ្ញុំជាកូនរបស់ព្រះបាទកិតវៈ នៃភិក្ខុ លោកនឹងធ្វើអ្វី ដល់ខ្ញុំ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស បេតវត្ថុ

តស្ស កម្មស្ស ជវសស្ស	វិនាកោ កដ្ឋកោ អហ្ម
យំ រាជបុត្តោ វេទេសិ	និរយម្ហិ សមប្បតោ ។
ធន្មេវ ចតុរាសិតិ	វស្សានិ នហ្មតានិ ច
ភុសំ ទុក្ខំ និកច្ឆិដ្ឋោ	និរយេ កតកិញ្ចុសោ ។
ឧត្តានោបិ ច បច្ចុត្ត	និក្កុដ្ឋោ វាមទក្ខិណោ
ឧទ្ធិំ ចានោ បិតោ ចេវ	និរំ ពាលោ អបច្ចុថ ។
ពហ្មនិ វស្សសហស្សានិ	ប្បតានិ នហ្មតានិ ច
ភុសំ ទុក្ខំ និកច្ឆិដ្ឋោ	និរយេ កតកិញ្ចុសោ ។
ឯតានិសំ ខោ កដ្ឋកំ	អប្បទុដ្ឋបនោសិនិ
បច្ចុនិ ចាបកម្មនា	សសំ អាសជ្ជ សុត្តនំ ។
សោ តត្ថ ពហ្មវស្សានិ	វេទយិត្វា ពហ្មទុក្ខំ
ឧប្បវាសហតោ ជាម	មេតោ អាសិ តតោ ច្រតោ ។
ឯវមាទីនំ ញត្វា	សស្សាមទស្សនំ
បហាយ សស្សាមទិ	និវាតមនុវត្តយេ ។
ទិដ្ឋេវ ធម្មេ ចាសំសោ	យោ ^(១) តុទ្ធិសុ សតារវោ
កាយស្ស ភេទា សប្បញ្ញោ	សត្តំ សោ ឧបបជ្ជតិ ។

រាជបុត្តញ្ញេនិក្ខំ សត្តមំ ។

១ ខ. យេសុ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ បេតវគ្គ

ផលដ៏ក្តៅក្រហាយ របស់បាបកម្មដ៏អាក្រក់នោះឯង នាំរាជបុត្រឲ្យ
 រងទុក្ខពេញពោរក្នុងនរក ។ រាជបុត្របានធ្វើអំពើអាក្រក់ ក៏ដល់ទូរ
 សេចក្តីទុក្ខក្រៃលែងក្នុងនរក ប្រាំបួនសែន (៧០០.០០០) ឆ្នាំ ។
 ជនពាលទុកជាដេកផ្សារក្តី ផ្តាបក្តី ប្លៀងទៅខាងឆ្វេង ខាងស្តាំក្តី
 ដើរឡើងលើក្តី ឈរក្តី រមែងឆេះអស់កាលដ៏យូរ ។ ជនពាលបាន
 ធ្វើអំពើអាក្រក់ ក៏ទទួលទុក្ខដ៏ក្រៃលែង ក្នុងនរក ច្រើនពាន់ឆ្នាំផង
 ច្រើនហ្នឹងឆ្នាំផង ។ បុគ្គលអ្នកមានបាបកម្ម តែងទទួលទូរសេចក្តី
 ទុក្ខដ៏ក្រៃលែង ជាទុក្ខក្តៅផ្សា ប្រាកដដូច្នោះ ព្រោះតែប្រទូស្តនឹង
 ផសី អ្នកមិនបានប្រទូស្តមានវត្តល្អ ។ រាជបុត្រនោះទទួលទូរ
 សេចក្តីទុក្ខដ៏ច្រើន ក្នុងនរកនោះ អស់ឆ្នាំទាំងឡាយដ៏ច្រើន ច្បុក
 ចាកនរកនោះមក មកកើតជាប្រេត មានសេចក្តីស្រេកយូន បៀត
 បៀនហើយ ។ បុរសបុគ្គលដ៏និរោស ជាដែនកើត នៃសេចក្តី
 ស្រវឹង ព្រោះឥស្សរិយយស យ៉ាងនេះហើយ គប្បីលះ
 បង់ទូរសេចក្តីស្រវឹង ព្រោះតែឥស្សរិយយស ហើយប្រព្រឹត្ត
 បន្ទាបបន្ថយនិកាយ ។ ជនណាជាបុគ្គលដែលគេសរសើរក្នុងបច្ចុប្បន្ន
 ជាអ្នកគោរព ក្នុងព្រះពុទ្ធ ជននោះ ជាអ្នកប្រកបដោយប្រាជ្ញា
 លុះបែកក្លាយក្នុងកាយទៅ រមែងកើតក្នុងឋានសួគ៌ ។

ចប់ រឿងរាជបុត្រប្រេត ទី ៧ ។

បេតិកភ័ណ្ឌ បតុភ័ណ្ឌ មហាវត្ថុស្ស អដ្ឋមិ គូបិខាទកប្ប្បេតវិគុ

អដ្ឋមិ គូបិខាទកប្ប្បេតវិគុ

[៤៣] ត្រៃក្របតោ ឧត្តន្តា កោ នុ ទិដ្ឋោវ តិដ្ឋសិ^(១)
 និសំសយំ ចាបកម្មនោ កិណ្ឌ សន្តិយសេ តុវន្តិ^(២) ។
 អហំ ភទន្តេ^(៣) បេតោម្ហិ ឧត្តតោ យមលោកិកោ
 ចាបកម្មំ កវិត្តាន បេតលោកិ ឥតោ តតោតិ ។
 កិណ្ឌ កាយេន វាចាយ មនសា ឧត្តជំ កតំ
 កិស្សុ កម្មវិចារកេន ឥទិ ឧត្តំ និកច្ឆសិតិ ។
 អហំ អាវាសិកោ មយំ ឥស្សុកិ កុលមច្ឆរិ
 អដ្ឋោសិតោ^(៤) មយំ យេ កទរិយោ បរិភាសកោ ។
 តស្សហំ វចនំ សុត្តា ភិក្ខុវោ បរិភាសិស្សំ
 តស្សុ កម្មវិចារកេន បេតលោកិ ឥតោ តតោតិ ។
 អមិត្តោ មិត្តវណ្ណេន យោ តេ អាសិ កុល្យបកោ
 កាយស្សុ ភេទា ឧប្បតោ កិណ្ឌ បេច្ច តតិ តតោតិ ។

១ ឧ. ទីតោសិ ទិដ្ឋសិ ។ ម. ទីតោ បតិដ្ឋសិ ។ ២ ម. សុហសេ តុវិ ។ ៣ ឧ. វន្តេ ។

៤ ឧ. អដ្ឋោសិតោ ។

បេតវត្ថុ មហាវគ្គ ទី ៣ រឿងគូបិខាទកប្រេត ទី ៧

រឿងគូបិខាទកប្រេត ទី ៨

(៤៣) (ព្រះមោគ្គល្លានឃើញប្រេតនោះហើយ សួរថា) អ្នក
ដែលអាត្មាឃើញហើយ តើជាអ្វី ងើបអំពីរណ្តៅអាចម៍ ហើយ
បិតនៅ អ្នកឯងជាបុគ្គលមានបាបកម្មឥតសង្ស័យ ហេតុអ្វីក៏ស្រែក ។

(ប្រេតតបថា) បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ខ្ញុំជាប្រេតទុគិត កើតក្នុងយម-
លោក បានធ្វើបាបកម្ម ទៅពីមនុស្សលោកនេះ ទៅកាន់បេតលោក ។

(ព្រះមោគ្គល្លានសួរថា) អំពើអាក្រក់ដូចម្តេច ដែលប្រេតឯងធ្វើ
ហើយ ដោយកាយ វាចា ចិត្ត អ្នកឯងបានទទួលទុក្ខលំបាកនេះ
ព្រោះផលបាបកម្ម ដូចម្តេច ។

(ប្រេតតបថា) លោកជាចៅអាវសរបស់ខ្ញុំ ជាអ្នកបូស្សា ជាអ្នក
កំណាញ់ត្រកូល ស្ងួតស្ងាញ ដេរប្រទេច នៅអាស្រ័យក្នុងផ្ទះរបស់ខ្ញុំ ។
លុះខ្ញុំឮពាក្យលោកចៅអាវសនោះហើយ ក៏ដេរប្រទេចភិក្ខុទាំងឡាយ
ព្រោះហេតុតែផលកម្មនៃការដេរនោះ បានជាខ្ញុំស្លាប់ពីលោកនេះទៅ
ទៅកើតជាប្រេត ។

(ព្រះមោគ្គល្លានសួរថា) ភិក្ខុដែលមិនមែនជាមិត្តចូលទៅរកត្រកូល
របស់អ្នក ដោយតាំងកេខ្លួនថាជាមិត្ត ភិក្ខុអ្នកអប្បឥតប្រាជ្ញា លុះបែក
ឆ្ងាយរាងកាយស្លាប់ទៅ តើទៅកាន់គតិដូចម្តេច ក្នុងលោកខាងមុខ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស បេតវត្ថុ

តស្សោហំ ចាបកម្មស្ស សីសេ តិដ្ឋាមិ មត្តកេ
 សោ ច បរិសយំ បត្តោ មមេវ បរិវារកោ ។
 យំ កទន្តេ ហានន្តោ^(១) ឯតំ មេ ហោតុ កោជនំ
 អហត្ថោ ខោ យំ ហនាមិ ឯតំ សោ ឧបជីវតីតិ ។

គូបិខាទកប្បេតវត្ថុ អដ្ឋមំ ។

នវិមំ គូបិខាទកប្បេតវត្ថុ

[៤៤] គូបគូបតោ ឧត្តត្ថា កា នុ ទិដ្ឋាវ តិដ្ឋសិ^(១)
 និសិសយំ ចាបកម្មតា កិណ្ណ សទ្ធិយសេ តុវន្តិ^(៣) ។
 អហំ កទន្តេ បេតិម្ហំ ទុក្ខតា យមលោកិកា
 ចាបកម្មំ ករិត្យាន បេតលោកិ វតោ កតាតិ ។
 កិ នុ កាយេន វាចាយ មនសា ទុក្ខំ កតំ
 តិស្ស កម្មវិហាកេន វនិ ទុក្ខំ និកត្តសីតិ ។
 អហំ អាវាសិកោ មយំ វស្សកំ កុលមច្ឆរិ
 អដ្ឋោសិតោ^(២) មយំ យេ កទិវិយោ បរិកាសកោ ។
 តស្សោហំ វចនំ សុត្តា កិក្ខុវេ បរិកាសិស្សំ

១ ម. ហទន្តោ ។ ២ ម. ទិវា បតិដ្ឋិសិ ។ ៣ ម. សុទ្ធិហសេ តុវ ។ ៤ ទ. អដ្ឋោសិកោ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ បេតវគ្គ

(ប្រេតភបថា) ខ្ញុំបិតនៅលើទីបំផុតនៃក្បាល នៃភិក្ខុអ្នកមានបាបកម្ម
នោះ ឯភិក្ខុអ្នកមានបាបកម្មនោះ ទៅកើតជាប្រេត ជាបរិវាររបស់ខ្ញុំ
(នេះឯង)។ បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ពួកជនឯទៀត បន្ទាបនូវទុច្ចារៈណា
ទុច្ចារៈនោះឯងទៅជាភោជនរបស់ខ្ញុំ (រាល់ ៗ ថ្ងៃ) ខ្ញុំបន្ទាបនូវទុច្ចារៈ
ណា ភិក្ខុចៅអាវសនោះ ចិញ្ចឹមជីវិតនឹងទុច្ចារៈនោះ (រាល់ ៗ ថ្ងៃ) ។

ចប់ រឿងតូចៗកប្រេតទី ៧ ។

រឿងតូចៗទុកប្រេត ទី ៨

(៤៤) (ព្រះមោគ្គល្លានបានឃើញស្រីប្រេតហើយសួរថា) នាង
ឯងដែលអាត្មាឃើញហើយ តើជាអ្វី ងើបម្នីរណ្តៅអាចម៍ ហើយ
បិតនៅ នាងឯងមានបាបកម្មឥតមានសង្ស័យ ហេតុអ្វីចេះតែស្រែក ។

(នាងប្រេតនោះភបថា) បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ខ្ញុំជាស្រីប្រេត
ជាអ្នកទុតិក កើតក្នុងយមលោក បានធ្វើបាបកម្ម ហើយច្យុតចាក
មនុស្សលោកនេះ ទៅកាន់បេតលោក ។

(ព្រះមោគ្គល្លានសួរថា) អំពើអាក្រក់ដូចម្តេច ដែលនាងធ្វើហើយ
ដោយកាយ វាចា ចិត្ត បានជានាងរងទុក្ខនេះ ព្រោះផលកម្មអ្វី ។

(ស្រីប្រេតភបថា) លោកចៅអាវសរបស់ខ្ញុំ ជាអ្នកបូស្ស កំណាញ់
ត្រកូល ស្វិតស្វាញ ដេរប្រទេច អាស្រ័យនៅក្នុងផ្ទះរបស់ខ្ញុំ ។
លុះខ្ញុំឮពាក្យលោកចៅអាវសនោះហើយ ក៏ដេរប្រទេចភិក្ខុទាំងឡាយ

បេតវត្តស្នំ បតុន្តស្ស មហាវត្តស្ស ទសមំ គណប្បេតវត្ត

តស្ស កម្មវិទាគោន បេតលោកំ វតោ គតាតិ ។
 អមិត្តោ មិត្តវណ្ណោន^(១) យោ តេ អាសិ កុល្យបកោ
 កាយស្ស ភេទា ធុប្បញ្ញោ កំន្ន បេច្ច គតិ គតោតិ ។
 តស្សេវហំ ចាបកម្មស្ស សីសេ តិដ្ឋាមិ មត្តកេ
 សោ ច បរិសយំ បត្តោ មមេវ បរិវរកោ ។
 យំ ភទន្តេ ហនន្តញ្ញោ ឯតំ មេ ហោតុ កោជនំ
 អហត្ថោ ខោ យំ ហនាមិ ឯតំ សោ ឧបដិវត្តតិ ។

គូបិទាមប្បេតវត្ត សរមំ ។

ទសមំ គណប្បេតវត្ត

[២៥] នត្តា ធុត្ថុណ្ណាចាថ កិសា ធមនិសណ្ឌិតា
 ឧត្តាសុលីកា^(២) កិសកា កេ ធុតុម្រេថ ហរិសាតិ ។
 មយំ ភទន្តេ បេតម្ហា ធុត្តតា យមលោកិកា
 ចាបកម្មំ ករិត្តាន បេតលោកំ វតោ គតាតិ ។

១ ម. មិត្តបេន ។ ២ ម. ឧប្បាសុឡិកា ។

បេតវត្ត មហាវត្ត ៥ រឿងគណប្រេត ទី ១០

ព្រោះហេតុតែផលកម្ម នៃការជរនោះ បានជាខ្ញុំស្លាប់ពីលោកនេះ
ទៅកាន់បេតលោក ។

(ព្រះមោក្ខល្លានសួរថា) ចុះភិក្ខុដែលមិនមែនជាមិត្តអ្នកចូលទៅកាន់
ត្រកូលរបស់នាង ដោយភេទជាដូចជាមិត្ត ភិក្ខុអ្នកអប្បដ្ឋតប្រាជ្ញានោះ
លុះបែកព្រាយរាងកាយស្លាប់ទៅ តើទៅកាន់គតិដូចម្តេច ក្នុងបរលោក ។

(ស្រីប្រេតតបថា) ខ្ញុំបិតនៅលើទីបំផុតនៃក្បាល របស់ភិក្ខុអ្នកមាន
បាបកម្មនោះ ទៅកើតជាប្រេត ហើយជាបរិវាររបស់ខ្ញុំ ។ បតីត្រលោក
ដ៏ចំរើន ពួកដទៃទៀត ។ បន្ទាបនឹងនូវទុច្ចារៈណា ទុច្ចារៈនោះឯង
ទៅជាគោជនរបស់ខ្ញុំ (រាល់ៗថ្ងៃ) ខ្ញុំបន្ទាបនឹងនូវទុច្ចារៈណា ភិក្ខុចៅ
អាករសនោះ ចិញ្ចឹមជីវិតនឹងទុច្ចារៈនោះ(រាល់ៗថ្ងៃ) ។

ចប់ រឿងតូចខាងប្រេត ទី ៩ ។

រឿងគណប្រេត ទី ១០

(៤៥) (ព្រះមោក្ខល្លានសួរថា) នៃអ្នករាល់គ្នា អ្នកទាំងឡាយ
មានកាយអាក្រាត មានសរីរៈមានសម្បុរមិនស្អាត ស្តមរមេដោយ
សរសៃ មានផ្កើនដម្ហិរ រតាមម្ល៉េះ តើអ្នកទាំងឡាយ ជាអ្វី ។

(ពួកប្រេតតបថា) បតីត្រលោកដ៏ចំរើន យើងខ្ញុំជាប្រេតទុគ្គត
កើតក្នុងមលោក លះបង់លោកនេះ ទៅកាន់បេតលោក ព្រោះតែ
ធ្វើបាបកម្ម ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស បេតវគ្គ

តិ នុ កាយេ ន វា នាយ	ម ន សា ទិ ក្កំ ដំ ក តំ
តិ ស្ស ក ម្មវិ ចា កេ ន	បេ ត លោ កំ ឥ តោ ក តា តិ ។
អ ន វ ជ្ជេ ស្ស ^(១) តិ ត្ថេ ស្ស	វិ ចិ ធម្ម ឡ មា ស កំ
ស ន្តេ ស្ស ទេ យ្យ ធម្មេ ស្ស	ទី បំ ជា ក ម្ម ម ត្ថ ទោ ។
ន ទី ខុ បេ ម ត សិ តា	វិ ត្ថ កា ប វិ ត្ថ តិ
ធា យំ ខុ បេ ម ខុ ល្លោ ស្ស	អា ត ទោ ប វិ ត្ថ តិ ។
អ ត្ថិ វ ល្លោ វ ទោ វា តោ	ខុ ហ ទ្លោ ខុ ប វា យ តិ
ឯ ត ញ្ច ក ទ្លេ អ ហា ម	អ ញ្ច ញ្ច ចា ប កំ ត តោ ។
អ បិ ^(២) យោ ជ នា និ ត ច្ឆា ម	ជា តា អា ហា វ កិ ទ្ធិ ទោ
អ ល ទ្វា យេ វ ជិ វ តា ម	អ ហោ ទោ អ ប្ប ប ញ្ច តា ។
ជា តា ប ម ច្ឆិ តា ក ទ្លេ	ក្រ មិ យំ ប ជិ ស្ស ម្ពិ តា
ខុ ត្តា ទា ប តិ កិ វា ម	អ វ ក្ក ជ្ជា ប តា ម សេ ។
តេ ច ត ត្រូវ ប តិ តា	ក្រ មិ យំ ប ជិ ស្ស ម្ពិ តា
ទិ វំ សី ស ញ្ច យ ជ្ជេ ម	អ ហោ ទោ អ ប្ប ប ញ្ច តា ។

១ ប. អតិវជ្ជេស្ស ។ ២ ម អធិ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ បេតវត្ថុ

(ព្រះមោគ្គល្លានសួរថា) ចុះអ្នករាល់គ្នា បានធ្វើអំពើអាក្រក់ ដូចម្តេច ដោយកាយ វាចា ចិត្ត លះលោកនេះ ទៅកាន់បេតលោក ព្រោះផលកម្មអ្វី ។

(ពួកប្រេតទូលថា) ពួកយើងបានរើសទ្រព្យកន្លះមាសក នៅនាកំពង់ទឹកដែលឥតទោស (គ្មានម្ចាស់ថែរក្សា) នាកាលទេយ្យធម៌ទាំងឡាយមាន ពួកយើងមិនបានធ្វើទីពឹងដល់ខ្លួន ។ ពួកយើងជាបុគ្គលស្រែកទឹក នាំគ្នាចូលទៅរកស្ទឹង ទើបឯស្ទឹងនោះក៏ខ្វែងប្រែទៅជាស្ទឹងទទេ ក្នុងកាលក្តៅ ពួកយើងនាំគ្នាចូលទៅរកម្លប់ ម្លប់នោះក៏ខ្វែងប្រែទៅជាកំដៅដីក្តៅវិញ ។ ខ្យល់មានសណ្ឋានដូចជាភ្លើងដីក្តៅ បក់មករកពួកយើង បត់ត្រលោកដំចំរើន ពួកយើងទទួលនូវបាបកម្មនោះផង ទទួលនូវបាបកម្មដទៃពីនោះផង ។

ទុកជាពួកយើង ដើរទៅកាន់យោជន៍ទាំងឡាយ ជាបុគ្គលឃ្មានចង់ស៊ីអាហារក៏រកទទួលបានមិនបាន ហើយក៏ត្រឡប់វិលវិញដោយឥតថា ឱហ្ម ⁺ ពួកយើងជាបុគ្គលឥតបុណ្យទេតើ ។ បត់ត្រលោកដំចំរើន ពួកយើងជាបុគ្គលឃ្មានជ្រុលជ្រប់ ដួលដេកលើផែនដី បម្រះទនៀល ផ្សារផ្តាច់ លើផែនដី ។ លុះពួកយើងដួលនៅក្នុងទីនោះហើយក៏ក្រោកឡើង ដួលប្រសទៅលើផែនដីនោះវិញ ទើបទង្គិចដើមទ្រូងផង ទង្គិចក្បាលផង ឱហ្ម ⁺ ពួកយើងជាបុគ្គលឥតបុណ្យ ទេតើ ។

បេតវិញ្ញាណំ ចតុស្ស មហាវិញ្ញាណំ ឯកាទសមំ បាដិលីបុត្តប្បេតវិញ្ញាណំ

ឯតញ្ច កន្លៃ អរហាម អញ្ញាញ ចាបកំ តតោ

សន្តេស្ត ទេយ្យធម្មេស្ត ដំបំ ណាកម្មមត្តនោ ។

តេហំ ទ្ធន ឥតោ កុញ្ញា យោជី លទ្ធាន មាណសី

វទញ្ញា សីលសម្បជ្ជា កាហាម កុសលំ តហ្មន្តំ ។

គណប្បេតវិញ្ញាណំ ទសមំ ។

ឯកាទសមំ បាដិលីបុត្តប្បេតវិញ្ញាណំ

(២៦) ទិដ្ឋា តយា និយា តិរច្ឆានយោជី

បេតា អស្សរា វាចំ មនុស្សទេវា^(១)

សយមន្តស កម្មវិចារកមត្តនោ

ទេស្សាមំ តំ ចាដលីបុត្តមត្តតំ

តត្ត កុញ្ញា កុសលំ ករោហិ កម្មន្តំ ។

អត្តកាមោសំ មេ យត្ថា ហិតកាមោសំ ទេវតេ

ករោចំ តុយំ វចនំ ត្រមសំ អាចរិយោ មម ។

១ ម. អចំ មនុស្សទេវា ។

បេតវត្ត មហាវត្ត ទី ៤ រឿងធានាលិបុត្តប្រេត ទី ១១

បតិគ្រលោកដំបំរើន ពួកយើងគួរទទួល នូវបាបកម្មនោះផង
ទទួលនូវបាបកម្មដទៃនោះផង នាកាលទេយ្យធម៌ទាំងឡាយមាន
ពួកយើងមិនបានធ្វើនូវទីតាំងដល់ខ្លួនសោះ ។ បើដូច្នោះពួកយើង
លុះរង់ចោទប្រេតនេះទៅ សូមបានកើតជាមនុស្ស ជាអ្នកបរិបូរ
ដោយសីល ធ្វើកុសលឲ្យបានច្រើន អំពីដឹងក្តីទៅ ។

ចប់ រឿងធានាលិបុត្ត ទី ១១ ។

រឿងបាណិបុត្តប្រេត ទី ១១

(៤៦) (វេមានិកប្រេតពោលថា) ពួកសត្វនរកក្តី ពួកកំណើត
តិរចានក្តី ពួកប្រេតក្តី ពួកអសុរក្តី ពួកមនុស្សនឹងទេពក្តី
នាងបានឃើញឬទេ នាងបានឃើញផលកម្ម ដែលខ្លួនបាន
ធ្វើហើយដោយខ្លួនឯងដែរឬទេ ខ្ញុំនឹងនាំនាងទៅបាណិបុត្ត
មិនមានអ្នកចោមព័ទ្ធិបាន បើនាងទៅដល់បាណិបុត្តនោះ
ហើយ ចូរធ្វើកុសលកម្មចុះ ។

នាងនោះតបថា បតិគ្រយក្ស អ្នកជាបុគ្គលប្រាថ្នាប្រយោជន៍
ឲ្យខ្ញុំ បតិគ្រទៅតា អ្នកជាបុគ្គលប្រាថ្នា សេចក្តីចំរើនឲ្យខ្ញុំ
ខ្ញុំនឹងធ្វើតាមសំដីរបស់អ្នក អ្នកជាអាចារ្យរបស់ខ្ញុំ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស បេតវគ្គ

ទិដ្ឋា មយា និរយោ និវត្តានយោនិ
 បេតា អស្សា វាបិ មនុស្សនេវា
 សយមនុស កម្មវិបាកមត្តនោ
 កាហាមិ បុញ្ញានិ អនប្បកានិភិ ។
 បាណិបុត្តប្បេតវគ្គ ឯកទសមំ ។

ទ្វាទសមិ អម្ពនិប្បេតវគ្គ

(៤៧) អយញ្ច តេ ខោត្តរណី សុរម្មា

សមា សុប្បត្តតា ច មហោទកា ច
 សុប្បត្តិ^(១) កម្មាគណានុកិណ្ណា
 កមិ តយា លទ្ធា អយំ មនុញ្ញ ។
 ឥនញ្ច តេ អម្ពនិ សុរម្មំ
 សញ្ញេតុកំ ជារយតិ ផលានិ
 សុប្បត្តិ^(២) កម្មាគណានុកិណ្ណំ
 កមិ តយា លទ្ធិមិទំ វិមាទន្តិ ។

អម្ពបក្កោទកំ យាភិ សីតន្តាយំ មនោរមិ^(២)
 ជិតាយ ទិដ្ឋនានេន តេន មេ ឥធ លត្តតិភិ ។

សន្តិដ្ឋិកំ ឯវ មស្សេ ទានស្ស

១ ម. សំបុត្តិកា ។ ២ ឧ. ម. សិគ្គាយា មនោរមា ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ បេតវគ្គ

ពួកសត្វនរកក៏ ពួកកំណើតតិរចានក៏ ពួកប្រេតក៏ ពួកអសុរក៏
 ពួកមនុស្សនឹងទេពក៏ ខ្ញុំបានឃើញហើយ ខ្ញុំបានឃើញផល
 កម្មរបស់ខ្លួនដោយខ្លួនឯង ខ្ញុំនឹងធ្វើបុណ្យទាំងឡាយឲ្យច្រើន ។
 ចប់ រឿងពាណិជ្ជបុត្រប្រេត ទី ១១ ។

រឿងអម្បវិនិប្រេត ទី ១២

(៤៧) (ពួកពាណិជ្ជសួរថា) ស្រះបោកូរណី

របស់នាងនេះ ជាទីត្រេកអរដោយប្រពៃផង មានផ្ទះស្នើផង
 មានកំពង់ល្អផង មានទឹកច្រើនផង មានផ្ការីកល្អផង មានហ្វូង
 កន្ទួនហើរឆ្វៀលច្បាត់ផង ស្រះបោកូរណី ជាទីពេញចិត្តនេះ
 នាងបានដោយហេតុដូចម្តេច ។ មួយទៀត អម្បវិនិរបស់
 នាងនេះ ជាទីត្រេកអរ ដោយប្រពៃផង កាន់ផ្ទះគ្រប់
 រដូវផង មានផ្ការីកជាទិច មានហ្វូងកន្ទួនច្រើន ហោម
 រោមផង តើវិមាននេះ នាងបានមក ដោយហេតុអ្វី ។

(វេមានិកប្រេតតបថា) ខ្ញុំបានស្រះបោកូរណីជាទីត្រេកអរនឹង

អម្បវិនិមានជាទីត្រេកអរនេះ ព្រោះវត្តជីការរបស់ខ្ញុំបានប្រគេនទឹក
 ស្វាយទំនឹងបបរ នឹងម្លប់ដ៏ត្រជាក់ ជាទីត្រេកអរ ក្នុងទីនេះ ។

យេវ័ត្តស្មី ចត្តស្ស មហាវត្តស្ស តេវសមំ អក្ករក្ខប្បេតវិក្ខុ

ទមស្ស ភិយមស្ស វិទាតិ

នាសំ អហំ អយ្យក្កលេស្ម ហុត្វា

សុណិសា ហោមិ អតារស្ស ឥស្សរាតិ ។

អសាតំ សាត្យុបេន បិយ្យុបេន អប្បយំ

ទុក្ខំ សុខស្ស រូបេន បមតំ អតិវត្តតិ ។

អក្ករក្ខប្បេតវិក្ខុ ព្រាសមំ ។

តេវសមំ អក្ករក្ខប្បេតវិក្ខុ

[២៨] យំ ទណតិ ន តំ ហោតិ នេបេវ នានំ ទត្វាន

ឡកយំ តាតិ ឡកយំ តេន នានេន ក្ខត្តតិ

ជាតរេវ មា បមជ្ជថាតិ ។

អក្ករក្ខប្បេតវិក្ខុ តេវសមំ ។

បេតវត្ត មហាវត្ត ទី ៤ រឿងអក្ខរក្សប្រេត ទី ១៣

(ធីតាពាលថា) ចូរអ្នកសំឡឹងមើលផលរបស់ទាន និងការ
 ទូន្មាននូវឥន្ទ្រិយ និងការសង្រួម ដែលឃើញច្បាស់ ដោយ
 ខ្លួនឯង ខ្ញុំ (តីដើម) ជាទាស៍ ឥឡូវបានជាកូនប្រសាស្រី
 ក្នុងគ្រូកូលរបស់លោក និងជាធំត្រួតត្រាផ្ទះ របស់លោក ។
 (ថ្ងៃនោះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ប្រមើលមើលឃើញឧបនិស្ស័យនៃ
 ស្រីនោះហើយត្រាស់ថា) របស់ដែលមិនត្រេកអរ រមែងប្រព្រឹត្តកន្លង
 បុគ្គលអ្នកប្រមាទ ដោយសភាពនៃរបស់ជាទីត្រេកអរ របស់ដែល
 មិនស្រឡាញ់ រមែងប្រព្រឹត្តកន្លងបុគ្គលអ្នកប្រមាទដោយសភាពនៃ
 របស់ជាទីស្រឡាញ់ ទុក្ខតែងប្រព្រឹត្តកន្លងបុគ្គលអ្នកប្រមាទដោយ
 សភាពនៃសេចក្តីសុខ ។

ចប់ រឿងអក្ខរក្សប្រេត ទី ១២ ។

រឿងអក្ខរក្សប្រេត ទី ១៣

(៤៨) (ភូមិទេវតានិយាយថា) បុរសបុគ្គលឲ្យរបស់ណា
 របស់នោះ មិនមាន (ផលត្រឹមតែប៉ុណ្ណោះ) ទេ បុគ្គលគប្បីឲ្យទាន
 លុះឲ្យទានហើយ រមែងធ្ងន់ទុក្ខទាំងពីរយ៉ាង (ទុកក្នុងបច្ចុប្បន្ន
 និងបរលោក) រមែងបានប្រទះសុខទាំងពីរ ព្រោះតែទាននោះ
 ចូរអ្នកភ្ញាក់រឭក ចូរអ្នកកុំធ្វេសប្រហែស(ក្នុងទាន)ឡើយ ។

ចប់ រឿងអក្ខរក្សប្រេត ទី ១៣ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស បេតវគ្គ

បតទុសមំ ភោគសំហារប្បេតវិគុំ

(៤៧) មយំ កោតេ សំហារិម្ហំ សមេន វិសមេន ច

តេ អនោ បរិកុណានិំ មយំ ទុក្ខស្ស កាតំនិគំ ។

ភោគសំហារប្បេតវិគុំ បតទុសមំ ។

បណ្ណរសមំ សេដ្ឋីបតប្បេតវិគុំ

(៥០) សដ្ឋីវស្សសហស្សានិំ បរិបណ្ណានិំ សព្វសោ

និរយេ បច្ចុមាណានិំ កតា អនោ កវិស្សតិំ ។

នត្ថំ អនោ កុតោ អនោ ន អនោ បដិទិស្សតិំ

តថា ហិំ បកតំ ចាបំ មម តុយ្ហញ្ច មារិសំ^(១) ។

ទុដ្ឋិវតមដិវម្ហំ យេ សន្តេ ន ទទម្ហសេ^(២)

សន្តេសុំ ទេយ្យធម្មេសុំ ទិបំ ឆាកម្ហមត្តនោ ។

សោ ហិំ^(៣) ទ្ធិន ឥតោ តន្តំ យោនី លទ្ធាន មាទុសី

វទញ្ច សីលសម្បន្នោ កាហាមិ កុសលំ ពហុនិំ ។

សេដ្ឋីបតប្បេតវិគុំ បណ្ណរសមំ ។

• ម. ភវា បកតំ ចាបំ កុយ្ហំ មយ្ហញ្ច មារិសា ។ ២ ម. យេសំ តោ ន ទទម្ហសេ ។

៣ ម. សោហំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ បេតកុ

រឿងភោគសំហារប្រេត ទី ១៤

(៤៩) (ពួកស្រីប្រេតស្រែកថា) ពួកយើងបានប្រមូលភោគៈទាំង
ឡាយដោយសមខ្លះ ដោយមិនសមខ្លះ ពួកជនឯទៀត តែងបរិភោគ
ភោគៈទាំងនោះ ឯពួកយើងគ្រាន់តែបានចំណែកនៃសេចក្តីទុក្ខ ។
ចប់ រឿងភោគសំហារប្រេត ទី ១៤ ។

រឿងសេដ្ឋីបុត្រប្រេត ទី ១៥

(៥០) (ពួកសត្វនរកស្រែកថា) ពួកយើងនេះនៅក្នុងនរកពេញ
ប្រាំមួយម៉ឺន(៦០.០០០)ឆ្នាំគ្រប់គ្រាន់ តើទីបំផុតនឹងមានក្នុងវេលាណា
ពួកយើងមិនមានទីបំផុតទេ ពួកយើងនឹងមានទីបំផុតមកពីណា ទីបំផុត
នឹងមិនប្រាកដដល់យើងឡើយ ម្ចាស់អ្នក ព្រោះតែខ្ញុំក៏ អ្នកក៏ បានធ្វើ
បាប ។ ពួកយើងរស់នៅដោយលំបាក ព្រោះទេយ្យធម៌មាន យើង
មិនបានឲ្យ កាលទេយ្យធម៌មាន យើងមិនបានធ្វើទីពឹងដល់ខ្លួនសោះ។
ប្រសិនបើខ្ញុំ បានរង់ចាំការនរកនេះទៅ បានកើតជាមនុស្ស
សូមជាអ្នកបរិបូរដោយសីល ធ្វើកុសលឲ្យច្រើន អំពីកាលដឹងក៏ទៅ ។
ចប់ រឿងសេដ្ឋីបុត្រប្រេត ទី ១៥ ។

បេតវត្តស្មី ឧត្តស្ម័យ មហាវត្តស្ម័យ សោឡសម័ សង្កឹក្ខដិសហស្សប្បៀតវត្ត

សោឡសម័ សង្កឹក្ខដិសហស្សប្បៀតវត្ត

(៥០) កំណុំ ឧត្តស្ម័យ	មីតោ កន្លោវ ជានសំ
និស្សំសយំ ចាបកម្មំ	កំណុំ សទ្ធិយសេ តុវន្តំ ។
អហំ កន្លោ បេតោម្មំ	ទុគតោ យមលោ កំកោ
ចាបកម្មំ ករិត្យាន	បេតលោកំ ឥតោ តតោ ។
សង្កឹ ក្ខដសហស្សានិ	បរិបុណ្ណានិ សព្វសោ
សីសេ មយំ និបតន្តំ	តេ កំណុំ ច មត្តកន្តំ ។
កំណុំ កាយេន វាចាយ	មនសា ទុក្ខដំ កតំ
កំស្ស កម្មវិចារកេន	បេតលោកំ ឥតោ តតោ ^(១) ។
សង្កឹ ក្ខដសហស្សានិ	បរិបុណ្ណានិ សព្វសោ
សីសេ តុយំ និបតន្តំ	តេ កំណុំ ច មត្តកន្តំ ។
អថទុសាសី សម្មុទ្ធិ	សុទេតំ ការិត្រ្រយំ
និសំណុំ ក្រុម្ភលស្មី	យាយន្តំ អក្កតោភយំ ។
សាលត្តកប្បហារេន	លោ កំណុំស្សំ តស្សំ ^(២) មត្តកំ
តស្ស កម្មវិចារកេន	ឥទំ ទុក្ខំ និបតន្តំ ។

១ ម. ពិវ ទុក្ខំ និបតន្តំ ទិស្សតិ ។ ២ ឱ. ពិ កំណុំស្សន្តស្ស ។

បេតវត្ត មហាវត្ត ទី ៤ រឿងសង្ឃកូនសហស្សប្រេត ទី ១៦

រឿងសង្ឃកូនសហស្សប្រេត ទី ១៦

(៥១) (វិថុម្ពយព្រះមោគ្គលានសួរថា) ហេតុអ្វីអ្នកដូចមនុស្ស
ឆ្លុះ ស្ទុះចុះស្ទុះឡើង ដូចម្រឹគភ្នាក់ផ្អើល អ្នកមានបាបកម្មមិនមាន
សង្ស័យ ហេតុអ្វី ក៏អ្នកស្រែក ។

(ប្រេតតបថា) បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ខ្ញុំជាប្រេតទុគ៌ិត កើតក្នុង
យមលោក ទៅពីមនុស្សលោកនេះ ទៅកាន់បេតលោក ព្រោះតែ
ធ្វើបាបកម្ម ។ មានញញួរដែកពេញចំនួនប្រាំមួយហ្នឹង (៦០.០០០)
ដ៏គ្រប់គ្រាន់ តែងធ្លាក់លើក្បាល របស់ខ្ញុំ ញញួរដែកទាំងនោះ
ទំលាយនូវក្បាលរបស់ខ្ញុំ ។

(ព្រះមោគ្គលានសួរថា) ចុះអ្នកបានធ្វើអំពើអាក្រក់ដោយកាយ វាចា
ចិត្តដូចម្តេច បានជាអ្នកលះលោកនេះ ទៅកើតក្នុងបេតលោក ព្រោះ
ផលកម្មអ្វី ។ ញញួរដែកពេញប្រាំមួយហ្នឹង (៦០.០០០) ដ៏គ្រប់គ្រាន់
ធ្លាក់មកលើក្បាលរបស់អ្នក ញញួរដែកទាំងនោះវាយទំលាយក្បាល ។

(ប្រេតតបថា) កាលណោះ ខ្ញុំបានឃើញព្រះបច្ចេកពុទ្ធ ព្រះនាម
សុនេត្ត លោកមានឥន្ទ្រិយចម្រើន ដោយអរិយមគ្គ គង់ក្រោមម្លប់
ឈើ លោកមានឈាន ឥតមានភ័យភិតមកពីទិណពេ ។ ខ្ញុំបាញ់
ទំលាយព្រះគោសលោក ដោយការប្រហារដោយក្រុស សេចក្តីទុក
នេះ សម្រេចដល់ខ្ញុំ ព្រោះតែផលកម្មនៃការប្រហារនោះ ។

សុត្តនិបិដក ខុទ្ទកនិកាយស្ស បេតវិគុ

សេដ្ឋី ក្រុងសហស្សានិ បរិបុណ្ណានិ សព្វសោ
សីសេ មយ្ហំ និបតន្តិ តេ ភិទ្ធីន្តិ ច មត្តកន្តិ ។

ធម្មន តេ កាបរិស

សេដ្ឋី ក្រុងសហស្សានិ បរិបុណ្ណានិ សព្វសោ
សីសេ តុយ្ហំ និបតន្តិ តេ ភិទ្ធីន្តិ ច មត្តកន្តិ ។

សន្តិក្ខនិសហស្សប្បេតវិគុ សោឡសមំ ។

វិស្សទានិ

អម្ពសក្ករោ សេរិសកោ ច បិដ្ឋលោ វេរិតិ ខុប្បុខាទកោ
ទ្វេ កុមារា ទ្វេ ក្រុងកោជនា ទាដលិ ទោក្ករណំ ច
អក្កតោ កោតសំហារា សេដ្ឋីបុត្តា សេដ្ឋីក្រុងសហស្សានិ
វិក្កោ តេន បរិបុត្តិតំ ។

មហារក្កោ បតុក្កោ ។

បេតវិគុ សមត្តំ ។

-
- ១ ម. អម្ពសក្ករោ សេរិសកោ បិដ្ឋលោ វេរិតិ ខុប្បុ-
 ១១៣ ទ្វេ កុមារា ទ្វេ គណយនិលិយោក្ករណំ ។
 អក្កុក្កោតសំហារា សេដ្ឋីបុត្តសាលិក្កោ
 សន្តិក្ខនិសហស្សានិ វិក្កោ តេន បរិបុត្តិ ។
 ១១៤ ខបរិវិក្កោ ច្ចុឡមហាតិ បតុកា
 បញ្ចាស បតុកា ភាណវិរោតិ ។
 ទានំ វិស្សតិ ។ ឧ. ធិទំ ខទានំ ន វិស្សតិ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ បេតវគ្គ

(ព្រោះហេតុនោះ) បានជាញញូវដែកពេញប្រាំមួយហ្នឹង(៦០.០០០)
ដ៏គ្រប់គ្រាន់ ធ្លាក់មកលើក្បាលរបស់ខ្ញុំ ញញូវដែកទាំងនោះវាយ
ទំលាយក្បាល របស់ខ្ញុំ ។

(ព្រះមោគ្គល្លានតបថា) ម្ចាស់បុរសអាក្រក់ សមគាមសេចក្តី
ប្រព្រឹត្តិរបស់អ្នកហើយ ត្រង់ដែលញញូវដែក ពេញប្រាំមួយហ្នឹង
(៦០.០០០) ដ៏គ្រប់គ្រាន់ ធ្លាក់មកលើក្បាលរបស់អ្នក ញញូវដែក
ទាំងនោះ ក៏វាយទំលាយក្បាល របស់អ្នក ។

ធម៌ រឿងសន្តិកូនសហស្សប្រេត ទី ១៦ ។

ឧទ្ទាន នៃមហាវិគ្គ ទី ៤ នោះគឺ

និយាយអំពីរឿងអម្ពសក្ខុរប្រេត១ សេរិស្រុករប្រេត១ នន្ទិកា-
ប្រេត១ រេវតិប្រេត ១ ទុច្ចខាទកប្រេត១ កុមារប្រេត ១ រាជបុត្ត
ប្រេត ១ គូបខាទកប្រេតពីរលើក ភណ្ណប្រេត១ បាដលិបុត្តប្រេត ១
អម្ពវនប្រេត១ អក្ខរក្សប្រេត១ កោតសំហារប្រេត១ សេដ្ឋបុត្តប្រេត១
សន្តិកូនសហស្សប្រេត ១ ហេតុនោះ បានជាលោកហៅថា វគ្គ ។

ធម៌ មហាវិគ្គ ទី ៤ ។

ធម៌ បេតវគ្គ ។

សុត្តនិបិដក

ខុទ្ទកនិកាយស្ស ប្រែគាហិ

នមោ តស្ស ភគវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស ។

(១) សីហានិវេ	ននន្ទានិ	នាបិជំ	តិវត្តវេ
សុណាម	ភាវិត្តានិ	តាថា	អត្តបនាយិកា ^(១)
យថាណាម	យថាតោត្តា	យថា	ធម្មវិហារិណោ
យថាធម្មត្តា	សប្បញ្ញា	វិហារីសុ	អត្ថដ្ឋិតា
តត្ថ	តត្ថ	វិមស្សិត្តា	ដុសិត្តា
អត្ថនិ	បច្ចវេត្តនា	ឥមមត្តំ	អភាសីសុ ។

ឯកនិទានោ

ប្រែគាហិយ ឯកនិបាតស្ស បឋមវគ្គោ

(២) ធន្ទា មេ កុដិកា សុខា និវត្តា វស្ស ទេវេ យថាសុខំ
 ចិត្តំ មេសុសមាហិតំ វិមត្តំ អាតាបិ វិហារមិ វស្ស ទេវតិ ។
 ឥត្តំ សុទ្ធំ^(២) អាយស្មា សុក្ខតិ ថេរោ តាបិ អភាសិត្តាតិ ។

១ ឧ. ម. អត្តបនាយិកា ។ ២ អន្តិកថាយម្បន សុមន្តិ ទិស្សតិ ។

សត្វនបិដក
១១១

ខុទ្ទកនិកាយ បេរគាហិ

សូមនមស្ការ ព្រះមានព្រះភាគ អរហន្ត សម្មាសម្ពុទ្ធ អង្គនោះ ។

(១) អ្នកទាំងឡាយ ចូរស្តាប់នូវភាសាទាំងឡាយ ប្រកបដោយ
ប្រយោជន៍ របស់ព្រះថេរៈទាំងឡាយ អ្នកមានចិត្តចំរើនហើយ កាលបន្តិ
ឡើង ដូចជាសីហៈជាសត្វមានចង្កឹម ដែលបន្តិទៀបច្រកនៃភ្នំ ព្រះថេរៈ
ទាំងឡាយ តាមនាម តាមគោត្រ តាមវិហារធម៌ តាមអធ្យាស្រ័យ ប្រកប
ដោយប្រាជ្ញា ជាបុគ្គលមិនខ្ជិលច្រអូស ចំរើនវិបស្សនា ក្នុងទីនោះ ។
បានពាល់ត្រូវអច្ចុតបទ គឺព្រះនិព្វាន ពិចារណានូវគុណសម្បត្តិ ដែល
លោកបានធ្វើស្រេចហើយ បានសំដែងហើយនូវសេចក្តីដូចតទៅនេះ ។

ឯកនិទាន

បេរគាហិ ឯកនិបាត បឋមវគ្គ

(២) នៃភ្លៀង ខួមរបស់អាត្មា បានបិទបាំងហើយ ជាសុខ
មិនមានខ្យល់ អ្នកចូរឃើញតាមសប្បាយចុះ ចិត្តរបស់អាត្មា ដក្កល់ទុក
ល្អហើយ ជាចិត្តរួចស្រឡះ (ហេតុអាសវៈ) អាត្មាមានព្យាយាមដុត
កំដៅកិលេសជាប្រក្រតី ម្ចាស់ភ្លៀង អ្នកចូរឃើញរមកចុះ ។

ឬថា ព្រះសុក្ខតិរត្តមានអាយុ បានពោលភាសា ដោយប្រការដូច្នោះ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស ថេរោថា

[៣] ឧបសន្តោ ឧបរតោ មន្តកាលី អនុទ្ធតោ
 ជុំនាតិ ចាបកេ ជម្មេ ទុមបត្តិវេ មាលុតោតិ ។
 ឥត្តិ សុទ្ធិ អាយស្មា មហាកោដ្ឋិតោ ថេរោ តាថិ អភាសិត្តិ^(១) ។

[៤] បញ្ចំ ឥមំ បស្ស ភថាគតានិ
 អត្តំ យថា បជ្ជលតោ ធិសីវេ^(២)
 អាលោកនា ចក្កននា កវន្តិ
 យេ អាគតានិ វិនយន្តិ កង្ខន្តិ ។

ឥត្តិ សុទ្ធិ អាយស្មា កង្ខារវរតោ ថេរោ តាថិ អភាសិត្តិ ។

[៥] សត្តិវេវេ សមាសេថ បណ្ឌិតេហត្តទស្ស័ភិ
 អត្តំ មហន្តិ កម្មំ ទុទ្ធសំ ធិបុណំ អណ្ណំ
 ធិរា សមធិគន្ធន្តិ អប្បមត្តា វិចក្កណាតិ ។

ឥត្តិ សុទ្ធិ អាយស្មា បុណ្ណោ មន្តានិបុត្តោ ថេរោ តាថិ អភាសិត្តិ ។

[៦] យោ ទុទ្ធមយោ ទមេន ទន្តោ
 ទញ្ញោ សន្តសិតោ វិត្តណាកង្ខោ
 វិជិតារី អបេតកេរវោ ហិ
 ទញ្ញោ សោ បរិនិព្វតោ វិតតោតិ ។

ឥត្តិ សុទ្ធិ អាយស្មា ទញ្ញោ ថេរោ តាថិ អភាសិត្តិ ។

១ ម. ធិមហាសំ ។ ២ ឧ. និសំថេ ។ ម. និសំទេ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ បេរិយាយ

(៣) បុគ្គលអ្នកស្ងប់រម្ងាប់ រៀរចាកបាប ពោលពាក្យដោយឧបាយ
ប្រាជ្ញា ជាអ្នកមិនរើរវាយ តែងកំចាត់បង់ នូវបាបធម៌ (ពាតខន្ធ-
សន្តាន) ដូចខ្យល់បក់ផ្តាច់ស្លឹកឈើ ។

ពួកថា មហាកោដ្ឋិតត្រូវមានអាយុ បានពោលគាថា ដោយប្រការដូច្នោះ ។

(៤) អ្នកចូរមើលបញ្ញានេះរបស់ព្រះតថាគតទាំងឡាយដូចជាភ្លើង
ដែលរងរឿងកងរត្រី ព្រះតថាគតទាំងឡាយ ជាអ្នកប្រទានពន្លឺច្រក
តែងកំចាត់បង់សេចក្តីសង្ស័យរបស់វេនេយ្យជនដែលមកហើយ ។

ពួកថា កង្ខារវេតត្រូវ មានអាយុ បានពោលគាថា ដោយប្រការដូច្នោះ ។

(៥) បុគ្គលគប្បីនៅរួមជាមួយនឹងពួកសប្បុរសជាបណ្ឌិតអ្នកឃើញប្រយោជន៍
ព្រោះអ្នកប្រាជ្ញទាំងឡាយ អ្នកមានប្រាជ្ញាឈ្លាសវៃ មិនប្រមាទ តែង
បានប្រយោជន៍ច្រើន ជ្រៅល្អិតមត់ចត់ ដែលឃើញបានដោយក្រ ។

ពួកថា បុណ្យត្រូវ មានអាយុ ជាបុគ្គលនាងមន្តានី បានពោលគាថា ដោយ
ប្រការដូច្នោះ ។

(៦) ភិក្ខុណារឿយៗទ្វេដែលគេទូន្មានបានដោយក្រ បានទូន្មាន
ដោយការទូន្មាន (ឥន្ទ្រិយ) ជាព្រះថេរ មានចិត្តសន្តោស ឆ្លង
សេចក្តីសង្ស័យ មានជ័យជំនះ ប្រាសចាកសេចក្តីភ័យខ្លាច ភិក្ខុ
ទ្វេមល្លបុគ្គលនោះ មានចិត្តខាប់ខ្ចួន បរិនិព្វានហើយ ។

ពួកថា ទ្វេត្រូវ មានអាយុ បានពោលគាថា ដោយប្រការដូច្នោះ ។

បើកថាយ ឯកនិយាយ បឋមវគ្គ

(៧) យោ សីតវនិំ ខុទានា ភិក្ខុ

ឯកោ សន្តសិតោ សមាហិតតោ

វិជិតាវី អបេតលោមហំសោ

វន្តំ កាយភតាសតី ធិតិមាតិ ។

ស្តំ សុំ អាយស្កា សីតវនិយោ បេកេ ។

(៨) យោ ទានុទិ មច្ចុរាជស្ស សេនិំ

នឡសេនុវំ សុទ្ធាលំ មហោយោ

វិជិតាវី អបេតកេរោ ហិ

នត្តោ សោ បរិទិព្វតោ វិតតោតិ ។

ស្តំ សុំ អាយស្កា ភល្លិយោ បេកេ ។

(៩) យោ ឧទ្ធមយោ ធមេន ធន្តោ

ធិកេ^(១) សន្តសិតោ វិតិល្លាតតោ

វិជិតាវី អបេតលោមហំសោ^(២)

វិតរតោ^(៣) បរិទិព្វតោ វិតតោតិ ។

វិកេ បេកេ ។

១ ក ប វិកេ ។ ២ ម. អបេតលោមហំសោ ។ ៣ ខ. វិកេ សោ ។

វេរជាថា ឯកនិយាត បឋមវគ្គ

(៧) ភិក្ខុណា ជាបុគ្គលម្នាក់ឯង ចូលទៅកាន់ព្រៃត្រជាក់ ជាអ្នក
សន្តោស មានចិត្តខាប់ខ្លួន មានជ័យជំនះ ប្រាសចាកសេចក្តី
ព្រឺរោម (ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា) មានប្រាជ្ញា រក្សាកាយគតាសតិ ។

ឮថា សីតវិនិយត្តោ មានអាយុ (ប្រាំទពោល) ដោយប្រការដូច្នោះ ។

(៨) បុគ្គលណា កំចាត់បង់នូវសេនាវនិមច្ចរាជ ដូចជាជំនន់ដ៏ធំ
កំចាត់បង់នូវស្ពានបបុស ដែលមានកំឡាំងថយ ជាអ្នកមាន
ជ័យជំនះ ប្រាសចាកសេចក្តីតក់ស្លុត បុគ្គលនោះឈ្មោះថា
មានឥន្ទ្រិយទូន្មានហើយ មានចិត្តខាប់ខ្លួន រលត់ទុក្ខហើយ ។

ឮថា ភល្លិយត្តោ មានអាយុ (ប្រាំទពោល) ដោយប្រការដូច្នោះ ។

(៩) ភិក្ខុណា ដែលគេទូន្មានបានដោយក្រ តែបានទូន្មានខ្លួនឯង
ដោយការទូន្មាន (ឥន្ទ្រិយ) ជាអ្នកប្រាជ្ញ មានចិត្តសន្តោស គ្លង
ផុតសេចក្តីសង្ស័យ មានជ័យជំនះ ប្រាសចាកសេចក្តីព្រឺរោម
ភិក្ខុនោះ ប្រាសចាករាគៈ មានចិត្តខាប់ខ្លួន រលត់ទុក្ខហើយ ។

ក្រុមប្រឹក្សា វិទ្យាស្ថានយស្ស បើកជាថ្មី

[១០] ស្វាគរំ ឆាបគរំ ធីយំ ធី ធីធីធីធី មម
 បរិក្ខត្តស្មី^(១) ធម្មស្មី យំ សេដ្ឋី តទុទាគម្មិណ្ណំ ។
 បិសិទ្ធិវិញ្ញោ បើក ។

[១១] វិហារិ អបេក្ខំ ឥធិ វា ហារិ វា
 យោ វេទក្ខ សន្តិសិទ្ធា^(២) យតត្តោ
 សព្វេស្មី ធម្មស្មី អន្តបលិទ្ធា
 លោកស្មី ធីញ្ញា ឧទយព្វយញ្ញាតិ ។
 បុណ្ណមាសោ បើក ។

ឧទ្ទិស

សុភ័ក្ខំ កោដ្ឋិតោ បើក កត្តាវេតបុណ្ណាកោ^(៣)
 មន្តាធិបុត្តោ ធីញ្ញា ច សីតវិទិយោ ច កល្យាណោ
 វិញ្ញោ បិសិទ្ធិវិញ្ញោ ច បុណ្ណមាសោ តមោទុទោតិ ។
 វិញ្ញោ បបមោ ។

១ ឧ.ម. សុភ័ក្ខសុ ។ ២ ឧ.ម. សមិតោ ។ ៣ ឧ. កត្តាវេតបុណ្ណាកោ ។
 ម. កត្តាវេតបុណ្ណាកោ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ ថេរពាថា

[១០] ដំណើរនៃអាត្មាអញមកល្អហើយ មិនមែនប្រាសចាក(បញ្ញា)
ទេ សេចក្តីគិត របស់អាត្មាអញនោះ មិនមែនជាការគិតខុសទេ
ព្រោះអាត្មាអញ បានសំរេចគុណដ៏ប្រសើរនោះ ក្នុងធម៌ទាំងឡាយ
ដែលព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ចែកទុកហើយ ។

បិណ្ឌនុវិច្ឆន្តេ ។

[១១] បុគ្គលដែលបានដល់នូវវេទ ជាអ្នកសន្តោស មានខ្លួន
សង្រួមហើយ មិនជាប់ចំពាក់ក្នុងធម៌ទាំងពួង គិតណាទិដ្ឋិទេ
រមែងកំចាត់ចេញនូវសេចក្តីអាស័យក្នុងលោកនេះ នឹងលោក
ខាងមុខបាន ព្រោះដឹងច្បាស់នូវរឿងកើតនឹងទ័រលត់នៃលោក ។

បុណ្ណមាសត្ថេ ។

ឱទ្ធានិ

និយាយអំពីសុត្តន្តត្ថេ ១ មហាកោដ្ឋិតត្ថេ ១ កង្ខារវេតត្ថេ ១
បុណ្ណមនានីបត្ត ១ ទព្វមល្លបត្ត ១ សីតវនិយត្ថេ ១ ភក្ខិយត្ថេ ១
វិរត្ថេ ១ បិណ្ឌនុវិច្ឆត្ថេ ១ បុណ្ណមាសត្ថេ អ្នកកំចាត់បង្កើនធម៌ ១ ។

ចប់ បឋមវគ្គ ។

បើកាយាយ ឯកនិបាតស្ស ទុតិយវគ្គោ

[១២] នាមុជ្ឈលុលោ ភិក្ខុ ធម្មេ តុទ្ធប្បវេទិតេ
 អធិតច្ឆេ បទំ សន្តំ សង្ខារុបសមំ សុខន្តំ ។
 (១)
 ពុទ្ធវិញ្ញោ ថេរោ ។

[១៣] បញ្ញាពលំ សីលវត្ថុបបដ្ឋោ
 សមាហិតោ ឈានវតោ សតីមា
 យទត្ថយំ ភោជនំ កុញ្ញមាដោ
 កង្កេត^(២) កាលំ ឥត វីតវាតោតំ ។
 (៣)
 មហាវិញ្ញោ ថេរោ ។

[១៤] ដីលត្តវណ្ណា វុច្ឆិកា សីតវារី សុច្ឆិទ្ធកា
 ឥន្ទតោមកសញ្ញា តេ សេលា វមយន្តិ មន្តិ ។
 វិនិញ្ញោ ថេរោ ។

[១៥] ខុបជ្ឈាយោ មំ អវចាសិ ឥតោ គុច្ឆាមិ សីវកា
 តាមេ មេ វីសតិ កាយោ អវញ្ញំ មេ គតោ មនោ
 សេមាណកោបិ គុច្ឆាមិ នត្ថំ សង្ខារំ វិជានតន្តិ ។
 វិនិញ្ញោស្ស ថេរោស្ស សាមណេរោ ។

១ ខ. ពុទ្ធវិញ្ញោ ។ ២ ខ. កង្កេត ។ ៣ ខ. មហាវិញ្ញោ ។

បើគាថា ឯកនិបាត ទុតិយវគ្គ

(១២) ភិក្ខុអ្នកច្រើនដោយសេចក្តីរីករាយ ក្នុងធម៌ ដែលព្រះពុទ្ធទ្រង់
ប្រកាសហើយ រមែងបានសន្តិបទ គឺព្រះនិព្វាន ជាទីរម្ងាប់រម្ងូវ
សង្ឃារ ជាគុណធម៌នាំមកទូរសេចក្តីសុខ ។

ចូលវិចិត្រ ។

(១៣) ភិក្ខុមានប្រាជ្ញាជាកំឡាំង បរិបូណ៌ដោយសីលនឹងរឹត
មានចិត្តខាប់ខ្ចួន គ្រេកអរ ក្នុងឈាន មានស្មារតី
បរិភោគភោជនតាមមាន ជាអ្នកប្រាសចាករាគៈ ក្នុង
លោកនេះ តែងរើចាំកាលកិរិយាប៉ុណ្ណោះ ។

មហាវិចិត្រ ។

(១៤) ភ្នំជាវិការៈនៃថ្មទាំងឡាយនោះ មានពណ៌ខៀវ ដូចពពក
ជាក្នុងរុំរៀង មានទឹកត្រជាក់ ទ្រទ្រង់ទូរវត្ថុដ៏បរិសុទ្ធ ដ៏ដេរដេស
ដោយសត្វអណ្តើកមាស តែងញាំងយើងឲ្យរីករាយ ។

វិនិចិត្រ ។

(១៥) ទបជ្ឈយំ និយាយនឹងខ្ញុំថា នៃសីវិកៈ យើងចេញទៅអំពីស្រុក
នេះ កាយរបស់យើងនៅក្នុងស្រុក តែចិត្តរបស់យើងទៅកាន់ព្រៃ
យើងសូម្បីជេក ក៏ឈ្លោះថាដើរ ការជាប់ចំពាក់ របស់ជនអ្នក
ចេះដឹង មិនមានទេ ។

សាមណេរបស់វិនិចិត្រ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយស្ស ថេរគាថា

(១៦) បញ្ចុ ជិន្នេ បញ្ចុ ជមហោ បញ្ចុ ចុត្តរិ ការវយេ
 បញ្ចុ សង្កាតិភោ ភិក្ខុ ឌី យតិណ្ណោតិ វុច្ឆតិ ។

កុល្យាណតោ ថេរោ ។

(១៧) យថាបិ ភន្តោ អាជញ្ញោ ធម្មណវត្ថុនី សិទ្ធិ
 ភិក្ខុតិ អប្បកសវេន ឃិវំ វត្តិទ្ធិវិ មម
 ភិក្ខុនិ អប្បកសវេន សុខេ លទ្ធភិ ធិវាមិសេតិ ។

ពេសដ្ឋិសីលោ ថេរោ ។

(១៨) មិទ្ធិ យនា ហោតិ មហាគ្សសោ ច
 និទ្ធាយិតា សម្បវវត្តសាយី
 មហាវរាហោវ ធិវាបបុដ្ឋោ
 បុនប្បនិ ភត្តមុបេតិ មន្តោតិ ។

ពាសកោ ថេរោ ។

(១៩) អហិ ^(១) តុទ្ធស្ស ទាយាទោ ភិក្ខុ ភេសកក្កដ្ឋវេន

១១. អហិ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ បើរាជា

[១៦] ភិក្ខុភិក្ខុកាត់បង់សំយោជនៈខាងក្រោម ៥ ភិក្ខុលះបង់សំយោជនៈ
ខាងលើ ៥ ភិក្ខុចំរើនវត្ថុនិយម ៥ តទៅ ជាអ្នកកន្លងទូទៅគ្រឿង
ជាប់ចំពាក់ ៥^(១) ទើបលោកហៅថា គ្លង់ធុរៈបាទ ។

កុណ្ណានន្តេ ។

[១៧] អាជានេយ្យ^(២) ដ៏ចំរើន មាននង្គ័លធំទ័ប្រព្រឹត្តទៅមក ជាសត្វ
មានបួក តែងទៅបាទដោយឥតលំបាក យ៉ាងណាមិញ កាលបើ
និរាមិសសុខ ដែលខ្ញុំបាទហើយ វេលាយប់នឹងថ្ងៃទាំងឡាយ
របស់ខ្ញុំ តែងប្រព្រឹត្តកន្លងទៅ ដោយឥតលំបាក ក៏យ៉ាងនោះដែរ។

ពេលដ្ឋិតសន្តេ ។

[១៨] បុគ្គលណា មានបីនម្លោះផង ជាអ្នកបរិភោគច្រើនផង
ឈ្មោះដេកផង ដេកប្រែប្រួល ៗ ផង ដូចជ្រូកស្រុកធំដែល
គេចិញ្ចឹមដោយចំណី ក្នុងកាលណា បុគ្គលនោះឈ្មោះថា
ល្ងង់ខ្លៅ តែងចូលទៅកាន់ភក្តីរឿយ ៗ ក្នុងកាលនោះ ។

ទាសកន្តេ ។

១ គ្រឿងជាប់ចំពាក់ ៥ យ៉ាង គឺរាតៈ១ ទោសៈ១ មោហៈ១ មានៈ១ ទិដ្ឋិ១ ។
២ អាជានេយ្យមាន ៣ យ៉ាងគឺ គោអាជានេយ្យ១ សេះអាជានេយ្យ១ ដំរីអាជានេយ្យ ១ ។
អដ្ឋិកថា ។ ទីខ្លះថា មាន ៤ យ៉ាង រាប់យក បុរសអាជានេយ្យចូលផង ។

បើរាជាយ ឯកនិពនស្ស ទុតិយវគ្គោ

កេរវលំ អដ្ឋិសញ្ញាយ អដវិ^(១) បឋវី វេទំ

មញ្ញោហំ កាមរាគំ សោ ខិប្បមេវ បហិយត័តិ ។

សិដ្ឋាលបិពា ថេរោ ។

[២០] ឧទកំ ហិ នយន្តំ នេត្តិកា ឧស្សកាវា នមយន្តំ^(២) តេជនំ
នារុំ នមយន្តំ^(៣) តច្ឆកា អត្តានំ នមយន្តំ សុព្វតាតិ។

កុឡោ ថេរោ ។

[២១] មរណោ មេ កយំ នត្តិ និកន្តិ នត្តិ ជីវិតេ
សន្នេហំ និក្ខិបិស្សមិ សម្បជានោ បតិស្សតោតិ។

អជិពោ ថេរោ ។

ឧទ្ធុនំ

ច្ចុឡវច្ឆោ មហាវច្ឆោ វនវច្ឆោ ច សីវកោ
កុណ្ណជានោ ច ពេលវដ្ឋំ នាសកោ ច តតោ បរំ
សិដ្ឋាលបិតិកោ ថេរោ កុឡោ ច អជិតោ ទសាតិ។

វគ្គោ ទុតិយោ ។

១ ម. អដវី ។ ២-៣ កុត្តបិ. ទមយន្តំតិបិ បាហិ ទិស្សតិ ។

បើរតាថា ឯកនិបាត ទុតិយវគ្គ

(១៧) ភិក្ខុជាអ្នកទទួលមរតក របស់ព្រះពុទ្ធ បានពិចារណានូវផែនដី
គឺអត្តភាពនេះដោយសំគាល់ថាជាកងផ្ចឹងទាំងអស់ ក្នុងភេសកឡារ័ន
ភិក្ខុនោះ តែងលះបង់កាមរាគបាន ដោយឆាប់រហ័ស ទំនងដូចជា
អាត្មាអញ (នេះ) ។

សិដ្ឋាលបិតាថេរ ។

(២០) ពួកជនអតបង្វ័រទឹក តែងបង្វ័រទឹក ពួកអ្នកធ្វើព្រហ្មញ្ញ រមែងពត់
ព្រហ្មញ្ញ ពួកជាន់ចាំង រមែងចាំងឈើ (យ៉ាងណាមិញ) ពួកជន
អ្នកមានវិត្តល្អ រមែងទូន្មានខ្លួនឲ្យត្រង់ (ក៏យ៉ាងនោះដែរ) ។

កុឡត្ថេរ ។

(២១) ខ្ញុំមិនមានមរណក័យទេ សេចក្តីអាល័យក្នុងជីវិតក៏មិនមាន ខ្ញុំជា
អ្នកនឹករលឹកខ្ជាប់ ដឹងខ្លួនសព្វគ្រប់ នឹងដាក់ចោលរាងកាយបាន ។

អជិតត្ថេរ ។

ឱទ្ធានិ

និយាយអំពីច្បាប់ច្បួនត្រូវ ១ មហាវច្ចុត្តេរ ១ វនវច្ចុត្តេរ ១ សិវកសាម-
ណេរ ១ កុណ្ណធានត្រូវ ១ ពេលដួសសីសត្រូវ ១ ទាសកត្រូវ ១ លំដាប់អំពីនោះ
ទៅមុខទៀត គឺ សិដ្ឋាលបិតកត្រូវ ១ កុឡត្រូវ ១ អជិតត្រូវ ១ រួមជា ១០ ។

បឋមទុតិយវគ្គ ។

បិរោកាយាយ ឯកនិបាតស្ស តតិយវិគ្គោ

(២២) នាហំ ភយស្ស កាយាមិ សត្តា នោ អមតស្ស កោវិទោ
 យត្ត ភយំ ជានិវត្តនំ តេន មគ្គេន វេជ្ជនិ ភិក្ខុវេតិ ។
 និព្រោតោ បិរោ ។

(២៣) ជីលា សុត្តំវា សិខំនោ មោរា កោវិយំ^(១) អភិទទ្ធិ
 តេ សីតវាតកលិតា^(២) សុត្តំ ឈានំ និពោធជន្តិ ។
 បិដ្ឋកោ បិរោ ។

(២៤) អហំ ខោ វេជ្ជុត្តស្មី កុត្តាន មធិនាយាសំ
 បទក្ខិណំ សម្មសន្តោ ឡានំ ឧទយព្វយំ
 សានិំ បដិគមិស្សាមិ វិវេកមនុព្រហយន្តិ ។
 កោសាលោ បិរោ ។

(២៥) អនុវស្សំកោ បព្វជិតោ បស្ស ធម្មសុធម្មតំ^(៤)
 តិស្សោ វិជ្ជា អនុប្បត្តា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
 សុត្តោ បិរោ ។

១ ខ. ការិយំ ។ ២ ម. សីតវាតកិឡិតា ។ ៣ ឌ. ឈាយំ ។ ៤ ម. ធម្មេសុ សុធម្មតំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ បេរិយាយ

បេរិយាយ ឯកនិបាត តតិយវគ្គ

[២២] ខ្ញុំមិនខ្លាចមរណភ័យទេ ព្រះសាស្តាចារ្យ របស់យើងទាំងឡាយ
ទ្រង់ឈ្លាសវៃ ក្នុងព្រះនិព្វាន ឈ្មោះអមតៈ ភ័យមិនបិតនៅក្នុង
ព្រះនិព្វានណា ក៏ក្នុងទាំងឡាយ តែងដល់ (នូវព្រះនិព្វាននោះ)
ដោយមគ្គនោះ ។

និព្រាជន្តេរ ។

[២៣] ពួកសត្វក្លាក ជាសត្វមានសម្បុរខៀវ មានកល្ម មានសិរ្ស
តែងយំក្នុងព្រៃឈ្មោះការវី ភ្លេកទាំងនោះ លុះត្រូវឡូល់គ្រជាក់បក់មក
តែងញ័រឬក្តួលដែលដេកលក់ នឹងឬក្តួលអ្នកមានឈានឲ្យភ្ញាក់ឡើង ។

ចិត្តកញ្ជ័រ ។

[២៤] ខ្ញុំបរិភោគមតុបាយាស ជិតគុម្ពឫស្សី ហើយពិចារណានូវការកើត
ឡើងនឹងការសូន្យទៅ នៃខន្ធទាំងឡាយ (ដោយការទទួល) យកឧវេទ
ខាងស្តាំ ខ្ញុំនឹងត្រឡប់ទៅកាន់ប្រែកភ្នំ ហើយចំរើនវិវេកធម៌វិញ ។

គោសាលន្តេរ ។

[២៥] អ្នកជាបព្វជិតនៅខ្លឹមស្សា ចូរពិចារណាភាពនៃធម៌ជាធម៌ល្អ វិជ្ជា
ទាំង៣ អ្នកបានសម្រេចហើយ ពុទ្ធសាសនា អ្នកក៏បានធ្វើហើយ ។

សុត្តន្តន្តេរ ។

បើកាយ ឯកនិបាតស្ស គតិយវគ្គោ

[២៦] ឌុំកាសជាតំ ជលន្តំ ចំន្តំ យស្ស អភិណ្ណសោ
 តាទិសំ ភិក្ខុមាសដ្ឋ កក្កា ទុក្ខំ ជិត្តស័តិ ។
 នន្តិយោ បើកោ ។

[២៧] សុត្វា សុកាសិតំ វាចំ តុទ្ធស្សាទិក្ខុតុទ្ធិនោ
 បច្ចុព្យាដី ហំ ជិត្តលំ វាលន្តំ ឌុសុនា យថាតិ ។
 អរយោ បើកោ ។

[២៨] ទត្ថំ ភុសំ ខោជកលំ ឌុសំ មុញ្ចបព្វជំ
 ឌុរសា បនុទិហិស្សាមិ^(១) វិវេកមនុព្រហយន្តិ ។
 លោមសកន្តិយោ បើកោ ។

[២៩] កច្ចំ ខោ វត្ថុបសុតោ កច្ចំ ខោ ភូសនារតោ
 កច្ចំ សីលមយំ តន្តិ^(២) វាសំ នេតរា បជាតិ ។
 ជិដ្ឋុនាមិកុប្បោ បើកោ ។

១ ម. បនុទិស្សមិ ។ ២ ម. វត្ថុ ហិទេ វិន្តិ អត្ថិ ។

បើតាម ឯកនិបាត ពគិយវគ្គ

[២៦] ផលចិត្តដ៏ប្រសើរ ដែលកើតដោយពន្ធិ (នៃវិញ្ញាណ) របស់
វិណាសវក្កុណា អ្នកជាមាន មានចិត្តអាក្រក់^(១) តែងជ្រកនូវ
វិណាសវក្កុណានោះ ហើយដល់នូវសេចក្តីទុក្ខរឿយៗ ។

នន្ទិយន្តរ ។

[២៧] ខ្ញុំបានស្តាប់ព្រះវេទ ជាសុភាសិត របស់ព្រះពុទ្ធ ជាអាទិច្ចន្ទ
ហើយ បានត្រាស់ដឹង នូវអរិយសច្ចធម៌ដ៏ល្អិត (ដូចខ្លាំងធ្នូ ជាអ្នក
ល្ងាស) បាញ់ចុងរោមកន្ទុយ (នៃចៀម) ដោយព្រហ្មបាទ ។

អរយន្តរ ។

[២៨] កាលខ្ញុំចំរើនវិវេកធម៌ ក៏កំចាត់បង់ស្មៅចិញ្ចៀន ស្បូវ គុមលើ
មានបន្ទា ស្បូវវណ្ណាស ស្មៅដំណែកទន្សាយនឹងស្មៅយាប្លូង គឺកិលេស
គ្រោតគ្រោត កណ្តាល ល្អិត ដោយទ្រូងគឺសេចក្តីព្យាយាមបាទ ។

លោមសកន្ទិយន្តរ ។

[២៩] អ្នកមិនខ្វល់ខ្វាយចំពោះសំពត់ទេប្តូ មិនត្រេកអរចំពោះការ
ស្អិតស្អាងទេប្តូ អ្នកផ្សាយភ្លឺនសម្រេចអំពីសីលធម៌ប្តូ ដ្បិតពួកសត្វ
ក្រៅអំពីនេះ មិនផ្សាយ (ភ្លឺនដូចោះទេ) ។

ជិដ្ឋតាមិកបុត្តន្តរ ។

១ ក្នុងចាលី ប្រើពាក្យថា កណ្តុរៈ គឺជាឈ្មោះរបស់មាន ហេតុនោះ ក្នុងទីនេះទើបប្រែជា
មាន មានចិត្តអាក្រក់ ឬចិត្តខ្មៅតំណាង ។ អន្តិកថា ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយស្ស បិដកថា

[៣០] សម្មន្ទមយមត្តានំ ឧស្សកាពេវ តេជនំ
 ចិត្តំ ឧជ្ឈំ ករិត្តាន អវិជ្ជំ ភិទ្ធា^(១) ហារិតាតិ ។
 ហារិតោ បិពោ ។

[៣១] អាតោដោមេសម្មប្បន្នោ សតិ មេ ឧបមជ្ជថ
 អាតោដោមេសម្មប្បន្នោ កាលោមេនប្បមជ្ជិត្តន្តំ។
 ឧត្តិយោ បិពោ ។

ឧទ្ធានំ

និប្រោដោចិត្តកោ ខេរោ តោសាលត្តោ^(២) សុកន្តោ
 នន្ទិយោ អកយោ ខេរោ ខេរោ លោមសក្កិយោ
 ជ្ឈិត្តានិកប្បត្តោ ច ហារិតោ ឧត្តិយោ ឥសីតិ ។
 វត្តោ តតិយោ ។

១ ឧ. ម. ជិន្ន ។ ២ ម. កោណាលត្តោ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ បើរតាថា

(៣០) បុគ្គលកាលពត៌ខ្លួន (ឲ្យត្រង់) ដូចជាងអ្នកធ្វើព្រហ្ម ពត៌ព្រហ្ម
លុះធ្វើចិត្តឲ្យត្រង់ហើយ ទើបទំលាយ នាំចេញនូវអវិជ្ជាបាន ។
ហារិតត្ថេរ ។

(៣១) កាលបើអាពាធ កើតឡើងដល់ខ្ញុំ ស្មារតីកើតឡើងដល់ខ្ញុំថា
អាពាធកើតឡើងដល់អញហើយ នេះជាកាលដែលអញមិនគួរប្រមាទ ។
ឧត្តិយត្ថេរ ។

ឱទ្ធាន

មិយាយអំពី មិគ្រោធត្ថេរ ១ ចិត្តកត្ថេរ ១ គោសាលត្ថេរ ១
សុគន្ធត្ថេរ ១ នន្ទិយត្ថេរ ១ អភយត្ថេរ ១ លោមសកន្តិយត្ថេរ ១
ជមគាមកបតត្ថេរ ១ ហារិតត្ថេរ ១ ឧត្តិយត្ថេរ ជាដើម ១ ។

ចប់ គតិយវគ្គ ។

លើកាយ ឯកនិបាតស្ស បត្តតិក្កោ

[៣២] ដុដ្ឋោ ទំសេហំ មគ្គសេហំ អរហន្តិ ព្រហ្មវនេ

នាតោ សង្កមសំសេវ សតោ តត្រា ធិវាសយេតិ ។
(១)
ធូហ្មតិយោ ថេរោ ។

[៣៣] អជំ ជីវមានេន តប្បមានេន ទិព្វតិ

ធិវាមិសំ (២) បរមិ សន្តិ យោកក្ខេមំ អនុត្តរន្តិ ។
សុញ្ញិយោ ថេរោ ។

[៣៤] យថាថំ ឯកបុត្តស្តិ បិយស្តិ កុសលំ សិយា

ឯវំ សព្វេសុ ទាលោសុ សព្វតុ កុសលោ សិយាតិ ។
សោយោ ថេរោ ។

[៣៥] អនាសង្កវរា ឯតា ទិព្វមេវ វិជានតា

តាមា អរហន្តិ តតោ កេហំ ទុច្ចារិសិ
តតោ ទុដ្ឋាយ បក្កាមិ អនាមន្តេត្វា ទោសិយោតិ ។
(៣)
បោសិយោ ថេរោ ។

១ ឧ. ធូហ្មតិយោ ភិក្ខុ ។ ម. ធូហ្មតិយោ ថេរោ ។ ២ ម. និមិយំ ។ ៣ ម.

នាសាមន្តិយោ ។

បើរគាហ៍ ឯកនិបាត បត្តតវគ្គ

(៣២) បុគ្គលដែលត្រូវរំលោភនឹងមូសទាំងក្នុងព្រៃធំ គប្បីជាអ្នកមានសតិ
អត់ធ្មត់ក្នុងព្រៃនោះ ដូចជីវីដែលនៅក្នុងចំណោមនៃសត្រូវម ។
គព្រុះតិរិយន្តេរ ។

(៣៣) បុគ្គលអ្នកចាស់គ្រាំគ្រា បានដល់ព្រះនិព្វាន ជាគុណជាត
មិនចាស់គ្រាំគ្រា អ្នកក្តៅក្រហាយ បានដល់ព្រះនិព្វានជាគុណជាត
ដ៏ត្រជាក់ ជានិរមិតសុខ ជាគុណជាតស្ងប់រម្ងាប់ដ៏ក្រលែង ជាគុណ
ដ៏ប្រសើរ ជាទីគ្រូមហាកយោគៈ ។
សុប្បិយន្តេរ ។

(៣៤) បុគ្គលមានសេចក្តីល្អចំពោះបុត្រតែមួយ ជាទីស្រឡាញ់យ៉ាងណា
បុគ្គលត្រូវមានសេចក្តីរក្សាមក្សាន្ត មានសោត្តិភាពចំពោះសព្វសត្វ
ក្នុងទិសទាំងពួង ក៏ដូច្នោះដែរ ។
សោយកន្តេរ ។

(៣៥) កាលខ្ញុំដឹងច្បាស់អស់កាលជានិច្ច ស្រីទាំងនោះ ដែលមិន
នៅដិត ប្រសើរ ខ្ញុំចេញអំពីស្រុកទៅកាន់ព្រៃ ចេញអំពីព្រៃនោះ
មកកាន់ផ្ទះ ក្រោកចេញចាកផ្ទះនោះ ហើយចៀសចេញទៅ ម្នាល
បោសិយៈ អ្នកកុំហៅរក (ស្រីទាំងនោះទៀតឡើយ) ។
បោសិយន្តេរ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស បេរោថា

(៣៦) សុខំ សុខត្ថោ លកតេ វណាចំ

កក្កំញូ បប្បាតិ យសស្ស វឌ្ឍតិ

យោ អរិយបដ្ឋង្គិកមញ្ញាសំ ឌុជ្ជិ

ភាវេតិ មត្តំ អមតស្ស បត្តិយាតិ ។

សាមញ្ញកមិ បេរោ ។

(៣៧) សាធិ សុតិ សាធិ ចរិតកំ

សាធិ សទា អនិកេតវិហារោ

អត្តប្បច្ឆនំ បទក្ខណាកម្មំ

ឯតំ សាមញ្ញំ អកក្កានុស្សាតិ ។

កុមារុត្តោ បេរោ ។

(៣៨) នាណជនបទំ យន្តិ វិចរន្តា អសញ្ញតា

សមាធិញ្ចវិរាជេន្តិ កសិរដ្ឋចរិយា ករស្សតិ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ ថេរីយាន

(៣៦) បុគ្គលអ្នកត្រូវការដោយសេចក្តីសុខ^(១) កាលបើប្រតិបត្តិ
 ដើម្បីសេចក្តីសុខនោះ វែមន៍បានសេចក្តីសុខ (មិនត្រឹមតែ
 ប៉ុណ្ណោះ) បុគ្គលណា ចំរើនអរិយមគ្គ ប្រកបដោយអង្គ ៨
 ជាមគ្គដ៏ត្រង់ ដើម្បីដល់ព្រះនិព្វានឈ្មោះអមតៈ បុគ្គលនោះ
 វែមន៍បានកិត្តិគុណផង យសក៏ចំរើនដល់បុគ្គលនោះផង ។

សាមញ្ញាមិធូរ ។

(៣៧) ការស្តាប់ជាការល្អ ការប្រព្រឹត្តិជាការល្អ ការនៅដោយ
 ឥតកាល័យ (ក្នុងកាមគុណ) ជាការល្អគ្រប់កាល ការសួរ
 អំពីប្រយោជន៍^(២) អំពីខាងស្តាំ(ជាការល្អ) អំពីខាងនោះ
 ឈ្មោះថាជាសាមញ្ញផល របស់បុគ្គលអ្នកមិនមានកង្វល់ ។

កុមារុត្តត្ថេរ ។

(៣៨) ពួកភិក្ខុ កាលត្រាច់ចរ ដេរជាស ទៅកាន់ជនបទ ផ្សេង ៗ
 ឈ្មោះថា ជាអ្នកមិនសង្រួមផង វែមន៍ញ៉ាំងសមាធិ ឲ្យភ្លាត់
 ផង ការត្រាច់ទៅ ក្នុងដែន នឹងធ្វើប្រយោជន៍ អ្វីកើត ។

១ សេចក្តីសុខក្នុងនាមនេះ សំដៅយកនិរមិសសុខ គឺព្រះនិព្វាន ។ ២ គឺប្រយោជន៍
 ក្នុងលោកនេះ លោកខាងមុខ នឹងប្រយោជន៍ដ៏ប្រសើរ គឺព្រះនិព្វាន ។ អដ្ឋិកថា ។

តស្មា វិនិយម សាវ័កំ ណាយេយ្យ អប្បុរត្តតោតិ ។

កុម្មបុគ្គត្តោស្ស សហយកោ ថេរោ ។

(៣៧) យោ ឥទ្ធិយា សាវ័កំ អដ្ឋបេសិ^(១)

កវម្បតិ សោ អសិកោ អនេដោ

តំ សព្វសង្កាតិកតំ មហាម្មីនី

នេវា នមស្សន្តំ កវស្ស ទាវត្តន្តំ ។

កវម្បតិ ថេរោ ។

(៤០) សត្តិយា វិយ ឱមដ្ឋោ ឱយ្ហមាណេវ មត្តកេ

កាមវាគប្បហានាយ សតោ ភិក្ខុ បរិព្វជេតិ ។

ពិស្សោ ថេរោ ។

(៤១) សត្តិយា វិយ ឱមដ្ឋោ ឱយ្ហមាណេវ មត្តកេ

កវវាគប្បហានាយ សតោ ភិក្ខុ បរិព្វជេតិ ។

វិទ្យុមាតោ ថេរោ ។

១ ម. បុគ្គលេសិ ។

ថេរោថា ឯកនិបាត បុគ្គលវគ្គ

ព្រោះហេតុនោះ បុគ្គលគប្បីបន្ទោបង់នូវសារម្យកិលេស គប្បីរំពឹង
(ក្នុងកម្មដ្ឋាន) ធ្វើកុំឲ្យទុបកិលេសតាំងនៅជាប្រធានបានឡើយ ។

ព្រះថេរោសំឡាញ់របស់ពុទ្ធពុត្តេរ ។

(៣៧) ភិក្ខុណា បង្វិលទន្ទេសរក្ស ដោយប្ញទ្ធិបាន ភិក្ខុនោះ គឺ
គវ្យតិ ជាអ្នកមិនអាស្រ័យ មិនញាប់ញ័រ(ដោយតណ្ហានឹងទិដ្ឋិ)
ទៅតាមទិសឡើយ តែនឹងមស្សារ នូវព្រះថេរោនោះ ថាជាមហាមុនី
ជាអ្នកកន្លងនូវសន្តិធម៌ទាំងពួង ជាអ្នកដល់នូវត្រ័យនៃភព ។

ធរម្មតិវ្ថេរ ។

(៤០) ភិក្ខុអ្នកមានស្មារតី កាលបើក្បៅក្រហាយ (ដោយភ្លើងទុក្ខ
ភ្លើងកិលេស) ដូចបុគ្គលដែលគេចាក់ ដោយលំពែងត្រង់ក្បាល
គប្បីរៀនស្រឡះ ដើម្បីលះបង់កាមពគៈចេញ ។

តិស្សុត្ថេរ ។

(៤១) ភិក្ខុអ្នកមានស្មារតី កាលបើក្បៅក្រហាយ (ដោយភ្លើងទុក្ខ
ភ្លើងកិលេស) ដូចបុគ្គលដែលគេចាក់ ដោយលំពែងត្រង់ក្បាល
គប្បីរៀនស្រឡះ ដើម្បីលះបង់កវកគៈចេញ ។

វិទ្យុមានត្ថេរ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស វេរោថា

ឧទ្ទិសំ

តហ្មវតិរិយោ សុប្បិយោ សោទាកោ ច ទោសិយោ ច

សាមញ្ញកាមិ កុមាបុត្តោ កុមាបុត្តសហាយកោ

តវច្ឆតិ តិស្សត្តោ វឌ្ឍមាទោ មហាយសោតិ ។

វង្កោ បុត្តោ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ បេរគាថា

ឱទ្ធ្យានិ

និយាយអំពី គហុវតិយេត្តវ ១ សុប្បិយេត្តវ ១ សោបុកេត្តវ ១ ពោសិ-
 យេត្តវ ១ សាមញ្ញកាមិយេត្តវ ១ កុមារេត្តវ ១ កុមារេត្តសហាយកេត្តវ ១
 គរុម្បតិកេត្តវ ១ តិស្សេត្តវ ១ វង្សមារេត្តវ ជាអ្នកមានយសច្រើន ១ ។

ចប់ ចតុត្តវ ។

លើកាយាយ ឯកនិបាតស្ស បញ្ចមវិគ្គោ

[៤២] វិវាមនុបតន្តិ វិជ្ជតា

វេការស្ស ច បណ្ណាវស្ស ច

នតវិវតតោ ច ឈាយតិ

បុត្តោ អប្បជិមស្ស តាទិណោតិ ។

សិរីឡោ ចេពោ ។

[៤៣] បាលេ ឧបបាលេ សីស្សបបាលេ^(១)

បាលា ឧបបាលា សីស្សបបាលា^(២)

បតិស្សតិកា នុ ខោ វិហារថ

អាតតោ ពេ វាលី វិយ វេធិយតិ^(៣) ។

ឧទិវេទិយោ ចេពោ ។

[៤៤] សុមតិកោ សុមតិកោ សាហុ

សុមតិកោម្ហិ តិហិ ឧដ្ឋកេហិ

១ ឧ. ម. បាលេ ឧបបាលេ សីស្សបបាលេ ។ ២ ឧ. ម. ឥមេ បាហិ នទិស្សតិ ។

៣ ឧ. ម. វេធិតិ ។

បើរកថា ឯកនិបាត បញ្ចមវិគ្គ

(៤២) ផ្នែកបន្ត តែងជាលក្ខណ៍ប្រព័ន្ធកាន់ចន្លោះក្នុងវេទនាផង
ក្នុងបណ្តោះផង ចំណែកខាងភិក្ខុជាបុគ្គ របស់ព្រះមានព្រះភាគ
ព្រះអង្គជាបុគ្គលនឹងជឿ ឥតមានគូប្រៀប ក៏តែងចូលទៅ
កាន់ចន្លោះក្នុង ចំរើនឈាន ។

សិរីវិទ្យា ។

(៤៣) ម្ចាស់នាងហលា ម្ចាស់នាងទបហលា ម្ចាស់នាងសីសុបហលា
នាងទាំងឡាយ^(១) ឈ្មោះហលា ឈ្មោះទបហលា ឈ្មោះសីសុបហលា
ចូរជាអ្នកមានសតិខ្លាំងប៉ុន្មាន (ដ្បិតព្រះសារីបុត្រជាបង) របស់នាង
ទាំងឡាយ បានមកត្រង់ហើយ ដូចអ្នកបាញ់កេមកន្ទុយព្រាយ ។

ទិវរនិយត្តេ ។

(៤៤) អញ្ជូចស្រឡះហើយ ផុតស្រឡះហើយ ដោយប្រពៃ
អញ្ជូបុត្រស្រឡះហើយ ចាកអាភារគម^(២) ៣ យ៉ាង គឺ

១ នាងសារីព្រាហ្មណី មានកូនពីរនាក់គឺ ទបតិស្សកុមារ (សារីបុត្រ) ១ បុត្រៈ ១ ទបសេន
១ ទិវរនិយត្តេ ១ នាងហលា ១ ទបហលា ១ សីសុបហលា ១ ។ គម្ពីរខ្លះថា ហលា ទប-
ហលា សីសុបហលា ។ ២ ពាក្យថា អាភារគមក្នុងទីនេះ សំដៅយកពាក្យបំភកប្របន្តៈ
បង្គាប់ ព្រោះថា ការកាន់ចន្លោះវិជ្ជុតស្រី កាន់យាមន៍ខ្ពស់ភ្លាម គឺការដែលកាន់
ចបកាប់ដី ទាំងអស់នេះ សុទ្ធតែទទួលខុសត្រូវ ដូចមនុស្សធម៌ ។ អង្គកថា ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស ថេរោថា

អសីតាស្ស មយា នង្គលាស្ស

មយា ខុទ្ទកុទ្ធាលាស្ស មយា

យទិបំ ឥតមេវ ឥតមេវ

អថ វាបំ អលមេវ អលមេវ

ឈាយ សុមង្គល ឈាយ សុមង្គល

អប្បមត្តោ វិហារ សុមង្គលាតិ ។

សុមង្គលោ ថេរោ ។

[៤៥] មតិំ វា អម្ម រោទន្តិំ យោ វា ជីវំ ន ទិស្សតិ
ជីវន្តំ មំ អម្ម ទិស្សន្តិំ កស្មា មំ អម្ម រោទសីតិ ។

សាវុ ថេរោ ។

[៤៦] យថាបំ កុទ្ធា អាជញ្ញោ ខលិត្វា បតិភិដ្ឋតិ
ឃីរំ ទស្សនសម្មន្តិំ សម្មាសម្ពុទ្ធសាវកន្តិំ ។

រមណីយវិហារំ ថេរោ ។

[៤៧] សទ្ធាយាហំ មព្វជិតោ អតារស្មា អនការិយំ
សតិ បញ្ញា ច មេវុទ្ធា ចិត្តញ្ចា សុសមាហិតិំ
កាមំ កាស្ស រុទានិំ លេវ មំ ព្យាធយស្សសីតិ ។

សមិទ្ធិ ថេរោ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ ថេរពាថា

កាលអញកាន់កណ្តៀវ១ កាលអញកាន់នង្គ័ល ១ កាលអញ
 កាន់បបតូប ១ ទោះការងារ (មានកាន់កណ្តៀវជាដើមនោះ) ក្នុងទី
 នេះៗ ក៏ដោយ ឬក៏ការងារ (មានកាន់កណ្តៀវជាដើម) ល្មមហើយ
 គួរហើយនៃសុមន្តល អ្នកចូររំពឹង (ដល់សមាបត្តិចុះ) នៃសុមន្តល
 អ្នកចូររំពឹងចុះ នៃសុមន្តល អ្នកចូរជាអ្នកកុំប្រមាទ ។

សុមន្តលន្តេ ។

[៤៥] បតិគ្រមាតា ពួកញាតិភ័យរកបុគ្គលដែលស្លាប់ហើយ ឬបុគ្គល
 ដែលរស់នៅ តែមិនបានជួបប្រទះ បតិគ្រមាតា ពួកញាតិឃើញអាត្មា
 កំពុងរស់នៅ បតិគ្រមាតា ព្រោះហេតុអ្វី ទើបអ្នកមាតាយំរកអាត្មា ។

សានុន្តេ ។

[៤៦] គោ អាជានេយ្យជ័ប្រសើរ ទោះបីភ្នាក់ រមែងឈរសីបរិញ្ញាបាន
 យ៉ាងណា (អ្នកទាំងឡាយចូរចំណាំខ្ញុំ) ថា ជាសារករបស់ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ
 ដែលបរិបូណ៌ដោយទស្សនសម្បត្តិ (គ្រប់គ្រាន់ដោយការឃើញ) ក៏
 យ៉ាងនោះដែរ ។

រមណីយរិហារិន្តេ ។

[៤៧] អាត្មាចេញចាកផ្ទះចូលកាន់ផ្ទះ ឬសដោយសទ្ធា សតិទីនីបញ្ញា
 របស់ខ្ញុំចំរើនហើយ ទាំងចិត្តក៏ខ្ញុំតម្កល់ទុកប្រពៃហើយ (នៃមារចិត្តបាប)
 អ្នកចូរធ្វើអំពើរដ៏គួរតាមប្រាថ្នាចុះ អ្នកនឹងបៀតបៀនអាត្មាមិនបានទេ ។

សមិទ្ធិន្តេ ។

ថេរោថាយ ឯកនិបាតស្ស បញ្ចមវិញ្ញោ

[៤៨] នមោ តេ តុទ្ធវិវត្តំ វិប្បមុត្តោសិ សព្វជិ
តុយ្ហាបទានេ វិហារំ វិហារមិ អនាសវោតិ ។

ឧដ្ឋយោ ថេរោ ។

[៤៩] យតោ អហំ បព្វជិតោ អតារស្មា អនតារយំ
នាកិជាតមិ សង្កប្បំ អនរិយំ ទោសសំហិតន្តិ ។

សញ្ញយោ ថេរោ ។

[៥០] វិហារិហាកិនទិតេ តិប្បកាកិកុតេហិ ច
ន មេ តំ ជន្មតិ ចិត្តំ ឯកត្តំ ជិតិ^(១) ហិ មេតិ ។

រាមណេយ្យោ ថេរោ ។

[៥១] ជរណីវ សិច្ចតិ^(២) វាតិ មាលុតោ វិជ្ជតា ចរតិ នកេ
ឧបសម្មន្តិ វិតក្កា ចិត្តំ សុសមាហិតំ មមន្តិ ។

វិមលោ ថេរោ ។

១ ឌី. ឯកត្តនិវតំ ។ ឃ. ឯកត្តនិវត្តំ ។ ២ ឃ. ជរណី ច សិច្ចតិ ។

បើតាម ឯកនិទាន បញ្ចមវត្ត

(៤៨) បតិក្រព្រះពុទ្ធ ជាវិបុគ្គល ខ្ញុំព្រះអង្គ សូមនមស្ការព្រះអង្គ
ព្រះអង្គជាអ្នករួចស្រឡះ ចាកកិលេសទាំងពួង ខ្ញុំព្រះអង្គជាអ្នក
មិនមានអាសវៈ តែងប្រព្រឹត្តទៅក្នុងស្វាមធិរាជនៃព្រះអង្គ ។

ឧដ្ឋយន្តេ ។

(៤៩) ក្នុងកាលដែលខ្ញុំចេញទៅក្នុង ចូលកាន់ផ្លូវស ខ្ញុំមិនធ្លាប់ដឹង
នូវសេចក្តីគ្រិះរិះប្រកបដោយទោស ដែលមិនមែនជាអរិយធម៌ទេ ។

សញ្ញយន្តេ ។

(៥០) ចិត្តរបស់ខ្ញុំនោះមិនញាប់ញ័រ ព្រោះសម្រែកនៃសត្វវៃ ឬព្រោះ
សត្វព្រៃដែលគួរខ្លាចទេ ព្រោះថា ចិត្តរបស់ខ្ញុំ មានការម្នួលរមួល
តែមួយ ត្រេកអរមិនដាច់ (ក្នុងព្រះនិព្វាន) ។

រាមណេយ្យុតន្តេ ។

(៥១) ផែនដីតែងសើមជ្រាប (ដោយការបាណត្យ) ខ្យល់ក៏រមែងបក់
ផ្ទុកបន្ទោរក៏ដាលច្រវាក់ក្នុងអាកាស ឯវិតក្កៈទាំងឡាយ (មានកាម-
វិតក្កៈជាដើម) របស់ខ្ញុំរមែងរម្ងាប់ ចិត្តរបស់ខ្ញុំក៏តម្កល់ទុកល្អហើយ។

វិមលន្តេ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស បេរតាថា

ខុទ្ទានិ

សិរីវិទ្យោ វេរតោ ខេរោ ខនិវរិយោ សុមង្គលោ

(១) សានុ រមណីយវិហារី ច សមិទ្ធិ ខុដ្ឋយសញ្ញាយោ (២)

រមណោយ្យតោ (៣) សោ ខេរោ វិមលោ ច រណញ្ញហោតិ (៤) ។

វត្តោ បញ្ចមោ ។

១ ឧ. ម. សុមង្គលោ សានុស្ស័យោតិ ធមេ បាហិ ទិស្សន្តិ ។ ២ ឧ. ម. មិទ្ធិយ-ស
សញ្ញាយោ ។ ៣ ឧ. ម. រមណោយ្យោ ច ។ ៤ ឧ. រណញ្ញហោតិ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ បេរគាថា

ឱទ្ធោសិ

និយាយអំពី សិរីវិទ្យុត្តរ ១ ខទិវនិយវេតត្តរ ១ សុមង្គលត្តរ ១
សានុត្តរ ១ រមណីយវិហារិត្តរ ១ សមិទ្ធិត្តរ ១ ទុដ្ឋយត្តរ ១
សញ្ញយត្តរ ១ រាមណយ្យកត្តរ ១ វិមលត្តរអ្នកលះបង់កិលេស ១ ។

ចប់ បញ្ចមវគ្គ ។

ប្រើគាថាយ ឯកនិបាតស្ស វិជ្ជុត្តោ

(៥២) វស្សតំ ទេវោ យថា សុត្តំ

ធម្មា មេ កុដិកា សុខា និវាតា

ចំតំ សុសមាហិតញ្ច មយ្ហំ

អថ ចេ បត្តយសិ បវស្ស ទេវតំ ។

គោតិកោ ថេរោ ។

(៥៣) វស្សតំ ទេវោ យថា សុត្តំ

ធម្មា មេ កុដិកា សុខា និវាតា

ចំតំ សុសមាហិតញ្ច (៦) មយ្ហំ

អថ ចេ បត្តយសិ បវស្ស ទេវតំ ។

សុពហុ ថេរោ ។

(៥៤) វស្សតំ ទេវោ យថា សុត្តំ

ធម្មា មេ កុដិកា សុខា និវាតា

តស្សំ វិហារមិ អប្បមត្តោ

អថ ចេ បត្តយសិ បវស្ស ទេវតំ ។

វិល្លិយោ ថេរោ ។

ប្រែភាសា ឯកនិបាត ឆដ្ឋិត

[៥២] ភ្លៀង (មានផ្កា) ដូចចម្រៀងដ៏ព័រោះ រមែងបង្ហាញចុះ
 ខ្ទមគឺអត្តភាពខ្ញុំ ខ្ញុំបានបិទបាំងហើយ ឥតឲ្យលំប្អូលបានទេ
 តែងនាំមកនូវសេចក្តីសុខ ទាំងចិត្តរបស់ខ្ញុំក៏ម្តងទុកល្អហើយ
 ម្ចាស់ភ្លៀង បើអ្នកចង់ (បង្ហាញទឹក) អ្នកចូរបង្ហាញមកចុះ ។
 ពោធិកត្តេ ។

[៥៣] ភ្លៀង (មានផ្កា) ដូចចម្រៀងដ៏ព័រោះ រមែងបង្ហាញចុះ
 ខ្ទមគឺអត្តភាពខ្ញុំ ខ្ញុំបានបិទបាំងហើយ ឥតឲ្យលំប្អូលបានទេ
 តែងនាំមកនូវសេចក្តីសុខ ទាំងចិត្តរបស់ខ្ញុំក៏ម្តងទុកល្អហើយ
 ម្ចាស់ភ្លៀង បើអ្នកចង់ (បង្ហាញទឹក) ចូរបង្ហាញមកចុះ ។
 សុពហុត្តេ ។

[៥៤] ភ្លៀង (មានផ្កា) ដូចចម្រៀងដ៏ព័រោះ រមែងបង្ហាញចុះ
 ខ្ទមគឺអត្តភាពខ្ញុំ ខ្ញុំបានបិទបាំងហើយ ឥតមានឲ្យលំប្អូលបានទេ
 តែងនាំមកនូវសេចក្តីសុខ ខ្ញុំជាម្នាក់មិនប្រមាទនៅក្នុងខ្ទមនោះ
 ម្ចាស់ភ្លៀង បើអ្នកចង់ (បង្ហាញទឹក) ចូរបង្ហាញមកចុះ ។
 វល្លិយត្តេ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស ថេរីគាថា

(៥៥) វស្សតំ ទេវោ យថា សុត្តំ
 ធន្នា មេ កុដិកា សុខា និវត្តា
 តស្សំ វិហារមិ អនុតិយោ
 អថ ចេ បត្តយសិ បវស្ស ទេវតំ ។
 ឧត្តិយោ ថេរោ ។

(៥៦) អាសន្តិកុដិកំ^(១) កត្វា ឌុតយ្ហ អញ្ញាវនិ
 តិស្ស្ហ វិជ្ជា អនុប្បត្តា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ។
 អញ្ញាវនិយោ ថេរោ ។

(៥៧) កោ កុដិកាយំ ភិក្ខុ កុដិកាយំ
 វិតរតោ សុសមាហិតចិត្តោ
 ឃិវិជានាហិ អាវុសោ អមោយាតេ កុដិកា កតាតិ។
 កុដិវិហារី ថេរោ ។

(៥៨) អយមាហុ បុរាណិយា កុដិកា^(២)
 អញ្ញំ បត្តយសេ នវំ កុដិ
 អាសំ កុដិយា វិវាជយ ទុក្ខា ភិក្ខុ បុន នវំ កុដិតំ ។
 កុដិវិហារី ថេរោ ។

១ ឧ. ម. អាសន្តិ កុដិកំ ។ ២ ឧ. ម. កុដិ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ ថេរគថា

(៥៥) ភ្លៀង (មានផ្កា) រុំចម្រៀងដីតំពោះ រមែងបង្ហាញចុះ
ខ្ទមគឺអត្តភាពខ្ញុំ ខ្ញុំបានបិទបាំងហើយ ខ្ញុំឥតមានបុគ្គលគំរប់ពីរ
នៅក្នុងខ្ទមនោះទេ ម្ចាស់ភ្លៀង បើអ្នកចង់ (បង្ហាញទឹក) ចូរ
បង្ហាញមកចុះ ។

ទុតិយត្ថេរ ។

(៥៦) ខ្ញុំបានចូលទៅកាន់ព្រៃអញ្ជ្រួន ហើយធ្វើខ្ទមប៉ុនគ្រែកាសន្តិ^(១)
(ហើយអង្គុយ) ខ្ញុំបានដល់គ្រែវិញ ពុទ្ធសាសនាខ្ញុំក៏បានធ្វើហើយ ។
អញ្ជាវិធីយត្ថេរ ។

(៥៧) (ខេត្តបាល ស្នូរថា) នរណា (អង្គុយនៅ) ក្នុងខ្ទម (ព្រះ
ថេរគបថា) ភិក្ខុអ្នកប្រាសចាកពន្លឺ មានចិត្តតម្កល់ទុកល្អ
ហើយ(អង្គុយនៅ) ក្នុងខ្ទម ម្ចាស់អាវុសា អ្នកចូរដឹងយោង
នេះថា ខ្ទមដែលអ្នកធ្វើហើយ មិនឥតប្រយោជន៍ទេ ។

កុដិវិហារត្ថេរ ។

(៥៨) ខ្ទមនេះជារបស់ចាស់ កាលបើ អ្នកប្រាថ្នាខ្ទមថ្មីឯទៀត
អ្នកចូរបណ្តេញ នូវសេចក្តីប្រាថ្នាចំពោះខ្ទមចាស់ចេញ ម្ចាស់
ភិក្ខុ ខ្ទមថ្មីទៀត តែងនាំមកនូវទុក្ខ ។

កុដិវិហារត្ថេរ ។

១ គ្រែមានជ្រុង ៤ មានជើងធំខ្ពស់ហូសប្រមាណ ពីតាំងអំពី១ហត្ថកន្លះឡើងទៅ ដែល
ភិក្ខុអាចអង្គុយបាន តែដេកមិនបាន ។ អង្គុយថា ។

ថេរភាពិយ ឯកនិយមស្ស ធម្មវិញ្ញា

[៥៧] រមណីយា មេ កុដិកា សទ្ធាទេយ្យា មនោរមា
នមេ អត្តោ កុមារីហិ យេសំ អត្តោ តហិ កង្កថ ជារិយោតិ ។

រមណីយកុដិកោ ថេរោ ។

[៦០] សទ្ធាយាហិ បព្វជិតោ អរញ្ញោ មេ កុដិកា កតា
អប្បមត្តោ ច អាតាប័ សម្បជានោ បតិស្សតោតិ ។

កោសល្យវិហារី ថេរោ ។

[៦១] តេមេ ឥជ្ឈីសុ សង្កប្បា យទត្តោ ចារិសី កុដិ
វិជ្ជាវិមត្តិ បច្ចុស្សំ មាណុស យមុជ្ជហន្តិ ។

សិវិលី ថេរោ ។

ឧទ្ធារណ៍

តោជិតោ ច សុតាហុ ច វល្លិយោ ឧត្តយោ ឥសិ
អញ្ញោចារិយោ ថេរោ ធុវេ កុដិវិហារិនោ
រមណីយកុដិកោ ថេរោ ^(១) កោសល្យវិហារីសិវិលីតិ ។

វិញ្ញា ធម្មោ ។

បើរាជា ឯកនិបាត ឧទាន

[៥៧] ខ្ញុំមរបស់ខ្ញុំដែលគេឲ្យដោយសទ្ធា ជាខ្ញុំមត្តរីករាយ ជាទីត្រេកអរនៃ
 ចិត្ត ខ្ញុំមិនមានសេចក្តីត្រូវការដោយកុមារីទាំងឡាយទេ ពួកជនណា មាន
 សេចក្តីត្រូវការ ចូរនារីទាំងឡាយទៅក្នុងទីនោះ(របស់ពួកជននោះ)ចុះ។
 រមណីយកុដិកត្តេរ ។

[៦០] ខ្ញុំចូសដោយសទ្ធា ខ្ញុំមត្តច្បងខ្ញុំបានធ្វើទុកក្នុងព្រៃហើយ ខ្ញុំមិនប្រមាទ
 មានព្យាយាមដ៏តឹងរឹង មានសតិខ្ជាប់ខ្ជួន មានការដឹងខ្លួនជាក់លាក់ ។
 កោសល្យវិហារិត្តេរ ។

[៦១] សន្តិប្បធម៌ទាំងនោះ (មានទេកម្មសន្តិប្បៈជាដើម) សម្រេចហើយ
 ដល់ខ្ញុំ ខ្ញុំមានសេចក្តីត្រូវការនឹងចូលទៅកាន់ខ្ញុំម ដែលជាខ្ញុំមនាំឲ្យខ្ញុំ
 បានដល់នូវវិជ្ជា នឹងវិមុត្តិ លះបង់នូវមានានុស័យ ។
 សិវលិត្តេរ ។

ឱទ្ធានិ

និយាយអំពី គោធិកត្តេរ ១ សុព្វាហុត្តេរ ១ វល្លិយត្តេរ ១
 ទត្តិយត្តេរ ជាឥសី ១ អញ្ញានាវនិយត្តេរ ១ កុដិវិហារិត្តេរ ២ លើក
 រមណីយកុដិកត្តេរ ១ កោសល្យវិហារិត្តេរ ១ សិវលិត្តេរ ១ ។

បើគាហ្មាយ ឯកនិបាតស្ស សត្តមវិគ្គោ

(៦២) បស្សតិ បស្សោ បស្សនំ អបស្សនញ្ច បស្សតិ
អបស្សនោ អបស្សនំ បស្សនញ្ច ន បស្សតិ ។
វិញ្ញោ ថេរោ ។

(៦៣) ឯកកា មយំ អរោញ វិហារម
អបវិទ្ធិវ វនស្មី ទារុកំ
តស្ស មេ ពហុកា បិហាយន្តិ
នេរយិកា វិយ សត្តតាមិនន្តិ ។
វិជ្ជិបុត្តោ ថេរោ ។

(៦៤) គុតា បតន្តិ បតិតា តិទ្ធា ច បុនរាតតា
កតតិក្ខុ រតរម្មិ^(១) សុខេនន្ទាតតិ សុខន្តិ ។
ចញ្ជោ ថេរោ ។

(៦៥) ទុម្ពយាយ ទុប្បន្នោ ជាតោ បណ្ណារកេតុនា
កេតុហា កេតុនា យេវ មហារកេតុំ បដិសយ្ហិតិ ។
វិមលកោណ្ឌញ្ញោ ថេរោ ។

១ ខ. ម រតំ កិច្ចំ រតំ រម្មំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ ថេរីយានិក

ថេរីយានិក ឯកនិបាត សត្តមវគ្គ

(៦២) បណ្ឌិតអ្នកឃើញ រមែងឃើញនូវបណ្ឌិតអ្នកឃើញ (ផងគ្នា)ផង
ឃើញពាល អ្នកមិនឃើញផង ឯពាលអ្នកមិនឃើញ រមែងមិន
ឃើញពាល ដែលមិនឃើញ (ផងគ្នា)ផង នូវបណ្ឌិតអ្នកឃើញផង ។
វិញ្ញេត្តេ ។

(៦៣) យើងម្នាក់ឯងនៅក្នុងព្រៃ ដូចកំណត់ឈើ ដែលគេ
ចោលក្នុងព្រៃ ត្នកកុលបុត្តជាច្រើនរូប រមែងស្រឡាញ់យើង
ដូចត្នកសត្វនរក ស្រឡាញ់អ្នកដែលទៅកាន់ឃុំសួគ៌ ។
វិទ្ធិពុត្តេ ។

(៦៤) ត្នកសត្វ (យូតចាកកុសលធម៌) ធ្លាក់ចុះហើយ រមែងធ្លាក់ចុះ
ឯត្នកសត្វដែលជាប់ចំពាក់(ក្នុងកាម)តែងមកវិញ សោឡសភិច្ចដែល
អាត្មាអញធ្វើហើយ ជាតម្រេកដែលគួរក្រេកអរ ព្រះនិព្វានជាសុខ
ដែលមូលមិត្តដោយសេចក្តីសុខ ។
បច្ចុត្តេ ។

(៦៥) វិមលកោណ្ឌញ្ញៈ កើតអំពីស្រី មានដើមឈើជាឈ្មោះ(អម្ពុបាលី)
កើតដោយស្តេចដូចជាទង់ពណ៌ស (ព្រះបាទតិម្ពិសារ) លះបង់នូវទង់
គឺមាន៖ កំចាត់បង់នូវទង់គឺមាន៖ ដោយប្រាជ្ញាដូចជាទង់ ។
វិមលកោណ្ឌញ្ញេ ។

បើកាយ ឯកនិពតស្ស សត្តមវិញ្ញា

[៦៦] ឧត្តេបកកដវច្ឆស្ស សង្កលិនំ តហ្មហំ វិស្សេហំ
នំ កាសតំ តហដ្ឋានំ សុនិសិទ្ធា ឧទ្ធករនាមោដ្ឋានំ ។

ឧប្បេកដវិញ្ញា ថេរោ ។

[៦៧] អនុសាសិ មហាវិរោ សព្វធម្មាន ចារត្ថ
តស្សហំ ធម្មំ សុត្វាន វិហាសី សន្តិកេ រតោ^(១)
តិស្សោ វិជ្ជា អនុប្បត្តា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តំ ។

មេឃិយោ ថេរោ ។

[៦៨] តិលេសា លាបិតា មយ្ហំ កវំ សព្វេ សម្មហតា
វិក្កុលោ ជាតិសំសារោ នត្តិទានំ បុនព្ពវេតិ ។

ឯកធម្មសវិនិយោ ថេរោ ។

[៦៩] អធិចេតសោ អប្បមជ្ជិតោ
មុនិទោ មោនបថេសុ សិក្ខិតោ
សោកា ន កវន្តំ តានិទោ
ឧបសន្តស្ស សទា សត្តមតោតិ ។

ឯកុទានិយោ ថេរោ ។

១ កន្តិបំ សោតិបិ ពាលោ វិស្សតិ ។

បើគាថា ឯកនិបាត សត្តមវគ្គ

[៦៦] ពុទ្ធវចនៈដែលបុគ្គលរៀនក្នុងសំណាក់នៃទេវតូបកដវច្ឆត្តរ ព្រះ
ថេរៈនោះ រមែងសំដែងនូវពុទ្ធវចនៈនោះ ដល់គ្រហស្ថទាំងឡាយ
បាន អស់នាំជាច្រើន លោកជាអ្នកមានសេចក្តីរីករាយដ៏លើសលុប
អង្គុយនៅដ៏ស្ងប់ស្ងៀម ។

ឧច្ចេកនិច្ចត្ថេរ ។

[៦៧] ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ជាមហាវិបុលស ព្រះអង្គដល់នូវត្រើយនៃធម៌ទាំងពួង
ទ្រង់ប្រៀនប្រដៅហើយ ខ្ញុំបាន ស្តាប់ធម៌របស់ព្រះអង្គ ជាអ្នកត្រេកអរ
នៅក្នុងសំណាក់(ព្រះអង្គ) ត្រូវវិជ្ជាខ្ញុំបានដល់ហើយ ពុទ្ធសាសនា
ខ្ញុំក៏បានធ្វើហើយ ។

មេឃិយត្ថេរ ។

[៦៨] កិលេសទាំងឡាយខ្ញុំដុតបំផ្លាញហើយ ភពទាំងអស់ ខ្ញុំបានដក
ចោលហើយ ជាតិសំសារក៏អស់ហើយ ភពប្តីទៀត មិនមានក្នុង
កាលឥឡូវនេះទេ ។

ឯកធម្មសនិយត្ថេរ ។

[៦៩] សេចក្តីសោក រមែងមិនមានដល់អ្នកប្រាជ្ញ មានចិត្តដ៏
ខ្ពង់ខ្ពស់ ជាអ្នកមិនប្រមាទ សិក្សាក្នុងធម៌ជាគន្លងនៃការចេះដឹង
មានភាពទីគុណ ជាអ្នកស្ងប់រម្ងាប់ មានសតិគ្រប់កាល ។

ឯកុទានិយត្ថេរ ។

កុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយស្ស បិដកថា

[៧០] សុត្តានិច្ចំ មហានោ មហាវសំ

សព្វញ្ញាតញ្ញាណាវវេន ទេសិតិ
ញ ញ

មក្កំ បបដ្ឋី អមតស្ស បត្តិយា

សោយោតក្ខេមស្ស បបស្ស កោវិនោតិ ។

ឆន្ទោ បិពោ ។

[៧១] សីលមេវេ វេទ អក្កំ បញ្ចវា បន ឧត្តមោ

មនុស្សសុ ច ទេវេសុ សីលប្បញ្ញាណានោ ជយន្តិ ។

បុណ្ណោ បិពោ ។

ឧទ្ធានំ

វិប្បា ច វដ្ឋិបុត្តោ ច បក្ខោ វិមលកោណ្ណាញោ

ឧក្ខេបកដវិប្បោ ច មេយិយោ ឯកធម្មិកោ

ឯកុទានិយធម្មោ ច បុណ្ណាត្ថោ មហាពុលោតិ ។

វិញ្ញោ សត្តមោ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ ថេរពាថា

(៧០) ខ្ញុំបានស្តាប់សច្ចធម៌ មានសេដ្ឋីប្រសើរ របស់ព្រះមាន
 ព្រះភាគជាបុគ្គលប្រសើរ ដែលព្រះពុទ្ធមានសព្វពាក្យពោណ
 ប្រសើរ សំដែងហើយ ប្រតិបត្តិចំពោះអង្គនីកមគ្គ ដើម្បីដល់
 ព្រះនិព្វានឈ្នោះអមតៈ ព្រះមានព្រះភាគនោះ ព្រះអង្គជា
 បុគ្គលឈ្លាសវៃក្នុងគន្លងនៃព្រះនិព្វាន ដ៏ក្សេមក្សាយោគៈ ។

ធនុត្តេរ ។

(៧១) សីលហ្មឺងឯង ជាកំពូលក្នុងសាសនានេះ ចំណែកបុគ្គលមាន
 ប្រាជ្ញា ជាបុគ្គលប្រសើរ ជ័យជំនះក្នុងមនុស្សនឹងទៅតាមទាំងឡាយ
 រមែងមានព្រោះសីលនឹងប្រាជ្ញា ។

បុណ្ណត្ថេរ ។

ឱទ្ធានិ

និយាយអំពីវប្បត្តេរ ១ វដ្តបុត្តកត្តេរ ១ បក្ខត្តេរ ១ វិមលកោណ្ឌញ្ញ-
 ត្តេរ ១ ទុក្ខបកដវច្ឆត្តេរ ១ មេឃិយត្តេរ ១ ឯកធម្មសវនិយត្តេរ ១
 ឯកុបានត្តេរ ១ ធនុត្តេរ ១ បុណ្ណត្តេរ ជាអ្នកមានកំឡាំងច្រើន ។

ចប់ សុត្តមវគ្គ ។

បើគាហាយ ឯកនិបាតស្ស អដ្ឋមវគ្គោ

[៧២] សុសុខុមនិបុណត្តនសង្ឃោ
 មតិកុសលេន និវត្តន៍
 សំសេវិតតុទ្ធសីលីនា
 និព្វានំ ន ហិ តេន ទុល្លភន្តិ ។
 វិញ្ញលោ ថេរោ ។

[៧៣] យថា កាលំរោ សុសុ វឌ្ឍិតតោ
 ទុន្តិក្ខុសោ^(១) ហោតិ បសាខជាតោ
 ឯវំ អហំ ករិយេយានីតាយ
 អនុមត្តា មំ បព្វជិតោម្មិនានីតិ ។
 អានុមោ ថេរោ ។

[៧៤] ជីណាញា ទិស្វា ទុក្ខិតញា ព្យាធិតិ
 មតញា ទិស្វា តតមាយុស្សដ្ឋយំ
 តតោ អហំ និក្ខមិត្តន បព្វជី
 បហាយ កាមានិ មនោរមានីតិ ។
 មាណវោ ថេរោ ។

១ ឧ. ម. ទុន្តិក្ខុមោ ។

ប្រែគាប៉ា ឯកនិបាត អដ្ឋមវគ្គ

(៧២) បុគ្គលអ្នកយល់ឃើញប្រយោជន៍ដ៏ល្អិតស្អុយក្រៃលែង
ជាអ្នកល្ងាសវែងដោយប្រាជ្ញា មានកិរិយាប្រព្រឹត្តិទុនលំទាន
ជាអ្នកសេពល្អហើយនូវសីលនៃព្រះពុទ្ធនោះ មិនមែនបាន
ព្រះនិព្វានដោយក្រៃទេ ។

វិញ្ញាណធូរ ។

(៧៣) ទំពាំងបួសីនៅខ្ចី មានចុងល្អិតលាស់ បែកដៃដេញ
ហើយ បុគ្គលទោចរោចដេញបានដោយក្រ យ៉ាងណាមិញ
អាត្មាកាលបើមានាំកិរិយាមកឱ្យ ក៏យ៉ាងនោះដែរ សូម
ញោមយល់តាមអាត្មាចុះ ព្រោះឥឡូវនេះ អាត្មាបួសហើយ ។

អានុមធូរ ។

(៧៤) ខ្ញុំឃើញមនុស្សចាស់ជរា ឈឺចាប់ ប្រកបដោយទុក្ខ
ទាំងឃើញមនុស្សដល់នូវការអស់ទៅនៃអាយុ ស្លាប់ហើយ
ហេតុនោះខ្ញុំលះបង់តាមជាទីគ្រេកអរនៃចិត្ត ហើយចេញបួស ។

មាណវិញ្ញាណ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស ថេរពាថា

[៧៥] កាមត្តន្តោ ច ព្យាបាទោ មីនមិទ្ធុញ្ច ភិក្ខុនោ
 ឧទ្ធុទ្ធិំ វិចិត្រិន្តា ច សត្វសោវ ន វិជ្ជតិភិ ។
 សុយមនោ ថេរោ ។

[៧៦] សាធុ សុវហិតានន ទស្សនំ
 កម្មា វិជ្ជតិ តុទ្ធិ វឌ្ឍតិ
 ពាលម្បិ កកោន្តិ បណ្ឌិតំ
 តស្មា សាធុ សតិ សមាគមោតិ ។
 សុសារោ ថេរោ ។

[៧៧] ឧប្បតន្តេសុ ដិបតេ ដិបតន្តេសុ ឧប្បតេ
 វសេ អវសមាទេសុ រមមាទេសុ នោ រមេតិ ។
 បិយញ្ញហោ ថេរោ ។

[៧៨] វនំ បុរេ ចិត្តមចារិ ចារិកំ
 យេនិច្ឆកំ យត្តកាមិ យថាសុទ្ធិ
 តទដ្ឋហិ ដិត្តហិស្សាមិ យោនិសោ
 ហត្តិ បភិដ្ឋំ វិយ អន្តិសត្តាហោតិ ។
 ហត្តិ បភិដ្ឋំ វិយ អន្តិសត្តាហោតិ ។
 ហត្តិ បភិដ្ឋំ វិយ អន្តិសត្តាហោតិ ។

ហត្តិ បភិដ្ឋំ វិយ អន្តិសត្តាហោតិ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ បេរិយាយ

[៧៥] កាមច្ចន្ទៈ ព្យាបាទៈ ជីនមិទ្ធិៈ ទុទ្ធចកក្កច្ចៈ វិចិត្តិញ្ចា វេមន
មិនមានដល់កិក្ខុ ដោយសព្វគ្រប់ ។

សុយាមនន្តេ ។

[៧៦] ការឃើញនូវព្រះអរិយៈទាំងឡាយ មានអត្តភាពរៀបចំល្អហើយ
ជាការប្រពៃ (ព្រោះថា) សេចក្តីសង្ស័យវេមនដាច់ បញ្ញាវេមនចំរើន
ឡើង ព្រះអរិយៈទាំងនោះវេមនធ្វើសូម្បីនូវជនពាលឲ្យជាបណ្ឌិតបាន
ព្រោះហេតុនោះ ការបេមាគមន៍សប្បុរសទាំងឡាយជាការប្រពៃ ។

សុសារទន្តេ ។

[៧៧] កាលពួកសត្វកំពុងបោរឡើង បណ្ឌិតវត្តន៍ទុនលំទោន កាល
ពួកសត្វធ្លាក់ចុះ (ដោយអំណាចកែសផ្លុះ) បណ្ឌិតវត្តន៍ប្រឹងឡើង
កាលពួកសត្វមិនបានអប់រំ (ប្រាហ្មចរិយធម៌) បណ្ឌិតវត្តន៍អប់រំ
កាលពួកសត្វក្រេកអរ (ក្នុងតាមគុណ) បណ្ឌិតមិនក្រេកអរទេ ។

បិយព្វហន្តេ ។

[៧៨] ចិត្តនេះ ក្នុងកាលមុន បានគ្រាប់ទៅកាន់ចារិក តាម
សេចក្តីប្រាថ្នា តាមចំណង់ តាមសេចក្តីស្រួល ថ្ងៃនេះ ខ្ញុំនឹង
ផ្តួញផ្តួលចិត្តនោះដោយទុបាយ ដូចជា ហ្នឹងរឹអ្នកកាន់កង្វើរ
សង្កត់សង្កិនដំរីដែលចុះប្រេង ។

ហត្ថាហេហេបុត្តន្តេ ។

បេតិកភណ្ឌ ឯកវគ្គបទដ្ឋកថា

[៧៧] អនេត្តយាតិសិសារំ សន្ធាវិស្សំ អនិព្វិសិ
 តស្ស មេ ធុត្តជានិស្សំ ធុត្តត្តន្តោ បរទ្ធិតោតិ ។
 មេណ្ឌសិរោ ថេរោ ។

[៧៨] សញ្ញោ រតោ បហំនោមេ សញ្ញោនោសោ សម្មហតោ
 សញ្ញោ មេវិតតោ មោហោ សីតិក្ខតោស្មិ ធិត្តតោតិ ។
 រក្ខិតោ ថេរោ ។

[៧៩] យំ មយោ បកតំ កម្មំ អប្បំ វា យទិ វា តហំ
 សព្វមេតំ បរិវ្វិណំ ធិត្តនាដិ បុណ្ណោតិ ។
 ឧត្តោ ថេរោ ។

ឧទ្ធារណ៍

វគ្គបទដ្ឋកថា មេណ្ឌសិរោ រតោ ធុត្តត្តន្តោ ធុត្តស្សីយោតិ ។
 សុយាមនោ សុសារោ ថេរោ យោ ច បិយត្តហោ
 អារហត្តោ មេណ្ឌសិរោ រតោ ធុត្តត្តន្តោ ធុត្តស្សីយោតិ ។

វគ្គបទដ្ឋកថា ។

១ ធុ. ម. អប្បវ្វិណំ ។

ថេរពាថា ឯកនិទាន អដ្ឋមវគ្គ

[៧៧] កាលខ្ញុំមិនបាន (ញាណ) តែងអន្ទោលទៅកាន់សំសារ
អស់ជាតិមិនតែមួយទេ គំនរនៃសេចក្តីទុក្ខរបស់ខ្ញុំ ដែលទទួលរង
ហើយនោះ ជាគំនរទុក្ខប្រាសចេញទៅហើយ ។

មេណូសិរត្ថេរ ។

[៨០] រាគៈទាំងពួង ខ្ញុំលះចោលហើយ ទោសៈទាំងពួង ខ្ញុំក៏ដក
ចោលហើយ មោហៈទាំងពួងរបស់ខ្ញុំ ក៏ប្រាសចេញហើយ ខ្ញុំជា
បុគ្គលត្រជាក់ រលត់ទុក្ខហើយ ។

រក្ខិតត្ថេរ ។

[៨១] អំពើណា ទោះបីតិច ឬច្រើន ដែលខ្ញុំធ្វើហើយ អំពើទាំងអស់
នេះ ក៏អស់រលីងហើយ ឥឡូវនេះ ភពប្តីទៀត មិនមានឡើយ ។

ឧត្តត្ថេរ ។

ខ្ញុំទ្វាជិ

និយាយអំពី វិញ្ញាណត្រូវ ១ អាតមត្រូវ ១ មាណវត្រូវជាឥសី ១
សុយាមនត្រូវ ១ សុសារទត្រូវ ១ បិយញ្ញហត្រូវ ១ ហត្ថារោហ.
បត្រត្រូវ ១ មេណូសិរត្រូវ ១ រក្ខិតត្រូវ ១ ព្រះថេរឈ្មោះទុគ្គៈ ១ ។

ចប់ អដ្ឋមវគ្គ ។

បើគាថាយ ឯកនិបាតស្ស ឆរិមវគ្គោ

[៨២] យំ មយា បកតំ ទាបំ បុព្វេ អញ្ញាសុ ជានិសុ

និទេវេ តំ វេទនិយំ វត្ត អញ្ញំ ន វិជ្ជតិ ។

សមិទ្ធិតុញ្ញោ ថេរោ ។

[៨៣] យេន យេន សុភិក្ខុវាជំ សិវាជំ អកយាជំ ច

តេន បុត្តក កង្ខំស្ស មា សោក ប្បហតោ ភវតិ ។

កស្សយេ ថេរោ ។

[៨៤] សីហាប្បមត្តោ វិហារេ វត្តន្តិវមត្តន្តិសោ

ភាវេហំ កុសលំ ធម្មំ ជហា សីយំ សមុស្សយន្តិ ។

សីហោ ថេរោ ។

[៨៥] សព្វត្តំ សុបិត្វាន ទិវា សង្កណិកេ វតោ

កុណស្ស បាម ទុម្មេនោ ទុក្ខស្សន្តំ កវិស្សតិ ។

សីតោ ថេរោ ។

[៨៦] ចិត្តនិមិត្តស្ស កោវិទោ បរិវេករសំ វិជានិយ

បើរគាហ៍ ឯកនិបាត និមិត្ត

(៨២) អំពើលាមកណា ដែលខ្ញុំបានធ្វើហើយ ក្នុងជាតិទាំងឡាយ

ដទៃ ក្នុងភពមុន អំពើលាមកនោះ ខ្ញុំគប្បីទទួលវែកក្នុងជាតិ

នេះទេ វត្ថុដទៃមិនមានឡើយ ។

សមិត្តគុណត្ថេរ ។

(៨៣) ទីមានភិក្ខុហារវដ៍សម្បណិផង ទីដ៏ក្សេមក្សាន្ត មិនមានភ័យផង

មានក្នុងទិសណាៗ ម្នាលកូន អ្នកចូរទៅក្នុងទិសនោះៗចុះ សូម

កុំឲ្យអ្នកមានសេចក្តីសោកបៀតបៀនបានឡើយ ។

កស្សបត្ថេរ ។

(៨៤) ម្នាលភិក្ខុឈ្នោះសីហាៈ ចូរអ្នកកុំប្រមាទ កំខឹងប្រមូស អស់

យប់នឹងថ្ងៃ ចូរអ្នកចម្រើនកុសលធម៌ចុះ ចូរអ្នកលះបង់នូវគ្រោងកាយ

គឺអត្តភាពដោយឆាប់ចុះ ។

សីហត្ថេរ ។

(៨៥) បុគ្គលដេកលក់រហូតរាត្រីទាំងអស់ ក្រេកអរក្នុងពួកគណៈ ក្នុង

វេលាថ្ងៃ ជាអ្នកអប្បបញ្ញា កាលណា នឹងធ្វើនូវទីបំផុតនៃទុក្ខបាន ។

តត្ថេរ ។

(៨៦) បុគ្គលឈ្លាសវៃ ក្នុងនិមិត្តរបស់ចិត្ត ដឹងច្បាស់នូវរសនៃវិវេក

ថេរោថាយ ឯកនិទានស្ស ឧបទវិញ្ញា

ឈាយំ និបកោបតិស្សតោ អតិកត្តេយ្យស្ស ខំនិរមិស្សន្តិ ។
សុតោ ថេរោ ។

(៨៧) ឥតោ តហិម្ហា បុត្តអញ្ញាវនិទំ
មត្តោ ន និព្វានគមោ យថា អយំ
ឥតិស្សុ សធឿំ កតវនុសាសតិ
សត្តា សយំ ចាលិតលេវ ទស្សយន្តិ ។
នាមិកោ ថេរោ ។

(៨៨) ខត្តា ទិដ្ឋា យថាក្ខតិ កវា សព្វេ បទាលិតា
វិក្ខិណោ ជាតិសិសារោ នត្តនានិ បុនព្ពាវេតិ ។
បរិវេណិ ថេរោ ។

(៨៩) អសត្តិ វត អត្តានិ ឧទ្ធានុំ ឧទកា ថលំ
វុយ្យមាដោ មហោយោវ សត្តានិ បដិវិជ្ជហន្តិ^(១) ។
អនុតោ ថេរោ ។

(៩០) ឧត្តិណ្ណា បដ្ឋា បលីនា ចាតាលា បរិវិជ្ជិតា
មត្តោ ឌិយា ច កត្តា ច សព្វេ មាថា វិសិហតាតិ ។
ទេវសោ ថេរោ ។

១ ឌ. ម. បដិវិជ្ជន្តិ ។

ថេរតាថា ឯកនិបាត នវមវគ្គ

ដុតកំដៅកិលេស ជាអ្នកមានប្រាជ្ញារក្សាខ្លួន មានស្មារតីតកល់មាំ
គប្បីបាននូវនិរមិតសុខ គឺព្រះនិព្វាន ។

សុភាគត្ថេរ ។

[៨៧] ព្រះមានព្រះភាគជា សាស្តាចារ្យ កាលសំដែងដោយព្រះ
អង្គឯង (ដូចផ្នែកនូតព្រៃ) ក្នុងបាតដៃ តែងប្រៀនប្រដៅសង្ស័យ
យ៉ាងនេះថា ផ្លូវដ៏ប្រសើរនេះ ជាផ្លូវទៅកាន់ព្រះនិព្វានមិនមែន
ដូចផ្លូវរបស់តិរិយអ្នកពោលផ្សេងៗខាងក្រៅសាសនានេះទេ។

នាធិតត្ថេរ ។

[៨៨] ខន្ធតាំងឡាយខ្ញុំឃើញច្បាស់ហើយ តាមសេចក្តីពិត ភពទាំងពួង
ខ្ញុំទំលាយហើយ ជាតិសង្សារអស់ហើយ ឥឡូវនេះភពថ្មីមិនមានទេ។

បរិនិព្វិតត្ថេរ ។

[៨៩] ខ្ញុំកាលយល់ច្បាស់នូវសច្ចធម៌ទាំងឡាយ ទើបអាចនឹងឃើញខ្លួនឡើង
ចាកទឹកគឺសំសារ ឡើងកាន់ទីគោកគឺព្រះនិព្វាន ដូចជាជំនន់ធំ
កាលបន្សាត់ទៅ ។

អន្តិនត្ថេរ ។

[៩០] ខ្ញុំឆ្ងល់ឡើងផុត ចាកភក់ ចាកល្បាប់ គឺកិលេសហើយ រៀន
ស្រឡះហើយចាកបាតាល (ទំនាប) គឺយោគៈ រួចផុតហើយ
ចាកឧយៈផង គន្លុះផង មានទាំងពួង ខ្ញុំកំចាត់បង់ហើយ ។

ទេវសភត្ថេរ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស ថេរីគាថា

(៧០) បញ្ចក្ខណ្ឌ បរិពារាតា តិដ្ឋន្តិ ធិដ្ឋម្ភលកា

វិក្ខីណោ ជាតិសិសារោ នត្តិនាមិ បុណ្ណវេតិ ។

សមិទត្តោ ថេរោ ។

ឧទ្ធានំ

ថេរោ សមិទត្តោ ច កស្សនោ សីហស្សនោ

ដីតោ សុប្បតោ ធាតិតោ បរិដ្ឋោ អដ្ឋនោ វសិ

នេវសកោ ច យោ ថេរោ សាមិទត្តោ មហាពូលោតិ។

វិញ្ញោ ឆរិមោ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ ថេរីយានិក

(៧១) ខន្ធ ៥ ខ្ញុំកំណត់ដឹងហើយ ខន្ធ ៥ មានបួសគល់ដាច់ហើយ ជាតិ-

សំសារអស់ហើយ កតថ្មីទៀត (របស់ខ្ញុំ) មិនមានក្នុងកាលឥឡូវនេះ ។

សាមិទ្ធក្តត្តេរ ។

ឧទ្ទិស

និយាយអំពី សមិត្តភក្តិភក្តិ ១ កស្សបភក្តិ ១ សីហភក្តិ ១
នីតភក្តិ ១ សុនាគភក្តិ ១ នាគិភក្តិ ១ បរិជ្ជភក្តិ ១ អជ្ជនៈជាដើម ១
ទេវសភក្តិ ១ សាមិទ្ធក្តត្តេរ មានកំឡាំងច្រើន ។

ចប់ នវមវគ្គ ។

ប្រែកថាយ ឯកនិបាតស្ស ទសមវគ្គោ

(៧២) ន តថាមតំ សតវសំ សុដង្គំ យំ មយដ្ឋ បរិកុត្តំ

អបរិមិត្តនស្សិណ តោតមេន តុទ្ធននេសិតោ ធម្មោតំ ។

បរិបុណ្ណោ ថេរោ ។

(៧៣) យស្សសវំ បរិកុត្តំណា អាហារេ ច អនិស្សិតោ

សុត្តាតោ អនិមិត្តោ ច វិមោក្ខោ យស្ស តោចរោ

អាណាសេវំ សក្កន្តានំ បទន្តស្ស ទុរុយុត្តំ ។

វិជយោ ថេរោ ។

(៧៤) ទុក្ខា កាមា ឃរត ន សុខា កាមា ឃរត

យោ កាមេ កាមយតំ ទុក្ខំ សោ កាមយតំ ឃរត

យោ កាមេ ន កាមយតំ ទុក្ខំ សោ ន កាមយតំ ឃរតាតំ ។

ឯរោ ថេរោ ។

បើគាថា ឯកនិបាត ទេសមវគ្គ

[៧២] សុធាភោជនមានរសទាំងរយ អាត្មាអញមិនសរសើរដូចភោជន
គឺនិព្វានសុខ ដែលអាត្មាអញបរិភោគហើយក្នុងថ្ងៃនេះទេ ធម៌ដែល
ព្រះពុទ្ធគោតម ព្រះអង្គឃើញដោយបញ្ញាភវមិនបាន ទ្រង់
សំដែងហើយ (ទើបជាធម៌មានរសច្រើន) ។

បរិបូណ៌កថា ។

[៧៣] ភិក្ខុណា មានអាសវៈអស់ហើយ មិនជ្រប់ក្នុងអាហារ ភិក្ខុណា
មានសុញ្ញតវិមោក្ខ អនិមិត្តវិមោក្ខ (អប្បណិហិតវិមោក្ខ) ជាភារម្មណ៍
ស្នាមជើងរបស់ភិក្ខុនោះ។ បុគ្គលតាមរកឃើញបានដោយក្រ ដូច
ស្នាមជើងនៃសត្វស្លាប់ក្នុងអាកាស ។

វិធីយត្តេ ។

[៧៤] ម្នាលឯកៈ កាមទាំងឡាយ ជាទុក្ខ ម្នាលឯកៈ កាមទាំង
ឡាយ មិនមែនជាសុខទេ ម្នាលឯកៈ បុគ្គលណា ប្រាថ្នារកកាម
បុគ្គលនោះ ឈ្លោះថាប្រាថ្នាទុក្ខ ម្នាលឯកៈ បុគ្គលណាមិន
ប្រាថ្នារកកាម បុគ្គលនោះ ឈ្លោះថាមិនប្រាថ្នាទុក្ខទេ ។

ឯកកថា ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស ថេរោថា

[៧៥] នមោហំ ភស្កុកតតោ សក្យបុត្តស្ស សិរីមតោ

តេជាយំ អត្តបត្តន អត្តជម្មា សុទេសិតោតិ។

មេត្តំ ថេរោ ។

[៧៦] អន្តោហំ មាតនេត្តាស្មំ កត្តារត្តាន បក្ខត្តោ^(១)

សយមាជោមំ ភមិស្សំ ន សហាយេន មាបេនាតិ។

បក្ខុបាលោ ថេរោ ។

[៧៧] ឯកំ បុប្ផំ ចជិត្តាន

អសីតិ^(២) វស្សកោដិយោ

សត្តេសុ បរិចារត្តា

សេសកេនម្ហំ ជិត្តតោតិ។

ខណ្ឌសុមនោ ថេរោ ។

[៧៨] ហិត្តា សតបលំ កំសំ

សោវណ្ណំ សតរាជិកំ

អត្តហិ មត្តកាយត្តិ

វេទំ ទុតិយាភិសេ ចន្ទំ ។

តិស្សោ ថេរោ ។

១ ឱ. បក្ខត្តោ ។ ២ ឱ. អសីតិ . . . ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ បេរិយាយ

[៧៤] សូមនមស្ការ ព្រះមានព្រះភាគអង្គនោះ ព្រះអង្គជាសក្យបុត្ត
មានសិរី ព្រះធម៌ដ៏ប្រសើរនេះ ព្រះពុទ្ធដល់នូវធម៌ដ៏ប្រសើរនោះ
ទ្រង់សំដែងទុកឲ្យហើយ ។

មេត្តជិត្តេ ។

[៧៦] ខ្ញុំជាមនុស្សខ្វាក់ មានភ្នែកដែលទោសកំចាត់បង់ហើយ ទៅ
កាន់ផ្លូវឆ្ងាយដាច់ស្រយាល ទោះបីកាលដេក ក៏ខ្ញុំមិនទៅជាមួយ
នឹងសំឡាញ់ ជាបាបមិត្តទេ ។

ចក្កុយាលត្ថេ ។

[៧៧] ខ្ញុំបានបូជាផ្កាមួយ រួចក៏បានឱ្យគេបំរើ ក្នុងឋានសួគ៌អស់៨០កោដិ
ឆ្នាំ (រាប់ដោយឆ្នាំមនុស្ស) ខ្ញុំរលត់ទុកដោយផលនៃកម្មដ៏សេសសល់។

វណ្ណសុមនត្ថេ ។

[៧៨] ខ្ញុំលះកាជន៍សិរិទ្ធិដែលមានក្បាច់ ១០០ ស្រទាប់ នឹងកាជន៍
មានមានចម្លាក់ ១០០ ជាន់ ហើយត្រឡប់មកកាន់យកបាត្រដីវិញ
ការចូលកាន់ផ្នួសរបស់ខ្ញុំនេះ ឈ្មោះថា ជាការអភិសេកទីពីរ ។

តិស្សត្ថេ ។

ថេរោភាយ ឯកនិយោតស្ស ទសមវគ្គោ

[៧៧] រូបំ ទិស្វា សតិ មុដ្ឋា	បិយនិមិត្តំ មនសិករោតោ
សារត្តចិត្តោ វេទេតិ	តញ្ច អន្លោស តិដ្ឋតិ
តស្ស វឌ្ឍនំ អាសវំ	កវម្មលោមតាមិលោតិ ។

អរាយោ ថេរោ ។

[១០០] សទ្ធិំ សុត្វា សតិ មុដ្ឋា	បិយនិមិត្តំ មនសិករោតោ
សារត្តចិត្តោ វេទេតិ	តញ្ច អន្លោស តិដ្ឋតិ
តស្ស វឌ្ឍនំ អាសវំ	សំសារំ ឧបតាមិលោតិ

ឧត្តយោ ថេរោ ។

[១១១] សម្មប្បដានសម្មន្តោ	សតិប្បដ្ឋានតោចរោ
វិមុត្តិកុសុមសញ្ញោ	បរិនិព្វាយិស្សត្យនាសរោតិ ។

ទេវិសរោ ថេរោ ។

ឧទានំ

បរិប្បណាកោ ច វិជយោ	ឯវកោ មេត្តជី មុនិ
ចក្កនាលោ ឧណ្ណសុមោ	តិស្សោ អកយោ ច
ឧត្តយោ មហាបញ្ញោ	ថេរោ ទេវសកោច ពាតិ ។

វគ្គោ ទសមោ ។

ថេរពាហ ឯកនិបាត ទសមវគ្គ

(៩៩) បុគ្គលកាលឃើញរូបហើយធ្វើទុកក្នុងចិត្តនូវនិមិត្តជាទីស្រឡាញ់ សតិ វេមន៍ភ្នាំងភ្នាត់ បុគ្គលនោះមានចិត្តត្រេកអរ ទទួលយក លេបយកនូវការម្នាក់នោះ អាសវៈទាំងឡាយ ដែលជាគ្រឿងនាំ ចូលទៅកាន់ប្តូសគល់នៃភព វេមន៍ចំរើនដល់បុគ្គលនោះ ។

អភយត្ថេរ ។

(១០០) បុគ្គលកាលស្តាប់សំឡេង ហើយធ្វើទុកក្នុងចិត្តនូវនិមិត្តជាទី ស្រឡាញ់ សតិ វេមន៍ភ្នាំងភ្នាត់ បុគ្គលនោះមានចិត្តត្រេកអរ ទទួលយក លេបយកនូវការម្នាក់នោះ អាសវៈទាំងឡាយ ដែល ជាគ្រឿងនាំចូលទៅកាន់សង្សារ វេមន៍ចំរើនដល់បុគ្គលនោះ ។

ឧត្តិយត្ថេរ ។

(១០១) បុគ្គលប្រកបដោយសម្បជាន មានសតិប្បដ្ឋានជា ការម្នាក់ ដ៏ជេរដាសដោយផ្កាតិរិមុត្តិ ជាអ្នកមិនមានអាសវៈ នឹងបរិនិព្វាន ។

ទេវិសរត្ថេរ ។

ឧទ្ទាន

និយាយអំពី បរិបុណ្ណត្ថេរ ១ វិជយត្ថេរ ១ ឯកត្ថេរ ១ មេត្តជិត្ថេរ ជាអ្នកប្រាជ្ញ ១ ចក្ខុបាលត្ថេរ ១ ខណ្ឌសុមនត្ថេរ ១ តិស្សត្ថេរ ១ អភយត្ថេរ ១ ឧត្តិយត្ថេរមានបញ្ញាច្រើន ១ ទេវិសរត្ថេរ ១ ។

ចប់ ទសមវគ្គ ។

បើគាថាយ ឯកនិព្វតស្ស ឯកាវសមវគ្គោ

[១០២] ហិត្វា តិហិត្វិ អនរោសិតត្តោ
 មុខនង្គលំ ឌុនរិកោ កុសិនោ
 មហាវរាហោវ ឯវបបុដ្ឋោ
 មុនប្បុនំ កត្តមុបេតិ មន្ទោតិ ។
 ពេលដ្ឋិកនិ^(១) ថេរោ ។

[១០៣] មារនន វត្តាតាសេ^(២)
 សង្ការេសុ សង្កិលស្សមាណាសេ
 លាភាលាកេន មមិតា សមាធិ ណិកត្តដ្ឋិតិ ។
 សេតុញ្ច ថេរោ ។

[១០៤] ធាហិ ឯតេន អត្តិកោ
 សុខិតោ ធម្មរសេន តប្បិតោ
 បិត្វាន រសត្តមត្តមិ ន ច កាហាមិ រសេនសន្តវន្តិ ។
 ពនុរោ ថេរោ ។

[១០៥] លហុកោ វត មេ កាយោ
 ដុដ្ឋោ ច បិតិសុខេន វិបុលេន
 តុលមិវ ឯវិតំ មាលុតេន បិលវតិវ មេ កាយោតិ ។
 វិគរោ ថេរោ ។

១ ម. ពេលដ្ឋិកោ ។ ២ ម. វិញ្ញាណាមរសេ ។ ៣ ឧ.ម. វិសេន ។

ប្រែគាថា ឯកនិបាត ឯកាទសមវគ្គ

(១០២) បុរសបុគ្គលល្ងង់ខ្លៅ លះបង់សភាព ជាគ្រហស្ថ
(ចូលកាន់ផ្នួស) ជាអ្នកមិនបានអប់រំខ្លួន ជាអ្នកមានមាត់ដូចជា
នគ្គីល ខ្លួលច្រអូស បានតែខាងចិញ្ចឹមពោះ ដូចជ្រូកស្រែកធំ
ដែលគេបំប៉នដោយចំណី តែងចូលទៅកាន់គភ៌រឿយៗ ។

ពេលផ្គូផ្គងត្រូវ ។

(១០៣) ជនទាំងឡាយដែលត្រូវមានបញ្ឆោត សៅហ្មងក្នុងសង្ខារ
ត្រូវលាភៈ អលាភៈ ញ៉ាញ៉ាហើយ រមែងមិនបាននូវសមាធិ ។

សេនុត្តត្ថេរ ។

(១០៤) ខ្ញុំមិនត្រូវការដោយលាភនុះទេ ខ្ញុំបានសេចក្តីសុខ តែត្រូវដោយធម្ម-
រស ក្របដឹករសដ៏ប្រសើរថ្លៃថ្លា មិនធ្វើនូវការជាប់ដោយរសទេ ។

ពនុត្តត្ថេរ ។

(១០៥) ឧហ្ម្ហិ⁺ កាយរបស់ខ្ញុំស្រាល កាលខ្ញុំត្រូវបីតនីនីសុខដ៏ទូលាយ
ពាលត្រូវហើយ កាយរបស់ខ្ញុំ រមែងអណ្តែតឡើងបាន
ដូចប្តីយដែលប្តីដោយខ្យល់ ។

ទិពកត្ថេរ ។

បើកថាយ ឯកនិពាតស្ស ឯកទសមវគ្គោ

[១០៦] ឧត្តរណ្ណំតោបិ នវសេ រមមាលោបិ បក្កមេ
 ន ត្រូវវាទត្តសហិតំ វសេ វាសិ វិចក្កុណោតិ ។
 មលីកវម្រោ ថេរោ ។

[១០៧] សតលង្គិស្ស អត្តស្ស សតលក្ខណាជារិណោ
 ឯកង្គិស្ស ទុម្មោធា សតទស្ស ច បណ្ណិតោតិ ។
 សុហេមម្រោ ថេរោ ។

[១០៨] បព្វជី តុលយិត្វាន អតារស្មា អនតារិយំ
 តិស្សោ វិជ្ជា អនុប្បត្តា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនង្គិ ។
 ធម្មសវិហោ ថេរោ ។

[១០៩] សវីសិវស្សសតិកោ បព្វជី អនតារិយំ
 តិស្សោ វិជ្ជា អនុប្បត្តា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនង្គិ ។
 ធម្មសនិបិកុត្តោ(១) ។

[១១០] ន ទ្ធាយំ បរមហិតានុកម្មំនោ
 រហោគតោ អនុវិគណោតិ សាសនិ
 តថា ហយំ វិហារតិ ចាកតិវ្រុយោ
 មីតិ យថា តុណ្ណាជាតិកា វនេតិ ។
 សង្ឃកុំពោ ថេរោ ។

១ . ឌី ម. ធម្មសនិបិកុត្ត ថេរោ ។

បើគាថា ឯកនិបាត ឯកាទសមវត្ថុ

[១០៦] បុគ្គលអ្នកឈ្លាសវៃ ទោះបីអង្ស្រក រមែងមិននៅ(ក្នុងភាវស ដែលមិនសប្បាយ) សូម្បីកាលត្រេកអរក៏ចៀសចេញ មិនគប្បីនៅ គ្រប់គ្រងលំនៅ ដែលប្រកបដោយអំពើមិនជាប្រយោជន៍ទេ ។

មសិវរត្នេ ។

[១០៧] អត្តមានអាថ៌កំបាំងច្រើន ទ្រទ្រង់លក្ខណៈដ៏ច្រើន ជនឥតប្រាជ្ញា ឃើញអង្គនៃអត្តតែមួយ ចំណែកបណ្ឌិតជាអ្នកឃើញអត្តដ៏ច្រើន ។

សុហេមន្តរេ ។

[១០៨] ខ្ញុំរំពឹងឃើញហើយ ទើបចេញចាកផ្ទះ ចូលកាន់ផ្ទះ គ្រែវិញខ្ញុំបានហើយ ពុទ្ធសាសនា ខ្ញុំក៏បានធ្វើហើយ ។

ធម្មសិវរត្នេ ។

[១០៩] ខ្ញុំមានអាយុប្រកបដោយឆ្នាំ១២០ ទើបចេញចាកផ្ទះ ចូលកាន់ ផ្ទះ គ្រែវិញខ្ញុំបានហើយ ពុទ្ធសាសនា ខ្ញុំក៏បានធ្វើហើយ ។

ធម្មសនិបិត្តរេ ។

[១១០] ភិក្ខុនេះត្រេកអរ ក្នុងទីស្ងាត់ហើយ តែក្រែងមិន អើពើនឹងសាសនា របស់ព្រះមានព្រះភាគ ព្រះអង្គជាអ្នក អនុគ្រោះដោយប្រយោជន៍ដ៏ក្រៃលង់ទេឬ ភិក្ខុនេះជា អ្នកមានឥទ្ធិយ្យតាំងនៅជាប្រក្រតី នៅក្នុងទីស្ងាត់ដូច្នោះ ដូចជាម្រឹកញីប្រកបដោយជាតិនៅក្នុងដែលនៅក្នុងព្រៃ ។

សង្ឃរត្នេ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស ជេរាភាថ

(១១១) នតា នតត្រុស្ម សុសិវ្វិទ្ធិ

ឧទត្តមេយេន នវេន សិត្តា

វិវេកកាមស្ស អារាមសញ្ញោ

ជនេតិ ភិយ្យោ ឧសភស្ស កល្យានន្តិ ។

ឧសពោ បើពោ ។

ឧទ្ធិនិ

ពេលដ្ឋកានិ សេតុន្តោ ពន្ធពោ^(១) ខិតកោ ឥសិ

មលិតវម្ភោ សុហោមន្តោ ធម្មសិវោ ធម្មសជបតិ^(២)

សង្ឃរត្តិតត្តោ ច ឧសភោ ច មហាមន្តិតិ ។

វុត្តោ និកាមសមោ ។

១ ម. ពន្ធពោ ។ ២ ឧ. ម. ធម្មសវោ ធម្មសវិបិតា ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ បិដកថា

[១១១] ឈើទាំងឡាយ លូតលាស់ឡើងឆ្លងដំកំពូលភ្នំ ត្រូវទឹក
 ភ្លៀងបង្ហោចុះថ្មីៗស្រោចស្រប់ហើយ រមែងញ៉ាំងចិត្តគួរដល់
 ការវិនាសឲ្យកើតឡើងដោយក្រែកលែង ដល់ភិក្ខុឈ្មោះទសភៈ
 អ្នកប្រាថ្នារីវេកធម៌ អ្នកមានសេចក្តីសំគាល់ក្នុងព្រៃ ។

ទសភព្វេ ។

ឧទ្ទាន

និយាយអំពី ពេលដ្ឋានភិក្ខុ ១ សេតបិក្ខុ ១ ពន្ធភិក្ខុ ១ ខិត្ត-
 ភិក្ខុ ១ ជាតសី ១ មលិតម្ភិក្ខុ ១ សុហេមនិក្ខុ ១ ធម្មសិវេក្ខុ ១
 ធម្មសដបិក្ខុ ១ សង្ឃវិក្ខុ ១ ទសភភិក្ខុ ១ ជាមហាមុនី ១ ។

ចប់ ឯកាទសមវគ្គ ។

បើគាថាយ ឯកនិបាតស្ស ព្វាទសមវគ្គោ

(១១២) ធុប្បព្វដំ វេ ធុរតិវាសា ភេហា

ធម្មោ កម្មំរោ ធុរតិកមា ភោតា

កិច្ចា វុត្តំ ធា ឥតវត្ថវេនេវ

យុត្តំ ចំនេត្តំ សតតមនិច្ចតន្តំ ។

ជេត្តោ បើរោ ។

(១១៣) តេវជ្ជោហំ មហាយាយំ ចេតោសមថកោវិទោ

សនត្តោ មេ អនុប្បត្តោ កតំពុទ្ធស្សសាសនន្តំ ។

វិច្ឆោត្តោ បើរោ ។

(១១៤) អន្តោទិកា មុត្តសិលា តោនដ្ឋលមិកាយុតា

អម្ពុសេវាលសញ្ញា តេសេលា រមយន្តិ មន្តិ ។

វិវេញោ បើរោ ។

(១១៥) កាយធុដ្ឋល្មតុរោ ហិយមនន្តិ ជីវិតេ

សវ័សុខតិទ្ធស្ស កុតោ សមណសាជុតាតិ ។

អធិម្ពត្តោ បើរោ ។

បើគាត់ហ៊ាន ឯកនិបាត ទ្វាទសមវគ្គ

[១១២] ការបួសជាការក្រពិគ គ្រឹះស្ថានបុគ្គលគ្រប់គ្រង
បានដោយក្រ ព្រះធម៌ជាសកាតជ្រាលជ្រៅ ភោគៈ
ទាំងឡាយ រកបានដោយក្រ ការប្រព្រឹត្តិ(ចិត្តមជ្ឈិមវិភ)
របស់យើង ដោយបច្ច័យតាមមានតាមបាន ក៏ជាការក្រ
យើងគួរតែនូវអនិច្ចតាធម៌ឲ្យរឿយៗវិញ ។

ដេន្តត្ថេរ ។

[១១៣] ខ្ញុំមានវិជ្ជា៣ មានការជុតកំលេសច្រើន ជាអ្នកឈ្លាសវៃ
គួរចេតាសមថៈ (ការស្ងប់រម្ងាប់ចិត្ត) ប្រយោជន៍របស់ខ្លួន
ខ្ញុំបានដល់ហើយ ពុទ្ធសាសនា ខ្ញុំក៏បានធ្វើហើយ ។

វិច្ឆតោតត្ថេរ ។

[១១៤] ក្នុងទាំងនោះមានទឹកថ្លា មានថ្មដ៏ក្រាស់ ដែលប្រកបដោយ
ម្រឹកមានកន្ទុយដូចគោ (ស្វាខ្មៅ) ដ៏ដេរជាសដោយសារពយក្នុងទឹក
តែងញាំងខ្ញុំឲ្យត្រេកអរ (សុខចិត្តនៅបាន) ។

វិនិច្ឆត្ថេរ ។

[១១៥] កាលបើជីវិត ស្ស្យថយទៅ សេចក្តីល្អរបស់សមណៈ នឹង
មានមកក្នុងទីណា ដល់បុគ្គលអ្នកធ្ងន់ក្នុងកាយដ៏អាក្រក់ ជាប់ដោយ
សេចក្តីសុខ ក្នុងសិរីៈ ។

អធិមុត្តត្ថេរ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស ថេរីយានិក

(១១៦) ឯសាវហិយ្យសេ បព្វតេន ពហុកុដជិសល្ហិកេន^(១)
នេសាទតេន ភិវា យសស្សីនា បរិច្ឆេនាតិ។
មហាមោ ថេរី ។

(១១៧) ឆ ជស្ស្ហយតនេ ហិត្វា គុត្តទ្វារេ សុស្សីតោ
អយម្មលំ វិមេត្វាន^(២) បត្តោមេ អាសវត្តយោតិ។
បារិបរិយោ^(៣) ថេរី ។

(១១៨) សុវិលិត្តោ សុវសនោ សព្វាគរណាគ្គសិតោ
តិស្សេន វិជ្ជា អជ្ឈតមី កតំ ពុទ្ធស្សសាសនន្តិ។
យសោ ថេរី ។

(១១៩) អភិសត្តានំ ធិបតតិ វិយោ
រូបំ អញ្ញាមិវ តថេវ សន្តិ
តស្សេវ សតោ អវប្បវសតោ
អញ្ញាស្សេវ សរាមិ អត្តានន្តិ ។
កិម្ហិលោ^(៤) ថេរី ។

(១២០) រុត្តម្មលកហានំ បសត្តិយ^(៥)
និព្វានំ ហនយស្មី ឌិបិយ^(៦)

១ ខ. ម. ពហុកុដិជិសល្ហិកេន ។ ២ ខ. ម. វិមេត្វាន ។ ៣ ម. បារិបរិយោ ។
៤ ម. កិម្ហិលោ ។ ៥ ខ. ម. បសត្តិយ ។ ៦ ខ. ឌិបិយ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ ថេរីយាន

(១១៦) អ្នកនុ៎ះនឹងសាបសូន្យចាកភ្នំឈ្មោះនេសាទកៈ (ទីនៅនៃអ្នកនេសាទ)
ជាកំមានយស បិទបាំងដោយដើមខ្លុងគង់ នឹងដើមពោនស្វា
ជាច្រើន ។

មហានិមន្តេ ។

(១១៧) បុគ្គលគ្រប់គ្រងទ្វារ សង្រួមដោយល្អ ខ្នាក់ចោលនូវបួសគល់
នៃសេចក្តីទុក្ខ ព្រោះលះបង់ផស្ស្យតនៈតាំងឯប្រការ ការអស់ទៅ
នៃអាសវៈ ខ្ញុំក៏បានដល់ហើយ ។

បាហិរិយន្តេ ។

(១១៨) ខ្ញុំមានខ្លួនប្រោះព្រំល្អស្ងៀកពាក់ល្អស្អិតស្អាងដោយគ្រឿងប្រដាប់
គ្រប់យ៉ាង បាននូវវិជ្ជា ៣ ប្រការ ពុទ្ធសាសនាខ្ញុំក៏បានធ្វើហើយ ។
យសន្តេ ។

(១១៩) វ័យ(របស់សត្វ) វ័យធ្លាក់ចុះ ហាក់ដូចជាត្រូវទៅតា
បណ្តាញ រួម(របស់យើង) កាលមាននៅ ដោយប្រការ
ដូច្នោះ តែហាក់ដូចជារួមអ្នកដទៃ ខ្លួនខ្ញុំនោះ កាលមានពិត
តែហាក់ដូចជាមិនមាន ខ្ញុំរត្នកឃើញខ្លួន(របស់ខ្ញុំ) ហាក់
ដូចជារត្នកឃើញខ្លួន របស់អ្នកដទៃដែរ ។

កិម្ពិលន្តេ ។

(១២០) អ្នកចូលទៅកាន់គល់ឈើ នឹងព្រៃញាតស្ស្តត
ហើយគ្រួសារបយក ព្រះទិព្វាន(មកដាក់) ក្នុងហ្វូជ័យបាន

បើពាយ ឯកនិបាតស្ស ទ្វាទសមវគ្គោ

យាយ តោតម មា ច បមាទោ

កិទ្កេ តិទ្កិ តិទ្កិកា ករិស្សតិ ។

វិទ្ធិបុត្តោ បើពោ ។

(១២០) បញ្ចក្ខន្ធា បរិញ្ញាតា តិដ្ឋនិ ធិដ្ឋម្ភលកា

ទិក្ខុក្ខិយោ អនិប្បត្តោ បត្តោ មេ អាសវក្ខិយោតិ ។

ធិសិទ្ធពោ បើពោ ។

ឧទ្ធានំ

ជេន្តោ ច វច្ឆតោត្តោ ច វច្ឆោ ច នាតស្សវិយោ ^(១)

អធិមុត្តោ មហាណាមោ ទាវាបរិយោ ^(២) យសោបិ ច

កិមិលោ ^(៣) វជ្ជិបុត្តោ ច ឥសិទ្ធពោ មហាយសោតិ ។

ទ្វាទសមោ វគ្គោ ។

តត្រ័ឧទ្ធានំ ភវិទិ

វិសុត្តាសតិ បេរា កតតិក្ខា អនាសវា

ឯកកេវ ធិនាតមិ សុសន្តិកា មហោសិកិ ។

ឯកនិបាតោ និទ្ធិតោ ។

១ ឧ វិសុត្តិយោ ។ ម. វិសុត្តិយោ ។ ២ ម. បរិបរិយោ ។ ៣ ម. កិមិលោ ។

បេរតាថា ឯកនិបាត ទ្វាទសមវគ្គ

នៃគោតម អ្នកបូរពិនិត្យចុះ ក៏មានសេចក្តីប្រមាទឡើយ
សេចក្តីក្លាយហាយចិត្ត នឹងធ្វើអ្វី ដល់អ្នកកើត ។

ផ្លែបុគ្គលេ ។

(១២១) ខន្ធតាំង៥មានបួសគល់ដាច់ ដែលខ្ញុំកំណត់ដឹងច្បាស់ហើយ
ការអស់ទៅនៃទុក្ខ ខ្ញុំបានដល់ហើយ ការអស់ទៅនៃភាសវៈ ខ្ញុំក៏
បានដល់ហើយដែរ ។

ឥសិទ្ធក្ខេរេ ។

ឱទ្ធាន

និយាយអំពី ជេនតេរ ១ វច្ឆតេរ ១ វច្ឆតេរ ១ អ្នកមាននាម
ដ៏ប្រសើរ ១ អធិមត្តតេរ ១ មហានាមតេរ ១ បារាបរិយតេរ ១ យស-
តេរ ១ កិរិយតេរ ១ វិជ្ជបត្តតេរ ១ ឥសិទ្ធកត្តតេរ ជាអ្នកមានយសធំ ១ ។

ចប់ ទ្វាទសមវគ្គ ។

ឱទ្ធាន ក្នុងឯកនិបាតនោះ គឺ

ព្រះបេរៈ១២០អង្គ មានសេចក្តីសក្តិប្តិធ្វើចេញហើយ ជាអ្នកមិនមាន
ភាសវៈ ដែលព្រះសន្តិភាពារ្យ អ្នកស្វែងរកនូវគុណធំ បានប្តូរមនុស្ស
ដោយស្ម ក្នុងឯកនិបាត ។

ចប់ ឯកនិបាត ។

ទុក្ខនិទាន

បើគាត់ហ៊ាន ទុក្ខនិបាតស្ស បឋមវគ្គ

[១២២] នត្តិកោចិ ករោ និច្ចោ សម្ពាទ វាបិ សស្សតា
 ឧប្បជ្ឈន្តិ ច តេ ខន្ធា ចវន្តិ អបរាបរំ ។
 ឯតមាទីនំ ញត្វា កវេនម្ហិ អនត្តិកោ
 និស្សដោ សព្វកាមេហំ បត្តោ មេ អាសវក្ខយោតិ ។
 ឥត្តិសុទ្ធិ អាយស្មា ឧត្តរោ ថេរោ តាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

[១២៣] នយំទំ អនយេន ជីវិតំ

នាហារោ បាទយស្ស សន្តិកោ
 អាហារជ្ជិតិកោ សមុស្សយោ
 ឥតិ ទិស្វាន ចរាមិ ឯសនំ ។
 បង្កោតិ^(១) ហំ នំ អវេទយំ
 យាយំ វន្តនប្បជនា កុលេសុ
 សុខមំ សល្យំ ធុរព្វហំ
 សក្ការោ កាហុរិសេន ឧដ្ឋហោតិ ។

ឥត្តិសុទ្ធិ អាយស្មា បិណ្ណោ លកាវត្តាដោ ថេរោ តាថាយោ
 អភាសិត្តាតិ ។

១ ម បរោតិ ។

ឧត្តរនិទាន

បើគាថា ទុកនិបាត បឋមវគ្គ

(១២២) ភពនីមួយ ជាសភាពទៀងទាត់មិនមានទេ សូម្បីសង្ខារទាំង
ឡាយ ជាសភាពទៀងទាត់ ក៏មិនមាន ខន្ធទាំងឡាយនោះ វែមន៍
កើតឡើង ច្បាតទៅមក ។ ។ ខ្ញុំបានដឹងច្បាស់នូវពេសនុះហើយ
ជាអ្នកមិនត្រូវការ ដោយភពទេ បានរលាស់ចាកកាមទាំងពួងហើយ
ការអស់ទៅនៃអាសវៈ ខ្ញុំក៏បានដល់ហើយ ។

ពួចា ទុក្ខរត្តេរ មានអាយុ បានសំដែងនូវគាថាទាំងឡាយដោយប្រការដូច្នោះ។

(១២៣) ជីវិត (របស់ខ្ញុំ)នេះ វែមន៍មិនមាន ព្រោះការមិនប្រព្រឹត្តិទៅ
អាហារមិនមែនធ្វើឱ្យស្ងប់ដល់ហ្វូជ័យ បានទេ គ្រោង
កាយ តាំងនៅបានដោយអាហារ ខ្ញុំប្រព្រឹត្តិការវិស្វនិរក
ព្រោះឃើញដូច្នោះ ។ ការសំពះនឹងការបូជាណា ដែលមាន
ក្នុងគ្រកូលទាំងឡាយ បណ្ឌិតទាំងឡាយ បានពោលនូវការ
សំពះនឹងបូជាទោះទៅដូចជាកក់ សរគីកិលេសដ៏ល្អិត គេដក
បានដោយក្រ សក្ការៈកិបុរស អាត្រកលៈបានដោយក្រ ។

ពួចា ប៉ុណ្ណាលការទូរដរត្តេរដ៏មានអាយុ បានសំដែងនូវគាថាទាំងឡាយ
ដោយប្រការដូច្នោះ ។

[១២៤] មក្កដោ បញ្ចុទ្ធារាយំ កុដិកាយំ បសត្តិយ^(១)
 ទ្វារេន អនុបរិយេតិ យដ្ឋយន្តោ មហំ មហំ ។
 តដ្ឋ មក្កដ មា ជារិ ទហិ តេ តំ យថា ចុរេ
 និក្ខហិតោសិ បញ្ចាយ ទេវ^(២) ទ្ធវំ កមិស្សសីតិ ។
 វល្លិយោ ថេរោ ។

[១២៥] តិណ្ណំ មេ តាលបត្តានិ កដ្ឋាតិរេ កុដិ កតា
 ធរសិតោវ មេ បត្តោ បដ្ឋក្កុលញ្ច ចរិ ។
 ទ្ធិដ្ឋំ អន្តរស្សនិ ឯកវាថា មេ កាសតា
 តតិយេ អន្តរស្សមិ តមោក្ខន្តោ បទាលិតោតិ ។
 គង្គាតិរិយោ ថេរោ^(៣) ។

[១២៦] អបិចេ ហោតិ តេវិដ្ឋោ មច្ចហាយី អនាសវេ
 អប្បញ្ញតោតិ នំ ពាលា អវជានន្តំ អជានកា^(៤) ។
 យោ ច ខោ អន្តទានស្ស លាភី ហោតិ ធម្មត្ថលោ
 មាបដម្មោចិចេ ហោតិ សោទេសំ ហោតិ សក្កតោតិ ។
 អដិគោ ថេរោ ។

[១២៧] យទាហំ ធម្មមស្សោសិ កាសមាទស្ស សត្តនោ
 ទ កុដ្ឋមភិជាទាមិ សត្តញ្ញ អបរាជិត

១ ឧ. ម. បស្សិយ។ ២ ឧ. ម. នេតោ ។ ៣ ឧ. ភិក្ខុ ។ ៤ ឧ. ម. អជានកា ។

បើគាថា ទុកនិយម បឋមវិញ

[១២៤] ស្វា គឺចិត្ត តែងចូលទៅក្នុងខ្លួន គឺអន្តរាគម មានទ្វារ៥ កាលញាប់
ញាប់ស្ទុះចុះឡើង តែងត្រាប់ទៅតាមទ្វារ ។ នៃស្វា អ្នកចូរឈប់ អ្នកកុំ
ស្ទុះទៅឡើយ ខ្លួនរបស់អ្នកនោះមិនមាន ដូចក្នុងកាលមុនទៀតទេ អ្នក
ត្រូវខ្ញុំសង្កត់សង្កិនដោយបញ្ញា អ្នកនឹងទៅកាន់ទីឆ្ងាយមិនបានទេ ។
រលឹមន្តេរ ។

[១២៥] ខ្លួនដែលខ្ញុំធ្វើទៀបឆ្នេរទន្លេគង្គា ដោយស្វីកត្តាតព្វធាន ក៏មាន
បាត្ររបស់ខ្ញុំ ដូចជាឆ្នាំងស្រោចទឹកដោះស្រស់ឲ្យខ្លាច ក៏មាន
សំពត់បង្សកូលក៏មាន ។ ក្នុងវេទនាវិញ ខ្ញុំនិយាយវេទនាតែ ១ មាត់
ក្នុងវេទនាឆ្នាំទី ៣ គំនរវេទនាគឺ (អរិវិញ) ខ្ញុំក៏បានទំលាយហើយ ។
គង្គាវិញន្តេរ ។

[១២៦] បើទុកជាបុគ្គលមានវិញ្ញា ៣ លះបង់មច្ចុប្បាន មិនមានអាសវៈ
ពួកជនពាលអ្នកមិនចេះដឹង វេទនាមើលឆាយបុគ្គលនោះថាជាអ្នក
មិនមានស្មារតីឈ្មោះឈ្លីល្បាញទៅវិញ ។ បុគ្គលណា ក្នុងលោកនេះ
លុះតែជាអ្នកស្នាក់លាភ ចំពោះបាយទឹក ទោះបីមានធម៌ដ៏លាមក
បុគ្គលនោះទើបពួកជនពាលទាំងនោះធ្វើសក្ការៈ ។
អនិនន្តេរ ។

[១២៧] កាលណា ខ្ញុំបានស្តាប់សច្ចធម៌ របស់ព្រះសាស្តា
កាលច្រើនសំដែង (កាលនោះ) ខ្ញុំមិនដឹងទូរសេចក្តីសង្ស័យ
ជាបុគ្គលដ៏សត្វ ចំពោះព្រះសាស្តា ព្រះអង្គជាអ្នកឈ្នះមារ

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស បេរោជំ

សត្តវាហោ មហារីរេ សារីរិដំ វុត្តមេ

មត្តេ បដិបទាយំ វា កម្មា មយ្ហំ ន វិជ្ជត្តិ ។
មេឡដិតោ បេរោ ។

[១២៨] យថា អតារំ ទុក្ខន្ទំ វុដ្ឋិ សមតិវិជ្ជត្តិ
ឯវំ អភារិតំ ចិត្តំ វាតោ សមតិវិជ្ជត្តិ ។
យថា អតារំ សុខន្ទំ វុដ្ឋិ ន សមតិវិជ្ជត្តិ
ឯវំ សុភារិតំ ចិត្តំ វាតោ ន សមតិវិជ្ជត្តិ ។
វាតោ បេរោ ។

[១២៩] វិណា ហិ មយ្ហំ ជាតិ វុសិតំ ជិនសាសនំ
បហំនោ ជាលសម្ពុតោ ^(១) កវនេត្តិ សម្មហិតា ។
យស្មត្តាយ បព្វជិតោ អតារស្មា អនការយំ
សោ មេ អត្តោ អនុប្បត្តោ សព្វសំយោជនក្ខយោតិ ។
សុវាតោ បេរោ ។

[១៣០] សុខំ សុបន្តំ មុនយោ យេ ឥត្តសុ ន ពជ្ឈិរេ
សទា វេ វត្តិតព្វាសុ យាសុ សច្ចំ សុទ្ធលូកំ ។

១ អង្គិកវាយប្បន ជាលសង្ករោតិ វិស្សតិ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ ថេរីយានិក

ជាអ្នកដឹកនាំពួក ជាមហាវីរបុរស ជាសារថីដ៏ប្រសើរខ្ពង់ខ្ពស់
ជាសារថីទាំងឡាយ បួសចក្ខុសង្ឃឹយ ក្នុងអាយុមគ្គ នឹងបដិបត
ក៏មិនមានដល់ខ្ញុំដែរ ។

មេរ្យុជិនត្ថេរ ។

[១២៨] ភ្លេង រមែងលេចធ្លុះនូវផ្ទះដែលប្រក់មិនល្អ យ៉ាងណាមិញ
រកៈរមែងចាក់ធ្លុះចិត្តដែលមិនបានអប់រំល្អ ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។ ភ្លេង
រមែងមិនលេចធ្លុះ នូវផ្ទះដែលប្រក់ល្អ យ៉ាងណាមិញ រកៈរមែងមិន
ចាក់ធ្លុះចិត្តដែលបានអប់រំល្អ ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។

រាជត្ថេរ ។

[១២៩] ជាតិរបស់ខ្ញុំអស់ហើយ សាសនាព្រះជិនស្រី ខ្ញុំបានប្រព្រឹត្ត
ចប់ហើយ ឃ្នាប (បណ្តាញនៃទិដ្ឋិ) ខ្ញុំបានលះបង់ហើយ តណ្ហា
ត្រៀមនាំទៅកាន់ភព ខ្ញុំក៏ដកចោលហើយ កុលបុត្តចេញចាកផ្ទះ
ចូលកាន់ផ្នួស ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់គុណវិសេសណា ប្រយោជន៍ គឺ
ការអស់ទៅនៃសញ្ញាជនៈទាំងអស់នោះ ខ្ញុំក៏បានដល់ហើយ ។

សុរាជត្ថេរ ។

[១៣០] ពាក្យសច្ចៈ ចំពោះស្រ្តីណា ដែលគេគប្បីរក្សា គ្រប់
កាលទាំងពួង ជាពាក្យដែលគេរកបាន ដោយក្រក្រែកលែង ពួក
ជនណាមិនជាប់ចំពាក់ចំពោះស្រ្តីទាំងនោះ ពួកជននោះឈ្មោះថា
មុនី រមែងដេកនៅជាសុខ ។

បើកាយ ទុកនិយមស្ស បឋមវគ្គោ

វនិ ធិរម្ម តេ កាម អនណាទានិ តេ មយំ

គន្ធាមទានិ និព្វានំ យត្ត គន្ធា ន សោ ចតិវិ ។

ពោតមោ បើកោ ។

[១៣១] ឪពុក មានតិ អត្តានំ បច្ឆា មានតិ សោ បរេ

សុហតំ ហន្តំ អត្តានំ វិនិសេនេវ បត្តិមា ។

នព្រាហ្មណោ តហិវណោ អន្តោវណោ ហិព្រាហ្មណោ

យស្មី ពាទានិ កម្មានិ សវេកណ្ណោ សុជម្បតិវិ ។

វិសោ បើកោ ។

ឪពុក

ឪត្តោ ចេវ បណ្ណោលោ វល្លិយោ វិវិយោ វសិ

អជីនោ ចមេឡជីនោ វនោ សុវនោ តោតមោ ច

វសកេន វមេ ហោន្តំ ទិស វេរា មហិទិកាវិ ។

វគ្គោ បឋមោ ។

ពេរគាថា ទុកនិបាត បឋមវគ្គ

នៃកាម យើងបានប្រព្រឹត្តនូវការសម្លាប់អ្នកហើយ ឥឡូវនេះ យើង
មិនជាប់បំណុលនឹងអ្នកទេ យើងនឹងទៅកាន់ព្រះនិព្វានឥឡូវនេះ
ដែលជាទីទៅហើយមិនសោយសោក ។

គោតមត្ថេរ ។

(១៣១) កុហកបុគ្គលនោះ សម្លាប់ខ្លួនឯង (ដោយការប្រព្រឹត្តិលាមក)
មុន សម្លាប់បុគ្គលដទៃក្រោយ បុគ្គលបំផ្លាញខ្លួនឯង បំផ្លាញ
បានដោយស្វយ ដូចព្រានបក្សីសម្លាប់ (សត្វស្លាប) ដោយធ្លាក់ ។
បុគ្គលមានវណ្ណៈខាងក្រៅ^(១) មិនឈ្មោះថាព្រាហ្មណ៍ទេ លុះតែ
មានវណ្ណៈខាងក្នុង^(២) ទើបឈ្មោះថាព្រាហ្មណ៍ បពិត្រសុដ្ឋម្បតិ
បាបកម្មមានក្នុងបុគ្គលណា បុគ្គលនោះឈ្មោះថាបុគ្គលខ្មៅ ។

វិសរត្ថេរ ។

ឱទ្ធានិ

និយាយអំពី ទុក្ខរត្ថេរ ១ បំណោលការទ្វារត្ថេរ ១ វល្លិយត្ថេរ ១
គង្គាតិវិយត្ថេរ ជាឥសី ១ អជិនត្ថេរ ១ មេឡដិនត្ថេរ ១ រាជត្ថេរ ១
សុរាជត្ថេរ ១ គោតមត្ថេរ ១ វិសកត្ថេរ ១ ព្រះបរៈទាំង១០នេះ
ជាអ្នកមានប្តូរច្រើន ។

ចប់ បឋមវគ្គ ។

១ វណ្ណៈខាងក្រៅ សំដៅការរៀបចំដោយឥរិយាបថឱ្យស្រគង់ស្រគំជាដើម ។ ២ វណ្ណៈខាង
ក្នុង សំដៅយកគុណសម្បត្តិមានសីលជាដើម ។ អដ្ឋកថា ។

បើគាហាយ ទុក្ខនិបាតស្ស ទុតិយវិគ្គោ

[១៣២] សុស្សសា សុត្តវឌ្ឍនំ សុតំ បញ្ញាយ វឌ្ឍនំ

បញ្ញាយ អត្តំ ជាតាតំ ញាតោ អត្តោ សុខារហោ ។

សេវេថ បន្តានំ សេនាសនានំ

ចរេយ្យ សិយោជនវប្បមោក្ខំ

សចេ វតី នាធិតច្ឆយ្យ តត្ថ

សឌ្ឍេ វសេ វក្ខំតត្តោ សតីមាតំ ។

មហាពុត្តោ ថេរោ ។

[១៣៣] យេខោតេ វេយមិស្សេន នានត្តេន ច កម្មនា

មនុស្សេ ឧបរទ្ធនំ ជវសុបក្កមា ជនា

តេវំ តថេវំ កំរត្តំ ន ហំ កម្មំ បនស្សតំ ។

យំ ករេតំ នរេ កម្មំ កល្យាណំ យទំ ចាបកំ

តស្ស តស្សវំ នាយាទោ យំ យំ កម្មំ បក្សត្ថតំ ។

ជេតិទាសោ ថេរោ ។

[១៣៤] អត្ថយន្តំ អហោរត្តា ជីវិតំ ឧបវ័ជ្ឈតំ

អាយុ ទិយតំ មច្ឆានំ ក្រន្តិដំ ឌុទកំ ។

បើរកហើ ទុកនិបាត ទុតិយវិគ្គ

(១៣២) ការស្តាប់ដោយល្អ ជាការចំរើននៃអ្នកស្តាប់ ការស្តាប់ជា
 ការចំរើន នៃបញ្ញា (ព្រោះ) បុគ្គល រមែងយល់សេចក្តីបាន
 ដោយសារបញ្ញា សេចក្តីដែលយល់ហើយ រមែងនាំសុខមកឲ្យ ។
 បុគ្គលគួរសេពសេនាសនៈស្ងាត់ គួរប្រព្រឹត្តធម៌ ដែលជា
 ហេតុរួចស្រឡះចាកសំយោជនៈ បើមិនបានសេចក្តីត្រេកអរ
 ក្នុងទីស្ងាត់នោះទេ គប្បីជាអ្នកមានសតិរក្សាខ្លួននៅក្នុងពួកចុះ។
 មហាបុន្តុតោ ។

(១៣៣) ពួកជនណាបៀតបៀនពួកមនុស្ស ដោយកម្មដែលច្រឡំ
 ដោយកម្មភ្នំភ្នាំងផង ដោយកម្មផ្សេងៗ ផង ពួកជនទាំងនោះ
 ឈ្មោះថាទានព្យាយាមអាក្រក់ ជនទាំងនោះតែងត្រូវជន (ឯទៀត)
 ធ្វើ (ឲ្យដល់នូវសេចក្តីទុក្ខ) តាមដំណើរដូច្នោះ ព្រោះថាកម្ម (របស់
 ជននោះ)មិនចេះវិនាសទេ ។ ជនធ្វើនូវកម្មណា ទោះបីល្អឬអាក្រក់
 ធ្វើនូវកម្មណាៗ រមែងជាទាយាទ (ទទួលផល) នៃកម្មនោះ ។ ។
 ពោធិទាសតោ ។

(១៣៤) ថ្ងៃនឹងយប់ តែងកន្លងទៅ ជីវិត រមែងរលត់ទៅ អាយុ
 របស់សត្វទាំងឡាយ រមែងអស់ទៅ ដូចទឹកស្អឹងតូច ។

ថេរតាថាយ ទុកនិពាតស្ស ទុតិយវត្តោ

អថ ចាចានិ កម្មានិ ករំ ពាលោ ន ពុជ្ឈតិ

បន្ទាស្ស កដុកំ ហោតិ វិចាកោ ហិស្ស ចាបកោតិ ។

ហោពាកនំ ថេរោ ។

១៣៥) បរិត្តំ ណារុមារុយ យថា សីទេ មហាល្លារេ

ឯវំ កុសីតមាភម្ម សាដុជីវីបំ សីទតិ ។

តស្មា តំ បរិវេជ្ជយ្យ កុសីតំ ហិ នវិយំ

វិវិត្តហិ^(១) អរិយេហិ បហិតត្តហិ ឈាយេហិ

និច្ចំ អារទ្ធុវិយេហិ បណ្ឌិតេហិ សហារសេតិ ។

សោមិត្តោ ថេរោ ។

[១៣៦] ជនោ ជនស្មីសម្ពនោ ជនមេវស្សិតោ ជនោ

ជនោ ជនេន ហេវិយតំ ហេវេតំ ច ជនោ ជនំ ។

កោ ហិ តស្ស ជនេនត្តោ ជនេន ជនិតេន វា

ជនំ ឱហាយ តច្ឆយ្យ ហេវេយត្វា តហិ ជនន្តំ ។

សព្វមិត្តោ ថេរោ ។

១ ឱ. ម. បរិវិត្តហិ ។

ថេរតាថា ទុកនិបាត ទុតិយវគ្គ

ជនពាលដែលពុំពុំធ្វើកម្មដ៏លាមក ក៏មិនត្រូវកំលើក (រហូតដល់)

ផលដ៏ក្តៅក្រហាយមានដល់គុណកាលជា ខាងក្រោយ ព្រោះថា

វិបាករបស់កម្មនោះ ជាវិបាកដ៏លាមក ។

ហេតុញ្ញាតិឆ្នេរ ។

(១៣៥) បុគ្គលគោរពកំណត់ឈើតូច រមែងលិចចុះក្នុងជំនន់ធំ យ៉ាងណា

មិញ បុគ្គលអាស្រ័យមនុស្សខ្លីល ទុកជាមានការរស់នៅដោយល្អ ក៏

រមែងលិចចុះ (ក្នុងសិរិរាវដ៏) យ៉ាងនោះដែរ ។ ព្រោះហេតុនោះបុគ្គល

គប្បីរៀបបុគ្គលខ្លីល អ្នកមានព្យាយាមថែទាំបនោះចេញ គប្បីនៅ

រួមជាមួយនឹងពួកអរិយៈ ជាបុគ្គលស្ងប់ស្ងាត់ មានឈាន មានចិត្តស្ងួត

(ទៅកាន់ព្រះទិញាន)ជាបណ្ឌិតមានព្យាយាមតឹងរឹងអស់កាលជានិច្ច ។

សោមមិត្តឆ្នេរ ។

(១៣៦) ជនទាក់ទងនឹងជន ជនអាស្រ័យនូវជន ជនត្រូវជនបៀតបៀន

ផង ជនបៀតបៀនជនផង ។ ព្រោះថាប្រយោជន៍អ្វី ដោយផន

របស់ជននោះ ឬដោយជនដែលឲ្យកើតហើយ អាត្មាអញគប្បី

លន់នូវជន ដែលបៀតបៀនជនច្រើន ហើយទៅ ។

សព្វមិត្តឆ្នេរ ។

១ ពាក្យពា ជន ក្នុងតាថានេះ សំដៅយកមនុស្សអន្តរាល ។ អង្គកថា ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស បើរោចិ

(១៣៧) កាឡិ វត្ត ព្រហ្មតិ ធម្មតា

សត្តញ្ច កេត្តា អបរញ្ច សត្តិ

ពាហញ្ច កេត្តា អបរញ្ច ពាហំ

សីសញ្ច កេត្តា ទិដិជាលកំ

ឯសា ទិសិទ្ធា អភិសទ្ធិហិត្តា^(១)

យោ វេ អវិទ្ធា^(២) ឧបដិ កកោតិ

បុនប្បនិ ទុក្ខមុបេតិ មន្តោ

តស្មា បដាទិ ឧបដិ ន កយំរា

មាហំ បុន ភិទ្ធិសិរោ សយស្សនិ ។

មហាកម្ពោ បើរោ ។

(១៣៨) ពហុ សបត្តេ លកតិ មុណ្ណា សឡិដិទារតោ

លាភិ អន្តស្ស ទានស្ស វត្តស្ស សយនស្ស ច ។

ឯតមាទីនំ ញត្តា សក្ការេសុ មហាព្រយំ

អប្បលាភោ អនវស្សតោ សតោ ភិក្ខុ បរិព្វជេតិ ។

តិស្សោ បើរោ ។

(១៣៩) ទាទីនំសទាយម្ហិ សក្យបុត្តា សហាយកា

បហាយនប្បកេ កោកេ ឧញ្ញាបត្តាភតេ រតា

១ ឧ. ម. អភិសទ្ធិហិត្តា ។ ២ ឧ. អវិទ្ធា ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ ថេរីយាន

(១៣៧) ស្រីឈ្មោះនាងកាឡី មានសរីរៈធំ មានរូបខ្មៅដូចក្អែក
 បំបាក់ក្លោម្នាង ហើយបំបាក់ក្លោម្នាងទៀត បំបាក់ដៃម្នាងហើយ
 បំបាក់ដៃម្នាងទៀត ទំលាយនូវក្បាល (របស់មនុស្សស្លាប់
 ធ្វើឲ្យមានឃ្នកហូរចេញ) ដូចផ្ទាំងទង ស្រីនេះអង្គុយរៀប
 ចំ (សរីរៈសពនោះ) បុគ្គលណា អ្នកមិនឈ្លាសវៃ តែងធ្វើនូវ
 ទប់ជិតិលេស បុគ្គលនោះជាមនុស្សល្ងង់ រមែងដល់នូវសេចក្តី
 ទុក្ខរឿយៗ ព្រោះហេតុនោះ បុគ្គលកាលដឹង មិនគួរធ្វើទប់ជិត
 ឡើយ ភាគាអញ សូមកុំឲ្យមានក្បាលបែកធ្លាយ ដេក (ស្លូត
 ស្តឹង) ទៀតឡើយ ។

មហាកប្បន្តេរ ។

(១៣៨) បុគ្គលអ្នកមានក្បាលត្រងោល ដណ្តប់សន្សំដី ជាអ្នក
 បានបាយ ទឹក សំពត់ នឹងវិដេក ឈ្មោះថាបាទវត្តជាសត្រូវច្រើន ។
 ភិក្ខុអ្នកមានសតិ លុះដឹងទោសនេះ ថាជាភ័យធំក្នុងសក្ការៈទាំងឡាយ
 ហើយ គួរជាអ្នកមានលាភតិច មិនឈ្នក់ដោយលាភ រៀរឲ្យស្រឡះ ។

តិស្សន្តេរ ។

(១៣៩) សក្យបុត្តទាំងឡាយ ជាសំឡាញ់នឹងគ្នា បានលះបង់នូវ
 ភោគសម្បត្តិជាច្រើន (ទៅទៅ) ក្នុងវិប្រាណ្ណៈបាចិនវង្សទាយៈ
 ត្រេកអរចំពោះវត្ត ដែលតាំងនៅក្នុងបាត្រ ដោយការស្វែងរក

បើជាហយ ទុកនិយាតស្ស ទុកិយវិញ្ញា

អារទ្ធីវិយា បហិតតា និច្ចំ ទទ្យុបរក្កហ
រមន្តិ ធម្មតិយា ហិត្តាន លោកិយំ រតិន្តិ ។
កិម្ពិលោ^(១) បើពោ ។

[១៤០] អយោនិសោមនសីកាវា មណ្ឌនំ អនុយុញ្ជាសិ
ឧទ្ធីតោ ចបលោ ចាសី កាមរកេន អដ្ឋិតោ ។
ឧទាយកុសលេនាហិ ពុទ្ធីនាទិច្ចតទ្ធីនា
យោនិសោ បដិបដ្ឋិតា កវេ ចិត្តំ ឧទ្ធីហិត្តិ ។
នត្ថោ បើពោ ។

[១៤១] បវេ ច នំ បសិសន្តិ អត្តា ចេ អសមាហិតោ
មោយំ បវេ បសិសន្តិ អត្តា ហិ អសមាហិតោ ។
បវេ ច នំ កវហិត្តិ អត្តា ចេ សុសមាហិតោ
មោយំ បវេ កវហិត្តិ អត្តា ហិ សុសមាហិតោតិ ។
សិរិម បើពោ ។

ឧទ្ធីនិ

ចុត្តោ ច ជោតិណសោច ថេពោ ហោរាញា កានិ យោ
សោមមិត្តោ សព្វមិត្តោ កាលោតិស្សោច កិម្ពិលោ
នត្តោ ច សិរិមា ចេវ ទិស ថេពោ មហិត្តិកាតិ ។

វិញ្ញោ ទុកិយោ ។

១ ម. កិម្ពិលោ ។

បើជាថា ទុកនិយម ទុកនិយម

មានព្យាយាមខ្លះខ្លះ មានចិត្តស្ងប់ មានការខ្សែតមាំអស់ កាលជានិច្ច
លះបង់នូវគម្រកក្នុងផ្លូវលោក ហើយត្រេកអរដោយគម្រកក្នុងផ្លូវធម៌ ។
កអ្នកលេខ ។

(១៤០) ខ្ញុំកាលប្រកបនូវគ្រឿងប្រដាប់ (កាយ) ជាបុគ្គលអវណ្ណត
អណ្តូងយូងយូង ត្រូវតាមពតបៀតបៀន ព្រោះមិនមានយោ-
និសាមនសិការៈ ។ (ឥឡូវនេះ) ខ្ញុំដកចិត្តក្នុងភពបានហើយ
ព្រោះប្រតិបត្តិដោយយោនិសាមនសិការៈ តាមព្រះពុទ្ធជា អាទិច្ចតន្ត្រី
ព្រះអង្គមានកុសលោបាយ (ទុបាយល្អ) ។
នន្ទត្ថេរ ។

(១៤១) បើពួកបរវេន (មនុស្សផ្តេសផ្តាស) សរសើរនូវបុគ្គល ដែល
មិនតំកល់ខ្លួនខ្លះខ្លះ ពួកបរវេន សរសើរនូវបុគ្គលដែលមិនតំកល់
ខ្លួនខ្លះខ្លះនោះឯង ជាភារណ៍ឥតអំពើ ។ បើពួកបរវេន តិះដៀល
នូវបុគ្គល ដែលតំកល់ខ្លួនខ្លះខ្លះល្អ ពួកបរវេន តិះដៀលនូវបុគ្គល
ដែលតំកល់ខ្លួនខ្លះខ្លះល្អនោះឯង ជាភារណ៍ឥតអំពើ ។
សិរិមត្ថេរ ។

ទុកនិយម

និយាយអំពី មហាបុគ្គល១ ដោតិសាសត្តរ១ ហោរញាកានិត្តរ១
សោមមិត្តលោក១ សេត្តមិត្តលោក១ មហាភិក្ខុលោក១ តិស្សលោក១ ភិម៌-
លលោក១ ទន្ទត្ថេរ១ សិរិមលោក១ រួមជាថេរ ១០ អង្គបានប្តូរច្រើន ។

បើ ទុកនិយម ។

ប្រែកថាបិយ ទ្រុកនិបាតស្ស តតិយវិគ្គោ

[១៤២] ខន្ធ មយា បរិញ្ញាតា តណ្ហា មេ សុសម្មហតា
 ភារីតា មម ពោជ្ឈង្គំ បត្តោ មេ អាសវត្តយោ ។
 សោហំ ខន្ធ បរិញ្ញាយ អត្តហិត្វាន^(១) ជាលីនី
 ភារីយិត្វាន ពោជ្ឈង្គំ និញ្ញាយិស្សំ អនាសវេតិ ។
 ឧត្តរោ បើរោ ។

[១៤៣] បនាទោនាម សោភជាយស្ស យុទោ សុវណ្ណិយោ
 តិយំ សោឡសុត្វេនា ឧត្តហហិ សហស្សនា ។
 សហស្សកណ្ណោ សតតេណ្ណំ ធជាលិ ហរិវាមយោ
 អនុច្ចំ តត្ត តន្ត្រា ធជសហស្សនិ សត្តនាតិ ។
 ភទ្ធវី បើរោ ។

[១៤៤] សតិមា បញ្ចកំ ភិក្ខុ អារទ្ធិតលវិយោ
 បញ្ច កប្បសតាធាហិ ឯកវត្តិ អនុស្សវី ។

១ ខ. អត្តហិត្វាន ។ ម. អត្តហិត្វាន ។ ២ ខ. ម. ឧត្តហហិ ។ ៣ ខ. សហស្ស-
 កណ្ណោ សតតេណ្ណោ ។ ឃ. សហស្សកណ្ណោ សតតេណ្ណោ ។

ប្រែគាហ្ម ទុកនិយាត តតិយវិគ្គ

[១៤៤] ខន្ធតាំងឡាយខ្ញុំកំណត់ដឹងហើយ តណ្ហាខ្ញុំដកចេញស្រឡះ
ហើយ ពោជ្ឈង្គខ្ញុំបានចំរើនហើយ ការក្ស័យទៅនៃអាសវៈ ខ្ញុំក៏
បានដល់ហើយ ។ ខ្ញុំនោះ លុះកំណត់ដឹងខន្ធហើយ លុះដកចេញនូវ
បណ្ណាញគឺតណ្ហាហើយ លុះចំរើនពោជ្ឈង្គហើយ ក៏ទៅជាអ្នក
មិនមានអាសវៈ នឹងបរិនិព្វាន ។

ឧត្តរត្ថេរ ។

[១៤៥] ប្រាសាទមាស ខាងទទឹង មានសន្ទុះនៃសរ១៦^(១) ខាង
កំពស់ មានសន្ទុះនៃសរ ១ ពាន់^(២) របស់ព្រះរាជាអង្គណា ព្រះរាជា
អង្គនោះទ្រង់ព្រះនាមថា បនាទៈ ។ ប្រាសាទនោះមានសន្ទុះនៃ
សរ ១ ពាន់ មានជាន់ជាច្រើន មានទង់ជ័យជាច្រើន សំរេចដោយកែវ
មណីខៀវ អ្នករាំក៏បានរាំលើប្រាសាទនោះ អ្នករាំ ៦-០០០ នាក់
(តែងរាំ) ក្នុងជាន់ទាំង ៧ ។

ភទ្ទដីត្ថេរ ។

[១៤៦] ខ្ញុំជាក៏មានស្មារតី មានបញ្ញា មានកម្លាំងព្យាយាម
ម៉ឺងម៉ាត់ បានរលឹកឃើញអស់ ៥០០ កប្ប ដូច មួយ រាត្រី ។

១ សន្ទុះសរ ១៦ នោះ បើគិតជាយោជន៍ ត្រូវកន្លះយោជន៍ ។
២ សន្ទុះសរ ១ពាន់ បើគិតជាយោជន៍ បាន ៥ យោជន៍ ។ អន្តិកថា ។

បើកថាយ ទុកនិព្វានស្ស គតិយវត្តោ

ធនត្តារោ សតិបដ្ឋានេ សត្ត អដ្ឋ ច ភាវយំ
 បញ្ច កប្បសតានាហំ ឯករត្តិ អនុស្សវន្តំ ។
 សោភិតោ បើរោ ។

(១២៥) យំ កិច្ចំ ឧទ្ធស្សិយេន យំ កិច្ចំ ពោធិមិច្ឆតា
 ករិស្សំ នាវរជ្ជិស្សំ បស្ស វិយំ បរក្កមិ ។
 តវញ្ច^(១) មេ មត្តមក្ខាហំ អញ្ចសំ អមតោគជំ
 អហំ មោទេន មោទិស្សំ តត្តាសោតោវ សាគរន្តំ ។
 វិល្លិយោ បើរោ ។

(១២៦) កេសេ មេ ឌីលិខិស្សន្តិ កត្សកោ ឧបសង្កមិ
 តតោ អាទាសមាទាយ សរិ បច្ឆវេត្តិសំ ។
 តុច្ឆោ កាយោ អទិស្សិត អនការេ^(២) តមោ ព្យតា
 សព្វេ ចោឡា សម្មត្តិដ្ឋា នត្តិទានិ បុនព្វវេតិ ។
 វិសោកោ បើរោ ។

(១២៧) បញ្ច ដីវលោ ហិត្វា យោ កត្តេមស្ស បត្តិយា
 ធម្មានាសំ កហេត្វាន ញាណាទស្សនមត្តនោ

១ ឧ. ព្វញ ។ ២ ម. មុត្តរោ ។

បើជាថា ទុកនិយាត ពនិយវិត្ត

ខ្ញុំកាលចំរើនសតិប្បដ្ឋាន ៤ ពោជ្ឈន្ត ៧ នឹងមគ្គ ៨ បានរលឹក
ឃើញអស់ ៥០០ កប្ប ដូចមួយពត្រី ។

សោភិតត្ថេរ ។

(១៤៥) អំពើណាដែលបុគ្គលគួរធ្វើ ដោយព្យាយាមដ៏មាំ អំពើណា
ដែលបុគ្គលប្រាថ្នាដើម្បីគ្រាស់ជីវិតប្បិធ្វើ ខ្ញុំនឹងធ្វើអំពើនោះ។
មិនឡើយណាយទេ អ្នកចូរមើលសេចក្តីព្យាយាម សេចក្តីប្រឹង
ប្រែងចុះ អ្នកចូរប្រាប់ផ្លូវ ដែលជាផ្លូវឈមទៅកាន់ព្រះនិព្វាន
ឈ្មោះអមតៈដល់ខ្ញុំ ខ្ញុំនឹងជីវិតបានដោយញាណជាគ្រឿងជីវិត
ដូចខ្សែទឹកទន្លេគង្គា (មិនឡើយណាយ) នឹងសាគរ ។

វិល្លិយត្ថេរ ។

(១៤៦) កាលកប្បកបុរស ចូលមកនិយាយថា ខ្ញុំនឹងកោរសក់របស់ខ្ញុំ
(លំដាប់នោះ) ខ្ញុំទាញយកកញ្ចក់អំពីដៃកប្បកបុរសនោះ ហើយ
ធ្លុះមើលសរិះ ។ រាងកាយប្រាកដជារបស់ទេ ឆឺឆឺតក្តី ទ័ងទ័ងត
គឺអវិជ្ជាកំប្រាសចេញហើយ កិលេសដូចជាកំណាត់សំពត់ទាំង
អស់ ខ្ញុំបានផ្តាច់ចោលអស់ហើយ ឥឡូវនេះ កតប្តីមិនមានទេ ។

វិចសោកត្ថេរ ។

(១៤៧) ខ្ញុំលះបង់និវរណៈទាំង ៥ ដើម្បីដល់ព្រះនិព្វានដ៏ក្សេម
បាកយោគៈ កាន់យកកញ្ចក់ឆឺឆឺ ជាញាណទស្សនៈរបស់ខ្លួន

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស បេរោថា

បច្ឆវេត្តិំ វេយ្យំ កាយំ សត្វំ សន្តរោហារំ

អជ្ឈតញ្ច ពហំទ្វា ច តុន្តោ កាយោ អទិស្សជាតិ។

បុណ្ណមសោ បេរោ ។

[១៤៨] យថាបិ កន្តោ អាជ្ជតោ ខលិត្វា បតិវដ្ឋតិ

ភិយ្យោ លទ្ធាន សំវេតិ អាទិទោ វហតេ ធុរំ

ឃិរំ ទស្សនសម្មដំ សម្មាសម្ពុទ្ធសារតិ

អាជាតិយំ មំ ធារេថ បុតិ តុទ្ធស្ស ឱរសនិ ។

ឧទ្ធកោ បេរោ ។

[១៤៩] ឃហំ ទទ្ធក កត្តាម ឱបជ្ឈយស្ស សនិកិ

សីហនទិ ទទិស្សម តុទ្ធសេដ្ឋស្ស សម្ពុទ្ធា ។

យាយ ទោ អទុក្កម្យាយ អម្ពេ បញ្ចជយី មុនិ

សោទោ អត្តោ អទុប្បត្តោ សត្វសំយោជនក្ខយោតិ ។

ភារោ(១) បេរោ ។

[១៥០] ទទន្តិ ឃិរំ សប្បញ្ញា សីហារ ភិវតត្តេ

ធិរា(២) វិជិតសម្ពាមា ជេត្វា មារំ សវហនិ ។

១ ឱ. ម ភារោ បេរោ ។ ២ ឱ. ម. វិរា ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ ថេរពាថា

ឆ្លុះមើលរាងកាយនេះទាំងអស់ ទាំងខាងក្នុងទាំងខាងក្រៅកាយ
ប្រាជកជាប់រស់ទេ ទាំងខាងក្នុងទាំងខាងក្រៅ ។

បុណ្ណមាសត្ថេរ ។

[១៤៨] គោត្តជាតិខេយ្យដ៏ចំរើន ភ្ញាក់ហើយរមែងឈរស៊ប់ឡើងវិញ
ពោះបីប៉ាន់នូវសេចក្តីភ័យស្ងួត ក៏ជាសត្វមានចិត្តមិនរួញរា រមែង
នាំនូវធុរៈទៅបាន យ៉ាងណាមិញ អ្នកទាំងឡាយសូមជ្រាបនូវខ្ញុំ
ថាជាអាជាខេយ្យ បរិបូណ៌ដោយទស្សនៈ ជាសាក្សីរបស់ព្រះ
សម្មាសម្ពុទ្ធជាបុគ្គ ជាឧទេស របស់ព្រះពុទ្ធ ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។

នន្តរត្ថេរ ។

[១៤៩] ម្ចាស់នន្តរៈ អ្នកចូរមក យើងនឹងទៅកាន់សំណាក់នៃព្រះ
ឧបជ្ឈាយ៍ នឹងបន្តិឡើងនូវសីហនាទ ក្នុងទីចំពោះព្រះកត្តនៃព្រះពុទ្ធ
ដ៏ប្រសើរ ។ ព្រះពុទ្ធជាមុនីទ្រង់បំបួសយើងដោយសេចក្តីអនុគ្រោះ
យើង ដើម្បីប្រយោជន៍ណា ប្រយោជន៍នោះ យើងបានដល់ហើយ
ការអស់ទៅនៃសំយោជនៈទាំងពួង (យើងក៏បានដល់ហើយ) ។

ការតត្ថេរ ។

[១៥០] ពួកអ្នកប្រាជ្ញប្រកបដោយប្រាជ្ញា ជាអ្នកឈ្នះសង្គ្រាមគឺកិលេស
ឈ្នះមារ ព្រមទាំងវាហនៈរបស់មារ តែងបន្តិឡើងយ៉ាងនេះដូចជា
សីហៈបន្តិលើកំពូលភ្នំ ។

បើគាថាយ ទុកនិយាតស្ស តតិយវត្តោ

សុត្តា ច បរិចិណ្ណោ មេ ធម្មា សុខ្យោ ច បូជិតោ
 អហត្ថ ចិត្តោ^(១) សុមនោ បុត្តំ ទិស្វា អនាសវន្តំ ។
 ការាគោ បើរោ ។

[១៩០] ឧបាសិតា សប្បុរិសា សុត្តា ធម្មា អភិណ្ណាសោ
 សុត្តាន បដិបទ្ឋិស្សំ អញ្ញសំ អមតោគធំ ។
 កវរាគហតស្សមេ សតោ កវរាតោ បុនមេ នវិជ្ជតិ
 ន ចាហុន ច មេ កវិស្សតិ ន ច មេ ឯតរហិចិ វិជ្ជតិ ។
 កណ្ណទិញោ បើរោ ។

ឧទ្ធិនិ

ឧត្តរោ កទ្ធិដិ បើរោ សោភិតោ វល្លិយោ ឥសិ
 វិតសោកោ ច សោ បើរោ បុណ្ណាមាសោ ច នទ្ធកោ
 ការតោ^(២) ការាដោ ច កណ្ណាទិញោ មហាមុនីតិ ។
 វិញោ តតិយោ ។

១ ឧ. ម. វិញោ ។ ២ ឧ. ម. ការតោ ។

បើជាថា ទុកនិបាត គតិយវគ្គ

ព្រះសាស្ត្រាខ្ញុំបានគោរពហើយ ព្រះធម៌នឹងព្រះសង្ឃ ខ្ញុំបានបូជា
ហើយ មួយទៀត ខ្ញុំមានចិត្តត្រេកអររីករាយ ព្រោះឃើញកូន
ជាអ្នកមិនមានពាសវៈ ។

ការទូជិត្តេ ។

[១៥១] ពួកសប្បុរស ខ្ញុំបានគប់រកហើយ ធម៌ខ្ញុំក៏បានស្តាប់ហើយ
រឿយៗ លុះខ្ញុំស្តាប់ហើយ ក៏ដើរតាមផ្លូវធម៌ ដែលឈរទៅកាន់
ព្រះនិព្វានឈ្មោះ អមតៈ ។ ខ្ញុំត្រូវកវកៈបៀតបៀន (ឥឡូវនេះ)
កវកៈមិនមានដល់ខ្ញុំទៀតទេ កវកៈ (ក្នុងអតីតកាល) មិនមាន
ហើយដល់ខ្ញុំ (ក្នុងអនាគត) ក៏នឹងមិនមានទេ ក្នុងបច្ចុប្បន្ននេះ
ទៀត ក៏មិនមានដល់ខ្ញុំដែរ ។

កណ្ណទិន្នត្តេ ។

ឧទ្ទិស

និយាយអំពី ទុក្ខរត្តេ ១ កទ្ធជិត្តេ ១ សោភិតត្តេ ១ វល្លិយត្តេ
ជាតសី ១ វិតសោកត្តេ ១ បណ្ណមាសត្តេ ១ នន្តកត្តេ ១
ការតត្តេ ១ ការទូជិត្តេ ១ កណ្ណទិន្នត្តេ ជាមហាមុនី ១ ។

ចប់ គតិយវគ្គ ។

លើកហាយ ទុក្ខនិបាតសូត្រ បត្តជំគោ

[១៥២] យតោ អហំ បព្វជំគោ^(១) សម្មាសម្ពុទ្ធសាសនេ
 វិមុច្ចមាណោ ឱក្ខន្តី កាមទានុំ ឱបច្ចតិ
 ព្រហ្មណោ បេក្ខមាណស្ស តតោ ចំត្តំ វិមុច្ចំ មេ
 អកុប្បា មេ វិមុត្តតិ សព្វសំយោជនក្ខយានិ ។
 មិគសិរោ ថេរោ ។

[១៥៣] អនិច្ចាដិ កហកាដិ តត្ថ តត្ថ បុនប្បដិ
 កហការំ កវេសន្តោ ទុក្ខា ជាតិ បុនប្បដិ ។
 កហការក ទិដ្ឋាសិ បុន តេហំ ន កាហសិ
 សញ្ញា តេ ជាស្សកា កត្តា ត្ថណិវាច បទាលិតា^(២)
 វិហរិយានិកតិ ចំត្តំ ឥនេវ វិធម៌ស្សតតិ ។^(៣)
 សិរិកោ ថេរោ ។

[១៥៤] អរហំ សុគ គាលោកេ វតេហាពាដិតោ មុន
 សចេ ឱណ្ណាទកំ អត្ថំ មុនិវោ ទេហិ ព្រាហ្មណា ។

១ ឱ. ម. បព្វជំគោ ។ ២ ឱ. ម. បាសុកា ។ ៣ ឱ. ត្ថណិវាច វិវាសិតា ។
 ម. ត្ថណិវា វិវាសិតា ។

បើកាហ្វា ទុក្ខនិបាត បុត្តវគ្គ

[១៥២] កាលដែលខ្ញុំបួសក្នុងសាសនានៃព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ក៏បានរួចស្រឡះ
(ចាកកិលេស) បានកន្លងកាមធាតុ កាលព្រះពុទ្ធជាបុគ្គលប្រសើរ
កំពុងពិនិត្យពិចារណា ចិត្តរបស់ខ្ញុំក៏បានរួចផុតចាកកិលេស វិមុត្តិ
របស់ខ្ញុំលែងកំរើក ព្រោះអស់ទៅនៃសំយោជនៈទាំងពួង ។

មិត្តសិរត្ថេរ(១) ។

[១៥៣] ផ្ទះគឺអត្តភាពទាំងឡាយ (ដែលកើត) រឿយៗ ក្នុងភពនោះៗ ជា
របស់មិនទៀង ឥឡូវនេះ អាត្មាអញកំពុងតែខំស្វែងរកជាង គឺតណ្ហា
អ្នកធ្វើផ្ទះគឺអត្តភាព ការកើតរឿយៗ ជាហេតុនាំមកនូវសេចក្តីទុក្ខ ។
នៃជាងផ្ទះ អ្នកគឺយើងបានឃើញច្បាស់ហើយ អ្នកនឹងធ្វើផ្ទះទៀត
មិនបានឡើយ ផ្ទះនឹងរត់កិលេសទាំងអស់របស់អ្នក យើងបាន
បំបាក់អស់ហើយ ទាំងហោជាងគឺអវិជ្ជាទៀតសោត យើងបានរុះរើ
ចោលអស់ហើយ ចិត្តដែលយើងធ្វើឲ្យរើសស្អិត ក៏នឹងរលត់ក្នុងភព
នេះឯង ។

សិរត្ថេរ ។

[១៥៤] ព្រះមុនី ជាព្រះអរហន្ត មានព្រះដំណើរល្អ ក្នុងលោក ទ្រង់
អាពាធព្រោះខ្យល់ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ ប្រសិនបើអ្នកមានទឹកក្តៅ
ចូរអ្នកថ្វាយដល់ព្រះមុនី ។

១ បានជាឈ្មោះថា មិត្តសិរត្ថេរ ព្រោះលោកកើតពុទ្ធនៃមិត្តសិរ ។ អដ្ឋិកថា ។

ចេរតាហយ ទុកនិយាតស្ស បតុត្តវិញ្ញោ

ប្តូរដំតោ ប្តូរដំនេយ្យានំ សត្តុវេយ្យានំ សត្តុតោ
អបចំតោ អបចំនេយ្យានំ^(១) តស្ស ឥច្ឆាមិ ហាតវេតិ ។
ឧប្បវិណោ ថេរោ ។

[១៥៥] ទិដ្ឋា មយោ ធម្មធារា ឧបាសកោ

កាមា អនិច្ចា ឥតិ ភាសមាថា
សារត្តរត្តា មណិក្កុណ្ណាលេស្ស
បុត្តេស្ស ទាវេស្ស ច តេ អបេក្ខា ។
អទ្ធា ន ជាជន្តិ យតោ ច ធម្មំ^(២)
កាមា អនិច្ចា ឥតិ ចាបិ អាហុ
រាគញ្ច តេសំ ន ពលត្តិ ធរតិ
តស្សា សិតា បុត្តទារំ ធនញ្ចាតិ ។
និសិទិញ្ញោ ថេរោ ។

[១៥៦] ទេវេ ច វស្សតិ ទេវេ ច គឡុគឡ្យាយតិ

ឯកកោ ចាហិ កេវេ តិលេ វិហារមិ
តស្ស មយ្ហំ ឯកតស្ស កេវេ តិលេ វិហារតោ
នត្តិ ភយំ វា ធម្មិតត្តិ វា លោមហំសោ វា ។

១ ម. បបេយ្យានំ ។ ២ ឧ. យថា វិ ធម្មំ ។ ម. យតោ ធម្មំ ។

បើរកថា ទុកនិព្វាត ចតុត្ថវគ្គ

(ព្រោះថា) ព្រះពុទ្ធ ត្រូវពួកបូជនេយ្យបុគ្គលបូជាហើយ ត្រូវពួក
 សក្ករេយ្យបុគ្គល (បុគ្គលដែលគេគប្បីធ្វើសក្ការៈ) ធ្វើសក្ការៈហើយ
 ត្រូវពួកអបចិនេយ្យបុគ្គល (បុគ្គលដែលគេគប្បីកោតក្រែង) កោត
 ក្រែងហើយ អាត្មាប្រាថ្នានឹងនាំទឹកក្តៅទៅថ្វាយព្រះអង្គ ។
 ឧបវាណត្ថេរ ។

(១៥៥) ពួកឧបាសក អ្នកទ្រទ្រង់ព្រះហឫទ័យត្តិធម៌ដែលខ្ញុំដួបហើយបាន
 និយាយថា កាមទាំងឡាយ ជារបស់មិនទៀង តែពួកឧបាសក
 នោះនៅត្រេកអរក្រៃពេក ក្នុងកែវមណីនឹងកណ្តាលទាំងឡាយ
 ផង ជាអ្នកអាចឡោះអាស័យក្នុងកូននឹងប្រពន្ធផង ។ ពួកឧបា-
 សកទាំងនោះមិនទាន់ដឹងធម៌ពិតទេ គ្រាន់តែចេះនិយាយថា
 កាមទាំងឡាយជារបស់មិនទៀង ឧបាសកទាំងនោះ មិន
 ទាន់មានកម្លាំងញាណ ដើម្បីកាត់ផ្តាច់ខ្ញុំរាគៈទេ ព្រោះហេតុ
 នោះបានជានៅជាប់ស្អិតចំពោះកូន ប្រពន្ធ នឹងទ្រព្យសម្បត្តិ ។
 ឥសិទ្ធិនត្ថេរ ។

(១៥៦) ភ្លៀងបង្ករចុះផងមេឃគ្រហឹមលាន់គ្នីលាវផង (ក្នុងពេលនោះ)
 អាត្មាអញ នៅតែម្នាក់ឯង ក្នុងរង្វង់ក្តី ដែលគួរខ្លាច កាល
 ដែលអាត្មាអញនោះ នៅក្នុងរង្វង់ក្តីដែលគួរខ្លាច តែម្នាក់ឯង
 ភ័យភ័យ សេចក្តីតក់ស្លុតក្តី សេចក្តីត្រាំពេមក្តី មិនមានទេ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស បើរោថា

ធម្មតា មមេសា យស្ស មេ ឯកកស្ស កេរវេ តិលេ
វិហារតោ នត្ថិ កយំ វា ធម្មតត្ថំ វា លោមហំសោ វាតិ។

សម្ពុលក្ខតោ បើរោ ។

(១៥៧) កស្ស សេល្លូបមំ ចត្ថំ វិហំ ធានុប្បកម្មតិ
 វិត្ថំ រជជីយេសុ កុប្បជីយេ ន កុប្បតិ ។
 យស្សេវំ ការិកំ ចត្ថំ កុតោ តំ ទុក្ខមេស្សតិ។
 មម សេល្លូបមំ ចត្ថំ វិហំ ធានុប្បកម្មតិ
 វិត្ថំ រជជីយេសុ កុប្បជីយេ ន កុប្បតិ ។
 មមេវំ ការិកំ ចត្ថំ កុតោ មំ ទុក្ខមេស្សតិ។
 ខិតោ បើរោ ។

(១៥៨) ន តាវ សុប្បត្តិ ហោតិ វត្ថំ នក្ខត្តមាលជំ^(១)
 បដិជត្តិត្តមេវេសា វត្ថំ ហោតិ វិជានតា ។
 ហត្ថិ ក្ខត្តិញ្ញវេបតិកំ កុញ្ញោ ចេ អនុក្កមេ
 សង្កាមេ មេ មតិ សេយ្យោ យេព្វោ ដីវេ បរាជិតោតិ ។
 សោណោ ញោនិយបុត្តោ បើរោ ។

១ ម. វត្ថំ នក្ខត្តមាលជំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ បើរតាថា

កាលអាត្មាអញនៅម្នាក់ឯង ក្នុងវត្តក្នុងដែលគួរខ្លាច ភ័យភ័យ សេចក្តីភក់
ស្ងួតភ័យ សេចក្តីត្រាំកោមភ័យ មិនមានឡើយ នេះជាធម្មតារបស់អាត្មាអញ ។
សម្មុលកព្វានន្តេរ ។

(១៥៧) ចិត្តរបស់កត្តិណាមួយ មានឧបមារដោយភ្នំថ្ម តាំងនៅសិប វែមន៍
មិនញាប់ញ័រ(ដោយលោកធម៌) ចិត្តដែលប្រាសចាកសេចក្តីត្រេកអរ
ក្នុងវត្តតាំងឡាយដែលគួរត្រេកអរ វែមន៍មិនប្រទូស្តក្នុងវត្តដែលគួរ
ប្រទូស្ត ។ បុគ្គលណា អប់រំចិត្តបានយ៉ាងនេះ បុគ្គលនោះ នឹងដល់
នូវសេចក្តីទុក្ខអំពីណាបាន ។ ចិត្តរបស់អាត្មាអញ មានឧបមារដោយ
ភ្នំថ្ម តាំងនៅសិប វែមន៍មិនញាប់ញ័រ ចិត្តអាត្មាអញប្រាសចាក
សេចក្តីត្រេកអរក្នុងវត្តតាំងឡាយ ដែលគួរត្រេកអរ វែមន៍មិនប្រទូស្ត
ក្នុងវត្តដែលគួរប្រទូស្ត ។ អាត្មាអញ អប់រំចិត្តបានយ៉ាងនេះ
អាត្មាអញនឹងដល់នូវសេចក្តីទុក្ខអំពីណាបាន ។

ទិពតន្តេរ ។

(១៥៨) រាត្រី ជាបៀបនៃនក្ខត្តបូក្ស (មានដរាបណា) វិញ្ញាជនមិនគួរ
ដេកលក់ដរាបនោះទេ រាត្រីនេះ វិញ្ញាជនគួរប្រាថ្នាដើម្បីប្រតិបត្តិ ។
ប្រសិនបើ ដំរីជាន់អញ ដែលធ្លាក់ចុះចាកកន្លែងដំរី សេចក្តី
ស្ងប់របស់អញ ក្នុងសង្រ្គាម (យ៉ាងនេះ) ប្រសើរជាង អាត្មាអញ
ដែលចាញ់ហើយរស់នៅ មិនប្រសើរសោះឡើយ ។

សោណោណេនិរិយបុត្តន្តេរ ។

បើគាថាយ ទុកនិពាតស្ស ឧត្តរត្តោ

(១៥៧) បញ្ច កាមគុណោ ហិត្វា បិយ្យុបេ មនោរមេ

សន្តាយ យរា និត្តម្ម ទុក្ខស្សន្តករោ ភវេ ។

នាភិន្ទន្តាមិ មរណំ នាភិន្ទន្តាមិ ជីវិតំ

កាលញ្ច បដិកត្តាមិ សម្មជានោ បតិស្សតោតិ ។

និសរោ បើរោ ។

(១៦០) អម្ពបល្លវសង្កាសំ អិសេ កត្វាន ជីវំ

និសិទ្ធា ហត្ថិតិវាយំ តាមិ បិណ្ណាយ នាវិសី ។

ហត្ថិត្តន្តោ ឡិយ្ហ សំវេកំ អលភី តនា

សោហំ និត្តោតនាសន្តោ បត្តោមេ អាសវត្តយោតិ ។

និសរោ បើរោ ។

(១៦១) អយមិតិ កប្បដោ កប្បដក្ករោ

អញ្ញាយ អច្ចុករាយ ^(១)

អមតយដិកាយំ ធម្មកដបត្តោ ^(២)

កដបទំ លាណំ ឡិចេត្តំ ។

១ ឱ. ម. អតិរិកាយ ។ ម. អតិរិយាយ ។ ២ ម ធម្មកប្បដិមត្តោ ។

បើរាជា ទុកនិយាម បញ្ជាវត្ត

[១៥៧] វិញ្ញាជន គប្បីលះបង់តាមគុណទាំង ៥ ដែលមានសភាពគួរ
 ស្រឡាញ់ គួររីករាយនៃចិត្ត ហើយចេញអំពីផ្ទះ (ទៅបួស) ដោយ
 សុខា ហើយធ្វើនូវទីបំផុតនៃទុក្ខ ។ ខ្ញុំមិនត្រេកអរនឹងសេចក្តីស្លាប់
 ខ្ញុំមិនត្រេកអរនឹងការរស់នៅទេ ខ្ញុំ (គ្រាន់តែ) ជាអ្នកដឹងខ្លួន មាន
 ស្មារតី រង់ចាំតែកាល (បរិនិព្វាន) ប៉ុណ្ណោះ ។

និសរត្ថេរ ។

[១៦០] ខ្ញុំធ្វើចីវរ មានពណ៌ដូចជាពណ៌នៃគ្រួយស្វាយ លើស្មាហើយ
 ជិះលើកន្ត្រៃនដី ចូលទៅកាន់ស្រុក ដើម្បីបិណ្ឌបាត ។ ខ្ញុំប៉ះពាក់ដំរី
 ក៏បាននូវសេចក្តីសង្វេគក្នុងកាលណោះ តែខ្ញុំនោះ ជាមនុស្សកំពុង
 ស្រវឹង (ដោយជាតិជាដើម) ហើយខ្ញុំបានដល់នូវធម៌ជាគ្រឿងអស់
 ទៅនៃអាសវៈ ក្នុងកាលណោះដែរ ។

និសរត្ថេរ ។

[១៦១] កប្បជក្ករៈ (មានសេចក្តីត្រះវះខុសកើតឡើងយ៉ាងនេះ) ថា
 នេះជាកន្ទុប របស់អាត្មាអញ កាលបើក្អមសម្រាប់ជាកំទឹកអម្រឹត
 (របស់តថាគត) ពេញហើយក្រៃពេក (តថាគតសំដែងធម៌
 ដើម្បីឱ្យបាននូវទឹកអម្រឹត) កប្បជក្ករក៏ក្នុង ក៏ដល់នូវការឃ្លាន
 អំពីធម៌ (របស់តថាគត) នេះជាសាសនា របស់តថាគត ជាផ្លូវ
 ការនាផ្សេង ។ ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីចំរើននូវឈានទាំងឡាយ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស បេរោថិ

មា ខោ ភ្នំ កប្បដ បចាលេសិ
 មា តំ ឧបកណ្ណាកម្មិ តាឡេស្សំ
 ម ហិ^(១) ភ្នំ កប្បដ មន្តមណាសិ
 ស ឡមជ្ឈម្មិ បចលាយមាណេតិ ។

កប្បដិកុរោ បេរោ ។

ឧទ្ទានំ

មិគសិរោ សិរកោ ច ឧបវាលោ ច បណ្ឌិតោ
 សិសិទិណ្ណោ ច កម្មាណោ មិគកោ ច មហាវសី
 កោដិរិយបុត្តោ ទិសកោ ឧសកោ កប្បដកុរោតិ ។

វិញ្ញោ ចតុញ្ញោ ។

១ ម. ផ វិ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ បិរោកិយ

ម្នាលកប្បជកុរៈ អ្នកកុំភ័យភ័យ គឺថាគតមិនបានវាយត្រូវអ្នក
 ក្នុងទីដីត្រចៀកទេ ម្នាលកប្បជកុរៈ ព្រោះថា អ្នកមិនស្គាល់
 ប្រមាណ បានជាអ្នកចេះតែភ័យភ័យ ក្នុងកណ្តាលសង្ឃ ។
 កប្បជកុរៈ ។

ឱទ្ធានិ

និយាយអំពី មិត្តសិរត្ត ១ សិរត្ត ១ ទេវវណ្ណបណ្ឌិតត្ត ១
 ឥសិទ្ធិត្ត ១ សម្មលក្ខណត្ត ១ ខិត្តត្តមានវិសិដ្ឋ ១ សោណ-
 បោជិយបុត្តត្ត ១ វិសត្ត ១ ទេសត្ត ១ កប្បជកុរត្ត ១ ។

ចប់វគ្គទី៤ ។

លើកាយាយ ទុកនិបាតស្ស បញ្ចមវគ្គោ

(១៦២) អហោ តុន្តា អហោ ធម្មា អហោ តោ សត្តុ សម្មា
 យត្ត ឯតាទិសំ ធម្មំ សារីកោ សច្ឆិកាហិតំ ។
 អសង្ខេយ្យសុ កេហ្មសុ សក្កាយាទិគតា អហំ
 តេសមយំ បច្ឆមកោ ចរិមោយំ សមុស្សយោ
 ជាតិមរណាសំសារោ នត្តំនា និ បុនព្ពកោតំ ។
 កុមារកស្សពោ ថេរោ ។

(១៦៣) យោហវេ ធម្មារោ កិក្កុ យុញ្ញតិ តុន្តសាសនេ
 ជាតរោ ស ហិ សុត្តសុ^(១) អមោយន្តស្ស ជីវិតំ ។
 តស្មា សទ្ធពា សីលពា បសាទំ ធម្មទស្សនំ
 អនុយុញ្ញេថ មេធាវី សរំ តុន្តាន សាសនន្តំ ។
 ធម្មពលោ ថេរោ ។

(១៦៤) កស្សន្ទ្រិយាទិ^(២) សមមំ គតាទិ
 អស្សា យថា សារទីនា សុទ្ធពា
 បហំនមាទស្ស អនាសវស្ស
 ទេវាមិ តស្ស បិហាយន្តិ តាទិលោ ។

១ ឧ. ម. ជាករោ បតិសុត្តេសុ ។ ២ យស្សន្ទ្រិយាទីតិបិ បាលី ។

បើរកាប៉ា ទុកនិបាត បញ្ចមវិគ

[១៦២] ឡ! ព្រះពុទ្ធ ឡ! ព្រះធម៌ ឡ! សម្បត្តិ របស់ព្រះសាសនា
នៃយើងទាំងឡាយ ដែលសាវ័កនឹងធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវធម៌ប្រាកដ
ដូច្នោះ ។ សក្កាយ គឺបញ្ចុប្បត្តិទុក្ខ អាត្មាអញ្ញបានហើយក្នុង
កម្មទាំងឡាយ រាប់ មិនបាន រាងកាយនេះ ជាទីបំផុតរបស់បញ្ចុ-
ប្បត្តិទុក្ខទាំងនោះ រាងកាយនេះ ជាខាងក្រោយរបស់បញ្ចុប្បត្តិ-
ទុក្ខទាំងនោះ សន្សំប្រកបដោយ ជាតិទាំងមណៈ ឥឡូវនេះ
ភពប្តីមិនមានទេ ។

កុមារកស្សបត្ថេរ ។

[១៦៣] ភិក្ខុណានៅក្នុង ប្រកបព្យាយាមក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនា នាកាល
ពួកសត្វកំពុងដេកលក់ ភិក្ខុនោះជាអ្នកភ្ញាក់រលឹក ដំរីនៃរបស់ភិក្ខុនោះ
មិនសោះសូន្យទេ ។ ហេតុនោះ អ្នកមានប្រាជ្ញា កាលរលឹកឃើញ
នូវសាសនានៃព្រះពុទ្ធទាំងឡាយហើយ គួរប្រកបរឿយ ។ នូវសទ្ធា
សីល រសេចក្តីជ្រះថ្លា នឹងការឃើញធម៌ ។

ធម្មបាលត្ថេរ ។

[១៦៤] ភិក្ខុណាមួយ បានលះបង់មានៈ ជាអ្នកមិនមានអាសវៈ មាន
ឥន្ទ្រិយដល់នូវសេចក្តីស្ងប់រម្ងាប់ ដូចសេះដែលសារបីបង្កាត់ល្អ
ហើយ ទុកជាពួកទៅតា ក៏ស្រឡាញ់ភិក្ខុអ្នកមិនញាប់ញ័រនោះ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយស្ស ថេរគាថា

មឃ្ហិដ្ឋិយានំ សមមំ កតានំ
អស្ស យថា សារថីនា សុទ្ធា
បហំនហានស្ស អណាសវស្ស
នេវេមំ មឃ្ហិ មហាយន្តិ តានិលោតិ ។

ព្រហ្មណី ថេរ ។

[១៦៥] ធរិចាបក ចំត្តកទ្កត

មោយរាជ សុតតំ សមាហិតោ

ហេមន្តិកសីតកាលវត្តិយោ ^(១)

ភិក្ខុ ត្វិសំ កថំ កវស្សសំ ។

សម្បទ្ធសស្ស មគទា កេវលា តតិមេ សុតំ
បលាលម្ពន្ធកោ សេយ្យំ យថតោ សុខជីវិលោតិ ។

ពោឃរាជី ថេរ ។

[១៦៦] ន ឌុត្តិយេ នោ ច បរិក្ខិយេ ចរេ

ន ឌុត្តិយេ ចារតតំ ន ជិវយេ

ន បន្តវណ្ណំ បរិសាស្ស ឡាហរេ

អនុម្ពតោ សម្មិតកាលិ សុត្តតោ ។

១ ម. ហេមន្តិកាលវត្តិយោ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ បើរាជា

អាត្មាអញបានលះបង់មានៈ មិនមានអាសវៈ មានឥន្ទ្រិយដល់នូវ
សេចក្តីស្ងប់រម្ងាប់ ដូចសេះដែលនាយសារថីបង្ហាត់ល្អហើយ ទុក
ជាទេវតាទាំងឡាយក៏ស្រឡាញ់អាត្មាអញអ្នកមិនញាប់ញ័រដែរ ។

ព្រហ្មលីន្ទេរ ។

[១៦៥] (ព្រះសាស្តាទ្រង់សួរថា) ម្ចាស់មោយរាជ ជាអ្នកមានសម្បូរ
អាគ្រក់ តែមានចិត្តល្អ អ្នកជាភិក្ខុមានចិត្តដ៏កល់មាំរឿយៗ
អស់ព្រត្តិទាំងឡាយ ក្នុងកាលត្រជាក់ ប្រកបដោយហេមន្តរដូវ
តើអ្នកនឹងធ្វើដោយបការដូចម្តេច ។

(មោយរាជត្រាបទូលថា) ខ្ញុំព្រះអង្គបានឮដូច្នោះថា ដែនមគធៈ
ទាំងមូល ជាដែនមានសន្ទូងបរិបូណ៌ ពួកភិក្ខុដទៃ មានការរស់នៅជា
សុខ (ដោយកម្រាលនឹងគ្រឿងស្ងោកដណ្តប់ដីល្អ) យ៉ាងណា ខ្ញុំព្រះ
អង្គ (ក្រាល) ចំទាំងស្លឹកឈើ សម្រេចនូវការជេក (យ៉ាងនោះដែរ) ។

មោយរាជន្ទេរ ។

[១៦៦] បុគ្គល មិនគប្បីលើកដំកើងខ្លួន មិនគប្បីបង្ហាប់គេ មិន
គប្បីថ្កោលទោសនៃពួកបុគ្គលដទៃ មិនគប្បីបៀតបៀនបុគ្គល
អ្នកដល់នូវគ្រឿងគឺព្រះនិព្វាន មិនគប្បីអួតគុណរបស់ខ្លួន
ក្នុងកណ្តាលពួកបរិសុទ្ធ គប្បីជាអ្នកប្រាសចាកទទួលៈ
ជាអ្នកពោលពាក្យល្អមកណាត់ ជាអ្នកមានវត្តល្អចុះ ។

ថេរភាពយ ទុកនិយមស្ស បញ្ចមវត្តោ

សុសុខុមនិប្បណាត្តទស្សីនា មតិកុសលេន និវត្តន៍នា
សិសេវិតតុទ្ធសីលីនា និព្វានំ នហិ តេន ទុក្ខកន្តិ។
វិសោខោ បញ្ចលីប្បត្តោ^(១) ថេរោ ។

[១៦៧] នទន្តិ មោក សុសិទ្ធា សុបេឡណា

សុដ៏លក្ខំកំ សុមុទ្ធា សុគន្ធិនោ
សុសទ្ធីលា ពាបិ មហាមហិ អយំ
សុព្យាបិតម្ពុ សុវណាហកំ នកំ ។
សុកិល្យ្រោ សុមនស្ស យាយិតំ
សុនិក្កមោ^(២) សាធិ សុពុទ្ធសាសនេ
សុសុក្កសុក្កំ និប្បណំ សុទ្ធីសិ
ដុសាហិ តំ ឱត្តមមក្កុតំ បទន្តិ ។
ព្រហ្ម.៣ ថេរោ ។

[១៦៨] នទ្ធមាណកតំ ចិត្តំ ស្វលមារោបមា នកំ
តេន តេនេវ វជសិ យេន ស្វលំ កលីដ្ឋំ ។
តាហិ^(៣) ចិត្តំ កលី ព្រមិ តំ ព្រមិ ចិត្តទុក្ខកំ

១ ម. បញ្ចលីប្បត្តោ ។ ២ ឧ. សុនិក្កមោ ។ ៣ ម. សា ហិ ។

ថេរីយា ទុកនិទាន បព្វមវុត្ត

ព្រោះថា បុគ្គលមានប្រាជ្ញាជាងវៃ បានឃើញអត្តជំនុំមុខ
ក្រែលែង បានប្រព្រឹត្តបន្ទាបបន្ថយខ្លួន សេពនូវសីលដ៏ចំរើន
មិនមែនបានព្រះនិព្វានដោយក្រឡើយ ។

វិសាខបញ្ចាលីបុត្តន្តរ ។

[១៦៧] ពួកក្លោក ជាសត្វមានកំប៉ោយល្អ មានសំណុំកុម្មុយល្អ
មានកង្កែបល្អ មានមុខល្អ មានសម្រែកតំរោះ តែងបន្លឺ
ឡើងផង ទេសភាពធំនេះ មានស្មៅខៀវល្អ មានទឹកជ្រក
ជ្រាបល្អផង អាកាសមានពពកល្អផង ។ អ្នកជាបុគ្គលមាន
សភាពគួរសមដោយប្រពៃ (ចូរចំរើន) នូវឃ្លាន របស់ព្រះ
យោគាវចរអ្នកមានចិត្តល្អ ចូរមានព្យាយាមល្អ ក្នុងព្រះ
ពុទ្ធសាសនាដោយប្រពៃ ចូរបាននូវព្រះនិព្វាន ជាបទដ៏
ខ្ពង់ខ្ពស់ ជាធម៌មានពណ៌សល្អក្រៃពេក ជាធម៌ល្អិត
ជាធម៌ដែលគេកម្រឃើញដោយងាយ ។

ពូឡុកន្តរ ។

[១៦៨] ចិត្តមកកាន់សេចក្តីត្រេកត្រអាល ដែលកម្មកិលេសលើក
ឡើង ហើយកាន់ដែកស្រួច គឺភព ដែកស្រួចគឺភពនឹងកំណាត់
ឈើគឺកាមគុណ មាននៅក្នុងទីណា អ្នកតែងទៅក្នុងទីនោះៗ
នៃចិត្តចម្រើន អញប្រាប់ឯង នៃចិត្តកំណាច អញប្រាប់ឯង

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស ថេរពាថិ

សត្វា តេ ទុល្លកោ លទ្ធោ មាណត្តេ មំ និយោជយន្តិ។

អន្តបមោ ថេរោ ។

[១៦៧] សំសរំ ធិយមទ្ធានំ តត្ថស្ស បរិវត្តិសំ

អបស្សំ អរិយសទ្ធានំ អន្តក្កតោ បុប្ផជ្ឈនោ ។

តស្ស មេ អប្បមត្តស្ស សំសារា វិនធិកតា

សព្វា តត្ថ សម្មច្ឆន្ទា ទត្តនា និ បុណ្ណវេតិ ។

វដ្តិពោ ថេរោ ។

[១៧០] អស្សត្តេ ហរិតោ កាសេ សំវិទ្ធិម្ហិ ចាទបេ

ឯកំ ពុទ្ធភតំ សញ្ញំ អលភត្តំ បតិស្សតោ ^(១) ។

ឯកត្តិសេ វតោ កប្បេ យំ សញ្ញំ អលភី តទា

តស្សា សញ្ញាយ វាហសា បត្តោ មេ អាសវត្តយោតិ។

សន្តិពោ ថេរោ ។

១ ម. អលភិវំ បដិស្សតោ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ ថេរីយាន

ព្រះសាស្តា ដែលគេបានដោយក្រ (ឥឡូវនេះ) អ្នកបានហើយ
អ្នកកុំដឹកនាំអញទៅក្នុងអំពើឥតប្រយោជន៍ឡើយ ។

អនុបមន្តេ ។

(១៦៧) អាត្មាអញ កាលនៅជាបុប្ផជន មាននឹងគភ៌អវិជ្ជាកើតហើយ
មិនបានឃើញអរិយសច្ច់ទាំងឡាយ ក៏អន្ទោលទៅ អស់កាលជា
អវិជ្ជន៍ តែងរិលទៅក្នុងគភ៌ទាំងឡាយ ។ អាត្មាអញនោះ ជាអ្នក
មិនប្រមាទ បានធ្វើសិក្សាទាំងឡាយ ឲ្យវិនាសហើយ បានកាត់
ផ្តាច់គភ៌ទាំងពួងអស់ហើយ ឥឡូវនេះ ភពប្តីមិនមានឡើយ ។
វិជ្ជិតន្តេ ។

(១៧០) ខ្ញុំជាចុក្កលមានសតិដ៏កល់ខ្លាច ក៏បាននូវសញ្ញាមួយ ដែល
ប្រព្រឹត្តទៅក្នុងពុទ្ធភុណ្ណ ជិតដើមអស្សុត្ត^(១)ព្រឹក្ស ជាឈើមានពន្លឺ
ខៀវ លូតលាស់គ្រសាយគ្រស្កុល ។ ក្នុងកប្បៗ១ អំពើតទ្រកប្ប
នេះទៅ កាលនោះ ខ្ញុំបាននូវសញ្ញាណ ខ្ញុំបានដល់នូវការអស់
ទៅនៃអាសវៈ ព្រោះនាំមកនូវសញ្ញានោះ ។

សន្និគន្តេ ។

១ បានជាហៅថាដើមអស្សុត ព្រោះថាកន្លែងធ្វើនូវការដកដង្ហើមស្រួលរបស់ពួកសត្វ
ឲ្យកើត ។ អដ្ឋិកថា ។

ថេរតាយ ទុកនិយាតស្ស បញ្ចមវិញ្ញា

ឱទ្ធានំ

កុហារកស្សុទោ ខេរោ ធម្មនាលោ ច ព្រហ្មាលំ
មោយរាជា វិសាខោ ច ចូឡិកោ ច អន្ទូបមោ
វជ្ជិតោ សន្និតោ ខេរោ កិលេសវដវហោនាតិ ។

វិញ្ញា បញ្ចមោ ។

តាថា ធិកនិទានតម្កិ នុវតិ ខេវ អដ្ឋ ច
ខេរោ ឯក្ខន្ធបញ្ញាសំ កាសិតា នយកោវិទា ។

ទុកនិយាតោ និដ្ឋិតោ ។

ថេរតាថា ទុកនិបាត ទុក្ខាន

ឱទ្ធានិ

និយាយអំពី កុមារកស្សបត្តេរ១ ធម្មបាលត្តេរ១ ព្រហ្មាលត្តេរ១
មោយពជត្តេរ១ វិសាខត្តេរ១ ចូឡកត្តេរ១ អន្ធិបមត្តេរ១
វជ្ជិតត្តេរ១ សន្និគត្តេរកំចាត់បង្គំនូវគុណីគិលេស ១ ។

ចប់ ភ្នែក ៥ ។

តាមក្នុងទុកនិបាតមាន ៧៨ ព្រះថេរៈ៤៧អង្គ អ្នកឈ្លាស

ក្នុងន័យ បានពោលហើយ ។

ចប់ ទុកនិបាត ។

បើគាហ៊ាយ ពិកតិបុត្តោ

[១៧១] អយោនិស្សន្ទិមទ្វេសំ អត្ថំ បរិចរំ វិនេ

ស្សន្ទិមត្ថំ អនិទន្តោ អកាសំ អបរិ^(១) តបំ ។

តំ សុខេន សុខំ លទ្ធិ បស្ស ធម្មសុធម្មតំ

តិស្សោ វិជ្ជា អនុប្បត្តា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនំ^(២) ។

ព្រហ្មពន្ធិ បុរេ អាសី ឥនាទិ ខេម្មំ ព្រាហ្មណោ

តេវិជ្ជោ ញាតកោ ចម្មំ សោត្តយោ ចម្មំ វេទគូតំ ។

អង្គណិករាទ្ធាណិ បើរោ ។

[១៧២] បញ្ចាហាហំ បព្វជិតោ សេក្ខោ អប្បត្តមានសោ

វិហារំ មេ បរិជ្ជស្ស ចេតសោ បណិដិ អប្ប

នាសិស្សំ ន បរិស្សាមិ វិហារតោ ន និក្ខមេ

ន បំ បស្សំ និទានេស្សំ តណ្ហា សុលេ អនុបាតេ ។

តស្ស មេវំ វិហារតោ បស្ស វិយបរក្កមិ

តិស្សោ វិជ្ជា អនុប្បត្តា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនំ^(២) ។

បព្វយោ បើរោ ។

១ ឱ. អកាសំ អបរិ ។ ម. អកាសិមមតំ ។ ២ ម. លាសនន្តំ ។

បើរកាហ៍ តិកនិបាត

(១៧១) កាលខ្ញុំស្វែងរកសេចក្តីបរិសុទ្ធិ ដោយខុសទំនង បានបំរើភ្លើង
 ក្នុងព្រៃ មិនទាន់ដឹងនូវផ្លូវនៃសេចក្តីបរិសុទ្ធិ ហើយក៏ធ្វើនូវតបះដៃ
 (ដែលញ៉ាំងខ្លួនឲ្យលំបាក) ។ និព្វានសុខនោះ អាត្មាអញបានដោយ
 ស្រួលហើយ អ្នកចូរមើលនូវភាពនៃធម៌ដ៏ល្អចុះ វិជ្ជា ពា អាត្មាអញ
 បានដល់ហើយដោយលំដាប់ សាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ អាត្មាអញបាន
 ធ្វើហើយ ។ តើដើម អាត្មាអញជាដៅពន្លៃនៃព្រហ្ម (ជាព្រាហ្មណ៍
 ដោយសម្មតិ) ឥឡូវនេះ អាត្មាជាព្រាហ្មណ៍មែន ព្រោះ អាត្មា
 អញជាអ្នកបានវិជ្ជា ពា ផង មានមន្ទិលគឺកិលេសបានលាងហើយ
 ផង ជាអ្នកមានស្នូស្តីផង ដល់នូវវេទផង ។

អង្គណិកការទូលព្រះ ។

(១៧២) ខ្ញុំចូលបាន ៥ ថ្ងៃ នៅជាសេក្ខបុគ្គល មិនទាន់សម្រេចព្រះ
 អរហត្តនៅឡើយ កាលខ្ញុំចូលទៅក្នុងកុដី មានចិត្តតាំងមាំថា អាត្មា
 អញនឹងមិនបរិភោគ នឹងមិនផឹក មិនចេញអំពីកុដី កាលបើសរតី
 តណ្ហា អាត្មាអញមិនទាន់ដកចេញទេ អាត្មាអញនឹងមិនប្របង្ហៀង
 ឡើយ ។ អ្នកចូរមើលសេចក្តីព្យាយាមប្រឹងប្រែងរបស់ខ្ញុំនោះ កាល
 នៅយ៉ាងនេះចុះ វិជ្ជា ពា អាត្មាអញបានដល់ ដោយលំដាប់ហើយ
 តាំងសាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ អាត្មាអញក៏បានធ្វើហើយ ។

បច្ចុយព្រះ ។

(១៧៣) យោ បុព្វេ ករណីយានិ បច្ឆា សោ កាតុមិច្ឆតិ
 សុខា សោ ជំសតេ ហំនា បច្ឆា ច មនុស្សតិ ។
 យញ្ញំ កយិវា តញ្ញំ វិទេ យំ ន កយិវា ន តំ វិទេ
 អករោន្តិ ភាសមានិ បរិជានន្តិ បណ្ឌិតា ។
 សុសុខំ វត និព្វានិ សម្មាសម្ពុទ្ធតិសិតិ
 អសោកំ វិជំ ខេមិ យត្ត ទុក្ខំ វិរុជ្ឈតិ ។
 ពាក្យលោ ថេរោ ។

(១៧៤) សុខញ្ញេ ជីវិតំ វេច្ឆេ សាមញ្ញស្មី អបេក្ខវា
 សង្ឃិកំ នាតិមញ្ញាយ្យ ចំវំ ខានកោជនិ ។
 សុខញ្ញេ ជីវិតំ វេច្ឆេ សាមញ្ញស្មី អបេក្ខវា
 អហិមសិកសោត្តិវ សេវេស សយនាសនិ ។
 សុខញ្ញេ ជីវិតំ វេច្ឆេ សាមញ្ញស្មី អបេក្ខវា
 វតីតវេន តុស្សាយ្យ ឯកធម្មញ្ញំ ភាវយេតិ ។
 ធនិយោ ថេរោ ។

(១៧៥) អតិសីតំ អតិទុណំ អតិសាយមិទំ អហ្ម
 វតី វិសដ្ឋកម្មន្តិ ខណា អច្ឆេន្តិ មាណវេ ។

ថេរតាថា តិកនិបាត

[១៧៣] បុគ្គលណា (មិនធ្វើ)នូវអំពើដែលគួរធ្វើ ក្នុងកាលមុន ហើយ
 ចង់ធ្វើក្នុងកាលក្រោយវិញ បុគ្គលនោះវែមនិយ្យាតចាកឋានៈជាសុខ
 ផង តែងក្តៅក្រហាយរឿយៗ ក្នុងកាលជាខាងក្រោយផង ។ បុគ្គល
 ធ្វើអំពើណា គ្រូនិយាយតែអំពើនោះ មិនធ្វើអំពើណាមិនត្រូវនិយាយ
 អំពើនោះឡើយ មណ្ឌិតទាំងឡាយ តែងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវបុគ្គល
 កាលមិនធ្វើ បានតែនិយាយ ។ សេចក្តីទុក្ខរលត់ទៅក្នុងព្រះនិព្វាន
 ណា ព្រះនិព្វាននោះដែលព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធឡើងសំដែងហើយ ជា
 គុណជាតិមិនមានសេចក្តីសោក ប្រាសចាកគូលី ជាទីគ្រូមក្សាន្ត
 នាំមកនូវសេចក្តីសុខ ដោយប្រពៃមែនពិត ។

ពាក្យលន្តេរ ។

[១៧៤] បើបុគ្គលស្រឡាញ់ ក្នុងភាពជាសមណៈ ប្រាថ្នាដើម្បីរស់នៅ
 ស្រួល មិនគប្បីមើលងាយចំរើរ ទឹកនឹងកោដន់ជារបស់សង្ឃទេ ។ បើ
 បុគ្គលស្រឡាញ់ក្នុងភាពជាសមណៈ ប្រាថ្នាដើម្បីរស់នៅស្រួល គប្បី
 សេពទីដេកនឹងទីអង្គុយ ដូចជាពស់សេពនូវខ្លួន របស់កណ្តុរ ។ បើ
 បុគ្គលស្រឡាញ់ក្នុងភាពជាសមណៈ ប្រាថ្នាដើម្បីរស់នៅស្រួល គប្បី
 ក្រេកអរដោយច្រើនតាមមានតាមបានផង គប្បីចំរើនធម៌ឯកផង ។

ធនិយន្តេរ ។

[១៧៥] ខណៈវែមនិយ្យាតក្នុងនូវមាណពទាំងឡាយ ដែលមានការងារ
 លះចោល (ដោយគិតពាងថា) ត្រជាក់ពេក ក្តៅពេក ល្ងាចពេក ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស ថេរោថា

យោ ច សីតញ្ច ឧណ្ហញ្ច ភិណ្ណា ភិយ្យោ ន មញ្ញាតិ
 ករំ បុរិសកិច្ចានិ សោ សុខា ន វិហាយតិ ។
 នព្វំ កុសំ ចោដកិលំ ឧសំ មញ្ញបព្វជំ
 ឧរសា បនុនហិស្សាមិ វិវេកមនុព្រហយន្តិ ។

មាតង្គបុត្តោ ថេរោ ។

[១៧៦] យេ ចិត្តកម្មី ពហុស្សតា
 សមណា ទាតលីបុត្តភិសិនោ
 តេសញ្ញាតភោយមាយុភ
 ឡារ ភិដ្ឋតិ ឧដ្ឋសោភិតោ ។
 យេ ចិត្តកម្មី ពហុស្សតា
 សមណា ទាតលីបុត្តភិសិនោ
 តេសញ្ញាតភោយមាយុភ
 ឡារ ភិដ្ឋតិ មាលុតោតោ ។

សុយុទ្ធន សុយិដ្ឋន សង្កាមវិជយេន ច
 ព្រហ្មចរិយានុចិណ្ណាន ឯកយំ សុខមេធាតិ ។

ខុដ្ឋិសោភិតោ ថេរោ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ ថេរគាថា

បុគ្គលណាមួយ កាលធ្វើនូវកិច្ចរបស់បុរស មិនអើពើចំពោះត្រជាក់
នឹងក្តៅ ឲ្យវិក្រលែងជាងស្មៅ បុគ្គលនោះ វេមនិមិនសាបសូន្យចាក
សេចក្តីសុខឡើយ ។ អាត្មាអញកាលចំរើននូវវិវេក នឹងកំចាត់បង់
បាននូវស្មៅចិញ្ចៀន ស្បូវ គុម្ភឈើមានបន្ទា ស្បូវវណ្ណាស ស្មៅ
ដំណេកទន្សាយ នឹងស្មៅយាប្លឹង (កិលេសត្រោតត្រោត-
កណ្តាល-ល្អិត) ដោយទ្រង់ (សេចក្តីព្យាយាម) ។

មាតិកាបុគ្គល ។

(១៧៦) ពួកសមណៈណា ជាអ្នកមានសំដីដ៏វិចិត្រ ជាពហុស្ស្ទត នៅ
ក្នុងក្រុងបាតលិបុត្ត ជាប្រក្រតី បណ្តាពួកសមណៈទាំងនោះ ខ្ពង់-
សោភិតត្រូវមានអាយុនេះ ជាសមណៈមួយរូបដែរ ឈរជិតទ្វារ ។
ពួកសមណៈណា ជាអ្នកមានសំដីដ៏វិចិត្រ ជាពហុស្ស្ទត
នៅក្នុងក្រុងបាតលិបុត្ត ជាប្រក្រតី បណ្តាសមណៈទាំងនោះ
ខ្ពង់សោភិតត្រូវ មានអាយុនេះ ជាសមណៈមួយរូបដែរ ជាអ្នក
មកដោយឡល់ គឺមកដោយកម្លាំងនៃប្តូរហើយឈរជិតទ្វារ ។
ខ្ពង់សោភិតត្រូវនេះ បានដល់នូវសេចក្តីសុខ ដោយការច្បាំង
(នឹងពួកកិលេស)ផង ដោយបូជាល្អផង ដោយការឈ្នះសង្រ្គាមផង
ដោយការសន្សំនូវព្រហ្មចរិយធម៌ផង ។

ខុទ្ទិសោភិតត្រូវ ។

ថេរវាយ ព័កសិបាពោ

[១៧៧] យោធិកោចិ មនុស្សសុ បរទាលានិ ហិសតិ

អស្មា លោកា បរម្ហា ច ឧភយា ជំសតេ នរោ ។

យោ ច មេត្តន ចិត្តន សព្វទាលានុកម្មតិ

តហំ ហិ សោ បសវតិ បុញ្ញំ តានិសកោ នរោ ។

សុភាសិតស្ស សិក្ខេថ សមណុទាសនស្ស ច

ឯកាសនស្ស ច រហោ ចិត្តវបសមស្ស ចាតិ ។

វិរណោ ថេរោ ។

[១៧៨] ឯកោចិ សន្តោ មេធាវី អស្សន្ទានំ ច ញ្ញាតំនំ ^(១)

ធម្មដ្ឋោ សីលសម្មដ្ឋោ ហោតិ អត្តាយ ពន្ធនំ ។

និក្ខយំ អនុកម្មាយ ចោទិតា ញាតយោ មយា

ញាតិពន្ធវិបេមន ការំ កត្វាន ភិក្ខុសុ ។

តេ អត្តតតា កាលកតា បត្តា តេ តិទិវំ សុទំ

ភាតរោ មយ្ហំ មាតា ច មោទន្តិ កាមកាមិលោតិ ។

បស្សីកើ ថេរោ ។

១ ឧ. ម. អស្សន្ទានំ ។

បេរោហា តិកនិបាត

(១៧៧) បណ្ណាពួកមនុស្ស ក្នុងលោកនេះ ជនណាមួយ បៀតបៀន
 សត្វដទៃ ជននោះ រមែងសាបសូន្យ ចាកប្រយោជន៍នឹងសេចក្តីសុខ
 ក្នុងលោកទាំងពីរ គឺលោកនេះនឹងលោកខាងមុខ ។ លុះតែជនណា
 អនុគ្រោះដល់សត្វទាំងពួង ដោយចិត្តប្រកបដោយមេត្តា ជនប្រាកដ
 ដូច្នោះនោះ ទើបទទួលបុណ្យដ៏ច្រើន ។ បុគ្គលគប្បីសិក្សា
 សុភាសិតផង នូវការចូលទៅកេសមណៈផង នូវការអង្គុយតែម្នាក់
 ឯងក្នុងទីស្ងាត់ផង នូវការញ៉ាំងចិត្តឲ្យស្ងប់រម្ងាប់ផង ។

វរណត្ថេរ ។

(១៧៨) បុគ្គលអ្នកមានសទ្ធា មានប្រាជ្ញា បិតនៅក្នុងធម៌ បរិច្ចណិដោយ
 សីល សូម្បីតែម្នាក់ឯង ក៏រមែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ពួក
 ញាតិនឹងជេវតន្ស ដែលជាអ្នកមិនមានសទ្ធា ។ ញាតិទាំងឡាយ
 ដែលខ្ញុំជួញផ្តល់វត្ថុកង្វះខាត ដោយសេចក្តីអនុគ្រោះ ក៏បាន
 ធ្វើសក្ការៈចំពោះពួកគិត្ត ដោយសេចក្តីស្រឡាញ់ថាជាញាតិ ជាជេវ
 តន្ស ។ ពួកញាតិទាំងនោះ លុះធ្វើមរណកាលកន្លងលោកនេះទៅ
 ហើយ ក៏បានដល់ខ្ញុំសេចក្តីសុខក្នុងលោក ទាំងបងប្អូននឹងមាតា
 របស់ខ្ញុំ ក៏ជាអ្នកបរិច្ចណិដោយកាមគុណ រមែងត្រេកអរដែរ ។

បស្ស័តត្ថេរ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស បើរកាវ

[១៧៧] កោលាបព្វុន្តសង្កាសោ ភីសោ ធម៌និសង្កាតោ ^(១)

មត្តញ អន្តចានស្មី អលីនមនសោ ^(២) នរោ ។

ដុដ្ឋោ ធូសេហំ មកសេហំ អរញ្ញស្មី ព្រហ្មារិនេ

នារោ សង្កាមសីសេវ សតោតត្រាធិវសយេ ។

យថា ព្រហ្មា តថា ឯកោ យថា នេវេ តថា ធុវេ

យថា តាមោ តថា តយោ កោលាហលី តត្តុត្តុន្តិ ។

យសោដោ បើរោ ។

[១៧៨] អហ្ម តុយំ បុរេ សទ្ធា សា តេ អន្តេ ន វិជ្ជតិ

យំ តុយំ តុយមេវេតំ នត្តំ ធុត្តុវតំ មម ។

អនិច្ចោ ហិ ចលា សទ្ធា ឃីវំ ធិដ្ឋា ហិ សា មយា

១ ឱ. ធម៌និសង្កតោ ។ ច. ធម៌និសង្កតោ ។ ២ ឱ. អារីនមនសោ ។ ម. អារីន-

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ បើរោជា

(១៧៧) (ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា) នរតិយសោជត្តរនេះ មាន
 អវ័យវៈប្រាកដស្មើដោយច្បាំងនៃវិល្លី មានខ្លួនស្អុយរឹមរាមដោយ
 សរសៃ ដឹងប្រមាណក្នុងបាយនឹងទឹក ជាអ្នកមានចិត្តមិនឃ្មោញ ។
 យសោជត្តរ ពោលថា ភិក្ខុ (នោ) ក្នុងព្រៃតូចឬព្រៃធំ បើទុកជា
 សត្វរេបាមនឹងមូសខាំហើយ ក៏គប្បីជាអ្នកមានស្មារតី អត់ទ្រាំ
 ចំពោះអន្តរាយ មានរេបាមជាដើម ក្នុងព្រៃនោះ ដូចដំរីដ៏ប្រសើរ
 អត់ទ្រាំ ក្នុងទីជាប្រធា នៃនសស្រ្តីរាម ។ ភិក្ខុ តែម្នាក់ឯង (រវែមន
 នៅជាសុខ) ដូចគ្នានឹងព្រហ្ម ភិក្ខុនៅរួមគ្នាពីររូប (រវែមនមាន
 សេចក្តីខ្លាំងខ្លប់) ដូចគ្នានឹងទេវតា ភិក្ខុ (នៅរួមគ្នា) ៣ រូប ដូចគ្នា
 នឹងជនអ្នកស្រុក ភិក្ខុមានចំនួនច្រើនរូបលើសពីនោះទៅ ជាហេតុ
 នាំឲ្យជ្រុលជ្រើម (ដូចគ្នានឹងពួកមហាជនដែលប្រជុំគ្នា) ។

យសោជត្តរ ។

(១៧៨) សទ្ធារបស់អ្នក មានក្នុងកាលមុន ប៉ុន្តែក្នុងថ្ងៃនេះ សទ្ធានោះ
 បែរជាមិនមានដល់អ្នកវិញ បច្ច័យណា ដែលជារបស់អ្នក បច្ច័យ
 នោះ ចូរជារបស់អ្នកវិញចុះ ទុច្ចរិត មិនមានដល់អាត្មាទេ ។
 ព្រោះថា សទ្ធា (របស់បុប្ផន) ជាធម្មជាតិ យូន្យោន្ត
 មិនទៀង សទ្ធា យ៉ាងនេះ អាត្មា បានឃើញជាក់ច្បាស់ហើយ

បេតិកភណ្ឌ បញ្ញត្តិ

វជ្ជន្តិមំ វិវជ្ជន្តិមំ តត្ថ កតិ ជីយ្យតេ មុនិ ។

បច្ចុតិ មុនិ ឆោ កតិ ឆោ កតិ កុល កុល

បិណ្ឌិកាយ ចរិស្សាមិ អត្ថ ជដ្ឋពលំ មមាតិ ។

សាដិមត្តិយោ បេពោ ។

[១៨១] សទ្ធាយ អភិទិត្តម្ម ទវបព្វជិតោ ទវោ

មិត្ត កដយ្យ កល្យាណោ សុទ្ធាជីវេ អតទ្ធិតេ ។

សទ្ធាយ អភិទិត្តម្ម ទវបព្វជិតោ ទវោ

សដ្ឋស្មី វិហារំ កិត្តិ សិក្ខេ វនយំ ពុដោ ។

សទ្ធាយ អភិទិត្តម្ម ទវបព្វជិតោ ទវោ

កប្បា កប្បេស្ម កុសលោ ចរយ្យ អប្បក្ខតោតិ ។

ឧបសិ បេពោ ។

[១៨២] បណ្ឌិតំ វត មិ សន្តិ អលមត្តវចន្តកំ

បព្វ កាមគុណា លោកេ សម្មាហា ចាតយ្ហិ សុមិ ។

ថេរពាថា តិកទិបាត

សត្វទាំងឡាយ ជួនកាលត្រេកអរ ជួនកាលប្រាសចាកសេចក្តី
ត្រេកអរ (ព្រោះហេតុនោះ) អ្នកប្រាជ្ញ នឹងឈ្នះ ចំពោះការ
ត្រេកអរនឹងមិនត្រេកអរនោះ ដូចម្តេចកើត ។ កត្តាដែលគេចំអិន បំរុង
អ្នកប្រាជ្ញ បន្តិចៗ រាល់ៗត្រកូល អាត្មានឹងត្រាច់ទៅ ដើម្បីដុំបាយ
(ព្រោះ) កម្លាំងស្ទឹងរបស់អាត្មាមាននៅឡើយ ។

សាធិមន្តិយត្ថេរ ។

(១៧១) កុលបុត្ត ចេញ(ចាកយរាវស) ដោយសទ្ធាហើយបួសថ្មី ជានវភិក្ខុ
គប្បីគប្បីកេសល្យណមិត្តទាំងឡាយ ដែលជាអ្នកមានការចិញ្ចឹមជីវិត
ដោយបរិសុទ្ធិ អ្នកមិនខ្ជិលច្រអូស ។ កុលបុត្ត ចេញ(ចាកយរាវស)
ដោយសទ្ធា បួសថ្មី ជានវភិក្ខុ អ្នកមានប្រាជ្ញា កាលនៅក្នុងពួក
គប្បីសិក្សានូវវិន័យ ។ កុលបុត្ត ចេញ(ចាកយរាវស) ដោយសទ្ធា
បួសថ្មី ជានវភិក្ខុ ជាអ្នកឈ្លាស ក្នុងហេតុដែលគួរនឹងមិនគួរ
ទាំងឡាយ គប្បីប្រព្រឹត្តកុំឲ្យ (ពួកកិលេស មានតណ្ហាជាដើម)
ប្រព្រឹត្តទៅក្នុងខាងមុខបាន ។

ទណ្ឌត្ថេរ ។

(១៧២) ឧហ្មា⁺ កាមគុណ ទាំង៥ ញ៉ាំងអាត្មាអញជាបណ្ឌិតមានសមត្ថភាពគិត
នូវប្រយោជន៍ ឲ្យធ្លាក់ចុះក្នុងលោក ព្រោះតែសេចក្តីវង្វេងទេតី ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស បើរោច

បក្ខុន្ទោ	មារវិសយេ	ទទ្សសល្លសមប្បត្តោ
អសត្តិ	មច្ចុរាជស្ស	អហំ មាសា បម្បច្ឆុត្តំ ។
សព្វេ កាមា បហីនា មេ	ភវា សព្វេ	បទាលិតា
វិក្ខិណោ ជាតិសិសារោ	នត្តំ ទានំ បុនព្វរោតិ ។	

ឧត្តរាលោ បើរោ ។

(១៨៣) សុណាថ ញាតយោ សព្វេ យារន្តេត្ត សមាគតា
 ធម្មំ រោ ទេសយិស្សាមិ ទុក្ខា ជាតិ បុនប្បដំ ។
 អារាគថ និក្ខមថ យុញ្ញថ ពុទ្ធសាសនេ
 ធុនាថ មច្ចុនោ សេនំ នទ្ធាតារិ កុញ្ញរោ ។
 យោ ឥមស្មី ធម្មវិនយេ អប្បមត្តោ វិហោស្សតិ
 បហាយ ជាតិសិសារំ ទុក្ខស្សនំ ករិស្សតិ ។

អភិក្ខតោ បើរោ ។

(១៨៤) សិសរំ ហិ និរយំ អតច្ឆសិ
 បេតលោកមកមំ បុនប្បដំ
 ទុក្ខមម្មិមំ តិរច្ឆានយោនិយា ^(១)
 នេកជា ហិ វិសិទ្ធិ ចិរំ មយា ។
 មាទុសោបិ ច ករោកិរាជិតោ

១ ម. តិរក្ខនយោនិយំ ។

បើកថាយ ពិភពិញតោ

សុត្តកាយ មតិមំ សកំ សកំ

រូបនាតុសុំ អរូបនាតុសុំ

នេវសញ្ញាសុំ អសញ្ញាសុំដ្ឋិតំ ។

សម្មា សុំវិទិតា អសារកា

សង្ខតា បចលិតា សនេវិតា

តំ វិទិតាមហាមត្តសម្មំ

សន្តិមេវ សតិមា សមជ្ឈកន្តិ ។

ពោគោ បើរោ ។

(១៨៥) យោ បុត្រេ ករណីយានិ បច្ឆា សោ កាតុមិច្ឆតិ

សុខា សោ ជិសតេ ហំ ធា បច្ឆា ច មនុតប្បតិ ។

យញ្ញំ ករិក តញ្ញំ វេទេ យំ ន ករិក ន តំ វេទេ

អតកេន្តំ កាសមាជំ បរិជាជន្តំ បណ្ឌិតា ។

សុសុខំ វត ជញ្ញានិ សម្មាសមុទទេសិតំ

អសោកំ វិរជំ ទេមំ យត្ត ទុក្ខំ ជិវជ្ឈិតំ ។

ហារិពោ បើរោ ។

បើរាថា ពិភពធាត

ចួនកាល អាត្មាអញបានទៅកើត ក្នុងពួកនៃទេវតាក្នុងឋាន
 សួគ៌ ចួនកាល អាត្មាអញបិតនៅក្នុងរូបភព ក្នុងអរូបភព ក្នុង
 នៅសញ្ញាភព ក្នុងអសញ្ញាភព (នឹងនៅសញ្ញានាសញ្ញាភព) ។
 ភពទាំងឡាយដែលប្រកបដោយបច្ច័យ អាត្មាបានដឹងច្បាស់
 ហើយ ថាជារបស់ឥតខ្ចីម ជារបស់បច្ច័យ តាក់តែងហើយ
 ជារបស់យូងយូង (ដោយអំណាចដរាជាដើម) ជារបស់
 ប្រព្រឹត្តទៅ ដោយការបែកធ្លាយសព្វៗកាល អាត្មាអញដឹង
 ច្បាស់នូវសភាវៈនៃសន្ធិតធម៌នោះ ជាសភាវៈកើតក្នុងខ្លួន
 ហើយជាអ្នកមានស្មារតី បាននូវសេចក្តីស្ងប់រម្ងាប់មែនពិត ។

ពោធិមន្តរ ។

[១៧៥] បុគ្គលណា មិនធ្វើនូវកិច្ចដែលគួរធ្វើក្នុងកាលមុន ហើយចង់ធ្វើក្នុង
 កាលក្រោយវិញ បុគ្គលនោះ រមែងយូរឆ្ងាយឋានៈជាសុខផង ក្តៅ
 ក្រហាយរឿយៗក្នុងកាលជាខាងក្រោយផង ។ បុគ្គលធ្វើអំពើណា ត្រូវ
 និយាយចំពោះតែអំពើនោះ មិនធ្វើអំពើណា មិនត្រូវនិយាយចំពោះអំពើ
 នោះទេបណ្ឌិតទាំងឡាយ តែងកំណត់ដឹងច្បាស់នូវបុគ្គល មិនធ្វើបានតែ
 និយាយ ។ សេចក្តីទុក្ខរលត់ទៅក្នុងព្រះនិព្វានណា ព្រះនិព្វាននោះដែល
 ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធត្រង់សំដែងហើយ ជាគុណជាត មិនមានសេចក្តីសោក
 ប្រាសចាកផ្លូវ ជាទីក្រែកក្រាបនូវនាំមកនូវសុខដោយប្រពៃមែនពិត ។

ហារិតន្តរ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស វេរីយានិ

[១៨៦] ចាបបិទ្កេ វិវដ្តេត្វា ករេជយ្យត្តបប្បត្តលេ^(១)

ឱវាទេ ចស្ស តិដ្ឋយ្យ បត្តេត្តា អចលំ កុំ ។

បរិទ្កំ ធារុមារុយ្ហ យថា សីទេ មហាល្លាវេ

ឯវំ កុសីតមាគម្ម សាជុជីវីបិ^(២) សីទតិ ។

តស្មា តំ បរិវដ្តយ្យ កុសីតំ បីនវីយំ ។

បរិវត្តេហិ អរិយេហិ បហិតត្តេហិ ណាយេហិ

និទ្ធុំ អារទ្ធវីរិយេហិ បណ្ឌិតេហិ សហាវសេតិ ។

វិមលោ វេរី ។

ឧទ្ទំនិ

អង្គុណិកោ ភារទ្ធាជា បច្ចយោ ពាត្យុលោ ឥសិ

ធនិយោមាតង្គប្បត្តោ ច សោភិតោ វារណោ ឥសិ

បស្សីកោ ច យសោដោ ច សាដិមត្តិយុទាលិ ច

ឧត្តរទាលោ អភិក្ខុតោ តោតមោ ហារិតោបិ ច

ថេរោ តិកនិទាតម្ហិ និព្វានេ វិមលោ កតោ

អដ្ឋតាឡិស តថាយោ ថេរោសោ ឡិស តិកត្តតាតិ ។

និកនិយោ ធិដ្ឋិតោ ។

១ ប. បុគ្គលំ ។ ២ ម. សាជុជីវីបិ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ ថេរីយាន

[១៨៦] កុលបុត្រ កាលប្រាថ្នាសេចក្តីសុខមិនកម្រើក គប្បីចៀសវាងនូវ
 បាបមិត្តទាំងឡាយ ហើយគប្បីរកនូវបុគ្គលខ្ពង់ខ្ពស់ទាំងឡាយផង គប្បី
 តាំងនៅក្នុងទុក្ខទេវសកល្យាណមិត្តនោះផង ។ បុគ្គលតោងកំណាត់
 ឈើតូច វែមនិលិចចុះ ក្នុងសមុទ្រធំ យ៉ាងណា កុលបុត្រអាស្រ័យ
 នូវបុគ្គលខ្ពង់ខ្ពស់ប្រក្រតីហើយ ទុកជាវេសនៅស្រលក់វែមនិលិចចុះ យ៉ាង
 នោះដែរ ។ ព្រោះហេតុនោះ បុគ្គលគប្បីចៀសវាងនូវបុគ្គលអ្នកខ្ពង់
 ប្រក្រតី មានព្យាយាមថែកទាបនោះចេញ ។ កុលបុត្រគប្បីនៅរួមជា
 មួយនឹងពួកអរិយៈ អ្នកមានចិត្តស្ងប់ស្ងាត់ អ្នកចំរើនឈាន មានចិត្ត
 បញ្ជូនទៅកាន់ព្រះនិព្វាន ជាបណ្ឌិតមានព្យាយាម តឹងរឹងជាទិច្ច ។

វិមលតេរ ។

ឧទ្ទាស

និយាយអំពី លោកអ្នកស្វែងរកគុណគឺ អង្គណិកភារទ្វាជតេរ ១
 បច្ចយតេរ ១ ពាកុលតេរ ១ ធនិយតេរ ១ មាគង្គិបុត្តតេរ ១ ខុដ្ឋសោ-
 ភិតតេរ ១ វរណតេរ ១ ម្យ៉ាងទៀត លោកអ្នកធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវ
 ព្រះនិព្វាន គឺបស្សិតតេរ ១ យសោជតេរ ១ សាសីមត្តិយតេរ ១
 ទុបាលិតេរ ១ ទុត្តរហាលតេរ ១ អភិក្ខុតតេរ ១ គោតមតេរ ១
 ហារិតតេរ ១ វិមលតេរ ១ ព្រះថេរៈទាំងឡាយ ១៦ អង្គ បានសំដែង
 នូវគាថា ៤៨ ដែលមក ក្នុងតិកនិបាត ។

ចប់ ធិកនិបាត ។

ប្រែកថាយ បត្តកុសិបុត្តោ

(១៨៧) អលង្កតា សុវសនា	មាលីនី ចន្ទនុស្សនា
មជ្ឈេ មហាបថេ ធាវី	តុរិយេ នច្ចតិ នដ្ឋតិ ។
បិណ្ឌិកាយ បរិដ្ឋាហិ	កច្ចនោ និ ឧទិក្ខតិសិ
អលង្កតំ សុវសនំ	មច្ចុហសិវ ឌុត្តតំ ។
តតោ មេ មនសីការោ	យោនិសោ ឧទបដ្ឋថ
អាទីនវេ ចាតុហុ	និព្វិទា សមតិដ្ឋថ ^(១) ។
តតោ ចិត្តំ វិមុត្តំ មេ	បស្ស ធម្មសុធម្មតំ
តិស្សោ វិជ្ជា អនុប្បត្តា	កតំ ឧទ្ធស្សសាសនំ ។

នាគសមាលោ ថេរោ ។

(១៨៨) អហំ បិទ្វេន បកតោ	វិហារា ឧបនិក្ខមី
ចដ្ឋមំ អក្ករហន្តោ	តត្រូវ បបតី ធមា ។
តត្តានិ បរិមជ្ជិតា	បុន ចារាយ ចដ្ឋមំ
ចដ្ឋមី ចដ្ឋមេ សោហំ	អជ្ឈតំ សុវសមាហិតោ ។
តតោ មេ មនសីការោ	យោនិសោ ឧទបដ្ឋថ

១ ឧ. សមតិដ្ឋតិ ។

បើរកាហ៊ី បតក្កនិបាត

(១៨៧) ស្រ្តីបំណាច់ មានខ្លួនស្អាតស្អាងហើយ មានសំពត់ស្បៃកល្យ
 ទ្រទ្រង់ផ្កាកម្រង ប្រោះព្រំដោយខ្លឹមចន្ទន៍ កំក្រងត្បូងត្រី ត្រង់
 កណ្តាលផ្លូវធំ ។ អាត្មាអញកំពុងដើរចូលទៅ (កាន់ក្រុង) ដើម្បី
 បិណ្ឌបាត ហើយក្រឡេកមើលទៅឃើញស្រ្តីបំណាច់នោះ ដែលមាន
 ខ្លួនស្អាតស្អាងហើយ មានសំពត់ស្បៃកល្យ ហាក់ដូចជាអន្ទាក់នៃមច្ចុ
 ដែលមច្ចុដំឡើងហើយ ។ លំដាប់នោះការធ្វើទុកក្នុងចិត្តដោយឧបាយ
 នៃប្រាជ្ញា ក៏កើតឡើងដល់អាត្មាអញ ទោសក៏កើតឡើងប្រាកដ
 ដល់អាត្មាអញ និព្វិទាញាណ ក៏តាំងនៅព្រម ។ ចិត្តរបស់អាត្មាអញ
 ក៏រួចស្រឡះ(ចាកកិលេស) ព្រោះវិបស្សនាញាណនោះ អ្នកចូរ
 មើលនូវភាពនៃធម៌ ជាធម៌ល្អ វិជ្ជាព្យ អាត្មាអញបានដល់ដោយ
 លំដាប់ហើយ សាសនានៃព្រះពុទ្ធ អាត្មាអញបានធ្វើហើយ ។
 នាគសមាលន្ទេរ ។

(១៨៨) ខ្ញុំព្រះអង្គត្រូវមិទ្ធុគ្របសង្កត់ហើយចេញអំពីវត្ត ឡើងកាន់
 ទីចង្រ្រម ក៏ដួលចុះលើផែនដីក្នុងទីចង្រ្រមនោះឯង ។ ខ្ញុំព្រះអង្គ
 មានចិត្តដក់លំហែលខាងក្នុង ហើយបោសសំអាតខ្លួន ឡើងកាន់
 ទីចង្រ្រម ដើរចង្រ្រមក្នុងទីចង្រ្រមម្តងទៀត ។ លំដាប់នោះ ការ
 ធ្វើទុកក្នុងចិត្តដោយឧបាយនៃប្រាជ្ញា ក៏កើតឡើងដល់ខ្ញុំព្រះអង្គ

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស បើរោថា

អាដីនវោ ទាតុហ្ម ធិត្ថំណា សមត្ថជ្ជថ ។

តតោ ចំតិ វិមុច្ចិ មេ បស្ស ធម្មសុធម្មតំ

តិស្សោ វិជ្ជា អនុប្បត្តា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។

ភកុ ថេរោ ។

[១៨៧] បរេ ច ន វិជានន្តិ មយមេត្ត យមាម្ហសេ

យេ ច តតុ វិជានន្តិ តតោ សម្មន្តិ មេធាតា ។

យទា ច អវិជានន្តា វិយន្ត្យមក វិយ^(១)

វិជានន្តិ ច យេ ធម្មំ អាតុរេស្ម អនាតុក ។

យំ កំភំ សិខិលំ កម្មំ សន្តិលិដ្ឋត្តា យំ វតំ

សន្តិស្សំ ព្រហ្មចរិយំ នតំ ហោតិ មហាប្បលំ ។

យស្ស សព្វហ្មចារីស្ម ការវោ ទ្ធិបលត្តតិ

អារកា ហោតិ សទ្ធិម្ហា នកំ បវរិយា^(១) យថាតិ ។

សភិយោ ថេរោ ។

១ ខ. ធិយន្ត្យមក វិយា ។ ម ធិយន្ត្យមក វិយ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ ថេរីយានិក

ទោសក៏កើតប្រាកដ និព្វិតាញាណក៏តាំងនៅព្រម ។ ចិត្តរបស់ខ្ញុំ
 ព្រះអង្គ ក៏រួចស្រឡះ (ចាកកំលេស) ព្រោះរបស់សូត្រាញាណនោះ
 អ្នកចូរមើលនូវភាពនៃធម៌ ជាធម៌ល្អ វិជ្ជា ៣ ខ្ញុំព្រះអង្គបានដល់
 ដោយលំដាប់ហើយ សាសនានៃព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំព្រះអង្គបានធ្វើហើយ ។
 រតនុត្តរ ។

(១៨៧) បរោជនទាំងឡាយ រមែងមិនដឹងថា យើងទាំងឡាយនឹងវិនាស
 ក្នុងកណ្តាលនៃពួកនេះ ដូច្នោះឡើយ ចំណែកឯជនទាំងឡាយណា
 ជាបណ្ឌិតក្នុងពួកនោះ រមែងដឹងច្បាស់ ឯការល្មោះប្រកែក តែងស្ងប់
 រម្ងាប់អំពីសំណាក់នៃជនទាំងឡាយ ជាបណ្ឌិតនោះ ។ កាលណា បើជន
 ទាំងឡាយមិនដឹង (នូវទម្រង់នៃការស្ងប់រម្ងាប់នៃវិវាទ) រមែងប្រព្រឹត្ត
 ទៅ ហាក់ដូចជាមិនស្ងប់ (កាលនោះ វិវាទក៏មិនស្ងប់រម្ងាប់ឡើយ)
 ចំណែកជនទាំងឡាយណា ដឹងច្បាស់ធម៌ (ជនទាំងឡាយនោះ)
 កាលបើពួកសត្វ មានសេចក្តីក្តៅក្រហាយ ខ្លួនជាអ្នកមិនមានសេចក្តី
 ក្តៅក្រហាយឡើយ ។ កម្មណាមួយដូច្នោះក្តី វត្តណាមួយសៅហ្មង
 ក្តី គ្រហុចរិយៈណាមួយដែលបុគ្គលរលឹក ដោយសេចក្តីរង្ស៊ីសក្តី
 កម្មព្រាហ្មណ៍នោះ ជាប់សម្រាប់មិនមានផលច្រើនឡើយ ។ បុគ្គលណា
 មិនមានសេចក្តីគោរព ក្នុងព្រាហ្មណ៍បុគ្គលទាំងឡាយ (បុគ្គលនោះ)
 រមែងជាអ្នកឆ្ងាយ ចាកព្រះសុទ្ធផ្លូវ ដូចជាមេឃឆ្ងាយអំពីផែនដី ។

សភីយត្តេ ។

(១៧០) ជីវត្ត^(១) ប្បវ ទុក្ខន្ធ មារបត្រ អវស្សត្រ
 នវសោតានិ តេ កាយេ យានិ សន្និទ្ធំ សព្វនា ។
 មា ប្បវណ្ណំ អមត្តាត្រោ មាសារទេសំ តថាភត្រ
 សត្តបំ តេ ន វជ្ជន្តំ កិមន្តំ បន មាទុសេ ។
 យេ ច ខោ ពាលា ទុម្មេជាន ទុម្មន្តំ មោហាហរតា
 តានិសា តត្ថ វជ្ជន្តំ មារខិត្តស្មិ ពន្ធនេ ។
 យេសិ វាតោ ច ទោសោ ច អវិជ្ជា ច វិភជិតា ។
 តានិ តត្ថ ន វជ្ជន្តំ^(២) ជិន្នសុតា អពន្ធនាតិ ។

ឧទ្ធកោ ថេរោ ។

(១៧១) បញ្ចបញ្ញាស វស្សនិ រដោជល្មមជារយី
 ភិញ្ញត្តោ មាសិកកត្តំ កេសមស្សំ អាលោចយី ។
 ឯកទានេន អដ្ឋាសី អាសនំ បរិវជ្ជយី
 សុត្តុត្តថានិ ច ខានិ ទុទ្ទេសញ្ច ន សានិយី ។
 ឯតានិសំ កវត្តាន ពហំ ទុក្ខតោមនិ
 វយ្យមាមោ មហោយេន តុទ្ធិំ សរណាមាតមិ ។

១ ជីវត្ត ។ ២ ម ពាវណ តត្ថ ជ្ជន្តំ ។

ថេរោថា ចតុត្ថនិបាត

(១៧០) ថ្វីយ! នៃនាង ជាស្រីពេញ (ដោយរបស់មិនស្អាត)
 មានភ្និនស្អុយ ជាពួកនៃមារ មានកាយទទឹក (ដោយកិលេស)
 រន្ធតាំង ៧ ក្នុងកាយរបស់នាង តែងហូរហៀរសព្វ ៗ កាល ៗ
 នាងកុំសំគាល់រឿងចាស់ កុំញ៉ាំងព្រះតថាគតទាំងឡាយ ឲ្យត្រេកអរ
 ឡើយ សូម្បីក្នុងឋានសួគ៌ម្តេច ព្រះតថាគតទាំងឡាយនោះ ក៏មិន
 ត្រេកអរទៅហើយ នឹងបាច់និយាយទៅថ្វី ក្នុងឋានមនុស្ស ៗ
 ចំណែកបុគ្គលទាំងឡាយណា ជាមនុស្សល្ងង់ខ្លៅ ឥតប្រាជ្ញា មាន
 គំនិតអាក្រក់ ដែលមោហៈបិទបាំងហើយ ពួកបុគ្គលប្រាកដ
 ដូច្នោះ ទើបត្រេកអរក្នុងអន្ទាក់ ដែលមារដំឡើងហើយនោះ ៗ រាតៈ
 ពេសៈ នឹងអវិជ្ជា ជនទាំងឡាយណា លះបង់បានហើយ ជនទាំង
 ឡាយនោះឈ្មោះថាមានខ្សែនៃភណ្ណា កាត់ផ្តាច់ហើយ ឈ្មោះថាមិន
 មានចំណង រមែងមិនត្រេកអរ ក្នុងអន្ទាក់នៃមារនោះឡើយ ៗ

ឧត្តរន្តោ ។

(១៧១) ខ្ញុំព្រះអង្គទ្រទ្រង់នូវក្តីល បរិភោគកត្ត១ខ្ញុំម្តង បានដកសក់នឹង
 ពុកមាត់អស់ ៥៥ឆ្នាំ ៗ ខ្ញុំបានឈរដោយជើងតែម្ខាង រៀនការអង្គុយ
 ស៊ីលាមកក្រៀម មិនត្រេកអរនឹងការនិមន្តន៍ចំពោះ ៗ ខ្ញុំបានធ្វើ
 បាបកម្មដ៏ច្រើន ដែលជាអំពើនាំទៅកាន់ទុក្ខតិប្រាកដដូច្នោះ ក៏
 ត្រូវជំនន់ធំធំដ៏ បន្ទាត់ទៅហើយ បានដល់នូវព្រះពុទ្ធជាទីពឹង ៗ

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស ថេរគាថា

សរណាភមនំ បស្ស បស្ស ធម្មសុធម្មតំ

តិស្សេន្ណ វិជ្ជា អនុប្បត្តា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តំ ។

ដំបូកោ ថេរោ ។

[១៧២] ឡានតំ វិត មេ អាសិ គយាយំ គយដត្តយា

យំ អន្តសាសី សម្ពុទ្ធិំ ទេសេន្តំ ធម្មមុត្តមំ

មហាប្បកំ គណាចរិយំ អត្តប្បត្តំ វិទាយកំ

សនេវកស្ស លោកស្ស ជិនំ អតុលនស្សនំ

មហានាគំ មហាវិរំ មហាជិតមនាសវំ

សញ្ញាសវចរិត្តណំ សន្តារមក្កតោកយំ ។

ចរសង្កលន្តំ វិត មំ ទិដ្ឋិសញ្ញានសន្តំតំ^(៦)

វិមោចយំ សោ កតវា សព្វតន្តេហំ សេនកន្តំ ។

លេខោ ថេរោ ។

[១៧៣] យោ ទិទ្ធកាលេ តរតិ តរណីយេ ច ទទ្ធយេ

១ ឧ. ទិដ្ឋិសញ្ញានសន្តំតំ ។ ម. ទិដ្ឋិសញ្ញានពន្ធិតំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ បេរិកថា

អ្នកចូរមើល នូវការដល់សរណៈ ចូរមើលភាពនៃធម៌ ជាធម៌ល្អ
វិជ្ជាញ ខ្ញុំបានដល់ដោយលំដាប់ហើយ សាសនានៃព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំក៏បាន
ធ្វើហើយ ។

ដំអ្នកឆ្នើរ ។

(១៧២) ឧ អាត្មាអញមកល្អហើយ ដើម្បីគយផ្គុំមហោស្រព^(១) ដ៏តក់តង់
ឈ្មោះគយ អាត្មាអញបានឃើញព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ កំពុងតែសំដែងធម៌ដ៏
ទុត្តម ព្រះអង្គមានពន្លឺច្រើន ជាគណាចារ្យ ដល់នូវឋានៈដ៏ប្រសើរ
ដ៏កនាំសត្វលោក ទ្រង់ឈ្នះមនុស្សលោកព្រមទាំងទេវលោក ទ្រង់
មានការឃើញថ្មីមិនបាន ជាមហានាគ មានព្យាយាមធំ មាន
សេចក្តីរុងរឿងធំ មិនមានអាសវៈ មានអាសវៈទាំងពួង អស់រលីង
ហើយជាសាស្តាមិនមានភ័យអំពីណាឡើយ ។ ព្រះមានព្រះភាគអង្គ
នោះ បានញ៉ាំងអាត្មាអញឈ្នះសេនកៈ អ្នកមានសេចក្តីសៅហ្មង
អស់កាលយូរ ដែលចំណងគឺទិដ្ឋិច្ចតហើយ ឲ្យរួចស្រឡះចាក
កិលេសគ្រឿងចាក់ស្រែចាំពួងបាន ។

សេនកឆ្នើរ ។

(១៧៣) បុគ្គលណា ប្រញាប់ប្រញាល់ ក្នុងកាលដែលគួរ
សន្សឹម បែរជាសន្សឹម ក្នុងកាលដែលគួរប្រញាប់ប្រញាល់

១ ជាឈ្មោះមហោស្រព១ ដែលលេងខាងពុទ្ធសាសនា នៅកំពុងឆ្ងាយរាល់ឆ្នាំ ។ អង្គកថា។

អយោនិសោ សិវិគោនេន ពាលោ ឱក្ខំ ជិត្តតិ ។

តស្សត្តា បរិហាយន្តិ កាឡបក្ខេវ ចន្ទិមា

អាយសត្យញ្ញ បប្បោតិ មិត្តេហិ ច វិជ្ជតិ^(១) ។

យោ ទទ្ធកាលេ ទន្ទេតិ តរណីយេ ច តារយេ

យោនិសោ សិវិគោនេន សុខំ បប្បោតិ បណ្ឌិតោ ។

តស្សត្តា បរិប្បន្តិ សុក្កបក្ខេវ ចន្ទិមា

យសោ កិត្តិញ្ញ បប្បោតិ មិត្តេហិ ន វិជ្ជតិ ។

សម្ពោ បើរោ ។

[១៧៤] ឱកយេនេវ សម្បន្នោ ភហុលកន្តោតិ មិ វិទ្ធិ

យញ្ញមិ បតោ តុទ្ធស្ស យញ្ញ ធម្មេសុ ចក្ខុមា ។

យញ្ញ មេ អាសវា ខីណា យញ្ញ នត្តិ មុនព្រហ្ម

អរហា ទត្តិណោយ្យម្ហិ តេវិជ្ជោ អមតទ្ធសោ ។

តាមន្តា ជាលសញ្ញា តណ្ហានទទនជាទិតា

បមតតន្តោ តន្តា មន្តាវ ក្រមនាមុខេ ។

១ ឧ. ម. វិជ្ជតិ ។

បើរោង បញ្ចុក្ខិណត

បុគ្គលនោះឈ្មោះថា ពាល រមែងបាននូវទុក្ខ ព្រោះការចាត់ចែងមិន
 មែនដោយទុបាយនៃប្រាជ្ញា ។ ប្រយោជន៍ទាំងឡាយរបស់បុគ្គល
 នោះ រមែងសាស្ត្រសូន្យដូចព្រះចន្ទ្រក្នុងកាឡបក្ខ បុគ្គលនោះរមែងដល់
 នូវភាពជាអ្នកមិនមានយសផង បែកចាកពួកមិត្តផង ។ បុគ្គលណា
 សន្សឹមក្នុងកាលដែលគួរសន្សឹម ប្រញាប់ប្រញាលក្នុងកាលដែលគួរ
 ប្រញាប់ប្រញាល បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថាបណ្ឌិត រមែងបានសេចក្តី
 សុខ ព្រោះការចាត់ចែងដោយទុបាយនៃប្រាជ្ញា ។ ប្រយោជន៍របស់
 បុគ្គលនោះ រមែងពេញបរិបូណ៌ដូចជាព្រះចន្ទ្រក្នុងស្រុកបក្ខ បុគ្គល
 នោះរមែងដល់នូវយសទ័វក្តី ឈ្មោះផង មិនបែកចាកពួកមិត្តផង ។

សអ្នកឆ្នើរ ។

(១៧៤) សព្វហ្មចារីបុគ្គលទាំងឡាយ ស្គាល់ច្បាស់នូវអាត្មាអញថាវាហុល
 ដំបំរើន ជាអ្នកប្រកបដោយគុណទាំងពីរយ៉ាងគឺ ជាតិ និងប្រតិបត្តិ
 ព្រោះអាត្មាអញជាកូននៃព្រះពុទ្ធផង ជាអ្នកមានបញ្ញាចក្ខុ ក្នុងធម៌
 ទាំងឡាយផង អាសវៈរបស់អាត្មាអញអស់ហើយផង ភពប្តីខៀត
 អាត្មាអញមិនមានផង អាត្មាអញជាព្រះអរហន្ត គួរដល់ទុក្ខណា
 មានវិជ្ជា ៣ ឃើញព្រះនិព្វានឈ្មោះអមតៈ ។ សត្វទាំងឡាយជាអ្នក
 ងងឹតព្រោះកាម ត្រូវបណ្តាញរបរិតហើយ ត្រូវដំបូលគឺត ណ្ហាបិទបាំង
 ហើយ ត្រូវមារចងហើយ ដូចត្រីជាប់នៅក្នុងមាត់របបដូច្នោះ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស បើរោថា

នំ កាមំ អហម្មជ្ឈិតា	ធលត្វា មារស្ស ពុទ្ធិនំ
សម្មលំ តណ្ហំ អពុយ	សីតក្ខតោស្មំ និព្វតោតិ។

រហុលោ បើរោ ។

(១៧៥) ជាត្រុបេន សញ្ញា ទាសីតណាប្បត្តតា
 អង្កេន បត្តមនាយ ករិយា មំ ឧបាតមំ ។
 តញ្ច ទិស្វាន អាយន្តិ សកបត្តស្ស មាតរំ
 អលង្កតំ សុវសនំ មត្តចាសិវំ ឡិឡតំ ។
 តតោ មេ មនសីការោ យោនិសោ ឧទបជ្ឈថ
 អាទីនរោ ចាត្រហុ និព្វេនា សមតិជ្ឈថ ។
 តតោ ចិត្តំ វិមុត្តិ មេ បស្ស ធម្មសុធម្មតំ
 តិស្សោ វិជ្ជា អនុប្បតា តតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ។

បទ្កតោ បើរោ ។

(១៧៦) ធម្មោ ហវេ រត្តតំ ធម្មចារី
 ធម្មោ សុច្ឆណោ សុខមាវហាតិ
 ឯសានិសិសោ ធម្មោ សុច្ឆណោ
 ន ទុក្ខតំ តត្តតំ ធម្មចារី ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ ថេរពាថា

អាត្មាអញ្ចលះបង់កាមនោះហើយ បានកាត់នូវចំណងនៃមារ ដក
គណ្តាព្រមទាំងប្តីស្រីចេញហើយ ជាអ្នកមានសេចក្តីត្រជាក់កើតហើយ
មានទុក្ខរលត់ហើយ ។

រាហុលន្តេ ។

[១៧៥] ប្រពន្ធ (របស់ខ្ញុំ) ស្អិតស្អាងដោយមាស មានពួកទាសីដើរចោម
រោម ពកូនដោយចង្កើះ ចូលមករកខ្ញុំ ។ លុះខ្ញុំឃើញមាតារបស់
កូនខ្លួននោះ ប្រដាប់ដោយគ្រឿងអាភរណៈ មានការស្ងៀកពាក់ល្អ
ហើយដើរមក ហាក់ដូចជាអន្តាក់នៃមច្ចុ ដែលមានដំឡើងហើយ ។
លំដាប់នោះ ការធ្វើទុក្ខក្នុងចិត្តដោយឧបាយនៃប្រាជ្ញា ក៏កើតឡើង
ដល់ខ្ញុំ ទោសក៏កើតឡើងប្រាកដ សេចក្តីត្រាន់ណាស់ ក៏តាំង
នៅមាំ ។ គតីនោះមក ចិត្តរបស់ខ្ញុំច្របូចចៃដន្យៗ អ្នកចូរមើលនូវភាព
នៃធម៌ជាធម៌ល្អ ត្រូវវិជ្ជា ខ្ញុំបានដល់ដោយលំដាប់ហើយ សាសនា
នៃព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំក៏បានធ្វើហើយ ។

ចន្ទនន្តេ ។

[១៧៦] ធម៌ រមែងរក្សាបុគ្គលអ្នកប្រព្រឹត្តធម៌ដោយពិត ធម៌ដែល
បុគ្គលសន្សំល្អហើយ រមែងនាំមកនូវសេចក្តីសុខ នេះជា
អាទិសង្ឃក្នុងធម៌ ដែលបុគ្គលសន្សំល្អហើយ បុគ្គលអ្នក
ប្រព្រឹត្តធម៌ រមែងមិនទៅកាន់ទុគ្គតិ ។

បរិពារាយ ចក្កនិពាណ

ន ហិ ធម្មោ អធម្មោ ច ឧកោ សមវិនាគិនោ
អធម្មោ និរយំ នេតិ ធម្មោ ចារេតិ សុគតី ។

តស្មា ហិ ធម្មេសុ ករយ្យ ចន្ទំ
ឥតិ មោទមាធា សុគតេន តាទិធា
ធម្មេ វិតា សុគតវាស្ស សាវកា
និយ្យន្តិ ជីវា សរណាវត្តតាមិធា ។

វិទ្ធាដិគោ តណ្ហាម្ភិលោ តណ្ហាជាលោ សម្មហិតោ ។

សោ ទីណាសិសារោ ន ចត្ត កិត្យនំ
ចន្ទោ យថា ទោសិតាប្បណាមាសិយាតិ ។

ធម្មិកោ បេពេ ។

[១៧៧] យទា ពលាកា សុចិបណ្ណាច្នដា

កាឡិស្ស មេយស្ស កយេន តជ្ជិតា
មលេហិតិ អាសយមាលយេសិដិ
តទា នទិ អជករណី រមេតិ^(១) មិ ។

យទា ពលាកា សុវិសុទ្ធបណ្ណា
កាឡិស្ស មេយស្ស កយេន តជ្ជិតា
បរិយេសតិ លេណាមលេណាទស្សនំ
តទា នទិ អជករណី រមេតិ^(២) មិ ។

១.២ ម. យមេតិ ។

ថេរពាថា ធម្មកុសិណាត

សភាវៈទាំងពីរគឺកុសលធម៌១ អកុសលធម៌១ មិនមែនមានផលសេដ្ឋីគ្មានទេ
អកុសលធម៌ នាំសត្វទៅកាន់នរក កុសលធម៌ ញ៉ាំងសត្វឲ្យដល់នូវសុគតិ ។

ព្រោះហេតុនោះ បុគ្គលកាលមានចិត្តរីករាយចំពោះព្រះសុគត
ជាតាទិបុគ្គលយ៉ាងនេះ គប្បីធ្វើសេចក្តីពេញចិត្ត ក្នុងធម៌ទាំង
ឡាយ សាវ័កទាំងឡាយរបស់ព្រះសុគតដ៏ប្រសើរ បិតនៅ
ក្នុងធម៌ ជាអ្នកប្រាជ្ញ បានដល់នូវទីពឹង ដ៏ប្រសើរលើស
រមែងនាំខ្លួនចេញ (ចាកវដ្តទុក្ខបាន) ។

បុរសគល់នៃបូសត្តិអរិដ្ឋា ខ្ញុំព្រះអង្គបានកំចាត់បង្គំហើយ បណ្តាញគឺ
តណ្ហា ខ្ញុំព្រះអង្គបានដកចោលហើយ ។

ខ្ញុំព្រះអង្គនោះ មានសង្សារអស់ហើយ កិលេសជាគ្រឿង
ខ្វល់ មិនមានផលខ្ញុំព្រះអង្គឡើយ ដូចជាព្រះចន្ទ្រ ក្នុងថ្ងៃ
ពេញចូណិមី ដែលប្រាសចាកទោស គឺពពកជាដើម ។
ធម្មិកន្តេរ ។

[១៧៧] កុកមានស្វាបសស្អាត ត្រូវភ័យអំពីមេឃខ្មៅគម្រាមហើយ
ក៏ស្វែងរកសំបុក ហើរទៅកាន់សំបុក ក្នុងកាលណា កាល
ណោះ ទន្ទេរឈ្មោះអដករណី ក៏ញ៉ាំងអាត្មាអញ្សឲ្យត្រេកអរ ។
កុកមានស្វាបសស្អាត ត្រូវភ័យអំពីមេឃខ្មៅ គម្រាមហើយ
មិនឃើញទីពឹង ក៏ស្វែងរកទីពឹង ក្នុងកាលណា កាលណោះ
ទន្ទេរឈ្មោះអដករណី ញ៉ាំងអាត្មាអញ្សឲ្យត្រេកអរ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស ថេរីគាថា

កន្ទ តត្ថ ន រមេន្តិ ជម្ពុយោ ឧភតោ តហិ
 សោភេន្តិ អាបតាគ្វលំ មហាលេណាស្ស បច្ឆតោ ។
 តាមតមទសដ្ឋស្សប្បហិណ្ណា^(១)
 កេកា មន្ទវត្ថ បណាទយេន្តិ ។
 ណាជ្ជ ភិវនទីហិ វិប្បវាសសមយោ
 ខេមា អជគរណី សិវា សុវម្ពាតិ ។

សប្បកោ ថេរោ ។

(១៧៨) បព្វជី ជីវិតតោហិ	លទ្ធាន ឧបសម្ព័ន្ធំ
តតោ សទ្ធិ បដិលភី	ទទ្ធកិរិយោ បរក្កមី ។
កាមិ ភិជ្ជតុយំ កាយោ	មិសេសេ វិសិយរិ ^(២)
ឧភោជន្តកសដ្ឋហិ	ជដ្ឋុយោ បបតន្តមេ ។
ណាសិស្សំន បិស្សុមិ	វិហារា ច ន និក្ខមេ ^(៣)
ន បិ បស្សំ និចារេស្សំ	តណ្ហាសលេ អន្ធហានេ ។
តស្ស មេរិ វិហារតោ	បស្ស វិរិយបរក្កមិ
តិស្សោ វិជ្ជា អនុប្បតា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។

មុទិតោ ថេរោ ។

១ ម. សុប្បហិតា ។ អន្តិកថាថេរីគាថា: តាមតមទសដ្ឋស្សប្បហិតា ។ ២ ម. វិសិយន្តិ ។ ៣ ម. និក្ខមិ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ ថេរគាថា

ដើមព្រីងទាំងឡាយ ញ៉ាំងប្រាំងនៃទន្លេទាំងពីរ ក្នុងទីនោះ
(ដែលបិតនៅ) ខាងក្រោយនៃគុហាធំឲ្យល្អ មិនមែនញ៉ាំង
សត្វណាមួយ ក្នុងទីនោះឲ្យត្រេកអរបានទេ ។

កន្លែងទាំងឡាយ មានសំឡេងពីរោះ ប្រាសចាកពួកនៃ
ពស់ រមែងយំកង់រំពង ។ ថ្ងៃនេះ មិនមែនជាសម័យនៅ
ប្រាកចាកភ្នំនឹងទន្លេទេ ព្រោះទន្លេអដករណី ជាទីក្សេម
សប្បាយ រីករាយដោយប្រពៃ ។

សប្បកន្ថោ ។

[១៧៤] ខ្ញុំត្រូវការចិញ្ចឹមជីវិត បព្វជន្មបានទុបសម្បទាហើយ តែគតិ
នោះមក ក៏ត្រឡប់បាននូវសត្វ មានព្យាយាមមាំមួនប្រឹងប្រែងមាំ ។
កាយនេះចូរចែកឆ្ងាយចុះ ដុំនៃសាច់ទាំងឡាយ ចូរខ្ចាត់ខ្ចាយទៅចុះ
ស្ម័គ្រទាំងឡាយរបស់ខ្ញុំ ចូររហូតធ្លាក់ចាកតំណនៃផង្គង់ទាំងពីរចុះ ។
កាលបើសរគឺតណ្ហា មិនទាត់ខ្ចាត់ចេញទេ ខ្ញុំនឹងមិនស៊ី មិនផឹក
នឹងមិនចេញអំពីក្នុង ទាំងមិនទម្រេត សូម្បីតែមួយបង្កៀងឡើយ ។
អ្នកចូរមើលសេចក្តីព្យាយាម ប្រឹងប្រែងដ៏មាំរបស់ខ្ញុំនោះ កាលនៅ
យ៉ាងនេះ រីជាព្រ ខ្ញុំបានដល់ដោយលំដាប់ហើយ សាសនានៃ
ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំក៏បានធ្វើហើយ ។

អុទិតន្ថោ ។

ថេរាថាយ ចក្កនិពាតោ

ឱទ្ធានិ

នាគសមាលោ ភកុ ច សភិយោ នន្ទកោចិ ច

ជម្ពុកោ សេនកោ ថេរោ សម្បតោ រាហុលោចិ ច

កវតិ ចន្ទនោ ថេរោ នសេតេ ពុទ្ធសាវកា ។

នម្ពុកោ សម្បតោ ថេរោ មុទិតោ នាចិ តេ តយោ

តាថាយោ ទ្វេ ច បញ្ចាស^(១) ថេរោ សព្វេចិ តេរសាតិ^(២) ។

ចក្កនិពាតោ និដ្ឋិតោ ។

១-២ ធិមេ បាហ វិរុទ្ធា មញ្ញោ ។ ធិមស្មី ហិ ចក្កនិពាតេ ទ្វាទស ថេរោ ហោត្តិ ន

តេរស ថេរោ ។ អថ វា ឯកោ ថេរោ នដ្ឋោ មញ្ញោ ។

បើរតាថា ចតុក្កុសិណាត

ឱទ្ធានិ

និយាយអំពីព្រះថេរៈទាំងឡាយ ជាសាវ័កនៃព្រះពុទ្ធ ១០^(១) អង្គ
នេះ គឺនាគសមាលត្ថេរៈ ១ ភក្តត្ថេរៈ ១ សភិយត្ថេរៈ ១ នន្ទកត្ថេរៈ ១
ដម្ពកត្ថេរៈ ១ សេនកត្ថេរៈ ១ សម្ពតត្ថេរៈ ១ រាហុលត្ថេរៈ ១ ចន្ទនត្ថេរៈ ១ ។
ព្រះថេរៈ ៣ អង្គទៀត គឺ ធម្មកត្ថេរៈ ១ សប្បកត្ថេរៈ ១ មុទិតត្ថេរៈ ១
ឯតាថាមាន ៥២^(២) ចំណែកខាងព្រះថេរៈទាំងអស់មាន ១៣^(៣) អង្គ ។

ចប់ ចតុក្កុសិណាត ។

១ ចំនួនព្រះបរិវារក្នុងខ្លួននេះដែលថា ១០ អង្គនោះឃើញតែ ៩ ទេ ។ ២ ឃើញតែ
៥០ តាថាទេ ។ ៣ ដែលរួមជា ១៣ អង្គនោះ ឃើញតែ ១២ អង្គទេ ។

បើរតាហាយ បញ្ចកនិបាតោ

[១៧៧] កិក្កុ សីវិដិកំ គត្វា

អន្ទុស^(៤) វត្តម្មជ្ឈិតំ

អបវិទ្ធិំ សុសានស្មី

ឧជ្ឈង្គំ កិមហំ ដុដំ ។

យំ ហំ ឯកេ ជិត្តច្ឆន្តំ

មតំ ទិស្វាន ចាបកំ

កាមរាតោ ចាតុរហុ

អន្ទោវ សវតំ អហុ ។

ឡិំ ឡិទននាគម្ហា

តម្ហា ហំនា អបក្កមី

សតិមា សម្បជានោហំ

ឯកមន្តំ ឧចារិសី ។

តតោ មេ មនសីការោ

យោនិសោ ឧទបជ្ឈថ

អាទិនរោ ចាតុរហុ

និព្វំនា សមតិជ្ឈថ ។

តតោ ចិត្តំ វិមុច្ចំ មេ

បស្សុ ធម្មសុធម្មតំ

តិស្សោ វិជ្ជា អនុប្បតា

កតំ ពុទ្ធស្សសាសនន្តំ ។

រាជិវត្តោ បើរោ ។

[២០០] អយោតេ យុញ្ញមត្តានំ

បុរិសោ កិច្ចមិច្ឆកោ

ចំ ចេ នាជិត្តេយ្យ

តំ វេ^(២) ទុត្តកលក្ខណំ ។

១ ឌី. ម. អន្ទុស ។ ២ ឌី. ម. មេ ។

បើរកាហ៍ បញ្ចកនិបាត

(១៧៧) កិក្ខុទៅកាន់ទីស្នួសាន បានឃើញសាកសពស្រ្តី ដែលគេលះបង់
 ហោលក្នុងព្រៃស្នួសាន ត្រូវពួកជនវ័រក្នុងព្រៃស្នួសាន ឃើញ ។ ពួក
 ជនខ្លះដែលឃើញសាកសពស្លាប់ដំណាមក ក៏ភ្លើមរមើម តែកាម-
 រាគៈកើតឡើងប្រាកដ (ក្នុងសាកសពនោះ) ដូចជាបុគ្គលខ្វាក់
 អសុចិ ហូរហៀរ (តាមទ្វារទាំង៧) ។ តែអាត្មាអញ
 ចៀសចេញអំពីទីនោះថយជាន់មួយចំអិនបាយ ជាអ្នកមានស្មារតី
 ដឹងខ្លួន ចូលទៅកាន់ទីសមគួរ ។ លំដាប់នោះ ការធ្វើទុក
 ក្នុងចិត្តដោយទុបាយប្រាជ្ញា ក៏កើតឡើងដល់អាត្មាអញ ទោសក៏
 កើតប្រាកដ (ដល់អាត្មាអញ) សេចក្តីនឿយណាយក៏តាំងនៅព្រម
 (ក្នុងហ្វូងនៃអាត្មាអញ) លំដាប់នោះ ចិត្តរបស់អាត្មាអញ ក៏រួច
 ស្រឡះ (ចាកតិលេស) អ្នកចូរមើលនូវភាពនៃធម៌ ជាធម៌ល្អ
 វិជ្ជាទាំង ៣ អាត្មាអញបានដល់ដោយលំដាប់ហើយ សាសនានៃ
 ព្រះពុទ្ធ អាត្មាអញក៏បានធ្វើហើយ ។

រាជទត្តត្ថេរ ។

(២០០) បុរសអ្នកប្រាថ្នានូវកិច្ច ប្រកបខ្លួន ក្នុងអំពើដែលមិនគួរប្រកប
 ប្រសិនបើគ្រាប់ទៅ មិនគប្បីបាន(នូវប្រយោជន៍នោះទេ) នោះឯង
 ជាលក្ខណៈនៃចំណែកខាងអាក្រក់ ។

ថេរពាយ បញ្ចក្ខណៈ

អត្ថុធិប្ប អយតដ្ឋិតំ

ឯកោ ឱស្សន្តយ្យ កលីវ សិយា

សព្វានិច្ច ចេ ឱស្សន្តយ្យ អន្តោវ

សិយា សមស្រមស្ស អនិស្សនតោ ។

យញ្ញំ កយិវ តញ្ញំវនេ យំ ន កយិវ នតំ វនេ

អកកេន្តំ កាសមាទំ បរិជាទន្តំ បណ្ឌិតា ។

យថាចំ វុច្ឆិំ បុច្ឆិំ វណ្ណវន្តំ អកន្ធកំ

ឯវំ សុភាសិតា វាចា អដលា ហោតិ អក្កត្ថតោ ។

យថាចំ វុច្ឆិំ បុច្ឆិំ វណ្ណវន្តំ សតន្ធកំ

ឯវំ សុភាសិតា វាចា សដលា ហោតិ សុក្កត្ថតោ ។

សុត្តន្តោ បើរោ ។

(២០០) វស្សតិ ទេវោ យថាសុត្ថិតំ

ធម្មា មេ កុដិកា សុខា និវតា

តស្សំ វិហារមិ វុបសន្តោ

អដ ចេ បត្តយសិ បវស្ស ទេវំ ។

ថេរតាថា បញ្ចកនិបាត

ការដែលរស់នៅដោយលំបាក អាត្មាអញបានដកចោល
ហើយ បើបុគ្គលណា លះបង់ធម៌យ៉ាងឯកតិអប្បមាទ
បុគ្គលនោះ ទុកដូចជាមនុស្សចង្រៃ ម្យ៉ាងទៀត បើបុគ្គល
ណា លះបង់នូវឥន្ទ្រិយតាំងអស់ (សុទ្ធា វិរិយៈ សតិ
សមាធិ បញ្ញា) បុគ្គលនោះ ទុកដូចជាមនុស្សខ្វាក់ ព្រោះ
មិនឃើញនូវរបស់ដែលស្មើគ្នានឹងមិនស្មើគ្នា ។

ពិតណាស់ បុគ្គលធ្វើអំពើណា ត្រូវនិយាយចំពោះតែអំពើនោះ មិន
ធ្វើនូវអំពើណា មិនត្រូវនិយាយចំពោះអំពើនោះទេ បណ្ឌិតទាំងឡាយ
តែងកំណត់ដឹងនូវបុគ្គលអ្នកមិនធ្វើបានតែនិយាយ ។ ផ្កាជំរុំរឿង
មានពណ៌ល្អ តែមិនមានក្លិនក្រអូប យ៉ាងណា វាជាសុភាសិត វែមន់
ឥតផល ដល់បុគ្គលអ្នកមិនធ្វើតាម ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។ ផ្កាជំរុំរឿង
មានពណ៌ល្អ ប្រកបដោយក្លិនក្រអូប យ៉ាងណា វាជាសុភាសិត
វែមន់មានផល ដល់បុគ្គលអ្នកធ្វើតាម ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។

សុភ្លតត្ថេរ ។

(២១១) ភ្លឺនបង្កិរចុះតាមសមគួរដល់ការគ្រហឹមនៃមេឃដ៏ពិរោះ
ក្នុងអាត្មាប្រក់ស្រួលហើយ ឥតមានខ្យល់ចេញចូលបានទេ
អាត្មាមានចិត្តស្ងប់រម្ងាប់ នៅក្នុងក្នុងនោះ ម្ចាស់មេឃ
ម្តេចហ៎ បើអ្នកប្រាថ្នា ចូរបង្កិរភ្លឺនបង្កិរចុះ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស ថេរាថា

វស្សតិ ទេវោ យថាស្មត្ថំ

នន្ទា មេ កុដិកា សុខា ជិវតា

តស្សំ វិហារមិ សន្តិច្ឆតោ

អថ ចេ បត្តយសិ បវស្ស ទេវ ។

។ ថេ ។

តស្សំ វិហារមិ វិតរកោ

។ ថេ ។

តស្សំ វិហារមិ វិតទោសោ

។ ថេ ។

តស្សំ វិហារមិ វិតមោហោ

អថ ចេ បត្តយសិ បវស្ស ទេវតិ ។

ពិរិមនត្តោ ថេរោ ។

(២០២) យំ បត្តយរាទោ ^(១) ធម្មេស្ស ឧបជ្ឈាយោ អនុគហិ

អមតំ អភិកដ្ឋំ កតំ កត្តត្ថំ មយា ។

អនុប្បត្តោ សង្កកតោ សយំ ^(២) ធម្មោ អនិវតិយោ

វិសុទ្ធិញ្ញាលោ ជិក្កដ្ឋោ ព្យាករោមិ តវន្តិកេ ។

១ ឧ ម. បុគ្គលតោ ។ ២ ម. អយំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកដំកាយ បើរតាថា

ក្លៀងបង្កំរុច្ចះ តាមសមគួរដល់ការគ្រហឹមនៃមេឃ ដ៏ព័រោះ
 កុដិអាត្មាប្រក់ស្រួលហើយ ឥតមានខ្យល់ចេញចូលបានទេ
 អាត្មា មានចិត្តស្ងប់រម្ងាប់ នៅក្នុងកុដិនោះ ម្ចាស់មេឃ
 ម្តេចហ៊ុំ⁺ បើអ្នកប្រាថ្នា ចូរបង្កំក្លៀងមកចុះ ។ បេ ។
 អាត្មា ជាអ្នកប្រាសចាករាគៈ នៅក្នុងកុដិនោះ ។ បេ ។
 អាត្មា ជាអ្នកប្រាសចាកទោសៈ នៅក្នុងកុដិនោះ ។ បេ ។
 អាត្មា ជាអ្នកប្រាសចាកមោហៈ នៅក្នុងកុដិនោះ ម្ចាស់មេឃ
 ម្តេចហ៊ុំ⁺ បើអ្នកប្រាថ្នា ចូរបង្កំក្លៀងមកចុះ ។

ធិរិមានន្តត្ថេរ ។

(២០២) បណ្តាធម៌ទាំងឡាយ ព្រះទេវជ្ឈាយ័ប្រាថ្នាចំពោះធម៌ណា

អនុគ្រោះខ្ញុំ អ្នកប្រាថ្នាព្រះនិព្វានឈ្មោះអមតៈ សោឡសកិច្ច
 ដែលគួរធ្វើ ខ្ញុំក៏បានធ្វើហើយ ។ មគ្គធម៌ ជាធម៌មិនមាន
 អន្តរាយ ខ្ញុំបានដល់ដោយលំដាប់ហើយ បានធ្វើឲ្យជាក់
 ច្បាស់ហើយ ដោយខ្លួនឯង ខ្ញុំមានញាណដ៏បរិសុទ្ធ ឥត
 សង្ស័យ បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ក្នុងសំណាក់នៃលោក ។

បើជាថាយ បញ្ចកន្តិយាតោ

ពុទ្ធវិញសំ ជា នាមិ ដិព្វចត្តិ វិសោធនំ
 សទត្តោ មេ អនុប្បត្តោ កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនំ ។
 អប្បមត្តស្ស មេ សិក្ខា សុស្សតា តវ សាសនេ
 សព្វេ មេ អាសវំ ទីណា ទត្តិទានិ បុនព្វវេ ។
 អនុសាសិ មិ អរិយវតា អនុកម្មី អនុគ្គហិ
 អមោយោ តុម្ហោវាណា ^(១) អន្តរសម្មិ សិក្ខិតោតិ ។
 សុមតោ បើពោ ។

(២០៣) សាធុ ហិ កិរមេ មាតា បតោនិ ឧបទំសយិ
 យស្សហំ វិចទំ សុត្វា អនុសិដ្ឋោ ជនេត្តិយា
 អារទ្ធវីវិយោ បហិតត្តោ បត្តោ សម្ពោធិមត្តមិ ។
 អរណា ទត្តិណោយ្យម្មិ តេវិដ្ឋោ អមតទ្ធសោ
 ជេត្វា ^(២) ទម្មិចិណោ សេនិ វិហារមិ អនាសវេ ។
 អន្ស័តញ្ច តហិទ្ធា ច យេ មេ វិជ្ជីសុ អាសវំ
 សព្វេ អសេសា ឧច្ឆិដ្ឋា ទ ច ឧប្បជ្ជវេ បុន ។
 វិសារណា ខោ កតំនិ ឯតមត្តិ អកាសយិ

១ ឧ. តុម្ហោវាណោ ។ ម. តុម្ហំ វិវាណោ ។ ២ ឱ. ម. ជិត្វា ។

ថេរភាព បញ្ចករណ៍

ខ្ញុំជីវិតរូបព្រះវិស្ណុ ទិព្វចក្ខុ ខ្ញុំបានជំរះស្អាតហើយ ប្រយោជន៍
 របស់ខ្លួនគឺព្រះអរហត្ត ខ្ញុំបានដល់ដោយលំដាប់ហើយ សាសនា
 របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានធ្វើហើយ ។ ខ្ញុំជាអ្នកមិនប្រមាទ បានស្តាប់
 បានរៀនលូនវិសិទ្ធិ ក្នុងពាក្យប្រៀនប្រដៅរបស់លោក អាសវៈ
 ទាំងពួងរបស់ខ្ញុំអស់ហើយ ឥឡូវក៏តប្មីមិនមានទេ ។ លោកប្រៀន
 ប្រដៅខ្ញុំដោយវិធីប្រសើរ ជាអ្នកអនុគ្រោះទំនុកបម្រុង (នូវខ្ញុំ) ទុរវេទ
 របស់លោកមិនឥតអំពើឡើយ ខ្ញុំជាសិស្សបានរៀនសូត្រហើយ ។
 សុមនស្ថេរ ។

(២០៣) មានសេចក្តីដំណាលថា ឥហ្មំ មាតាបានបង្ហាញនូវជំនួញ (ទុរវេទ)
 ដល់អាត្មាអញ អាត្មាអញដែលមាតាប្រៀនប្រដៅ បានស្តាប់ពាក្យ
 របស់លោកហើយ ជាអ្នកមានព្យាយាមមុតមាំហើយ មានចិត្តបញ្ជូន
 ទៅកាន់ព្រះនិព្វាន បានដល់នូវសម្ពោធដ៏ទុក្ខម ។ អាត្មាអញជាអរ-
 ហន្ត ទុក្ខិណោយ្យបុគ្គល មានវត្តវិជ្ជា ឃើញព្រះនិព្វានឈ្នះអមតៈ
 អាត្មាអញឈ្នះសេនាវន្ត ជាអ្នកមិនមានអាសវៈ ។ អាសវៈទាំង
 ឡាយណា របស់អាត្មាអញ ខាងក្នុងក្តី ខាងក្រៅក្តី អាសវៈទាំងអស់
 នោះ អាត្មាអញកាត់ផ្តាច់ហើយ ឥតមានសេសសល់ ទាំងមិនកើត
 ទៀតទេ ។ បងស្រី មានសេចក្តីភ្ញើវិភ្លា បានពោលនូវសេចក្តីនេះ

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយស្ស ថេរពាថិ

អប័ហា នួន មយិបិ វនថោ តេ ន វិជ្ជតំ ។

បរិយន្តកតំ ទុក្ខំ អន្តិមោយំ សុឡស្សយោ

ជាតិមរណសិសារោ នត្តនាមិ បុនព្ភរោតំ ។

វិឡោ ថេរោ ។

(២០៤) អត្តាយ វត មេ តុទ្ធោ

នទី នេរញ្ញំ អតោ

យស្សហំ ធម្មំ សុត្វាន

មិច្ឆានិច្ចំ វិវជ្ជយី ។

យជី ខុទ្ទាវចេ យញ្ញោ

អត្តហុតិ ជុហី អហិ

ឯសា សុទ្ធិតំ មញ្ញោ

អនុក្ខតោ បុគ្គជ្ជោ ។

ទិដ្ឋិកហណបក្កុទ្ធោ

បរាមាសេន មោហិតោ

អសុទ្ធិ មញ្ញសំ សុទ្ធិ

អនុក្ខតោ អវិទូសុ ។

មិច្ឆានិច្ចំ បហីនា មេ

កវំ សព្វេ បទាលិតា^(១)

ជុហាមិ នក្ខណោយ្យក្ខិ

នមស្សមិ តថាគតំ ។

មោហា សព្វេ បហីនា មេ

កវតណ្ណា បទាលិតា

វិក្ខីណោ ជាតិសិសារោ

នត្តនាមិ បុនព្ភរោតំ ។

ឧទ្ទិស្សយេ ថេរោ ។

១ ឧ. ម. វិហសិកា ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ បើរតថា

នាងទំនងជាមិនមានសេចក្តីស្រឡាញ់ចំពោះអាត្មាដោយពិត ព្រៃ(មាន
អវិជ្ជាជាដើម) មិនមាន(ក្នុងសន្តានរបស់នាង)ទេ ។ សេចក្តីទុក្ខមាន
ទីបំផុតជុំវិញ អាត្មាបានធ្វើហើយ កងកាយនេះជាទីបំផុត (របស់អាត្មា)
សង្សារគឺជាតិនឹងមរណៈមិនមាន ឥឡូវនេះភពប្តីមិនមានទេ ។

ឱ្យឆ្មេរ ។

[២០២] អាត្មាអញបានស្តាប់ធម៌ របស់ព្រះពុទ្ធណា ហើយរៀបរយមិច្ឆាទិដ្ឋិ
ព្រះពុទ្ធនោះ យាងមកហើយកាន់ស្នឹងនេរពារា ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់
អញមែនពិត ។ អាត្មាអញបានបូជាយញ្ញាទាំងឡាយខ្ពស់នឹងទាប
បានបូជាក្លែង កាលនៅជាបុប្ផជន ឯងតែងដល់ សំគាល់ថា ការបូជា
នេះឯង ជាសេចក្តីបរិសុទ្ធ ។ អាត្មាអញស្ទុះទៅកាន់ព្រៃស្បាតតិទិដ្ឋិ
ត្រូវសេចក្តីស្តាប់អវិជ្ជា (ខុស) ឱ្យដល់នូវសេចក្តីរឿង ឯងតែមិនដឹង
សំគាល់ផ្លូវមិនបរិសុទ្ធថាជាផ្លូវបរិសុទ្ធ ។ មិច្ឆាទិដ្ឋិ អាត្មាអញបាន
លះបង់ហើយ ភពទាំងឡាយ អាត្មាអញបានទំលុះទំលាយហើយ
អាត្មាអញបូជាក្លែង គឺព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ជាទុក្ខណេយ្យបុគ្គល ថ្វាយ
បង្គំនូវព្រះភថាគត ។ មោហៈទាំងឡាយ អាត្មាអញបានលះបង់ហើយ
កវតណ្ណា អាត្មាអញបានទំលុះទំលាយចេញហើយ ជាតិសង្សារអស់
រលីងហើយ ឥឡូវនេះភពប្តីទៀត នៃអាត្មាអញ មិនមានទេ ។

ឥទ្ធិកស្សបឆ្មេរ ។

ថេរពាយ បញ្ចករិតពោ

(២០៥) ទាតោ មជ្ឈន្តិកំ សាយំ ភិក្ខុភិក្ខុ ធិវសស្ស្រហំ

ឌុតរំ ឌុទកំ សោហំ^(១) កយោយ កយដកយា

យំ មយា បកតំ ទាបំ បុត្រេ អញ្ញាសុ ជាតិសុ

តទ្ធានីដ បវហោមិ ឃុំទិដ្ឋិ បុរេ អហំ^(២) ។

សុត្វា សុភាសិតំ វចំ ធម្មត្ថសហិតំ បទំ

តនំ យាថាវតំ^(៣) អត្ថំ យោនិសោ បញ្ចវេត្តិសំ ។

និទ្ទាតសព្វទាទោម្ហិ និម្មុលោ បយតោ^(៤) សុតំ

សុទ្ធា ពុទ្ធស្សំ^(៥) ទាយាទោ បុត្រោ ពុទ្ធស្សំ ឱវសោ ។

ឌុតយ្ហដ្ឋន្តិកំ សោតំ សព្វំ ទាបំ បវហាយំ

តិស្សោ វិជ្ជា អជ្ឈកមី កតំ ពុទ្ធស្សំ សាសនន្តិ ។

ឆយាស្សចៅ ថេរោ ។

(២០៦) វតពោតាភិក្ខុតោ ភិក្ខុ វិហារំ កាននេ វនេ

បវិដ្ឋតោចរេ^(៦) ល្អខេ កតំ ភិក្ខុ កវស្សសិ ។

១ ឌ. សោតំ ។ ២ ឌ. ម. អហំ ។ ៣ ឌ. យថាវតំ ។ ម. ហាថាវតំ ។

៤ ម. សស្ស្រោ ។ ៥ ឌ. សុទ្ធស្ស ។ ៦ ឌ. បរិទ្ធតោចរេ ។

ថេរពាថា បញ្ចកនិបាត

(២០៥) អាត្មាអញចុះទឹកក្នុងកំពង់ឈ្មោះគយា ក្នុងមួយថ្ងៃពង្រីក គឺពេល
 ព្រឹក ថ្ងៃត្រង់ ល្ងាច ក្នុងកាលមហោស្រពឈ្មោះគយផុត បាប
 ណាដែលអាត្មាអញធ្វើហើយ ក្នុងជាតិទាំងឡាយដទៃ អំពីកាលមុន
 ឥឡូវនេះ អាត្មាអញបណ្តែតចោលនូវបាបនោះ ក្នុងកំពង់ឈ្មោះ
 គយានេះ ទិដ្ឋយ៉ាងនេះ មានហើយក្នុងកាលមុន ។ អាត្មាអញ
 ស្តាប់វេទនាជាសុភាសិត ជាបទប្រកបដោយធម៌នឹងអត្ត ហើយ
 ពិចារណានូវសេចក្តីតាមគួរដល់ការពិត ដោយទុបាយនៃប្រាជ្ញា។
 អាត្មាអញ មានបាបទាំងពួងលាងចេញហើយ មិនមានមន្ទិល មាន
 កិលេសលាងចេញហើយ ជាអ្នកស្អាតបរិសុទ្ធ ជាពុទ្ធចាយាទ (អ្នក
 គួរទទួលនូវមតិកនៃព្រះពុទ្ធ) ជាកូនកេតអំពីព្រះទេវនៃព្រះពុទ្ធ ។
 អាត្មាអញ ចុះកាន់ខ្សែនៃមគ្គ ប្រកបដោយអង្គ ៨ ហើយ បណ្តែត
 ចោលនូវបាបទាំងពួង ដល់នូវវិជ្ជា ៣ ហើយ សាសនារបស់ព្រះ
 ពុទ្ធ អាត្មាអញបានធ្វើហើយ ។

ធម្មាកស្សបញ្ជី ។

(២០៦) (ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់សួរថា) ម្នាលភិក្ខុ អ្នកត្រូវពោតដែលកើត
 អំពីខ្យល់គ្របសង្កត់ហើយ នៅក្នុងព្រៃធំ មានគោចរលះបង់
 ហើយ (គ្រឿងតូចៗ) ជាទីសៅហ្មង តើនឹងធ្វើដូចម្តេច ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស ថេរោថា

ចិត្តសុខេន	វិបុលេន	ដរមាដោ	សមុស្សយំ
ល្អឧម្បំ	អភិសម្ពោត្តោ ^(១)	វិហរិស្សាមិ	កាណនេ ។
ភាវេត្តោ	សតិបដ្ឋានេ	សង្ខិយានិ	ពលានិ ច
ពោជ្ឈង្គានិ	ច ភាវេត្តោ	វិហរិស្សាមិ	កាណនេ ។
អារទ្ធកិរិយេ	បហិតត្តេ	និច្ចំ	នធិបរក្កមេ
សមត្តេ	សហិតេ	និស្សា	កាណនេ ។
អនុស្សាវត្តោ	សមុទ្ធិ ^១	អត្តនិទ្ធិ ^(២)	សមាហិតិ
អត្តនិទ្ធិតោ	រត្តនិទ្ធិ ^១	វិហរិស្សាមិ	កាណនេតិ។

ភក្កិ ថេរោ ។

[២០៧] ឱលត្តិស្សាមិ តេ ចិត្ត អាណិទ្ធារេ ហត្តិទិ
 នតិ ទាចេ និយោជិស្សំ កាមជាលំ សរីរិទិ^(៣) ។

ត្តិ ឱលត្តោ ន កត្តសិ^(៤)
 ទ្ធារិវិ គរោវេ អលកត្តោ
 ន ច ចិត្តកាលិ បុនប្បុរិ
 បសហំ^(៥) ទាបរតោ ចរិស្សសិ ។

១ ម. អភិសម្ពោត្តោ ។ ២ ម. អត្តនិទ្ធិ ។ ៣ ឧ. កាមជាល សរីរិទិ ។ ម. កាមជាលសរីរិទិ ។ ៤ ឧ. កត្តសិ ។ ៥ ម. បសក្ក ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ ថេរីយាន

(ព្រះវិក្កលិក្ខេត្រក្រាបបង្គំទូលថា) ខ្ញុំព្រះអង្គផ្សាយចិត្តទៅកាន់
 កាយទាំងមូល ដោយសុខៈដែលកើត អំពីបីតិដ៍លើសលុប អត់ទ្រាំ
 នូវបច្ច័យដ៏សៅហ្មង នៅក្នុងព្រៃធំ ។ ខ្ញុំព្រះអង្គចំរើនសតិប្បដ្ឋាន
 ទាំងឡាយផង សម្មប្បធានផង ឥទ្ធិបាទផង ឥន្ទ្រិយផង ពលៈផង
 ចំរើនពោជ្ឈង្គផង អដ្ឋង្គិកមគ្គផង នៅក្នុងព្រៃធំ ។ ខ្ញុំព្រះអង្គឃើញ
 (នូវសព្វហ្មតារីបុគ្គលទាំងឡាយ) អ្នកមានព្យាយាមតឹងតែងហើយ
 មានចិត្តបញ្ជូនទៅកាន់ព្រះនិព្វាន មានព្យាយាមប្រឹងប្រែង ដ៏មាំ
 អស់កាលជានិច្ច មានសេចក្តីព្រមព្រៀងគ្នា ប្រកបដោយភាពជា
 សមណៈនៅក្នុងព្រៃធំ ។ ខ្ញុំព្រះអង្គនឹករឿយៗ នូវព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ព្រះអង្គ
 មានខ្លួនទូន្មានបានហើយ មានព្រះទ័យទាំងមាំហើយ មិនខ្លួល
 ច្រអូស អស់យប់នឹងថ្ងៃ នៅក្នុងព្រៃធំ ។

វិក្កលិក្ខេត ។

(២០៧) ម្នាលចិត្ត អញនឹងហាមឃាត់ឯង ដូចជាគេបង្ខំដំរីទុកក្នុង
 ក្រោលមានទ្វារប្រកបដោយរន្ធក ទាំងមិនបណ្តោយឯង ដែលជា
 បណ្តាញនៃកាម ដែលកើតអំពីសរីរៈ ឲ្យទៅក្នុងបាបធម៌ទេ ។
 ឯងអញហាមឃាត់ហើយ នឹងទៅណាមិនបានទេ ដូចជាដំរី
 ដែលមិនបាននូវចន្លោះទ្វារ(ដើម្បីចេញ) ម្នាលចិត្តទិលទូច ឯងនឹង
 ប្រព្រឹត្តឈ្នានិពន្ធ ត្រេកអរក្នុងបាបធម៌រឿយៗទៀតមិនបានទេ ។

ថេរតថាយ បញ្ចកនិពាតោ

យថា កុញ្ញំ អនន្តិ
 នវក្កហិ អដ្ឋសក្កហោ
 ពលវា អាវត្តតិ អកាមិ
 ឯវំ អាវត្តយស្សន្តិ ។

យថា វាហយទមកុសលោ
 សារមិ បវរោ ទមេតិ អាជញ្ញ
 ឯវំ ទមយស្សន្តិ
 មតិដ្ឋតោ មញ្ញសុ ពលេសុ ។
 សតិយា នំ និពន្ធិស្សំ
 (៦)
 បយតត្តោ តេ ទមិស្សមិ
 វិយជ្ជានិក្កហិតោ នយិតោ
 ទ្ធវំ តមិស្សសេ ចិត្តតិ ។

វិជិតសេតោ ថេរោ ។

(២០៨) ឧចារម្ហចិត្តោ ទុម្មេដោ សុណាតិ ជិនសាសនំ
 អាវកា ហោតិ សទ្ធិម្ហា នកសោ បឃី យថា ។
 ឧចារម្ហចិត្តោ ទុម្មេដោ សុណាតិ ជិនសាសនំ

១ ម. បយត្តោ ។

បេរតាថា បញ្ចកនិបាត

ហ្ន៎ដំរីអ្នកមានកំឡាំង ធ្វើដំរីដែលមិនទាន់ពង្រាប ទើបចាប់

បានថ្មី ជាសត្វមិនប្រាថ្នាឲ្យត្រឡប់វិលបានយ៉ាងណា អញនឹង

ឲ្យឯងវិលត្រឡប់យ៉ាងនោះដែរ ។ នាយសារថ្មីដ៏ប្រសើរ ជា

អ្នកឈ្លាសក្នុងការបង្កាត់សេះដ៏ប្រសើរ បង្កាត់សេះអាជានេយ្យ

យ៉ាងណា អញនឹងតាំងនៅក្នុងពលធម៌៥ ហើយទូន្មានឯង

យ៉ាងនោះដែរ ។ អញនឹងចង់ឯងដោយសតិ អញមានខ្លួន

ប្រុងប្រយ័ត្នហើយ នឹងទូន្មានឯង ម្នាលចិត្ត ឯងអញសង្កត់

សង្កិនក្នុងផ្ទះ គឺព្យាយាម កុំទៅឆ្ងាយអំពីទីនេះឡើយ ។

វិនិតសេនត្ថេរ ។

(២០៨) បុគ្គលអប្បឥតប្រាថ្នា មានចិត្តប្រកួតប្រណាំង ទុកជាស្តាប់

ពាក្យប្រៀនប្រដៅរបស់ព្រះជិនស្រី គង់ជាអ្នកឆ្ងាយអំពីព្រះសង្គម

ដូចផែនដីឆ្ងាយអំពីមេឃ ។ បុគ្គលអប្បឥតប្រាថ្នា មានចិត្ត

ប្រកួតប្រណាំង ទុកជាស្តាប់ពាក្យប្រៀនប្រដៅ របស់ព្រះជិនស្រី

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយស្ស ថេរាថា

បរិហាយតិ សទ្ធិម្មា កាឡបក្ខេវ ចន្ទិមា ។
 ឧទារម្ពចិត្តោ ធុត្តេនា សុណាតិ ជិនសាសនំ
 បរិសុស្សតិ សទ្ធិម្មេ មន្ទោ អប្បោទកេយថា ។
 ឧទារម្ពចិត្តោ ធុត្តេនា សុណាតិ ជិនសាសនំ
 ន វិហាតិ សទ្ធិម្មេ ខេត្ត ពិជីវ បូតកិ^(១) ។
 យោ ច គុត្តន^(២) ចិត្តន សុណាតិ ជិនសាសនំ
 ខេមត្វា អាសវេសព្វេ សច្ចិកត្វា អកុប្បតិ
 បញ្ញយ្យ បរមិ សន្តិ បរិទ្ធិព្វាតិ អនាសវេតិ ។

យសទុតោ ថេរោ ។

(២០៧) ឧបសម្បទា ចមេលន្តា វិមុត្តោ ចម្ពី អនាសវេ
 សោ ច មេ កកវា ធិដ្ឋោ វិហារេ ច សហាវសី ។
 ពហុទេវ វត្តិ កកវា អញ្ញោកាសេតិណមយំ
 វិហារកុសលោ សត្តា វិហារំ ចាវិសី តទា ។
 សន្តវិត្វាន សង្ឃដី សេយ្យំកប្បេសីតោតមោ
 សីហោ សេលគុហាយំ បហំនកយកេរវេ ។

១ ឋ. បូតិក ។ ២ ឧ. ម. គុដ្ឋិណ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ បេរោគាថា

ក៏គង់សាបសូន្យចាកព្រះសទ្ធម្ម ដូចព្រះចន្ទ្រកង្ការឡើងភ្នំ (រវេនាច) ។
 បុគ្គលអ័ប្បវេទនាប្រាជ្ញា មានចិត្តប្រក្ខតប្រណាំង ទុកជាស្តាប់ពាក្យ
 ប្រៀនប្រដៅរបស់ព្រះជិនស្រី ក៏គង់រឹងស្លូតក្នុងព្រះសទ្ធម្ម ដូចជា
 ត្រីរឹងស្លូតក្នុងទីមានទឹកតិច ។ បុគ្គលអ័ប្បវេទនាប្រាជ្ញា មានចិត្តប្រក្ខត
 ប្រណាំង ទុកជាស្តាប់ពាក្យប្រៀនប្រដៅរបស់ព្រះជិនស្រី គង់មិន
 លូតលាស់ក្នុងព្រះសទ្ធម្ម ដូចជាពូជស្អុយមិនដុះក្នុងស្រែ ។ លុះតែ
 បុគ្គលណា មានចិត្តគ្រប់គ្រងហើយ ស្តាប់ពាក្យប្រៀនប្រដៅរបស់
 ព្រះជិនស្រី បុគ្គលនោះទើបញ្ចាំងអាសវៈទាំងពួងឲ្យអស់ទៅ ធ្វើឲ្យ
 ជាក់ច្បាស់នូវធម៌មិនកំរើក (អវហត្តផល) ដល់នូវសេចក្តីស្ងប់ដ៏ទុត្តម
 គឺអនុបាទិសេសនិព្វាន ជាអ្នកមិនមានអាសវៈ រមែងបរិនិព្វាន ។

យសទត្តត្ថេ ។

[២០៧] ខ្ញុំបានទប់សម្បទាផង បានផុតស្រឡះ ជាអ្នកមិនមានអាសវៈ
 ផង ខ្ញុំបានឃើញព្រះមានព្រះភាគអង្គនោះផង ទាំងបាននៅជា
 មួយក្នុងក្នុងផង ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើរាត្រីជាច្រើន (យប់
 ជ្រៅ) ឲ្យកន្លងទៅ ក្នុងទីវាល ព្រះសាស្តាណ្ណាសក្កន្តការនៅ បាន
 ស្តេចចូលទៅកាន់ក្នុងក្នុងពេលនោះ ។ ព្រះគោតមទ្រង់ក្រាល
 សន្សំដី ហើយសម្រេចសីហសេយ្យ ដូចជាសត្វសីហៈ
 ដែលលះបង់សេចក្តីភ័យស្ងប់ស្ងែង ដេកក្នុងគូហាច្នៃកែវ ។

ថេរតថិយ បញ្ចកនិបាតោ

តតោ កល្យាណាវា ក្ករណោ សម្មាសម្ពុទ្ធសាវកោ
 សោណោ អភាសិ សទ្ធិម្ពំ តុទ្ធសេដ្ឋស្ស សម្មទា ។
 បញ្ចក្ខន្ធវេ បរិញាយ កាវយិត្វាន អញ្ជសំ
 បឃ្មយ្យ បរមិ សន្តិំ បរិជិត្វាយិស្សត្យនាស^(១) ភេតិ។
 សោណោ ពុទ្ធិកណ្ណោ ថេរោ ។

[២១០] យោ វេ ករុនំ វេចនញ្ច ដិរោ

វិសេ ច តម្ពំ ជនយេថ បេមិ
 សោ កត្តមា ឆាម ច ហោតិ បណ្ឌិតោ
 ញត្វា ច ធម្មេសុ វិសេសិ អស្ស ។
 យំ អាបទា ឧប្បតិកា ឧទ្យាវា
 នក្ខត្តយន្តេ បដិសន្ធិយន្តិ
 សោ ថាមវា ឆាម ច ហោតិ បណ្ឌិតោ
 ញត្វា ច ធម្មេសុ វិសេសិ អស្ស ។
 យោ វេ សមុទ្ពោវេ បិតោ អនេជា
 កម្ពីរបញ្ចោ និបុណ្ណត្តនស្សំ
 អសំហារិកោ^(២) ឆាម ច ហោតិ បណ្ឌិតោ
 ញត្វា ច ធម្មេសុ វិសេសិ អស្ស ។

១ ឧ. ម បរិវិទិត្វិស្សត្យនាសភេតិ ។ ម. បរិវិទិត្វិស្សត្យនាសភេ ។ ២ ឧ. ម. អសំហារិយោ ។

បើពោថា បញ្ចេនិបាត

លំដាប់នោះ ព្រះហឫណៈ ជាសាវ័កនៃព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ អ្នកពោល
ពាក្យពីរោះ បានពោលនូវព្រះសទ្ធម្ម បំពោះព្រះករុក្ខព្រះពុទ្ធ
ដ៏ប្រសើរ ។ បានកំណត់ដឹងនូវបញ្ចក្ខន្ធ បានចំរើននូវមគ្គដ៏ប្រសើរ
ហើយដល់នូវទីស្ងប់ដ៏ឧត្តម ជាបុគ្គលមិនមានការស្រវះ នឹងបរិមិត្តាន។

សោណកុដិកណ្ណត្ថេ ។

(២១០) បុគ្គលណាជាអ្នកប្រាជ្ញ អ្នកដឹងធុរៈ របស់គ្រូទាំងឡាយ
គប្បីនៅក្នុងធុរៈរបស់គ្រូនោះផង គប្បីញ៉ាំងសេចក្តីស្រឡាញ់
ឲ្យកើតផង បុគ្គលនោះឈ្មោះថាជាអ្នកមានកិត្តិផង ឈ្មោះថា
ជាអ្នកប្រាជ្ញផង ទាំងបុគ្គលនោះ មុខជានឹងមានសេចក្តី
វិសេសក្នុងធម៌ទាំងឡាយ ព្រោះដឹង (នូវសច្ចធម៌) ។ អន្តរាយ
ទាំងឡាយ ដ៏ខ្លាំងក្លាកើតឡើងហើយ តែមិនបានគ្របសង្កត់
នូវបុគ្គលណា ជាអ្នកពិចារណា បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថាជា
អ្នកមានកំឡាំងផង ឈ្មោះថាជាអ្នកប្រាជ្ញផង ទាំងជាអ្នក
វិសេសក្នុងធម៌ទាំងឡាយ ព្រោះដឹង (នូវសច្ចធម៌) ។ បុគ្គល
ណា នឹងដឹង មិនញាប់ញ័រ ជាអ្នកបានបញ្ញាជ្រៅ ដូចសមុទ្រ
ឃើញនូវសេចក្តីដ៏ល្អិត បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថាជាអ្នកដែល
កំលែសធីកនាំមិនបានផង ជាអ្នកប្រាជ្ញផង ទាំងជាអ្នកវិសេស
ក្នុងធម៌ទាំងឡាយ ព្រោះដឹង (នូវសច្ចធម៌) ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស បេរោថោ

ពហុស្សុតោ ធម្មធរោ ច ហោតិ
 ធម្មស្ស ហោតិ អនុធម្មចារី
 សោ តាទិសោ ជាម ច ហោតិ បណ្ឌិតោ
 ញត្វា ច ធម្មសុ វិសេសិ អស្ស ។
 អត្តញ្ច យោ ជា ពាតិ កាសិកស្ស
 អត្តញ្ច ញត្វា ធម្មតា ករោតិ
 អត្តន្តរោ^(១) ជាម ស ហោតិ បណ្ឌិតោ
 ញត្វា ច ធម្មសុ វិសេសិ អស្សុតិ ។
 កោសិយោ បេរោ ។

ឧទ្ធានំ

វាជទត្តោ សុក្ខតោ ច តិរិមាណន្តសុមរោ
 វិទ្យោ ច កស្សុទោ ថេរោ កយាកស្សវត្តលិ
 វិជិតោ យសទត្តោ ច សោណោ កោសិយស្សយោ
 សង្ឃី ច បញ្ចកថាយោ ថេរោ ច វិទ្ធានុសាតិ ។

បញ្ចកនិយោ ទិដ្ឋិកោ ។

១ អត្តន្តរោ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ បិដកថា

បុគ្គលណា ជាអ្នកចេះដឹងច្រើន ជាអ្នកចង់ចាំនូវធម៌ ទាំង
 ជាអ្នកប្រព្រឹត្តនូវធម៌ដ៏សមគួរដល់ធម៌ បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា
 ជាអ្នកប្រាកដស្មើដោយគ្រូនោះផង ជាអ្នកប្រាជ្ញផង ទាំងជា
 អ្នកវិសេសក្នុងធម៌ទាំងឡាយ ព្រោះដឹង (នូវសច្ចធម៌) ។

បុគ្គលណា ដឹងនូវសេចក្តីនៃភាសិតផង លុះដឹងនូវសេចក្តី
 នៃភាសិត ហើយធ្វើតាមផង បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថាជាអ្នក
 ធ្វើផុតនូវសេចក្តីសង្ស័យផង ជាអ្នកប្រាជ្ញផង ទាំងជាអ្នក
 វិសេសក្នុងធម៌ទាំងឡាយ ព្រោះដឹង (នូវសច្ចធម៌) ។

កោសិយត្ថេរ ។

ឱទ្ធានិ

តាថា ៦៥ ក្នុងតាថាទាំងនោះ ព្រះថេរៈ ១២ អង្គសំដែងគឺ រាជ-

- ទត្តតេរ ១ សុភូតតេរ ១ គិរិមានន្ទតេរ ១ សុមនតេរ ១ វង្សតេរ ១
- នទីកស្សបតេរ ១ គយាកស្សបតេរ ១ វក្កលិៈតេរ ១ វិជិតសេនតេរ ១
- យសទត្តតេរ ១ រសោណកដិកណតេរ ១ កោសិយតេរ ១ ។

ចប់ បញ្ចក្កនិបាត ។

បើរតាហាយ ឆក្កនិបាតោ

(២០០) ទិស្វាន ទាដិហិរាដិ តោតមស្ស យសស្សិទោ
 ន តាវហំ បណិបតិ ឥស្សាមាទេន វស្សិតោ ។
 មម សន្តប្បមណាយ ចោទេសិ នរសារថិ
 តតោ មេ អាសិ សិវេតោ អត្ថិតោ លោមហិសទោ ។
 បុព្វេ ជជីលក្ខតស្ស យា មេ សិទ្ធិ បរិត្តតា
 តាហំ តហា និរត្តតា បព្វជិ ជិនសាសនេ ។
 បុព្វេ យពោន សន្តដោ កាមនាតុ បុរក្ខតោ
 បច្ឆា វាតញ្ច ទោសញ្ច មោហញ្ចាថិ សម្មហានី ។
 បុព្វេនិវាសិ ជាតាមិ ទិព្វបក្ខំ វិសោធិតំ
 ឥទ្ធិមា បរចិត្តតា ទិព្វសោតញ្ច ទាបុណី ។
 យស្ស បត្តាយ បព្វជិតោ អតារស្មា អនតារិយំ
 សោ មេ អត្តោ អនុប្បត្តោ សព្វសំយោជនក្ខយោតិ ។
 ឧបេលកស្សយោ បើរោ ។

(២០២) អតិហិតា វិហិ ខលតតា សាលិ
 ន ប លកេ ប័ណ្ណំ កថមហិ កស្សំ ។

បើរកថា ឆក្កនិបាត

(២១១) ខ្ញុំឃើញបាដិហារ្យរបស់ព្រះគោតម ព្រះអង្គមានយសដល់ម្ល៉ោះ
 ក៏នៅតែមិនគ្រាបសំពះ ព្រោះវត្ថុសេចក្តីច្រវែន និងសេចក្តីប្រកាន់
 ឲ្យកាន់ប្រឡំ ។ ព្រះសាស្តាជាសារថីរបស់ជន ទ្រង់ជ្រាបសេចក្តី
 ត្រិះរិះរបស់ខ្ញុំហើយ បានដាស់តឿន លំដាប់នោះ ខ្ញុំមានសេចក្តី
 សង្វេគនឹងសេចក្តីព្រៃពេម ដែលមិនធ្លាប់កើតឃើញ ។ កាលខ្ញុំនៅជា
 ជដិលក្នុងកាលមុន ការសម្រេចលាភសក្ការៈណាតិចតួច គ្រានោះ ខ្ញុំ
 លះបង់ខ្ញុំការសំរេចគឺ លាភសក្ការៈនោះហើយ មកបួសក្នុងសាសនា
 ព្រះជិនស្រី ។ កាលពីដើម ខ្ញុំជាអ្នកគ្រេកអរ ដោយការបូជាធ្វើ
 កាមធាតុជាប្រធាន កាលខាងក្រោយមក ខ្ញុំបានដករាគៈ ពោសៈនឹង
 មោហៈចោលហើយ ។ ខ្ញុំដឹងខ្លួនដែលធ្លាប់ពាស្រ័យនៅក្នុងកាលពី
 ដើម បានជម្រះទិព្វចក្ខុឲ្យស្អាត ជាអ្នកមានបុទ្ធិ ដឹងចិត្តអ្នកដទៃ ទាំង
 បានសម្រេចទិព្វសោត ។ មួយទៀត កុលបុត្រចេញចាកផ្ទះមក
 បួសក្នុងធម្មវិន័យ ដើម្បីប្រយោជន៍ណា ប្រយោជន៍នោះ ខ្ញុំបានដល់
 ហើយតាមលំដាប់ ទាំងធ្វើឲ្យអស់សំយោជនធម៌ទាំងពួង ។

ឧបលេកស្សបន្ថេរ ។

(២១២) (មាននិយាយថា) ស្រូវគេនាំទៅទុកដាក់ហើយ ស្រូវគេគរទុក
 ក្នុងលានហើយ ខ្ញុំនៅតែមិនបានដុំបាយ តើខ្ញុំនឹងធ្វើដូចម្តេច ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស បើរាជា

តុទ្ធមម្បមេយ្យំ អនុស្សា បសន្នោ
 បិតិយា ដុដ្ឋសរីរោ ហោហិសិ សតតម្មនត្តោ ។
 ធម្មមម្បមេយ្យំ ។ បេ ។
 សង្ឃមម្បមេយ្យំ ។ បេ ។
 អត្តោកាសេ ច វិហារសិ
 សីតា ហោមន្តិកា ឥមា រត្តិយោ ។
 មា សីតេន បរេតោ វិហាតិកោ
 បរិស^(១) តំ វិហារំ ដុសិតត្តលំ ។
 ដុសិស្សំ ចតស្សោ អម្បមញ្ញាយោ
 តាហិ ច សុខិតោ វិហារិស្សំ
 ធាហិ សីតេន វិហាតិស្សំ
 អនិញ្ញោតោ វិហារន្តោតិ ។

លោក្ខណនិ បើរោ ។

(២០៣) យស្សសត្រហ្មចារីសុ ការវោ ទ្ធិបលត្តតិ
 បរិហាយតិ សទ្ធិម្មា មន្នោ អប្បនកេយថា ។
 យស្សសត្រហ្មចារីសុ ការវោ ទ្ធិបលត្តតិ
 ន វិហាតិសទ្ធិម្ម ទេត្តោ តិដិវ បូតិកំ ។

១ ម. បរិសតិ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិទាយ បេរិយាយ

(ព្រះថេរៈនិយាយថា) អ្នកចូរជ្រះថ្លារពួកចំពោះព្រះពុទ្ធមាន
គុណមិនមានប្រមាណ អ្នកនឹងជាបុគ្គលមានសីវៈដែលបីតិ
ពាល់ត្រូវ មានចិត្តរីករាយរឿយៗ មិនខាន ។ ចំពោះធម៌មាន
គុណមិនមានប្រមាណ ។ បេ ។ ចំពោះសង្ឃមានគុណ
មិនមានប្រមាណ ។ បេ ។

(មាននិយាយថា) លោកនៅក្នុងទីវាលល្អល្ងៅផង ពត្រីនេះ
ត្រជាក់ មានសន្សើមធ្លាក់ប៉ះផង ។ លោកកុំបណ្តោយឲ្យ
ត្រជាក់គ្របសង្កត់ឲ្យលំបាកឡើយ ចូរលោកចូលទៅក្នុងក្នុង
ដែលមានព្យាបាលស្រះទឹកជាប់មាំ ។

(ព្រះថេរៈតបថា) អាត្មាពាល់ត្រូវអប្បមញ្ញាទាំង៤ ដល់
នូវសេចក្តីសុខដោយសារអប្បមញ្ញាទាំងនោះ មិនញាប់ញ័រ
មិនលំបាក ដោយត្រជាក់ទេ ។

ពេកិច្ចកាន់ត្មេរ ។

(២១៣) បុគ្គលដែលមិនមានសេចក្តីគោរព ក្នុងពួកសព្វហ្មតារី វេមន៍
សាបសូន្យចាកព្រះសង្ឃ ដូចត្រីក្នុងទីមានទឹកតិច ។ បុគ្គលដែលមិន
មានសេចក្តីគោរព ក្នុងពួកសព្វហ្មតារី វេមន៍មិនលូតលាស់ក្នុង
ព្រះសង្ឃ ដូចតូជស្អុយ (ដែលមិនលូតលាស់) ក្នុងស្រែ ។

លោកយាយ ធួនីណពោ

យស្ស សព្វហ្មចារីសុ តារវោ ឧបលត្តតិ
 អារតា ហោតិ និព្វានំ ធួនីណពោ សាសនេ ។
 យស្ស សព្វហ្មចារីសុ តារវោ ឧបលត្តតិ
 នវិហាយតិ សទ្ធិម្ហា មច្ឆា ពហោនកេ យថា។
 យស្ស សព្វហ្មចារីសុ តារវោ ឧបលត្តតិ
 សោ វិហិតិ សទ្ធិម្ហា ខេត្ត តំជីវ កទ្ធកំ ។
 យស្ស សព្វហ្មចារីសុ តារវោ ឧបលត្តតិ
 សន្តិកេ ហោតិ និព្វានំ ធួនីណពោ សាសនេតិ ។

មហានពោ លោក ។

(២០២) កុល្លា សិវិកិ តត្ថា អន្តសំ ឥត្តមជ្ឈតិ
 អបរិទ្ធិ សុសានស្មី ខជ្ជនិ កិមហំ ជុដិ ។
 អាតុរំ អសុចិ ប្បតិ បស្ស កុល្ល សមុស្សយិ
 ឧក្សរនំ បក្សរនំ ពាលានំ អភិទន្ធិតិ ។
 ធួនីណពោ តហេត្វាន ញាណានស្សនបត្តយា
 បព្វវេត្តិ ឥមិ កាយិ តុច្ឆិ សន្តរាហារំ ។
 យថា ឥទិ តថា ឯតិ យថា ឯតិ តថា ឥទិ

ថេរតាថា ធម្មនិបាត

បុគ្គលដែលមិនមានសេចក្តីគោរព ក្នុងពួកសព្វហ្មឋារី រមែងឆ្ងាយ
 អំពីព្រះនិព្វាន ក្នុងសាសនានៃព្រះពុទ្ធជាស្តេចហេតុធម៌ ។ បុគ្គល
 ដែលមានសេចក្តីគោរព ក្នុងពួកសព្វហ្មឋារី រមែងមិនសាបសូន្យ
 ចាកព្រះសន្តម្ភ ដូចគ្រឹនៅក្នុងទីមានទឹកច្រើន ។ បុគ្គលដែលមាន
 សេចក្តីគោរព ក្នុងពួកសព្វហ្មឋារី ទើបដុះជាល ក្នុងព្រះសន្តម្ភ
 ដូចពូជដ៏ល្អ (លូតលាស់) ក្នុងស្រែ ។ បុគ្គលដែលមានសេចក្តី
 គោរព ក្នុងពួកសព្វហ្មឋារី រមែងបិតនៅក្នុងទីជិតព្រះនិព្វាន ក្នុង
 សាសនានៃព្រះពុទ្ធជាស្តេចហេតុធម៌ ។

មហាពាតន្តេរ ។

(២១៤) កុល្យកិក្ខុ ទៅកាន់ព្រៃខ្លាច បានឃើញខ្លាចស្រីដែលគេចោល
 បោះបង់ក្នុងព្រៃស្នូសាន មានជង្គីវកំពុងតែប្រជែងគ្នាស៊ីដេរជាស ។
 (ព្រះសាស្តាត្រាស់ថា) មាលកុល្យៈ អ្នកចូរមើលសរីរៈដែលក្តៅ
 ពេលរាលមិនស្អាត មានក្លិនស្អុយ មានវត្ថុមិនស្អាត ដែលហូរឡើង
 ហូរចុះ ជាសរីរៈដែលពួកមនុស្សពាល តែងត្រេកអរក្រៃពេក ។
 (ព្រះកុល្យត្រូវពោលថា) ខ្ញុំកាន់កញ្ចក់ធម៌ ធ្លុះមើលកាយនេះជា
 របស់អសារវត្តការ ទាំងខាងក្នុងខាងក្រៅ ព្រោះបានសម្រេចដោយ
 ញាណទស្សនៈ ។ សរីរៈនៃខ្ញុំនេះយ៉ាងណា សរីរៈនៃស្រីនុំនេះយ៉ាង
 នោះដែរ សរីរៈស្រីនុំនេះយ៉ាងណា សរីរៈនៃខ្ញុំនេះ ក៏យ៉ាងនោះដែរ

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស បើរាជា

យថា អនោ ភថា ឧទ្ធិំ យថា ឧទ្ធិំ ភថា អនោ ។

យថា ទិកំ ភថា រត្តិំ យថា រត្តិំ^(១) ភថា ទិកំ

យថា បុរេ ភថា បច្ឆា យថា បច្ឆា ភថា បុរេ ។

បញ្ចង្គិកេន ន តុរិយេន ន រតិំ ហោតិ តាទិសី

យថា ឯកត្តចត្តស្ស សម្មា ធម្មិំ វិបស្សនោតិ ។

កុណ្ណេ បើរោ ។

(២០៥) មនុជស្ស បមត្តនារិទោ តណ្ហា វឌ្ឍនំ មាលុកំ វិយ

សោ បវិច្ឆរតិំ ហុកហុរំ ដលមិច្ឆិវវនស្មីកំ នរោ ។

យំ ឯសារំ សហតេ ជម្មំ តណ្ហាលោកេ វិសត្តិកា

សោកា តស្ស បវឌ្ឍនំ អភិវឌ្ឍនំ វិណំ ។

យោ ចេតំ សហតេ ជម្មំ តណ្ហំ លោកេ ធុរច្ច យំ

សោកា តម្ហា បបត្តនំ ឧទតំ ធុរំ ហោត្ត រា ។

១ ឧ ម ភថា រត្តិំ យថា រត្តិំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ ថេរីគាថា

សភាវៈខាងក្រោមយ៉ាងណា សភាវៈខាងលើយ៉ាងនោះ សភាវៈ
 ខាងលើយ៉ាងណា សភាវៈខាងក្រោមយ៉ាងនោះដែរ ។ វេលាថ្ងៃ
 យ៉ាងណា វេលាយប់យ៉ាងនោះដែរ វេលាយប់យ៉ាងណា វេលាថ្ងៃ
 យ៉ាងនោះដែរ ខាងមុខយ៉ាងណា ខាងក្រោយយ៉ាងនោះដែរ
 ខាងក្រោយយ៉ាងណា ខាងមុខយ៉ាងនោះដែរ ។ សេចក្តីត្រេកអរ
 ដោយតុរិយតន្ត្រីប្រកបដោយអង្គ៤ប្រាកដដូច្នោះ ក៏មិនដូចសេចក្តី
 ត្រេកអរ របស់អ្នកមានចិត្តមូលតែមួយ ឃើញច្បាស់នូវធម៌ដោយ
 ប្រវ័ត្តទេ ។

ពុល្លត្ថេរ ។

(២១៥) តណ្ហាតែងចំរើនដល់មនុស្ស អ្នកប្រព្រឹត្តប្រមាទជាប្រក្រតី ដូច
 ពួកជ្រូក បុគ្គលនោះ តែងស្ទុះទៅកាន់កតតូចកតធំ ដូចស្វាគាល
 ប្រាថ្នាផ្ទៃឈើ ស្ទុះទៅក្នុងព្រៃដូច្នោះ ។ តណ្ហានុ៎ះ ជាទោសជាតិ
 ដ៏លាមក ផ្សាយទៅក្នុងអារម្មណ៍ផ្សេងៗ ក្នុងលោក គ្របសង្កត់
 បុគ្គលណា សេចក្តីសោកតែងចំរើន ដល់បុគ្គលនោះ ដូចស្បូវ
 រណ្តាស ដែលត្រូវភ្លៀងធ្លាក់ចុះជញ្ជាំងហើយ តែងចំរើនឡើង
 ដូច្នោះ ។ ចំណែកជនណា គ្របសង្កត់តណ្ហាដ៏លាមកក្នុងលោក
 ដែលឆ្ងល់ដោយកម្រនុ៎ះបាទ សេចក្តីសោក តែងធ្លាក់ចេញចាក
 ជននោះឯង ដូចដំណក់ទឹក ធ្លាក់ចុះចាកស្លឹកឈូក ។

ថេរភាយ ឆុនិបាតោ

តំ វេ វនាមិ កុដ្ឋំ វេ	យាវន្តេត្ត សមាគតា
តណ្ហាយ មូលំ ខណាថ	ឧស្សវត្តោវ វីរណំ
មា វេ នធិវ្យវ សោតោវ	មារោ កត្តំ បុនប្បដំ ។
ករោថ តុទ្ធវចនំ	ខណោ វេ មា ឧបច្ឆតា
ខណាតីតា ហិ សោចន្តំ	ជិវយម្មិ សមប្បតា ។
បមាណោ រដោ ^(១)	បមាណុបតីតោ រដោ
អប្បមាណេន វិជ្ជាយ	អត្ថហោ សល្លមត្តនោតិ ។
	មល្លុក្កបុត្តោ ថេរោ ។

[២១៦] បណ្ណាវិសតិវស្សានិ យតោ បត្ថជិតោ អហំ
 អច្ឆរាសដ្ឋាតមត្តមិ ចេតោសន្តិមនជ្ឈកំ ។
 អលទ្ធា ចិត្តស្សកក្កំ កាមរាគេន អទ្ធិតោ
 ពាហា បក្កយ្ហ កុដ្ឋនោ វិហារនុបដិត្តមិ ។
 សត្តំ វា អាហាវស្សមិ កោ អត្តោ ជីវិតេន មេ
 កមិ ហិ សិត្តំ បច្ឆត្តំ កាលំ កុព្វេថ មាទិសោ ។

១ ម. បមាណោ រដោ សព្វេវ ។

ថេរគាថា ធួក្កនិទាន

ហេតុនោះបានជា គថាគតប្រាប់ដល់អ្នកទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ
 មានប្តីនានារូប ដែលមកប្រជុំកងទីនេះ សេចក្តីចំរើន ចូរមានដល់អ្នក
 ទាំងឡាយទាំងប៉ុណ្ណោះរូបចុះ អ្នកទាំងឡាយ ចូររំលើងឫសនៃ
 គណ្តាចោលចេញ ដូចបុគ្គលដែលត្រូវការដោយស្បូវភ្នាំង ដឹកស្បូវ
 រណ្តាសចោលចេញ មានកំរុករាងអ្នកទាំងឡាយរឿយ ។ ដូចខ្សែ
 ទឹកកាច់បំបាក់ ដើមបឋុសដូចោះឡើយ ។ អ្នកទាំងឡាយ ចូរធ្វើតាម
 នូវពុទ្ធវិចារៈ កុំឲ្យខណៈ កន្លងនូវអ្នកទាំងឡាយបាន ព្រោះថា
 បុគ្គលទាំងឡាយ ដែលខណៈកន្លងហើយ តែងសោកសៅពេញ
 បន្តកងនរក ។ សេចក្តីប្រមាទទុកជាធូលី ធូលីកើតឡើងព្រោះ
 សេចក្តីប្រមាទ (ព្រោះហេតុនោះ) បុគ្គលគួរតែដកនូវសរ គឺសេចក្តី
 ប្រមាទរបស់ខ្លួនចេញ ដោយសេចក្តីមិនប្រមាទដោយវិជ្ជា ។

មាលុស្សបុត្តន្តរ ។

(២១៦) ចាប់ដើមតាំងពីខ្ញុំឫសមក២៥ឆ្នាំ មិនដែលបានសេចក្តីស្ងប់ចិត្តអស់
 កាលសូម្បីត្រឹមតែខ្ញុំផ្ទុកម្រាមដៃសោះ ។ ខ្ញុំត្រូវកាមរាគគ្របសង្កត់
 មិនបាននូវឯកគ្គតាចិត្ត ផ្តងដែកន្ទុកកន្តេញ ហើយចេញពីលំនៅ
 ទៅ ។ អាត្មាអញ (នឹងទម្លាក់ខ្លួនអំពីដើមឈើ) ឬនឹងយកកាំបិតមក
 (ចាក់សម្លាប់) ប្រយោជន៍អ្វីដោយការរស់នៅរបស់អញ មនុស្សប្រ-
 ហែលយ៉ាងអញ មិនសមបើធ្វើមរណ កាលដោយការលាសិក្ខាទេ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយស្ស ថេរោថា

តនាហំ ខុរមាទាយ មញ្ញកម្មំ ឧទារិសី
 បរិជិតោ ខុរោ អាសិ ធម៌នី ធម្មត្ថោ ។
 តតោ មេ មនសីការោ យោនិសោ ឧទបជ្ជថ
 អាទីនោ ចាតុរហុ ទិព្វំនា សមតិដ្ឋថ ។
 តតោ ចិត្តំ វិមុត្តំ មេ បស្ស ធម្មសុធម្មតិ
 តិស្សោ វិជ្ជា អនុប្បត្តា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនំ ។

(១)

សញ្ញតសោ ថេរោ ។

[២១៧] ឧដ្ឋាហិ ទិសីន កាតិយា ន

មា ទិព្វំនា ពហុលោ ^(២) អហុ ជាតុស្សុ
 មា តំ អសសិ បមត្តពន្ធ
 ក្រដេនេវ ជីនាតុ មច្ចុរាជា ។
 សេយ្យថាបិ មហាសមុទ្ធកោ
 ឃិវំ ជាតិជរាតិវត្តោ តំ
 សោ ករោហិ សុទិបមត្តោ ^(៣) តិ
 ន ហិ តាលំ តវ វិជ្ជតេជ អញ្ញំ ។
 សត្តា ហិ វិជេសិ មក្កមេតិ
 សដ្ឋា ជាតិជរាកយា អតិតិ

១ ម. សញ្ញតសត្តោ ។ ២ មា និព្វំពហុលោតិ អដ្ឋិកថាយំ ។ ៣ ម. បុរិសមត្តោ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ ថេរគាថា

ត្រាវនោះ ខ្ញុំយកកាំបិតកោរ ចូលទៅអង្គុយលើគ្រែផ្ទាប់កាំបិត
 កោរ (ត្រង់បំពង់ក) ដើម្បីអាសវសៃបំពង់ករបស់ខ្លួន ។
 លំដាប់នោះ ខ្ញុំមានការធ្វើទុកកងចិត្ត ដោយទុបាយប្រាជ្ញា
 ពោសកើតឡើងប្រាកដ សេចក្តីនឿយណាយ ក៏តាំង
 ឡើងព្រម ។ តពីនោះមក ចិត្តខ្ញុំក៏ផុតស្រឡះ អ្នកចូរ
 ឃើញធម៌ជាធម៌ល្អ វិជ្ជា ព្យា អាត្មាអញបានសម្រេចហើយ
 សាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ អាត្មាអញបានធ្វើស្រេចហើយ ។

សប្បុរសគោរ ។

(២១៧)(ព្រះសាស្តាត្រាស់ថា) ម្ចាស់ភាគិយាន ចូរអ្នកក្រោកអង្គុយ
 ឡើង កុំដេកច្រើនពេក ចូរភ្ញាក់រលឹកឡើង មច្ចុរដជាមារ
 ចូរកំឡោះអ្នកជាបុគ្គលខ្ពស់ប្រមូស ដូចជានាយនេសាទ ប្រហារ
 សត្វដោយព្យាញា ។ ជាតិនឹងជរា តែងប្រព្រឹត្តកន្លងអ្នក
 ដូចជាកំឡាំងមហាសមុទ្រ អ្នកនោះ ចូរធ្វើនូវច័តាំង ដ៏ល្អ
 ដល់ខ្លួន ព្រោះថា គ្រឿងការពារដទៃរបស់អ្នកក្នុងលោកនេះ
 មិនមានទេ ។ ដ្បិតព្រះសាស្តាទ្រង់ចង្អុលប្រាប់អរិយមគ្គ
 ៖ ថាជាផ្លូវកន្លងចាកគ្រឿងដាប់ ចាកភ័យគឺជាតិនឹងជរា

បើកថាយ ធម្មសីលគោ

បុព្វបុរសមប្បមត្តោ
 អនុយុញ្ញស្សនទ្ធិកកោហិ យោកំ ។
 បុរិមានិ បម្បញ្ញ ពន្ធនានិ
 សង្ឃដ៏ ខុរមណ្ឌកិត្តិកោជី
 មា ទិដ្ឋារតិញ្ច មា និទ្ធិ
 អនុយុញ្ញត្ថ ឈិយាយ កាតិយាន ។
 ឈាយាហិ ជិនាហិ កាតិយាន
 យោគក្ខេមបថេ សុកោវិទោសិ
 បប្បយ្យ អនុត្តរំ វិសុទ្ធិ
 បរិនិព្វហិសិ វារិទាវ ដោតិ ។
 បដ្ឋោតកកោ បរិត្តរំសោ
 វាតេន វិនម្យតេ^(១) លតាវ
 ឯវម្ប តុរិ អនាទិយមាទោ
 មារំ ឥន្ទសតោត្ត និទ្ធិនាហិ ។
 សោ វេទិយតាសុ វិតរកោ
 កាលំ កង្ក ឥនេវ សីតិក្ខតោតិ ។
 កាតិយោទោ បើកោ ។

១ ម. វិនិច្ឆ័យតេ ។

ថេរគាថា ធួត្តនិយាម

ចូរអ្នកកុំប្រមាទអស់ពត្រីខាងដើមនឹងខាងចុង ចូរប្រឹងធ្វើព្យាយាម
 ឲ្យមាំមួន ។ ខ្លួនអ្នកជាអ្នកទ្រទ្រង់សង្ឃាដ៏ គោរសក់ដោយកាំ-
 បិតគោរនឹងបរិភោគភិក្ខុហារ ចូរលះបង់តាមគុណ ដែលជា
 ចំណង់ក្នុងកាលមុនចេញ ម្នាលកាតិយាន អ្នកកុំប្រកបការត្រេក-
 អរក្នុងវិល្ល្យងផង កុំប្រកបការលក់ផង ចូរចំរើនឈាន ។ ម្នាល
 កាតិយាន អ្នកចូរដុត ចូរឈ្នះ (នូវតិលេស) អ្នកជាមនុស្ស
 ឈ្លាសវៃ ក្នុងផ្លូវជាទីក្សេមចាកយោគៈ នឹងដល់នូវព្រះនិព្វាន
 ដ៏បរិសុទ្ធត្រៃលែង ហើយរលត់ ដូចជាគំនរភ្លើង ដែលរលត់
 ដោយទឹក ។ ម្នាលឥន្ទសគោត្រ កាលបើអ្នកមិនប្រកាន់យោងនេះ
 ចូរកំចាត់បង់មារឲ្យអស់ចេញ ដូចប្រទីបដែលមានពន្លឺតិច ឬដូច
 វល្ល្យតូច ដែលខ្យល់កំចាត់បង់បានដូច្នោះ ។ អ្នកនោះប្រោស
 ចាកកម្រេកក្នុងវេទនាទាំងឡាយ ដែលខ្លួនទទួលហើយ មាន
 សេចក្តីត្រជាក់ ចូររង់ចាំនិព្វានកាល ក្នុងទីនេះចុះ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស ថេរពាវ

[២០៨] សុទេសិតោ ចក្កមតា	តុទ្ធនាទិច្ចតន្តនា
សព្វសំយោជនាតិតោ	សព្វវដ្តវិទាសនោ
និយ្យនិកោ ឧត្តរណោ	តណ្ហាមូលវិសោសនោ
វិសម្មលំ អាយាតនំ	កេត្វា ទាបេតិ និព្វតិ
អញ្ញាណមូលកេនាយ	កម្មយន្តវិយាដនោ
វិញ្ញាណនំ បរិត្តហេ	ញ្ញាណវដិវនិទាតនោ
វេទនានំ វិញ្ញាបនោ	ឧទានានប្បមោចនោ
ភវំ អន្តរកាស្មំវ	ញ្ញាណោ អនុបស្សនោ ^(១)
មហារ ហេ សុតម្ពិរោ	ជរាមច្ចុនិវារណោ
អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មត្តោ	ទុក្ខបសមនោ សិរោ
កម្មំ កម្មនំ ញត្វាន	វិទាកញ្ច វិទាកតោ
បដិច្ចប្បន្នធម្មាន	យថាវ លោកទស្សនោ
មហាទេមន្តមោ សន្តោ	បរិយោសានកម្មកោតិ។

មិត្តិយោ ថេរោ ។

១ ឧ. អនុបស្សនោ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ បេរិយាយ

[២១៨] មគ្គប្រកបដោយអង្គ៨ ដ៏ប្រសើរ ដែលព្រះពុទ្ធជាអាទិបូពន្ធ មាន
 ចក្ខុ ទ្រង់សំដែងហើយដោយប្រពៃ ជាធម៌កន្លងចាកសំយោជនៈទាំង
 អស់ ញ៉ាំងវដ្តៈទាំងអស់ទ្រព្យវិនាស ទាំងសត្វចេញចាកវដ្តៈ ញ៉ាំងសត្វ
 ទ្រព្ធដ៏ចាកធម៌ៈ ញ៉ាំងបួសគល់នៃទុក្ខគឺតណ្ហាទ្រព្ធដ៏ស្អាត ទំលាយ
 នូវតណ្ហា មានបួសជាពិស ជាគ្រឿងបៀតបៀន ញ៉ាំងសត្វទ្រព្ធដល់
 នូវទីរលត់ទុក្ខ ជាគ្រឿងកំហត់បង់នូវយន្តន៍អត្តភាព ដែលកើតអំពី
 កម្ម ព្រោះទំលាយនូវបួសគល់នៃអវិជ្ជាបាន ជាទីធ្លាក់ចុះនៃញាណ
 ដ៏មុតដូចកែវវិជ្ជា ក្នុងកិរិយាកំណត់នូវវិញ្ញាណ ញ៉ាំងសត្វទ្រព្ធដ៏នូវ
 វេទនាទាំងឡាយ ដោះសត្វទ្រព្ធចេញចាកទុក្ខបាន ជាគ្រឿង
 ឃើញភពដូចជារណ្តៅរលើកភ្លើង ដោយបញ្ញាញាណ ជាធម៌មាន
 រសដ៏ប្រសើរ ជាធម៌ជ្រៅ ជាធម៌ហាមឃាត់នូវជកនីមមច្ចុ ជាធម៌
 រម្ងាប់បង់នូវកងទុក្ខ ជាធម៌ដ៏ក្រម ជាទីឃើញនូវពន្ធិតាមពិត
 ព្រោះដ៏នូវកម្ម ថាជាកម្ម នូវផលថាជាផល នៃធម៌ទាំងឡាយ
 អាស្រ័យបច្ច័យកើតត ។ ត្នា រមែងជាធម៌ដល់នូវទីដ៏ក្រមប្រសើរ
 ជាធម៌ស្ងប់ចាកកិលេស ជាធម៌ចំរើនក្នុងទីបំផុត ។

[២១៧] ជាតិមនោ មត្តោហំ	កោគនស្សរិយេន ច
សណ្ឋានវណ្ណវេន	មនមត្តោ អចារិហំ ^(១) ។
នាត្តនោ សមកំ កញ្ចំ	អតិរកញ្ចំ មព្រិសំ
អតិមាណហតោ ពាលោ	បត្តន្ទោ ឧស្ស័តន្តដោ ។
មាតំ បិតំ វិបិ	អយោបិ កុសម្មតេ
ន កញ្ចំ អភិវិទេសី	មាណត្តន្ទោ អនាទរោ ។
ទិស្វា វិនាយកំ អត្តំ	សារដីនំ វុត្តមិ
តបន្តមិវ អាទិច្ចំ	ភិក្ខុសង្ឃប្បក្ខតំ
មាណំ មនញ្ចំ ធម្មតា	វិប្បសន្នេន ចេតសា
សិរសា អភិវិទេសី	សព្វសត្តានមត្តមំ ។
អតិមាលោ ច ឱមាលោ	បហីនា សុសម្មហតា
អស្មិមាលោ សម្មច្ឆន្ទោ	សព្វេ មាណវីនា ហតាតិ ។

ដេត្តោ បុរោហិតបុត្តោ ថេរោ ។

១ ម. វិចារិហំ ។

បើជាថា ធួនិបាត

(២១៧) ខ្ញុំស្រវឹងដោយសេចក្តីស្រវឹង ព្រោះជាតិផង ដោយភោគៈទ័ន្តផង-
 ស្ស្រិយយសផង ដោយសណ្ឋានវណ្ណៈទ័ន្តរូប (ល្អ)ផង ខ្ញុំជាបុគ្គល
 ប្រព្រឹត្តស្រវឹងជ្រប់ហើយ ខ្ញុំត្រូវអតិមានកំចាត់បង់ហើយ ជាមនុស្ស
 ពាល ជាអ្នករឹងរូស មានមានៈដូចជាទង្គជ័យ ដែលគេលើកឡើង
 ហើយ មិនបានសំគាល់អ្នកណាមួយ ថាជាបុគ្គលស្មើទឹងខ្លួនផង ថា
 ជាបុគ្គលក្រៃលែងជាងខ្លួនផង ។ ខ្ញុំជាអ្នកមានមានៈរឹងរូស មិនអើពើ
 មិនក្រាបសំពះអ្នកណាមួយ ទោះជាមាតាក្តី បិតាក្តី ឬអ្នកដទៃដែល
 សន្មតថាគួរគោរព ។ ខ្ញុំបានឃើញព្រះសាស្តាជាអ្នកទូន្មានសត្វ
 ប្រសើរខ្ពង់ខ្ពស់ជាងនាយ ហាមថាទាំងឡាយ ព្រះអង្គរៀនរៀងដូចព្រះ
 អាទិត្យ មានកិត្តិសង្ឃចោមពេម ក៏មានចិត្តជ្រះថ្លា បានលះមានៈ
 ទ័ន្តសេចក្តីស្រវឹងចេញអស់ហើយ ទើបថ្វាយបង្គំព្រះសាស្តា ព្រះ
 អង្គខ្ពង់ខ្ពស់ជាងសត្វសត្វដោយត្បូង ។ ខ្ញុំបានលះបង់តាសរិលេង
 នូវសេចក្តីប្រកាន់ថា វិសេសជាងគេផង នូវសេចក្តីប្រកាន់ថាថោក
 ចាបជាងគេផង បានផ្តាច់ផ្តល់អស្មិមានៈ ចោលអស់ហើយ ទាំង
 មានៈផ្សេងៗទាំងអស់ ខ្ញុំក៏បានកំចាត់បង់ស្រឡះហើយ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស បើរោហ

(២២០) យនា នរោ បព្វជិតោ ជាតិយា សន្តវស្សុកោ
 ឥទ្ធិយា អភិកោត្វាន បន្ទតំ^(១) មហិទ្ធិតំ
 ឧបជ្ឈេយស្ស ឧទតំ អនោតត្តា មហាសរា
 អាហារមំ តតោ ទិស្វា មំ សត្តា ឯតទប្រវំ
 សារ័ប្បត្ត ឥមំ បស្ស អាតច្ឆន្តំ កុមារតំ
 ឧទកុម្មកមាណយ អជ្ឈតំ សុសមាហិតំ ។
 មាសាទិកេន វត្តេន កល្យាណាវិយាបថោ
 សាមណោរោធុរុទ្ធស្ស ឥទ្ធិយា ច វិសារទោ
 អាជាទិយេន អាជញ្ញោ ហិសុតា ហិសុតារិតោ
 វិជិតោ អនុរុទ្ធន កតតិច្ឆេន សុត្តិតោ
 សោ បត្តា បរមំ សុត្តិ សុត្តិតត្វា អកុប្បតំ
 សាមណោរោស សុមនោ មា មំ ជញ្ញាតិ ឥច្ឆតិ ។
 សុមនោ បើរោ ។

(២២១) វតតោតាតិជិតោ ភិ វិហារំ កាននេ វនេ
 បរិជ្ជិតោចរេ លូទេ កេមិ ភិក្កុ ករិស្សសិ ។

១ ម. សិទ្ធិវិទ្ធិ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ ថេរីយានិក

[២២០] ខ្ញុំមានអាយុ ៧ ឆ្នាំ អំពីកំណើត ទើបនឹងបួសថ្មីៗ បានសង្កត់សង្កិន
 នាគរាជមានប្តូរច្រើន ដោយប្តូរ ហើយដង្ហើមកទឹកត្រូវស្រែចំណេះ
 អនោតត្ត មកប្រគេនព្រះទុបជ្ឈយ័ក្នុងគ្រាណា គ្រានោះព្រះសាស្តា
 ទ្រង់ទតឃើញខ្ញុំហើយ បានត្រាស់ព្រះពុទ្ធជីកានេះថា ម្ចាស់សារីបុត្ត
 អ្នកចូរមើលកុមារតូចនេះ កំពុងនាំយកនូវក្រមុំក្រមក មានចិត្តតាំង
 ខ្ជាប់ខ្ជួនខាងក្នុង ។ សាមណេររបស់ព្រះអនុរុទ្ធ មានវត្តគួរជ្រះថ្លា
 មានអរិយាបថ បរិបូណ៌ នឹងជាអ្នកត្រូវរក្សាដោយប្តូរ ជាបុរសអាជា-
 នេយ្យ ដែលព្រះអនុរុទ្ធ ជាបុរសអាជានេយ្យ ជាសប្បុរស ឲ្យធ្វើតែ
 អំពើល្អ ណែនាំតែខាងផ្លូវល្អ មានកិច្ចធ្វើរួចហើយ មានសិទ្ធិឲ្យ
 សិក្សាហើយ សុមនសាមណេរនោះ បានដល់នូវព្រះនិព្វាន ជាទី
 ស្ងប់រម្ងាប់ក្រៃលែង បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវអរហត្តផល ជាធម៌មិន
 កម្រើក ប្រាថ្នាថា សូមកុំឲ្យជនណាមួយ ស្គាល់អញឡើយ ។

សុមនេស្ថេ ។

[២២១] (ព្រះសាស្តាត្រាស់សួរថា) ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកត្រូវរោគខ្យល់គ្រប
 សង្កត់ហើយ កាលនៅក្នុងព្រៃធំ មានគោចរលះបង់ហើយ ជាព្រៃ
 សៅហ្មង នឹងធ្វើដូចម្តេចកើត ។

បើតាមយ ឆក្កនិពោ

បិតសុខេន វិបុលេន	ជវិត្តាន សមុស្សយំ
ល្ងខម្បី អភិសម្ពោនោ	វិហរិស្សមិ កាណេន ។
ការោនោ សត្តោនោជ្ឈន្ត	សុទ្ធិយានិ ពលានិ ច
យានសុខុមសម្បោនោ	វិហរិស្សំ អនាសវេ ។
វិប្បមត្តិ កិលេសេហិ	សុទ្ធិចត្តិ អនាវលំ
អភិណ្ឌំ បច្ឆវេក្កោនោ	វិហរិស្សំ អនាសវេ ។
អជ្ឈតញ្ច ហិហិត្តា ច	យេ មេ វិជ្ឈីសុ អាសវេ
សព្វេ អសេសា ឧទ្ធិនោ	ន ច ឧប្បជ្ឈេ បុន ។
បញ្ចក្កុនោ បរិណាតា	តិដ្ឋនិ ធិន្ធភ្នុលកា
ទុក្កកុយោ អនុប្បត្តោ	នត្តនានិ បុនព្ពវេតិ ។

ត្ថិតកុម្មិ បើពោ ។

(២២២) អកោធស្សកុតោ កោធា ទន្ធស្ស សមដីវិទោ

សមុទញ្ញា វិមត្តស្ស	ឧបសន្ធស្ស តាទិវោ ។
តស្សវេ តេន ចាបិយោ	យោ កុទ្ធិ បដិកុដ្ឋតិ
កុទ្ធិ អប្បដិកុដ្ឋនោ	សង្កមំ ជេតិ ទុដ្ឋយំ ។

បើរកថា ធួនិបាត

(ព្រះនាគកម្មិនត្រូវទូលថា) ខ្ញុំព្រះអង្គមានបិតានឹងសុខៈបរិបូណ៌
 ផ្សាយទៅកាន់ពងកាយ ហើយអត់សង្កត់នូវការម្នា ដ៏សៅហ្មង
 ទាំងនៅក្នុងព្រៃធំ ។ ខ្ញុំព្រះអង្គចំរើនពោជ្ឈង្គ ៧ ផង ឥន្ទ្រិយផង
 ពលៈផង បរិបូណ៌ដោយឈានដ៏សុខុម ជាអ្នកមិនមានអាសវៈ ។
 ខ្ញុំព្រះអង្គបានពិចារណាយើញចិត្តដ៏ស្អាត ផុតស្រឡះចាកកិលេស
 ជាចិត្តមិនល្អក៏រឿយៗ ជាអ្នកមិនមានអាសវៈ ។ អាសវៈទាំងឡាយ
 ណា ខាងក្នុងក្តី ខាងក្រៅក្តី ចាក់ដោតហើយដល់ខ្ញុំព្រះអង្គ អាសវៈ
 ទាំងអស់នោះ ខ្ញុំព្រះអង្គបានផ្តាច់ផ្តល់មិនឲ្យសេសសល់ មិនកើត
 ទៅទៀតបានទេ ។ បញ្ចក្ខន្ធ ខ្ញុំព្រះអង្គកំណត់ដឹងហើយ ខ្ញុំព្រះអង្គ
 កាត់បួសគល់ដាច់ហើយ ខ្ញុំព្រះអង្គបានដល់នូវការអស់ទុក្ខហើយ
 ឥឡូវនេះភពថ្មី មិនមានទៀតទេ ។

ឆ្លាតកម្មិនត្រូវ ។

(២២២) បុគ្គលមិនមានសេចក្តីក្រោធ បានទូន្មានចិត្ត ចំញឹមជីវិតស្មើ
 (ត្រូវ) មានចិត្តរួចចាកអាសវៈ ព្រោះដឹងដោយប្រពៃ មានចិត្តស្ងប់
 ចាកកិលេស មិនញាប់ញ័រដោយលោកធម៌ នឹងមានសេចក្តីក្រោធ
 ព័ណ្ណ ។ បុគ្គលណាខឹងតបចំរោះបុគ្គលដែលខឹង បុគ្គលនោះនឹង
 មានសេចក្តីអាក្រក់ ព្រោះតែការខឹងតបនោះ បុគ្គលមិនខឹងតបនឹង
 បុគ្គលដែលខឹង ឈ្នះថា ឈ្នះសង្គ្រាមដែលគេឈ្នះបានដោយក្រ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស ថេរោថា

ឧក្កិដ្ឋមត្តំ ចរតិ	អត្តនោ ច បរស្ស ច
បរំ សង្កប្បតិ ញត្វា	យោ សុតោ ឧបសម្មតិ។
ឧក្កិដ្ឋំ តិកក្ខត្តន្តំ ^(១)	អត្តនោ ច បរស្ស ច
ជនា មញ្ញន្តំ ពាលាតិ	យេ ធម្មស្ស អកោវិទា។
ឧប្បជ្ឈតេ សចេ កោណា	អាវជ្ជំ កកត្ថបមំ
ឧប្បជ្ឈេ ចេរសេ តណ្ហា	បុត្តមិស្វបមំ សរំ ។
សចេ ជានិ ចិត្តំ តេ	កាមេសុ ច ភវេសុ ច
ឧប្បំ និក្ខយ ភតិយា	កិដ្ឋានិ វិយ ឧប្បស្សន្តិ។
	ព្រហ្មទន្តោ ថេរោ ។

(២២៣) ធម្មមតិវស្សតិ	វិវដំ នាតិវស្សតិ
តស្មា ធម្មំ វិវេថ	ឃរិដ្ឋំ នាតិវស្សតិ ។
មច្ចុនញ្ញាហិតោ លោកោ	ជរាយ បរិវារិតោ
តណ្ហាសល្លេន ឧតិណ្ហោ	ឥច្ឆាច្ចចាយិតោ សទា។
មច្ចុនញ្ញាហិតោ លោកោ	បរិក្ខិត្តោ ជរាយ ច

១ ឧ ពិកិច្ចន្តំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ បេរោថា

បុគ្គលណា ដឹងថា បុគ្គលដទៃទៀតហើយ មានស្មារតីខំអត់សន្តិក
 បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា ប្រព្រឹត្តនូវប្រយោជន៍ ដើម្បីជនទាំងពីរ គឺ
 ដើម្បីខ្លួន ១ ដើម្បីអ្នកដទៃ ១ ។ ពួកជនមិនឈ្លាសក្នុងធម៌ រមែង
 សំគាល់ជនទាំងពីរ គឺខ្លួន ១ អ្នកដទៃ ១ ដែលជាអ្នកព្យាបាល
 ព្យាធិគីក្រោធបាន ថាជាមនុស្សពោល ។ បើសេចក្តីក្រោធកើត
 ឡើងដល់អ្នក ចូរអ្នកពិចារណានូវឱវាទ ដែលឧបមាដោយរណារ
 បើចំណង់ក្នុងរសភើតឡើងដល់អ្នក ចូរអ្នករលឹកនូវឱវាទដែលឧបមា
 ដោយការបរិភោគសាច់កូន ។ បើចិត្តរបស់អ្នកស្ទុះទៅក្នុងកាមទាំង
 ឡាយក្តី ក្នុងភពទាំងឡាយក្តី ចូរអ្នកប្រញាប់សន្តិកសន្តិមចិត្តនោះ
 ដោយសតិ ដូចជាបុរសសន្តិកសន្តិមនោកាចដែលស៊ីសំណាប ។

ព្រហ្មទត្តព្ភេរ ។

(២២៣) ភ្ញៀវគឺអាបត្តិ តែធិធ្លាក់ស្រោចនូវបុគ្គល អ្នកបិទបាំងអាបត្តិទុក
 មិនធ្លាក់ស្រោចនូវបុគ្គល អ្នកបើកអាបត្តិ ព្រោះហេតុនោះ បុគ្គល
 ត្រូវបើកអាបត្តិ ដែលខ្លួនបិទបាំងហើយ កាលបើធ្វើយ៉ាងនេះ
 ទើបភ្ញៀវគឺអាបត្តិ មិនធ្លាក់ស្រោចនូវបុគ្គលនោះ ។ សត្វលោក
 ត្រូវមច្ចុ កំចាត់បង់ហើយ ត្រូវជក ចោមពេមហើយ ត្រូវសរគី
 តណ្ហាមុតហើយ ត្រូវវេញ ឲ្យក្តៅក្រហាយហើយសព្វកាល ។
 សត្វលោកត្រូវមច្ចុ កំចាត់បង់ហើយ ត្រូវជក បិទបាំងហើយ

ថេរវាយ ធូនីពោ

ហញ្ញតិ និច្ចមត្តាលោក បត្តនិណ្ឌោវ តត្តរោ ។

អាគច្ឆន្តិកត្តោវ មច្ឆត្យាធិជរា តយោ

បច្ឆកុន្តិ ពលំ នត្តិ ជរោ នត្តិ បលាយិត្តិ ។

អមោយិ ទិវសំ កយិក អប្បន ពហុកេន វា

យំ យំ វិវហតេ រត្តិ^(១) តទ្ធិនន្តស្ស ជីវិតំ ។

ចរតោ តិដ្ឋតោ វាបិ អាសីនសយនស្ស វា

ឧបេតិ ចរិមា រត្តិ ន តេ កាលោ បមជ្ជិត្តិ ។

សិរិមណ្ឌេ ថេរោ ។

(២២២) ទិវាទកោយំ អស្មិច ទុក្ខន្ទោ បរិហារតិ

នាណកុណាបបរិច្ចរោ វិស្សវន្តោ តតោ តតោ ។

មិកំ និលំនិ ក្យុជេន ពលិសេនេវ អមជ្ជិ

វាជំ វិយ លេបេន ពាជយន្តិ បុត្តជ្ជនិ

រុទា សន្តា រសា កន្តា ដោដ្ឋតា ច មនោរមា

បញ្ចកាមតុណា ឯតេ វត្តិវបស្មិ ទិស្សរោ ។

១ ឧ, ម វិជិហតេ វត្តិ ។

ថេរគាថា ធួនិបាត

ជាសត្វឥតមានទីតាំង តែងលំបាកជានិច្ច ដូចជាមនុស្សអ្នកធ្វើកំហុស
 នោះដែលមានអាជ្ញាសំរេចហើយ ។ មច្ចុព្យាធិនីដកទាំង ៣ នេះ
 ដូចជាគំនរភ្លើងកំពុងកាលមក កំឡាំង ដើម្បីចម្រើនមិនមាន សន្ទុះ
 សម្រាប់វត្តចេញ ក៏មិនមាន ។ បុគ្គលគប្បីធ្វើថ្ងៃ កុំឲ្យឥតអំពើ
 ដោយកិច្ចតិចតួច ច្រើនតួ រាត្រីរំមែងអស់ទៅយ៉ាងណាៗ ជីវិតរបស់
 បុគ្គលនោះ រំមែងថយទៅយ៉ាងនោះៗ ដែរ ។ រាត្រីខាងក្រោយ
 របស់បុគ្គលអ្នកដើរក្តី ឈរក្តី អង្គុយក្តី ដេកក្តី រំមែងកន្លើញចូល
 មកជិត កាលនេះ មិនមែនជាកាលគួរអ្នកប្រមាទទេ ។

សិរិមណ្ឌត្ថេរ ។

(២២២) កាយមានជើងពីរនេះ មិនស្អាត មានភ្និនស្អុយ ពេញដោយ
 សាកសពផ្សេងៗ បង្កើត(ឲ្យវត្តមិនស្អាត)ចេញតាមទ្វារនោះៗ ដែល
 មនុស្សទំរក្សាថែទាំ(ជានិច្ច) ។ រូប សំឡេង ភ្និន រស នឹងដោដ្ឋព្វៈ ជា
 ទីត្រេកអរនៃចិត្ត តែងបៀតបៀនបុប្ផន ដូចអ្នកនេសាទធ្វើវត្តឲ្យ
 កំបាំងហើយ(ចាប់)ម្រឹតដោយគ្រឿងចង្កី(ចាប់)ត្រីដោយសន្ទូច(ចាប់)
 ស្វាដោយជ័រ កាមគុណទាំង ៥ នេះឯងតែងប្រាកដក្នុងរូបនៃស្រី ។

១. មានអន្តរាត់ នឹងបង្ហាត់ជាដើម ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស ថេរាថា

យេ ឯតា ឧបសេវន្តំ រត្តចិត្តា បុដ្ឋជ្ជនា
 វុឡ្យន្តំ កដសី យោវំ អាចិន្តំ បុនព្ភំ ។
 យោ ចេតា បវរិជ្ជេតិ សប្បស្ស្រ បទា សំរោ
 សោមំ វិសត្តិកំ លោកេ សតោ សមតិវត្តតិ ។
 កាមេស្វាទីនំ ទិស្វា នេក្ខម្មំ ទដ្ឋ ខេមតោ
 ទិស្សុជា សព្វកាមេហំ បត្តោ មេ អាសវត្តយោតិ។
 សព្វកមោ ថេរោ ។

ឧទ្ធជំ

ឧរុវេលកស្សុថោ ច ថេរោ តិកិច្ចកានិ ច
 មហានតោ ច កុល្លោ ច មាលុដ្ឋ្យោ សប្បទាសកោ
 កាតិយានោ ច មិគជាលោ ជេត្តោ សុមនស្សយោ
 ញាតមុនំ ព្រហ្មនត្តោ សិវមណ្ណោ សព្វកាមកោ
 តាថាយោ ចតុរសីតិ ថេរោ ចត្ត ចតុទ្ធសាតិ ។

ឆ្កនិយោកោ និដ្ឋិតោ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ បេរិកាថា

ពួកបុប្ផជនណា មានចិត្តត្រេកអរ ហើយចូលទៅគប់រកស្រីទាំងនេះ
 ពួកបុប្ផជននោះឈ្មោះថា ធ្វើសង្សារវដ្ត ដែលមានទុក្ខដ៏ពន្លឺកឡើងចំរើន
 ឡើង ទាំងឈ្មោះថា សន្សំនូវភពថ្មី ។ មួយទៀត បុគ្គលណាវៀរ
 ចេញចាកស្រីទាំងម៉្លោះបាន ដូចគេចៀសវាងក្បាលពស់ដោយជើង
 បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថាជាអ្នកមានស្មារតី ប្រព្រឹត្តកន្លងនូវគណ្ណា
 ជាក្រឡឹងផ្សាយទៅក្នុងលោកនេះបាន ។ ខ្ញុំឃើញទោសក្នុងកាម
 ទាំងឡាយ ឃើញការចេញចាកកាម ដោយក្សេមក្សាន្ត រលាស់
 ចេញចាកកាមទាំងអស់ បានដល់នូវការអស់អាសវៈហើយ ។

សព្វកាមត្ថេរ ។

ឱទ្ធាន

និយាយអំពី ទុរវេលកស្សបត្ថេរ ១ ភិកិច្ចការិនីត្ថេរ ១ មហា-
 នាគត្ថេរ ១ កុល្យត្ថេរ ១ មាល្លង្គិបុត្តត្ថេរ ១ សប្បទាសត្ថេរ ១ កាតិ-
 យានត្ថេរ ១ មិត្តជាលត្ថេរ ១ ជេនបុរោហិតបុត្តត្ថេរ ១ សុមនត្ថេរ ១
 នាគកម្មនីត្ថេរ ១ ព្រហ្មទត្តត្ថេរ ១ សិរិមណ្ឌលត្ថេរ ១ សព្វកាមត្ថេរ ១
 ក្នុងនក្ខន្តបុគ្គលនេះ ព្រះថេរៈ ១៤ អង្គ (បានពោល) គាថា ៨៤ ។

ចប់ នក្ខន្តបិដក ។

សុត្តនិបិដក

ខុទ្ទកនិកាយស្ស បេតវត្ថុ

បញ្ចមោ ភាគោ

មាតិកា

អង្វែង

បឋមោ ឧរុគវគ្គោ

បេតវត្ថុស្ស បឋមេ ឧរុគវគ្គោ	បឋមំ	ខេត្តបមាបេតវត្ថុ	១
	ទុតិយំ	សូករេប្បេតវត្ថុ	២
	តតិយំ	បុត្តមុខបេតវត្ថុ	”
	ចតុត្ថំ	បិដ្ឋជីតលិកេប្បេតវត្ថុ	៣
	បញ្ចមំ	តិរោកខេប្បេតវត្ថុ	៤
	ឆដ្ឋមំ	បញ្ចបត្តខាទិកេប្បេតវត្ថុ	៦
	សត្តមំ	សត្តបត្តខាទិកេប្បេតវត្ថុ	៨
	អដ្ឋមំ	គោណប្បេតវត្ថុ	១០
	នវមំ	មហាបេសការេប្បេតវត្ថុ	១១
	ទសមំ	ខណ្ឌេប្បេតវត្ថុ	១២
	ដកាទសមំ	នាគេប្បេតវត្ថុ	១៤
	ទ្វាទសមំ	ទេវេប្បេតវត្ថុ	១៨

សត្តន្តបិដក
ខុទ្ទកនិកាយ បេតវិគ
បញ្ចមភាគ

មាតិកា

ទំព័រ

ឧវគ្គវិគ ទី ១

បេតវិគ	ឧវគ្គវិគ ទី ១	ទំព័រ
	រឿងខេត្តបមាប្រេត	ទី ១ ១
	រឿងស្លូកប្រេត	ទី ២ ២
	រឿងប្លង់មុខប្រេត	ទី ៣ ៣
	រឿងបិដ្ឋន្តិកលិកប្រេត	ទី ៤ ៣
	រឿងតិរោកុដ្ឋប្រេត	ទី ៥ ៤
	រឿងបញ្ចបុត្តនាទិកប្រេត	ទី ៦ ៦
	រឿងសត្តបុត្តនាទិកប្រេត	ទី ៧ ៨
	រឿងគោណប្រេត	ទី ៨ ១០
	រឿងមហាបេសការប្រេត	ទី ៩ ១១
	រឿងខណ្ឌប្រេត	ទី ១០ ១២
	រឿងនាគប្រេត	ទី ១១ ១៤
	រឿងឧរាគប្រេត	ទី ១២ ១៨

មាតិកាបន្តាន

មាតិកា

អង្រែ

បេតិកភ័ណ្ឌ

ទុតិយោ ឧត្តរវិគ្គោ

បេតិកភ័ណ្ឌ ទុតិយោ ឧត្តរវិគ្គោ	បឋមំ	សំសារមោចកប្បកវត្ត	២១
	ទុតិយំ	សារីបុត្តតេរស្ស មាតុប្បកវត្ត	.	២៥
	តតិយំ	មត្តាបេតវត្ត	២៧
	ចតុត្តំ	នន្ទាបេតវត្ត	៣៣
	បញ្ចមំ	មជ្ជកណ្តាលប្បកវត្ត	៣៦
	ឆដ្ឋមំ	កណ្តាលប្បកវត្ត	„
	សត្តមំ	ធនបាលប្បកវត្ត	៣៧
	អដ្ឋមំ	ចូឡសេដ្ឋប្បកវត្ត	៤២
	នវមំ	អង្គរេប្បកវត្ត	៤៥
	ទសមំ	ទុតរមាតុប្បកវត្ត	៥៦
	ដកាទសមំ	សុត្តប្បកវត្ត	៥៧
	ទ្វាទសមំ	កណ្តាមណ្ឌប្បកវត្ត	៥៧
	តេរសមំ	ឧត្តរវិគ្គោ	៦២

សេដ្ឋកិច្ចប្រចាំមាតិកា

មាតិកា

ទំព័រ

បេតិកភ័ណ្ឌ

ឧទ្ធរណ៍ ទី ២

បេតិកភ័ណ្ឌ ឧទ្ធរណ៍ ទី ២	រឿងសំណរមោឃកប្រេត ទី ១	២១
	រឿងប្រេតជាមាតានៃព្រះសារីរេត្ត ទី ២	២៥
	រឿងនាងមត្តាប្រេត ទី ៣	២៧
	រឿងនន្ទាប្រេត ទី ៤	៣៣
	រឿងមន្ទិកណ្ណសិប្រេត ទី ៥	៣៦
	រឿងកណ្ណប្រេត ទី ៦	"
	រឿងធនយាលប្រេត ទី ៧	៣៦
	រឿងពូជសេដ្ឋិប្រេត ទី ៨	៤២
	រឿងអង្ករប្រេត ទី ៩	៤៥
	រឿងខត្តរមាតុប្រេត ទី ១០	៥៦
	រឿងសុត្តប្រេត ទី ១១	៥៧
	រឿងកណ្ណមុណ្ណប្រេត ទី ១២	៥៨
	រឿងឧទ្ធរណ៍ប្រេត ទី ១៣	៦២

បេតិកភណ្ឌ

តិច្ចវិញ្ញាណ ឬ វិញ្ញាណ

ចេតវិញ្ញាណ តិច្ចវិញ្ញាណ ឬ វិញ្ញាណ	បឋម	អភិជ្ជមានប្បេកវត្ថុ	៦៦
	ទុតិយ	សានុវត្ថប្បេកវត្ថុ	៦៧
	តតិយ	រថការប្បេកវត្ថុ	៧៤
	ចតុត្ថ	កុសប្បេកវត្ថុ	៧៦
	បញ្ចម	កុមារប្បេកវត្ថុ	៧៨
	ឆដម	សេវិនីបេកវត្ថុ	៨០
	សតម	មិត្តលទ្ធប្បេកវត្ថុ	៨៣
	អដម	ទុតិយមិត្តលទ្ធប្បេកវត្ថុ	៨៥
	នវម	កូដវិនិច្ឆ័យកប្បេកវត្ថុ	៨៦
	ទសម	នាគវិណ្ណប្បេកវត្ថុ	៨៨

បុគ្គលិក មហាវិញ្ញាណ

បុគ្គលិក មហាវិញ្ញាណ	បឋម	អម្ពសត្វប្បេកវត្ថុ	៩០
	ទុតិយ	សេវិស្សកប្បេកវត្ថុ	១១១

សន្និកម្រាបមាតិកា

មាតិកា

ទំព័រ

បេតវិញ្ញា

បច្ចុប្បន្ន ទី ៣

បេតវិញ្ញា បច្ចុប្បន្ន ទី ៣	រឿងអភិវឌ្ឍន៍មាតប្រេត	ទី ១	៦៦
	រឿងសាសនាសិប្រេត	ទី ២	៦៧
	រឿងរាជការប្រេត	ទី ៣	៧៤
	រឿងភូមិប្រេត	ទី ៤	៧៦
	រឿងកុមារប្រេត	ទី ៥	៧៧
	រឿងសេរីសីប្រេត	ទី ៦	៧០
	រឿងមិតលុទ្ធប្រេត	ទី ៧	៧៣
	រឿងទុក្ខិយមិតលុទ្ធប្រេត	ទី ៨	៧៥
	រឿងកូនវិនិច្ឆ័យប្រេត	ទី ៩	៧៦
	រឿងនាគវិល្លាប្រេត	ទី ១០	៧៧

មហាវិញ្ញា ទី ៤

មហាវិញ្ញា ទី ៤	រឿងអង្គសត្វប្រេត	ទី ១	៧១
	រឿងសេរីស្ស្យាប្រេត	ទី ២	១១១

មាតិកាបន្តិច

មាតិកា

អង្រែ

បេតិកភ័ណ្ឌ

បេតិកភ័ណ្ឌ បុរាណ មហាវិថ្ត	ភតិយ័	នន្ទិកាបេតិកភ័ណ្ឌ	១១៤
	ចតុត្តិ	វេតិកបេតិកភ័ណ្ឌ	១១៧
	បណ្ឌិត	ទេវបេតិកភ័ណ្ឌ	”
	ឆ័ដ្ឋ	កុមារបេតិកភ័ណ្ឌ	១២២
	សត្តម័	រាជបុត្របេតិកភ័ណ្ឌ	១២៣
	អដ្ឋម័	គូបខាទេកបេតិកភ័ណ្ឌ	១២៥
	នវម័	គូបខាទេកបេតិកភ័ណ្ឌ	១២៦
	ទសម័	គណបេតិកភ័ណ្ឌ	១២៧
	ឯកាទសម័	បាជលីបុត្របេតិកភ័ណ្ឌ	១២៧
	ទ្វាទសម័	អម្ពវនបេតិកភ័ណ្ឌ	១៣០
	តេរាទសម័	អករកបេតិកភ័ណ្ឌ	១៣១
	បត្តទសម័	កោតសំហារបេតិកភ័ណ្ឌ	១៣២
	បណារទសម័	សេដ្ឋបុត្របេតិកភ័ណ្ឌ	”
	សោទ្យសម័	សដ្ឋក្នុងសហស្សបេតិកភ័ណ្ឌ	១៣៣

សន្និក្ខត្រាប័មាតិកា

មាតិកា

ទំព័រ

បេតវិថុ

បេតវិថុ មហាវិថុ ទី ៤	រឿងនន្ទិកប្រេត	ទី ៣	១១១
	រឿងលើតប្រេត	ទី ៤	១១៨
	រឿងឧប្បប្រេត	ទី ៥	”
	រឿងកុមារប្រេត	ទី ៦	១២២
	រឿងរាជបុត្រប្រេត	ទី ៧	១២៣
	រឿងតូចខាទកប្រេត	ទី ៨	១២៥
	រឿងតូចខាទកប្រេត	ទី ៩	១២៦
	រឿងគណប្រេត	ទី ១០	១២៧
	រឿងបាណិបុត្រប្រេត	ទី ១១	១២៨
	រឿងអម្ពរិទប្រេត	ទី ១២	១៣០
	រឿងអន្ធុរុក្ខប្រេត	ទី ១៣	១៣១
	រឿងភោគសំហារប្រេត	ទី ១៤	១៣២
	រឿងសេដ្ឋិបុត្រប្រេត	ទី ១៥	”
	រឿងសន្និក្ខនិសហស្សប្រេត	ទី ១៦	១៣៣

សត្តន្តបិដកេ
១១១

ខុទ្ទកនិកាយស្ស បេរគាថា
១៤

មាតិកា

កថា

ឯកនីបាតោ

ឯកនិបាតស្ស បឋមវគ្គេ	សុភុត្តត្ថេរស្ស គាថា	១៣៥
	មហាកោដ្ឋត្ថេរស្ស គាថា	១៣៦
	កន្ទិវេត្ថេរស្ស គាថា	”
	មន្ទានីបុត្តត្ថេរស្ស គាថា	”
	ទ្យេត្ថេរស្ស គាថា	”
	សីតនិយត្ថេរស្ស គាថា	១៣៧
	កល្យាយត្ថេរស្ស គាថា	”
	វីរត្ថេរស្ស គាថា	”
	បិសិទ្ធុវច្ឆត្ថេរស្ស គាថា	១៣៨
	បណមាសត្ថេរស្ស គាថា	”
ទុតិយវគ្គេ	បុទ្ធាវច្ឆត្ថេរស្ស គាថា	១៣៩
	មហាវច្ឆត្ថេរស្ស គាថា	”
	វិនិវច្ឆត្ថេរស្ស គាថា	”

សុត្តន្តបិដក

ខុទ្ទកនិកាយ បើរគាថា

មាតិកា

ទំព័រ

ឯកនិបាត

ឯកនិបាត វគ្គ ទី ១

គាថា ព្រះសុភុតិគ្មេរ ១៣៥

គាថា ព្រះមហាកោដ្ឋិតគ្មេរ ១៣៦

គាថា ព្រះកង្វារេវតគ្មេរ ”

គាថា ព្រះមន្តានីបុត្តគ្មេរ ”

គាថា ព្រះទព្វគ្មេរ ”

គាថា ព្រះសីតវិនិយគ្មេរ ១៣៧

គាថា ព្រះភស្តិយគ្មេរ ”

គាថា ព្រះរីរគ្មេរ ”

គាថា ព្រះចិសិទ្ធិវិប្បគ្មេរ ១៣៨

គាថា ព្រះបុណ្ណមាសគ្មេរ ”

វគ្គ ទី ២

គាថា ព្រះចូឡវិប្បគ្មេរ ១៣៩

គាថា ព្រះមហាវិប្បគ្មេរ ”

គាថា ព្រះវិនិច្ឆ័យគ្មេរ ”

មាតិកាបន្ត

មាតិកា

អង្ក

ប្រែកថា

ឯកនិបាតស្ស ទុតិយវគ្គ	វន្តវត្ថុត្ថេស្ស សាមណេស្ស ភាថ	១៣៧
	កុណធានេត្ថេស្ស ភាថ	១៤០
	ពេលដ្ឋសីសត្ថេស្ស ភាថ	„
	ពាសកត្ថេស្ស ភាថ	„
	សិទ្ធិលបិកត្ថេស្ស ភាថ	១៤១
	កុទ្ធុត្ថេស្ស ភាថ	„
	អជិតត្ថេស្ស ភាថ	„
តតិយវគ្គ	និគ្រាជត្ថេស្ស ភាថ	១៤២
	បិក្ខុកត្ថេស្ស ភាថ	„
	គោសាលត្ថេស្ស ភាថ	„
	សុគន្ធិត្ថេស្ស ភាថ	„
	នន្ទិយត្ថេស្ស ភាថ	១៤៣
	អកយត្ថេស្ស ភាថ	„
	លោមសកង្គិយត្ថេស្ស ភាថ	„
	ជម្ពុតាមិកបិកត្ថេស្ស ភាថ	„

សង្ខេបប្រាសាទភិកា

មាតិកា

ទំព័រ

បើរគាហ៍

ឯកនិបាត វគ្គទី ២	គាហ៍ សាមណេរវៃព្រះវិទិច្ចត្ថេរ	១៣៩
	គាហ៍ ព្រះកុណ្ឌធានត្ថេរ	១៤១
	គាហ៍ ព្រះពេលដ្ឋសីសត្ថេរ	"
	គាហ៍ ព្រះទាសកត្ថេរ	"
	គាហ៍ ព្រះសិក្ខាលបិតុត្ថេរ	១៤១
	គាហ៍ ព្រះកុលត្ថេរ	"
	គាហ៍ ព្រះអធិតត្ថេរ	"
វគ្គ ទី ៣	គាហ៍ ព្រះនិគ្រោធត្ថេរ	១៤២
	គាហ៍ ព្រះចិត្តកត្ថេរ	"
	គាហ៍ ព្រះគោសាលត្ថេរ	"
	គាហ៍ ព្រះសុគន្ធត្ថេរ	"
	គាហ៍ ព្រះនិដ្ឋិយត្ថេរ	១៤៣
	គាហ៍ ព្រះអរយត្ថេរ	"
	គាហ៍ ព្រះលោមសកង្កិយត្ថេរ	"
	គាហ៍ ព្រះដិម្ពុគាមិកបុត្តត្ថេរ	"

មាតិកា បន្តាន

មាតិកា

អង្គ

បើរគាថា

ឯកនិបាតស្ស ពតិយវគ្គ	ហារិតត្ថេរស្ស គាថា	១៤៤
	ទត្តិយត្ថេរស្ស គាថា	”
បព្ពត្តវគ្គ	គហុរតិយត្ថេរស្ស គាថា	១៤៥
	សុប្បិយត្ថេរស្ស គាថា	”
	សោបុកតត្ថេរស្ស គាថា	”
	បោសិយត្ថេរស្ស គាថា	”
	សាមញ្ញកាមិត្ថេរស្ស គាថា	១៤៦
	កុមាបុត្តត្ថេរស្ស គាថា	”
	កុមាបុត្តត្ថេរស្ស សហាយកត្ថេរស្ស គាថា	”
	គវម្មតិត្ថេរស្ស គាថា	១៤៧
	តិស្សត្ថេរស្ស គាថា	”
	វឌ្ឍមានត្ថេរស្ស គាថា	”
បព្ពមវគ្គ	សិវិវឌ្ឍត្ថេរស្ស គាថា	១៤៨
	ខតិវនិយត្ថេរស្ស គាថា	”
	សុមន្តិលត្ថេរស្ស គាថា	”

សង្ខេបប្រាថ្នាមាតិកា

មាតិកា

ទំព័រ

បើរគាថា

ឯកនិយាត វគ្គ ទី ៣	គាថា ព្រះហរិតត្ថេរ	១៤៤
	គាថា ព្រះឧត្តិយត្ថេរ	"
វគ្គ ទី ៤	គាថា ព្រះគហុរិយត្ថេរ	១៤៥
	គាថា ព្រះសុប្បិយត្ថេរ	"
	គាថា ព្រះសោណាតត្ថេរ	"
	គាថា ព្រះវិហសិយត្ថេរ	"
	គាថា ព្រះសោមញ្ញកាមិត្ថេរ	១៤៦
	គាថា ព្រះកុមារបុត្តត្ថេរ	"
	គាថា ព្រះបេរិដាសំប្បញ្ញវៃព្រះកុមារបុត្តត្ថេរ	"
	គាថា ព្រះគវ្យតិត្ថេរ	១៤៧
	គាថា ព្រះតិស្សត្ថេរ	"
	គាថា ព្រះវិទ្យុមាតត្ថេរ	"
វគ្គ ទី ៥	គាថា ព្រះសិរិវិទ្យុត្ថេរ	១៤៨
	គាថា ព្រះទិវិរិយត្ថេរ	"
	គាថា ព្រះសុមង្គលត្ថេរ	"

មាតិកាបន្តាង

មាតិកា

អង្រ

បើរគាថា

ឯកនិយតស្ស បញ្ចមវគ្គ	សានុត្តរស្ស គាថា	១៥០
	រមណីយវិហារិត្តរស្ស គាថា	”
	សមិទ្ធិត្តរស្ស គាថា	”
	ទុដ្ឋយត្តរស្ស គាថា	១៥១
	សញ្ញយត្តរស្ស គាថា	”
	កមណេយ្យកត្តរស្ស គាថា	”
	វិមលត្តរស្ស គាថា	”
ធម្មវគ្គ	គោធិកត្តរស្ស គាថា	១៥៣
	សុញហុត្តរស្ស គាថា	”
	វល្លិយត្តរស្ស គាថា	”
	ទុត្តិយត្តរស្ស គាថា	១៥៤
	អញ្ញនាវនិយត្តរស្ស គាថា	”
	កុដិវិហារិត្តរស្ស គាថា	”
	”	”
	រមណីយកុដិត្តរស្ស គាថា	១៥៥

មាតិកាបត្តានិ

មាតិកា

អង្គ

ប្រែជាថា

ឯកនិបាតស្ស ធម្មវគ្គ	កោសល្យវិហារវគ្គស្ស ភាស័	១៥៥
	សីវលីវគ្គស្ស ភាស័	"
សត្តមវគ្គ	វិប្បវគ្គស្ស ភាស័	១៥៦
	វជ្ជបក្កវគ្គស្ស ភាស័	"
	បក្កវគ្គស្ស ភាស័	"
	វិមលកោណញ្ញវគ្គស្ស ភាស័	"
	ទេវត្ថុបក្កវគ្គស្ស ភាស័	១៥៧
	មេយ័យវគ្គស្ស ភាស័	"
	ឯកធម្មស្សវិនិយវគ្គស្ស ភាស័	"
	ឯកុតានិយវគ្គស្ស ភាស័	"
	ឆន្ទវគ្គស្ស ភាស័	១៥៨
	បណ្ណវគ្គស្ស ភាស័	"
អដ្ឋមវគ្គ	វិប្បបាលវគ្គស្ស ភាស័	១៥៧
	អាគុមវគ្គស្ស ភាស័	"
	មាណវវគ្គស្ស ភាស័	"

សង្ខេបប្រាសាទភិក្ខុ

មាតិកា

ទំព័រ

ប្រែកថា

ឯកនិទាន វគ្គទី ៦	កថា	ព្រះកោសល្យវិហារិក្ខេរ	១៥៥
	កថា	ព្រះសិវលីក្ខេរ	"
វគ្គ ទី ៧	កថា	ព្រះវិប្បក្ខេរ	១៥៦
	កថា	ព្រះវិជ្ជិបុត្តក្ខេរ	"
	កថា	ព្រះបក្កក្ខេរ	"
	កថា	ព្រះវិមលកោណ្ឌញ្ញក្ខេរ	"
	កថា	ព្រះទច្ចេបកនិវច្ឆក្ខេរ	១៥៧
	កថា	ព្រះមេឃិយក្ខេរ	"
	កថា	ព្រះឯកធម្មស្សវិនិយក្ខេរ	"
	កថា	ព្រះឯកុទាសិយក្ខេរ	"
	កថា	ព្រះឆន្ទក្ខេរ	១៥៨
	កថា	ព្រះបុណ្ណក្ខេរ	"
វគ្គ ទី ៨	កថា	ព្រះវិញ្ញាលក្ខេរ	១៥៩
	កថា	ព្រះអាតុមក្ខេរ	"
	កថា	ព្រះមាណវក្ខេរ	"

មាតិកាបន្តិច

មាតិកា

អង្រែ

បើរគាថា

ឯកនិបាតស្ស អដ្ឋមវគ្គ	សុយាមនត្ថេរស្ស គាថា	១៦០
	សុសារទត្ថេរស្ស គាថា	”
	បិយញ្ញហត្ថេរស្ស គាថា	”
	ហត្ថាពហបុត្តត្ថេរស្ស គាថា	”
	មេណ្ឌសិរត្ថេរស្ស គាថា	១៦១
	រក្ខិតត្ថេរស្ស គាថា	”
	ឡត្ថេរស្ស គាថា	”
នវមវគ្គ	សមិគ្គត្ថេរស្ស គាថា	១៦២
	កស្សបត្ថេរស្ស គាថា	”
	សីហត្ថេរស្ស គាថា	”
	នីតត្ថេរស្ស គាថា	”
	សុនាគត្ថេរស្ស គាថា	១៦៣
	នាគតត្ថេរស្ស គាថា	”
	បរិជ្ជត្ថេរស្ស គាថា	”
	អដ្ឋនត្ថេរស្ស គាថា	”

ស ដ្ឋី ក ប្រា ប រា តិ កា

មាតិកា

ទំព័រ

បើរគាថា

ឯកនិបាត	វគ្គទី ៨	គាថា	ព្រះសុយាមនត្ថេរ	១៦០
		គាថា	ព្រះសុសារទត្ថេរ	"
		គាថា	ព្រះបិយញ្ចហន្តេរ	"
		គាថា	ព្រះហត្ថារោហកុត្តត្ថេរ	"
		គាថា	ព្រះមេណូសិវត្ថេរ	១៦១
		គាថា	ព្រះវច្ឆិតត្ថេរ	"
		គាថា	ព្រះទត្តត្ថេរ	"
	វគ្គ ទី ៩	គាថា	ព្រះសមិត្តត្ថេរ	១៦២
		គាថា	ព្រះកស្សបត្ថេរ	"
		គាថា	ព្រះសីហត្ថេរ	"
		គាថា	ព្រះនិរត្ថេរ	"
		គាថា	ព្រះសុភាគត្ថេរ	១៦៣
		គាថា	ព្រះភាគិតត្ថេរ	"
		គាថា	ព្រះបរិដ្ឋិតត្ថេរ	"
		គាថា	ព្រះអដ្ឋិតត្ថេរ	"

មាតិកា

អង្គ

បើរក្សា

ឯកនិបាតស្ស ឧបមរត្តេ	ទេវសកត្តោស្ស ភាថ	១៦៣
	សាមិទត្តោស្ស ភាថ	១៦៤
ទសមរត្តេ	បរិបុណ្ណកត្តោស្ស ភាថ	១៦៥
	វិជយត្តោស្ស ភាថ	„
	ឯរកត្តោស្ស ភាថ	„
	មេត្តជំត្តោស្ស ភាថ	១៦៦
	ចក្ខុបាលត្តោស្ស ភាថ	„
	ខណ្ឌសុមនត្តោស្ស ភាថ	„
	តិស្សត្តោស្ស ភាថ	„
	អភយត្តោស្ស ភាថ	១៦៧
	ទុត្តិយត្តោស្ស ភាថ	„
	ទេវសកត្តោស្ស ភាថ	„
ឯកទសមរត្តេ	ពោលដ្ឋកានិត្តោស្ស ភាថ	១៦៨
	សេត្តច្ឆត្តោស្ស ភាថ	„
	ពានិរត្តោស្ស ភាថ	„

សន្និកស្រាវប្រាសាទិកា

មាតិកា

ទំព័រ

បើរគាថា

ឯកនិបាត វគ្គទី ៨	គាថា ព្រះទេវិសភត្តេ	១៦៣
	គាថា ព្រះសាមិទត្តត្តេ	១៦៤
វគ្គ ទី ១០	គាថា ព្រះបរិបុណ្ណកត្តេ	១៦៥
	គាថា ព្រះវិជយត្តេ	"
	គាថា ព្រះឯរកត្តេ	"
	គាថា ព្រះមេត្តជិតេ	១៦៦
	គាថា ព្រះចក្កបាល ត្តេ	"
	គាថា ព្រះវណ្ណសុមនត្តេ	"
	គាថា ព្រះគិស្សត្តេ	"
	គាថា ព្រះអរាយត្តេ	១៦៧
	គាថា ព្រះឧត្តយត្តេ	"
	គាថា ព្រះទេវិសភត្តេ	"
វគ្គ ទី ១១	គាថា ព្រះពេលន្ទិកានិ ត្តេ	១៦៨
	គាថា ព្រះសេតុក្ខត្តេ	"
	គាថា ព្រះពន្ទុកត្តេ	"

បើរគាថា

ឯកនិយោគស្ស ឯកទសមវគ្គ	វិគកត្តោស្ស គាថា	១៦៨
	មសិកវម្ពកត្តោស្ស គាថា	១៦៧
	សុហេមន្តកត្តោស្ស គាថា	„
	ធម្មសវវកត្តោស្ស គាថា	„
	ធម្មសដបិកត្តោស្ស គាថា	„
	សង្ឃក្ខត្តោស្ស គាថា	„
	ទសកត្តោស្ស គាថា	១៧០
ទ្វិទសមវគ្គ	ជេន្តកត្តោស្ស គាថា	១៧១
	វច្ឆោតកត្តោស្ស គាថា	„
	វនវច្ឆោត្តោស្ស គាថា	„
	អធិម្ពកត្តោស្ស គាថា	„
	មហានាមកត្តោស្ស គាថា	១៧២
	បុរាបរិយកត្តោស្ស គាថា	„
	យសកត្តោស្ស គាថា	„
	ភិម្ពលកត្តោស្ស គាថា	„

សន្ធិកេត្រាប័រមាតិកា

មាតិកា

ទំព័រ

បើរគាថា

ឯកនិយោត វគ្គ ទី ១១	គាថា ព្រះទិតកន្តេរ	១៦៨
	គាថា ព្រះមសិតវិអ្គតេរ	១៦៨
	គាថា ព្រះសុហោមន្តតេរ	"
	គាថា ព្រះធម្មសំវរតេរ	"
	គាថា ព្រះធម្មសធិប័ត្តតេរ	"
	គាថា ព្រះសង្ឃរក្ខិតតេរ :	"
	គាថា ព្រះទសរតេរ	១៧០
វគ្គ ទី ១២	គាថា ព្រះផេន្តតេរ	១៧១
	គាថា ព្រះវិច្ឆតោតតេរ	"
	គាថា ព្រះវិនិច្ឆតេរ	"
	គាថា ព្រះអធិមុត្តតេរ	"
	គាថា ព្រះមកោនាមតេរ	១៧២
	គាថា ព្រះបារាបរិយតេរ	"
	គាថា ព្រះយសតេរ	"
	គាថា ព្រះកិអ្គិលតេរ	"

ប្រែគាថា

ឯកនិបាតស្ស ទ្វាសមវគ្គ	វដ្តបុត្តត្ថេរស្ស គាថា	១៧៣
	ឥសិទ្ធត្ថេរស្ស គាថា	„

ទុក្ខនិបាតោ

ទុក្ខនិបាតស្ស បឋមវគ្គ	ទុក្ខរត្ថេរស្ស គាថា	១៧៤
	បិណ្ណាលការទ្វាជត្ថេរស្ស គាថា	„
	វល្លិយត្ថេរស្ស គាថា	១៧៥
	គង្គតិយត្ថេរស្ស គាថា	„
	អជិនត្ថេរស្ស គាថា	„
	មេឡជិនត្ថេរស្ស គាថា	១៧៦
	រាជត្ថេរស្ស គាថា	„
	សុរាជត្ថេរស្ស គាថា	„
	គោតមត្ថេរស្ស គាថា	១៧៧
	វសកត្ថេរស្ស គាថា	„
ទុតិយវគ្គ	មហាច្ចុន្ទត្ថេរស្ស គាថា	១៧៨
	ដោតិទាសត្ថេរស្ស គាថា	„

សន្និកម្រាបមាតិកា

មាតិកា

ទំព័រ

បើរគាថា

ឯកនិយាត វគ្គ ទី ១២	គាថា ព្រះវិជ្ជបុគ្គល្ហេរ	១៧៣
	គាថា ព្រះសិទ្ធក្ខន្តេរ	"

ទុក្ខនិបាត

ទុក្ខនិយាត វគ្គ ទី ១	គាថា ព្រះឧត្តរន្តេរ	១៧៤
	គាថា ព្រះបិណ្ឌោលភារទ្វាជន្តេរ	"
	គាថា ព្រះវល្លិយន្តេរ	១៧៥
	គាថា ព្រះគង្គាតិរិយន្តេរ	"
	គាថា ព្រះអជិនន្តេរ	"
	គាថា ព្រះមេឡុជិនន្តេរ	"
	គាថា ព្រះវាជន្តេរ ,	១៧៦
	គាថា ព្រះសុវាជន្តេរ	"
	គាថា ព្រះពោតមន្តេរ	១៧៧
	គាថា ព្រះវិស្សាវន្តេរ	"
ទុក្ខនិយាត វគ្គ ទី ២	គាថា ព្រះមហាបុស្សន្តេរ	១៧៨
	គាថា ព្រះពោតិទាសន្តេរ	"

មាតិកាបន្តិច

មាតិកា

អង្រែ

បើរគាថា

ទុកនិពន្ធសូត ទុតិយវគ្គ	ហោរញ្ញកានិក្ខេបសូត្រ គាថា	១៧៧
	សោមមិក្ខេបសូត្រ គាថា	”
	សព្វមិក្ខេបសូត្រ គាថា	”
	មហាកាឡនិក្ខេបសូត្រ គាថា	១៨០
	ភិស្សុនិក្ខេបសូត្រ គាថា	”
	កិម្មលនិក្ខេបសូត្រ គាថា	”
	នន្ទនិក្ខេបសូត្រ គាថា	១៨១
	សិរិមន្តនិក្ខេបសូត្រ គាថា	”
តតិយវគ្គ	ទុតិយនិក្ខេបសូត្រ គាថា	១៨២
	កិទ្ធជនិក្ខេបសូត្រ គាថា	”
	សោភ័តនិក្ខេបសូត្រ គាថា	”
	វិល្លិយនិក្ខេបសូត្រ គាថា	១៨៣
	វិគរសោភ័តនិក្ខេបសូត្រ គាថា	”
	បុណ្ណមាសនិក្ខេបសូត្រ គាថា	”
	នន្ទកនិក្ខេបសូត្រ គាថា	១៨៤

សន្តិកា ប្រាប់ មាតិកា

មាតិកា

ទំព័រ

បើរគាថា

ទុកនិយាត វគ្គ ទី ២	គាថា ព្រះហោរញ្ញកានិក្ខេរ	១៧៨
	គាថា ព្រះសោមមិត្តក្ខេរ	"
	គាថា ព្រះសព្វមិត្តក្ខេរ	"
	គាថា ព្រះមហាការុក្ខេរ	១៨០
	គាថា ព្រះគិស្សក្ខេរ	"
	គាថា ព្រះកិក្ខុលក្ខេរ	"
	គាថា ព្រះនន្ទក្ខេរ	១៨១
	គាថា ព្រះសិរិមន្តក្ខេរ	"
វគ្គ ទី ៣	គាថា ព្រះឡត្តក្ខេរ	១៨២
	គាថា ព្រះពទ្ធដិក្ខេរ	"
	គាថា ព្រះសោភិតក្ខេរ	"
	គាថា ព្រះវស្សិយក្ខេរ	១៨៣
	គាថា ព្រះវិគសោកក្ខេរ	"
	គាថា ព្រះបុណ្ណមាសក្ខេរ	"
	គាថា ព្រះនន្ទក្ខេរ	១៨៤

លើកថា

ទុកនិយាតស្ស ពតិយវគ្គ	ការតត្តោស្ស ភាថ	១៨៤
	ការទ្វាជត្តោស្ស ភាថ	„
	កណ្តិទិទ្ធត្តោស្ស ភាថ	១៨៥
បុគ្គលវគ្គ	មិត្តសិរត្តោស្ស ភាថ	១៨៦
	សិរត្តោស្ស ភាថ	„
	ឧបវណ្ណត្តោស្ស ភាថ	„
	ឥសិទិទ្ធត្តោស្ស ភាថ	១៨៧
	សម្ពលកុតនិទ្ធត្តោស្ស ភាថ	„
	ទិតកត្តោស្ស ភាថ	១៨៨
	សោណាប្រាជិយត្តោស្ស ភាថ	„
	និសកត្តោស្ស ភាថ	១៨៩
	ឧសកត្តោស្ស ភាថ	„
	កប្បជក្កត្តោស្ស ភាថ	១៩០
បញ្ចមវគ្គ	កុមារកស្សបត្តោស្ស ភាថ	១៩១
	ធម្មបាលត្តោស្ស ភាថ	„

សន្និក្ខត្រាប័ណ្ណតិកា

មាតិកា

ទំព័រ

បើរគាប៉ា

ទុកនិយត	វិញ្ញ ទី ៣	គាថា ព្រះការគន្លេរ	១៧៤
		គាថា ព្រះការទានិគ្លេរ	"
		គាថា ព្រះកណ្តទិដ្ឋន្លេរ	១៧៥
	វិញ្ញ ទី ៤	គាថា ព្រះមិតសិរន្លេរ	១៧៦
		គាថា ព្រះសិរិកន្លេរ	"
		គាថា ព្រះឧបវាណន្លេរ	"
		គាថា ព្រះនិសិទិដ្ឋន្លេរ	១៧៧
		គាថា ព្រះសម្ពុលកញ្ចានន្លេរ	"
		គាថា ព្រះទិគកន្លេរ	១៧៧
		គាថា ព្រះសោណពោធិវិយន្លេរ	"
		គាថា ព្រះនិសរកន្លេរ	១៧៩
		គាថា ព្រះឧសរកន្លេរ	"
		គាថា ព្រះកប្បនិក្ខរន្លេរ	១៨០
	វិញ្ញ ទី ៥	គាថា ព្រះកុមារកស្សបន្លេរ	១៨១
		គាថា ព្រះធម្មបាលន្លេរ	"

មាតិកាបន្ត

មាតិកា

អង្គ

ប្រែគាថា

ទុកនិយមស្ស បញ្ចមវគ្គ	ព្រហ្មលីត្តេរស្ស គាថា	១៧១
	មោយវរាជត្តេរស្ស គាថា	១៧២
	វិសាខបញ្ចាលីបុត្តត្តេរស្ស គាថា	„
	ចូឡកត្តេរស្ស គាថា	១៧៣
	អនុបមត្តេរស្ស គាថា	„
	វជ្ជិតត្តេរស្ស គាថា	១៧៤
	សន្និគត្តេរស្ស គាថា	„

ពិភពនិប្បត្តោ

ពិភពនិប្បត	អន្តិណិកការទ្វាជត្តេរស្ស គាថា	១៧៦
	បច្ចុយត្តេរស្ស គាថា	„
	ពាកុលត្តេរស្ស គាថា	១៧៧
	ធនិយត្តេរស្ស គាថា	„
	មាតន្តីបុត្តត្តេរស្ស គាថា	១៧៨
	ខុដសោភិតត្តេរស្ស គាថា	„
	វរណោធិស្ស គាថា	១៧៧

សង្ឃកម្រាបមាតិកា

មាតិកា

ទំព័រ

បើរគាថា

ទុកនិយម វគ្គ ទី ៥	គាថា ព្រះព្រហ្មាលីន្ទេរ	១៩១
	គាថា ព្រះមោយរាជិន្ទេរ	១៩២
	គាថា ព្រះវិសាខបញ្ចាលីបុត្តន្ទេរ	”
	គាថា ព្រះបូជ្ឈកន្ទេរ	១៩៣
	គាថា ព្រះអន្ធិបមន្ទេរ	”
	គាថា ព្រះវិជ្ជិតន្ទេរ	១៩៤
	គាថា ព្រះសន្និគន្ទេរ	”

តិកនិយាត

តិកនិយម	គាថា ព្រះអង្គណិកការទ្វាជន្ទេរ	១៩៦
	គាថា ព្រះបច្ចុយន្ទេរ	”
	គាថា ព្រះកកុលន្ទេរ	១៩៧
	គាថា ព្រះធនិយន្ទេរ	”
	គាថា ព្រះមាតង្គិបុត្តន្ទេរ	១៩៨
	គាថា ព្រះខុដ្ឋិសោភិតន្ទេរ	”
	គាថា ព្រះវិរណន្ទេរ	១៩៩

មាតិកាបន្តិច

មាតិកា

អង្រែ

ប្រែកថា

ពិភពនិបាត	បស្សីកត្តោស្ស ភាថ	១៧៧
	យសោជត្តោស្ស ភាថ	២០០
	សាដិមត្តិយត្តោស្ស ភាថ	២០១
	ទបាលីត្តោស្ស ភាថ	"
	ទត្តបាលត្តោស្ស ភាថ	"
	អភក្ខតត្តោស្ស ភាថ	២០២
	គោតមត្តោស្ស ភាថ	"
	ហារិតត្តោស្ស ភាថ	២០៣
	វិមលត្តោស្ស ភាថ	២០៤

បត្តក្កនិបាតោ

បត្តក្កនិបាត	នាគសមាលត្តោស្ស ភាថ	២០៥
	ភគ្គត្តោស្ស ភាថ	"
	សភិយត្តោស្ស ភាថ	២០៦
	ឧទ្ធកត្តោស្ស ភាថ	២០៧
	ជម្ពុកត្តោស្ស ភាថ	"

សន្និក្ខតប្រាប់មាតិកា

មាតិកា

ទំព័រ

បើរគាហ៍

តិកនិយាត	គាហ៍	ព្រះបស្ស៊ុកត្ថេរ	១៩៩
	គាហ៍	ព្រះយសោនិត្ថេរ	២០០
	គាហ៍	ព្រះសានិមត្តិយត្ថេរ	២០១
	គាហ៍	ព្រះខយលីត្ថេរ	„
	គាហ៍	ព្រះខត្តរាយត្ថេរ	„
	គាហ៍	ព្រះអភិភូតត្ថេរ	២០២
	គាហ៍	ព្រះតោតមត្ថេរ	„
	គាហ៍	ព្រះហារិតត្ថេរ	២០៣
	គាហ៍	ព្រះវិមលត្ថេរ	២០៤

បត្តិក្ខនិបាត

បត្តិក្ខនិយាត	គាហ៍	ព្រះខាតសមាសត្ថេរ	២០៥
	គាហ៍	ព្រះភត្តត្ថេរ	„
	គាហ៍	ព្រះសភិយត្ថេរ	២០៦
	គាហ៍	ព្រះនន្ទរត្ថេរ	២០៧
	គាហ៍	ព្រះជិដ្ឋុកត្ថេរ	„

មាតិកា បន្តានិ

មាតិកា

អង្គ

ប្រែកថា

ចតុកុណិយតេ	សេនកត្តោស្ស គាថា	២០៨
	សម្ពុតត្តោស្ស គាថា	"
	រាហុលត្តោស្ស គាថា	២០៧
	ចន្ទនត្តោស្ស គាថា	២១០
	ធម្មិកត្តោស្ស គាថា	"
	សប្បកត្តោស្ស គាថា	២១១
	មុទិតត្តោស្ស គាថា	២១២

បញ្ចកុណិយតោ

បញ្ចកុណិយតេ	រាជទត្តោស្ស គាថា	២១៤
	សុភ្នកត្តោស្ស គាថា	"
	គិរិមានន្ទត្តោស្ស គាថា	២១៥
	សុមនត្តោស្ស គាថា	២១៦
	វង្សត្តោស្ស គាថា	២១៧
	នទ័កស្សបត្តោស្ស គាថា	២១៨
	គយាកស្សបត្តោស្ស គាថា	២១៧

សង្ខេបប្រាសាទភិក្ខុ

មាតិកា

ទំព័រ

ប្រែកថា

បត្តក្ខន្ធមាត	កថា	ព្រះសេនាស្តេរ	២០៧
	កថា	ព្រះសម្ពុតស្តេរ	"
	កថា	ព្រះរាហុលស្តេរ	២០៨
	កថា	ព្រះបន្ទុនស្តេរ	២០១
	កថា	ព្រះធម្មិកស្តេរ	"
	កថា	ព្រះសប្បកស្តេរ	២០១
	កថា	ព្រះមុទិតស្តេរ	២០២

បញ្ចក្ខន្ធមាត

បញ្ចក្ខន្ធមាត	កថា	ព្រះរាជទត្តស្តេរ	២១៤
	កថា	ព្រះសុភ្លេតស្តេរ	"
	កថា	ព្រះគិរិមាណស្តេរ	២១៥
	កថា	ព្រះសុមនស្តេរ	២១៦
	កថា	ព្រះវជ្ជស្តេរ	២១៧
	កថា	ព្រះនិទិកស្សបស្តេរ	២១៧
	កថា	ព្រះគយាកស្សបស្តេរ	២១៨

មាតិកាបន្តាន

មាតិកា

អង្រែ

ប្រែកថា

បញ្ចកនិបាតេ	វក្កលត្ថេរស្ស ភាថ	២១៧
	វិជិតសេនត្ថេរស្ស ភាថ	២២០
	យសទត្ថត្ថេរស្ស ភាថ	២២១
	សោណកុដ៏កណ្តត្ថេរស្ស ភាថ	២២២
	កោសិយត្ថេរស្ស ភាថ	២២៣

ឆក្កនិបាតោ

ឆក្កនិបាតេ	ឧរុវេលកស្សបត្ថេរស្ស ភាថ	២២៥
	ភេកិប្បកានិត្ថេរស្ស ភាថ	•
	មហានាគត្ថេរស្ស ភាថ	២២៦
	កុល្យត្ថេរស្ស ភាថ	២២៧
	មាល្លង្គិប្បត្ថេរស្ស ភាថ	២២៨
	សប្បទាសត្ថេរស្ស ភាថ	២២៧
	កាតិយានត្ថេរស្ស ភាថ	២៣០
	មិតជាលត្ថេរស្ស ភាថ	២៣២
	ជេន្តបុរោហិតត្ថេរស្ស ភាថ	២៣៣

សន្និកម្ភ ប្រាប់ មាតិកា

មាតិកា

ទំព័រ

បើរគាហ៍

បញ្ចកនិយាត	គាហ៍	ព្រះវក្កល៍ត្នេរ	២១៥
	គាហ៍	ព្រះវិនិគសេនត្នេរ	២២០
	គាហ៍	ព្រះយសវត្តត្នេរ	២២១
	គាហ៍	ព្រះសោណកុនិកណ្ណត្នេរ	២២២
	គាហ៍	ព្រះកោសិយត្នេរ	២២៣

ឆក្កនិបាត

ឆក្កនិយាត	គាហ៍	ព្រះខុវេលកស្សបត្នេរ	២២៥
	គាហ៍	ព្រះ គកិច្ចកានិត្នេរ	"
	គាហ៍	ព្រះមហាភាតត្នេរ	២២៦
	គាហ៍	ព្រះកុល្យត្នេរ	២២៧
	គាហ៍	ព្រះមាលុត្ស្យុត្នេរ	២២៨
	គាហ៍	ព្រះសប្បទាសត្នេរ	២២៩
	គាហ៍	ព្រះកាតិយានត្នេរ	២៣០
	គាហ៍	ព្រះមិតជាលត្នេរ	២៣២
	គាហ៍	ព្រះជេន្តបុរោហិតត្នេរ	២៣៣

បើរគាហ៍

ធួន្តិយតេ	សុមនេត្តរស្ស គាថា	២៣៤
	ន្ទាតកម្មនិត្តរស្ស គាថា	"
	ព្រហ្មទត្តេត្តរស្ស គាថា	២៣៥
	សិរិមណ្ឌេត្តរស្ស គាថា	២៣៦
	សព្វតាមេត្តរស្ស គាថា	២៣៧

សង្ខេបប្រាសាទភិក្ខុ

មាតិកា

ទំព័រ

បើកកថា

ធុរ្តនិយម	កថា	ព្រះសុមនស្ថេរ	២៣៤
	កថា	ព្រះត្រាតកមុនីស្ថេរ	”
	កថា	ព្រះព្រហ្មទន្តស្ថេរ	២៣៥
	កថា	ព្រះសិរិមណ្ឌស្ថេរ	២៣៦
	កថា	ព្រះសព្វកមស្ថេរ	២៣៧

វិវិទាវិវិទុបត្តិ

វិវិទុបាហោ	អវិវិទុបាហោ	អង្កេត	រដ្ឋលេខាយ័
អដ្ឋមំ គោណប្បេតវត្ត	សត្តមំ សត្តបុត្តខាទិក-		
	បេតវត្ត	៧	១
នេយ្យកស្ស	នេយ្យកស្ស	១០	៧
ទបនិក្ខមស្ស	ទបនិក្ខមស្ស	១២	១១
ធាតា	ធាតា	១៦	១៥
ឥច្ចេ	ឥច្ចេ	១៧	២
()	(១)	២០	៧
មាតុប្បេតវត្ត	មាតុប្បេតវត្ត	២៥	១
"	"	"	២
មត្តាបេតវត្ត	មត្តាបេតវត្ត	២៧	១
មាតុប្បេតវត្ត	មាតុប្បេតវត្ត	"	១០
មត្តាបេតវត្ត	មត្តាបេតវត្ត	"	១១
"	"	២៧	១
អហញ្ច ()	អហញ្ច (២)	"	៣
តយាហំ	ត្យាហំ	"	៤
សមោកិរិ	សមោកិរិ	"	"

វិវិទាវិវិទុបតិ
១៦ ១៦ ១៦

វិវិទុបាហោ
១៦

អវិវិទុបាហោ
១៦

អង្កេ រដ្ឋលេខាយិ
៥

តវេញ

តវេញ

២៧

៧

ត បុបាម
១៦

ត បុបាម
១៦

•

១៣

មត្តាបេតវេត
១

មត្តាបេតវេត
១

៣១

១

”

”

៣៣

៤

កណប្បេតវេត
១

កណប្បេតវេត
១

៣៧

១

ជេជវ

ជេជវ

៣៧

៥

អមបា
១៦

អមបា
១៦

”

៦

បរិចារកា

បរិចារកា

”

”

ទិប្បិ

ទិប្បិ

៤៣

៨

ទត្តវមាតុប្បេតវេត
១

ទត្តវមាតុប្បេតវេត
១

៥៦

៦

”

”

៥៧

១០

ទត្តវបេតវេត
១

ទត្តវបេតវេត
១

៦៦

៧

”

”

៦៣

១

”

”

៦៥

១២

ទបបជ្ជសុ
១

ទបបជ្ជសុ
១

៧៦

៦

វិទ្យាវិទូបតិ
១២ ១២ ១២

វិទូបាហោ ១២	អវិទូបាហោ ១២	អង្ក ១២	រដ្ឋលេខាយ ១២
កាលាចម្ម ^(១)	កាលាចម្ម ^(៥)	៧៥	១៥
ឥនាគតាស្មី	ឥនាគតាស្មី	១០០	១៦
វិក្កម្យមិ	វិក្កម្យមិ	១១០	៨
ន វិជ្ជតិ	ន វិជ្ជតិ	១១៤	១៧
វិគតា	វិគតា	១៦១	៦
ទសកា	ទសកា	១៧០	.
មហិទ្ធិកា	មហិទ្ធិកា	១៧៧	១៣
សម្ពន្ធា	សម្ពន្ធា	១៧៧	១១
អនកាវ	អនកាវ	១៨៣	១២
សុគតា	សុគតា	១៨៦	១៣
មុន	មុន	.	.
គយាកស្សវក្កលិ	គយាកស្សវក្កលិ	២២២	.

សន្លឹកប្រាប់ពាក្យខុសត្រូវ

ពាក្យខុស	ពាក្យត្រូវ	ទំព័រ	បន្ទាត់
សុត្តនបិដក ខុទ្ទកនិកាយ	បេតវត្ថុ ទេវតវត្ថុ ទី ១		
បេតវត្ថុ	រឿងបញ្ចបុត្តនាទិកប្រេត ទី ៦	៧	១
បេតវត្ថុ ទេវតវត្ថុ ទី ១ រឿង	សុត្តនបិដក ខុទ្ទកនិកាយ		
សុត្តនាទិកប្រេត ទី ៧	បេតវត្ថុ	៨	១
រឿងសុត្តនាទិកប្រេត	រឿងសុត្តបុត្តនាទិកប្រេត	"	៥
រឿងគោណប្រេត ទី ៨	រឿងសុត្តបុត្តនាទិកប្រេត ទី ៧	៧	១
ប្រាកដ	មិនប្រាកដ	១០	១០
ទតរប្រេត	ទេវតប្រេត	១៧	១
ព្រោះ	ព្រោះ	"	៧
ទេវតស្សៈ	ទេវតស្សៈ	២៥	១៧
ដល់ជីតា	ដល់ជីតា	៤៣	៤
សុត្តនបិដក	សុត្តនបិដក	៥០	១
ហ្ន៎	ហ្ន៎ន	៥៣	៤
ដូម្រេច	ដូម្រេច	៥៦	១៨
វិបុល	វិបុល	៥៧	៧

សន្ធិក្សត្រាប្រព័ន្ធសុត្តន្តបិដក

ពាក្យខុស	ពាក្យត្រូវ	ទំព័រ	បន្ទាត់
កាន់ខ្លួនមួយ	កាន់ខ្លួនមួយ(១)	៦៨	១៤
ព្រះថេរៈ	ព្រះថេរៈ	៦៧	១២
ដោយ	ដោយ	៧២	„
ក៏កកស	ក៏កកស	១១២	១១
មកអំពីទីមិនឆ្ងាយ	មិនស្តេចមកដោយ		
	អាក្រក់ទេ	១១៣	១០
ព្រះទេព	ព្រះសម្មតិទេព	១១៤	៧
បូលជាដុំ	មូលជាដុំ	១១៥	៦
ជាប្រតិវិស័យ	ក្នុងប្រតិវិស័យ	១២២	១៥
សិទ្ធិលបិតាថេរ	សិទ្ធិលបិតុភ្នេរ	១៤១	៦
ទតត្រូវ	នឹតត្រូវ	១៦២	១៦
ទីដោះ	ទីកដោះ	១៧៥	៨
បក្ស	បក្សី	១៧៧	„
កម្ពុលត្រូវ	កម្ពុលត្រូវ	១៨១	៤
សិរិមត្រូវ	សិរិមន្តត្រូវ	„	១៦
មនមាន	មិនមាន	១៨៥	៤

សៀវភៅនេះ ត្រូវបានបោះពុម្ពឡើងវិញ ដោយប្រាក់អំណោយនៃ
អ្នកខាងក្រោមនេះ ៖

Printing costs were met through the gift of

Green Hill Meditation Institute

Director Hideo Chihashi, Fumie Chihashi, Mitsue Chihashi
117-2 Green Hill Terada, 432 Terada-machi, Hachioji-shi, Tokyo 193
Japan

“May all the people who read this volume attain to the final liberation
– Nibbana !”

この本を読むすべての人々が解脱できますように！

グリーンヒル瞑想研究所

所長 地橋秀雄・地橋富美江・地橋瑞江

〒193 東京都八王子市寺田町432 グリーンヒル寺田117-2

ព្រះត្រៃបិដក ភាគទី ១១០ " អភិធម្មបិដក "

ការផ្សាយរបស់ពុទ្ធសាសនបណ្ឌិត្យ, ភ្នំពេញ

ការបោះពុម្ពជាថ្មីឡើងវិញ របស់សមាគមជំនួយដល់ការបោះពុម្ពព្រះត្រៃបិដកឡើងវិញ

បោះពុម្ព ថ្ងៃទី ១០ កក្កដា ឆ្នាំ ១៩៩៤

សហប្រតិបត្តិការរៀបរៀង និងបោះពុម្ពនៅប្រទេសជប៉ុន

TRIPITAKA VOL. 56 (of 110 volumes total)

"SUTTANTA PITAKA"

Published by the Buddhist Institute, Phnom Penh

Reproduced with the kind cooperation of the

TRIPITAKA PUBLISHING COMMITTEE

First edition December 8, 1994

Printed in Japan by Hirosaki Sogo Printing Ltd.

トリピタカ (南伝大蔵経) 全110巻・第56巻スuttantaピタカ (経部)

発行：ブノンベン仏教研究所

復刻救援：カンボジア版トリピタカ(南伝大蔵経)復刻救援委員会

発行：1994年12月8日

印刷・製本／弘前相互印刷株式会社

製作にあたり弘前相互印刷株式会社の多大な協力を得ました。

